

Institut

Memòria

d'Estudis

CVRS 2007-2008

Catalans

Institut

Memòria

d'Estudis

CVRS 2007-2008

Catalans

I

Memòria

'E

2007-2008

C

Disseny d'Enric Satué

© Institut d'Estudis Catalans
Carrer del Carme, 47
08001 Barcelona

Compost per Víctor Igual, SL
Carrer del Peu de la Creu, 5-9
08001 Barcelona

Imprès a Service Point FMI, SA
Carrer de Pau Casals, 161-163
08820 El Prat de Llobregat

Dipòsit Legal: B. 31084-2009

Índex

13 Presentació

17 I. Òrgans de govern

- 17 El Ple
 - 17 Equip de Govern
 - 17 Consell Permanent
 - 18 Consells de govern de les seccions
 - 18 Secció Històrico-Arqueològica
 - 18 Secció de Ciències Biològiques
 - 18 Secció de Ciències i Tecnologia
 - 18 Secció Filològica
 - 19 Secció de Filosofia i Ciències Socials
 - 19 Presidents de les societats filials
 - 22 Estructura administrativa
 - 23 Nòmina del personal
-

25 II. El Ple

- 25 Resum de les sessions plenàries i dels debats
- 38 Declaracions institucionals
- 42 Els membres
 - 42 Nous membres
 - 42 Secció Històrico-Arqueològica
 - 42 Joan Mas i Vives
 - 44 Secció de Ciències Biològiques
 - 44 Joan Jofre i Torroella
 - 48 Jordi Vives i Puiggròs
 - 50 Secció de Filosofia i Ciències Socials
 - 50 Joaquim Arnau Querol
 - 55 Salvador Cardús i Ros
 - 57 Maria Corominas i Piulats
 - 61 Jaume de Puig i Oliver
 - 63 Josep-Enric Rebés i Solé

65	Membres emèrits
65	Secció Històrico-Arqueològica
65	Albert G. Hauf i Valls
66	Secció de Ciències Biològiques
66	Joan Rodés i Teixidor
67	Necrologies
67	Jordi Gras i Riera
71	Emili Giralt i Raventós
76	Rafael Caria
78	Nòmina de membres
78	Membres numeraris i emèrits
80	Membres corresponents

83	III. Les seccions
84	Secció Històrico-Arqueològica
84	Crònica
91	Membres
97	Secció de Ciències Biològiques
97	Crònica
101	Membres
105	Secció de Ciències i Tecnologia
105	Crònica
109	Membres
113	Secció Filològica
113	Crònica
124	Membres
130	Secció de Filosofia i Ciències Socials
130	Crònica
136	Membres

141 **IV. Memòria econòmica**

159	V. Activitat institucional
159	Inauguració del curs
159	Discurs del president de l'Institut d'Estudis Catalans

165	Lliçó inaugural
165	La pragmàtica en la gramàtica, <i>per Maria Josep Cuenca</i>
183	Convenis de col·laboració
185	Representació en institucions
185	Institucions d'àmbit català
187	Institucions d'àmbit estatal
188	Institucions d'àmbit internacional
188	Patronats
190	Caixes d'estalvis
191	Intervencions institucionals
191	Visitants il·lustres
192	Assistència a actes, visites i missions institucionals
206	Discursos institucionals
215	Premis i distincions
217	Delegacions
217	Delegació de Perpinyà
217	Delegació de Castelló
220	Delegació de Lleida
222	Delegació d'Alacant
223	Delegació de València
<hr/>	
225	VI. Activitat de recerca
225	Programes de recerca
225	Secció Històrico-Arqueològica
225	Banc de dades de monedes catalanes
225	Catalunya Carolíngia
225	Corpus documental de les relacions internacionals de Catalunya i de la Corona d'Aragó
227	Corpus textual de la Catalunya del Nord: Catàleg d'Impresos Rossellonesos (CIR)
229	Corpus Vitrearum Medii Aevi (CVMA)
230	Cròniques polítiques de Ferran Soldevila per a l'estranger, 1926-1949
230	De Barcelona a València. Els orígens del patriciat urbà en el marc de l'expansió catalana del segle XIII (1238-1338)
231	Edició crítica de les obres de Manuel Milà i Fontanals
232	Escassetats, caresties, fams i mortaldats a Catalunya a l'edat mitjana. Estudi i corpus documental

- 236 El Fons Pere Calders. Estudi i edició. Construcció d'una base de dades
- 237 Forma Orbis Romani - Forma Conventus Tarraconensis
- 238 Llatí i escriptura als Països Catalans en època romana. Els documents directes
- 238 Llibres de matrícula de les insaculacions (llibres de l'ànima) de la ciutat de Barcelona (1498-1713)
- 240 Materials de les coves prehistòriques de Serinyà
- 240 Preparació per a l'edició de documents econòmics i de cancelleria sobre la cultura catalana medieval
- 240 Recerca arqueològica de la ciutat romana de *Iesso* (Guissona)
- 242 Repertori de manuscrits catalans 1474-1714
- 244 Secció de Ciències Biològiques
- 244 Anàlisi bioestadística dels resultats obtinguts en estudis de cerca de biomarcadors per tècniques de proteòmica
- 245 Banc de la bibliografia sobre biodiversitat a Catalunya
- 245 Bateria de tests verbals
- 246 Darwin2009.cat
- 246 Flora i cartografia de les plantes i la vegetació
- 248 Galeria de científics catalans
- 249 La histamina en els formatges: continguts i estudi del risc alimentari que pot representar
- 251 Impacte del grau de pertorbació en la biodiversitat dels boscos de Catalunya
- 252 Proteòmica en pacients amb carcinoma de cap i coll i en pacients amb adenocarcinoma pancreàtic
- 255 Secció de Ciències i Tecnologia
- 255 Diccionari de ciència i tecnologia
- 256 Matemàtiques a l'abast: de l'alemany al català (II)
- 257 Millora del disseny de la tenora
- 257 Protecció dels sòls (2a fase)
- 258 Servei d'Arxius de Ciència: consolidació i expansió
- 260 Síntesi d'esllavissades de Catalunya i Andorra
- 261 Secció Filològica
- 261 Atlas Lingüístic del Domini Català (ALDC)
- 262 Constitució d'un corpus textual per a una gramàtica del català antic
- 265 Cooperació en neologia catalana: desenvolupament d'una plataforma de treball en xarxa via Internet
- 267 Diccionari històric dels italianismes en la llengua catalana

269	Epistolari de Josep Sebastià Pons
269	L'espai segons el veien i el pensaven els grecs
271	Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae (ab anno dccc usque ad annum mcxxxi)
272	Llengua i territori a Ponent i l'Alt Pirineu (I i II). El patrimoni etnolingüístic al Pirineu i Prepirineu occidentals i al nord de la Franja
272	Obra completa de Santiago Rusiñol. Recopilació, edició, estudi i publicació
274	Observatori de Neologia
277	Publicació de l'obra gramatical d'Antoni Febrer i Cardona
277	La revernacularització del català a la ciutat de València
281	Vocabulari de la llengua catalana medieval de Lluís Faraudo de Saint-Germain
282	Secció de Filosofia i Ciències Socials
282	Cartografia històrica dels Països Catalans
283	Catàleg històric general de la premsa en català. I. L'eclosió de les publicacions (1810-1898)
283	Evolució del paisatge mediterrani de ribera
285	L'exili del magisteri de Catalunya a causa de la Guerra Civil
287	Mobilitat laboral i trajectòries socials de les dones immigrades llatinoamericanes a Catalunya
288	La periodística d'autor comparada entre Catalunya i països americans (recepció mútua d'estils i gèneres durant l'exili republicà)
289	Presència, producció científica i estatus de les dones a l'acadèmia: la geografia a les universitats públiques dels Països Catalans
291	Centres de recerca
291	Centres propis
291	Laboratori d'Estudis Geofísics Eduard Fontserè (LEGEF)
297	Centre Català de la Nutrició (CCNIEC)
300	Càtedra UNESCO de Llengües i Educació
306	Laboratori de Fonètica
308	Centres vinculats
308	Centre de Terminologia Catalana (TERMCAT)
309	Centre de Recerca Matemàtica (CRM)
310	Centre d'Estudis del Risc Tecnològic (CERTEC)
310	Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF)
312	Oficines
312	Oficina d'Assessorament Lingüístic

314	Oficina de Gramàtica
316	Oficina d'Onomàstica
318	Oficines Lexicogràfiques
326	Secretaria Científica
<hr/>	
337	VII. Assessorament i promoció de la recerca
337	Assessorament
337	Observatori de la Recerca
340	Xarxa CRUSCAT (Coneixements, Representacions i Usos del Català) de l'IEC
342	Organismes administratius on l'IEC té assessors
346	Promoció
346	Premis i borses d'estudi
353	Relació d'activitats científiques organitzades, promogudes o acollides per l'IEC
<hr/>	
391	VIII. Societats filials
392	Institució Catalana d'Història Natural
398	Societat Catalana de Biologia
412	Societat Catalana de Filosofia
414	Societat Catalana de Física
422	Societat Catalana de Química
429	Societat Catalana de Matemàtiques
435	Societat Catalana de Geografia
441	Societat Catalana d'Estudis Històrics
443	Societat Catalana d'Estudis Jurídics
445	Societat Catalana d'Economia
447	Associació Catalana de Sociologia
450	Societat Catalana d'Estudis Litúrgics
451	Societat Catalana de Musicologia
453	Amics de l'Art Romànic
459	Societat Catalana de Pedagogia
462	Societat Catalana d'Estudis Clàssics
464	Societat Catalana d'Estudis Numismàtics
466	Societat Catalana d'Ordenació del Territori
469	Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana
471	Institució Catalana d'Estudis Agraris

- 477 Societat Catalana de Comunicació
 - 479 Societat Catalana de Llengua i Literatura
 - 482 Societat Catalana de Tecnologia
 - 485 Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica
 - 490 Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació
 - 492 Societat Catalana d'Estudis Hebraics
 - 494 Societat Catalana de Sociolingüística
 - 496 Societat Catalana de Terminologia
-

499 IX. Fundacions, entitats vinculades i adherides a l'IEC

- 499 Fundacions
 - 499 Fundació Ferran Sunyer i Balaguer
 - 500 Fundació Mercè Rodoreda
 - 502 Entitat vinculada
 - 502 Biblioteca de Catalunya
 - 503 Entitats adherides
 - 503 Institut Menorquí d'Estudis
 - 503 Institut d'Estudis Eivissencs
 - 504 Altres vinculacions
 - 504 Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes
 - 504 North American Catalan Society
 - 505 Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana
-

507 X. Publicacions

- 507 Portal de revistes científiques
 - 507 Monografies
 - 513 Obres vinculades a l'Institut d'Estudis Catalans
 - 514 Publicacions periòdiques
 - 516 Resum de títols editats (2001-2007)
 - 516 Donacions de publicacions
 - 520 Intercanvi de publicacions
 - 521 Relació d'institucions científiques i acadèmies a les quals l'IEC lliura regularment publicacions en concepte d'intercanvi
-

529 Índex onomàstic

Presentació

El curs 2007-2008 és indestriable de l'embranchida que suposà per a l'Institut d'Estudis Catalans la celebració del primer centenari de la seva història. Un aniversari que, farcit d'activitats i actes ben diversos, s'allargà fins al gener de 2008, quan tingué lloc la cloenda oficial. Al llarg de tots aquells mesos, l'activitat acadèmica de l'Institut es multiplicà considerablement. Tota la casa (personal, membres de les seccions, socis de les societats filials) s'hi implicà, amb forces i il·lusió.

L'exposició «L'Institut d'Estudis Catalans, 1907-2007. Un segle de cultura i ciència als Països Catalans», insígnia del Centenari, s'engegà l'endemà mateix de la Diada de Catalunya en un acte celebrat a la Casa de Convalescència. La mostra ha servit per a il·lustrar arreu dels països de llengua i cultura catalanes la tasca científica, editorial, de difusió del coneixement i d'assessorament portada a terme per l'Institut en tots els camps del saber. En un format itinerant, s'ha exhibit, entre d'altres, a València, Palma, Maó, Eivissa i Lleida.

Més enllà del Centenari, però, l'Institut no ha cessat en la voluntat d'exercir el seu paper d'acadèmia de les ciències i les humanitats del nostre país i ha seguit treballant en tots els àmbits que li són propis.

Prova que l'Institut d'Estudis Catalans segueix creixent any rere any ha estat la incorporació de dues noves societats com a filials de l'IEC. La Societat Catalana de Terminologia i la Societat Catalana de Sociolingüística formen part del conjunt de societats filials de l'Institut, que ja en sumen vint-i-vuit i presenten entre totes gairebé nou mil tres-cents socis. A banda d'això, l'Institut està vinculat a una dotzena d'altres institucions mitjançant convenis i acords diversos.

El dinamisme de l'Institut es deixa veure també en les activitats acadèmiques i institucionals, les quals (en forma de sessions, debats, taules rodones, jornades, trobades i seminaris, entre altres) són el fonament de l'acadèmia. Cal destacar-ne el nombre elevat, gairebé quatre-centes vuitanta, xifra que palesa la bona salut en què es troba la nostra ja centenària institució. A més a més, hem de destacar que gran part de les activitats que s'hi recullen han tingut lloc fora de la Casa de Convalescència. L'Institut, per tant, es desenvolupa cada cop més de portes enfora.

L'Institut, que és l'acadèmia catalana de les ciències i les humanitats, i les seves seccions i societats filials fan declaracions públiques sobre temes diversos i també assessoren les principals institucions del país. Destaquem la seva col·labo-

ració en l'*Anàlisi del metabolisme energètic de l'economia catalana* (AMEEC), la proposta de dictamen sobre el document *Bases per a la Llei d'educació de Catalunya. Una llei de país* i l'informe sobre el Pla Director de Mobilitat de la Regió Metropolitana de Barcelona.

L'Institut ha publicat al llarg del curs acadèmic nombrosos llibres, monografies, revistes, opuscles, diccionaris, etc., d'entre els quals, com a tria ben personal, destacaríem el *Petit atlas lingüístic del domini català*, versió reduïda i més manejadissa de l'*Atlas lingüístic del domini català*; el diccionari d'hebreu modern realitzat per la Societat Catalana d'Estudis Hebraics; *Les cartes portolanes: La representació medieval d'una mar solcada*, i *La situació sociolingüística als territoris de parla catalana a l'inici del segle XXI*.

Pel que fa al portal de revistes científiques, que permet l'accés a un nombre cada cop més gran de revistes i articles, les xifres són satisfactòriament superiors a les d'anys anteriors. Hem augmentat les revistes científiques (de quaranta-una a quaranta-quatre), els números publicats, els articles i també el nombre de números i articles en línia. Aquests últims han passat de dos mil nou-cents a prop de tres mil vuit-cents.

Quant als Premis Sant Jordi, atorgats per promoure l'alta recerca científica en tots els àmbits de la cultura catalana, aquest any s'han lliurat vint-i-set premis i catorze borses d'estudi.

L'IEC té engegats noranta programes de recerca. Hi participen els membres de les seccions i d'algunes societats filials i també investigadors de fora de l'Institut.

El pressupost que ha fet possibles totes aquestes activitats ha estat el 2007 de poc més de 13.800.000 euros. Pel que fa a l'any 2008, aquesta xifra ha disminuït i s'ha tornat a acostar a la d'anys anteriors. No cal perdre de vista que el pressupost del 2007 fou més alt a causa de la celebració del Centenari de l'Institut.

Al llarg d'aquest curs acadèmic han ingressat a l'IEC vuit membres numeraris nous i dos han passat a emèrits. S'hi han incorporat també divuit membres corresponents. L'Institut compta amb cent vuitanta membres numeraris i emèrits i seixanta-vuit de corresponents.

Malauradament, hem hagut de lamentar el traspàs de tres membres molt estimats: el doctor en farmàcia i medicina Jordi Gras i Riera, adscrit a la Secció de Ciències Biològiques; aquell qui fou president de l'Institut entre 1987 i 1995, l'il·lustre historiador Emili Giralt i Raventós, adscrit a la Secció Històrico-Arqueològica, i el filòleg Rafael Caria, membre corresponent traspasat l'abril de 2008 a la seva terra de l'Alguer. Per a tots ells, el nostre record més emotiu.

Durant aquest curs l'Institut ha endegat les tasques de reflexió externa i interna que hauran de fornir les direc-

trius d'unes orientacions estratègiques que hauran de traçar la ruta de la casa al llarg del proper decenni.

Com ha fet fins ara, l'Institut d'Estudis Catalans maldrà per treure el màxim profit dels recursos amb què compta i els esmerçarà per produir, fomentar i difondre la ciència i l'alta cultura a tots els Països Catalans i al món, tot

seguint les indicacions de les esmentades orientacions estratègiques i responent així a la voluntat universalista d'una institució ja centenària que, des de la defensa dels seus principis, vol projectar-se cap a l'esdevenidor.

JOANDOMÈNEC ROS
Secretari general

I. Òrgans de govern

El Ple

El Ple és l'òrgan sobirà de l'Institut d'Estudis Catalans. És constituït pels membres numeraris, els emèrits i els presidents de les societats filials.

Els membres formen les seccions, que, des del 25 de setembre de 1989, són les cinc següents: Secció Històrico-Arqueològica, Secció de Ciències Biològiques, Secció de Ciències i Tecnologia, Secció Filològica i Secció de Filosofia i Ciències Socials. (Vegeu el capítol III, «Les seccions».)

Equip de Govern

L'Equip de Govern assisteix el president en les seves funcions executives i administratives.

President:	Salvador Giner de San Julián
Vicepresident primer:	Salvador Alegret i Sanromà
Vicepresident segon:	Antoni Riera i Melis
Secretari general:	Joandomènec Ros i Aragonès

Consell Permanent

El Consell Permanent actua per delegació del Ple i exerceix el govern de la corporació. És format per l'Equip de Govern i els presidents de les cinc seccions.

Presidents de les seccions:	Maria Teresa Ferrer i Mallol (<i>Secció Històrico-Arqueològica</i>) Màrius Foz i Sala (fins al 14.04.2008) Josep Vigo i Bonada (des del 15.04.2008) (<i>Secció de Ciències Biològiques</i>) David Serrat i Congost (<i>Secció de Ciències i Tecnologia</i>) Joan Martí i Castell (<i>Secció Filològica</i>) Josep González-Agàpito i Granell (<i>Secció de Filosofia i Ciències Socials</i>)
-----------------------------	--

Consells de govern de les seccions

Secció Històrico-Arqueològica

Presidenta:	Maria Teresa Ferrer i Mallol
Vicepresident:	Josep Massot i Muntaner
Secretari:	Joaquim Garriga i Riera
Tresorer:	Romà Escalas i Llimona

Secció de Ciències Biològiques

President:	Màrius Foz i Sala (fins al 14.04.2008) Josep Vigo i Bonada (des del 15.04.2008)
Vicepresident:	Jacint Corbella i Corbella (fins al 14.04.2008) Francesc Asensi i Botet (des del 15.04.2008)
Secretari:	Xavier Llimona i Pagès (fins al 14.04.2008) Jordi Lleonart i Aliberas (des del 15.04.2008)
Tresorer:	Francesc Gonzàlez i Sastre

Secció de Ciències i Tecnologia

President:	David Serrat i Congost
Vicepresident:	Francesc Serra i Mestres
Secretari:	Lluís Jofre i Roca
Tresorera:	Pilar Bayer i Isant

Secció Filològica

President:	Joan Martí i Castell
Vicepresident:	Isidor Marí i Mayans
Secretària:	Maria Josep Cuenca Ordinyana
Tresorer:	Ramon Sistac i Vicén

Secció de Filosofia i Ciències Socials

President:	Josep González-Agàpito i Granell
Vicepresident:	Ricard Torrents i Bertrana
Secretari:	Josep M. Panareda Clopés
Tresorer:	Josep M. Casasús i Guri

Presidents de les societats filials

Amics de l'Art Romànic

Presidenta:	M. Teresa Matas i Blanxart
-------------	----------------------------

Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació

President:	Josep Obiols i Salvat
------------	-----------------------

Associació Catalana de Sociologia

President:	Oriol Homs i Ferret
------------	---------------------

Institució Catalana d'Estudis Agraris

President:	Joan Ràfols i Casamada
------------	------------------------

Institució Catalana d'Història Natural

President:	Josep Peñuelas i Reixach (fins al 30.06.2008) Josep M. Ninot i Sugrañes (des de l'01.07.2008)
------------	--

Societat Catalana d'Economia

President:	Pere Puig i Bastard
------------	---------------------

Societat Catalana d'Estudis Clàssics

Presidenta:	Montserrat Jufresa i Muñoz
-------------	----------------------------

Societat Catalana d'Estudis Hebraics

President:	Eduard Feliu i Mabres
------------	-----------------------

Societat Catalana d'Estudis Històrics

President: Jaume Sobrequés i Callicó

Societat Catalana d'Estudis Jurídics

President: Josep Cruanyes i Tor

Societat Catalana d'Estudis Litúrgics

President: Miquel dels Sants Gros i Pujol

Societat Catalana d'Estudis Numismàtics

President: Miquel Crusafont i Sabater

Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica

President: Antoni Roca i Rosell

Societat Catalana d'Ordenació del Territori

Presidenta: Margarita Castañer i Vivas

Societat Catalana de Biologia

President: Jaume Reventós i Puigjaner

Societat Catalana de Comunicació

Presidenta: Maria Corominas i Piulats

Societat Catalana de Filosofia

President: Ignasi Roviró i Alemany

Societat Catalana de Física

President: Josep M. Pons i Ràfols
(fins al 14.07.2008)
Josep Enric Llebot Rabagliati
(des del 15.07.2008)

Societat Catalana de Geografia

President: Francesc Nadal i Piqué

Societat Catalana de Llengua i Literatura

President: August Bover i Font

Societat Catalana de Matemàtiques

President: Carles Perelló i Valls

Societat Catalana de Musicologia

President: Joaquim Garrigosa i Massana

Societat Catalana de Pedagogia

President: Martí Teixidó i Planas

Societat Catalana de Química

President: Àngel Messeguer Peypoch
(fins al 21.05.2008)
Romà Tauler i Ferré
(des del 22.05.2008)

Societat Catalana de Sociolingüística

President: Joaquim Torres i Pla

Societat Catalana de Tecnologia

President: Estanislau Tomàs i Morera
(fins al 31.12.2007)
Josep M. Fuertes i Armengol
(des de l'01.01.2008)

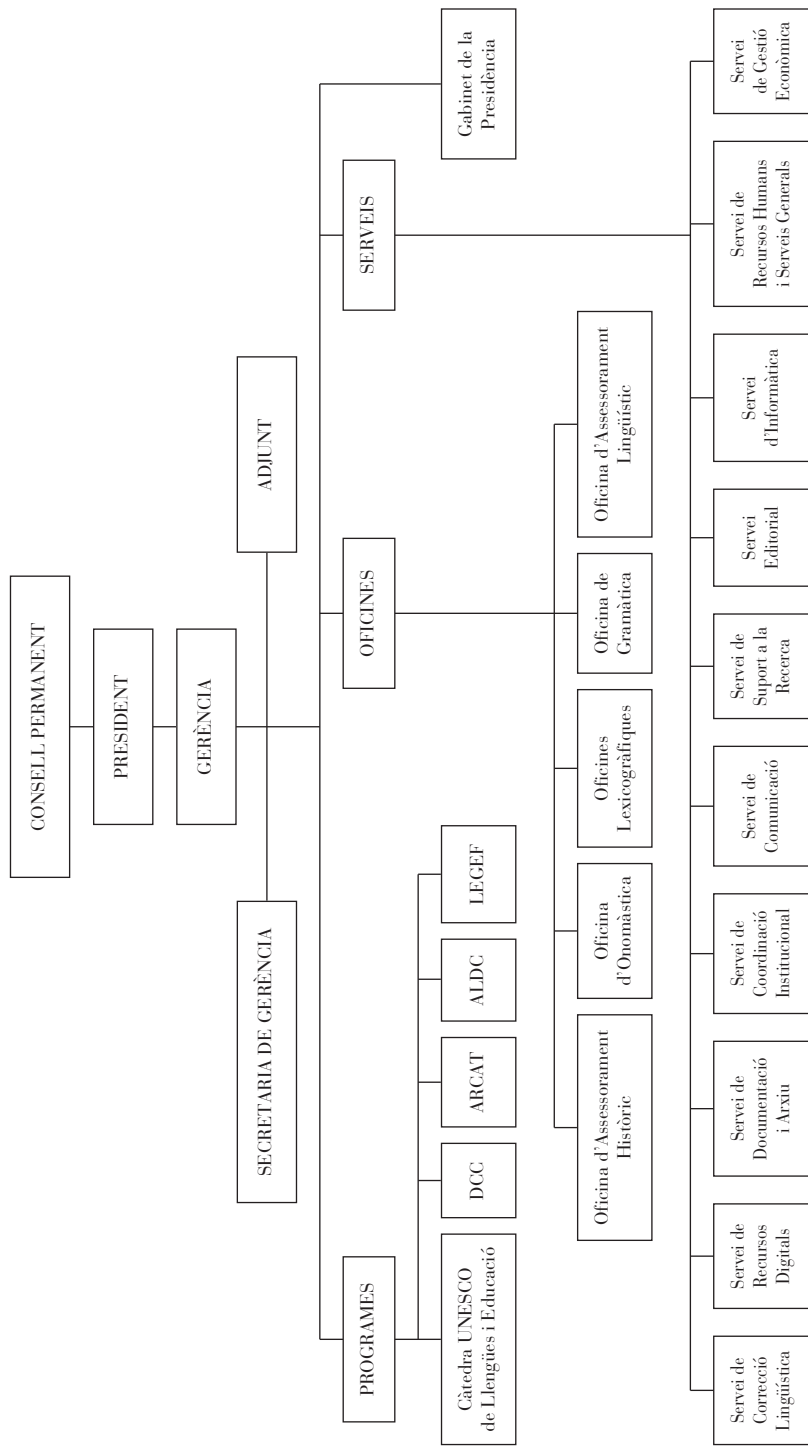
Societat Catalana de Terminologia

President: Jaume Martí i Llobet

Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana

President: Salomó Marquès i Sureda

Estructura administrativa

Nòmina del personal

Víctor Acedo Matellán
Sara Adell i Roura
Carme Aguilar i Delgado
Francesc Albar Fonte
Marc Alcalà i Borrell
Miriam Almarcha París
Llorenç Arguimbau Vivó
M. Teresa Balagué i Sort
Marta Balasch Guerrero
M. del Mar Batlle Gutiérrez
M. Rosa Ballester i Vallès
Blanca Betriu Recha
Josep M. Boixareu i Cortina
M. Cristina Busto i Menéndez
Josep Maria Camarasa i Castillo
Laia Campamà Mormeneo
Eduard Campos Jiménez
Montserrat Camps i Garcia
Eva Carnicer Foix
Laia Castanyer i Teixidor
M. Lluïsa Castellón i Molina
Susana Castells Amado
Mercè Castells i Baldrich
Aldara Cervera Pérez
Anna Chamizo i Tarté
Marc Colell Teixidó
Guiomar Coll Coll
Irene Comas i Alsina
Ramon Corbella Bosch
Omar Costa Liébana
Josep Maria Domènech i Gibert
Fàtima Duarte i Ortega
Marta Ejarque Pavia

Antoni Escolà i Banqué
Marta Fabregat i Marco
Eva Faustino Vidal
Judith Feliu Cortés
F. Xavier Ferré i Mariscot
Antònia Ferrer i Gràcia
Núria Florit Robusté
Marta Folia i Campos
Anna Font Reñé
Carla Fontclara Serrallonga
Imma Fradera i Castillo
M. Rosa Franquesa i Bonet
Olga Fullana i Noell
Núria Fuster i Postico
Mariàngels Gallego i Ribó
Àngel Gil Sarabia
Carla González Claramunt
Marta Grieria Ribera
Cristina Guirado Gil
Jordi Hostalot Sanz
Núria Jolis i Masjuan
Maria S. Julià i Obrador
Robert Latorre Soto
Sílvia López i Caballer
Mercè Martí Bassols
Ramon Martínez i Gil
M. Teresa Matas i Blanxart
Agustí Mayor Lloret
Josep M. Mestres i Serra
Eulàlia Miret i Raspall
Pere Montalat i Buscató
Mercè Montañà del Agua
Berta Morera Lizandra

Santiago Muxach Riubrogent
Isabel Munujos i Sala
Laia Noguera Clofent
Jaume Noguerols i Segura
Bernat Oliver Major
David Ordóñez i Garcia
Rafel Palanques Baiget
Josep M. Palau i Baduell
M. del Mar Palomo Delgado
Manuel Pascual i Rodríguez
Berta Pedemonte Miquel
Jordi Pedrola Bort
Vicenta Pellicer Clar
Lliris Picó Carbonell
Ester Prat i Alsina
Gemma Pujol Vallès
Joan Anton Rabella i Ribas
Jordi Ribas i Bisbal
Marina Rifà i Morell
Sandra Rigall Méndez
Josep Rius Alcaraz
Montserrat Rius Mentuy
Josep Rodríguez Vila
Xavier Rofes i Moliner

Núria Roma i Peix
Montserrat Roma i Uguet
Aina Rusca Mestre
M. Teresa Sadurní i Villaronga
Francesc Salvador Carvajal
Maite Sánchez i Riera
Ramon Sánchez Pellisé
Roser Sanromà i Borrell
Carolina Santamaria i Jordà
Lluís Maria Sol i Salvadó
Lourdes Sola i López
Joan Soler i Bou
Albert Soler i Dalmases
Maria Torras i Bozzo
Xavier Torrents Casas
Albert Torres Sanglas
Carme Vallès Foz
Josep Vila Codina
Marta Viñuales i Granel
Enkeleda Xhelo Çomo

Aquesta és la relació de persones que formen la nòmina de l'IEC el 31 d'agost de 2008.

II. El Ple

Resum de les sessions plenàries i dels debats

Durant el curs 2007-2008, el Ple es reuní sis vegades. A continuació presentem un breu resum de cada sessió. També es féu un acte en memòria de Jordi Sarsanedas i Vives, que se celebrà el 29 de març de 2007, els textos del qual seran publicats en la memòria del curs vinent.

Ple del dia 26 de novembre de 2007 (ordinari)

- Informe de les activitats de la Secció Històrico-Arqueològica
- Presentació de l'Associació de Sociolingüistes de Llengua Catalana (ASOLC) per a l'admissió com a societat filial de l'IEC
- Presentació de l'Associació Catalana de Terminologia (ACATERM) per a l'admissió com a societat filial de l'IEC
- Presentació de la medalla del Centenari de l'Institut d'Estudis Catalans, a càrrec del president de la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics, i lliurament als membres del Ple

Hi assisteixen 42 membres i 8 presidents de societats filials.

Del seu informe, el president en destaca la finalització de la primera part del projecte «La dignitat de la persona humana». En referència a aquesta qüestió, el senyor Joan Martí i Castell apunta que fóra bo que el director del projecte, Josep-Maria Terricabras, fes arribar als membres de l'Institut informació àmplia sobre els resultats d'aquesta primera part i les repercussions positives que pot tenir per a millorar la societat i la vida de les persones.

El president es compromet a fer que el senyor Terricabras n'exposi l'informe a la reunió següent. Així mateix, informa que un comitè de científics, amb el suport de representants diversos de l'àmbit de la ciència i de la cultura, té interès a publicar un llibre breu que constarà de cinc o sis aportacions importants sobre la qüestió. L'obra es publicarà en anglès, francès i italià.

El president insisteix en la rellevància del projecte i en valora el caràcter multidisciplinari. Finalment, recorda que el projecte és vinculat a la Secció de Filosofia i Ciències Socials en particular i a l'Institut en general, car en una reunió tinguda a Estocolm es considerà el dret a la premsa en llengua pròpia com a dret humà i com a part fonamental de la dignitat humana.

La senyora Mercè Durfort subratlla la rellevància de la invitació que la Institució Catalana d'Història Natural féu al professor Edward O. Wilson, dos cops premi Pulitzer i pare dels conceptes de *biodiversitat* i *sociobiologia*.

La senyora Maria Teresa Ferrer, presidenta de la Secció Històrico-Arqueològica, detalla el conjunt de fets i activitats que l'esmentada Secció ha desenvolupat d'ençà que presentà el darrer informe.

El senyor Brauli Montoya, membre de la Secció Filològica, presenta l'Associació de Sociolingüistes de Llengua Catalana (ASOLC) per a l'admissió com a societat filial de l'IEC.

La senyora M. Teresa Cabré, membre de la Secció Filològica, fa el mateix amb l'Associació Catalana de Terminologia (ACATERM).

El president informa que no es pot fer la presentació de la medalla de l'Institut, tal com estableix l'ordre del dia, perquè el president de la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics, Miquel Crusafont, no ha pogut ser a l'IEC per raons de salut.

En l'apartat «Afers de la Secretaria General», el president informa de l'acord de designar els senyors Salvador Alegret, Joandomènec Ros, Ricard Guerrero i Ramon Corbella com a representants de l'Institut a la comissió de seguiment del contracte programa; de l'elecció del nou Consell de Govern de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, del qual Josep González-Agàpito serà el nou president substituint Joan Vilà-Valentí; del canvi en la presidència de la Junta Directiva de la Societat Catalana de Pedagogia, que ocuparà a partir d'ara el senyor Martí Teixidó i Planas, i dels canvis en el procediment d'elecció dels càrrecs directius de l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació.

El president informa dels convenis signats. (Vegeu l'apartat «Convenis de col·laboració», dins el capítol v, «Activitat institucional».)

El president informa que la cloenda del Centenari de l'Institut serà a la seu de l'IEC i que comptarà amb una conferència solemne de l'economista Antoni Serra i Ramoneda sobre el present, passat i futur de les ciències socials. Aclareix que la dimensió filològica de l'Institut no s'ha d'oblidar en absolut, però que s'ha cregut oportú triar les ciències socials per a la conferència final, atès que tant la presentació del *Diccionari* com els altres esdeveniments que s'han dut a terme al llarg del Centenari han donat prou rellevància al vessant filològic de l'IEC.

Ple del dia 21 de gener de 2008 (ordinari)

— Nota necrològica del senyor Jordi Gras i Riera, a càrrec de Josep Carreras i Barnés

— Informe d'activitats de la Secció de Ciències Biològiques

- Pressupost de l'any 2008
- Presentació dels candidats a membres de l'Institut
- Votació per a l'admissió de l'Associació Catalana de Terminologia (ACATERM) i de l'Associació de Sociolingüistes de Llengua Catalana (ASOLC) com a societats filials de l'IEC

Hi assisteixen 63 membres i 10 presidents de societats filials.

El senyor Josep Carreras i Barnés, membre de la Secció de Ciències Biològiques, llegeix la nota necrològica del senyor Jordi Gras i Riera († 30.11.2007), membre emèrit de la mateixa Secció.

Del seu informe, el president en destaca la segona jornada d'homenatge a Ramon Aramon i Serra. Felicita la comissió organitzadora i el seu president, Jordi Carbonell. També fa esment de l'onzè Premi Catalunya d'Economia; de les Primeres Jornades Catalanes de Revistes Científiques, organitzades per la Secretaria Científica i l'Observatori de la Recerca; de la reunió amb la Generalitat de Catalunya per al seguiment del contracte programa, i de l'acte de donació per part de Josep Vallverdú de les cartes amb Jordi Rubió i Balaguer. Pel que fa als actes del Centenari, el president constata l'èxit de l'exposició itinerant.

El senyor Màrius Foz, president de la Secció de Ciències Biològiques, detalla les activitats que ha dut a terme la Secció al llarg del curs acadèmic.

Pel que fa al pressupost de l'any 2008, el secretari general assenyala que es tracta del pressupost de l'últim any del contracte programa i que consolida les polítiques iniciades durant els tres primers anys alhora que dóna continuïtat a d'altres. El secretari general en destaca:

- La consolidació dels pressupostos de lliure disposició de les seccions.
- La dotació a les oficines dels recursos necessaris per a desenvolupar l'activitat assignada.
- La consolidació de la política d'increment dels recursos destinats a potenciar l'activitat de les societats filials, concretament la partida per a publicacions extraordinàries, que passa de 50.000 a 60.000 euros, així com la partida per a activitats, que s'incrementa fins a 200.000 euros, un augment de 14.000 euros respecte de l'any anterior.
- El manteniment de la partida de 26.000 euros per a la incorporació eventual de noves societats filials.
- El manteniment de la partida per a l'organització d'activitats a les seus territorials en 18.000 euros per seu.

Pel que fa a la recerca, el pressupost augmenta fins a 500.000 euros per a atendre la convocatòria de projectes de recerca aprovada pel Consell Permanent per al

trienni 2008-2010 i es crea una dotació de 60.000 euros per a finançar estudis i informes, així com per a fomentar les publicacions electròniques. El Ple aprova per assentiment el pressupost de 2008.

El senyor Josep Massot i Muntaner, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, presenta la candidatura del senyor Joan Mas i Vives com a membre numerari d'aquesta Secció.

El senyor Anscari Manuel Mundó i Marcet, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, presenta la candidatura del senyor Efreim Compte i Roux com a membre corresponent d'aquesta Secció.

El senyor Albert G. Hauf i Valls, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, presenta la candidatura de la senyora Dominique de Courcelles com a membre corresponent d'aquesta Secció.

El senyor Albert Balcells i González, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, presenta la candidatura del senyor Paul Preston com a membre corresponent d'aquesta Secció.

El senyor Jacint Corbella i Corbella, membre de la Secció de Ciències Biològiques, presenta la candidatura del senyor Jordi Vives i Puiggròs com a membre numerari d'aquesta Secció.

El senyor Abel Mariné i Font, membre de la Secció de Ciències Biològiques, presenta la candidatura del senyor Joan Jofre i Torroella com a membre numerari d'aquesta Secció.

El senyor Joan Veny i Clar, membre de la Secció Filològica, presenta la candidatura del senyor Damià Pons i Pons com a membre corresponent d'aquesta Secció.

El president dóna la paraula al secretari general per tal que informi dels resultats de l'escrutini de la votació per a l'admissió de l'Associació Catalana de Terminologia (ACATERM) i de l'Associació de Sociolingüistes de Llengua Catalana (ASOLC) com a societats filials de l'IEC. Els resultats han estat els següents: han votat 81 membres numeraris d'un total de 118, 30 membres emèrits i 12 presidents de societats filials. En total, han votat 123 membres dels 160 amb dret a vot. La participació ha estat d'un 76,9 %.

El secretari general recorda que per a l'acceptació de les societats cal una majoria absoluta, és a dir, més de 80 vots, i informa que l'ACATERM n'ha obtingut 98 a favor, 10 en contra, 14 en blanc i 1 de nul, i l'ASOLC, 102 a favor, 8 en contra, 11 en blanc i 2 de nuls.

El Ple aprova per majoria absoluta la incorporació de l'ASOLC i l'ACATERM com a societats filials de l'IEC. El senyor Joan Martí i Castell, en nom de la Secció Filològica, agraeix al president, al Consell Permanent i al Ple haver votat a favor de l'admissió de les dues societats, adscrites a aquesta Secció.

El secretari general comunica que Albert G. Hauf i Valls, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, passà a la condició de membre emèrit el 8 de gener passat i informa del canvi que s'ha produït a la presidència de la Junta Directiva de la Societat Catalana de Tecnologia: el senyor Josep M. Fuertes i Armengol ha substituït Estanislau Tomàs i Morera.

El secretari general demana de ratificar els acords del Consell Permanent sobre els nomenaments següents:

— Acord 31.3 del Consell Permanent, de 10 de gener de 2008. El Consell Permanent nomena Joan A. Argenter i Giralt, director de la Càtedra UNESCO de Llengües i Educació de l'IEC, representant de l'Institut d'Estudis Catalans en la comissió de seguiment del conveni firmat el 19 de març de 2007 entre l'Institut d'Estudis Catalans (Càtedra UNESCO de Llengües i Educació), el Govern de Nova Caledònia i Linguapax Pacífic amb l'objectiu de conservar les llengües canaques i de promoure'n les polítiques lingüístiques, l'aprenentatge i la utilització a través de l'Acadèmia de Llengües Canaques.

— Acord 31.4 del Consell Permanent, de 10 de gener de 2008. El Consell Permanent nomena Anscari Manuel Mundó i Marcet, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, delegat honorífic de l'IEC a la Societat Catalana de Musicologia, de la qual ha estat delegat des de 1997, càrrec al qual ara ha renunciat, i nomena Romà Escalas i Llimona, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, delegat de l'IEC a la Societat Catalana de Musicologia, en substitució del senyor Mundó.

El Ple ratifica els acords 31.3 i 31.4 del Consell Permanent.

El secretari general informa de les comunicacions i els convenis que s'han dut a terme d'ençà de l'últim Ple.

Ple del dia 25 de febrer de 2008 (ordinari)

- Informe de les activitats de la Secció de Ciències i Tecnologia
- Presentació dels candidats a membres de l'Institut
- Votació dels candidats a membres presentats en el Ple anterior

Hi assisteixen 51 membres i 10 presidents de societats filials.

La presidenta de la Secció Històrico-Arqueològica, Maria Teresa Ferrer i Mallol, comunica els actes organitzats per aquesta Secció per celebrar l'Any Jaume I. En destaca el congrés que tindrà lloc a Barcelona.

El senyor Joan Martí i Castell pregunta per què la Societat Estatal de Commemoracions Culturals i la Vicepresidència de la Generalitat de Catalunya es neguen a col·laborar-hi, i si es tracta d'alguna mena de represàlia pel fet que l'IEC utilitzés el terme *Països Catalans* en l'exposició del Centenari. Vol que consti en acta la seva queixa personal per aquest fet.

El president li respon que no pensa que aquest en sigui el motiu, ja que la Societat Estatal de Commemoracions Culturals (SECC) ha enviat a l'IEC un esborrany de conveni per a col·laborar amb la Fundació Mercè Rodoreda i les converses recents han estat de gran cordialitat.

El vicepresident Antoni Riera i Melis confirma el que diu el president i explica que la SECC tenia la pretensió de celebrar l'Any Jaume I amb totes les autonomies implicades, però no ha estat possible, ja que els governs de Mallorca i de València han demanat els ajuts per separat.

Pel que fa a la reunió que es tingué amb la comissària de la Vicepresidència de la Generalitat de Catalunya per a l'Any Jaume I, Margarida Aritzeta, el vicepresident informa de les desavinences hagudes en referència a les partides de subvenció.

Jaume Sobrequés diu que es farà una exposició de petit format organitzada entre els governs de les Illes Balears i de Catalunya que itinerarà pels Països Catalans. Expressa la seva disconformitat amb aquesta exposició i diu que no s'exhibirà al Museu d'Història de Catalunya mentre ell en sigui el director.

El president de la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics, Miquel Crusafont, informa que es realitzarà una petita edició en plata de la medalla del Centenari de l'Institut. A continuació, parla sobre el significat i el sentit de les medalles, del seu inherent contingut commemoratiu i artístic, i en fa una exposició evolutiva des del Renaixement fins a l'actualitat. Informa els assistents que Catalunya disposa d'un catàleg sistemàtic que recull les medalles des d'Alfons el Magnànim fins a l'inici de la Guerra Civil espanyola, editat per l'IEC. Insisteix que la medalla de l'Institut, feta per un artista important, Josep Maria Subirachs, compleix tots els paràmetres imprescindibles per a considerar-la-hi i perquè resti com a símbol del Centenari per a la posteritat.

El president informa que en el darrer Consell Permanent es decidí d'engegar el procés de reflexió sobre l'IEC en el futur immediat, un termini de deu a vint anys com a màxim. És una tasca que va més enllà del que el Govern català demana per establir el nou contracte programa i que plantejaren temps enrere l'Equip de Govern i altres membres, entre ells el president de la Secció de Filosofia i Ciències Socials. El president aclareix que aquest informe es farà de la manera més democràtica i participativa possible, sense que sigui exclusiu de cap part. Informa que en aquest moment s'està a un nivell zero i que es crearà una comissió de tècnics, neutral i eficaç, que començarà a preparar un esquema

per a poder posar en pràctica aquest procés de reflexió i replantejament de l'Institut. El president informa que en les properes sessions n'anirà donant detalls.

El senyor David Serrat, president de la Secció de Ciències i Tecnologia, fa una exposició de les activitats dutes a terme per la Secció durant el curs acadèmic.

La senyora Maria Teresa Ferrer i Mallol, presidenta de la Secció Històrico-Arqueològica, presenta les candidatures dels senyors Christian Guilleré i Nikolas Jaspert com a membres corresponents de l'Institut, adscrits a la mateixa Secció.

El senyor Antoni Pladevall i Font llegeix la presentació que el senyor Joan-Ferran Cabestany i Fort fa del senyor Olivier Poisson com a candidat a membre corresponent de l'Institut, adscrit a la Secció Històrico-Arqueològica.

Acabat l'escrutini de la votació dels membres presentats en el Ple anterior, el secretari general informa del resultat: han votat 79 membres numeraris i 36 d'emèrits, un total de 115, que representa una participació del 74,7 %. Els membres amb dret a vot són 154 i calen 78 vots positius per a ser escollit membre numerari. El Ple admet com a membres numeraris de l'Institut els senyors Joan Mas i Vives (108 vots afirmatius), adscrit a la Secció Històrico-Arqueològica, i Joan Jofre i Torroella (101 vots afirmatius) i Jordi Vives i Puiggròs (102 vots afirmatius), adscrits a la Secció de Ciències Biològiques.

Per a l'elecció dels candidats a membre corresponent, el nombre de votants ha estat el mateix. Calen 59 vots positius per a ser escollit membre corresponent. El Ple ha admès com a membres corresponents de l'Institut els senyors Efreim Compte i Roux (101 vots afirmatius), Dominique de Courcelles (100 vots afirmatius) i Paul Preston (104 vots afirmatius), adscrits a la Secció Històrico-Arqueològica, i Damià Pons i Pons (109 vots afirmatius), adscrit a la Secció Filològica.

El president i el secretari general feliciten els nous membres de l'Institut.

El president dóna la benvinguda a les dues noves societats filials (ACATERM i ASOLC) i cedeix la paraula al secretari general, Joandomènec Ros, per tal que informi sobre els afers de la Secretaria General.

El Consell Permanent accepta, a petició de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, els nomenaments següents: Josep M. Casasús i Guri, com a representant de la Secció en la Comissió de Publicacions, en substitució de Ricard Torrents i Bertrana, i Josep M. Panareda Clopés, com a representant de la Secció en la Comissió d'Investigació, en substitució de Pere Lluís Font.

El secretari general anuncia l'adhesió de l'IEC al manifest per a la creació del Parc d'Organyà, promogut per l'Ajuntament de la vila d'Organyà com a recordatori de les *Homilies d'Organyà*.

El secretari general informa dels convenis signats. (Vegeu l'apartat «Convenis de col·laboració», dins el capítol v, «Activitat institucional».)

El Ple ratifica l'acord 32.4 del Consell Permanent, pel qual el Consell Permanent acorda que en cas que conflueixin en una sola persona la condició de membre numerari de l'IEC i la de president d'una societat filial, a efectes de quòrum i d'exercici del dret a vot, prevaldrà la condició de membre i, per tant, si escau, només podrà exercir un únic dret a vot en tant que membre numerari.

En el torn de paraules, la senyora Pilar González Duarte felicita la Societat Catalana de Química pel seu ingrés a la Federació Europea de Societats Científiques de Química (EUCHEMS) com a membre nacional de ple dret.

Ple del dia 31 de març de 2008 (ordinari)

- Informe de les activitats de la Secció Filològica
- Aprovació de la liquidació del pressupost de l'any 2007 i informació amb la liquidació del Centenari
- Presentació dels candidats a membres de l'Institut
- Votació dels tres candidats a membres presentats en el Ple anterior
- Votació de la proposta de la Secció de Filosofia i Ciències Socials perquè el Ple admeti que pugui haver-hi membres corresponents d'aquesta Secció que resideixin a l'àmbit d'actuació de l'IEC

Hi assisteixen 57 membres i 10 presidents de societats filials.

Del seu informe, el president en destaca la presentació a l'Institut de l'obra *Fer llum*, d'Augusto Jurado, editada per Publicacions de l'Abadia de Montserrat i la Fundació Endesa; l'acte acadèmic en homenatge a Lluís Solé i Sabarís, antic membre de la Secció de Ciències de l'IEC; la sessió en memòria d'Oriol de Bolòs i Capdevila, que fou membre de la Secció de Ciències Biològiques i de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona; la signatura del conveni marc entre l'IEC i la Fundació Privada Francesc Cambó i l'Institut Cambó, i la visita a Poblet del president de l'IEC i del vicepresident Antoni Riera amb motiu de l'acte d'inici de la commemoració dels vuit-cents anys del naixement del rei Jaume I. Finalment, en referència als actes de l'Any Rodoreda, el president assenyala la presentació del llibre *Recrear Rodoreda Romanyà*.

El delegat del president de l'IEC a Perpinyà, Joan Becat, presenta l'informe sobre l'acord pel qual la llengua catalana es fa cooficial a la Catalunya del Nord i se'n reconeix a l'Institut l'autoritat lingüística.

El senyor Joan Martí i Castell presenta l'informe d'activitats de la Secció Filològica dutes a terme de la darrera presentació ençà.

El senyor Joan Peytaví presenta el *Nomenclàtor toponímic de la Catalunya del Nord*.

Presentada la liquidació del pressupost de 2007, el Ple l'aprova per assentiment.

El senyor Josep González-Agàpito, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, presenta la candidatura del senyor Joaquim Arnau Querol com a membre numerari d'aquesta Secció.

El senyor Joan Estruch i Gibert, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, presenta la candidatura del senyor Salvador Cardús i Ros com a membre numerari d'aquesta Secció.

El senyor Miquel de Moragas i Spà, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, presenta la candidatura de la senyora Maria Corominas i Piulats com a membre numerària d'aquesta Secció.

El senyor Pere Lluís Font, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, presenta la candidatura del senyor Jaume de Puig i Oliver com a membre numerari d'aquesta Secció.

El senyor Enric Argullol i Murgadas, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, presenta la candidatura del senyor Josep-Enric Rebés i Solé com a membre numerari d'aquesta Secció, llegida pel senyor Ricard Torrents i Bertrana.

El senyor Josep M. Casasús i Guri, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, presenta la candidatura del senyor Ambler H. Moss com a membre corresponent d'aquesta Secció.

El senyor Pere Lluís Font, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, presenta la candidatura del senyor Carlos-Ulises Moulines Castellví com a membre corresponent d'aquesta Secció.

El senyor Marc Mayer i Olivé, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, presenta la candidatura del senyor Simon Keay com a membre corresponent d'aquesta Secció.

El senyor Francesc Fontbona i de Vallescar, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, presenta la candidatura del senyor Eliseu Trenc com a membre corresponent d'aquesta Secció.

El senyor Marc Mayer i Olivé, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, presenta la candidatura del senyor Jürgen Untermann com a membre corresponent d'aquesta Secció.

El president demana als membres assistents que votin les candidatures presentades, i s'inicia l'escrutini de vots. El secretari general informa del resultat de la votació: han

votat 80 membres numeraris i 25 d'emèrits, que fan un total de 105, la qual cosa representa una participació del 72,4 %. Els membres amb dret a vot són 145 i calen 53 vots positius per a ser escollit membre. El Ple admet els senyors Christian Guilleré (97 vots afirmatius), Nikolas Jaspert (94 vots afirmatius) i Olivier Poisson (97 vots afirmatius) com a membres corresponents.

De la votació de la proposta de la Secció de Filosofia i Ciències Socials perquè el Ple admeti que pugui haver-hi membres corresponents d'aquesta Secció que siguin persones residents a l'àmbit d'actuació de l'IEC, el secretari general n'informa del resultat: han votat 80 membres numeraris i 23 d'emèrits, que fan un total de 103 membres, dels 143 amb dret a vot. Per a aprovar-se, la proposta necessita 72 vots positius, i n'ha aconseguit 74. Resta, doncs, aprovada.

El secretari general informa que en la reunió del 25 de febrer la Secció de Filosofia i Ciències Socials declararà vacants tres places de membre numerari, assignades a les àrees d'economia; geografia i demografia, i pedagogia i psicologia. La Secretaria General comunica que s'obre un termini de sis mesos per a presentar-hi candidatures.

La Secretaria General ha encarregat a les seccions corresponents les semblances dels membres Ramon d'Abadal i de Vinyals, Jaume Bofill i Mates, Pere Bosch i Gimpera, Pere Coromines i Montanya, Ramon Faus i Esteve, Alexandre Galí i Coll, Josep M. López i Picó, Raimon Noguera i Guzmán, Eugeni d'Ors i Rovira i Carles Riba i Bracons.

L'11 de març passat, en les eleccions a la Junta de l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació fou reelegit president de l'Associació el senyor Josep Obiols i Salvat.

El secretari general informa dels convenis signats. (Vegeu l'apartat «Convenis de col·laboració», dins el capítol v, «Activitat institucional».)

El secretari general informa de la donació feta a l'Institut del fons de Jaume Aymà i Mayol amb destí al fons de la biblioteca de la Secció Filològica.

Quant al Cartell de premis, el secretari general informa que gairebé totes les ponències ja han donat el seu veredict. Celebra la participació de joves, i aporta la reflexió sobre els premis i borses que no s'han adjudicat i als quals no s'ha presentat cap candidatura, i proposa estudiar la manera de resoldre aquesta situació repetida any rere any.

El Ple aprova per assentiment la llista d'adjudicació dels premis i les borses d'estudi corresponents al LXXVII Cartell de 2008.

Ple del dia 19 de maig de 2008 (ordinari)

- Nota necrològica del senyor Emili Giralt i Raventós, a càrrec de la senyora Eva Serra i Puig
- Nota necrològica del senyor Rafael Caria, a càrrec del senyor Joan A. Argenter i Giralt
- Informe final del projecte «La dignitat de la persona humana», a càrrec de Josep-Maria Terricabras i Salvador Giner
- Informes i dictàmens de l'IEC

Hi assisteixen 36 membres i 4 presidents de societats filials.

La senyora Eva Serra i Puig, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, llegeix la nota necrològica del senyor Emili Giralt i Raventós († 16.04.2008), membre emèrit de la mateixa Secció i president de l'IEC entre 1986 i 1995.

Seguidament, el senyor Joan A. Argenter i Giralt, de la Secció Filològica, fa lectura de la nota necrològica del senyor Rafael Caria († 09.04.2008), membre corresponent d'aquesta Secció.

Del seu informe, el president en destaca l'acte de lliurament del Premi de Medi Ambient, patrocinat per Caixa Sabadell, atorgat a Josep Peñuelas; l'acte d'inauguració de l'exposició commemorativa del centenari de la naixença de Ramon Aramon i Serra; el Congrés de Neologia, que organitzaren la Universitat Pompeu Fabra i l'IEC, sota la direcció de M. Teresa Cabré; l'acte d'inauguració de l'obra *Evocació dels Països Catalans en el Centenari de l'IEC*, de Salvador Alibau; l'acte de presentació de la col·lecció «Monuments d'Història de la Corona d'Aragó»; la presentació pública i institucional del portal Meridià; l'acte de celebració del vintè aniversari del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF), i el col·loqui «L'estatut d'autonomia regional en dret comparat», organitzat per la Delegació de l'IEC a Perpinyà.

El senyor Josep-Maria Terricabras llegeix l'informe final del projecte «La dignitat de la persona humana», signat pel president, Salvador Giner, i ell mateix.

El senyor Ricard Torrents i Bertrana, de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, en representació del senyor Josep González-Agàpito, president de la Secció, presenta l'informe que l'IEC ha elaborat sobre la Llei d'educació. El president, Salvador Giner, informa que el document ja és a mans del conseller d'Educació i que està pendent la celebració d'una trobada entre ambdós per a parlar-ne.

El senyor David Serrat i Congost, president de la Secció de Ciències i Tecnologia, exposa l'estudi del túnel del tren d'alta velocitat vora el temple de la Sagrada Família, document fruit d'un debat tingut en el si de la Secció.

El president de l'Institut agraeix a la Secció de Filosofia i Ciències Socials la tasca feta i a la Secció de Ciències i Tecnologia l'esforç per a arribar a produir les opinions reflectides en els textos.

El secretari general diu que no hi cap afer de Secretaria a tractar. Seguidament, el president obre el torn de paraules i, no havent-n'hi cap, clou la sessió.

Ple del dia 16 de juny de 2008 (ordinari)

- Votació dels candidats a membres de l'Institut presentats en el Ple del mes de març de 2008
- Informe d'activitats de la Secció de Filosofia i Ciències Socials
- Informe sobre l'estat de les obres del local de l'IEC a la plaça de Salvador Seguí

Hi assisteixen 51 membres i 3 presidents de societats filials.

Del seu informe, el president en destaca la inauguració de l'Aula Museu Carles Salvador a Benassal; la inauguració de l'exposició itinerant a l'Institut d'Estudis Ilerdencs; la presentació del *Petit atlas lingüístic del domini català*, sota la presidència del conseller Ernest Maragall; la recepció del doctor Josep M. Bricall i Masip com a membre de l'IEC, sota la presidència del conseller Antoni Castells i amb la presència del senyor Pasqual Maragall i el rector de la UB; l'atorgament del Premi Ciutat de Tarragona al senyor Géza Alföldy pel seu estudi del patrimoni, i el Premi d'Economia Rey Juan Carlos al senyor Joaquim Muns i Albuixech.

El president informa que les negociacions amb la Generalitat de Catalunya pel que fa al contracte programa de l'Institut prossegueixen a un ritme satisfactori.

El president informa que la nova cap de comunicació de l'IEC és la senyora Gemma Pujol, per a la qual demana als membres tot el suport i col·laboració.

El senyor Ricard Torrents presenta la memòria d'activitats de la Secció de Filosofia i Ciències Socials del període comprès entre l'11 de juny de 2007 i el 16 de juny de 2008. Com a vicepresident de la Secció i per encàrrec del president, presenta aquest informe al Ple de l'Institut seguint l'esquema de l'anterior vicepresident, el senyor Pere Lluís Font.

El senyor Ramon Corbella Bosch, gerent de l'Institut, presenta l'informe sobre l'estat de les obres del local de l'IEC a la plaça de Salvador Seguí.

Acabat l'escrutini de la votació dels candidats a membres presentats en el Ple del dia 31 de març, el vicepresident primer n'informa del resultat: han votat 80 membres nu-

meraris i 33 d'emèrits, un total de 113, que representa una participació del 73,8 %. Els membres amb dret a vot són 153 i, per tant, calen 77 vots positius per a ser escollit membre numerari.

En absència del secretari general, el vicepresident informa que el Ple ha votat a favor de l'admissió com a membres numeraris dels senyors Joaquim Arnau Querol (96 vots afirmatius), Salvador Cardús i Ros (103 vots afirmatius), Maria Corominas i Piulats (97 vots afirmatius), Jaume de Puig i Oliver (93 vots afirmatius) i Josep-Enric Rebés i Solé (96 vots afirmatius), tots adscrits a la Secció de Filosofia i Ciències Socials.

Per a l'elecció dels candidats a membre corresponent, el nombre de votants ha estat el mateix. En aquest cas calen 57 vots positius per a ser escollit. El Ple admet com a membres corresponents de l'Institut els senyors Ambler H. Moss (97 vots afirmatius) i Carlos-Ulises Moulines Castellví (100 vots afirmatius), adscrits a la Secció de Filosofia i Ciències Socials, i Simon Keay (102 vots afirmatius), Eliseu Trenc (103 vots afirmatius) i Jürgen Untermann (105 vots afirmatius), adscrits a la Secció Històrico-Arqueològica.

El vicepresident informa dels convenis signats recentment amb la Universitat Autònoma de Barcelona i la Fundació Privada Ciència en Societat.

Declaracions institucionals

Durant el curs 2007-2008, l'Institut d'Estudis Catalans ha fet públiques les quatre declaracions següents:

- *Declaració de l'Institut d'Estudis Catalans sobre el tancament de les emissions de Televisió de Catalunya al País Valencià* (13.12.2007)
- *Declaració de l'Institut d'Estudis Catalans a propòsit de les manifestacions del director general d'Air Berlin* (09.06.2008)
- *L'Académie Française contra la llengua catalana* (17.06.2008)
- *Crida per un acord nacional sobre educació* (21.07.2008)

Declaració de l'Institut d'Estudis Catalans sobre el tancament de les emissions de Televisió de Catalunya al País Valencià

L' Institut d'Estudis Catalans lamenta profundament el tancament de les emissions de Televisió de Catalunya al País Valencià. Amb independència dels aspectes legals, tècnics i polítics, aquesta interrupció afecta greument l'expressió normal de la llengua comuna en una part del territori on és pròpia, i atempta contra els drets més elementals dels ciutadans universalment reconeguts d'expressar-se lliurement.

Barcelona, 13 de desembre de 2007

Declaració de l'Institut d'Estudis Catalans a propòsit de les manifestacions del director general d'Air Berlin

L' Equip de Govern de l'Institut d'Estudis Catalans manifesta el seu estupor davant les manifestacions del senyor Joachim Hunold, director general de la companyia aèria Air Berlin, contra l'ús de la llengua catalana en els seus vols als diversos aeroports dels territoris on aquesta llengua és oficialment pròpia.

L'Institut d'Estudis Catalans, com a acadèmia de les ciències i les humanitats, expressa el seu rebuig més enèrgic davant aquesta decisió discriminatòria i recorda que viola els drets humans i civils dels milions de ciutadans de llengua catalana. Recorda també a aquesta companyia aèria que el català és llengua oficialment reconeguda per les autori-

tats d'Andorra, les Illes Balears, Catalunya, el País Valencià, la Catalunya del Nord i l'Alguer, a l'illa de Sardenya.

Barcelona, 9 de juny de 2008

L'Académie Française contra la llengua catalana

Els sotassignats, reunits a París amb motiu de la celebració del trentè aniversari de la creació del Centre d'Estudis Catalans de la Universitat París IV (París-Sorbona), denuncien amb contundència la sorprenent càrrega de l'Académie Française contra el català, el basc, l'occità i el bretó, en demanar que es retiri la proposta d'incloure en la Constitució francesa el reconeixement d'aquestes llengües com a patrimoni de l'Estat.

Declaren que els resulta del tot incompreensible que una institució com l'Académie Française gosi dir que l'esmentada proposta atempta contra la identitat nacional.

Demanen que la institució rectifiqui aquesta actitud i esperen que els acadèmics voldran i sabran entendre el respecte que mereix qualsevol idioma.

Salvador Giner, president de l'Institut d'Estudis Catalans

Joan Martí i Castell, president de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans

Josep Maria Soler, abat de Montserrat

Antoni M. Badia i Margarit, rector emèrit de la Universitat de Barcelona i membre de l'Institut d'Estudis Catalans

Marc Taxonera, monjo de Montserrat

Denise Boyer, directora del Centre d'Estudis Catalans de la Sorbona, Universitat París IV

París, 17 de juny de 2008

Crida per un acord nacional sobre educació

Declaració de l'Institut d'Estudis Catalans sobre l'elaboració de la Llei d'educació de Catalunya

L'Institut d'Estudis Catalans fa una crida en pro d'un acord nacional sobre educació a tots els agents polítics, econòmics, socials i educatius del país, davant el procés d'elaboració de la Llei d'educació de Catalunya.

Es tracta d'una convocatòria a exercir una responsabilitat col·lectiva perquè la Llei d'educació esdevingui una eina eficaç per a assegurar el futur i dotar-nos d'una educació de qualitat, una de les infraestructures intangibles més importants per a qualsevol societat avançada.

1. Ens trobem en uns moments crítics per a la nostra comunitat cultural i lingüística, en els àmbits polític, social, demogràfic, cultural, econòmic, jurídic i educatiu. Aquesta circumstància genera, en alguns ciutadans i ciutadanes, una visió pessimista respecte al seu futur.

Des de fa un grapat d'anys assistim a l'emergència d'una nova realitat que ha canviat radicalment la societat. Ens cal donar una resposta educativa als nous reptes lligats al procés de mundialització i a les conseqüències que tenen a tots els nivells. Són cada cop més, i més amplis, els sectors socials que reclamen que la futura Llei d'educació de Catalunya sigui l'expressió de la cohesió social amb què s'han d'afrontar aquestes profundes transformacions que vivim.

2. Educació i escola són uns àmbits especialment sensibles en les cultures que, com la nostra, es troben ara mateix en contextos legals no sempre afavoridors. És prou conegut que l'educació té, entre altres, la funció de transmetre el conjunt de valors i regles d'una determinada societat; mitjançant aquests valors i regles, es reforça la cohesió i la integració en la diversitat dins un continuïum coherent.

En una qüestió tan determinant, la nostra societat no pot deixar de sentir-se fortament compromesa. Hem de treballar per aconseguir unes bases sòlides que garanteixin i afermin el nostre futur. Aquesta inversió en el futur demana infraestructures físiques, estructures polítiques i capital humà. I aquest darrer exigeix crear un sistema educatiu amb criteris d'equitat i excel·lència.

3. El sistema educatiu ha d'assegurar l'accés a la llengua catalana com a factor compartit de cohesió i d'igualtat.

4. La competència tècnica i educativa del professorat és un factor indispensable per a la qualitat educativa. Per a assolir-la, cal que hi hagi una estreta col·laboració i coordinació entre les universitats, l'Administració i les altres instàncies implicades en la formació inicial i continuada dels docents.

5. La immigració ha estat un dels processos centrals del model de desenvolupament de Catalunya i, a hores d'ara, també de la resta dels països de llengua catalana. Aquest fet comporta un nou repte per al sistema educatiu i representa tot un desafiament en una cultura com la nostra, mancada dels recursos habituals per a acollir de manera eficient la nombrosa població nouvinguda d'arreu del món.

No és pas fàcil trobar el camí per a fer una educació basada en la reelaboració de la cultura de procedència dels nois i noies immigrants, amb l'objectiu que, sense perdre els

orígens, hi hagi una adscripció voluntària i participativa en la cultura i la societat catalanes. Cal que hi hagi prou sensibilitat i mobilització socials perquè el sentiment de doble pertinença nacional —de bilateralitat de referències— en el qual viuen els infants i els joves immigrants no porti al fraccionament social.

6. Fa cent anys, les forces polítiques i socials de Barcelona van ser capaces de bastir un consens que, en poc temps, situà la ciutat entre els referents europeus de la qualitat pedagògica i l'educació social i cívica. Ara, com llavors, arribar a aquest pacte social i polític no serà pas fàcil, ja que qualsevol projecte educatiu implica una cosmovisió, una manera d'entendre la persona i un projecte de societat.

Però els temps exigeixen responsabilitat i lleialtat a tots els sectors implicats en l'educació. La formació dels ciutadans requereix una política de futur, i no de rèdits a curt termini; una política de consens i estabilitat per a fornir-nos de les necessàries eines de millora de la qualitat del nostre sistema educatiu, des de l'educació infantil fins a la universitat.

Sense aquest escenari, s'albiren temps molt difícils per a la nostra comunitat cultural i lingüística. La pervivència d'aquesta és greument amenaçada. Però, tot i això, la llengua i la cultura catalanes tenen, encara, prou elements per a reaccionar positivament davant les greus dificultats que se'ls oposen. Aquest consens educatiu és un d'aquests elements cabdals per a reaccionar.

7. Ara és hora, doncs, de respondre als reptes amb un acord nacional i un projecte comú sobre l'educació per a assegurar aquest futur i que aquest sigui òptim. Aquesta tasca requereix una acció de govern i la participació de totes les forces polítiques i socials. Però és imprescindible, també, la participació i la implicació en aquest objectiu del professorat, l'alumnat, el personal administratiu, les associacions de pares i mares, les organitzacions sindicals i patronals, els moviments de renovació pedagògica, l'Administració local i tot el teixit que conforma la societat civil si se'n vol assegurar l'eficàcia.

Barcelona, 21 de juliol de 2008

Els membres

Nous membres

SECCIÓ HISTÒRICO-ARQUEOLÒGICA

Membres numeraris

Joan Mas i Vives

Joan Mas i Vives va néixer a Maria de la Salut, un petit poble de Mallorca, el 1951. Va estudiar filologia hispànica a la Universitat de Barcelona, on vaig tenir el plaer de tenir-lo un parell de cursos com a deixeble. D'aleshores ençà hem continuat una relació sovintejada i cordial, que passa per la publicació dels seus primers treballs sobre el segle XIX a la revista *Randa*; per la publicació de la seva excel·lent tesi doctoral, *El teatre a Mallorca a l'època romàntica*, presentada a la mateixa Universitat de Barcelona el 1984 i apareguda el 1986, Premi Massó i Torrents de l'Institut d'Estudis Catalans (1985); per la codirecció de les col·leccions «Marian Aguiló» i «Miquel dels Sants Oliver», editades per la Universitat de les Illes Balears i per les Publicacions de l'Abadia de Montserrat, i per la col·laboració en una colla d'activitats comunes, des de la Universitat de les Illes Balears, des de la Societat Verdaguer i ben especialment des de la Societat Catalana de Llengua i Literatura, filial de l'Institut d'Estudis Catalans.

Joan Mas no solament ha participat diverses vegades en actes organitzats per aquesta Societat, sinó que de bon començament forma part del Consell de Redacció de la revista *Llengua & Literatura* i darrerament va tenir una part important en les Primeres Jornades d'Intercanvi Cultural, coorganitzades a Mallorca per la Societat Catalana de Llengua i Literatura i la Societat Verdaguer.

La seva producció erudita és extensa i sòlida, i tracta fonamentalment de la literatura catalana de les Illes entre el segle XVI i el segle XX. Hi destaquen els treballs sobre el teatre a Mallorca, que l'han dut a dirigir els dos volums del *Diccionari del teatre a les Illes Balears* (2003-2006); diverses edicions crítiques molt rigoroses, publicades a «Els Nostres Clàssics» i a «Textos i Estudis de Cultura Catalana», i comentaris aguts i penetrants sobre la literatura mallorquina contemporània, recollits en part als llibres *Domini fosc* i *Damià Huguet*. El seu tarannà conciliador i pacífic, d'altra banda, l'ha convertit en un cap excel·lent del Departament de Filologia Catalana de la Universitat de les Illes Balears, i aquestes mateixes qualitats, unides a la seva catalanitat insubornable, ens han fet pensar en ell no solament com un membre qualificat de la nostra Secció —en la qual ens falta algun mallorquí resident a l'illa, d'acord amb les recomanacions que van arribar de la Presidència després del darrer canvi d'Estatuts—, sinó també per l'interès que pot tenir comptar amb ell amb vista a la seu de l'Institut a Mallorca, projectada des de fa temps i que ara sembla que ha entrat en una fase definitiva, amb el suport de la nova rectora de la Universitat de les Illes Balears.

Text llegit pel senyor Josep Massot i Muntaner en el Ple del dia 21 de gener de 2008

SECCIÓ DE CIÈNCIES BIOLÒGIQUES

Membres numeraris

Joan Jofre i Torroella

La valoració d'aquest candidat pren en consideració tres qüestions: la seva personalitat científica, la seva identificació amb l'Institut d'Estudis Catalans i la seva disponibilitat envers la nostra institució.

La personalitat científica del professor Joan Jofre és avalada per un llarg i dens currículum. Nascut a Girona l'1 de novembre de 1947, és llicenciat (1971) i doctor (1974) en biologia per la Facultat de Ciències de la Universitat de Barcelona. En ambdues graduacions aconseguí el premi extraordinari. De 1975 a 1977 va fer una estada postdoctoral al Departament de Virologia i Epidemiologia del Baylor College of Medicine, a Houston (Texas, Estats Units d'Amèrica).

La seva trajectòria acadèmica inclou haver estat professor agregat de microbiologia al Departament de Microbiologia de la Facultat de Farmàcia a la Universitat Complutense de Madrid (1978-1979) i al Departament de Biologia de la Facultat de Ciències de la Universitat de les Illes Balears (1979-1982).

Des de 1982 és catedràtic de Microbiologia al Departament de Microbiologia de la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona. Ha ocupat una sèrie de càrrecs de gestió acadèmica i institucionals: cap del Departament de Biologia (1979-1980) i del de Microbiologia (1980-1982) i vicedegà de la Facultat de Biologia (1983-1986) de la Universitat de les Illes Balears, i vicerector de Recerca i Política Científica (1986-1990) i membre del Comitè Acadèmic (1999-2003) de la Universitat de Barcelona.

La seva competència en l'àmbit de la microbiologia i virologia de les aigües, objecte principal de les seves activitats de recerca, ha fet que hagi desenvolupat i segueixi desenvolupant una important activitat internacional:

— Des de 1987 és consultor de l'Organització Mundial de la Salut en contaminació microbiana d'aigües i ha estat un dels experts consultats sobre la potencial importància de la via de l'aigua en la transmissió de la grip aviària.

— Entre 1994 i 2000 ha estat membre del Governing Committee del Health Related Water Microbiology Specialist Group de l'Associació Internacional de l'Aigua (IWA).

— Entre 2000 i 2004 ha exercit de president del Health Related Water Microbiology Specialist Group de la IWA.

— En el període 1996-2002 fou president del Working Group WG11. Technical Committee TC47 de l'Organització Internacional per a la Normalització (ISO).

Una de les consecucions del seu mandat a la IWA fou el llançament el 2003 de la revista *Journal of Water and Health*, publicada conjuntament per IWA Publishing i l'Organització Mundial de la Salut, que en només tres anys ha estat inclosa en les llistes de l'*Science Citation Index* de l'Institute for Scientific Information – Thomson (ISI).

En aquest mateix àmbit, des de 1999 és membre del Comitè AEN/CTN77/SC1 Aigua de l'Associació Espanyola de Normalització i Certificació (AENOR).

A Catalunya ha participat en diverses activitats de gestió i avaluació de la recerca:

— Entre 1994 i 1996 va ser membre del CONACIT (Consell d'Avaluació Científica i Tècnica) del I Pla de Recerca de la Generalitat de Catalunya.

— Entre 1997 i 2001 va ser president de l'Associació pel Foment de la Ciència.

— Des de 1998 és vocal de la Comissió Assessora d'Ètica per a les Ciències i la Tecnologia de Catalunya.

— De 2000 a 2003 va ser membre del Consell Assessor de l'Institut Català de la Mediterrània d'Estudis i Cooperació.

— Entre 2001 i 2004 fou membre del Consell d'Assessorament, Seguiment i Avaluació del II Pla de Recerca de la Generalitat de Catalunya.

— Des de 2005 és membre del Consell de Redacció de *Treballs de la Societat Catalana de Biologia*.

Ha estat guardonat, l'any 1998, amb la Medalla Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic de la Generalitat de Catalunya.

Des de 2001 és *fellow* de l'Acadèmia Americana de Microbiologia i des de 2003 és acadèmic de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona.

És membre de la Societat Catalana de Biologia, de la Societat Espanyola de Microbiologia, de la Societat Espanyola de Virologia, de la Societat Americana de Microbiologia i de l'Associació Internacional de l'Aigua.

Les seves activitats de recerca es poden agrupar en tres grans àmbits:

- 1) Els plasmidis bacterians, tema de la seva tesi doctoral i d'alguns treballs posteriors.
- 2) La genètica d'herpesvirus, tema desenvolupat durant la seva estada postdoctoral als Estats Units.
- 3) La microbiologia de les aigües relacionada amb la salut, activitat que ha ocupat la seva recerca des de fa vint-i-cinc anys. Aquesta activitat està centrada especialment en la virologia d'aigües i els bacteriòfags com a indicadors de contaminació vírica i en la importància dels bacteriòfags lliures a l'aigua en la transmissió genètica horitzontal.

Els resultats d'aquesta recerca es troben en 155 articles en revistes científiques internacionals, molts dels quals en les revistes del més alt nivell de la seva especialitat, com *Journal of Bacteriology*, *Journal of Virology*, *Applied and Environmental Microbiology*, *Water Research*, *Infection and Immunity*, *Emerging and Infectious Diseases* i *Environmental Microbiology*. Totes aquestes revistes figuren entre les publicacions de més impacte en el seu àmbit.

D'aquests 155 articles en revistes amb revisió d'experts, 139 apareixen a l'*Science Citation Index* (ISI), amb un total de 2.395 citacions (1.364 si s'eliminen les *self-citations*), una mitjana de 15,2 citacions per article i un índex *h* de 23.

Ha estat editor d'importants textos internacionals, com:

— MORRIS, R.; GRABOW, W. O. K.; JOFRE, J. [ed.] (1996). *Health-Related Water Microbiology*. Londres: IWA Publishing.

— MORRIS, R.; JOFRE, J. [ed.] (2000). *Health-Related Water Microbiology*. Londres: IWA Publishing.

Altres tipus de publicacions posen de manifest l'amplitud dels seus interessos, com per exemple:

— JOFRE, J.; PARÉS, R. (1986). *Estudi d'un model per al desenvolupament de la biotecnologia a Catalunya a partir de la situació actual a l'ensenyament, la recerca i la indústria*. (Informes CIRIT; 1)

— JOFRE, J. (2007). *Oportunitats relacionades amb el cicle integral de l'aigua per a les empreses de l'Àrea Metropolitana de Barcelona*. 94 p. (Col·lecció Estratègia. Pla Estratègic Metropolità de Barcelona)

Ha dirigit setze tesis doctorals i ha portat a terme més de dues-centes presentacions (orals i pòsters) a congressos nacionals i internacionals, on també ha impartit vint-i-cinc conferències invitades. Ha estat president de sessió a quinze congressos internacionals, membre del comitè organitzador de cinc congressos nacionals i internacionals i president del comitè organitzador d'un congrés internacional.

Ha dirigit nombrosos projectes de recerca subvencionats per agències estatals i internacionals i empreses nacionals i estrangeres. Cal destacar-ne la participació com a investigador responsable en cinc projectes de la Unió Europea. En tres d'aquests, destinats a estudiar diferents aspectes de la potencial utilització de bacteriòfags com a indicadors de la qualitat microbiològica de l'aigua, ha actuat com a coordinador general, la qual cosa representa una gran responsabilitat i portar a terme tasques de gestió de força complexitat.

El desembre de 2006 va entrar en vigor als Estats Units d'Amèrica la norma USEPA («National Primary Drinking Water Regulations: Ground Water Rule; Final Rule; 40 CFR Parts 9, 141 and 142». *Federal Register* [Washington, DC], vol. 71, núm. 216 [2006], p. 65574-65660. [Environmental Protection Agency]), que inclou els bacteriòfags que infecten *E. coli* com a indicadors. El mètode estàndard ISO per a la determinació i quantificació d'aquests bacteriòfags va ser desenvolupat i aprovat quan Joan Jofre era el president del Working Group WC11. Technical Committee TC47 de l'Organització Internacional per a la Normalització (ISO).

És coordinador d'un grup de recerca consolidat per la Generalitat de Catalunya i forma part del Centre de Referència en Biotecnologia de la Generalitat de Catalunya.

La seva identificació amb l'IEC no s'ha limitat a ser membre de la Societat Catalana de Biologia. En el portal de publicacions de l'IEC hi apareixen vuit publicacions en les quals ha participat, alguna d'aquestes encarregada pel mateix Institut:

— JOFRE, J.; LUCENA, F.; MATIA, L.; RIBAS, F. (2003). *La qualitat de l'aigua de consum a Catalunya*. Institut d'Estudis Catalans. Secció de Ciències Biològiques.

Respecte a la seva disponibilitat de temps per a dedicar-se a les tasques de l'IEC, si escau, cal fer esment que es tracta d'una persona d'una gran capacitat d'organització, que gestiona molt bé el seu temps, com han pogut comprovar tots els que han compartit tasques de recerca, de gestió o acadèmiques amb ell.

Text llegit pel senyor Abel Mariné i Font en el Ple del dia 21 de gener de 2008

Jordi Vives i Puiggròs

Jordi Vives va néixer a Barcelona el 23 d'abril de 1941. La seva vinculació més continuada la té amb l'Hospital Clínic de Barcelona, del qual ha estat durant molts anys cap del Servei d'Immunologia. És metge des de l'any 1965.

Molts saben que la immunologia, juntament amb la genètica, és la branca de la biologia que està avui en la punta de llança del progrés d'aquesta ciència, tant des del punt de vista de la recerca de base com aplicada a diversos aspectes de la clínica, entre aquests fonamentalment els trasplantaments. Alguns premis Nobel de Fisiologia o Medicina s'han concedit a investigadors d'aquesta especialitat, des del primer, el 1901, atorgat a Emil von Behring pels seus treballs sobre la diftèria. En el nostre medi el primer gran immunòleg ha estat probablement Ramon Turró, director del Laboratori Municipal del Parc i el mestre més directe d'August Pi i Sunyer.

Ambdós foren membres de l'Institut. Turró, quan va llegir l'any 1894 el seu discurs d'ingrés a l'Acadèmia de Medicina, ho va fer amb el tema «La inmunidad». Un immunòleg més recent a l'IEC ha estat Jordi Gras.

Jordi Vives ha tingut una bona formació en laboratoris de primera línia. Inicialment, des dels anys d'estudiant, va estar a la Clínica Mèdica A de la Facultat de Medicina i l'Hospital Clínic, dins de l'Escola d'Hematologia que portaven els doctors Agustí Pedro i Pons i Pere Farreras.

No va estar-hi gaire temps perquè va anar ben aviat, un any després d'acabar la carrera, a París. Aquest va ser un temps important per a la seva visió personal, mèdica, social i familiar. Va estar en un centre d'immunologia del servei de transfusions que dirigia el professor Salmon. També va iniciar una relació amb Jean Dausset que ha estat després més continuada. Fou precisament Dausset qui el va encarrilar cap a l'estudi dels grups leucocitaris i el sistema d'histocompatibilitat, abreujadament HLA. El període fou de dos anys, d'octubre de 1966 a juliol de 1968. Quan s'esdevingué el maig francès del 68, Vives era a París. Segur que no li sap greu haver-hi estat aquell mes. Dausset va guanyar el Premi Nobel de Medicina de 1980.

Hi ha altres estades, curtes o mitjanes, de formació exterior, però cal remarcar-ne dues. Una és l'any que va passar, de febrer de 1972 a febrer de 1973, a l'Institut d'Immunologia de Basilea, que estava dirigit per Niels Jerne, que també fou Premi Nobel.

També cal esmentar el curs llarg, d'abril de 1982 a juliol de 1983, amb una beca de recerca a l'Institut Salk de La Jolla (Califòrnia), treballant amb el doctor Melvin Cohn. El conjunt de la seva formació a fora és de cinc anys.

Entre les seves línies de recerca personal, crec que podríem delimitar-ne tres, i a cadascuna hi ha dedicat una pila d'anys. La primera important fou l'estudi de l'HLA, el sistema d'histocompatibilitat, que ha permès grans avenços en la pràctica de trasplantaments. Aquesta ha estat la seva atenció preferent durant deu anys.

La segona línia s'ha centrat en l'estudi de les proteïnes de membrana, importants en la comunicació intercel·lular i en la transmissió de missatges a l'interior de la cèl·lula. I des de fa alguns anys treballa principalment en l'estudi de la regulació del cicle cel·lular, important en el tema concret de l'estudi de la proliferació de limfòcits, i, de manera més general, en l'estudi dels mecanismes de divisió cel·lular.

Aquesta intensa activitat científica l'ha portat a guanyar el primer Premi Ciències de la Salut de la Fundació Uriach l'any 1990, i el 1993 li fou concedida la Medalla Narcís Monturiol per la seva contribució científica i tècnica en el camp de les ciències de la salut. L'abril de 1996 va llegir el seu discurs d'ingrés a la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, presidida aleshores pel doctor Josep Laporte, amb el tema «Ciència, tècnica i teoria en la recerca biomèdica». Després n'ha ocupat el càrrec de vicesecretari a la Junta de Govern.

Vives és professor de la Facultat de Medicina, però sobretot metge de l'Hospital, cap d'un servei on es fan tasques de recerca i d'assistència d'alt nivell. Allà ha creat escola, amb nombrosos deixebles i grups ja independitzats de recerca, actualment amb una projecció important dins de l'activitat global de l'IDIBAPS (Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer). En el seu currículum consten publicats cent vuitanta-nou treballs; d'aquests, cent trenta-vuit en revistes de projecció internacional en llengua anglesa i amb índex d'impacte reconegut. Ha estat el primer president de la Societat Catalana d'Immunologia (1981-1985) i també de la Societat Espanyola i president del congrés europeu fet a Barcelona el 2005.

Les seves àrees aplicades de treball, dins del camp de la immunologia, són diverses, però principalment se centren en els trasplantaments, inicialment de ronyó, després més del moll de l'os i altres localitzacions. I més tard, se centra molt més en la recerca bàsica.

El seu compromís amb el país, i dins de la línia del que representa l'IEC, és ferm. És una persona poc amiga de fer-se notar, però malgrat això ha fet alguna incursió en el

camp de la literatura en català, i és autor d'una novel·la, *Sense miralls*, editada per Columna l'any 2000.

Text llegit pel senyor Jacint Corbella i Corbella en el Ple del dia 21 de gener de 2008

SECCIÓ DE FILOSOFIA I CIÈNCIES SOCIALS

Membres numeraris

Joaquim Arnau Querol

Nascut a Rossell (Baix Maestrat) el 1944, estudià magisteri a Castelló de la Plana i es llicencià en filosofia i lletres a la Universitat de Barcelona. És doctor en filosofia i lletres (Universitat de Barcelona, 1981) i diplomad en psicologia aplicada. És professor titular del Departament de Psicologia Evolutiva i de l'Educació de la Universitat de Barcelona i n'ha estat director.

Estret col·laborador de Miquel Siguan, ja el 1970 va mostrar que un ensenyament fet inicialment en català amb una incorporació progressiva del castellà tindria efectes beneficiosos sobre el desenvolupament de la competència lingüística en català dels escolars catalanoparlants, sense limitar el desenvolupament de la competència en castellà ni el rendiment acadèmic.

El 1975, conjuntament amb Humbert Boada, presentava la primera enquesta sociolingüística fiable realitzada a Catalunya. Es va basar en una mostra representativa de més de mil escolars de la ciutat de Barcelona als quals es va preguntar sobre la llengua familiar, l'origen social i l'ús de les llengües.

En els primers anys d'autonomia a Catalunya existeixen tres models diferents d'escola: en català, bilingüe i en castellà. Arnau realitza, el 1985, un estudi longitudinal d'avaluació de les competències lingüístiques i acadèmiques d'escolars catalanoparlants i castellanoparlants de quatre centres, durant els dos primers cursos de primària. És la primera experiència d'avaluació d'aquesta naturalesa realitzada fora dels Estats Units d'Amèrica i porta a la conclusió que només una escola que ensenya una part important del currículum en català aconsegueix que els castellanoparlants tinguin una competència fluïda i acceptable en aquesta llengua. Per als catalanoparlants, el domini del castellà depèn molt poc del model d'escola. En aquest treball s'analitza per primera vegada l'ús de les llengües al pati de joc i es comprova com els catalanoparlants s'adapten a la llengua dels interlocutors (castellanoparlants).

Les dades obtingudes a l'avaluació anterior són analitzades per Arnau segons el marc teòric proposat per Cummins (1979) per explicar les diferències en el rendiment lingüístic i acadèmic dels escolars que aprenen en dues llengües: principis (transferència i interdependència lingüística) i competències (comunicació interpersonal i capacitat lingüística-cognitiva). Les correlacions elevades i significatives en lectura i escriptura en les dues llengües mostren els dos principis definits per Cummins:

— Interdependència lingüística: el nivell de competències en una llengua es relaciona amb el nivell de competències en l'altra; l'ordre de puntuacions en una llengua es correspon amb l'ordre de l'altra.

— Transferència lingüística: tot i que els escolars aprenen inicialment a llegir i escriure en una llengua, apliquen ràpidament (transfereixen) les habilitats d'una llengua a l'altra sense haver-hi tingut gaire exposició.

L'anàlisi dels factors que expliquen la variabilitat dels resultats dels alumnes en totes les proves (llengua, matemàtiques, socials i naturals, etc.) mostra que la màxima diversitat l'expliquen les habilitats de lectura i escriptura (capacitat lingüística-cognitiva).

Aquests resultats van confirmar que hi ha un nivell de competència de la llengua oral al qual, amb les exposicions adequades, arriben tots els alumnes. Les diferències les creen les habilitats de lectura i escriptura necessàries per a processar el coneixement en totes les matèries. Aquestes explicacions de 1985 ja avançaven el que avui sabem sobre la importància de la lectura i escriptura en el rendiment dels escolars en el nostre context (informe PISA).

El 1983, junt amb altres especialistes, rep l'encàrrec de comprovar els resultats de la nova política lingüística de la Generalitat, iniciada el 1978, amb la incorporació del català al sistema d'ensenyament. Es van avaluar les competències dels escolars en català i castellà en una mostra representativa dels models d'escola existents a tot el territori. Els

resultats més importants mostraven que només una escola on el català tingués un pes important en el currículum aconseguia que els castellanoparlants tinguessin una competència satisfactòria en aquesta llengua. El treball va donar arguments a l'Administració per tal d'impulsar el procés de catalanització a les escoles, especialment a les que estaven ubicades a les àrees amb presència elevada de castellanoparlants.

Són els anys en què es posa en evidència l'escassa eficàcia del model escolar bilingüe i es comença a esguardar com a camí la immersió lingüística. Al Canadà, en aquells anys, s'impulsava la recerca en l'àmbit de l'avaluació d'aquest tipus de programes, seguint la línia iniciada per Lambert i Tucker (1972) en l'avaluació del primer programa d'immersió al francès per a escolars anglòfons (escola Saint Lambert). Els efectes beneficiosos d'aquests programes coincidien amb els que s'observaven a Catalunya. No existien, però, estudis que mostressin què passa dintre de les aules, com és la comunicació en una llengua que inicialment els alumnes desconeixen (programa de canvi de llengua llar-escola) i quins són els contextos que el programa incorpora que fan possible que el català s'adquireixi d'una manera tan natural i a un ritme tan ràpid (comparats amb altres contextos d'adquisició).

Joaquim Arnau centrà, doncs, la seva recerca a trobar resposta a aquestes preguntes tot observant, analitzant i interpretant els processos d'ensenyament-aprenentatge en el programa d'immersió al català. D'altra banda, si es volien donar orientacions psicopedagògiques als mestres, calia observar què passava dintre de les aules.

La Generalitat de Catalunya va encarregar-li d'elaborar i dirigir un projecte sobre els programes d'immersió al català. La recerca, de naturalesa longitudinal, va començar a dues aules d'immersió de parvulari (quatre anys) de dues escoles públiques ubicades a Santa Coloma de Gramenet i Ciutat Badia. Es va fer un seguiment d'aquests alumnes fins que van finalitzar tercer de primària (1985-1990).

A aquesta recerca la seguiren altres estudis que portaren Arnau a plantejar que el ritme d'adquisició de la segona llengua depèn de les pautes comunicatives analitzades anteriorment, però també d'un conjunt de variables proposades per Ellis (1984): possibilitat de parlar amb una varietat d'interaccions (sobre el codi, sobre el contingut del que es diu, sobre les activitats que es realitzen, sobre les accions que es regulen) i amb una varietat d'intencions (preguntar, informar, demanar, rebutjar, etc.). També depèn del control que té l'aprenent sobre allò que diu (iniciativa en la conversa) i de la possibilitat de practicar la llengua de manera espontània, desinhibida. Partint d'aquest marc teòric, s'analitzà el programa d'immersió, amb els seus diferents contextos.

Totes les recerques anteriorment esmentades sobre els programes d'immersió al català havien estat fetes observant les aules i els mestres. Calia fer també una recerca amb els mestres, un estudi basat en la reflexió amb ells a partir de la seva pràctica. Les idees

mostrades en aquesta reflexió han servit per a definir els principis d'ensenyament en català, aquelles estratègies generals que el professorat més expert empra per a ensenyar la llengua: llenguatge planificat, contrast contextual, comprensió, verbalització, accés a la interacció i individualització.

Els treballs que havia realitzat sobre els programes d'immersió al català s'havien centrat en els moments inicials, quan els escolars comencen a aprendre en una llengua que desconeixen. En una altra fase, l'estudi se centrà en alumnes més grans i s'adreçà a analitzar les competències escrites en català en alumnes catalanoparlants i castellanoparlants que assistien a una escola en català.

Actualment Joaquim Arnau centra la seva tasca investigadora en l'àmbit dels alumnes immigrants que s'incorporen a l'escola. És una recerca que entronca amb la línia de treballs anteriors. Els alumnes nouvinguts han d'aprendre també en una llengua que inicialment desconeixen, però les condicions són diferents. Des del punt de vista de l'aprenentatge, estan marcades, entre altres coses, perquè mestre i alumnes (xinesos, ucraïnesos, pakistanesos, etc.) desconeixen mútuament les seves llengües respectives.

Aquesta línia de recerca ha generat ja alguns treballs, com ara:

— ARNAU, J.; DÒRIA, E.; FERRER, D.; MARTÍNEZ, G.; SABATER, D. (2004). *Avaluació inicial de les competències de L1 i de coneixement del principi alfabètic de l'alumnat de nova incorporació al sistema educatiu català*.

Instruments elaborats en quinze llengües que permeten fer una valoració inicial de les competències escrites en la llengua dels alumnes i del coneixement del sistema alfabètic romànic.

— ARNAU, J.; FERNÁNDEZ, L. «El discurso profesora - alumnos inmigrantes en un aula de acogida de Secundaria». A: *V Congreso Internacional de Adquisición del Lenguaje. Asociación para el Estudio de la Adquisición del Lenguaje. Oviedo, 26, 27 y 28 de septiembre de 2007*. [En premsa]

Analitza la comunicació inicial que s'estableix entre una professora d'aula d'acollida de secundària i onze alumnes xinesos nouvinguts que només han estat exposats al català vint hores. La coherència discursiva (qualitat de la comunicació) s'explica pel coneixement que aporten els alumnes (del món, situacional i lingüístic) i per la col·laboració que s'estableix entre ella i ells. S'analitzen també els factors que expliquen les seqüències continuades d'incomunicacions.

— ARNAU, J.; FERRER, D.; GARRIGA, A. «Català com a segona llengua: Innovació curricular en un programa per a adolescents immigrants a l'ensenyament secundari». A: *I Jornades de Recerca sobre l'Educació Lingüística i Literària en Entorns Plurilingües. Xarxa LLERA. Barcelona, febrer 2007*.

És un projecte centrat en la pràctica i en la reflexió sobre la pràctica. Amb un equip de professors, es reflexiona sobre les pràctiques d'ensenyament a alumnes immigrants de secundària a les aules d'acollida. Es proposen innovacions basades en una definició més precisa i clara dels objectius i en principis d'ensenyament-aprenentatge del català i es presenta una selecció de possibles unitats d'aprenentatge per al període inicial d'escolarització.

— ARNAU, J. (1980). *Escola i contacte de llengües*. Barcelona: Ceac. [II Premi d'Educació Josep Pallach]

Aquest llibre va donar a conèixer per primera vegada als mestres i al personal de l'Administració educativa del nostre país quins eren els models d'ensenyament en dues llengües que s'utilitzaven arreu del món i quina efectivitat tenien en funció del context sociolingüístic. Divulgació oportuna en un moment en què aquí s'estava discutint sobre quins models serien els millors.

— ARNAU, J. (1989). «La incorporació de la llengua del territori al sistema d'ensenyament: Principis psicopedagògics, context i models organitzatius». A: *Suport per a l'ensenyament del valencià*, 3. València: Generalitat Valenciana, p. 17-26.

Document encarregat per aquesta institució en què es proposen els models de partida per a incorporar el valencià a l'escola i quin disseny haurien de tenir (model bilingüe o d'incorporació progressiva, model d'immersió i model en valencià). Aquests són els tres models existents avui dia al País Valencià.

Entre altres mèrits i reconeixements podríem destacar els següents:

— Doctor *honoris causa* per la Facultat d'Humanitats de la Universitat de Vaasa (Finlàndia) per la utilitat dels seus treballs sobre immersió lingüística aplicats a les escoles de Finlàndia (juny 1998).

— Premi d'Educació Josep Pallach pel llibre *Escola i contacte de llengües* (1980).

— Membre del Comitè Organitzador del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana (Barcelona, 1986).

— President de la III Conferència Europea de Programes d'Immersion (Barcelona, setembre 1996).

— Membre nomenat pel Consell d'Europa per al desenvolupament de criteris d'avaluació en el programa d'immersió a l'estonià per a la comunitat russa (juny 2000).

— Membre de la comissió nomenada pel Govern de la província autònoma de l'Alto Adige (Itàlia) per als treballs «d'incorporació de l'alemany, llengua vehicular d'ensenyament» als centres educatius de la província (1997-1998).

— President de l'associació catalana de l'Institut Europeu de Programes d'Immersion.

Text llegit pel senyor Josep González-Agàpito i Granell en el Ple del dia 31 de març de 2008

És per a mi un honor, i un plaer, presentar davant aquest Ple la candidatura de Salvador Cardús com a membre de l'Institut d'Estudis Catalans. Afegiré immediatament que aquesta tasca hauria pogut recaure, amb tota justícia, en qualsevol dels nombrosos col·legues de la Secció de Filosofia i Ciències Socials que amb llur signatura van voler avalar la seva candidatura. Si m'ha estat encomanada a mi —i per això dic que és un honor— és probablement per l'estreta i especial relació que em vincula a la figura del doctor Cardús des de fa més de trenta anys, i per això dic que és un plaer.

Salvador Cardús és sens dubte el millor estudiant que he tingut mai en els meus ja gairebé quaranta anys d'activitat docent. Immediatament després de llicenciar-se, començà a treballar en l'equip de recerca ISOR (Investigacions en Sociologia de la Religió), creat l'any 1974. Foren els anys de la seva formació com a investigador, allò que ell mateix anomena la seva etapa «d'aprenentatge de l'ofici». Els anys també de les seves primeres publicacions, els primers articles i els primers llibres —*Plegar de viure: Un estudi sobre els suïcidis* (1981) i *Les enquestes a la joventut de Catalunya* (1984)—, signats col·lectivament. Però poc després Salvador Cardús començà a volar sol, i, tal com era desitjable i previsible, el deixeble volà molt més alt i més lluny que no pas el seu antic mestre.

El doctor Cardús va néixer a Terrassa l'any 1954. Estudià sociologia en una de les primeres promocions de la Universitat Autònoma, quan no existia encara la Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia i la carrera havia de fer-se com una miniespecialitat en el marc de la Facultat de Ciències Econòmiques. Llicenciat l'any 1977, es va doctorar cinc anys més tard, amb una tesi sobre l'ús del temps i la significació del calendari en la societat moderna, defensada davant un tribunal presidit pel professor Aranguren i en el qual hi havia igualment el doctor Bricall.

Des de l'any 1980 és professor del Departament de Sociologia de la Universitat Autònoma. Les seves principals línies de recerca han estat les següents: 1) l'epistemologia de les ciències socials, àmbit en el qual imparteix docència, ha dirigit l'obra col·lectiva *La*

mirada del sociòleg (1999) i ha traduït al català el llibre de Bourdieu *Per a una sociologia reflexiva*; 2) la sociologia de la religió, sobre la qual ha treballat des del començament de la seva carrera acadèmica, ha publicat nombrosos articles i va escriure el cèlebre seguit de cròniques sobre el Concili Provincial Tarraconense de l'any 1995 al diari *Avui*, recollides posteriorment en un llibre; 3) la identitat i la cultura nacional, temàtica sobre la qual ha escrit nombrosos articles, tant en diaris i revistes com en publicacions especialitzades de sociologia; 4) els mitjans de comunicació, àmbit en el qual cal destacar el seu llibre *Política de paper: Premsa i poder a Catalunya (1981-1992)* (1995), així com la direcció de la recent posada en marxa del *Baròmetre de la Comunicació i la Cultura*, i 5) la immigració i els models d'integració social, terreny en el qual és a punt de culminar una gran investigació duta a terme durant els darrers anys.

Es tracta sens dubte d'un dels sociòlegs de major prestigi del país, i gaudeix tanmateix de reconeixement internacional, com ho proven les freqüents invitacions a pronunciar conferències a moltes universitats estrangeres, d'Anglaterra, Escòcia, Alemanya i els Estats Units. Amb la seva presència, la Secció de Filosofia i Ciències Socials serà, senzillament, molt més rica. Efectivament, no voldria cloure aquesta presentació sense esmentar fins a quin punt la trajectòria del doctor Cardús encaixa bé amb la diversitat que és tan característica de la nostra Secció de Filosofia i Ciències Socials. Salvador Cardús és bàsicament un sociòleg, però és llicenciat i doctor en ciències econòmiques; és conegut per la majoria de la població com a periodista (sotsdirector del diari *Avui* entre 1989 i 1991, Premi Nacional de Periodisme l'any 1994, Premi de Periodisme Serra i Moret l'any 1995), i ha estat molt notable l'èxit de dos llibres seus dedicats a temes educatius (*El desconcert de l'educació*, 2000, i *Ben educats*, 2003).

Text llegit pel senyor Joan Estruch i Gibert en el Ple del dia 31 de març de 2008

Maria Corominas i Piulats

Maria Corominas, nascuda a Solsona l'any 1961, llicenciada l'any 1984 i doctora des de 1989, forma part de les primeres generacions de professores de comunicació formades a la Facultat de Ciències de la Informació de la Universitat Autònoma de Barcelona, creada l'any 1971.

Des del mateix inici de la seva carrera acadèmica, com a investigadora en formació, la doctora Maria Corominas va orientar la seva recerca cap a temes de la màxima rellevància per a l'espai català de comunicació.

Des de 1985 fins a 1989, com a becària del Pla de Formació de Personal Investigador, va preparar la seva tesi doctoral, *Política lingüística i política de mitjans a Europa (ràdio i televisió)*, que analitzava les relacions entre la política lingüística i la política aplicada a la ràdio i a la televisió a cinc estats de l'Europa occidental (Bèlgica, Suïssa, França, el Regne Unit i Espanya), sota la direcció del doctor Josep Gifreu.

El tribunal, presidit per Antoni M. Badia i Margarit, amb Miquel de Moragas, Sebastià Serrano, Jordi Berrio i Anna M. Torrent, li va concedir la màxima qualificació de matrícula d'honor.

Anteriorment, des de 1984 fins a 1987, ja havia participat a la recerca «Manual i terminologia sobre informació i comunicació en llengua catalana», realitzada a l'Institut d'Estudis Catalans, sota la direcció dels professors Jordi Berrio i Enric Saperas.

L'any 1986 va participar activament a l'àrea de mitjans de comunicació i noves tecnologies del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, celebrat a Perpinyà, amb una ponència dedicada a una temàtica de la que és capdavantera: «Política lingüística i sistema de comunicació».

Posteriorment va participar en els primers projectes de recerca liderats pel doctor Josep Gifreu que van anar establint les bases d'un concepte, *espai català de comunicació*, que ha inspirat, fins ara mateix, les polítiques nacionals de comunicació i cultura a Catalunya. Així, hi va participar com a investigadora i com a coordinadora general del projecte «La construcció d'un espai català de comunicació», realitzat per encàrrec del Centre d'Investigació de la Comunicació (CEDIC) de la Generalitat de Catalunya de l'any 1989 al 1991, i del llibre que duu el mateix nom.

Posteriorment la seva activitat de recerca ha anat desenvolupant tres línies principals, que s'han enriquit mútuament:

— Estudis sobre la llengua, i en especial sobre la llengua catalana, als mitjans de comunicació.

— Estudis sobre l'estructura (és a dir, l'organització) i les polítiques de comunicació a Catalunya, emmarcades en el context europeu.

— I més recentment, estudis sobre la transformació digital dels mitjans de comunicació. La digitalització no és pas un tema exclusiu ni de Catalunya ni d'Europa, però té una transcendència particular a Catalunya, tant per les polítiques que s'hi poden aplicar com per les profundes transformacions que comporta en relació amb la llengua.

Aquestes tres línies de recerca s'han completat amb una important tasca docent sobre teoria de la comunicació, amb una permanent actualització dels seus coneixements sobre teories i metodologies dels estudis de comunicació, reconeguda amb les millors qualificacions pels alumnes. Com a exemple d'aquesta competència docent podem esmentar la seva lliçó bàsica publicada al *Portal de la comunicació* de l'InCom-UAB, «Estudis de la recepció», que ha rebut prop de quatre-centes mil visites en els sis darrers anys i ha esdevingut la lliçó més visitada d'aquest portal.

Sobre recerca en matèria de llengua i mitjans de comunicació

A part dels seus primers estudis, ja esmentats, i per encàrrec de l'IEC, Maria Corominas va dirigir fins a tres edicions (2001-2004) de l'informe *El català als mitjans de comunicació a Catalunya (premsa, ràdio, televisió, Internet, indústries culturals)*, els principals resultats del qual es van publicar a l'*Informe de la comunicació a Catalunya 2001-2002 i 2003-2004*.

Com a publicació internacional destacada en aquest camp podem esmentar «Media Policy and Language Policy in Catalonia», a Mike CORMACK i Niamh HOURIGAN (ed.), *Minority Language Media: Concepts, critiques and case studies*.

Sobre recerca específica sobre el sistema audiovisual

Una de les seves primeres obres en aquest àmbit de recerca, a part de les ja esmentades activitats sobre l'espai català de comunicació, és la coautoria amb Miquel de Moragas de l'estudi *La comunicació local a Catalunya*, elaborat per al congrés mundial de la Inter-

national Association of Mass Communication Research (IAMCR) celebrat a Barcelona l'any 1988 (editat per la Diputació de Barcelona en català, en castellà i en anglès).

També cal destacar, el mateix 1988, amb Montse Llinés, la publicació del llibre *La televisió a Catalunya*.

Posteriorment ha participat com a investigadora en diversos projectes de recerca competitius: de 1991 a 1994 en el projecte «Televisió i regions a la Comunitat Econòmica Europea» i de 1995 a 1998 en el projecte «La demanda social de comunicació i les televisions a les regions d'Europa».

Ha estat responsable científica de les primeres tres edicions de l'*Informe de la comunicació a Catalunya* (2000, 2001-2002 i 2003-2004).

Com a publicació internacional destacada en aquest camp podem esmentar l'article «Access to and participation in television in Spain», publicat a la revista *Gazette* l'any 1996.

Maria Corominas també és investigadora del grup consolidat de recerca Grup d'Estudis Internacionals de Televisió des de la seva creació, l'any 1997. Aquest equip, del qual sóc l'investigador principal, ha rebut el reconeixement per part de la Generalitat de Catalunya, ininterrompudament, des que es va fundar i ha obtingut fins ara un total de tres renovacions consecutives.

Sobre recerca en matèria de tecnologies

Més recentment, responent als nous reptes que signifiquen la digitalització i els processos de convergència multimèdia en el sector de la comunicació, la seva recerca s'ha orientat cap aquesta nova direcció, reinterpretant o actualitzant així les seves recerques anteriors sobre la llengua i els mitjans i sobre l'estructura o sistemes de comunicació.

Des de 1988 fins a 1991 va participar en el projecte «La demanda social d'informació i els nous mitjans: videotext i teletext» i des de 1999 fins a 2002, en el projecte «La convergència entre televisió i Internet a l'era digital».

Ja com a investigadora principal, de 2003 a 2006 ha dirigit el projecte competitiu «La comunicació local en l'entorn digital a Espanya. Transformacions del sistema audiovisual local (2003-2006)», aprovat pel Ministeri de Ciència i Tecnologia en el Pla Nacional de R+D+I.

Fruit d'aquesta darrera recerca i com a publicació internacional, podem esmentar «Digitalisation and the Concept of “Local”: The Case of Radio in Spain», a *Journal of Radio Studies*.

Sobre la seva activitat de gestió i difusió acadèmiques

Juntament amb la tasca de recerca, tot i la seva joventut, ha desenvolupat nombroses tasques de gestió acadèmica fins a assolir l'actual condició de presidenta de la Societat Catalana de Comunicació de l'IEC, per elecció d'aquesta Societat, el mes de març de 2006, havent-ne estat sòcia des de 1989.

Ha tingut diversos càrrecs acadèmics com a vicedegana i com a vicedirectora de departament a la UAB i ha estat durant vuit anys subdirectora de l'Institut de la Comunicació d'aquesta mateixa universitat. Ha organitzat diverses jornades i congressos, com les jornades de comunicació de la setmana dels Premis Octubre, a València, des de 1999 fins a 2006. Com a subdirectora de l'InCom-UAB ha participat en l'organització del congrés de la International Association for Media and Communication Research (IAMCR), el congrés més gran que s'ha fet mai sobre aquesta temàtica, celebrat a Barcelona l'any 2002.

Actualment, des de març de 2007, és cap de l'Àrea d'Estudis, Recerca i Publicacions del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, àrea que aplega la recerca pròpia, la coordinació de recerques externes i les publicacions, que inclouen la revista *Quaderns del CAC*.

La seva característica

L'enumeració dels mèrits del currículum no expressa, però, suficientment una de les qualitats més destacades de Maria Corominas com a investigadora i professora: el seu rigor en la realització i direcció de treballs científics, des del plantejament i les qüestions metodològiques fins a les conclusions, passant per la justificació acurada de totes les afirmacions. Això l'ha convertida en una de les millors directores de recerca que tenim a Catalunya en matèria de comunicació. En donen testimoni les tesis recents, una d'aquestes la de Josep Àngel Guimerà, *La televisió local a Catalunya: Gestació, naixement i transformacions (1976-2006)*, guanyadora del Premi a la Investigació sobre Comunicació Audiovisual del Consell de l'Audiovisual de Catalunya l'any 2007.

La seva aportació potencial a l'IEC

En fer la nostra proposta, els doctors Josep M. Casasús, Joan Francesc Mira, Josep Gifreu i jo mateix, Miquel de Moragas, considerem la rellevància de les aportacions que Maria Corominas pot fer a la nostra institució acadèmica, tenint en compte la seva preparació científica i els nous reptes que en els propers anys hauran d'afrontar la llengua i la cultu-

ra catalanes davant de la digitalització dels processos de producció i de difusió de la informació i, en general, de la convergència multimèdia i la globalització.

La proposta a favor de Maria Corominas i Piulats es basa en el seu prestigi i en les aportacions que ja ha fet a les ciències de la comunicació i la cultura catalana, però la proposta també apunta al futur, considerant les responsabilitats que li correspondrien en el cas de ser aprovada la seva candidatura. La seva preparació en temes de comunicació i identitat i, al mateix temps, el seu coneixement de les noves tecnologies de la comunicació i la informació la prefiguren com una experta especialment indicada per a les polítiques de recerca i de difusió de la Secció de Filosofia i Ciències Socials i del conjunt de l'Institut d'Estudis Catalans.

Text llegit pel senyor Miquel de Moragas i Spà en el Ple del dia 31 de març de 2008

Jaume de Puig i Oliver

Jaume de Puig i Oliver va néixer a Cornellà del Terri, al Pla de l'Estany, fa seixanta-tres anys. És llicenciat en teologia per la Universitat Pontifícia Gregoriana de Roma i en filosofia per la Universitat de València, diplomad en filosofia medieval per l'École Pratique des Hautes Études de París i doctor en filosofia per la Universitat de Barcelona amb una tesi sobre la filosofia de Ramon Sibiuda. Va ser des de 1970 fins a 1977 secretari de direcció de les Edicions Catalanes de París, des de 1974 fins a 1982 secretari particular del president Tarradellas i des de 1977 fins a 1980 membre de la Secretaria General de la Generalitat de Catalunya. Des de 1982 fins a 1987 va ser cap de la Secció Tècnica de Biblioteques de la Diputació de Barcelona i director de la Biblioteca de Catalunya. Des de 1982 és també membre del Comitè Tècnic d'Edició de Textos Jurídics del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya. Des de 1989 fins a 2007 ha estat director del Palau Güell (d'Antoni Gaudí), de la Diputació de Barcelona.

Paral·lelament, des de mitjan anys setanta, Jaume de Puig ha desenvolupat una intensa tasca de publicista sobre temes de cultura catalana en revistes i diaris (entre d'altres, a *Els Marges*, a la *Revista de Catalunya* o als *Annals de l'Institut d'Estudis Gironins*) i ha publicat articles sobre història del pensament català en revistes com ara l'*Anuari de la Societat Catalana de Filosofia*, la *Revista Catalana de Teologia* o *Analecta Sacra Tarraconensia*. Però aquesta darrera activitat, la d'estudis del pensament català, es va intensificar sobretot des que el 1982, any de creació del monumental anuari *Arxiu de Textos Catalans Antics* (ATCA), fundat i dirigit per Josep Perarnau, va assumir-ne la tasca de secretari i de principal col·laborador després del mateix Perarnau. És pertinent recordar que l'ATCA, una de les publicacions més prestigioses de l'Institut, ha entrat amb força en els circuits internacionals, sense que la llengua catalana hagi representat cap obstacle; així, per exemple, la molt selectiva *Bibliographie Annuelle du Moyen Âge Tardif*, publicada pel CNRS francès, l'inclou entre les quaranta publicacions periòdiques de tot el món *complètement dépourvées* (i és l'única de la península Ibèrica).

Jaume de Puig, que és també ajudant de direcció i col·laborador del recentment estrenat *Corpus Scriptorum Cataloniae*, és un investigador perspicaç i infatigable, que ha esdevingut en els darrers vint-i-cinc anys un nom molt respectat en el món de la medievalística pels seus estudis del pensament català en la baixa edat mitjana, amb tres principals centres d'interès en els quals ha esdevingut un referent obligat:

1) La història del lul·lisme i de l'arnaldisme a dins i a fora dels Països Catalans en els segles XIV i XV, amb especial atenció a la seva mútua i complexa influència.

2) La figura del dominicà gironí Nicolau Eimeric, inquisidor general de la Corona catalanoaragonesa i flagell dels lul·listes, del qual ha editat, a l'ATCA, textos tan importants com el *Dialogus contra lullistas*, que posteriorment ha traduït al català per a l'editorial Quaderns Crema.

3) I sobretot la figura de Ramon Sibiuda, un dels quatre Ramons catalans medievals perceptibles internacionalment (després de Ramon de Penyafort, Ramon Martí i Ramon Llull), autor de primer ordre en el pensament europeu a cavall entre l'edat mitjana i el Renaixement, amb una obra que compta amb dotzenes d'edicions en el seu llatí original o en traduccions o adaptacions en diverses llengües (recordem que la més coneguda és la traducció francesa que en va fer Montaigne, escriptor que li va dedicar, a més, un molt extens assaig).

Voldria subratllar especialment el paper de Jaume de Puig en aquest darrer camp, el dels estudis sibiudistes, en el qual ha esdevingut el número u en el panorama internacional. A part de fer del pensament de Sibiuda tema de la seva tesi doctoral, ha publicat, majoritàriament a l'ATCA, un bon nombre d'articles i de butlletins bibliogràfics sobre aquest autor, ha traduït íntegrament al català el seu voluminós *Liber creaturarum* (la

part més filosòfica, a la col·lecció «Textos Filosòfics» d'Edicions 62, amb el títol *El llibre de les criatures* [1992], i la més teològica, a la col·lecció «Clàssics del Cristianisme» de Proa, amb el títol *Llibre de l'home caigut i redimit* [1995]) i li ha dedicat dos llibres importants: *Les sources de la pensée philosophique de Raimond Sebond (Ramon Sibiuda)* (París, Champion, 1994) i *La filosofia de Ramon Sibiuda*, Premi Joaquim Carreras i Artau de Filosofia de 1993 (Barcelona, IEC, 1997). I cal afegir-hi encara el seu projecte estret, l'anunciada edició crítica del *Liber creaturarum*, tasca ingent per a la qual Jaume de Puig és, sense cap dubte, la persona més ben preparada que existeix.

Jaume de Puig és, en aquest moment, un dels nostres millors medievalistes, el nostre millor coneixedor, juntament amb Perarnau, del pensament català medieval (sempre en el context del pensament europeu), en la línia dels traspassats germans Carreras i Artau, Miquel Batllori, Eusebi Colomer i de l'encara feliçment actiu i diverses vegades esmentat Josep Perarnau.

Després de tot això, seria balder parlar del compromís de Jaume de Puig amb la cultura catalana, a l'estudi i la defensa de la qual ha dedicat el millor de la seva vida. La seva obra escrita és quasi íntegrament en català, amb l'excepció del ja mencionat llibre en francès sobre Ramon Sibiuda.

Text llegit pel senyor Pere Lluís Font en el Ple del dia 31 de març de 2008

63

EL PLE

Josep-Enric Rebés i Solé

Josep-Enric Rebés i Solé (Barcelona, 1940) és advocat i, des de l'any 1988, professor de dret administratiu de la Universitat Abat Oliba CEU, on ha estat també professor de dret públic de Catalunya (2003-2006). De la seva activitat docent cal destacar el seu pas per la Universitat de Barcelona, on va ser professor de teoria de l'Estat (Facultat de Ciències Econòmiques, 1968-1970) i d'història del dret (Facultat de Dret, 1967-1987).

Ha ocupat, entre altres, els càrrecs de secretari tècnic de l'Alcaldia de Barcelona (1975-1977), de cap del Servei Contenciós de l'Ajuntament de Barcelona (1977-1980), de conseller general de Caixa de Catalunya (en representació de la Diputació de Barcelona, corporació fundadora) i de director de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya (1980-1989). Ha estat membre del Consell Rector de l'Institut d'Estudis Autònoms de la Generalitat de Catalunya (1995-2005). És membre de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya i de la Comissió Jurídica Assessora de la Generalitat de Catalunya, de la qual va ser el president durant el període 1995-2005.

Ha estat distingit amb els premis de fi de carrera de la Fundació Condes de Godó de la Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País, per vocació jurídica, rendiment acadèmic i compatibilització amb el treball, i de la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Barcelona, per expedient acadèmic. També ha rebut el Premi Duran i Bas, concedit per l'Ajuntament de Barcelona, per la monografia de dret català *Usufructo de montes en el derecho catalán* (1964).

És autor de nombrosos articles (alguns publicats a la *Revista Jurídica de Catalunya*) i ha participat en llibres col·lectius, com ara *El derecho civil catalán en la jurisprudencia*, *Manual de dret tributari local*, *Miscel·lània en homenatge a Josep Maria Vilaseca i Marcet: Una contribució a l'anàlisi de la societat catalana contemporània*, *Quinze anys de la llei catalana de fundacions privades*, etc. L'any 2002 va pronunciar el discurs d'ingrés com a membre de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya, amb el títol «Reflexions sobre la responsabilitat sanitària de l'Administració».

És membre dels consells de redacció de diferents revistes i publicacions, com ara *Revista Catalana de Dret Públic*, *Revista de Llengua i Dret* o *Textos Jurídics Catalans*. Cal destacar que va ser el fundador i el promotor de les dues primeres.

El seu compromís amb la cultura catalana queda palès amb la seva col·laboració en iniciatives com el II Congrés Jurídic Català (1970), el Congrés de Cultura Catalana (1977), el II Congrés Internacional de la Llengua Catalana (1986) i la Comissió del Mil·lenari de Catalunya (1988).

Ha presentat i pronunciat multitud de ponències, conferències i comunicacions. Ha tractat sobretot qüestions relacionades amb l'organització de les administracions públiques (especialment, els recursos humans d'aquestes), amb el dret fiscal i també amb la responsabilitat sanitària de l'Administració.

Text llegit pel senyor Enric Argullol i Murgadas en el Ple del dia 31 de març de 2008

Membres emèrits

Són membres emèrits les persones que, havent estat membres numeraris, per raó de l'edat són exonerables de les obligacions institucionals, d'acord amb el Reglament de règim interior. Els membres emèrits són els numeraris que han complert setanta anys d'edat, que durant el curs 2007-2008 han estat els següents:

SECCIÓ HISTÒRICO-ARQUEOLÒGICA

Albert G. Hauf i Valls

Nascut a Palma l'any 1938. Doctor en filologia romànica per la Universitat de Barcelona. Catedràtic de Filologia Catalana a la Universitat de València i emèrit de la Universitat de Cardiff (Gal·les). A més d'enllestir edicions d'Eiximenis, Eiximeno, Isabel de Villena i Aitó de Gorigos, entre d'altres, ha publicat més d'un centenar de biografies, amb especial atenció als autors del Segle d'Or valencià. És autor dels articles sobre historiografia catalana medieval del *Grundriss der romanischen Literaturen des Mittelalters*, de Heidelberg. Ha dirigit la Secció de Filologia i Literatura de l'Institut Valencià d'Estudis i Investigacions. És membre de la redacció d'*Estudis Romànics* i *Llengua & Literatura*, de la Junta de l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana i de l'Acadèmia d'Història Eclesiàstica de València; membre d'honor de l'Estudi General Lullia; corresponent de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona, i president de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes. Ha rebut els premis Nicolau d'Olwer (1977) i Massó i Torrents (1990) de l'IEC i el Premi Crítica Serra d'Or (1991).

Joan Rodés i Teixidor

Nascut a Barcelona l'any 1938. Doctor en medicina per la Universitat de Barcelona. Estudià a París i fou nomenat catedràtic de Patologia i Clínica Mèdiques de l'Hospital Clínic de Barcelona. Fou cap del Servei d'Hepatologia de l'Hospital Clínic. És director d'investigació del mateix hospital i de l'Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer (institució distingida amb la Placa Narcís Monturiol 2006). És membre del Consell Editorial de moltes revistes i editor de *Journal of Hepatology*. Ha rebut la Medalla Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic (1989 i 1991), el Premi Severo Ochoa a la Investigació (1990), el Premi Apple NH de la Rotterdam Liver Foundation, el Premi de la Fundació Catalana per a la Recerca (1993), el Premi Ciències de la Salut de la Fundació Uriach, el Premi d'Investigació Burdinola (1996), la Distinció de la Fundació de Ciències de la Salut (1998) i la Medalla d'Or de la Canadian Liver Foundation (1999). Fou nomenat *fellowship* del Royal College of Physicians de Londres i rebé la Medalla Josep Trueta al mèrit sanitari. L'any 2000 obtingué la Distinció per a la Promoció de la Recerca Universitària de la Generalitat de Catalunya, en qualitat d'investigador reconegut, i el 2001 rebé la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya.

Necrologies
Membres numeraris

Jordi Gras i Riera

(09.05.1915 - 30.11.2007)

Nascut a Barcelona l'any 1915, malgrat

que va veure interrompuda la seva formació acadèmica per la Guerra Civil, Jordi Gras es va llicenciar en medicina als disset anys a la Universitat de Barcelona i en farmàcia als dinou anys a la mateixa universitat.

Després, tot presentant les corresponents tesis a la Universitat Central de Madrid com era obligat aleshores, va obtenir el doctorat de medicina l'any 1945 i de farmàcia l'any 1951.

D'altra banda, va ampliar estudis a Zuric, al Laboratori d'Investigació Bioquímica del doctor Wunderly, expert en l'estudi de les proteïnes, de la Clínica Universitària del professor Loeffler.

De la seva època d'estudiant, Jordi Gras havia destacat el doctor Miquel Barrera, professor auxiliar a la Facultat de Farmàcia que el va introduir en l'aprenentatge de l'anàlisi química, i els doctors Pere González i Pere Domingo, que en el Laboratori Municipal el van iniciar en la immunologia, entre aquelles persones que més havien influït en

la determinació del seu futur professional. De l'època de postgrau havia destacat els professors Loureiro, Ecker i Pedro i Pons.

Llocs de treball

Jordi Gras va desenvolupar la seva tasca professional a dos hospitals. D'una banda, de 1944 a 1970, a l'Hospital Clínic i Provincial de la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona, on fou cap dels laboratoris de bioquímica d'una de les clíniques mèdiques: la corresponent a la Càtedra de Patologia i Clínica Mèdica A dirigida pel professor Agustí Pedro i Pons. A diferència del que ara passa, aleshores cada càtedra era una clínica completa, amb totes les seves especialitats i amb els seus corresponents laboratoris. Als laboratoris de la Clínica Mèdica A, hi feren una gran tasca Jordi Gras en la bioquímica i Amadeu Foz Tena en la microbiologia.

D'altra banda, l'any 1945 Jordi Gras va començar a treballar a l'Hospital Municipal d'Infecciosos amb el doctor Amadeu Foz, amb qui va suggerir i orientar la creació del Departament d'Investigacions, departament que fou inaugurat l'any 1948, amb l'assistència d'Alexander Fleming. I en aquest hospital, anomenat més tard Hospital del Mar, Jordi Gras, des de l'any 1950 fins a la seva jubilació, l'any 1985, fou cap de la Secció d'Immunoquímica i director de l'anomenat inicialment Institut de Recerca Mèdica i més tard Institut Municipal d'Investigació Mèdica (IMIM).

L'investigador

La recerca de Jordi Gras es va centrar inicialment en el desenvolupament de tècniques per a l'anàlisi de les proteïnes del plasma i en l'estudi de les alteracions de les seves propietats fisicoquímiques en diverses malalties. En aquest camp, l'any 1956 va publicar una monografia, *Proteínas plasmáticas*, que va tenir notable ressò i de la qual es van fer diverses edicions.

Més endavant, en el camp de la immunologia, en el desenvolupament de la qual fou un capdavanter a Espanya, Jordi Gras va tractar diverses línies, com el catabolisme de l'antigen, però es va centrar principalment en l'estudi dels mecanismes de tolerància i en el tema de la immunització antigènica persistent, i va demostrar la importància d'aquesta en el canvi de la resposta de IgM a IgG i en la inhibició final de la resposta. En relació amb aquest camp, va publicar tres monografies: *Mecanismos inmunológicos* (1972),

Acción de la irradiación sobre la respuesta inmunológica (1975) i *Los mecanismos de homeostasis inmunológica y el equilibrio inmunológico* (1979).

Sobre temes d'aquests dos àmbits de recerca, Jordi Gras va dirigir diverses tesis doctorals i va publicar més de cent cinquanta articles en revistes espanyoles i estrangeres. A més dels llibres ja esmentats, cal destacar la publicació d'un altre de caire més filosòfic, l'any 1982, *El desarrollo del pensamiento abstracto y su valor en la ciencia*.

El professor

Durant la seva estada al laboratori de bioquímica de la Clínica Mèdica A, Jordi Gras va fer curssets d'actualització bioquímica per als membres de la Càtedra de Patologia i Clínica Mèdica i va participar en els ensenyaments de primer i segon curs de la llicenciatura de medicina en els quals estava implicada la Càtedra de Fisiologia General i Química Biològica i Fisiologia Especial que portava el professor Santiago Vidal i Sivilla, a la qual va estar vinculat com a professor a diversos nivells. Jo encara el recordo pujat a una escala per formular les vies metabòliques en una gran pissarra que ocupava tota una paret de l'aula 7, l'aula «de Fisiologia». En aquells temps les aules no eren adscrites a cursos, com ara, sinó a càtedres, de manera que els estudiants havíem d'anar canviant successivament d'aula per a assistir a les classes de les diverses assignatures.

Les facultats de medicina van ser les últimes en les quals la bioquímica va passar a ser una matèria separada de la fisiologia, adscrita a una càtedra independent. Quan, seguint aquest procés, a la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona, l'any 1970, es va dotar una Càtedra de Bioquímica i, un any després, es va constituir el Departament de Fisiologia i Bioquímica, el doctor Gras en va ser nomenat encarregat. Més tard, l'any 1977, per concurs de trasllat, vaig accedir-hi jo, amb previ pas per la Facultat de Medicina de la Universitat d'Extremadura a Badajoz.

Una mostra de l'interès de Jordi Gras per la docència de la bioquímica és la publicació del llibre *Fundamentos de bioquímica médica*, en un moment (la primera edició va aparèixer l'any 1961) en què els llibres de bioquímica traduïts al castellà i encara més els d'autors espanyols eren molt escassos.

L'acadèmic

Jordi Gras va ingressar com a acadèmic numerari a la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, aleshores Real Academia de Medicina de Barcelona, l'any 1961. Va pronunciar

el discurs d'ingrés, «Naturaleza y significado bioquímico de la respuesta de anticuerpos», el dia 12 de febrer; va ser contestat per l'acadèmic Carlos Soler Dopff. Quan, l'octubre de 2004, el Ple de l'Acadèmia va acordar nomenar-lo acadèmic numerari emèrit, Gras era l'acadèmic numerari més antic en actiu.

Membre de la Societat Catalana de Biologia des de l'any 1963, Gras va ingressar a l'Institut d'Estudis Catalans el mes de gener de 1985 com a membre de la Secció de Ciències.

Va ser, també, membre de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de la Societat Catalana d'Immunologia (en la qual va ocupar la vicepresidència entre els anys 1981 i 1983).

En l'àmbit de l'Estat, Gras va ser acadèmic corresponent de la Reial Acadèmia Espanyola de Medicina i membre de la Societat Espanyola de Bioquímica i de la Societat Espanyola d'Immunologia, la fundació de la qual havia impulsat i de la qual va ser el segon president.

Reconeixements

A casa nostra, la rellevància de la trajectòria de Jordi Gras va ser especialment reconeguda amb la concessió de la Medalla Narcís Monturiol de la Generalitat de Catalunya, l'any 1985, i del Premi d'Investigació Ciutat de Barcelona, dos anys més tard. D'altra banda, Gras fou nomenat soci honorari de l'Associació Bioquímica Argentina.

La persona

I per acabar tot assenyalant alguns trets de la personalitat de Jordi Gras, permetin que faci meu allò que va escriure Corbella: «Gras era poc amic de parlar en excés i fins i tot del seu lluïment personal. Feia la impressió d'home savi, dedicat a les seves coses, potser excessivament discret, però amb un coneixement sòlid d'allò en què treballava i explicava... Fou, també, una personalitat acollidora, de qui era fàcil obtenir ajut sense demostrar cap superioritat i les opinions del qual, sempre mesurades, podien ser cregudes».

Aquest era Jordi Gras i Riera, membre de la Secció de Ciències Biològiques de l'Institut d'Estudis Catalans, que va morir el 30 de novembre passat. Va morir, però no ens va deixar. Estarà per sempre en nosaltres.

Text llegit pel senyor Josep Carreras i Barnés en el Ple del dia 21 de gener de 2008

Emili Giralt i Raventós

(01.04.1927 - 16.04.2008)

Ll dia 16 d'abril va morir a Barcelona el doctor Emili Giralt i Raventós. Nascut a Vilafranca del Penedès el 1927, el seu perfil fou de tradició liberal i catalanista. Deixeble de Jaume Vicens i Vives, el 1957 es doctorà en ciències històriques i fou professor adjunt de la Universitat de Barcelona. El 1965 esdevingué catedràtic d'Història de la Universitat de València, on restà fins al 1971, quan es traslladà a la Universitat de Barcelona, on reorganitzà el Centre d'Estudis Històrics Internacionals, fundat per Vicens el 1953, i hi creà com a secció el Centre d'Estudis d'Història Rural. Connectat amb Europa, havia assistit a diversos congressos internacionals d'història. Fou professor a la Universitat de la Sorbona (1981-1983) i president de l'IEC (1987-1995).

Un breu recorregut per la seva activitat professional obliga en primer lloc a recordar que la Universitat de València li reconegué la seva tasca amb el nomenament de doctor *honoris causa* el 8 de juny de 2001 i amb la realització d'un volum que aplega els seus articles més rellevants, dins la col·lecció «Honoris Causa» de la Universitat de València, el qual va sortir editat un any després, el 2002, amb el títol *Empresaris, nobles i vinyaters: 50 anys de recerca històrica*. El volum incorpora el seu perfil personal i trajectòria científica fins a la data de la publicació. Posteriorment, la Universitat de Barcelona, en la seva col·lecció «Homenatges», en combinació amb la revista *Estudis d'Història Agrària*, li dedicà un volum en què també consta un perfil biogràfic i la seva bibliografia.

L'activitat d'Emili Giralt com a investigador ha cobert diversos terrenys. Només cal recordar l'estudi fet en col·laboració amb el doctor Nadal sobre la immigració del Regne de França a la Catalunya dels segles moderns, en concret entre 1537 i 1717, publicat per la prestigiosa SEVPEN el 1960. Molts llibres han tingut valor en els seus anys d'edició i després han prescrit, fos quin fos l'èxit que haguessin tingut; en canvi, molt pocs estudis segueixen sent tan vigents, passin els anys que passin, com aquest, que és sempre d'obligada consulta per als estudiosos dels segles moderns.

Ara bé, el terreny més important d'estudi del doctor Giralt, allà on ell va abocar la passió d'investigador, ha estat el de l'agricultura. Curiosament, els qui foren inicialment els dos estudiosos de la demografia moderna es dedicaren a mons de la producció diferents. Mentre Nadal s'inclinava per les fàbriques i els burgesos, Giralt ho feia per l'agricultura i els pagesos. Dues cares de la moneda de la nostra història. No sé si això va ser una divisió del treball vicentiana. Més aviat m'inclino a pensar que són aficions genuïnes de cadascú. En el cas del doctor Emili Giralt, les arrels penedesenques ho expliquen prou bé. És cert que, abans d'això, la seva tesi va tenir a veure més amb el comerç que amb l'agricultura pròpiament dita. La seva tesi, però, va quedar només parcialment publicada, però ha estat insistentment utilitzada.

L'obra del doctor Giralt té diversos aspectes a destacar: la seva passió per l'estudi de l'agricultura i la vitivinicultura en particular, una varietat temàtica i cronològica sense que el rigor se'n ressentí, una gran capacitat per a tractar temes aparentment monovalents des de visions polifacètiques i, en definitiva, una sensibilitat multifactorial de pluralitat històrica, com diu Manuel Ardit en la presentació de l'aplec d'escrits fet per la Universitat de València.

Parlar, doncs, de l'obra del doctor Giralt vol dir parlar no sols de vitivinicultura sinó també de comerç, de preus, de propietat, de tinença de la terra i contractació agrària, parlar del tabac de les Filipines o de la introducció del guano a Catalunya i al País Valencià o parlar de la Il·lustració. Així, ell ha pogut escriure tant sobre els preus del blat de la Barcelona del segle XVI com dels avatars de la Companyia General de Tabacs de Filipines durant els anys de la Guerra Civil.

La seva passió per l'agricultura en general i la vitivinicultura queda reflectida en treballs importants, que esmentem informalment, com *La viticultura y el comercio catalán del siglo XVIII*, de 1952; *Técnicas, rendimientos y mutaciones agrícolas en una finca catalana del siglo XVIII*, de 1960; *El conflicto «rabassaire» y la cuestión agraria en Cataluña hasta 1936*, de 1965; *Introducción del guano como fertilizante agrícola en el País Valenciano y en Cataluña*, de 1969; *Les tècniques de la viticultura anterior a la fil·loxera i L'elaboració del vi abans de la fil·loxera*, de 1980; *Família, afers i patrimoni de Jaume Cortada, mercader de Barcelona, baró de Maldà*, de 1986, i *Orígenes du «Cava» de Catalogne*, de 1990. A més d'aquests estudis, n'hi ha d'altres que arriben fins a dates molt més properes, com el magnífic article de 2002 sobre les fonts del *Llibre dels secrets d'agricultura de fra Miquel Agustí (1617)*, que verifica les àmplies coincidències d'Agustí amb l'agricultura de la *Maison rustique*, d'autors francesos dels segles XVI i XVII. Giralt, d'altra banda, ha estat creador de la revista *Estudis d'Història Agrària*.

La seva varietat temàtica i cronològica queda demostrada amb els seus treballs sobre els preus bladers del segle XVI barceloní, sobre la colònia mercantil francesa de la Barcelona del segle XVII, el treball sobre manifestacions literàries en defensa de l'alçament camperol de 1688, l'ideari d'Antoni de Capmany del segle XVIII, la biografia de Manuel Raventós (1862-1930) o el treball de la Companyia General de Tabacs de Filipines, que comprèn els anys de 1881 a 1981.

L'amplitud de mires amb què tractà els temes que tocava es pot observar, per exemple, a *La viticultura y el comercio catalán del siglo XVIII*, de 1952, en què podem trobar factors de contractació, qüestions d'assegurances, dades de mercat exterior o aspectes de contribució fiscal, la qual cosa suposa treballar amb documentació ben diversa, de la Junta de Comerç als protocols notariais o a les comptadores d'hipoteques. Quan els temes tractats eren aparentment reduïts, els feia entrar en un món ben complex: penso en els seus estudis sobre tècniques agràries o vinícoles, en què el detall en els treballs, terminologia o varietat de plantes fa veure la gran quantitat de factors que caldria tenir en compte quan es parla de productivitat o rendiments agraris.

La voluntat d'oferir obres d'infraestructura bibliogràfica és una altra faceta de Giralt que segurament té arrels vicentianes, les procedents d'*Índice Histórico Español*. Aquesta voluntat va facilitar-nos a tots nosaltres el primer repertori analític i crític d'història agrària: *Los estudios de historia agraria en España (1940-1961)*.

També féu contribucions bibliogràfiques sobre la ramaderia. Després, en aquesta mateixa direcció repertorial bibliogràfica, va dirigir *Bibliografía dels moviments socials a Catalunya, País Valencià i les Illes*, de 1972, i *El franquisme i l'oposició: Una bibliografia crítica (1939-1975)*, de 1981. Dins aquesta voluntat d'infraestructura, cal segurament també situar-hi l'edició amb introducció i notes de les *Memorias históricas* d'Antoni de Capmany, sobre la marina, comerç i arts de l'antiga ciutat de Barcelona, editada el 1961.

Pel que fa a la seva tasca cívica, amb un profund sentit de país, primer cal destacar que no havia vacil·lat en l'ús del català com a llengua científica en molts dels seus articles, i aquesta és la llengua triada per *Estudis d'Història Agrària*, i l'àmbit dels Països Catalans va ser el triat en la bibliografia dels moviments socials. Tampoc no descურà la divulgació, i és destacable la valuosa *Cronologia dels moviments socials dels Països Catalans* (1967), en col·laboració amb Josep Termes i Albert Balcells, síntesi que ha estat d'una utilitat immensa dins i fora de la universitat. També practicà l'assaig de reflexió política sobre el catalanisme històric, com l'escrit publicat per la Universitat d'Aix-en-Provence el 1962.

Va ser un dels historiadors que van començar a traduir en estudis històrics concrets algunes de les consideracions assagístiques de *Nosaltres els valencians*, de Joan Fuster. Quan Giralt arribà a la Universitat de València feia tres anys que havia estat publicat

Nosaltres els valencians. Fruit d'això, segurament, fou el seu polèmic treball sobre la qüestió de les mancances en la industrialització valenciana (1968), que, independentment de la seva vigència o no, va ser un article que s'inserí ràpidament en un ampli debat en la historiografia valenciana dels anys setanta i vuitanta. Per aquesta raó, el podríem definir com un article històric d'incidència no sols acadèmica sinó també cívica i de referència obligada. Si més no, tal com afirmava Giralt, la desviació de capitals cap a l'agricultura en la història del País Valencià sembla un fet innegable.

Però potser la tasca que més revelà aquest esperit d'impuls col·lectiu i organització científica de Giralt al servei del descobriment d'un país massa greument folkloritzat va ser el Primer Congrés d'Història del País Valencià de 1971, el qual hi ha qui l'ha definit com a frontera historiogràfica. Perquè hi ha un abans i un després d'ençà d'aquest congrés que, per raons polítiques, no ha pogut tenir cap segona edició.

Per ironies de la història, mentre que les fàbriques de Terrassa i Sabadell o les del corredor del Llobregat, entre altres, han posat, la majoria d'aquestes, punt final en la nostra història industrial, l'agricultura, i la vinya en especial, és a dir, allò que sovint hem considerat fora de la modernitat de la industrialització, però que n'havia estat motor (sense ceps no hi ha telers, ens ha dit Josep Fontana), segueix cuejant i pel que sembla amb capacitat internacional d'exportació de productes i capitals, fins i tot a Califòrnia. Tant se val l'escàs consum dels espanyols en cava, amb boicot o sense, aquest encara és un sector importantíssim de la nostra producció. I, per cert, el doctor Giralt ens ha deixat explicades les tasques de fer cava a través de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre i la contribució a aquestes tasques del madrileny Lluís Justo i Villanueva.

Així doncs, els estudis del doctor Giralt s'insereixen en un sector encara punta de la nostra economia. Una economia que parla de caves del Penedès o dels vins del Priorat, de la Terra Alta o del Segrià. Qui ho havia de dir que de la pobresa dels Raimat del segle XVI o dels humils síndics a Corts que es deien Freixenet del mateix segle havien de sortir vins o caves poderosos que arribarien fins a nosaltres amb capacitat econòmica.

Aquest és, doncs, per acabar, un dels aspectes que vull destacar. Que a casa nostra, actualment, mentre que les fàbriques sembla que esdevenen passat, l'agricultura segueix sent-hi present i col·labora a revalorar els estudis de Giralt, el darrer dels quals, dedicat també a la viticultura, és un estudi molt valuós a punt de sortir, dins el volum III d'*Història agrària dels Països Catalans*, obra feta sota la seva direcció i que no ha tingut temps de veure completa al carrer.

Com a segona consideració per acabar aquesta breu semblança, també vull destacar que, en el desert universitari posterior a la mort de Vicens i Vives, la presència del doctor Giralt va ser una taula de salvació per a molts. Amb ell vam aprendre a familiarit-

zar-nos amb la documentació i amb coses elementals però descurades en aquella facultat. Així, els «Reyes Católicos» quedaven tronats davant de conceptes emprats àgilment pel doctor Giralt, com la noció de castell termenat o l'existència dels colgats i capficats, amb els corresponents dibuixos a la pissarra, o el colp de la filloxera i l'emergència dels rabassaires i dels obrers. Era un alè d'aire fresc dins aquella universitat d'esquena a la societat i aclaparada per la dependència funcional espanyola.

Text llegit per la senyora Eva Serra i Puig en el Ple del dia 19 de maig de 2008

Membres corresponents

Rafael Caria

(1941 - 09.04.2008)

Rafael Caria, membre corresponent de

l'IEC per la Secció Filològica des de 2006, morí, colpit per la malaltia, el 9 d'abril passat a la ciutat natal de l'Alguer a l'edat de seixanta-set anys.

Poeta d'una petita pàtria —racó llunyà d'una pàtria comuna—, Rafael Caria ha estat alhora un estudiós del català de l'Alguer i un advocat de la recuperació lingüística i cultural.

Caria era pres del dolor de llengua. El seu amor per la terra i per la mar que l'acollien (la seva mar, és ver, l'acollia tant o més que la terra) esdevingué passió pel llenguatge que feia les coses entenedores a la raó dels homes i dones de la Barceloneta sarda. Aquesta passió pels mots de la terra era a l'origen de la seva activitat creativa, fos literària, fos filològica. El plaer i la creixença que li donava la seva llengua havia de tornar-se, però, en plany i dolor davant l'observació quotidiana del seu progressiu desús.

L'estada de Rafael Caria a Barcelona a la darrereria dels anys seixanta, enmig de l'efervescència de la lluita antifranquista a Catalunya i dels canvis culturals a Europa, el posà en contacte amb gent de la resistència política, lingüística i cultural, i també amb l'obra de les icones literàries del moment —Espriu, Pere Quart, entre altres.

Aquella vivència el marcà políticament. De llavors ençà, si més no, el seu compromís amb la lluita per les llibertats i la represa cultural fou persistent. També hi deixà una empremta literària, manifesta en la seva obra poètica, sobretot en el primer recull de poemes, *Só tornat a Sant Julià* (1986). Quant a la forma, assumint la «prosa retallada» d'Espriu, el vers lliure, tot i que no hi manquen les formes tradicionals. Quant al contingut, assumint-ne el to moral i el compromís indefugible amb el poble, la terra, la llen-

gua... fins a la lúcida amargor o la insubornable esperança, esquitxada adesiara d'un pessimisme que es nodria de la consciència d'uns fets viscuts en primera persona: l'isolament físic i cultural, el silenci imposat, l'esfondrament de la vida tradicional i l'esllanguiment de l'alguerès, que la modernitat i l'estatalisme arraconen i esmussen. L'obra poètica de Rafael Caria evolucionà, de la poesia realista de combat i denúncia dels inicis, vers la poesia intimista del darrer recull de poemes, *Pètals* (1998), un cant d'amor mediterrani, en el qual el sentiment de l'isolament col·lectiu és sobrepassat pel sentiment de la solitud de la llibertat i la solitud de l'enyorança. Entremig publicà *Els asfòdels i altres versos* (1992).

En l'àmbit dels estudis filològics, cal esmentar les aportacions de Caria al coneixement del vocabulari i la toponímia algueresos. És remarcable la seva aportació al lèxic alguerès de la mar, la pesca i la navegació en l'estudi *El lèxic dels mariners algueresos: Entre catalanitat i mediterraneïtat* (1995-1996): una recerca de camp i d'arxiu, etimològica, lexicogràfica i etnogràfica. Mencionem també els seus estudis sobre els noms de plantes a l'Alguer, com *Le piante spontanee ad Alghero* (2001), i també els seus treballs toponomàstics *Toponomastica algherese* (1993) i *Il mondo del Càlic. Studi di toponomastica e lessicografia algherese* (1990). També va tractar els aspectes històrics i socials de la realitat algueresa a les obres *L'Alguer, llengua i societat* (1987) i *L'alguerès des d'una perspectiva històrica* (1990).

Més enllà de la creació literària i l'estudi filològic, el vessant cívic de l'activitat de Caria es concretà en múltiples iniciatives polítiques i culturals. Des de la creació de plataformes culturals, com el Centre de Recerca i Documentació Eduard Toda i la *Revista de l'Alguer*, fins a la creació de plataformes polítiques, com el moviment catalanista d'esquerra Sardenya i Llibertat, per esmentar solament les més destacades. El pessimisme suara esmentat, doncs, es tornava en lluita civil i en mística de la paraula.

Una de les seves darreres iniciatives cíviques es troba continguda en *El català de l'Alguer: Apunts per a un llibre blanc* (2006). En aquest treball, a una informació històrica i sociolingüística detallada s'afegeix una proposta d'actuació en l'àmbit de la normalització de l'alguerès des de la política municipal. No es pot pas dir que la mística de la llengua privés el nostre home de les visions de futur ni de l'esforç per a concretar-les.

Rafael Caria maldà sempre per un model unificat de llengua, d'acord amb les orientacions de l'IEC i amb una raonable adaptació a la realitat lingüística algueresa, davant altres tendències més localistes, que, per comprensibles que siguin, poden travar a la llarga la desitjable confluència en una llengua literària comuna per a una comunitat lingüística sense fronteres, en la qual sigui possible un reconeixement recíproc.

Text llegit pel senyor Joan A. Argenter i Giralt en el Ple del dia 19 de maig de 2008

Nòmima de membres

Membres numeraris i emèrits

Joaquim Agulló i Batlle
 Salvador Alegret i Sanromà
 Josep Amat i Girbau
 Gabriel Amengual Coll
 Manuel Ardit i Lucas
 Joan A. Argenter i Giralt
 Enric Argullol i Murgadas
 Joaquim Arnau Querol
 Francesc Asensi i Botet
 Antoni M. Badia i Margarit
 Albert Balcells i González
 Damià Barceló i Cullerés
 Bartomeu Barceló i Pons
 Xavier Barral i Altet
 Heribert Barrera i Costa
 Carles Bas i Peired
 Joan Bastardas i Parera
 Pilar Bayer i Isant
 Joan Becat i Rajaut
 Xavier Bellés i Ros
 Jaume Bertranpetit i Busquets
 Eduard Bonet i Guinó
 Josep M. Bricall i Masip
 Joan-Ferran Cabestany i Fort
 M. Teresa Cabré i Castellví
 Jaume Cabré i Fabré
 Jordi Carbonell i de Ballester
 Salvador Cardús i Ros
 Josep Carreras i Barnés
 Joaquim Casal i Fàbrega
 Alícia Casals i Gelpí
 Oriol Casassas i Simó
 Josep M. Casasús i Guri
 Jordi Castellanos Vila
 Manuel Castellet i Solanas
 Josep Castells i Guardiola
 Antoni Joan Colom i Cañellas
 Germà Colón Domènech
 Jacint Corbella i Corbella
 Jordi Corominas i Dulcet
 Maria Corominas i Piulats
 Jordi Cots i Moner
 Maria Josep Cuenca Ordinyana
 Núria de Dalmases i Balañà
 Josep M. Domènech i Mateu
 Eulàlia Duran i Grau
 Mercè Durfort i Coll
 Romà Escalas i Llimona
 Gregori Estrada i Gamissans
 Marta Estrada i Miyares
 Joan Estruch i Gibert
 Gaspar Feliu i Montfort
 Antoni Ferrando i Francès
 Gabriel Ferraté i Pascual
 Maria Teresa Ferrer i Mallol
 Ramon Folch i Guillèn
 Josep M. Font i Rius
 Francesc Fontbona i de Vallescar
 Màrius Foz i Sala
 Octavi Fullat i Genís
 Maria Dolors Garcia Ramon
 Lluís Garcia i Sevilla
 Jesús Andrés García Sevilla
 Joaquim Garriga i Riera

Carles A. Gasòliba i Böhm
Josep Gifreu i Pinsach
Salvador Giner de San Julián
Emili Giralt i Raventós († 16.04.2008)
Joan Girbau i Badó
Pilar González Duarte
Francesc González i Sastre
Josep González-Agàpito i Granell
Joaquim Gosálbez i Noguera
Carme Gràcia i Beneyto
Albert Gras Martí
Jordi Gras i Riera († 30.11.2007)
Ricard Guerrero i Moreno
Enric Guinot i Rodríguez
Josep Guitart i Duran
Albert G. Hauf i Valls
Albert Jané i Riera
Lluís Jofre i Roca
Joan Jofre i Torroella
Manuel Jorba i Jorba
David Jou i Mirabent
Ramon Lapiedra i Civera
Àngel Llàcer i Escorihuela
Josep Enric Llebot Rabagliati
Jordi Leonart i Aliberas
Xavier Llimona i Pagès
Enric Lluch i Martín
Pere Lluís Font
Joaquim Mallafrè i Cavaldà
Isidor Marí i Mayans
Abel Mariné i Font
Joan Martí i Castell
Josep Martines Peres
Tomàs Martínez Romero
Andreu Mas-Colell
Joan Mas i Vives

Josep Massot i Muntaner
Marc Mayer i Olivé
Concepció Mir i Curcó
Joan Francesc Mira i Casterà
Joan Miralles i Monserrat
Carles Miralles i Solà
Isidre Molas i Batllori
Joaquim Molas i Batllori
Aina Moll i Marquès
Tomàs de Montagut Estragués
Brauli Montoya Abat
Miquel de Moragas i Spà
Josep Moran i Ocerinjaregui
Anscari Manuel Mundó i Marcet
Joaquim Muns i Albuixech
Josep M. Muntaner i Pasqual
Gabriel Navarro Ortega
Jaume Pagès Fita
Josep M. Panareda Clopés
Ramon Parés i Farràs
Àngels Pascual de Sans
Josep Perarnau i Espelt
Juli Peretó i Magraner
Manuel Pérez Saldanya
Joan Peytaví Deixona
Josep Piera i Rubio
Vicent Pitarch i Almela
Antoni Pladevall i Font
Lluís B. Polanco i Roig
Jaume Porta i Casanellas
Miquel Àngel Pradilla Cardona
Modest Prats i Domingo
Antoni Prevosti i Pelegrín
Jaume de Puig i Oliver
Pere Puigdomènech i Rosell
Joaquim Rafel i Fontanals

Josep-Enric Rebés i Solé
 Salvador Reguant i Serra
 Oriol Riba i Arderiu
 Manuel Ribas i Piera
 Antoni Riera i Melis
 Santiago Riera i Tuèbols
 Gemma Rigau i Oliver
 Manuel Riu i Riu
 Pere Roca i Fabregat
 Encarna Roca i Trias
 Joan Rodés i Teixidor
 Joandomènec Ros i Aragonès
 Xavier Roselló Molinari
 Vicenç M. Rosselló i Verger
 Xavier Rubert de Ventós
 Josep Maria Salrach i Marés
 Joan Sanmartí i Grego
 Pere Santanach i Prat
 Mila Segarra i Neira
 Francesc Serra i Mestres
 Eva Serra i Puig
 Antoni Serra i Ramoneda
 David Serrat i Congost

Antoni Simon i Tarrés
 Ramon Sistac i Vicén
 Joan Solà i Cortassa
 Carles Solà i Ferrando
 Joan Antoni Solans i Huguet
 Carlota Solé i Puig
 Narcís Soler i Masferrer
 Rolf Tarrach Siegel
 Jaume Terradas i Serra
 Josep-Maria Terricabras i Nogueras
 Ricard Torrents i Bertrana
 Joan Triadú i Font
 Josep Vallverdú i Aixalà
 Francesc Vallverdú Canes
 Josep Vaquer i Timoner
 Joan Veny i Clar
 Pere Verdaguer i Juanola
 Joan Vernet i Ginés
 Josep Vigo i Bonada
 Mariàngela Vilallonga Vives
 Miquel Vilardell Tarrés
 Joan Vilà-Valentí
 Jordi Vives i Puiggròs

Membres corresponents

Cosme Aguiló Adrover
 Géza Alföldy
 Josep Amengual i Batle
 Ramon Amigó i Anglès
 Robert Archer
 Thomas Noël Bisson
 Dolors Bramon i Planas
 Robert I. Burns
 Rafael Caria († 09.04.2008)

Efrem Compte i Roux
 Michel Contini
 Jordi Joaquim Costa i Costa
 Dominique de Courcelles
 Michel Delseny
 Georges Fabre
 Kálmán Faluba
 Paul Freedman
 Joan Genescà i Llongueras

Evarist Giné i Masdéu
Christian Guilleré
Joseph Gulsoy
Gonzalo Halffter Salas
Jocelyn N. Hillgarth
Nikolas Jaspert
Simon Keay
Rita Lejeune Dehousse
Giovanni Lilliu
Gabriel Llompart i Moragues
Antoni Lloret i Orriols
Joan F. López Casasnovas
Helmut Lüdtke
Henry de Lumley-Woodyear
Adélio Alcino Sampaio Castro Machado
Joan Massagué i Solé
Federico Mayor Zaragoza
Ambler H. Moss
Carlos-Ulises Moulines Castellví
Olimpio Musso
Bob de Nijs
Alexandre Olivar i Daydí
José Antonio Pascual Rodríguez
Àngel Pellicer i Garrido
F. Xavier Pi-Sunyer
Norberto Piccinini

Olivier Poisson
Damià Pons i Pons
Paul Preston
Josep Quer i Villanueva
Artur Quintana i Font
Jorge-Óscar Rabassa
Lídia Rabassa Areny
Philip D. Rasico
Enric Ribes i Mari
Claude Roux
Beatrice Schmid
Borís Pàvlovitx Sobolev
Robert B. Tate
Giuseppe Tavani
Antoni Torre
Eliseu Trenc
Jaume Truyols i Santonja
Jürgen Untermann
Joan Vallet de Goytisolo
Jill Rosemary Webster
Max Woodfield Wheeler
Curt Wittlin
Alan Yates
Marie Claire Zimmermann
Michel Zimmermann

III. Les seccions

L'Institut d'Estudis Catalans està format per les cinc seccions següents: Secció Històrico-Arqueològica (SHA), Secció de Ciències Biològiques (SECCB), Secció de Ciències i Tecnologia (SECCT), Secció Filològica (SF) i Secció de Filosofia i Ciències Socials (SFCS), integrades per membres numeraris, emèrits, supernumeraris i corresponents.

Els membres numeraris i els emèrits constitueixen el Ple de l'Institut, del qual també formen part els presidents de les societats filials.

Els membres numeraris són aquells que, elegits pel Ple, tenen tots els drets i les obligacions que estableixen els Estatuts. Els membres emèrits són aquells que, havent estat membres numeraris, per raó d'edat són exonerats de les obligacions corporatives.

Els membres corresponents col·laboren en les tasques científiques de l'Institut i no participen en els òrgans de govern.

<i>Any/membres</i>	<i>SHA</i>	<i>SECCB</i>	<i>SECCT</i>	<i>SF</i>	<i>SFCS</i>	<i>Total</i>
2003						
Numeraris	25	23	20	20	18	106
Emèrits	9	11	9	11	10	50
Corresponents	25	4	9	15	2	55
2008						
Numeraris	27	24	27	26	25	129
Emèrits	10	8	8	11	14	51
Corresponents	25	8	8	24	3	68

Secció Històrico-Arqueològica

Crònica

La Secció Històrico-Arqueològica té actualment 26 membres numeraris, 11 membres emèrits i 25 membres corresponents; sis dels corresponents s'hi han incorporat aquest any: els senyors Paul Preston, Christian Guilleré, Nikolas Jaspert, Olivier Poisson i Efreim Compte i Roux i la senyora Dominique de Courcelles.

Durant aquest període, la SHA ha hagut de lamentar la pèrdua del senyor Emili Giralt, membre emèrit de la Secció.

Premis i distincions

El dia 28 de setembre el senyor Albert Balcells ha rebut el Premi Carles Rahola d'Assaig 2007, de la Fundació Prudenci Bertrana, per l'obra *Llocs de memòria dels catalans*.

Sessions acadèmiques

La Secció Històrico-Arqueològica s'ha reunit al llarg d'aquest període en 6 sessions ordinàries de treball de desembre de 2007 a juny de 2008 i 1 sessió extraordinària el dia 16 de gener de 2008 per a votar el candidat a membre numerari corresponent a l'àrea d'història de la literatura.

A la sessió tinguda el dia 31 de gener, el senyor Santiago Riera presentà un informe sobre la situació de la Comissió Catalunya 2014, de la qual ha sorgit una

subcomissió per motius d'operativitat. En aquesta mateixa sessió, la Secció debaté l'anunci d'un nou Pla de Museus per part de la Generalitat, que despertà gran inquietud; s'acordà nomenar una comissió formada pels arqueòlegs de la Secció (Joan Sanmartí, Josep Guitart, Narcís Soler i Marc Mayer) perquè demanés el text del nou pla a les autoritats pertinents.

El Departament de Cultura s'ofertà a donar més informació sobre el projecte, i així es féu el 19 de febrer en una reunió a l'IEC amb els senyors Eduard Voltas, secretari del Departament de Cultura, i Josep M. Carreté, director general del Patrimoni Cultural. El pla és molt general, preveu l'aglutinament de diversos museus i afecta més de cinc-cents museus de Catalunya, de manera que és molt clar que es tracta d'un projecte a llarg termini.

Propostes a les autoritats

La SHA, després d'informar-se de primera mà sobre el nou Pla de Museus, redactà el document *Consideracions de la Secció Històrico-Arqueològica sobre el nou Pla de Museus*, que recull la preocupació de la Secció per la possible desaparició del Museu Nacional d'Arqueologia de Catalunya com a entitat autònoma per a passar a integrar-se a un nou Museu Nacional

d'Història, Arqueologia i Etnologia de Catalunya. El text s'envià al conseller de Cultura i es publicà al web de l'IEC. El conseller respongué amb el justificant de recepció i informà de la creació d'una comissió tècnica a la qual digué que traslladaria les observacions de la Secció.

A la sessió tinguda el dia 15 de maig, la senyora Eva Serra presentà un informe sobre la reunió celebrada el dia 14 de març pels integrants del Consell Nacional d'Arxius, del qual forma part com a representant de l'IEC. Arran del coneixement d'aquest informe, la Secció acordà demanar-li que proposés que el fet d'haver cursat un màster en arxivística fos considerat tan sols un mèrit per a accedir a la direcció d'un arxiu, ja que figura com a requisit imprescindible en el projecte de decret pel qual es regulen el Registre d'Arxius, els requisits dels arxius del Sistema d'Arxius de Catalunya i el procediment d'integració al sistema.

Actes acadèmics

El dia 29 de novembre de 2007 el senyor Antoni Simon presentà el seu discurs d'ingrés, «Ecos catalans i hispànics de la caiguda de Barcelona el 1652».

El dia 2 d'octubre de 2007 el senyor Albert Balcells pronuncià la conferència inaugural del curs 2007-2008 de l'Aula d'Extensió Universitària de la Gent Gran de Sant Quirze del Vallès, en el marc del Centenari de l'IEC, titulada «Cent anys d'història de l'IEC».

El dia 17 d'octubre els senyors Albert Balcells i Antoni Simon participaren a la presentació de l'obra *Els dietaris retrobats (1939-1943)* de Ferran Soldevila, editada i compilada per l'historiador i periodista Enric Pujol.

El dia 13 de novembre el senyor Albert Balcells pronuncià la conferència «Història de l'Institut d'Estudis Catalans», dins del cicle programat amb motiu de l'exposició itinerant del Centenari de l'IEC a Palma.

El dia 13 de novembre el senyor Josep Massot pronuncià la conferència «La travessa del desert (1945-1967) i el camí cap a la consolidació (1968-1982)», dins dels actes de commemoració de l'antic secretari general de l'IEC, el senyor Ramon Aramon i Serra.

El dia 10 de desembre de 2007 el senyor Giorgio Filippi assistí a l'IEC per presentar la conferència «Oltre la grata: nuove indagini sulla tomba di S. Paolo a Roma». Filippi és conservador dels Museus Vaticans, a més de director de les excavacions a la basílica de Sant Pau Extramurs, de Roma, lloc on va trobar la tomba de l'apòstol. Filippi va descobrir el gran sarcòfag del qual s'havia perdut el rastre i que es considera, des de l'època teodosiana (segle iv), la tomba de sant Pau. La conferència fou organitzada amb la col·laboració de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica i l'Arquebisbat de Tarragona.

El dia 17 de desembre de 2007 el senyor Albert Balcells, conjuntament amb la senyora Marta Pessarrodona i el senyor Josep M. Casasús, presentà l'obra *Democràcia contra dictadura: Escrits polítics, 1915-1960*, de Lluís Nicolau d'Olwer.

Informes

A més de les activitats de tràmit, execució i revisió d'acords, seguiment del pressupost, preparació de publicacions, etc., la Secció ha emès deu informes preceptius sobre els expedients de declaració com a bé cultural d'interès nacional (BCIN), sol·licitats a l'IEC per la Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Informe de modificació de l'entorn de protecció (1)

Conjunt arqueològic d'Ullastret.

Informes d'expedient en la categoria de monument històric i delimitació del seu entorn de protecció (6)

Molí d'en Mornau, la Presó, església de l'Assumpció, Casa de la Vila Vella, Fàbrica Can Miralda i església de Sant Esteve d'Olius.

Informes d'expedient en la categoria de conjunt històric i delimitació del seu entorn de protecció (2)

Almacelles i Vulpellac.

Informe d'expedient en la categoria de zona arqueològica i entorn de protecció (1)

Can Tacó o Turó d'en Roina.

Escuts heràldics municipals dictaminats (12)

Blancafort, Bonastre, Castellfollit de Riubregós, la Febró, la Floresta, Parets del Vallès, Pinell de Solsonès, Sant Llorenç de la Muga, Torrebesses i Vallbona de les Monges.

Banderes municipals dictaminades (12)

Cabó, Juneda, Mediona, la Pobla de Mafumet, entitat municipal descentralitzada de Rocallaura, Rupit i Pruit, Saus, Camallera i Llampiaes i Sora.

Convé recordar que l'IEC fa les funcions d'acadèmia catalana de la història per mitjà de la SHA, atès que la Generalitat li sotmet preceptivament la declaració i delimitació dels béns d'interès cultural nacional i els escuts i banderes municipals.

Revista *Catalan Historical Review*

Durant aquest curs, la Secció ha portat endavant el projecte d'una nova revista, la *Catalan Historical Review*. La revista, en principi, serà anual i pretén oferir balanços sobre els grans temes de la història social, política, econòmica, artística, literària i cultural en general dels Països Catalans en totes les èpoques. Pretén ser un instrument de projecció exterior i difusió de la nostra historiografia. El director i editor principal

és Albert Balcells. A més d'ell, formen l'equip d'editors Manuel Ardit, Josep Guitart, Francesc Fontbona, Josep Massot i Tomàs de Montagut. Formen part del Consell de Redacció tots els membres numeraris, emèrits i corresponents de la Secció més els presidents de les societats filials.

Després de la versió anglesa de tots els articles es publiquen en una segona part els originals en català, per donar testimoni que és en aquesta llengua en què s'expressen els nostres historiadors. La Secció aspira així a contribuir a la projecció de l'Institut a l'estranger al costat d'*Estudis Romànics* i de *Contributions to Science*.

Any Jaume I

La Secció ha destinat aquest any moltes energies i recursos a la celebració de diversos congressos a diferents seus, que formen part d'un gran congrés dedicat a la figura i el regnat de Jaume I, dins de les commemoracions del vuit-cents aniversari del naixement del rei.

El primer congrés tingué lloc a Barcelona, a la seu de l'Institut, al Palau del Lloctinent i al Museu d'Història de Catalunya, entre els dies 31 de març i 4 d'abril i tractà dos grans temes: el poder reial i les institucions administratives i representatives, d'una banda, i les relacions internacionals, de l'altra. Hi col·laborà l'Institut Europeu de la Mediterrània.

El segon congrés, sobre la societat a Aragó i a Catalunya en temps de

Jaume I, se celebrà a Saragossa entre els dies 14 i 16 de maig, organitzat per la Institució Ferran el Catòlic.

De la resta de congressos, se'n farà esment a la memòria del curs 2008-2009.

Participació en ponències de premis o borses

Aquest any diversos membres de la Secció han estat ponents de diferents premis de l'Institut.

Premi Prat de la Riba

Albert G. Hauf

Santiago Riera

Albert Balcells

(conjuntament amb el president, Salvador Giner, i el secretari general, Joan-domènec Ros)

L'obra guardonada ha estat *La nació imaginada. Els fonaments dels Països Catalans (1931-1939)*, d'Arnau González i Vilalta.

Premi Josep Puig i Cadafalch d'Arqueologia i Història Antiga

Joan Sanmartí

Narcís Soler

Josep Guitart

L'obra guardonada ha estat *Estudi arqueomètric i arqueològic de la producció i difusió d'àmfores vinàries de la zona central i sud de la costa catalana durant els segles I aC i I dC*, de Verònica Martínez Ferreras.

Premi Pròsper de Bofarull d'Història Medieval

Maria Teresa Ferrer
Gaspar Feliu
Núria de Dalmasas

L'obra guardonada ha estat *L'a-provisionament de carn a Barcelona durant els segles XV i XVI*, de Ramón Agustín Banegas López.

Borses d'estudi Generalitat de Catalunya

Josep Massot

Les borses d'estudi han estat atorgades a Sandra Bernato (Itàlia) pel treball *El comerç a Girona durant el regnat d'Alfons el Magnànim*, Aurélie Vialette (França) pel projecte *Edició i estudi del Fons Clavé, cartes i obres inèdites del músic a l'Arxiu Nacional de Catalunya: lletres per a una teoria de la música catalana*, Mária Bernadett Smid (Hongria) pel treball *La composició del romancer català. Recerca contrastiva entre oralitat i textos escrits* i Elga Castro Ramos (Estats Units) pel treball *«Més que un club», el Barça i la cultura catalana: anàlisi històrica i etnogràfica*.

Comissions i representacions

Els senyors Antoni Pladevall, Santiago Riera i Tuèbols, Narcís Soler, Eva Serra, Anscari Manuel Mundó, Josep Guitart i Albert Balcells representen l'Institut a diversos patronats.

El senyor Josep Guitart forma part, a més, del Comitè Científic de la Comissió Organitzadora del Centenari d'Empúries,

promogut pel Museu d'Arqueologia de Catalunya.

El senyor Santiago Riera i Tuèbols forma part de la Comissió d'Investigació de l'Institut.

El senyor Josep Massot forma part de la Comissió de Publicacions de l'IEC.

El senyor Albert Balcells forma part, com a representant de la Secció, de la Comissió Social de l'Institut d'Estudis Catalans. Ha format part, també, de la Comissió Executiva del Centenari de l'IEC, presidida pel vicepresident segon de l'Institut, senyor Antoni Riera.

Els senyors Mundó i Guitart formen part del Patronat de la Biblioteca de Catalunya.

El senyor Albert Balcells és el director de l'Arxiu de l'IEC i és el representant de l'IEC al Patronat de la Casa de Prat de la Riba.

Els senyors Antoni Pladevall i Francesc Fontbona han estat nomenats assessors del senyor Moragas pel que fa a l'elecció d'icones que representin Catalunya, tal com el Departament d'Innovació, Universitats i Empresa ha demanat.

Programes de recerca

La Secció promou setze programes de recerca, el primer dels quals és finançat per l'empresa d'autopistes Acesa; els següents, amb fons comuns de l'IEC, i els darrers, subvencionats amb el pressupost de lliure disposició de la SHA, i són:

1) «Estudi del paisatge arqueològic antic de l'*Ager Tarraconensis* (a la dreta del riu Francolí)», codirigit pel senyor Josep Guitart amb l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica.

2) «Forma Orbis Romani - Forma Conventus Tarraconensis».

3) «Recerca arqueològica de la ciutat romana de *Iesso* (Guissona)», dirigit pel senyor Josep Guitart, en col·laboració amb el Patronat d'Arqueologia de Guissona.

4) «Materials de les coves prehistòriques de Serinyà», dirigit pel senyor Narcís Soler.

5) «Catalunya Carolíngia», dirigit pels senyors Josep M. Font i Rius i Ansari Manuel Mundó.

6) «Corpus documental de les relacions internacionals de Catalunya i de la Corona d'Aragó», dirigit pels senyors Manuel Riu i Maria Teresa Ferrer.

7) «Corpus Vitrearum Medii Aevi (CVMA)», que publicarà aviat un altre volum.

8) «Escassetats, caresties, fams i mortaldats a Catalunya a l'edat mitjana. Estudi i corpus documental», que és la segona fase del projecte «*De re frumentaria*: Corpus de documentació municipal relativa al mercat urbà de cereals als Països Catalans a la baixa edat mitjana».

9) «Repertori de manuscrits catalans 1474-1714», que ha publicat un nou volum.

10) «Corpus textual de la Catalunya del Nord: Catàleg d'impressos rossellonesos (CIR)».

11) «Llibres de matrícula de les insaculacions (llibres de l'ànima) de la ciutat de Barcelona (1498-1713)».

12) «Banc de dades de monedes catalanes», dirigit pel senyor Miquel Crusafont.

13) «Llatí i escriptura als Països Catalans en època romana. Els documents directes», dirigit pel senyor Marc Mayer.

Els projectes de recerca a càrrec del pressupost de la Secció són:

14) «Edició crítica de les obres de Manuel Milà i Fontanals», dirigit pel senyor Manuel Jorba.

15) «De Barcelona a València. Els orígens del patriciat urbà en el marc de l'expansió catalana del segle XIII (1238-1338)», dirigit pel senyor Enric Guinot.

16) «Cròniques polítiques de Ferran Soldevila per a l'estranger, 1926-1949», el ponent del qual és Albert Balcells.

No han pogut obtenir finançament aquest any com a projectes, però s'ha publicat o es prepara per publicar:

1) El projecte «El Fons Pere Calders. Estudi i edició. Construcció d'una base de dades», dirigit per Jordi Castellanos. Ha publicat aquest any un volum inèdit de Pere Calders a Edicions 62, que té els drets de publicació d'aquest autor. L'obra es titula *La ciutat cansada*.

2) Ha continuat la preparació per a l'edició de les obres de Valentí Almirall.

3) S'ha preparat l'edició de documents econòmics i de cancelleria sobre la cultura catalana medieval de Josep Trenchs.

A més, la Secció ha rebut l'encàrrec de la UAI de reprendre la coordinació del projecte internacional «Corpus de trobadors», tasca finalment encomanada el mes de maig de 2008 després que el comitè català de gestió del «Corpus de trobadors» presentés el projecte a la UAI a Brussel·les. Formen part d'aquest comitè els senyors Albert G. Hauf, Tomàs Martínez, Antoni Riera i Josep Guitart (com a delegat de l'IEC a la UAI), tots ells membres de la SHA, i els senyors Vicenç Beltran i Isabel de Riquer, tots dos romanistes de reconeguda competència i prestigi.

Publicació

ABADAL I DE VINYALS, Ramon d'. *Catalunya carolíngia*. Vol. II: *Els diplomes carolingis a Catalunya*. Facsímil. Barcelona: IEC, 2007. 2 v. (Memòries de la SHA; 75)

— *Catalunya carolíngia*. Vol. III: *Els comtats de Pallars i Ribagorça*. Facsímil. Barcelona: IEC, 2007. 2 v. (Memòries de la SHA; 76)

BALCELLS, Albert; IZQUIERDO, Santiago. *Història de l'Institut d'Estudis Catalans*. Vol. II: *De 1942 als temps recents*. 1a reimpr. Barcelona: IEC, 2008. (Memòries de la SHA; 72)

BALCELLS, Albert; PUJOL, Enric. *Història de l'Institut d'Estudis Catalans*. Vol. I:

1907-1942. 1a reimpr. Barcelona: IEC, 2008. (Memòries de la SHA; 57)

Cròniques catalanes. Vol. II: *Gesta comitum Barcinonensium*. Editats i anotats per L. Barrau Dihigo i J. Massó Torrents. Facsímil. Barcelona: IEC, 2007. (Memòries de la SHA; 79)

Discursos inaugurals de les institucions científiques catalanes a cavall dels segles XVIII i XIX. Recollits i comentats per Santiago Riera i Tuèbols i Fèlix Vilagrassa. Barcelona: IEC, 2007. (Memòries de la SHA; 78)

FELIU I MONTFORT, Gaspar. *La presa de Barcelona per Almansor: història i mitificació*. Barcelona: IEC, 2007. [Discurs de recepció com a membre numerari de la SHA, llegit el dia 12 de desembre de 2007]

MAYER I OLIVÉ, Marc [ed.]; BARATTA, Giulia [ed.]; GUZMÁN ALMAGRO, Alejandra [ed.]. *XII Congressus Internationalis Epigraphiae Graecae et Latinae: Provinciae Imperii Romani inscriptionibus descriptae: Barcelona, 3-8 Septembris 2002*. Barcelona: IEC, 2007. 2 v. (Monografies de la SHA; 10)

MIRET I SANS, Joaquim. *Itinerari de Jaume I el Conqueridor*. Facsímil. Pròleg de Maria Teresa Ferrer i Mallol. Barcelona: IEC, 2007. (Memòries de la SHA; 65)

NICOLAU D'OLWER, Lluís. *Democràcia contra dictadura: Escrits polítics, 1915-1960*. (Memòries de la Secció

Històrico-Arqueològica; 74) [A cura
d'Albert Balcells]
SIMON I TARRÉS, Antoni. *Ecos catalans i
hispanics de la caiguda de Barcelo-*

na el 1652. Barcelona: IEC, 2007.
[Discurs de recepció com a membre
numerari de la SHA, llegit el dia 29
de novembre de 2007]

Membres

	DATA DE NOMENAMENT I ESPECIALITAT	
Manuel Ardit i Lucas	18.12.1992	Història moderna
Albert Balcells i González	21.11.1986	Història contemporània, social i política de Catalunya
Xavier Barral i Altet	18.12.1992	Història de l'art antic i medieval
Joan-Ferran Cabestany i Fort	14.06.1999; emèrit des del 19.08.2000	Història i arqueologia medieval
Jordi Castellanos Vila	07.04.2003	Història de la literatura del segle xx
Núria de Dalmasas i Balañà	17.06.1996	Història de l'art medieval
Eulàlia Duran i Grau	07.05.1990; emèrita des del 02.04.2004	Història i literatura catalana a l'època moderna
Romà Escalas i Llimona	17.06.2002	Musicologia
Gregori Estrada i Gamissans	18.12.1992; emèrit des del 18.12.1993	Història de la música

	DATA DE NOMENAMENT I ESPECIALITAT
Gaspar Feliu i Montfort	26.02.2007 Història de l'alta edat mitjana (àrea d'història medieval)
Maria Teresa Ferrer i Mallol	18.12.1992 Història medieval (baixa edat mitjana)
Josep M. Font i Rius	26.06.1970; emèrit des del 05.06.1989 Història del dret
Francesc Fontbona i de Vallescar	18.12.1992 Història de l'art modern
Joaquim Garriga i Riera	17.06.2002 Història de l'art dels segles XVI i XVIII
Emili Giralt i Raventós	19.12.1975; emèrit des de l'01.04.1997 († 16.04.2008) Història agrària
Carme Gràcia i Beneyto	17.12.2001 Història de l'art
Enric Guinot i Rodríguez	17.12.2001 Història rural medieval
Josep Guitart i Duran	07.05.1990 Arqueologia
Albert G. Hauf i Valls	01.02.1991 Història de la literatura, edició de textos medievals i espiritualitat medieval
Manuel Jorba i Jorba	07.04.2003 Història de la literatura del segle XIX

Tomàs Martínez Romero	07.04.2003 Història de la literatura de l'edat mitjana
Joan Mas i Vives	25.02.2008 Història de la literatura (segles XVI-XIX)
Josep Massot i Muntaner	14.06.1999 Història de la literatura i història contemporània
Marc Mayer i Olivé	17.06.1996 Epigrafia, tradició clàssica i història antiga de Catalunya
Concepció Mir i Curcó	18.12.1992 Història sociopolítica contemporània
Joaquim Molas i Batllori	17.02.1978; emèrit des del 05.09.2000 Història de la literatura i crítica literària
Tomàs de Montagut Estragués	17.12.2001 Història del dret
Anscari Manuel Mundó i Marcet	26.11.1971; corresponent des del 25.02.1966; emèrit des del 29.06.1993 Història i literatura antiga i medieval damunt les fonts manuscrites
Antoni Pladevall i Font	07.05.1990; emèrit des de l'11.02.2004 Història eclesiàstica i història de l'art
Antoni Riera i Melis	17.06.1996 Història social de l'edat mitjana
Santiago Riera i Tuèbols	17.06.2002; emèrit des del 18.05.2005 Història de la ciència i de la tècnica

DATA DE NOMEJAMENT / ESPECIALITAT

Manuel Riu i Riu	07.05.1990; emèrit des del 25.03.1999 Història i arqueologia medieval
Josep Maria Salrach i Marés	26.02.2007 Història de l'alta edat mitjana (àrea d'història medieval)
Joan Sanmartí i Grego	26.02.2007 Protohistòria (àrea d'arqueologia)
Eva Serra i Puig	17.06.2002 Història moderna
Antoni Simon i Tarrés	26.02.2007 Història de la historiografia (àrea moderna i contemporània)
Narcís Soler i Masferrer	17.06.1996 Paleolític i història antiga
Joan Vernet i Ginés	14.04.1978; emèrit des del 31.07.1993 Història de l'islam i de la ciència àrab

Membres corresponents

Géza Alföldy	16.12.1996 (Heidelberg, Alemanya)
Josep Amengual i Batle	13.02.1987 (Madrid, Espanya)
Thomas Noël Bisson	13.02.1987 (Cambridge, Estats Units d'Amèrica)
Dolors Bramon i Planas	17.06.1996 (Barcelona)

Robert I. Burns	16.12.1996 (Califòrnia, Estats Units d'Amèrica)
Efrem Compte i Roux	25.02.2008 (Oregon, Estats Units d'Amèrica)
Dominique de Courcelles	25.02.2008 (París, França)
Georges Fabre	16.12.1996 (Vielle Saint Giron, França)
Paul Freedman	16.12.1996 (Connecticut, Estats Units d'Amèrica)
Christian Guilleré	31.03.2008 (Chambéry, França)
Jocelyn N. Hillgarth	16.12.1996 (Santa Maria del Camí)
Nikolas Jaspert	31.03.2008 (Bochum, Alemanya)
Simon Keay	16.06.2008 (Southampton, Regne Unit)
Giovanni Lilliu	1973 (Càller, Itàlia)
Gabriel Llompart i Moragues	13.02.1987 (Palma)
Henry de Lumley-Woodyear	16.12.1996 (París, França)

DATA DE NOMENAMENT I PROCEDÈNCIA

	<i>DATA DE NOMENAMENT I PROCEDÈNCIA</i>
Olimpio Musso	16.12.1996 (Florència, Itàlia)
Alexandre Olivar i Daydí	06.07.1973 (Monistrol de Montserrat)
Olivier Poisson	31.03.2008 (Perpinyà)
Paul Preston	25.02.2008 (Londres, Regne Unit)
Robert B. Tate	25.02.1966 (Nottingham, Regne Unit)
Eliseu Trenc	16.06.2008 (París, França)
Jürgen Untermann	16.06.2008 (Pulheim, Alemanya)
Jill Rosemary Webster	16.12.1996 (Ontario, Canadà)
Michel Zimmermann	16.12.1996 (Jouy-le-Moutier, França)

Secció de Ciències Biològiques

Crònica

Actualment la Secció de Ciències Biològiques té 24 membres numeraris, 8 membres emèrits i 8 membres corresponents. Els 24 numeraris inclouen els 2 membres nous que s'han incorporat a la Secció durant aquest curs (Ple del 25 de febrer): el senyor Joan Jofre i Torroella (de l'àrea de ciències de la vida) i el senyor Jordi Vives i Puiggròs (de l'àrea de ciències de la salut). Dels 32 membres, entre numeraris i emèrits, 18 són biòlegs, 13 són metges i 1 és farmacèutic. Les àrees temàtiques que cobreixen llurs especialitats són: anatomia, antropologia, biologia, biologia cel·lular, biologia molecular, bioquímica, botànica, cardiologia, ciència i humanitats, ciències de la conducta, ecologia, endocrinologia, farmacologia, fisiologia animal, genètica, geriatria, hepatologia, immunologia, medicina interna, micologia, microbiologia, neurociències, nutrició i bromatologia, pediatria, psiquiatria, toxicologia, virologia i zoologia.

Aquest curs hem hagut de lamentar el traspàs del senyor Jordi Gras i Riera, que ens va deixar el dia 30 de novembre. En va fer la necrològica el senyor Josep Carreras i Barnés (Ple del 21 de gener).

Al llarg d'aquest curs també s'ha renovat l'equip directiu. Així, en la reunió del 14 d'abril de 2008 va ser elegit el nou Consell de Govern, format pels senyors

Josep Vigo i Bonada (president), Francesc Asensi i Botet (vicepresident), Francesc González i Sastre (tresorer) i Jordi Lleonart i Aliberas (secretari).

La Secció de Ciències Biològiques s'ha reunit en sessions ordinàries de treball cada mes, les quals han tingut lloc els dies 17 de setembre, 15 d'octubre, 12 de novembre i 10 de desembre de 2007, i 14 de gener, 18 de febrer, 10 de març, 14 d'abril, 13 de maig i 9 de juny de 2008.

Així mateix, el Consell de Govern s'ha reunit de manera extraordinària els mesos de desembre de 2007 i gener de 2008. Les sessions ordinàries dels mesos de novembre i desembre de 2007 i gener i abril de 2008 han estat seguides d'una sessió extraordinària d'electors. Seguint la tradició consolidada, els mesos de novembre, febrer i maig, a més de la reunió específica de la Secció, s'ha celebrat una reunió conjunta amb la Secció de Ciències i Tecnologia. En la reunió del mes d'octubre, el senyor Jaume Bertranpetit ha presentat la comunicació científica «Poblament humà de Catalunya».

Sessions i altres activitats

El dia 12 de novembre el senyor Miquel Vilardell pronuncia el discurs d'ingrés a la Secció, titulat «Malalties autoimmunitàries sistèmiques. Connectivopaties».

El dia 31 de gener el president, senyor Màrius Foz, juntament amb altres membres de la Secció, assistí a la descoberta d'una placa en homenatge a Ramon Margalef a la casa de Barcelona on va viure des de 1952 fins a 1981, dins dels actes de cloenda de Barcelona Ciència 2007.

El dia 11 de març se celebrà una sessió en memòria d'Oriol de Bolòs i Capdevila (1924-2007), qui fou membre de la Secció de Ciències Biològiques. L'acte fou organitzat conjuntament amb la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona.

El dia 10 de juny tingué lloc a l'Institut la trobada «Realisme i determinisme a l'empara del que hi diu la mecànica quàntica», organitzada conjuntament amb la Secció de Ciències i Tecnologia.

Representacions en comissions i institucions

Diversos membres de la Secció participen en diferents tasques de representació en institucions, organismes de recerca i altres entitats i formen part o han format part de diferents comissions de treball i de ponències de premis. Així, la Secció compta amb els representants següents:

— La senyora Marta Estrada, a la Comissió d'Investigació i al Consell Editorial de la revista *Contributions to Science*.

— La senyora Mercè Durfort, a la Comissió Social, que ha d'estudiar accions

de previsió social per als membres de l'Institut, i a la Comissió de Publicacions.

— El senyor Oriol Casassas, a la Comissió d'Homenatge a Ramon Aramon.

— El senyor Ricard Guerrero, a la Comissió Executiva del Centenari de l'IEC.

— El senyor Lluís Garcia i Sevilla, al Consell Supervisor de la Xarxa CRUSCAT (observatori de la llengua catalana), en qualitat de representant de les seccions de Ciències Biològiques, Ciències i Tecnologia i Històrico-Arqueològica.

— El senyor Josep Vigo, assessor del programa «Edicions electròniques d'obres terminològiques de ciència i tecnologia publicades per l'IEC».

— El senyor Juli Peretó, membre de la Secció, delegat del president per a les activitats de València.

— La senyora Mercè Durfort, representant de la Secció en el grup de treball que ha de participar en el projecte d'estudi de les icones catalanes promogut pel Departament d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya.

— El senyor Josep Maria Vives de Quadras, a instàncies de la Secció, al grup de treball de l'Espai del Verd Urbà de l'Ajuntament de Barcelona.

— Pel que fa als premis de l'Institut, els següents membres de la Secció han format part de diferents ponències: senyors Josep Carreras, Miquel Vilardell i Màrius Foz (Premi Joaquim i Antoni Trias i Pujol de Fisiopatologia Quirúrgica), i senyors Jaume Bertranpetit, Xavier

Llimona i Josep Vigo (Premi Pius Font i Quer de Botànica).

Els representants de la Secció a les societats filials que hi són adscrites són:

— Josep Vigo, a la Institució Catalana d'Estudis Agraris i la Institució Catalana d'Història Natural.

— David Jou, de la Secció de Ciències i Tecnologia, a la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica.

— Ricard Guerrero, a la Societat Catalana de Biologia.

Finalment, dins d'aquest apartat i pel que fa a la gestió de la natura, la Institució Catalana d'Història Natural s'encarrega de la coordinació de les relacions entre els representants de l'IEC i els diversos espais naturals de protecció especial i forma part d'altres comissions relacionades amb la conservació del medi natural, amb vista a promoure'n una participació activa, mantenir-hi una representació continuada i coherent i donar suport tècnic als representants. Per designació de la ICHN, s'ocupa d'aquesta coordinació el senyor Josep Germain. La participació dels representants de l'IEC és en l'àmbit dels òrgans rectors o assessors.

De totes aquestes entitats, aquelles en què el representant és membre de la Secció són:

— Parc Natural de la Serra de Montsant (Jacint Corbella).

— Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà (Xavier Llimona). Tam-

bé és representant de l'Institut a la Junta Rectora d'aquest Parc, a instàncies de la Secció, el senyor Josep Gestí Perich.

— Parc Natural del Cadí-Moixeró (Joaquim Gosálbez).

— Consell de Protecció de la Natura (Josep Vigo).

— Consell de Caça de Catalunya (Joaquim Gosálbez).

Premis i distincions

El senyor Xavier Bellés ha ingressat a la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona.

Recerca

Els programes de recerca de la Secció que han rebut un ajut del segon pla triennial de recerca de l'Institut (2008-2010) i que han estat actius durant el 2008 són:

— «Darwin2009.cat», dirigit per Juli Peretó.

— «Impacte del grau de pertorbació en la biodiversitat dels boscos de Catalunya», dirigit per Jaume Terradas.

— «Flora i cartografia de les plantes i la vegetació», dirigit per Josep Vigo i Xavier Font.

En l'àmbit de la Secció, s'han dut a terme els programes següents:

— «Anàlisi bioestadística dels resultats obtinguts en estudis de cerca de biomarcadors per tècniques de proteòmica», dirigit per Francesc Gonzàlez i Sastre.

— «Banc de la bibliografia sobre biodiversitat a Catalunya», dirigit per Xavier Llimona.

— «Bateria de tests verbals», dirigit per Lluís Garcia i Sevilla.

— «Galeria de científics catalans», dirigit per Mercè Durfort.

— «La histamina en els formats: continguts i estudi del risc alimentari que pot representar», dirigit per Abel Mariné.

— «Proteòmica en pacients amb carcinoma de cap i coll i en pacients amb adenocarcinoma pancreàtic», dirigit per Francesc González i Sastre.

Així mateix, s'ha destinat una part dels recursos de la Secció al suport d'activitats de les societats filials adscrites.

Publicacions

BERG, Jeremy M.; TYMOCZKO, John L.; STRYER, Lubert. *Bioquímica*. Ed. a cura de Juli Peretó, amb la col·laboració de Mercè Pamblanco. Traducció de Coral Barrachina *et al.* Versió catalana de la 6a ed. nord-americana, dins del projecte *Scriptorium*. Barcelona: Reverté, 2007. 1.026 p.

Contributions to Science, vol. 3, núm. 3 (2007). [Coedició de les Seccions de Ciències]

Contributions to Science, vol. 3, núm. 4 (2007). [Coedició de les Seccions de Ciències]

Mapa de vegetació de Catalunya 1:50.000. Maçanet de Cabrenys 219 (38-10), Olot 254 (38-11). [Autors de la memòria: Jordi Carreras, Josep Vigo; autors del mapa: Josep Carreras, Josep Gesti, Joan Font, Andreu Salvat, Lluís Vilar, Xavier Viñas; responsables tècnics de l'edició: Albert Ferré, Estella Illa]

ROCA, Josep M. *Tribut al Mestre: Elogi a Santiago Ramón y Cajal = Tributo al Maestro: Elogio a Santiago Ramón y Cajal*. Ed. a cura de Mercè Durfort i Coll. (Monografies de les Seccions de Ciències; 19)

VILARDELL TARRÉS, Miquel. *Malalties autoimmunitàries sistèmiques: Connectivopaties*. Barcelona, 2007. 36 p. [Discurs de recepció de Miquel Vilardell Tarrés com a membre numerari de la Secció de Ciències Biològiques, llegit el 12 de novembre de 2007]

Membres

Francesc Asensi i Botet	15.06.1998 Pediatría
Carles Bas i Peired	14.04.1978; emèrit des del 03.08.1992 Ecologia dels recursos marins
Xavier Bellés i Ros	23.10.1992 Entomologia
Jaume Bertranpetit i Busquets	06.06.1994 Antropologia biològica
Josep Carreras i Barnés	17.09.1990 Bioquímica i biologia molecular
Oriol Casassas i Simó	11.01.1985; emèrit des de l'01.09.1993 Sociomedicina
Jacint Corbella i Corbella	20.12.1999; emèrit des del 25.01.2007 Toxicologia
Josep M. Domènech i Mateu	11.01.1985 Embriologia humana
Mercè Durfort i Coll	03.11.1989 Biologia cel·lular
Marta Estrada i Miyares	07.04.2003 Ecologia marina
Ramon Folch i Guillèn	17.03.1978 Ecologia vegetal i gestió ambiental
Màrius Foz i Sala	11.01.1985; emèrit des de l'01.03.1999 Endocrinologia

DATA DE NOMENAMENT I ESPECIALITAT

	DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALITAT
Lluís Garcia i Sevilla	15.06.1998 Psiquiatria
Jesús Andrés García Sevilla	06.06.1994 Farmacologia
Francesc González i Sastre	06.06.1994 Bioquímica clínica i patologia molecular
Joaquim Gosálbez i Noguera	23.10.1992 Zoologia
Jordi Gras i Riera	11.01.1985; emèrit des del 05.06.1990 († 30.11.2007) Immunologia
Ricard Guerrero i Moreno	06.06.1994 Microbiologia
Joan Jofre i Torroella	25.02.2008 Microbiologia
Àngel Llàcer i Escorihuela	13.06.2005 Cardiologia
Jordi Lleonart i Aliberas	06.06.1994 Biologia pesquera
Xavier Llimona i Pagès	23.10.1992 Micologia i líquenologia
Abel Mariné i Font	07.04.2003 Nutrició i bromatologia
Ramon Parés i Farràs	23.10.1992; emèrit des de l'01.12.1997 Microbiologia

Juli Peretó i Magraner	20.12.1999 Bioquímica i biologia molecular
Antoni Prevosti i Pelegrín	17.02.1978; emèrit des del 05.06.1990 Genètica i evolució
Pere Puigdomènech i Rosell	07.04.2003 Biologia molecular
Joan Rodés i Teixidor	11.01.1985; emèrit des de l'11.03.2008 Hepatologia
Joandomènec Ros i Aragonès	17.09.1990 Ecologia
Jaume Terradas i Serra	14.06.2004 Ecologia
Josep Vigo i Bonada	17.03.1978; emèrit des del 24.05.2007 Geobotànica
Miquel Vilardell Tarrés	12.06.2006 Reumatologia i geriatria
Jordi Vives i Puiggròs	25.02.2008 Immunologia

Membres corresponents

Michel Delseny	26.02.2007 (Perpinyà)
Gonzalo Halffter Salas	06.06.1994 (Mèxic DF, Mèxic)

DATA DE NOMENAMENT I ESPECIALITAT

	<i>DATA DE NOMENAMENT I PROCEDÈNCIA</i>
Joan Massagué i Solé	06.06.1994 (Nova York, Estats Units d'Amèrica)
Federico Mayor Zaragoza	09.06.1997 (Madrid, Espanya)
Àngel Pellicer i Garrido	22.05.1995 (Nova York, Estats Units d'Amèrica)
F. Xavier Pi-Sunyer	26.02.2007 (Nova York, Estats Units d'Amèrica)
Claude Roux	26.02.2007 (Mirabeau, França)
Antoni Torre	26.02.2007 (L'Alguer)

Secció de Ciències i Tecnologia

Crònica

La Secció de Ciències i Tecnologia compta amb 27 membres numeraris, 8 membres emèrits, 1 membre supernumerari i 8 membres corresponents.

Els membres numeraris actuals cobreixen les àrees científiques següents: arquitectura i tecnologia de computadors; àlgebra i topologia; edafologia i química agrícola; enginyeria de la construcció; enginyeria de sistemes; enginyeria de telecomunicacions; enginyeria geològica; enginyeria mecànica; enginyeria química; física aplicada i recerca en ensenyament i aprenentatge de la física; física d'altres energies; física relativista; geometria diferencial; geologia estructural i tectònica; geologia i geomorfologia; informàtica industrial; microelectrònica; probabilitats, estadística, lògica i epistemologia; química ambiental; química analítica; química inorgànica; teoria de nombres; termodinàmica, i física ambiental.

Contribueixen a equilibrar les disciplines representades en la Secció els qui ara en són membres emèrits, entre els quals figuren enginyers industrials, un arquitecte urbanista, geòlegs i químics.

Reunions

La Secció de Ciències i Tecnologia ha tingut reunions ordinàries els dies 26 de setembre, 22 d'octubre, 12 de novembre

i 17 de desembre de 2007, i 28 de gener, 18 de febrer, 17 de març, 21 d'abril, 13 de maig i 14 de juny de 2008.

Les reunions dels mesos de novembre, febrer i maig han estat conjuntes amb la Secció de Ciències Biològiques; la reunió del mes de juny s'ha celebrat a Sant Joan de les Abadesses (Ripollès) i ha inclòs la visita a l'empresa La Farga Lacambra i al Museu del Coure, situats a les Masies de Voltregà (Osona).

En aquestes reunions s'han dut a terme, segons correspon, les activitats de tràmit, de crònica, d'execució i de revisió d'acords; de seguiment dels treballs dels programes de recerca que depenen de la Secció; de discussió i seguiment del pressupost; de gestió administrativa; de discussió de consultes científicotècniques; de preparació de publicacions, i de relació exterior. A més d'aquests aspectes, s'ha continuat potenciant el contingut acadèmic de les reunions a través de l'exposició de comunicacions científiques i l'organització de debats.

Comunicacions científiques i debats

Les comunicacions científiques han estat les següents:

— «LLISCAT: la base de dades d'esllavissades de Catalunya», a càrrec de Jordi Corominas (26 de setembre de 2007).

— «Visibilitat i invisibilitat electromagnètica amb microones. Aplicacions científiques, industrials i mèdiques», a càrrec de Lluís Jofre (17 de desembre de 2007).

— «Lluís Santaló, un gran matemàtic gironí», a càrrec de Joan Girbau (28 de gener de 2008).

— «Fàrmacs i drogues d'abús a les aigües residuals i als rius Ebre i Llobregat: fonts, comportament ambiental i eliminació», a càrrec de Damià Barceló (18 de febrer de 2008, en sessió conjunta amb la Secció de Ciències Biològiques).

— «Evolució de la robòtica a l'espai en els últims cinquanta anys», a càrrec de Josep Amat (17 de març de 2008).

— «Anàlisi quantitativa del risc», a càrrec de Joaquim Casal (21 d'abril de 2008).

— «L'estímul de la vocació científica», a càrrec de Lluís Jofre (13 de maig de 2008, en sessió conjunta amb la Secció de Ciències Biològiques).

— «Com podem saber quin clima hi haurà en el futur?», a càrrec de Josep Enric Llebot (14 de juny de 2008, en sessió pública a Sant Joan de les Abadesses).

Els temes debatuts en el si de la Secció han estat:

— «El pas del tren d'alta velocitat vora la Sagrada Família», que s'ha tractat en les reunions dels mesos de gener i febrer i les conclusions del qual s'han exposat en el Ple del 19 de maig de 2008.

— «El futur de la Secció de Ciències i Tecnologia», tractat en la reunió del mes de juny de 2008.

Durant aquest curs, i en aquestes sessions, s'ha llegit un discurs d'ingrés:

— «L'impacte de la tecnologia en el tractament quirúrgic», a càrrec d'Alícia Casals (22 d'octubre de 2008).

Activitats

A més de les comunicacions científiques i discursos d'ingrés suara esmentats, la Secció ha organitzat directament o ha col·laborat en la realització de les activitats de difusió científica següents.

Entre els dies 9 i 12 de setembre de 2007 ha tingut lloc a l'Institut el Simposi Internacional d'Acústica Musical (ISMA 2007), coordinat per Joaquim Agulló i organitzat conjuntament amb el Departament d'Enginyeria Mecànica de la Universitat Politècnica de Catalunya, la Societat Espanyola d'Acústica i l'Institut d'Acústica del CSIC. El simposi s'emmarca en els actes de commemoració del Centenari de l'Institut.

El dia 30 de novembre de 2007 s'ha celebrat a l'Institut la jornada «Nanociència i nanotecnologia al Campus de la UAB: el BNC-B», organitzada en col·laboració amb l'Institut Català de Nanotecnologia i el Centre Nacional de Microelectrònica.

El dia 30 de novembre de 2007 ha tingut lloc a l'Institut de Ciències de la Terra Jaume Almera (Barcelona) el

VII Memorial Enric Casassas, que, organitzat per l'Institut d'Investigacions Químiques i Ambientals de Barcelona del CSIC i la Societat Catalana de Química, ha rebut un ajut de la Secció. L'edició d'enguany ha versat sobre «La influència del canvi climàtic en el cicle de l'aigua».

Els dies 21 i 22 de gener de 2008 s'ha celebrat la tretzena edició de la Conferència Fèlix Serratosa. Aquesta activitat, que organitza anualment la Societat Catalana de Química conjuntament amb la Reial Societat Espanyola de Química, rep un ajut de la Secció.

El dia 6 de febrer de 2008 s'ha celebrat la primera de les dues jornades d'homenatge a D. I. Mendeléiev en el centenari de la seva mort. En aquesta sessió, organitzada conjuntament per la Secció i la Societat Catalana de Química, s'ha programat una conferència dedicada a la taula periòdica, a càrrec d'Eric R. Scerri, de la Universitat de Califòrnia a Los Angeles, i una altra sobre l'ensenyament de la química, a càrrec de Rudi van Eldik, de la Universitat d'Erlangen-Nuremberg, que ha inclòs una demostració en directe de diversos experiments. Durant l'acte també s'ha presentat *La regularitat periòdica dels elements químics*, quart volum de la col·lecció «Clàssics de la Química», que inclou la traducció catalana del segon article de D. I. Mendeléiev sobre l'ordenació periòdica dels elements.

El dia 5 de març de 2008 s'ha celebrat un acte acadèmic en homenatge a

Lluís Solé i Sabarís en el centenari del seu naixement. L'acte, organitzat conjuntament per la Facultat de Geologia de la Universitat de Barcelona, la Secció de Ciències de la Terra de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona, l'Institut de Ciències de la Terra Jaume Almera del CSIC i la Secció de Ciències i Tecnologia, ha tingut lloc a la Facultat de Geologia de la Universitat de Barcelona, on Christian Schlüchter, de l'Institut de Geologia de la Universitat de Berna (Suïssa), ha pronunciat la conferència magistral «Climate change and alpine glaciers. Trees vs. ice».

El dia 9 de juny de 2008 s'ha celebrat la segona sessió en commemoració del centenari de la mort de Mendeléiev, titulada «Art Gallery of Chemistry». Ha estat organitzada per la Societat Catalana de Química i la Universitat de Barcelona i ha comptat amb la col·laboració de la Secció de Ciències i Tecnologia.

Premis i distincions

El senyor Antoni Lloret, membre corresponent de la Secció de Ciències i Tecnologia, ha estat distingit per la Generalitat amb la Creu de Sant Jordi.

Representacions en comissions

Diversos membres de la Secció participen en diferents comissions de treball. Durant aquest curs, els representants de la Secció han estat els següents:

— El senyor Joan Girbau, a la Comissió d'Investigació de l'IEC.

— El senyor Josep Castells, a la Comissió Social de l'IEC.

— El senyor Jaume Porta, a la Comissió Executiva del Centenari de l'IEC.

— El senyor David Jou, a la Comissió de Publicacions de l'IEC.

— El senyor David Serrat, a la Comissió Jaume I.

— El senyor Antoni Roca, president de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, ha representat la Secció en el grup de treball que ha de participar en el projecte d'estudi de les icones catalanes promogut pel Departament d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya.

D'altra banda, s'ha constituït el comitè organitzador per a la celebració de l'Any Internacional del Planeta Terra 2008, coordinat per l'Institut Geològic de Catalunya. L'IEC forma part d'aquest comitè a través de la Secció de Ciències i Tecnologia.

Pel que fa als premis de l'Institut, els següents membres de la Secció han format part de diferents ponències: senyors Josep Enric Llebot, David Jou i Ramon Lapiedra (Premi Eduard Fontserè de Ciències Físiques), i senyors Manuel Ribas, Joan Antoni Solans i Xabier Eizagirre (de la UPC) (Premi Lluís Domènech i Montaner de Teoria i Crítica d'Arquitectura).

Els representants de la Secció a les societats filials que hi són adscrites són:

— Damià Barceló, a l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació.

— Josep Vigo, de la Secció de Ciències Biològiques, a la Institució Catalana d'Història Natural.

— David Jou, a la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica i la Societat Catalana de Física.

— Joan Girbau, a la Societat Catalana de Matemàtiques.

— Pilar González, a la Societat Catalana de Química.

— Àlicia Casals, a la Societat Catalana de Tecnologia.

Recerca

Els programes de recerca de la Secció que han rebut un ajut del segon pla triennial de recerca de l'Institut (2008-2010) i que han estat actius durant el 2008 són:

— «Millora del disseny de la tenora», dirigit per Joaquim Agulló.

— «Diccionari de ciència i tecnologia», dirigit per Salvador Alegret.

— «Matemàtiques a l'abast: de l'alemany al català (II)», dirigit per Pilar Bayer.

— «Síntesi d'esllavissades de Catalunya i Andorra», dirigit per Jordi Corominas.

— «Protecció dels sòls (2a fase)», dirigit per Jaume Porta.

— «Servei d'Arxius de Ciència: consolidació i expansió», dirigit per David Jou i Xavier Roqué.

Publicacions

Contributions to Science, vol. 3, núm. 3 (2007). [Coedició de les Seccions de Ciències]

Contributions to Science, vol. 3, núm. 4 (2007). [Coedició de les Seccions de Ciències]

FERMAT, Pierre de. *Obra matemàtica vària*. Traducció comentada i anotada per Josep Pla, Pelegrí Viader i Jaume Paradís. Barcelona, 2008. 453 p.

UNIÓN INTERNACIONAL DE QUÍMICA PURA I APLICADA. *Compendi de nomenclatura de química analítica: Regles definitives de 1997*. Ed. a cura d'Elisabeth Bosch i Salvador Alegret. Versió catalana de la 3a ed. anglesa. Barcelona, 2007. 3 v. 1.117 p. (Nomenclatura de Química; 4)

La Secció també ha donat un ajut per a la publicació *Santaló Selected Works*, a cura d'Agustí Reventós.

Membres

Joaquim Agulló i Batlle

DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALTAT

23.10.1992

Enginyeria mecànica

Salvador Alegret i Sanromà

17.09.1990

Química analítica

Josep Amat i Girbau

17.09.1990

Informàtica industrial

Damià Barceló i Cullerés

15.06.1998

Química analítica

Heribert Barrera i Costa

17.03.1978; emèrit des del 05.06.1990

Química teòrica

Pilar Bayer i Isant

18.06.2001

Teoria de nombres

Eduard Bonet i Guinó

07.07.1978; emèrit des del 07.11.2006

Probabilitats, estadística, lògica i epistemologia

	DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALITAT
Joaquim Casal i Fàbrega	03.11.1989 Enginyeria química
Alicia Casals i Gelpí	26.02.2007 Arquitectura i tecnologia de computadors
Manuel Castellet i Solanas	17.03.1978 Àlgebra i topologia
Josep Castells i Guardiola	14.04.1978; emèrit des del 27.05.1995 Química orgànica
Jordi Corominas i Dulcet	19.06.2000 Enginyeria geològica
Gabriel Ferraté i Pascual	07.07.1978; emèrit des del 03.03.2002 Enginyeria automàtica
Joan Girbau i Badó	17.09.1990 Geometria diferencial
Pilar González Duarte	14.06.2004 Química inorgànica
Albert Gras Martí	28.02.2006 Física
Lluís Jofre i Roca	17.06.1996 Enginyeria de telecomunicació
David Jou i Mirabent	03.11.1989 Termodinàmica
Ramon Lapiedra i Civera	27.06.1986 Física relativista

Josep Enric Llebot Rabagliati	18.06.2001 Termodinàmica i física ambiental
Gabriel Navarro Ortega	28.02.2005 Teoria dels grups
Jaume Pagès Fita	23.10.1992 Enginyeria de sistemes
Jaume Porta i Casanellas	24.02.1997 Edafologia i química agrícola
Salvador Reguant i Serra	10.01.1986; emèrit des del 24.12.1998 Geologia històrica i paleontologia
Oriol Riba i Arderiu	17.03.1978; emèrit des del 29.08.1993 Sedimentologia i estratigrafia
Manuel Ribas i Piera	07.07.1978; emèrit des del 16.05.1995 Urbanística
Pere Roca i Fabregat	14.06.2004 Enginyeria de la construcció
Xavier Roselló Molinari	28.02.2005 Enginyeria industrial
Pere Santanach i Prat	17.09.1990 Geologia estructural i tectònica
Francesc Serra i Mestres	17.09.1990 Microelectrònica
David Serrat i Congost	17.06.1996 Geologia i geomorfologia

DATA DE NOMENAMENT / ESPECIALITAT

Carles Solà i Ferrando	23.10.1992 Enginyeria química
Joan Antoni Solans i Huguet	28.02.2005 Arquitectura
Rolf Tarrach Siegel	14.06.2004 Física
Josep Vaquer i Timoner	07.07.1978; emèrit des de l'01.07.1998 Geometria diferencial

Membres corresponents

Joan Genescà i Llongueras	28.02.2006 (Mèxic DF, Mèxic)
Evarist Giné i Masdéu	16.12.1996 (Connecticut, Estats Units d'Amèrica)
Antoni Lloret i Orrriols	02.03.1992 (Barcelona)
Adélio Alcino Sampaio Castro Machado	23.11.1992 (Porto, Portugal)
Norberto Piccinini	06.06.1994 (Torí, Itàlia)
Jorge-Óscar Rabassa	20.12.1999 (Terra del Foc, Argentina)
Borís Pàvlovitx Sobolev	17.05.1992 (Moscou, Rússia)
Jaume Truyols i Santonja	02.03.1992 (Oviedo, Espanya)

Secció Filològica

Crònica

La Secció Filològica compta amb 26 membres numeraris, 11 membres emèrits i 23 membres corresponents. En el Ple del 25 de febrer passat fou elegit el senyor Damià Pons i Pons com a membre corresponent de l'IEC, adscrit a la Secció Filològica.

La Secció ha hagut de lamentar el traspàs de Rafael Caria, membre corresponent, que morí a l'Alguer el 9 d'abril de 2008.

El Consell de Govern, format pels senyors Joan Martí i Castell, president; Isidor Marí i Mayans, vicepresident; Ramon Sistac i Vicén, tresorer, i Maria Josep Cuenca Ordinyana, secretària, ha continuat les línies d'actuació dutes a terme des del principi d'aquest mandat (17 de novembre de 2006), que recullen i amplien les línies d'actuació engegades el novembre de 2002. En aquest sentit, el Ple de la Secció Filològica, en la reunió del 18 de gener, aprovà per unanimitat la tercera memòria presentada pel Consell de Govern de seguiment dels acords presos per la Secció Filològica en les sessions ordinàries plenàries.

En l'àmbit intern de la Secció, s'han continuat les visites i les entrevistes habituals amb els directors i el personal de les oficines i dels projectes i amb les comissions de treball. Cal destacar que l'ens

responsable de l'assessorament lingüístic en el si de l'IEC ha tornat a dependre de la Secció, en compliment de l'organigrama administratiu aprovat pel Ple de l'Institut. Per tant, l'Oficina d'Assessorament Lingüístic, el director de la qual és el senyor Isidor Marí, se suma a les altres de la Secció: les Oficines Lexicogràfiques, dirigides pel senyor Joaquim Rafel; l'Oficina d'Onomàstica, dirigida pel senyor Josep Moran, i l'Oficina de Gramàtica, dirigida pel senyor Manuel Pérez Saldanya. Enguany un dels temes en què s'ha treballat coordinadament amb els directors i els tècnics de les oficines ha estat la constitució del nou servei unificat de consultes Optimot, desenvolupat per la Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya amb el Consorci per a la Normalització Lingüística, el TERMCAT i l'IEC. També s'han continuat les trobades amb els presidents de les societats filials adscrites a la Secció Filològica, tant les antigues, Societat Catalana d'Estudis Clàssics i Societat Catalana de Llengua i Literatura, com les que s'han incorporat recentment a l'IEC, la Societat Catalana de Terminologia i la Societat Catalana de Sociolingüística.

Pel que fa a la resta de l'IEC, s'ha d'esmentar en primer lloc la col·laboració amb l'equip de Presidència, principalment

en afers relacionats amb la llengua, com la presentació a la societat en general de la segona edició del *Diccionari de la llengua catalana*. També cal recordar que fa tres cursos es va crear una comissió de treball mixta de la Secció Filològica i l'equip de Presidència per a articular la definició de les funcions de la Secció respecte a l'Institut pel que fa a la responsabilitat en matèria d'autoritat lingüística: s'ha ratificat que la Presidència de l'IEC delega a la Secció Filològica les funcions d'acadèmia de la llengua catalana. Convé destacar també la col·laboració amb les delegacions de l'IEC, que aquest curs s'ha materialitzat, sobretot, en l'organització de les Jornades de la Secció Filològica a Andorra (Delegació de Lleida) i de les Jornades en Homenatge a les *Normes* de Castelló (Delegació de Castelló), així com el treball conjunt dut a terme amb l'Institut d'Estudis Eivissencs, entitat adherida a l'IEC, en la celebració de les Jornades de la Secció a Eivissa i Formentera.

En l'àmbit extern, el Consell de Govern ha continuat amb els contactes establerts amb institucions polítiques. Els treballs de la Secció han comportat relacions amb diversos organismes de la Generalitat de Catalunya (sobretot amb motiu del contracte programa, en el compliment del qual la Secció Filològica té una responsabilitat especial), principalment la Secretaria de Política Lingüística, la Comissió de Toponímia de Catalunya, el Comissionat per a Universitats i

Recerca i els departaments de Política Territorial i Obres Públiques, de Cultura, d'Educació i de Governació, i també amb la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern Balear, els consells insulars de Menorca, d'Eivissa i de Formentera i el Govern d'Andorra. Així mateix, es treballa amb la Casa de les Llengües de la Generalitat de Catalunya. Convé destacar que s'ha incrementat notablement la col·laboració amb l'Institut Ramon Llull, cosa que ha comportat que el director d'aquesta institució hagi demanat que la Secció nomeni dos representants que assessoraran l'IRL en temes de llengua (publicació de diccionaris bilingües, perfils de lectorats...).

Han continuat també les relacions de la Secció Filològica amb les universitats de tot el territori, l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, la Xarxa Vives d'universitats, la Universitat Catalana d'Estiu i el Consorci Universitat Internacional Menéndez Pelayo de Barcelona (CUIMPB). La Secció té representació en la Comissió Tècnica del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General i en el Comitè Científic de la Càtedra Alcover-Moll-Villangómez de la Universitat de les Illes Balears.

Pel que fa a les relacions amb les altres acadèmies de la llengua de l'Estat espanyol, en l'àmbit científic han continuat els contactes amb la Real Academia Galega, Euskaltzaindia i la Real Academia Española. En són exemple la visita

de treball al DCC per part de tècnics de l'equip del *Nuevo diccionario histórico de la lengua española* de la RAE, dirigit pel senyor José Antonio Pascual (14 de gener), i la visita dels senyors Henrike Knörr i Jose Luis Lizundia, acadèmics d'Euskaltzaindia, a la Secció Filològica (4 de febrer) per a tractar de la participació de la Secció en el congrés que organitza aquesta institució a Pamplona sobre llengües pirinenques.

Altres entitats amb les quals la Secció ha treballat d'una manera més significativa en aquest darrer any han estat les següents: Representació de la Comissió Europea a Barcelona, Institut Menorquí d'Estudis, Institut d'Estudis Eivissencs, Consell Superior d'Investigacions Científiques (Delegació a Catalunya), Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya, Institut d'Estadística de Catalunya, Consell de l'Audiovisual de Catalunya i Servimedia.

Cal esmentar especialment la col·laboració amb el TERMCAT, en el qual la Secció Filològica té representació oficial, tant en el seu Consell de Direcció com en el seu Consell Supervisor, presidit per un membre de la Secció, i al qual s'han incorporat com a assessors geolectals dos membres més de la Secció.

Reunions

Durant aquest curs, el Ple de la Secció Filològica s'ha reunit els dies 21 de setembre,

19 d'octubre, 16 de novembre i 14 de desembre de 2007, i 18 de gener, 15 de febrer, 7 de març, 18 d'abril, 16 de maig, 13 de juny i 4 de juliol de 2008. Seguint el costum de la Secció Filològica de fer algunes de les reunions ordinàries del seu Ple a diversos indrets de l'àmbit lingüístic, la sessió del 19 d'octubre es féu a Andorra, coincidint amb la celebració de les Jornades de la Secció en aquest Principat; la del 14 de desembre, a Castelló de la Plana, en ocasió del setanta-cinquè aniversari de la signatura de les *Normes* de Castelló, i la del 16 de maig, a Eivissa, en ocasió de les Jornades de la Secció a Eivissa i Formentera. En l'apartat d'activitats públiques s'informarà dels programes d'aquestes visites fora de Barcelona, les intervencions de les quals són en procés de publicació.

Com és habitual, en les reunions plenàries de la Secció Filològica s'han tractat temes propis de l'àmbit filològic i de la normativa lingüística, així com de funcionament de la Secció.

Tal com s'ha fet des de 2002, en algunes de les sessions ordinàries de la Secció s'ha dedicat la primera part de l'ordre del dia, de 10.30 h a 12 h, a la presentació monogràfica d'un projecte de l'IEC o de l'activitat d'un organisme extern que pot interessar els membres de la Secció Filològica. Les exposicions fetes durant aquest curs han estat les següents: presentació del projecte «Per una gramàtica del català antic», de l'Institut

Interuniversitari de Filologia Valenciana, a càrrec dels senyors Josep Martines, Manuel Pérez Saldanya i Joan Torruella, directors del projecte (16 de novembre); conferència «The standardization of modern Norwegian: origin, development and prospects», a càrrec del professor Ernst Håkon Jahr, de la Universitat d'Ågder, l'Acadèmia Noruega de les Ciències i les Lletres i la Reial Acadèmia Gustau Adolf d'Uppsala (18 de gener) —activitat organitzada amb la Càtedra UNESCO de Llengües i Educació—; exposició sobre el servei de consultes unificat Optimot, a càrrec del senyor Isidor Marí i la senyora Laia Castanyer, director i tècnica, respectivament, de l'Oficina d'Assessorament Lingüístic; del senyor Josep Moran i del senyor Joan Anton Rabella, director i cap, respectivament, de l'Oficina d'Onomàstica, i de la senyora Mònica Pereña i la senyora Pilar Murtra, del Servei de Recursos Lingüístics de la Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya (7 de març), i presentació del Corpus Literari Digital de l'Aula Màrius Torres, a càrrec dels senyors Jordi Malé i Joan Ramon Veny-Mesquida (18 d'abril).

Quant a les comissions delegades de la Secció, la Comissió de Lexicografia s'ha reunit 8 vegades; la Comissió de Gramàtica, 10, i la Comissió de Català Estàndard (constituïda per les subcomissions de sintaxi i de lèxic), 16.

Celebracions, homenatges, distincions i nomenaments

El senyor Antoni M. Badia i Margarit fou investit com a doctor *honoris causa* per la Universitat de les Illes Balears el 8 de novembre.

La senyora M. Teresa Cabré fou guardonada el mes de setembre, per les seves contribucions a la investigació en l'àmbit de la terminologia, amb el Premi Eugen Wüster 2007, i al maig fou nomenada *chevalier des Arts et Lettres* de la República Francesa.

El senyor Joseph Gulsoy fou guardonat el mes d'octubre amb un dels XIX Premis Josep M. Batista i Roca de 2007, que li atorgà l'Institut de Projectió Exterior de la Cultura Catalana.

El senyor Artur Quintana fou homenatjat per l'Acadèmia de l'Aragonés el mes de desembre, juntament amb altres estudiosos d'aquesta llengua.

El senyor José Antonio Pascual fou nomenat vicedirector de la Reial Acadèmia Espanyola el mes de gener.

El senyor Joan Veny fou investit com a doctor *honoris causa* per la Universitat de València el 25 d'abril.

El 7 de maig el Departament de Filologia Catalana de la Universitat Autònoma de Barcelona dedicà una jornada d'estudi a Jaume Cabré i la seva obra.

Pel que fa a antics membres, Jordi Sarsanedas fou recordat el mes de novembre, amb motiu del primer aniversari del seu traspàs, amb diverses activitats

organitzades per la Institució de les Lletres Catalanes: una jornada de debat, una exposició, un espectacle-homenatge i una lectura de poemes.

El 28 de gener Josep M. Llopart fou recordat en un homenatge a Palma amb motiu dels quinze anys de la seva mort, organitzat per l'Obra Cultural Balear, el Consell de Mallorca, l'Ajuntament de Cort i l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana.

El 17 d'abril es féu un acte en honor a Joan Coromines a la Universitat Nacional de Cuyo (Mendoza, Argentina). A Mendoza, entre els anys 1940 i 1945, Joan Coromines hi va fundar l'Institut de Lingüística d'aquesta universitat i la revista *Anales del Instituto de Lingüística de la Universidad de Cuyo*. També en record de Coromines, el 3 de juliol es féu a l'IEC la presentació de les obres seves publicades recentment.

La Secció Filològica ha participat en l'organització de l'homenatge a Ramon Aramon i Serra, en ocasió dels cent anys del seu naixement (2007).

També han continuat les activitats del Parc Literari M. Àngels Anglada, inaugurat el curs 2005-2006.

Projectes normatius i científics

Els projectes normatius són aquells que tenen com a objectiu l'establiment i l'actualització de normativa explícita o de propostes normatives, i responen a encàrrecs oficials. Són competència exclusiva de

l'IEC, que delega en la Secció Filològica, i constitueixen un compromís primordial de la Secció Filològica. Durant aquest curs s'ha treballat en els projectes següents:

— Segona edició del *Diccionari de la llengua catalana*

— *Gramàtica catalana de l'IEC (Sintaxi)*

— Fascicles de sintaxi i de lèxic de la *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana*

— *Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya*

Els projectes científics són aquells l'objectiu dels quals és constituir o dotar la comunitat científica d'una infraestructura de recerca o d'una obra de caràcter fonamental. En general són projectes que demanen una inversió important de temps i recursos. Durant aquest any han estat adscrits a la Secció Filològica els projectes que s'esmenten en aquesta memòria.

El mes de maig sortí a la llum el volum xxx de la revista *Estudis Romànics*, el desè de la nova etapa de la revista, fundada el 1947 per Ramon Aramon i Serra. El senyor Antoni M. Badia i Margarit n'és el director i el senyor Joan Veny, el director adjunt.

Activitats

A més de les tasques que s'han esmentat anteriorment, les activitats més destacables de la Secció Filològica durant aquest curs han estat, per ordre cronològic, les següents.

El 14 de setembre se celebrà el col·loqui «Unity Within Diversity», organitzat pel Queen Mary (Universitat de Londres). Hi participaren els senyors Joan Martí i Castell, Lluís B. Polanco i Joan Veny.

Els dies 9 i 10 d'octubre tingué lloc el curs «El multilingüisme a les universitats en l'espai europeu d'educació superior», organitzat pel CUIMPB - Centre Ernest Lluch. En aquest curs, dirigit pel senyor Joan Martí i Castell, hi intervingué, entre altres, el senyor Isidor Marí.

El 17 d'octubre es presentà l'obra *Nomenclàtor toponímic de la Catalunya del Nord* a la Casa de la Generalitat de Perpinyà. Per part de la Secció Filològica, hi intervingueren els senyors Pere Verdager, que en portà la representació, Josep Moran i Joan Peytaví.

El president participà el 17 d'octubre en la inauguració del Curs de locució aplicat a la publicitat, organitzat per la Universitat Autònoma de Barcelona i la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, que havia estat presentat a la seu de l'IEC el 19 de setembre.

Els dies 19 i 20 d'octubre se celebraren a Andorra les Jornades de la Secció Filològica corresponents a l'any 2007, organitzades conjuntament amb el Servei de Política Lingüística del Govern del Principat, en el marc de les Primeres Jornades Lingüístiques d'Andorra. Hi participaren experts andorrans i de la Secció Filològica amb intervencions sobre la llengua, la li-

teratura i la cultura del Principat d'Andorra. Cal destacar la participació del senyor Jordi Gallardo, secretari d'Estat de Política Cultural. Els actes d'inauguració i de cloenda anaren a càrrec de les autoritats amfitriones i del president de la Secció Filològica. Les intervencions científiques, que es feren a l'Hotel Fènix d'Escaldes-Engordany en dues sessions, foren presentades per Joan Veny («*L'Atles Lingüístic del Domini Català* i Andorra»), Ramon Sistac («Pirineus, llengua i desenvolupament»), Joaquim Torres («Les darreres dades sobre l'estat del català a Andorra»), Joan Sans («El vocabulari andorrà i el seu reconeixement normatiu: una aproximació»), Xavier Rull («L'establiment de la grafia dels topònims andorrans: tradició, evolució i coherència») i Jordi Gallardo («El paper del Principat d'Andorra com a garant internacional del català»). Al final de cada sessió, es féu un col·loqui amb el públic.

Amb motiu de la celebració del Centenari de l'IEC, la Secció Filològica organitzà el Simposi Internacional sobre el Català al Segle XX: Balanç de la Situació i Perspectives, que tingué lloc a l'Institut els dies 24, 25 i 26 d'octubre de 2007, coordinat pel senyor Francesc Vallverdú. El simposi constà de cinc sessions. En la primera participaren Joaquim Torres («La situació demolingüística»), Isidor Marí («Immigració, inclusió social i integració lingüística») i Jaume Vernet («L'ús oficial: administracions públiques,

justícia i món del dret»). En la segona, Joan Perera («L'educació infantil i primària»), Ernest Querol («L'educació secundària i la formació professional») i Josep M. Bricall («L'ensenyament universitari i la recerca»). En la tercera, Josep Gifreu («Els mitjans de comunicació i les noves tecnologies»), Francesc Parcerisas («Els llibres i les indústries culturals») i Joan Solé Camardons («El món socioeconòmic i associatiu»). En la quarta, Michel Leiberich («Llengua, cultura, nació: Els Països Catalans i l'Estat nació»), Joan Martí i Castell («Normativització (I): l'IEC, unitat i variació») i M. Teresa Cabré («Normativització (II): onomàstica, lexicografia, terminologia»). En la cinquena, Georg Kremnitz («El món de les llengües»), i es tancà amb la taula rodona «L'ús interpersonal», moderada per Francesc Vallverdú, amb Emili Boix-Fuster, Joan Melià, Brauli Montoya i Joan Peytaví.

La Secció participà el 7 de novembre en la jornada del TERMCAT «Neologia terminològica: el tractament dels manlleus» (Espai Terminològic 2007), que es féu a l'IEC.

El 15 de novembre rebé la visita d'un grup d'universitaris sud-americans, convidats per la Càtedra UNESCO de Llengües i Educació, que volien conèixer les activitats de l'IEC en matèria de normativa i recerca lingüística.

Quant a la celebració del setanta-cinquè aniversari de les *Normes* de Cas-

telló, la Secció Filològica ha contribuït de dues maneres a les activitats commemoratives que ha organitzat la Delegació de l'IEC a Castelló: en primer lloc, amb la participació de membres en el cicle de conferències que s'ha fet arreu dels Països Catalans entre els mesos d'octubre de 2007 i de febrer de 2008; en segon lloc, amb la celebració d'unes Jornades en Homenatge a les *Normes*, que tingueren lloc els dies 14 i 15 de desembre a Castelló. Les jornades comptaren amb dues sessions acadèmiques. La primera es féu el dia 14 a l'IES Francesc Ribalta i la segona, el dia 15 a la Llotja del Cànem, seu a la ciutat de la Universitat Jaume I. Amb la presència en totes dues sessions d'autoritats municipals i universitàries de Castelló, hi participaren les persones següents: Lluís Meseguer («Les connexions de la intel·lectualitat castellanenca de la República amb Barcelona»), Àlvar Monferrer («Hi ha una influència de Catalunya damunt la cultura popular al Castelló d'inicis del segle xx?»), Elena Sánchez Almela («La Societat Castellonenca de Cultura. 1919-1936»), Vicent Pitarch («La participació de l'Institut d'Estudis Catalans en la gestació de les *Normes* de Castelló»), Toni Mollà («Comunicar a l'era digital»), Joan Francesc Mira («Llengua, norma i literatura») i Brauli Montoya («La llengua catalana al nord del País Valencià: situació i perspectives»). Finalment, hi hagué la taula rodona «Una llengua normativitzada: una societat norma-

litzada?», moderada per Maria Josep Cuenca, amb Francesc Pérez Moragon, Vicent Salvador, Joan Costa, Isidor Marí i Natxo Badenes, representant de la Comissió Cívica per les *Normes* de Castelló. Com a cloenda de les sessions, hi hagué un col·loqui amb el públic assistent. En el marc de les jornades, el dia 15 es féu l'ofrena d'una corona de llorer a l'antiga seu de la Societat Castellonenca de Cultura.

El 19 de desembre es presentà a l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada (Universitat Pompeu Fabra) el projecte de col·laboració europea CLARIN (Common Language Resources and Technology Infrastructure), l'objectiu del qual és la creació d'una infraestructura per a donar accés a col·leccions de dades lingüístiques i facilitar-ne l'ús a la xarxa d'eines d'anàlisi i explotació. Hi intervingué el comissari de Multilingüisme de la Comissió Europea. La senyora M. Teresa Cabré hi representà la Secció Filològica.

Els dies 28 i 29 de març se celebrà la I Jornada *in memoriam* de Josep Panisello, organitzada per la Universitat Rovira i Virgili (Campus Terres de l'Ebre) i la Secció Filològica. Hi intervingueren, entre altres, els membres de la Secció senyors Miquel Àngel Pradilla, Josep Martines i Ramon Sistac. En el marc d'aquesta activitat es presentà l'obra *Actes de la jornada «10 anys del Diccionari de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans»*.

De l'1 al 3 d'abril el president de la Secció participà en la II Setmana Cultural de la Universitat de Zadar.

Del 7 al 10 de maig tingué lloc a l'IEC el I Congrés Internacional de Neologia en les Llengües Romàniques (CINEO), organitzat per l'Observatori de Neologia de l'IULA (Universitat Pompeu Fabra).

Els dies 16 i 17 de maig la Secció celebrà a Eivissa i Formentera les Jornades de 2008, organitzades conjuntament amb l'Institut d'Estudis Eivissencs, amb la col·laboració dels consells insulars d'Eivissa i de Formentera, l'Ajuntament d'Eivissa i l'Obra Cultural Balear de Formentera. S'hi feren tres activitats públiques, en què participaren experts eivissencs i formenterers i també de la Secció Filològica amb intervencions sobre la llengua, la literatura i la cultura de les Pitiüses. En primer lloc, el 16 de maig, al Saló de Plens del Consell Insular d'Eivissa, després de l'obertura a càrrec del president de la Secció Filològica i del president de l'Institut d'Estudis Eivissencs, hi hagué una sessió acadèmica amb intervencions de Felip Cirer («Notes sobre la primera visita de la Secció Filològica a Eivissa»), Marià Torres («Enciclopèdia d'Eivissa i Formentera: un projecte d'interès»), Bernat Joan («Actituds lingüístiques i identificació nacional en un context de minorització: el cas d'Eivissa»), Joan Miralles i Enric Ribes («El nomenclàtor de topònims de les Illes Balears: comentari d'alguns topònims d'Eivissa i Formentera»),

Joan Veny («La *Scripta* eivissenca i la lingüística diacrònica») i Cosme Aguiló i Antoni Mestre («L'Atlas Ornitonímic de les Illes Balears: referències a les Pitiüses»). La sessió es clogué amb un col·loqui amb la participació del públic assistent. A continuació, el mateix dia 16, a Can Botino, el senyor Isidor Marí llegí la conferència «Jaume I i el nostre lloc en el món», en el marc de les celebracions de l'Any Jaume I. Finalment, l'endemà, al Saló de Plens del Consell Insular de Formentera, Raquel Guasch i Vicent Ferrer presentaren la ponència «Ecotoponímia de Formentera. Seqüències d'una investigació en curs».

El 5 de juny es presentà a l'IEC el volum *Preceptiva poètica*, d'Antoni Febrer i Cardona, editat pel senyor Joan Ramon Veny-Mesquida. En l'acte participaren el president de l'IEC, el conseller de Cultura del Consell Insular de Menorca, el senyor Jordi Carbonell, la senyora Maria Paredes i l'autor de l'edició. Aquest volum és fruit del projecte de publicació de les obres completes de Febrer i Cardona. La Secció Filològica coedita amb l'Institut Menorquí d'Estudis, amb la participació de la Universitat de les Illes Balears, els volums de l'obra gramatical d'aquest autor.

El 10 de juny es féu a l'IEC la presentació al professorat del primer volum del *Petit atlas lingüístic del domini català*. Hi intervingueren el conseller d'Educació de la Generalitat de Catalunya,

el president de l'IEC, el president de la Secció Filològica i els senyors Joan Veny, autor de l'obra, i Jaume Cabré.

L'11 de juny es presentà a l'IEC el darrer número de la revista *Quaderns del CAC*, dedicat a la qualitat de la llengua en els mitjans de comunicació. Hi participaren el president de l'IEC, el president de la Secció Filològica, la senyora Victòria Camps i els senyors Josep Gifreu, Oriol Camps i Albert Rico.

El 12 de juny tingué lloc a l'Institut una jornada dedicada a l'aportació del periodisme social a l'elaboració d'un llenguatge socialment just i integrador, organitzada per Servimedia, la Universitat Autònoma de Barcelona i l'IEC.

Del 15 al 19 de juliol se celebrà a Barcelona el XIII Congrés Internacional EURALEX, organitzat pel grup de recerca InfoLex de l'IUULA (Universitat Pompeu Fabra). La conferència inaugural, amb el títol «Tradicició i innovació en la lexicografia catalana», fou a càrrec del senyor Joaquim Rafel. També hi intervingueren les senyores Imma Fradera, Olga Fullana i Carolina Santamaria i el senyor Pere Montalat, de les Oficines Lexicogràfiques, i la senyora Judit Feliu i el senyor Joan Soler, del DCC. El 16 de juliol el president de l'IEC i el de la Secció Filològica oferiren una recepció als participants en aquest congrés a la Casa de Convalescència.

Diversos membres i tècnics de la Secció Filològica han participat en acti-

vitats de la Seu Universitària de la Nucia de la Universitat d'Alacant. Els dies 9 i 10 de novembre i 1 de desembre hi tingué lloc el XX Curs de Sociolingüística de la Nucia, «Sociolingüística, enquestes i anàlisi de la realitat: cap a on anem? (i 2)». Hi participaren els senyors Josep Martines i Miquel Àngel Pradilla. Del 22 al 24 de novembre s'hi celebrà el V Simposi Internacional «Vers una sintaxi històrica del català: metodologia i objectius», en què intervingueren les senyores Gemma Rigau i Beatrice Schmid i els senyors Manuel Pérez Saldanya, Josep Martines, Brauli Montoya, Josep Quer i Joan Anton Rabella. Del 5 al 8 de febrer, en el II *Encuente Internacional «Curial e Güelfa: aspectes lingüístics i culturals»*, hi hagué intervencions dels senyors Antoni Ferrando, Josep Martines, Carles Miralles, Manuel Pérez Saldanya, Joan Veny, Max Woodfield Wheeler, Curt Wittlin i Xavier Rofes.

Han continuat durant aquest any les presentacions arreu de Catalunya del *Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya* i de l'exposició «Mots amb arrels», a càrrec dels senyors Josep Moran i Joan Anton Rabella, director i tècnic, respectivament, de l'Oficina d'Onomàstica.

En la línia de treball de la llengua catalana de signes, el 29 de setembre el senyor Ramon Sistac participà a Lleida en una taula rodona amb motiu del Dia Internacional de les Persones Sordes, organitzada per la Federació de Persones

Sordes de Catalunya. A més, el 25 i 26 de gener es féu a l'IEC, com a activitat del Centenari, el I Seminari de la Llengua de Signes Catalana, organitzat per la Federació de Persones Sordes de Catalunya i l'IEC. Hi participaren el president de la Secció i el senyor Josep Quer, membre corresponent. Els dies 23 i 24 de juliol es féu el curs «Les llengües de signes com a llengües minoritàries: perspectives lingüístiques, socials i polítiques», dirigit pel senyor Joan Martí i Castell amb la col·laboració del senyor Josep Quer i organitzat pel CUIMPB - Centre Ernest Lluch. Així mateix, el senyor Josep Quer ha format part del grup de treball de la Secretaria de Política Lingüística encarregat de l'elaboració de l'esborrany del text de la llei de reconeixement i regulació de la llengua de signes catalana.

La Secció Filològica també ha participat en activitats de l'Any Mercè Rodoreda. Convé tenir en compte que el president de la Secció forma part del Patronat de la Fundació Mercè Rodoreda i el senyor Joaquim Mallafrè, del seu Consell de Direcció.

Quant a la col·laboració amb l'Institut Ramon Llull, el president ha participat en activitats organitzades per aquest organisme: els dies 1 i 2 d'octubre participà en el II Simposi Internacional de Catalanística, a Berlín, juntament amb els senyors August Bover, Joaquim Rafel i Joan Solà i la senyora Maria Josep Cuenca. Els senyors Jaume Cabré, Carles Mi-

ralles i Josep Piera van formar part del grup d'escriptors que van ser presents del 9 al 14 d'octubre a la Fira del Llibre de Frankfurt 2007.

La Secció Filològica ha acollit la visita de grups universitaris que han sol·licitat conèixer les seves activitats i funcions, especialment en recerca i normativa lingüística. El 15 de novembre una delegació d'universitaris americans convidats per la Càtedra UNESCO de Llengües i Educació —representants de les llengües aimara, guaraní, quítxua i maputxe— fou rebuda pel president de la Secció i la senyora Olga Fullana, tècnica de les Oficines Lexicogràfiques, que els parlà del diccionari de l'Institut. El 3 d'abril el senyor Isidor Marí, vicepresident de la Secció, s'encarregà de rebre un grup d'estudiants de filologia catalana de la Universitat d'Alacant, acompanyat de la senyora Olga Fullana, tècnica de les Oficines Lexicogràfiques, i del senyor Xavier Rofes, cap de l'Oficina de Gramàtica, que els presentaren els projectes del DIEC i de la GIEC. El 4 d'abril el senyor Joan A. Argenter atengué la visita d'un grup d'estudiants de l'Escola Andorrana de Segona Ensenyança de Santa Coloma i el senyor Josep Moran, la d'un grup d'estudiants de l'IES Formentera. El 21 de maig el president rebé una representació de professors i d'estudiants de català de la Universitat de Zadar (Croàcia).

La Secció Filològica ha gestionat la donació de fons documentals per a

l'IEC. El dia 18 de gener es féu l'acte de donació del fons «Correspondència Jordi Rubió i Balaguer – Josep Vallverdú i Aixalà», que aquest darrer, membre de la Secció, ha lliurat a l'IEC. El 5 de març hi hagué l'acte de donació a l'Institut del fons de Jaume Aymà i Mayol, constituït per obres de llengua i literatura, per part dels fills de l'editor. Tots dos actes foren presidits pel president de l'IEC i hi participà el senyor Albert Balcells, director de l'Arxiu de l'Institut. Així mateix, la senyora Carme Illa ha donat algunes obres per a la biblioteca de la Secció Filològica.

Publicacions

BADIA I MARGARIT, ANTONI M. *L'Institut d'Estudis Catalans i els treballs de llengua i literatura catalanes*. [Versió catalana de l'article «L'Institut d'Estudis Catalans et les travaux de langue et civilisation catalanes. Esquisse d'histoire. Bibliographie», publicat a *Estudis Romànics*, volum XXIX (2007)]

CONILL, JOSEP J. *Del conflicte lingüístic a l'autogestió: Materials per a una sociolingüística de la complexitat*.

DORCA, JORDI. *El parlar de Collsacabra: Aproximació i assaig de descripció*. *Estudis Romànics*, vol. xxx.

FEBRER I CARDONA, ANTONI. *Preceptiva poètica*. Estudi introductor i edició a cura de Joan Ramon Veny-Mesquida.

JASSANS, MIQUEL S. *Onomàstica de Dues-aigües i el seu terme*.

Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a Banyoles: (16 i 17 de juny de 2006).

JULIÀ, Jordi. *L'art imaginatiu: Les idees estètiques de Gabriel Ferrater.*

MONTSERRAT I BUENDIA, Sandra. *La semàntica diacrònica cognitiva: Una aplicació a propòsit de venir, arribar i aplegar (segles XII-XVI).*

PRADILLA CARDONA, Miquel Àngel. *Sociolingüística de la variació i llengua catalana.*

TURULL, Albert. *La toponímia de les comarques de ponent: Un assaig d'interpretació tipològica.*

VENY, Joan. *Petit atlas lingüístic del domini català.*

Membres

Joan A. Argenter i Giralt

03.11.1989

Lingüística i sociolingüística

Antoni M. Badia i Margarit

15.11.1968; emèrit des del 30.05.1990

Lingüística històrica i gramàtica

Joan Bastardas i Parera

19.05.1972; emèrit des del 05.06.1990

Filologia clàssica i romànica

M. Teresa Cabré i Castellví

03.11.1989

Lexicologia i lexicografia

Jaume Cabré i Fabré

19.06.2000

Escriptor

Jordi Carbonell i de Ballester

19.05.1972; emèrit des del 23.04.1994

Història social de la llengua, història de la literatura i gramàtica

Germà Colón Domènech

07.06.1993; corresponent des del

25.02.1966; emèrit des del 30.11.1998

País Valencià / Filologia romànica

Maria Josep Cuenca Ordinyana	13.06.2005 Gramàtica
Antoni Ferrando i Francès	22.03.1985 Història de la llengua
Josep Gifreu i Pinsach	22.11.1993 Sociolingüística i polítiques de comunicació
Albert Jané i Riera	19.06.2000; emèrit des del 19.06.2001 Gramàtica
Joaquim Mallafrè i Cavaldà	21.05.1991 Traductor i escriptor
Isidor Marí i Mayans	03.11.1989 Sociolingüística
Joan Martí i Castell	23.10.1992 Història de la llengua i sociolingüística
Josep Martines Peres	13.06.2005 Lexicografia
Joan Miralles i Monserrat	14.06.1985 Història de la llengua, onomàstica i literatura popular
Carles Miralles i Solà	21.05.1991 Filologia clàssica
Aina Moll i Marquès	22.11.1993; emèrita des del 14.08.2000 Illes Balears / Lingüística
Brauli Montoya Abat	17.06.2002 Sociolingüística

DATA DE NOMEJAMENT / ESPECIALITAT

	DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALITAT
Josep Moran i Ocerinjauregui	22.05.1995 Onomàstica i lingüística històrica
Manuel Pérez Saldanya	09.06.1997 Gramàtica
Joan Peytavi Deixona	28.02.2005 Catalunya del Nord / Onomàstica
Josep Piera i Rubio	28.02.2005 Escriptor
Vicent Pitarch i Almela	14.06.1985 Sociolingüística
Lluís B. Polanco i Roig	27.11.1989 Sociolingüística i lingüística
Miquel Àngel Pradilla Cardona	13.06.2005 Sociolingüística (variació i planificació)
Modest Prats i Domingo	13.06.2005; emèrit des del 05.09.2006 Història de la llengua
Joaquim Rafel i Fontanals	24.10.1984 Fonètica i lexicografia
Gemma Rigau i Oliver	17.06.2002 Sintaxi i semàntica
Mila Segarra i Neira	28.02.2005 Gramàtica i història de la llengua
Ramon Sistac i Vicén	14.12.1998 Nord-occidental / Dialectologia

Joan Solà i Cortassa	20.12.1999 Gramàtica
Francesc Vallverdú Canes	17.06.2002; emèrit des de l'01.12.2005 Sociolingüística
Josep Vallverdú i Aixalà	21.05.1991; emèrit des del 09.07.1993 Escriptor
Joan Veny i Clar	17.11.1978; emèrit des del 22.08.2002 Dialectologia i història de la llengua
Pere Verdaguer i Juanola	07.06.1993; emèrit des del 09.04.1999 Catalunya del Nord / Lingüística i literatura
Mariàngela Vilallonga Vives	28.02.2005 Filologia clàssica

DATA DE NOMEJAMENT / ESPECIALITAT

Membres corresponents

Cosme Aguiló Adrover	12.06.2006 (Santanyí)
Ramon Amigó i Anglès	06.06.1994 (Reus)
Robert Archer	19.06.2000 (Londres, Regne Unit)
Michel Contini	28.02.2006 (Grenoble, Suïssa)
Jordi Joaquim Costa i Costa	28.02.2006 (Saint Estève, França)

DATA DE NOMEJAMENT / PROCEDÈNCIA

	DATA DE NOMENAMENT I PROCEDÈNCIA
Kálmán Faluba	23.11.1992 (Budapest, Hongria)
Joseph Gulsoy	06.06.1994 (Ontario, Canadà)
Rita Lejeune Dehousse	29.04.1974 (Lieja, Bèlgica)
Joan F. López Casanovas	28.02.2006 (Ciutadella)
Helmut Lüdtke	19.06.2000 (Kiel, Alemanya)
Bob de Nijs	19.06.2000 (Montgat)
José Antonio Pascual Rodríguez	09.06.1997 (Madrid, Espanya)
Damià Pons i Pons	25.02.2008 (Campanet)
Josep Quer i Villanueva	28.02.2006 (Amsterdam, Països Baixos)
Artur Quintana i Font	28.02.2006 (Speyer, Alemanya)
Lídia Rabassa Areny	28.02.2006 (Tolosa, França)
Philip D. Rasico	09.06.1997 (Nashville, Estats Units d'Amèrica)

Enric Ribes i Marí	12.06.2006 (Eivissa)
Beatrice Schmid	09.06.1997 (Basilea, Suïssa)
Giuseppe Tavani	23.11.1992 (Roma, Itàlia)
Max Woodfield Wheeler	09.06.1997 (Regne Unit)
Curt Wittlin	09.06.1997 (Raval de Cristo)
Alan Yates	28.02.2006 (Sheffield, Regne Unit)
Marie Claire Zimmermann	09.06.1997 (París, França)

DATA DE NOMENAMENT I PROCEDÈNCIA

Secció de Filosofia i Ciències Socials

Crònica

Estructura i composició de la Secció

La Secció té la mateixa estructura que els anys anteriors (recordem que està distribuïda en set àrees temàtiques). Pel que fa a la seva composició, s'hi han incorporat cinc membres nous: Joaquim Arnau Querol (en l'especialitat de pedagogia i psicologia), Salvador Cardús i Ros (sociologia i ciència política), Maria Corominas i Piulats (comunicació i antropologia), Jaume de Puig i Oliver (filosofia) i Josep-Enric Rebés i Solé (dret). També hi han ingressat dos nous membres corresponents: Carlos-Ulises Moulines Castellví (Universitat Ludwig Maximilian de Múnic) i Ambler H. Moss (Universitat de Miami). Tots ells han estat elegits en el Ple de l'IEC del dia 16 de juny. L'objectiu del Consell de Govern és anar incorporant progressivament nous membres corresponents. El proper curs la Secció proposarà dos candidats dels Països Catalans, després d'haver obtingut l'autorització corresponent del Ple.

Així, doncs, la composició de la Secció, en aquest moment, és de:

- 25 membres numeraris,
- 14 membres emèrits,
- 3 membres corresponents.

Aquests membres es distribueixen en les set àrees en què està estructurada la Secció de la forma següent:

— Filosofia: 4 membres numeraris, 2 d'emèrits i 1 de corresponent.

— Dret: 4 membres numeraris i 1 de corresponent.

— Economia: 3 membres numeraris i 3 d'emèrits.

— Geografia i demografia: 3 membres numeraris i 4 d'emèrits.

— Pedagogia i psicologia: 3 membres numeraris i 4 d'emèrits.

— Comunicació i antropologia: 4 membres numeraris.

— Sociologia i ciència política: 4 membres numeraris, 1 d'emèrit i 1 de corresponent.

D'altra banda, Encarna Roca continua dispensada de les obligacions reglamentàries amb motiu del seu càrrec de magistrada de la Sala Primera del Tribunal Suprem espanyol.

Nou Consell de Govern

El dia 1 de setembre de 2007 es féu efectiu el canvi del Consell de Govern. Recordem que l'integren les persones següents:

— Josep González-Agàpito i Grannell, president.

— Ricard Torrents i Bertrana, vicepresident.

— Josep M. Casasús i Guri, tresorer.

— Josep M. Panareda Clopés, secretari.

D'acord amb la distribució de tasques del Consell de Govern, Josep M. Casasús ha estat nomenat representant de la Secció a la Comissió de Publicacions i Josep M. Panareda, a la Comissió d'Investigació.

Sessions celebrades

La Secció ha celebrat 9 sessions plenàries: 7 d'ordinàries i 2 d'extraordinàries. Com és habitual, les sessions ordinàries han tingut un punt fort de l'ordre del dia, que sovint ha estat una comunicació acadèmica (d'un membre de la Secció o d'un invitat). S'indiquen breument a continuació els punts principals de les sessions tingudes durant el curs.

La primera sessió del curs s'ha dedicat en gran part a debatre el tema «Situació i futur de la universitat». Han actuat de ponents Francesc Michavila (exsecretari general del Consell d'Universitats), Enric Argullol (exrector de la Universitat Pompeu Fabra), Joan Becat (exvicepresident de la Universitat de Perpinyà), Antoni Serra i Ramoneda (antic rector de la Universitat Autònoma de Barcelona i president de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya) i Ricard Torrents (exrector de la Universitat de Vic).

La reunió del mes de novembre ha donat pas al discurs de recepció d'Àngels Pascual de Sans, «La mobilitat espa-

cial i l'assentament de la població. Un exemple d'interacció entre pressió social i interès científic» (amb resposta de Salvador Giner).

La reunió del mes de gener s'ha dedicat sobretot a la presentació i aprovació del pressupost de l'exercici 2008.

En la del mes de febrer, Pere Lluís Font ha fet la comunicació «Cristianisme i modernitat», la primera del cicle «Religió, cultura i societat», coordinat per Joan Estruch.

La segona comunicació d'aquest cicle ha anat a càrrec de Josep-Maria Terricabras, que en la reunió del mes de març ha parlat de «La laïcitat com a valor contemporani».

El mes d'abril, Javier Díaz Noci, professor de la Facultat de Ciències Socials i de la Comunicació de la Universitat del País Basc, ha fet la comunicació «El País Basc: una visió des de la contemporaneïtat».

Joan Estruch ha tancat el mes de maig l'esmentat cicle sobre la religió amb la comunicació «El mapa religiós a Catalunya».

Finalment, el dia 16 de juny s'ha celebrat la sessió de recepció de Josep M. Bricall. El discurs ha versat sobre «Nota sobre la circulació financera» (amb resposta d'Antoni Serra i Ramoneda).

En algunes sessions hi ha hagut també la presentació d'un informe sobre les activitats d'alguna de les nou societats filials adscrites a la Secció, a càrrec del president corresponent.

Les sessions extraordinàries han estat dedicades, d'acord amb la normativa interna de la Secció, a la presentació i a la votació de candidats a nous membres.

Altres activitats

Enric Argullol pronuncià la conferència «Vers un nou model d'organització territorial de Catalunya. L'encaix jurídic de les vegueries», amb motiu de la sessió inaugural del curs de la Societat Catalana de Geografia (3 d'octubre de 2007).

Diferents membres de la Secció (Salvador Giner, Joan Francesc Mira, Xavier Rubert de Ventós i Ricard Torrents) participaren activament en el programa literari de la Fira Internacional del Llibre de Frankfurt (10-13 d'octubre de 2007).

Dins dels actes de celebració del Centenari de l'IEC, tingué lloc l'acte de presentació dels volums I-XXV de l'*Arxiu de Textos Catalans Antics*. L'objectiu d'aquest acte fou regradir l'ajut de les institucions (Fundació Jaume Bofill, Facultat de Teologia de Catalunya, Institut d'Estudis Catalans) que han fet possibles aquests vint-i-cinc volums (18 d'octubre de 2007).

D'acord amb un encàrrec del president de l'IEC, la Secció ha elaborat l'informe sobre el Pla Director de Mobilitat de la Regió Metropolitana de Barcelona. L'informe ha estat redactat per una comissió presidida per Josep M. Panareda i integrada, a més, per Rafael Giménez i Capdevila (Societat Catalana de Geografia) i An-

dreu Ulled (Societat Catalana d'Ordenació del Territori) (18 d'octubre de 2007).

Dins dels actes commemoratius del setanta-cinquè aniversari de les *Normes* de Castelló, Joan Francesc Mira ha impartit a l'IEC la conferència «L'espai de la llengua escrita, o la percepció de la unitat» (22 de novembre de 2007).

Josep M. Casasús intervingué en la presentació del llibre *Democràcia contra dictadura: Escrits polítics, 1915-1960*, de Lluís Nicolau d'Olwer, amb edició a cura d'Albert Balcells (17 de desembre de 2007).

La conferència d'Antoni Serra i Ramoneda «L'aportació de les ciències socials al coneixement» clougué el Centenari de l'IEC (23 de gener de 2008).

L'acte de presentació de l'obra *Les cartes portolanes: La representació medieval d'una mar solcada*, resultat d'un treball de recerca que va dirigir Vicenç M. Rosselló i que durant nou anys va finançar la Secció, tingué lloc a l'Institut. La presentació del llibre, de Ramon J. Pujades i Bataller, editat per Lundwerg i publicat conjuntament per l'Institut Cartogràfic de Catalunya, l'Institut Europeu de la Mediterrània i l'IEC, fou presidida per Joaquim Nadal, conseller de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya i president de l'Institut Cartogràfic de Catalunya, i Salvador Giner, president de l'IEC (24 de gener de 2008).

Josep González-Agàpito presentà el llibre de Salvador Asso Coll *Biografia*

del mestre Josep Dalmáu Carles en un acte que se celebrà al Saló de Plens de l'Ajuntament de Girona (22 de febrer de 2008).

La presentació del llibre *Les cartes portolanes: La representació medieval d'una mar solcada* es féu també a la Fundació Bartolomé March, a Palma. Presidí l'acte Gabriel Vicens Mir, conseller de Mobilitat i Ordenació del Territori del Govern Balear. Josep González-Agàpito, Josep M. Panareda i Vicenç M. Rosselló hi assistiren en representació de la Secció (28 de febrer de 2008).

Josep González-Agàpito pronuncià la conferència «L'escoltisme i la renovació educativa de l'Escola Nova» en la sessió inaugural del curs «L'escoltisme: cent anys d'un projecte educatiu jove», que tingué lloc a la Universitat de les Illes Balears (13 de març de 2008).

La Secció ha lliurat al president de l'Institut el dictamen sobre les *Bases per a la Llei d'educació de Catalunya* que havia demanat el conseller d'Educació. Diferents persones del món de l'educació i de la Societat Catalana de Pedagogia han estat consultades. La redacció final del text ha estat duta a terme per Jordi Cots, Josep González-Agàpito, Salomó Marquès, Martí Teixidó i Ricard Torrents (17 de març de 2008).

La Secció organitzà el seminari «Renovar l'educació. Canviar la societat. L'educació a Catalunya durant la transició democràtica, 1970-1983», coordinat per Josep González-Agàpito i que reuní

una trentena de participants, entre mestres i professorat, testimonis i especialistes. Durant el seminari, Josep González-Agàpito pronuncià la conferència «Política, societat i educació a la Catalunya de la transició» (4 d'abril de 2008).

Josep González-Agàpito pronuncià la conferència «Mestres d'ahir, mestres d'avui» (amb un col·loqui posterior), que tingué lloc a la Universitat de Lleida en el marc de les jornades «Mestres del 58. Educar, una feina a estimar» (17 d'abril de 2008).

Enric Argullol i Joan Becat intervingueren en el col·loqui «L'estatut d'autonomia regional en dret comparat», organitzat amb el suport de la Delegació de l'Institut d'Estudis Catalans a Perpinyà (16 de maig de 2008).

La conferència inaugural de la quarta jornada científica «Miquel Carreras i la filosofia catalana d'entreguerres (1918-1939)», titulada «La relació entre la filosofia i la política catalana de la Dictadura i la República», anà a càrrec de Xavier Rubert de Ventós (16 de maig de 2008).

Diversos membres de la Secció (Salvador Giner, Josep González-Agàpito, Vicenç M. Rosselló —aquest, amb una ponència sobre «Cartografia i paisatge»—, Joan Vilà-Valentí i Maria Dolors Garcia Ramon) participaren en el Segon Congrés Català de Geografia, que la Societat Catalana de Geografia organitzà amb el títol «El mapa com a llenguatge geogràfic» (29-31 de maig de 2008).

Joan Vilà-Valentí ha contestat el discurs d'ingrés a la Reial Acadèmia de Bones Lletres de l'acadèmic electe Carles Carreras i Verdaguier (5 de juny de 2008).

A fi de celebrar el trentè aniversari dels Premis Baldiri Reixac, la Fundació Lluís Carulla convocà el Premi Joan Triadú i edità una publicació sobre les tres dècades transcorregudes, amb textos de Josep González-Agàpito i Joan Triadú. L'acte de lliurament tingué lloc al Palau de Pedralbes de Barcelona (3 de juny de 2008).

Salvador Giner participà en la sessió plenària sobre la desigualtat i la justícia social del Congrés Portuguès de Sociologia (25 de juny de 2008).

Cal dir també que diversos membres del Ple de la Secció (Salvador Giner, Maria Corominas, Miquel de Moragas, Josep M. Casasús, Antoni Joan Colom, Octavi Fullat, Ricard Torrents, Pere Puig, Joaquim Muns, Andreu Mas-Colell, Joan Triadú, Margarita Castañer, Francesc Nadal, Joan Becat i Josep González-Agàpito) han format part de les ponències per a l'adjudicació dels premis següents: Premi Prat de la Riba, Premi de Medi Ambient, Premi Joan Givanel i Mas de Comunicació Social, Premi Alexandre Galí de Pedagogia, Premi Ferran Armengol i Tubau, Premi Catalunya d'Economia, Premi Fundació Mercè Rodoreda, Ajuts Fundació Mercè Rodoreda, Premi de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori, Premi Lluís Casassas i Simó de

la Societat Catalana de Geografia i Premi Catalunya del Nord.

Premis, distincions i homenatges

Ricard Torrents ha estat guardonat amb el Premi Nacional de Pensament i Cultura Científica per l'obra *Art, poder i religió. La Sagrada Família en Verdaguier i en Gaudí*. La festa de lliurament dels Premis Nacionals de Cultura 2007 ha tingut lloc el dia 24 de novembre al Teatre Fortuny de Reus.

Josep M. Puig i Salellas, que va ser membre i president de la Secció i que va morir el 26 de maig de 2007, ha estat homenatjat el dia 7 de novembre pel Col·legi de Notaris de Catalunya. A l'acte, que ha estat presidit per la consellera de Justícia de la Generalitat de Catalunya, Montserrat Tura, hi han intervingut el notari Juan-José López Burniol i l'ex-president de la Generalitat de Catalunya Jordi Pujol. Hi ha assistit, en representació de la Secció, el vicepresident, Ricard Torrents.

Josep-Maria Terricabras ha estat elegit membre de la Leibniz-Sozietät der Wissenschaften (Societat Leibniz de les Ciències), amb seu a Berlín. L'acte formal d'acceptació del nou membre ha tingut lloc a Berlín el 26 de juny de 2008.

Joaquim Muns ha estat guardonat el dia 10 de juny amb el Premi d'Economia Rey Juan Carlos. Aquest premi bienal s'ha convocat enguany per dotzena vegada. Va ser instituït per la Fundació

José Celma amb l'objectiu de reconèixer la trajectòria científica o professional de personalitats espanyoles i llatinoamericanes en l'àmbit de l'economia.

Publicacions

Durant aquest curs han aparegut, amb càrrec al pressupost de la Secció, les publicacions següents:

BRICALL I MASIP, Josep M. *Nota sobre la circulació financera*. Barcelona, 2008.

41 p. ISBN 978-84-7283-978-6. [Discurs de recepció de Josep M. Bricall i Masip com a membre numerari de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, llegit el dia 16 de juny de 2008. Resposta d'Antoni Serra i Ramoneda, membre emèrit de la Secció de Filosofia i Ciències Socials]

COLOM I CAÑELLAS, Antoni J.; RINCÓN VERDERA, Joan C. *Narrativitat, ciència i educació*. Barcelona, 2007. 116 p. (Treballs de la Secció de Filosofia i Ciències Socials; 37) ISBN 978-84-7283-950-2.

GARCIA RAMON, M. D.; NOGUÉ, Joan; ZUSMAN, Perla [ed.]. *Una mirada catalana a l'Àfrica: Viatgers i viatgeres dels segles XIX i XX (1859-1936)*. Lleida: Pagès, 2008. 377 p. ISBN 978-84-9779-608-8.

GONZÁLEZ-AGÀPITO, Josep [ed.]; FLAQUER, Lluís; GINER, Salvador; LAUDO, Xavier; MAJÓ, Joan; PUIG I BASTARD, Pere; RAMÍREZ I SARRIÓ, Dídac; SOLÉ, Carlota.

Una societat en crisi?: Reptes d'un món globalitzat. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans: Eumo, 2008. 217 p. ISBN 978-84-7283-982-3.

PASCUAL DE SANS, Àngels. *La mobilitat espacial i l'assentament de la població: Un exemple d'interacció entre pressió social i interès científic*. Barcelona, 2007. 24 p. ISBN 978-84-7283-945-8. [Discurs de recepció d'Àngels Pascual de Sans com a membre numerària de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, llegit el dia 26 de novembre de 2007. Resposta de Salvador Giner de San Julián, membre numerari de la Secció de Filosofia i Ciències Socials]

PUJADES I BATALLER, Ramon J. *Les cartes portolanes: La representació medieval d'una mar solcada*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans: Institut Cartogràfic de Catalunya: Institut Europeu de la Mediterrània, 2007. 526 p. + disc òptic DVD. ISBN 978-84-393-7576-0.

VILLANOVA, Arnaldi de. *Opera Theologica Omnia (AVOThO)*. Vol. 4: *Alphabetum catholicorum ad inclitum dominum regem Aragonum pro filiis erudiendis in elementis catholicae fidei. Tractatus de prudentia catholicorum scolarium*. Ed. a cura de Josep Perarnau i Espelt amb la col·laboració de Marcel Coromines. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans: Facultat de Teologia de Catalunya: Scuola Superiore de Studi Medievali e Francescani de

Roma, 2007. 253 p. (Corpus Scriptorum Cataloniae. Series A: Scriptores)
ISBN 978-84-7283-926-7.

També ha aparegut el volum 26 d'*Arxiu de Textos Catalans Antics* (en coedició amb la Facultat de Teologia de Catalunya).

Membres

	DATA DE Nomenament i Especialitat
Gabriel Amengual Coll	28.02.2006 Filosofia
Enric Argullol i Murgadas	01.02.1991 Dret administratiu
Joaquim Arnau Querol	16.06.2008 Psicopedagogia del llenguatge
Bartomeu Barceló i Pons	01.02.1991; emèrit des del 14.05.2002 Geografia humana
Joan Becat i Rajaut	15.11.1991 Geografia
Josep M. Bricall i Masip	28.02.2006; emèrit des del 28.02.2007 Economia
Salvador Cardús i Ros	16.06.2008 Sociologia
Josep M. Casasús i Guri	07.05.1990 Teoria del periodisme
Antoni Joan Colom i Cañellas	14.06.2004 Teoria i història de l'educació
Maria Corominas i Piulats	16.06.2008 Estructura i polítiques de comunicació

Jordi Cots i Moner	13.02.1987; emèrit des del 17.02.2003 Dret
Joan Estruch i Gibert	20.12.1995 Sociologia de la religió
Octavi Fullat i Genís	20.12.1995; emèrit des del 12.01.1998 Filosofia de l'educació
Maria Dolors Garcia Ramon	28.02.2006 Geografia i gènere
Carles A. Gasòliba i Böhm	12.01.1979 Economia
Salvador Giner de San Julián	22.05.1995; emèrit des del 10.02.2004 Sociologia
Josep González-Agàpito i Granell	15.11.1991 Teoria i història de l'educació
Enric Lluch i Martín	07.05.1990; emèrit des del 19.02.1998 Geografia
Pere Lluís Font	07.05.1990; emèrit des de l'01.05.2004 Història de la filosofia
Andreu Mas-Colell	13.06.2005 Economia
Joan Francesc Mira i Casterà	14.06.1999 Antropologia cultural
Isidre Molas i Batllori	22.11.1993 Dret constitucional

DATA DE NOMENAMENT I ESPECIALITAT

	DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALITAT
Miquel de Moragas i Spà	07.05.1990 Teoria de la comunicació
Joaquim Muns i Albuixech	13.02.1987; emèrit des del 25.06.2005 Economia internacional
Josep M. Muntaner i Pasqual	12.01.1979 Economia
Josep M. Panareda Clopés	28.02.2006 Biogeografia
Àngels Pascual de Sans	28.02.2006 Estudis de població
Josep Perarnau i Espelt	07.05.1990; emèrit des del 08.07.1998 Filosofia
Jaume de Puig i Oliver	16.06.2008 Filosofia i textos medievals
Josep-Enric Rebés i Solé	16.06.2008 Dret
Encarna Roca i Trias	22.05.1995 Dret civil
Vicenç M. Rosselló i Verger	01.02.1991; emèrit des del 12.09.2001 Geografia
Xavier Rubert de Ventós	13.06.2005 Estètica
Antoni Serra i Ramoneda	13.02.1987; emèrit des del 20.07.2003 Economia de l'empresa

Carlota Solé i Puig	07.05.1990	Sociologia de les migracions i de les organitzacions empresarials, estructura i canvi social
Josep-Maria Terricabras i Nogueras	22.05.1995	Filosofia
Ricard Torrents i Bertrana	14.06.1999; emèrit des del 10.01.2007	Educació universitària i filosofia de l'educació
Joan Triadú i Font	12.01.1979; emèrit des del 30.07.1991	Pedagogia general
Joan Vilà-Valentí	29.01.1990; emèrit des del 29.03.1995	Geografia regional i didàctica de la geografia

Membres corresponents

Ambler H. Moss	16.06.2008	(Florida, Estats Units d'Amèrica)
Carlos-Ulises Moulines Castellví	16.06.2008	(Munic, Alemanya)
Joan Vallet de Goytisolo	1974	(Madrid, Espanya)

IV. Memòria econòmica

La informació que presentem es divideix en tres apartats:

- informació dels estats comptables i del balanç de situació el 31 de desembre de 2007
- informació sobre la liquidació del pressupost de l'any 2007
- informació sobre el pressupost per a l'any 2008.

1. Informació dels estats comptables i del balanç de situació el 31 de desembre de 2007

Els estats financers de 2007 han estat confeccionats a partir dels registres comptables de l'Institut, seguint els principis de comptabilitat generalment acceptats. S'han aplicat les normes de presentació que emanen del Pla de Comptabilitat de les Fundacions Privades (Decret 43/2003, de 20 de febrer, del Departament de Justícia i Interior) i del Pla General de Comptabilitat (Reial decret 1643/1990, de 20 de desembre) per tal de presentar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de l'Institut.

El balanç adjunt presenta les xifres del darrer exercici tancat per tal de facilitar-ne la comparació. Les bases d'elaboració, els principis comptables i les normes de valoració han estat aplicats de manera homogènia.

Balanç de situació el 31 de desembre de 2007 (expressat en €)

	<i>Saldos auditats el 31.12.07</i>	<i>Saldos auditats el 31.12.06</i>
ACTIU		
Actiu immobilitzat		
Immobilitzat immaterial	1.170.385,59	777.677,52
Immobilitzat material	10.148.426,39	7.781.848,17
Immobilitzat financer	113.600,85	113.600,85
Actiu circulant		
Existències	568.806,21	282.968,71
Deutors	1.071.518,69	2.113.332,02
Inversions financeres temporals	78.071,56	24.600,00
Tresoreria	3.900.585,28	3.088.765,20
Ajustaments per periodificació	7.928,09	7.928,09
TOTAL ACTIU	17.059.322,66	14.190.720,56
PASSIU		
Fons propis		
Fons social	1.549.217,74	128.534,62
Excedents d'exercicis anteriors	2.112.172,50	1.676.770,23
Excedent de l'exercici	255.517,42	431.501,09
Ingressos que cal distribuir en diversos exercicis		
Subvencions de capital	7.689.951,02	5.972.412,82
Provisions per riscos i despeses		
Altres provisions	346.719,57	301.719,57
Creditors a llarg termini		
Deutes amb entitats de crèdit	2.281.420,12	2.431.036,36
Creditors a curt termini		
Deutes amb entitats de crèdit	157.889,55	159.626,21
Deutes amb entitats del grup	0,00	13.871,24
Creditors comercials	2.283.328,85	1.637.150,26
Altres deutes no comercials	415.674,07	407.099,10
Ajustaments per periodificació	478.466,66	1.030.999,06
TOTAL PASSIU	17.059.322,66	14.190.720,56

2. Informació sobre la liquidació del pressupost de l'any 2007

El pressupost de l'any 2007 fou aprovat pel Ple de l'Institut celebrat el dia 29 de gener de 2007.

La liquidació del pressupost va ser aprovada pel Ple de l'Institut el 31 de març de 2008. Aquesta liquidació incorpora l'execució dels ingressos i les despeses previstos en el pressupost de l'IEC, així com els ingressos i despeses provinents de l'activitat de les vint-i-sis societats filials de l'Institut d'Estudis Catalans.

El superàvit de 1.274.750,75 euros amb què es liquida el pressupost és conseqüència dels romanents positius que han generat els projectes de recerca finalistes de caràcter plurianual que ja han incorporat tots els seus ingressos i que la seva activitat ha de continuar més enllà de desembre de 2007 i de la incorporació del romanent no executat de l'aportació del Ministeri de Foment provinent de l'any 2004.

*Resum per capítols de la liquidació del pressupost d'ingressos de l'any 2007
(incloent-hi les societats filials)*

<i>Capítol</i>	<i>Ingrés</i>	<i>Pressupost 2007</i>	<i>Liquidació 2007</i>	<i>Estat d'execució 2007</i>
3	Ingressos propis	586.742,34	773.721,50	186.979,16
4	Subvencions corrents rebudes per l'IEC	7.829.909,92	7.994.145,93	164.236,01
5	Ingressos patrimonials i dèficit d'exploració	15.077,00	129.387,37	114.310,37
7	Subvencions de capital rebudes per l'IEC	2.105.719,20	2.144.889,52	39.170,32
8	Variació d'actius financers	2.820.136,91	2.820.136,91	0,00
	TOTAL GENERAL	13.357.585,37	13.862.281,23	504.695,86

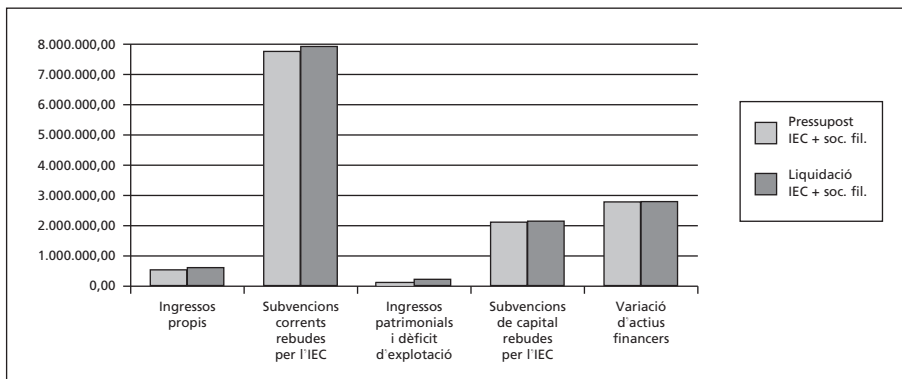
**Resum per capítols de la liquidació del pressupost de despeses de l'any 2007
(incloent-hi les societats filials)**

Capítol	Despesa	Pressupost 2007	Liquidació 2007	Estat d'execució 2007
1	Remuneracions de personal	3.835.932,71	3.432.976,87	27,27 %
2	Despeses de béns corrents i serveis	3.834.736,66	2.994.415,26	23,79 %
3	Despeses financeres	134.901,00	138.149,76	1,10 %
4	Subvencions corrents	594.067,10	536.190,47	4,26 %
6	Inversions reals	4.785.390,90	5.333.843,80	42,37 %
8	Variació d'actius financers	0,00	0,00	0,00 %
9	Variació de passius financers	172.557,00	151.954,32	1,21 %
	TOTAL GENERAL	13.357.585,37	12.587.530,48	100,00 %
				-770.054,89

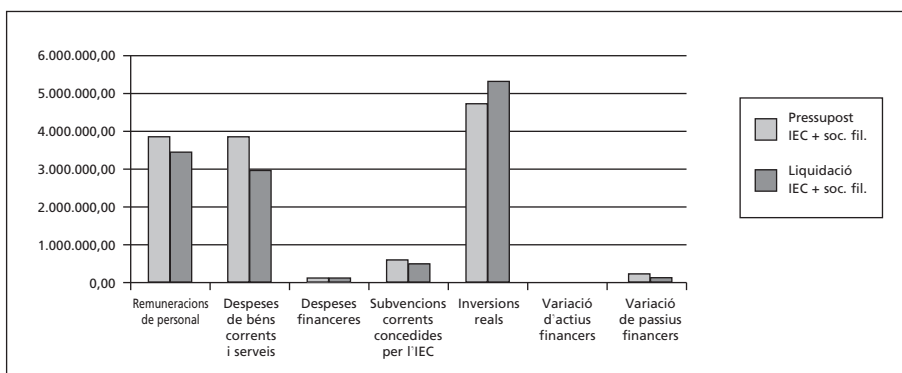
Romanent de l'exercici 2007 (incloent-hi les societats filials)

Total ingressos 2007	13.862.281,23
Total despeses 2007	12.587.530,48
Romanent teòric 2007	1.274.750,75

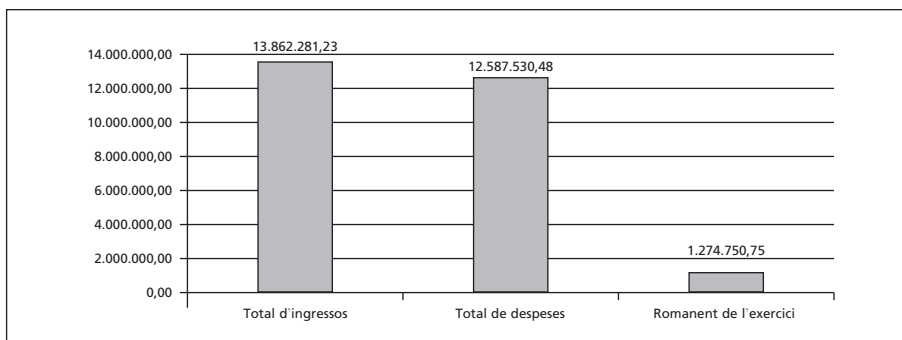
*Resum per capítols de la liquidació del pressupost d'ingressos de l'any 2007
(incloent-hi les societats filials)*

*Resum per capítols de la liquidació del pressupost de despeses de l'any 2007
(incloent-hi les societats filials)*

Romanent de l'exercici (incloent-hi les societats filials)

*Resum general per capítols, articles i serveis de la liquidació
del pressupost d'ingressos de l'any 2007
(incloent-hi les societats filials)*

<i>Art.</i>	<i>Denominació</i>	<i>Institut d'Estudis Catalans 2007</i>
a) Explotació		
30	Vendes i prestació de serveis	643.592,72
39	Altres ingressos	130.128,78
TOTAL CAPÍTOL 3. INGRESSOS PROPIS		773.721,50
40	De l'Administració de l'Estat	1.029.000,00
44	D'universitats	26.916,81
45	De la Generalitat de Catalunya	6.303.726,39
46	D'ens territorials	393.000,00
47	D'empreses privades	154.162,07
48	De famílies i institucions sense finalitat de lucre	87.340,66
TOTAL CAPÍTOL 4. SUBVENCIONS CORRENTS REBUDES PER L'IEC		7.994.145,93
52	Altres ingressos financers	113.596,18
54	Arrendaments	15.791,19
TOTAL CAPÍTOL 5. INGRESSOS PATRIMONIALS I DÈFICIT D'EXPLOTACIÓ		129.387,37
TOTAL EXPLOTACIÓ		8.897.254,80

*Resum general per capítols, articles i serveis de la liquidació
del pressupost d'ingressos de l'any 2007
(incloent-hi les societats filials) (continuació)*

<i>Art.</i>	<i>Denominació</i>	<i>Institut d'Estudis Catalans 2007</i>
b) Operacions de capital		
70	De l'Administració de l'Estat	400.000,00
75	De la Generalitat de Catalunya	1.623.076,39
76	D'ens territorials	32.000,00
77	D'empreses privades	39.813,13
79	Altres subvencions de capital	50.000,00
TOTAL CAPÍTOL 7. TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL		2.144.889,52
TOTAL OPERACIONS DE CAPITAL		2.144.889,52
c) Operacions financeres		
87	Romanent d'exercicis anteriors	2.820.136,91
TOTAL CAPÍTOL 8. VARIACIÓ D'ACTIUS FINANCERS		2.820.136,91
TOTAL OPERACIONS FINANCERES		2.820.136,91
Resum		
Total explotació		8.897.254,80
Total operacions de capital		2.144.889,52
Total operacions financeres		2.820.136,91
TOTAL GENERAL		13.862.281,23

*Resum general per capítols, articles i serveis de la liquidació
del pressupost de despeses de l'any 2007
(incloent-hi les societats filials)*

<i>Art.</i>	<i>Denominació</i>	<i>Institut d'Estudis Catalans 2007</i>
a) Explotació		
10	Sous i salaris	2.601.824,76
11	Assegurances i prestacions socials	744.899,11
12	Altres despeses socials	86.253,00
TOTAL CAPÍTOL 1. REMUNERACIONS DE PERSONAL		3.432.976,87
20	Compres i aprovisionaments	386.621,53
21	Serveis exteriors	2.605.951,38
22	Tributs	1.842,35
TOTAL CAPÍTOL 2. DESPESES DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS		2.994.415,26
30	Deute a llarg termini	124.193,38
31	Deute a curt termini	13.956,38
TOTAL CAPÍTOL 3. DESPESES FINANCERES		138.149,76
48	A famílies i institucions sense finalitat de lucre	536.190,47
TOTAL CAPÍTOL 4. SUBVENCIONS CORRENTS CONCEDIDES PER L'IEC		536.190,47
TOTAL EXPLOTACIÓ		7.101.732,36

*Resum general per capítols, articles i serveis de la liquidació
del pressupost de despeses de l'any 2007
(incloent-hi les societats filials) (continuació)*

<i>Art.</i>	<i>Denominació</i>	<i>Institut d'Estudis Catalans 2007</i>
b) Operacions de capital		
64	Inversions en mobiliari i estris	33.963,52
65	Inversions en equips de procés de dades	148.035,35
66	Actuacions i inversions destinades a l'ús general	3.213.971,55
67	Inversions en altre immobilitzat material	1.280.588,59
68	Inversions en immobilitzat immaterial	657.284,79
TOTAL CAPÍTOL 6. INVERSIONS REALS		5.333.843,80
TOTAL OPERACIONS DE CAPITAL		5.333.843,80
c) Operacions financeres		
90	Amortització de deute a llarg termini	151.954,32
TOTAL CAPÍTOL 9. VARIACIÓ DE PASSIUS FINANCERS		151.954,32
TOTAL OPERACIONS FINANCERES		151.954,32
Resum		
Total explotació		7.101.732,36
Total operacions de capital		5.333.843,80
Total operacions financeres		151.954,32
TOTAL GENERAL		12.587.530,48

3. Informe sobre el pressupost per a l'any 2008

El pressupost per a l'exercici de l'any 2008 correspon a l'última anualitat del contracte programa signat entre la Generalitat de Catalunya i l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) per al quadrienni 2005-2008. En aquest pressupost es consoliden les polítiques iniciades durant els tres primers anys de vigència i, alhora, es dona continuïtat a les novetats introduïdes en el pressupost de l'exercici 2007, tant des del punt de vista formal com des del punt de vista dels continguts.

L'import total del pressupost que es presenta és pràcticament igual que l'aprovat per al 2007. El conjunt d'ingressos que s'incorporen de nou (quarta anualitat del contracte programa) menys els ingressos extraordinaris obtinguts durant el 2007 que no tenen continuïtat durant el 2008 (ingressos extres del Ministeri d'Educació i Ciència [MEC] i ingressos del Centenari) dona com a resultat un pressupost propi de l'IEC per al 2008 amb un increment de l'1,33 % respecte de l'aprovat per al 2007.

Una novetat important del pressupost per al 2008 és que es pressuposten 500.000 euros per afrontar la primera anualitat de la convocatòria de projectes de recerca per al trienni 2008-2010. Aquesta xifra representa un increment del 15 % respecte de la xifra disponible per a projectes de recerca en el pressupost de 2007. Aquesta convocatòria, que gestiona la Secretaria Científica, ha de ser resolta per la Comissió d'Investigació abans de finalitzar l'exercici de 2007.

L'increment del 15 % dels recursos destinats a finançar aquesta convocatòria —en el marc d'uns pressupostos que només s'incrementen en un 1,33 % respecte de l'exercici anterior— és una prova evident de la voluntat de l'Equip de Govern de la institució de potenciar la recerca de l'IEC com una de les finalitats bàsiques de l'acadèmia nacional.

Una altra novetat d'aquests pressupostos és la incorporació d'unes partides específiques per a fomentar la participació de l'IEC i de les societats filials en organismes de coordinació internacional. En aquests moments, a més de la representació de l'IEC a la Unió Acadèmica Internacional, la Societat Catalana de Química, la Societat Catalana de Matemàtiques, la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, la Societat Catalana de Física, l'Associació Catalana de Sociologia i la Societat Catalana d'Estudis Clàssics o bé pertanyen a les respectives agrupacions internacionals, o bé hi tenen representació o estan en fase d'obtenir-la.

El pressupost que es presenta incorpora, per segona vegada, l'activitat de les societats filials. L'experiència iniciada el 2007 es consolida en aquest pressupost. S'han mantingut reunions amb representants (presidents i/o tesorers) de vint-i-quatre de les vint-i-sis societats filials per a fixar el pressupost de cada una per al 2008. En la mesura que l'exercici d'elaborar un pressupost és un acte de previsió i programació d'unes actuacions

futures, hem de reconèixer que la totalitat de les juntes han fet l'esforç de planificar l'exercici següent. És gràcies a aquest esforç de les juntes que hem pogut incorporar la previsió d'ingressos i despeses de les filials al pressupost per a l'any vinent.

El conjunt de les societats filials de l'IEC gestiona una activitat econòmica equivalent a 1.209.993 euros anuals, dels quals 778.393 euros són ingressos propis procedents de fonts de finançament alienes a l'IEC (quotes de socis, inscripcions a cursos i congressos, venda de publicacions i captació de recursos competitiu provinents de convocatòries de la Generalitat, del MEC i de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca).

L'aportació de la Generalitat prevista en aquest pressupost és de 7.985.576,21 euros, xifra que representa un increment del 9 % respecte de l'any anterior. La previsió d'ingressos procedents de la Generalitat feta per al 2008 correspon al 100 % de la xifra prevista en el contracte programa. Després de l'avaluació del grau de compliment dels indicadors de l'exercici 2006 i del primer semestre de 2007, considerem que l'avaluació dels indicadors previstos per al 2008 serà del tot positiva i, en conseqüència, l'IEC rebrà la totalitat dels imports previstos.

Pel que fa als ingressos procedents del MEC, s'han reajustat d'acord amb la previsió que consta en l'avantprojecte del pressupost que ha entrat al Congrés dels Diputats. Això representa una disminució del 36,5 % respecte de la xifra de l'exercici anterior.

Resum del pressupost de l'any 2008 consolidat per capítols

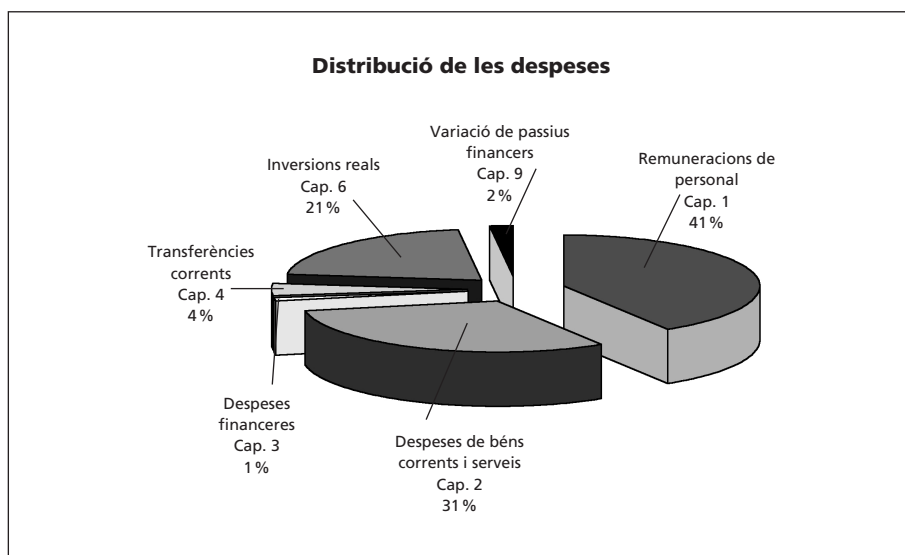
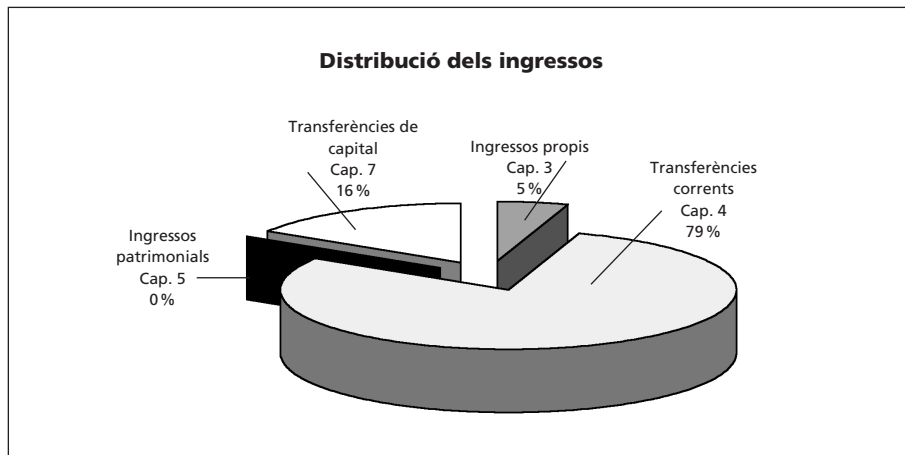
Resum del pressupost d'ingressos consolidat

Cap. 3	Ingressos propis	566.376,00
Cap. 4	Transferències corrents	8.104.866,14
Cap. 5	Ingressos patrimonials	29.067,00
Cap. 7	Transferències de capital	1.718.660,06
Cap. 8	Variació d'actius financers	0,00
TOTAL PRESSUPOST D'INGRESSOS		10.418.969,20

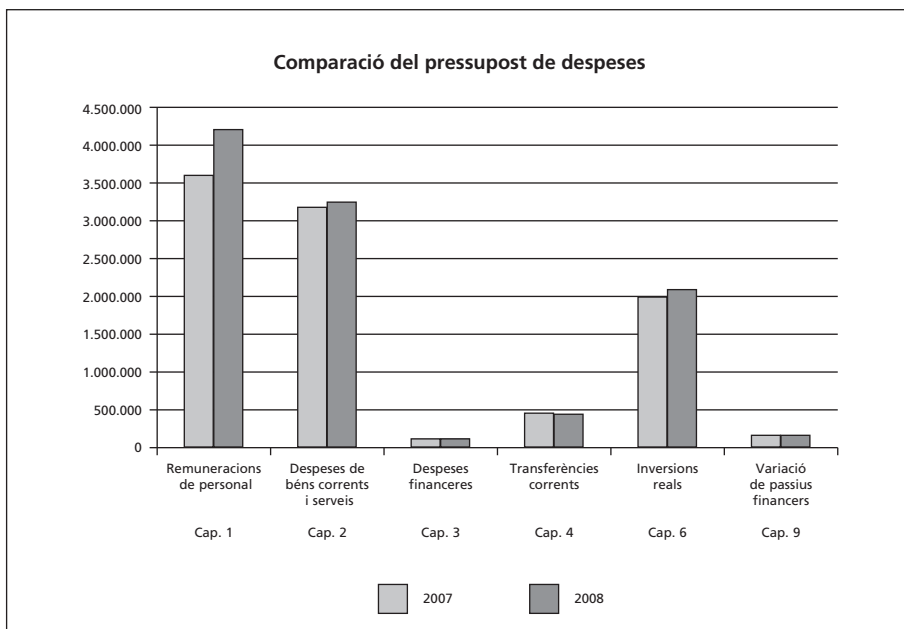
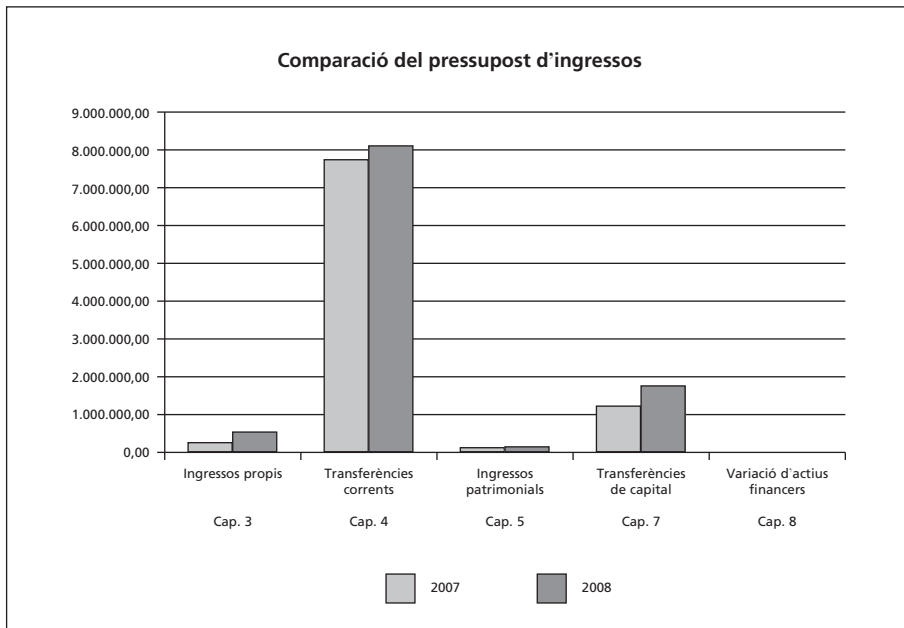
Resum del pressupost de despeses consolidat

Cap. 1	Remuneracions de personal	4.208.928,50
Cap. 2	Despeses de béns corrents i serveis	3.265.931,28
Cap. 3	Despeses financeres	131.086,00
Cap. 4	Transferències corrents	459.103,42
Cap. 6	Inversions reals	2.170.920,00
Cap. 9	Variació de passius financers	183.000,00
TOTAL PRESSUPOST DE DESPESES		10.418.969,20

Gràfics de distribució percentual del pressupost de l'any 2008 consolidat

Gràfics comparatius del pressupost de l'any 2008 consolidat respecte del de 2007

Pressupost d'ingressos per naturalesa consolidat

Resum general per capítols, articles i serveis del pressupost d'ingressos consolidat de l'any 2008

<i>Art.</i>	<i>Denominació</i>	<i>Institut d'Estudis Catalans 2008</i>
a) Operacions corrents		
30	Vendes i prestació de serveis	383.654,00
39	Altres ingressos	182.722,00
TOTAL CAPÍTOL 3. INGRESSOS PROPIS		566.376,00
40	De l'Administració de l'Estat	1.085.100,00
44	D'empreses públiques i d'altres ens públics	17.200,00
45	De la Generalitat de Catalunya	6.700.416,14
46	D'ens territorials	241.000,00
47	D'empreses privades	14.200,00
48	De famílies i institucions sense finalitat de lucre	46.950,00
TOTAL CAPÍTOL 4. TRANSFERÈNCIES CORRENTS		8.104.866,14
52	Altres ingressos financers	14.067,00
54	Arrendaments	15.000,00
TOTAL CAPÍTOL 5. INGRESSOS PATRIMONIALS		29.067,00
TOTAL OPERACIONS CORRENTS		8.700.309,14

*Resum general per capítols, articles i serveis del pressupost
d'ingressos consolidat de l'any 2008 (continuació)*

<i>Art.</i>	<i>Denominació</i>	<i>Institut d'Estudis Catalans 2008</i>
b) Operacions de capital		
70	De l'Administració de l'Estat	0,00
75	De la Generalitat de Catalunya	1.671.660,06
76	D'ens territorials	32.000,00
77	D'empreses privades	0,00
79	Altres transferències de capital	15.000,00
TOTAL CAPÍTOL 7. TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL		1.718.660,06
TOTAL OPERACIONS DE CAPITAL		1.718.660,06
c) Operacions financeres		
87	Romanent d'exercicis anteriors	0,00
TOTAL CAPÍTOL 8. VARIACIÓ D'ACTIUS FINANCERS		0,00
TOTAL OPERACIONS FINANCERES		0,00
Resum		
Total operacions corrents		8.700.309,14
Total operacions de capital		1.718.660,06
Total operacions financeres		0,00
TOTAL GENERAL		10.418.969,20

Pressupost de despeses per naturalesa consolidat

Resum general per capítols, articles i serveis del pressupost de despeses consolidat de l'any 2008

<i>Art.</i>	<i>Denominació</i>	<i>Institut d'Estudis Catalans 2008</i>
a) Operacions corrents		
10	Sous i salaris	3.185.523,94
11	Assegurances i prestacions socials	909.615,31
12	Altres despeses socials	113.789,25
TOTAL CAPÍTOL 1. REMUNERACIONS DE PERSONAL		4.208.928,50
<hr/>		
20	Compres i aprovisionaments	443.736,00
21	Serveis exteriors	2.313.361,00
22	Tributs	2.000,00
28	Activitats i altres	641.834,28
TOTAL CAPÍTOL 2. DESPESES DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS		3.400.931,28
<hr/>		
30	Deute a llarg termini	98.000,00
31	Deute a curt termini i altres	33.086,00
TOTAL CAPÍTOL 3. DESPESES FINANCERES		131.086,00
<hr/>		
48	A famílies i institucions sense finalitat de lucre	459.103,42
TOTAL CAPÍTOL 4. TRANSFERÈNCIES CORRENTS		459.103,42
TOTAL OPERACIONS CORRENTS		8.200.049,20

*Resum general per capítols, articles i serveis del pressupost
de despeses consolidat de l'any 2008 (continuació)*

<i>Art.</i>	<i>Denominació</i>	<i>Institut d'Estudis Catalans 2008</i>
	b) Operacions de capital	
64	Inversions en mobiliari i estris	1.000,00
65	Inversions en equips de procés de dades	17.500,00
66	Actuacions i inversions destinades a l'ús general	1.663.025,00
67	Inversions en altre immobilitzat material	123.395,00
68	Inversions en immobilitzat immaterial	366.000,00
	TOTAL CAPÍTOL 6. INVERSIONS REALS	2.170.920,00
	TOTAL OPERACIONS DE CAPITAL	2.170.920,00
	c) Operacions financeres	
90	Amortització de deute a llarg termini	183.000,00
	TOTAL CAPÍTOL 9. VARIACIÓ DE PASSIUS FINANCERS	183.000,00
	TOTAL OPERACIONS FINANCERES	183.000,00
	Resum	
	Total operacions corrents	8.200.049,20
	Estalvi de gestió	-135.000,00
	Total operacions de capital	2.170.920,00
	Total operacions financeres	183.000,00
	TOTAL GENERAL	10.418.969,20

V. Activitat institucional

Inauguració del curs

El dia 29 d'octubre de 2007 tingué lloc, a la Sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans, la sessió inaugural del curs 2007-2008.

El discurs reglamentari fou a càrrec de la senyora Maria Josep Cuenca Ordinyana, membre numerària de la Secció Filològica, amb el títol «La pragmàtica en la gramàtica». L'acte comptà també amb un parlament del president de l'Ins-

titut d'Estudis Catalans, Salvador Giner, i del secretari general de l'Institut, Joan-domènec Ros i Aragonès, que va fer lectura de la síntesi de la memòria anual del curs anterior i llegí la relació de nous membres de l'IEC. Durant l'acte, també es lliuraren les medalles als membres emèrits. El president de l'Institut clogué l'acte.

Discurs del president de l'Institut d'Estudis Catalans

Inaugurar el curs acadèmic és, enguany, un motiu d'excepcional satisfacció. El 2007 ha estat, i és encara, l'any del Centenari de l'Institut d'Estudis Catalans. Encetem, doncs, un curs que, després d'avaluar el passat i copsar el nostre present, ens obligarà a pensar més que mai el nostre esdevenidor; l'esdevenidor d'una corporació abocada al conreu de les humanitats i la ciència al més alt nivell, al servei sempre de la nostra nació, de la seva cultura i de la seva llengua; al servei, doncs, del saber, del coneixement objectiu i dels valors de la raó, el progrés i la fraternitat amb altres pobles i ciutadans d'altres països, a més del nostre.

No és arriscat afirmar que els actes i esdeveniments del Centenari, co-

mençant pel solemne acte inaugural al Palau de la Música Catalana, l'octubre de 2006, són prou coneguts de tots, i, per tant, no cal rememorar-los ara fil per randa. Hi han concorregut tres elements que els han posat a l'abast de molta gent: una considerable participació de la major part dels membres de l'Institut i dels nombrosos socis de les societats filials, així com d'una veritable munió de ciutadans d'arreu dels Països Catalans; una difusió mediàtica de gran volada —sense precedents en la història centenària d'aquesta institució—, no solament generada pel mateix Institut, sinó també pels mitjans de comunicació, els quals han estat generosos i dignes en aquesta tasca, tan necessària; i, en darrer lloc, però no pas per

això menys important, una execució eficaç de tots els programes del Centenari per part del personal i dels treballadors de la casa.

Senyores i senyors, és un costum inveterat agrair, al final d'una allocució com la que enceto, a aquells que treballen a l'Institut llur ajut imprescindible, així com llurs capacitats i professionalitat excepcionals. També, deixeu-m'ho dir sense embuts, llur patriotisme. Vull dir-ho, però, al principi: que rebin el nostre pregon agraïment. Els treballadors de la casa també són l'Institut, i el fan dia rere dia. El prestigi de l'acadèmia nacional depèn d'ells en gran manera. L'Institut, com a fill d'un país tan singular com el nostre, tot i ésser una acadèmia, és quelcom més que una acadèmia. Gosaria dir que ningú no coneix aquesta veritat millor que els treballadors de l'Institut d'Estudis Catalans.

La direcció i coordinació dels actes del Centenari han estat —i són encara— a càrrec d'una comissió, el cap de la qual és el vicepresident Antoni Riera i Melis. Hi participen totes les seccions, així com un estol de col·laboradors de diversos camps d'activitat, alguns d'externs, però gairebé tots lligats a la casa. També ells mereixen agraïment, però no vull fer feixucs els meus mots anomenant-los un per un. L'esplèndid catàleg del Centenari —sobri, elegant, racional i noucentista, com correspon a aquesta acadèmia— recull tots llurs noms. També cal esmentar

el programa del Centenari, eixit abans que comencessin les activitats. Llegeu-lo i fullegeu-lo de nou, ara que entrem a la darrera fase de les celebracions. El que impressiona més és constatar fins a quin punt les seccions i societats filials d'aquesta plural acadèmia d'acadèmies han anat complint la tasca amb precisió i esperit rigorós. El que era programat —i era molt, vast i complex— s'ha fet. Seminars, concerts, conferències, simposis nacionals i internacionals, exposicions —entre les quals destaca la del Centenari—, s'han succeït amb un ritme incessant. Molts, naturalment, a la Casa de Convalescència, però molts d'altres, arreu dels Països Catalans. Dubto que gaires acadèmies germanes, a Europa i arreu, maldir com nosaltres maldem per ser presents a tot el territori, per mantenir tan viu el vincle estret que ens uneix amb la nostra ciutadania.

Tot i que l'Institut, gairebé per definició, mira cap a l'esdevenidor, calia que durant l'any del Centenari tinguéssim ben presents aquells homes i dones als quals estem més obligats, científicament i moral, al llarg de la nostra història. Hem glossat un cop i un altre les figures d'Enric Prat de la Riba i tot l'estol d'intel·lectuals i patriotes a qui devem l'existència, així com les vicissituds —terribles, de vegades— per les quals ha passat aquesta acadèmia. És autònoma i independent, certament. Pertany, però, al poble català. En segueix les pulsacions com

un sismògraf. Bateguen ensem. No vull tornar a recordar ni esdeveniments ni persones que coneixeu tan bé com jo. Tanmateix, cal esmentar un heroi de la casa, Ramon Aramon i Serra, que més que ningú, amb sacrificis inoblidables i amb un capteniment d'inigualable fermesa, salvà l'Institut en els anys més dolorosos. Vull recordar-vos també l'homenatge que molt aviat li retrem en un conjunt d'actes públics, com a part essencial de les celebracions del Centenari.

Volia, doncs, esmentar el Centenari, sense relatar amb detall, però, un desenvolupament prou conegut en què tot l'Institut ha participat. M'he limitat només a evocar-lo, i em sabreu disculpar que no m'hi estengui més, car no és propi que en parli més fins que no l'hàgim clos del tot. Serà llavors també que donarem les gràcies, un cop més, a totes aquelles entitats, públiques o privades, governamentals o de la societat civil, que ens han fet costat.

Permeteu-me que evocui, a grans trets, la situació i la marxa regular de l'Institut en aquests moments, així com les tasques immediates previstes, és a dir, les del curs que ara comença, el 2007-2008.

El curs acadèmic que encetem serà el darrer del contracte programa amb la Generalitat de Catalunya, que ens ha permès funcionar amb eficàcia i ambició durant els darrers tres anys. Hem complert tots els objectius amb escreix, com ha reconegut explícitament la co-

missió de seguiment que ha analitzat detalladament l'aplicació i l'execució del programa. Aquest mateix contracte programa ens ha exigint la instauració d'un nou organigrama de l'Institut. Un cop aprovat pel Consell Permanent i pel Ple de l'Institut, l'hem aplicat amb els millors criteris possibles pel que fa a l'administració i la funcionalitat de la nostra institució. Serà tasca de l'Equip de Govern el curs que encetem la negociació d'un nou contracte programa amb les autoritats, perquè n'asseguri la continuïtat així com el progrés normal de l'Institut.

L'Institut té la tasca estatutària de conrear les ciències i les humanitats al més alt nivell. Això es manifesta, arreu del món, en la publicació del coneixement crític i objectiu. Som la primera editorial acadèmica i científica en llengua catalana. Les nostres publicacions —que inclouen diverses revistes científiques en tots els camps— han continuat a bon ritme, i han millorat en tots els fronts, amb una difusió creixent, incrementada gràcies al web de l'Institut, que continuarem perfeccionant i enriquint durant el proper curs. Cal destacar la nova versió, revisada i ampliada, del *Diccionari de la llengua catalana*, que l'Institut, com a acadèmia de la llengua, publicà el passat dia de Sant Jordi. En general, no fóra bo que, des d'aquest lloc, hom felicités específicament una de les seccions del nostre Institut, ja que cal considerar que tots plegats constituïm una sola pinya. El nos-

tre capteniment no pot ser el de l'auto-complaença. Tanmateix, senyores i senyors, permeteu-me que felicitï la Secció Filològica: el president, Joan Martí i Castell; el director de la Comissió de Lexicografia i el de les Oficines Lexicogràfiques, Carles Miralles i Joaquim Rafel, respectivament, i tots els seus col·laboradors científics, així com tots els especialistes i professionals de la casa que hi han intervingut. El resultat obtingut ha estat el gran èxit del *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut. No solament la distribució i venda han superat totes les expectatives, sinó que les xifres de consultes en línia són altíssimes. El *Diccionari* és una expressió feaent de l'arrelament de l'Institut d'Estudis Catalans a tot l'àmbit territorial i a tota la ciutadania que pertany a la nostra llengua i la nostra cultura. Pot haver estat un èxit per a la nostra acadèmia, i, òbviament, per a la Secció Filològica, però, per damunt de tot, ho ha estat per a la nostra llengua, la nostra cultura, la nostra ciutadania.

Com he indicat abans, les altres publicacions científiques, en paper o en línia, continuen creixent a un ritme satisfactori, en tots els camps del coneixement. L'Equip de Govern actual és molt conscient que, com a acadèmia, tenim una posició estratègica crucial, que ens permet aliar-nos amb les universitats del nostre àmbit —com hem fet i continuarem fent—, però també ens esperona a consolidar la nostra posició com a gran edito-

rial acadèmica i universitària en llengua catalana, així com de nucli català de referència en la *lingua franca* de la modernitat avançada, l'anglès. L'aparició de llibres avançats de text en ciències, el projecte *Scriptorium*, n'és un exemple.

Tot això va molt lligat amb una de les nostres ambicions actuals, que no és pas un projecte per a l'esdevenidor, sinó que ja està en marxa. L'Institut és, i ha de ser més encara, la llar des d'on s'irradiï el coneixement públic de la ciència, el coneixement cívic. Actualment, tal vegada hi ha límits pel que fa als projectes de recerca que podem dur a terme nosaltres mateixos —tot i que el pressupost actual de què disposem per a recerca no tingui precedents en tota la història de la nostra acadèmia. Per això, sovint ens aliem amb universitats i institucions de recerca, com ara la Unió Acadèmica Internacional i la Fundació Europea de la Ciència, per dur a terme els nostres projectes. En canvi, no hi ha cap limitació a l'hora de difondre d'una manera democràtica i pedagògica el coneixement relatiu a tots els camps de la ciència. És per això que l'Institut ha anat recuperant, cada cop amb més intensitat, la funció com a fòrum de difusió del coneixement, i també com a lloc de discussió i debat. Fa pocs dies, el gran científic valencià Bernat Sòria, actual ministre de Sanitat, presentava programes importants per a guarir malalties degeneratives. No ha estat un cas aïllat, i només heu de consul-

tar les informacions sobre les activitats de l'Institut en camps de difusió científica per comprovar que avancem en aquesta direcció.

La millora dels serveis de comunicació externa i de projecció ciutadana de l'acadèmia catalana ens ha facilitat aquesta tasca de manera indubtablement eficaç. Cada cop més, un públic culte i interessat acut a les activitats de projecció i debat científic a la Casa de Convalescència. Les dades són ben eloqüents.

Pel que fa a la projecció i col·laboració internacionals, voldria recordar la coordinació del projecte de la Unió Acadèmica Internacional sobre la dignitat humana, amb seminaris duts a terme a Jerusalem, Rabat i Barcelona, i un que es farà properament a Suècia; i també l'entrada de la Societat Catalana de Química, amb categoria de membre de ple dret, a l'Associació Internacional de Química. Continuem, doncs, consolidant la nostra posició com a acadèmia nacional mundialment reconeguda com a tal.

Vull imaginar que tot això té alguna cosa a veure amb l'increment de confiança que hem rebut de les autoritats públiques en els darrers temps. Les consultes tècniques i científiques que ens fan les autoritats del país sovintegen. Hem d'agrair de tot cor als distingits juristes, pedagogs, lingüistes, enginyers, economistes, historiadors, arqueòlegs i altres acadèmics de la nostra institució que hagin respost amb entusiasme i generositat

quan la Presidència els ha demanat formar part d'una comissió d'experts per a redactar un dictamen referent als més diversos aspectes de la vida nacional, sobre els quals les autoritats ens demanaven una opinió sàvia. Llur tasca ha estat i és vital per al prestigi de l'acadèmia nacional catalana. Tots ho sabem prou. També ho és per a la vida de la ciutadania. Les autoritats i els polítics decidiran: nosaltres, però, els donem, com més va més, les eines expertes que han de menester. A més d'això, les autoritats educatives han confiat a l'Institut la revisió lingüística i tipogràfica de les proves d'accés a les universitats catalanes, una tasca delicada i d'alta responsabilitat a tots els països europeus: hem estat felicitats fa pocs dies per l'eficàcia i la professionalitat amb què l'hem dut a terme. Goso afirmar, senyores i senyors, que anem pel bon camí.

Per tal de no fer gaire feixuga la meva intervenció d'obertura de curs, us estalviaré un recompte de moltes altres activitats, de les quals sou sovint els protagonistes. Em limitaré a esmentar un fet prou extraordinari: l'Institut ha entrat en una fase d'expansió física sense precedents des que ocupàrem els locals del carrer de Maria Aurèlia Capmany. Recentment, hem adquirit uns nous locals a la rambla del Raval, que ja han estat inspeccionats pels membres del Consell Permanent. Aquests nous locals, juntament amb un magatzem al carrer de Sant Ramon, ens permetran eixamplar els nostres

serveis i unitats de recerca d'una manera que s'adigui a les nostres creixents necessitats i responsabilitats. Quan parlem d'expansió física i de nous locals voldria recordar-vos que pensem també en les nostres seus territorials, i que no hem

oblidat en cap moment la manca d'una seu regular a les Illes Balears i a València. Pel que fa al darrer cas, ja hi tenim un delegat i fem servir l'Espai Ciència del Centre de Cultura Contemporània d'aquella ciutat.

Lliçó inaugural

La pragmàtica en la gramàtica, per Maria Josep Cuenca

És per a mi un enorme honor ser membre de l'IEC i encara més inaugurar aquest curs acadèmic dins del marc del centenari d'una institució tan important per a la llengua i la cultura catalanes. Sens dubte, pocs honors poden superar aquest per a una professora i investigadora de l'àrea de filologia catalana, nascuda i criada a Barcelona i que va tornar als disset anys a les terres dels seus pares, la ciutat de València.

Les darreres dècades han implicat canvis importants en la concepció i l'estudi de la gramàtica, que, sense bandejar o substituir altres models, han ofert una nova perspectiva, més interdisciplinària i, en la meua opinió, més adequada per a la descripció de la llengua i per a les aplicacions de la lingüística, molt especialment l'ensenyament i la traducció, però també per a altres àrees d'indubtable interès com la lexicografia o la terminologia.

El que es pot denominar *enfocament comunicatiu*, que, simplificant, podem caracteritzar com la consideració dels elements del sistema de la llengua —de la gramàtica— en relació amb l'ús lingüístic —la pragmàtica—, s'ha integrat en l'estudi de les llengües, com un nou condiment que, tanmateix, ha variat «el gust» dels estudis lingüístics d'una manera essencial.

Des de la meua tesi doctoral, que va rebre el Premi Pompeu Fabra d'aquesta institució l'any 1991, m'he interessat per explorar el territori indefinit que ocupa la interacció entre la sintaxi i la pragmàtica, l'oració i el text, el sistema i l'ús, cosa que m'ha dut a ocupar-me, sempre amb un peu en la sintaxi, de temes relacionats amb l'anàlisi del discurs, la gramaticalització, la gramàtica del text, l'ensenyament de llengües des d'un punt de vista comunicatiu i, darrerament, la traducció i l'anàlisi contrastiva.

Actualment, la meua mirada ha passat del text escrit a l'oralitat, on trobem en estat pur els fenòmens dinàmics que defineixen el que potser podríem denominar *essència de la gramàtica*.

En concret, en la meua exposició parlaré d'un grup de *partícules*, no solament per descriure-les de manera succinta, sinó, més aviat, per mostrar l'interès teòric, descriptiu i aplicat que pot tenir el fet d'estudiar els fenòmens i els procediments que s'hi relacionen: qüestions com la categorització de les parts de l'oració o la polisèmia, centrals per a l'anàlisi gramatical i també lexicogràfica, apareixen com a dignes d'una segona mirada quan ens apartem de l'àmbit trillat de les parts de l'oració més estudiades —el nom, l'adjectiu o el verb— i ens endinsem en el món dels connectors i, en general, dels mots invariables.

La concepció logicista del llenguatge ha portat a ignorar una sèrie d'elements de gran importància i ús en la comunicació, elements com *oh*, *a veure*, *mira*, *home*, que se solen englobar en el concepte difús i heterogeni de *partícules*. Aquesta mena d'elements fins fa pocs anys ha patit un oblit a causa d'un doble reduccionisme en l'estudi del llenguatge:

a) el que identifica el llenguatge, com a objecte d'estudi, amb el contingut proposicional;

b) el que redueix l'estudi lingüístic a la llengua escrita, culta i generalment literària.

Aquesta perspectiva no solament afecta la gramàtica tradicional, sinó que, amb matisos importants, arriba a teories molt més modernes, com la gramàtica generativa, que aïlla l'ús lingüístic dins del concepte d'actuació i el tracta com un aspecte no sistematitzable i no interessant per a la lingüística.

El problema principal que presenten aquests elements és que són polisèmics i sovint també polifuncionals: un mateix mot sol manifestar diversos significats i pot tenir diferents característiques estructurals corresponents a un comportament intermedi entre dues (o més) classes morfosintàctiques, com és el cas de *a veure* (entre subordinada, connector i interjecció) o *home* (entre vocatiu, connector i interjecció).

1. El vici del *miri*, *miri*

Analitzem un exemple de Mercè Rodoreda, ben adient per iniciar aquest curs acadèmic, que coincideix parcialment amb l'any dedicat al centenari de la narradora catalana més universal:

—M'agrada seure de cara al mar i quedar-me buit. Vostè no pot ser que dormi tranquil amb aquesta agitació a l'ànima.

—L'agitació és vida. El mar, *miri-se'l* amb calma, no em diu res. El porta-avions que hi ha al damunt, m'interessa...

—Així a vostè tant li fa saber com es fan les petxines?

—Què vol dir?

—És que les petxines les fa el mar. I sense el mar el porta-avions que a vostè li agrada tant hauria d'anar amb rodes. Que no ho veu que el més gran misteri del món és el mar?... *Miri-se'l* bé.

—Sempre diu *miri*, *miri*, *miri*...

—Vostè també. *Miri*: vostè i jo estem l'un al pol nord i l'altre al pol sud. Jo trobo que el mar, amb aquest malestar de les onades, és una tragèdia.

[...] L'home alt es va treure un feix de retalls de diari de la butxaca.

—Veu?... he dut tots els retalls de diari. Tingui, llegeixi. *A veure* si encara gosarà dir que va ser una broma. Un moment. Els tinc ordenats però com que els he mirat abans de dur-los em sembla que se m'han barrejat. Les coses s'emboquen soles. Mentre no hi penses... Perdoni. Una mica de paciència sempre va bé. *A veure...* La broma, com vostè diu, comença el dia 12... 15... *miri...* Veu?... ja m'ha encomanat el vici del miri, miri... Bé, anem per feina. [...]

—Miri.

—Què passa?

—Aquests nens de cara al mar.

Aquesta és una bona mostra de l'escriptura parlada que defineix l'estil de Mercè Rodoreda.¹ La sensació de parla es relaciona directament amb l'ús de formes com *miri*, *a veure*, *veu?* i *bé*. L'exemple transcrit ens mostra usos diferenciats d'aquests mots, els uns literals i els altres gramaticalitzats com a connectors.

Dos desconeguts es troben a la vora de la mar i conversen en relació amb objectes i persones que es troben al seu entorn. *Mirar* és, generalment, utilitzat com a verb en el sentit de «percepció física». Però quan l'home alt retreu al seu interlocutor que *Sempre diu miri, miri, miri*, aquest li respon amb un altre tipus de *miri* (*Miri: vostè i jo estem l'un al pol nord i l'altre al pol sud*) que ni es comporta pròpiament com un verb ni significa 'mirar' més que en un sentit metafòric ('parar atenció'). En efecte, el «vici» de dir *miri* no remet a la repetició del verb pròpiament, sinó al fet que la repetició d'aquesta mena de partícules s'ha considerat freqüentment com una mostra d'incorrecció i inadequació, un vici de parla.

El desdoblament de significat i de funció també s'observa en *veu?*, que no pregunta sobre aquesta capacitat perceptiva, i en *a veure*, que tampoc no manifesta una intenció d'observar. En el primer cas, tenim un ús límit, en què es pot fer una lectura literal (es pregunta si veu els retalls), i un exemple en què és clar que no hi ha res a mirar (*Veu?... ja m'ha encomanat el vici del miri, miri...*), sinó que *veu?* marca una transició en el torn (un canvi de tema) i alhora implica el receptor en el seu discurs. *A veure*, per la seva banda, manifesta un ús interjectiu amb valor de contrarietat (*A veure si encara gosarà dir que va ser una broma*) i té un ús connectiu en el cas en què marca una pausa en la intervenció (*A veure... La broma, com vostè diu, comença el dia 12... 15...*).

1. M. RODOREDA (1979 [1967]), «El mar», a *La meva Cristina i altres contes*, 8a ed., Barcelona, Edicions 62, p. 18-19.

Per acabar, trobem un cas de *bé* utilitzat com a adverbí (*Una mica de paciència sempre va bé*) i un altre cas en què *bé* fa de connector (*Bé, anem per feina*) i indica la fi d'un excurs i l'inici d'un nou tema.

En aquells casos en què les formes identificades no funcionen com una categoria lèxica (verb o adverbí), no aporten significat proposicional al text, no el fan avançar en el nivell informatiu; però aporten un significat pragmàtic importantíssim en la parla, relacionat amb la gestió del discurs i amb la interacció entre els interlocutors. D'alguna manera, aquestes partícules, que podem denominar *connectors pragmàtics* (cf. Cuenca, 2006b), encapsulen informació pragmàtica en formes gramaticals. És difícil imaginar un intercanvi comunicatiu oral o que pretengui representar l'oral sense aquesta mena de marques, sobretot quan la informalitat impregna el discurs.

Els exemples del fragment de Rodoreda ens mostren la complexitat dels elements que ens ocupen:

a) Alguns mots que s'han inclòs dins del grup de les partícules procedeixen d'estructures basades en categories primàries o lèxiques.

b) Tenen un significat diferent que la corresponent categoria lèxica.

c) Presenten un comportament sintàctic diferenciat dels elements d'origen.

En efecte, el procés que il·lustren els casos anteriors és el que es denomina *gramaticalització*. Els elements gramaticalitzats, doncs, presenten una contrapartida amb interpretació literal, que és la forma de la qual deriven. D'aquesta manera, ens trobem amb una mateixa forma o dues formes directament relacionades que presenten significats diferents però emparentats, per la qual cosa cal entendre-les en termes de polisèmia (sincrònica i diacrònica) i no d'homonímia (almenys no diacrònicament). Semblantment, el desdoblament de significat duu aparellat un canvi morfosintàctic o de categoria gramatical, que dona lloc a una polifuncionalitat que és certament incòmoda per a una concepció logicista del llenguatge, en la qual se cerca una relació biunívoca entre forma i funció i encara «idealment» també amb el significat.

El fet de no reconèixer els processos de gramaticalització, que s'activen en el nivell de la pragmàtica —és a dir, de l'ús lingüístic— i acaben modificant la gramàtica de les llengües, condueix a no poques errades en la definició del significat i sobretot en l'adscripció categorial de formes que, per inèrcia i malgrat els canvis que han experimentat, es continuen classificant amb la categoria d'origen.

Com a exemple dels problemes i de les línies de solució que susciten aquests mots tan usuals en la parla, ens ocuparem del connector pragmàtic *bé*.

2. Gramaticalització i desdoblament semàntic i funcional

Si fem la cerca de *bé* al DIEC, hi trobem tres entrades: la corresponent a *bé* nom, la corresponent a l'adverbi i la que inclou usos conjuntius i usos interjectius. Val a dir que no s'inclouen explícitament ni al *Diccionari* ni en la major part de les gramàtiques catalanes els usos connectius que hem vist en el fragment de Rodoreda i que centraran la nostra atenció en aquesta intervenció.

Com a adverbi, es defineix així: «Segons podia desitjar-se, d'una manera satisfactòria o avantatjosa» (*Hem dinat bé*); «De bona manera, rectament, especialment d'una manera conforme al deure» (*Treballar bé*); «En alt grau, en grau considerable» (*És ben alta, aquella torre!*); «Precedint un verb, especialment un participi passat, del tot» (*T'han ben enganyat!*). En aquest apartat, doncs, s'hi consignen els usos pròpiament adverbials en què *bé* actua com a complement verbal, i també els quantificadors, en què precedeix altres categories. De fet, els usos quantificadors són els que més han despertat l'interès de gramàtics catalans com Jané, que hi ha dedicat diferents articles publicats a l'*Avui* sota títols com «Un cas ben clar», «Ben explicat», «Ben bé» o «Fer-ho ben fet».

En usos conjuntius, es defineix com un mot que serveix «per a afirmar contradient una asseveració, un supòsit, qualsevol dubte possible» (*Estan renyits? Bé he vist que es parlaven*), reforça conjuncions (*o bé*) o forma part de locucions conjuntives (*ara bé, doncs bé, si bé, per bé que*).

Com a interjecció, s'inclouen al *Diccionari* dos usos exclamatius utilitzats «per a indicar aprovació» (*Què t'ha semblat l'actuació de l'Helena? Bé, molt bé!*) i «per a marcar un dubte» (*Bé, bé! Ja veurem si podem fiar-nos de la seva paraula*). Aquests usos apareixen també en altres diccionaris i, menys habitualment, en gramàtiques catalanes. Cal destacar el fet que Fabra, en la gramàtica pòstuma, parla de *bé* com un dels casos de gramaticalització com a interjecció: «On trobem sobretot termes d'aquests constituint ells sols un acte d'expressió i comunicació complet, és en les exclamacions. Ex.: *Déu meu! D'acord! Gràcies! Perdó! Silenci! Atenció! Bo! Bé! Amunt!* És fent-se exclamatiu que aquests termes (normalment emprats per la llengua com a elements de frase) esdevenen excepcionalment equivalents de frase. No altra cosa que equivalents de frase són les interjeccions. Ex.: *ai!, uii!, oh!, ah!, ei!, ep!, pst!, apa!, ecs!, uix!*» (1956, § 128).

Badia, en la *Gramàtica catalana* (1994, p. 693-694), reflecteix també molt clarament la polisèmia de *bé*. Dins de l'apartat dedicat als adverbis, en diferència quatre usos:

1) el típic, propi d'un adverbi de manera que significa 'satisfactòriament, de bona manera', com a oposat a *malament*;

2) el valor ponderatiu, equivalent a ‘en alt grau’, en casos com *es tracta d’un cas ben curiós, el director parlava ben convençut o ho podeu ben creure*, aquest darrer considerat gairebé un prefix verbal;

3) un valor quasi conjuntiu com en *Bé m’han dit que ells acceptaven*, que afirma contradient i pressuposa que algú ha dit que ‘ells no acceptarien’ i també com a reforç d’algunes conjuncions: *o bé, ara bé, doncs bé, si bé, per bé que, bé que*;

4) l’ús en què *bé* funciona com a expressió d’aprovació i de dubte en casos com *Diu que no vindrà fins a les vuit. —Bé* (resposta) i *Bé, bé; això no m’ho faràs creure*. En aquests casos, Badia adverteix que la parla corrent usa *bueno*, i comenta que «tot reconeixent que no serà fàcil d’arraconar-lo, cal fomentar per tots els mitjans l’ús de *bé*».

Constatem, doncs, la polifuncionalitat i la polisèmia de *bé* només fent una ullada a diccionaris i gramàtiques. Però en l’ús lingüístic aquests trets encara són més destacats i variats.

Bé, com a mot invariable, té tres usos fonamentals: el d’adverbi, el d’interjecció i el de connector. Podem comprovar-ho identificant les aparicions de la forma *bé* en un debat electoral emès amb motiu de les eleccions autonòmiques al Parlament de Catalunya. En aquest text, podem identificar usos connectius, conjuntius i adverbials; quantitativament, els usos connectius són superiors als adverbials i als conjuntius: la forma *bé* com a connector o com a element d’un connector s’usa en 44 casos (3 casos corresponen a la variant *bueno*), l’adverbi *bé* apareix en 36 exemples i la conjunció *o bé* només en 2 casos.

Fixem-nos en la següent intervenció de Joaquim Nadal:

MODERADORA: Senyor Joaquim Nadal.

NADAL: Sí, **bé**, le_ les nostres propostes sobre, eh., economia i benestar que era el bloc que ara havíem de tractar. Torno al principi: un pacte per l’ocupació i la igualtat, un pacte per l’educació, la formació i la cultura, un pacte per les ciutats i els pobles.

[...] I pel que fa a l’economia, a la productivitat, a l’activitat, a la competitivitat, nosaltres creiem que en el terreny de la indústria, del comerç i del turisme es pot fer força més i més **bé** del que s’està fent. [...] Què fa el Govern de la Generalitat? Fa obres, s’endenta i no cobra impostos. Està **molt bé**, però potser un dia ens hi hem d’arremangar tots i posar-nos-hi tots alhora. (EA95, 297)²

2. Aquest exemple i els següents provenen del debat electoral realitzat amb motiu de les eleccions autonòmiques del 1995, emès per TV3 i TVE el 3 de novembre de 1995. A la fi dels exem-

En aquesta intervenció, Nadal utilitza dos tipus de *bé*: el connectiu, amb el qual inicia la seva intervenció després d'haver acceptat el torn (*Sí*), i l'adverbial (*es pot fer força més i més bé del que s'està fent*). El tercer cas té un gran interès (*Està molt bé, però potser un dia ens hi hem d'arremangar tots*), ja que és una mostra dels contextos que serveixen de pas en el canvi sintàctic i semàntic des del valor adverbial, que manté *molt bé* en aquest cas, i el valor connectiu que s'incrementaria en versions com *Bé, però potser un dia ens hi hem d'arremangar tots* o encara més si diguéssim *Bé, potser un dia ens hi hem d'arremangar tots*, amb un *bé* que fins i tot ha assumit la càrrega contrastiva de la conjunció *però* i ha completat, doncs, el procés de gramaticalització que es vincula justament a un ús previ a una objecció.

En el debat trobem l'adverbi *bé* sobretot amb els predicats *anar* (10 exemples) i *fer* (9 casos). Tant les formes connectives/interjectives *bé*, *molt bé*, *doncs bé* (i variants) com la conjunció disjuntiva *o bé* són resultat de la gramaticalització de l'adverbi. Com hem apuntat, aquest procés implica:

a) un canvi de significat a través d'un procés de pragmatització o subjectivació des del significat literal ('de manera adequada, correcta, satisfactòria') cap a significats procedimentals lògics (disjunció), estructurals (canvi de tema, inici de seqüència, etc.) o modals (acord, desacord, correcció);

b) una modificació del comportament sintàctic (reanàlisi), quant a la funció (de complement verbal o modificador sintagmàtic a element connector) i quant a la distribució (d'una posició interna en el sintagma verbal a, generalment, una posició inicial d'oració o clàusula).

3. Polisèmia: entre el maximalisme i el minimalisme metodològic

La polisèmia no es redueix als casos en què hi ha un comportament sintàctic diferenciable, sinó que també s'observa en l'ús connectiu i interjectiu. Com a connector pragmàtic, *bé* desenvolupa diferents funcions que podem classificar en dos grups: funcions modals i funcions estructurals.

Quan desenvolupen funcions modals, els connectors indiquen valors vinculats a l'actitud del parlant respecte al que diu i respecte a l'interlocutor. En el cas de *bé*, aquests

ples, hi apareix entre parèntesis la sigla que identifica el text (*E495*, 'eleccions autonòmiques 1995') i, a continuació, el número que identifica el torn.

valors són d'acord (total o parcial), desacord i contraposició. És a dir, *bé* cobreix un ampli espectre que va des de l'acord al desacord totals.

MODERADOR: [(Hem pactat abans)], senyor Nadal, hem pactat abans del debat que permetriem flexibilitats, [(mínimes)]

NADAL: [(Ah!, **bé, bé, bé**)].

MODERADOR: ...interrupcions. No em faci quedar malament. (EA95, 89)

MODERADOR: Senyor Pujol, acabi amb la llista que ens queden [(¿zzzz?)].

PUJOL: [(**Bé, no**)], és_ em sap greu perquè ja m'agradaria, no, vull [(dir (¿zzzz?))]

MODERADOR: [(Tenim més temps, eh?)], tenim més temps, deixem-ho aquí, sisplau.

PUJOL: Tinc encara deu segons? No. (EA95, 195)

En el primer exemple, el polític accepta plenament les indicacions del moderador, mentre que, en el segon, Pujol s'oposa a la intervenció del moderador en el sentit que acaba la seva intervenció; de fet, com es pot comprovar, no l'acaba.

Quan desenvolupa una funció estructural, *bé* indica, generalment, inici o final d'unitat discursiva en relació amb el torn de parla i la gestió del tema. En el debat analitzat, se sol utilitzar en la distribució de torns, en el cas dels polítics, per a marcar l'acceptació del torn que ha atorgat el moderador i l'inici de la intervenció i, en el cas del moderador, per forçar un canvi de torn per part dels polítics participants.

MODERADOR: [...] Dos minuts també, senyor Colom.

COLOM: Moltes gràcies. **Bé**, em penso que tampoc hi ha dubte de que:, si agafem quinze o vint anys, eh:, el balanç és una Catalunya molt millor avui, (EA95, 13)

MODERADOR: [(Després n'amplia explicacions, d'acord?)]

COLOM: Ssss_ efectivament. Perdoneu.

MODERADOR: **Molt bé**. És ara el torn de_ jo els recordo que després hi haurà u:n segon torn de paraules en aquest primer bloc. (EA95, 17)

Quant a la gestió del tema del text, *bé* encapçala intervencions inicials, torns o enunciats que indiquen un canvi de tema o de subtema, una represa del tema després d'una digressió o bé un resum o una conclusió que preparen l'acabament d'una unitat textual.

PUJOL: [...] vàrem incrementar en set mil milions de pessetes la partida per poder donar tots els ajuts de cara a l'adquisició d'habitatge que estem fent. **Bé**, vostè

parla d'Electrolux, que en el seu moment es va col·locar amb una gran empresa multinacional que donava garanties [?] ara les coses van malament. (EA95, 333)

PUJOL: O bé, quan diuen coses que també són certes: «*Los rasgos diferenciales del mercado laboral catalán: más dinamismo, mayor creación de empleo y menos paro juvenil*» (<llegint una fotocòpia de diari>). 13,94 % de l'atur juvenil a Catalunya i 27,88 % de l'atur juvenil a la resta d'Espanya. Una diferència del 13,94, 14 punts. **Bé**, i com coses d'aquestes, doncs, es podria anar dient. (EA95, 28)

En el primer exemple, Pujol introdueix un canvi de subtema amb *bé*; en el segon exemple, *bé* prepara la fi de la seva intervenció.

La descripció que acabem de presentar avala la consideració que *bé* és una paraula polisèmica i no solament diacrònicament polisèmica (*bé* adverbi enfront de *bé* connector/interjecció), sinó també sincrònicament quant als significats que vehicula com a connector.

La polisèmia planteja la qüestió de com s'organitzen els diferents significats d'una unitat lèxica i quin és el seu significat bàsic. Molts són els autors que pretenen identificar un significat nuclear únic d'aquesta mena de partícules. El cas més estudiat pels investigadors del discurs és, justament, el de *well*, la paraula anglesa més propera al *bé* adverbi i connector. L'enorme quantitat d'estudis que s'hi han dedicat, des de perspectives descriptives i contrastives, han acabat proposant definicions contradictòries: si uns consideren que els diferents usos de *well* són formulacions de la idea 'està bé',³ uns altres defensen la idea contrària: *well* manifesta usos que es poden subsumir en el concepte 'no està bé'.⁴

3. Entre els estudis que consideren que el significat del connector *well* és positiu ('està bé'), podem destacar els que en defineixen el significat bàsic com a acceptació de moviment en un joc de diàleg (Carlson, 1984), adequació a una norma estàndard en el nivell il·locutiu (Bolinger, 1989), i també el tractament de *well* com una marca de continuació (*go-ahead signal*) de Blake-more (2002) i el de Schourup (1985, 2001), que considera *well* com una interjecció que indica l'estat mental del parlant.

4. Entre els estudis que consideren que *well* indica que alguna cosa no està bé en l'intercanvi comunicatiu, podem destacar els que defineixen el significat bàsic de *well* a partir del concepte d'insuficiència (Lakoff, 1973, i també Murray, 1979, i Owen, 1981), manca de coherència (Schiffrin, 1987), desviació de la rellevància òptima (Jucker, 1993) i no-acceptació d'un moviment o situació prèvia en la conversa (Greasley, 1994).

És interessant notar que, en el *Diccionari català-valencià-balear*, es consignen usos que apunten a la primera interpretació, que és la que vincula de manera més directa el significat de la forma gramaticalitzada al seu origen adverbial:

[...] || 11. Indica aprovació, assentiment. Vos diheu que es menester perdonarlo, axò bé, si ell confessava la sua culpa, Lacavalleria Gazoph.— a) S'usa per donar fi a una part de conversa, demostrant assentiment al que s'ha dit i servint de fórmula de transició a un altre assumpte o a una altra part de conversa. Si me'n vaig sentir d'elogis. Si en vaig heure d'enhorabones! Doncs bé, això que en vosaltres era tot generositat i noblesa, fou sense dubte un mal per a mi, Ruyra Parada 3. Trapareu en Janot ambe les seves ovelles, que vos guiarà; i bé, adeu! Massó Croq. 11 [...]

Tanmateix, en la nostra opinió, la segona opció és la més encertada o, si es vol, l'explicació preferible seria una descripció que pugui fer compatible totes dues opcions. En efecte, no deixa de sorprendre que un mateix element pugui ser analitzat, no ja a partir de significats diferents, sinó a partir d'un significat i del seu contrari. El conflicte que planteja *bé* o *well* és que ambdues interpretacions conviuen: la positiva és la reminiscència o persistència del significat literal de l'adverbi; la negativa —o, si es vol, la no clarament positiva— apareix amb intensitat variable en els usos de connector pragmàtic. Resulta, doncs, que encara que el significat nuclear d'aquestes formes pugui ser entès positivament, la major part d'usos impliquen insuficiència, reticència o negativitat, atès que l'acceptació vinculada a la literalitat es dilueix en diferents manifestacions de significat de canvi o de problema en l'acceptació. A més, com assenyalen diccionaris i gramàtiques catalanes, *bé* es vincula a usos adversatius i concessius, especialment en locucions gramaticalitzades, com *ara bé*, *si bé*, *bé que*, *per bé que*. És interessant la constatació de Par d'un ús de Metzge de la combinació *bé però* amb valor adversatiu, en exemples com *En un loch no es menor que en altre. Be pero es veritat que en alcun loch se ha pus ardentment* (332); *Noy veig gran diferencia. Be pero es veritat que...* (992). Aquest ús es relaciona amb el que també recullen Badia (1994, p. 693) i alguns diccionaris, en què *bé* és correlatiu de *però* i «afirma contradient», com en *Jo bé tinc ganes d'anar-hi, però no m'hi volen*.

En síntesi, els usos de *bé* com a connector pragmàtic impliquen una tensió entre el significat literal (positiu) i el no literal (més o menys negatiu).

4. Estudis sobre *bé* com a connector pragmàtic

En català, aquesta partícula ha rebut poca atenció fins fa relativament poc, però comptem ja amb anàlisis que aporten dades d'interès.

González (1998) descriu els usos de *bé* i *bueno* en un corpus de conversa i observa el predomini de *bueno* sobre *bé*, especialment en contextos interactius i informals: 65 exemples enfront de 7. En el cas de textos informatius, les xifres s'equiparen (17 *bé* i 15 *bueno*). González compara les funcions de *bé* i de *bueno* i conclou que el segon té un caràcter expressiu diferent del primer i, per tant, no poden considerar-se variants diferenciades únicament per la naturalesa lèxica o normativa (mot genuí i barbarisme), sinó que tenen freqüències i funcions diferenciades.⁵

Cal parar esment en el fet que, segons posa de manifest Vila (1998), *bueno* és la marca lèxica transcòdica més freqüent del seu corpus de conversa en català (76 casos de 235 totals), seguida a molta distància per *lo* (62) i *pues/pos* (26), que són igualment formes que «remeten per les seves característiques fòniques, morfològiques i/o semàntiques a unitats del lèxic d'alguna altra llengua».

Des d'una perspectiva contrastiva, Matamala (2004) ens ofereix dades ben rellevants sobre l'ús del connector *bé* comparant comèdies de situació en català, en anglès i en català doblades de l'anglès. Matamala constata que *bé* i *bueno* s'utilitzen menys que *well* en les sèries pròpies (19 casos enfront de 50) i que en el doblatge al català, on només apareix *bé*, es respecta aquesta tendència: *bé* té una freqüència del 50 % respecte a *well* (25 casos enfront de 50). Respecte a la distribució de *bé* i *bueno* en la sèrie catalana, el castellanisme s'usa en 12 casos i 7 corresponen a *bé*, *molt bé*, *està bé*. Els percentatges d'ús de *bé* en la versió doblada i en la catalana original són més semblants que els del doblatge i l'original anglès, cosa que demostra la competència del traductor, que s'ha sabut allunyar dels recursos propis de la llengua de partida.

Basant-nos també en un corpus de doblatge, en Cuenca (2006a; en premsa), hem analitzat la traducció al català i al castellà de *well* en una pel·lícula, amb l'objectiu de constatar la multiplicitat de traduccions que reben els connectors pragmàtics. La polisèmia de molts connectors i el fet de tenir un significat no pròpiament lèxic sinó procedimental explica que rebin traduccions diverses, les quals, en general, tenen relació amb les diferents facetes del significat que poden manifestar. Les correspondències de *well* ens permeten

5. Igualment, González (2004) inclou observacions interessants tant des del punt de vista del català i de l'anglès com contrastivament. Constata de nou que *bé* i *bueno* assumeixen funcions i freqüències diferenciades en la narració oral: en el seu corpus, identifica 27 casos de *bé* (5,4 % del total de marcadors) i 93 de *bueno* (18,3 %); *bueno* manifesta valors vinculats a la subjectivitat, a la modalització, mentre que *bé* s'usa en contextos més objectius i sobretot amb valors de tipus estructural. Les dades de González ens podrien fer pensar que els parlants del seu corpus volen reproduir la distinció *bueno/bien* del castellà.

apuntar generalitzacions que també destaquen altres estudis contrastius:⁶ la traducció literal és molt poc freqüent (només hi ha 6 casos de *bé*, 10,7 %), hi ha diferents traduccions per a *well*; les correspondències més freqüents (*bé* i *doncs*, en català) es relacionen amb valors que remetien als significats que indica *well* (continuïtat i contrast, acord i afirmació), i, finalment, l'omissió del connector és una estratègia molt freqüent (46,4 % dels casos).

Aquests fets palesen la naturalesa polisèmica de què hem parlat a bastament i el fet que els connectors pragmàtics expressen un significat procedimental molt condicionat pel context en què apareixen; també posen de manifest la diferència de freqüència d'ús que es pot observar en diferents llengües entre formes aparentment iguals o molt properes, si hi apliquem una interpretació més o menys literal.

En Cuenca (en premsa) mostrem que aquesta especificitat de comportament és manifesta si comparem els resultats de traducció de *well* al català amb els d'una conjunció com *but*, que hi és pròxima funcionalment: la traducció literal de la conjunció adversativa supera el 70 % (enfront del 10,7 % de *well*) i l'omissió només es dona en 5 casos de 35 (14,3 % enfront del 46,4 % en el cas de *well*).

5. Una aproximació al significat dels connectors pragmàtics com a elements gramaticalitzats

Fins ara, hem volgut mostrar el fet que les partícules discursives que tractem són polisèmiques com a efecte de la gramaticalització i, d'altra banda, manifesten també usos diferents però relacionats quan s'utilitzen com a connectors. Tanmateix, queden per resoldre dos problemes importants: identificar els diferents usos que tenen els connectors pragmàtics i determinar-ne el significat bàsic.

Les posicions descriptives actuals tendeixen a passar del maximalisme (diferenciar tots els usos possibles, que sempre estan molt condicionats pel context lingüístic) al minimalisme (usos bàsics) o fins i tot al minimalisme extrem: considerar que *bé*, com a adverb, com a connector i com a interjecció, és en realitat un mateix element que adopta funcionaments categorials diversos i significats relativament diferenciats segons el context. Creiem que ni una posició ni l'altra no són correctes, l'una perquè impedeix la generalització i l'altra perquè sobregeneralitza ignorant les implicacions finals del procés de gramaticalització com a reanàlisi basada en una pragmatització del significat literal d'origen.

6. Aijmer i Simon-Vandenberg (2003) estudien la traducció de *well* al suec i a l'holandès, i Bazzanella (1999) i Bazzanella i Morra (2000) n'analitzen la traducció a l'italià, a partir de novel·les.

El procés de gramaticalització implica, com hem apuntat, un canvi de domini o esfera de significat (de proposicional a textual i expressiu) i un canvi categorial des de les categories lèxiques cap a les gramaticals i finalment els morfemes.

Semànticament, *bé* ilustra un procés de pragmatització que s'ajusta a les línies marcades pels moderns estudis funcionals i cognitius de la gramaticalització, segons els quals el canvi semàntic implica un pas des de nivells proposicionals, de contingut, cap a nivells textuals (organització discursiva) i expressius (valors subjectius i intersubjectius vinculats als interlocutors).⁷ En efecte, el significat originari de *bé* (l'adverbial positiu) es desdibuixa o, millor dit, deixa pas a significats pragmàtics (canvi de torn, de tema, reformulació, acord, desacord, contraposició), que inicialment eren només inferències contextuais i que acaben imposant-se i forçant un canvi sintàctic que farà efectiva la gramaticalització.

Categorialment, podem establir un desdoblament des del nivell lèxic al nivell lexico-gramatical: des de la categoria adverbi, s'observa una modificació del comportament

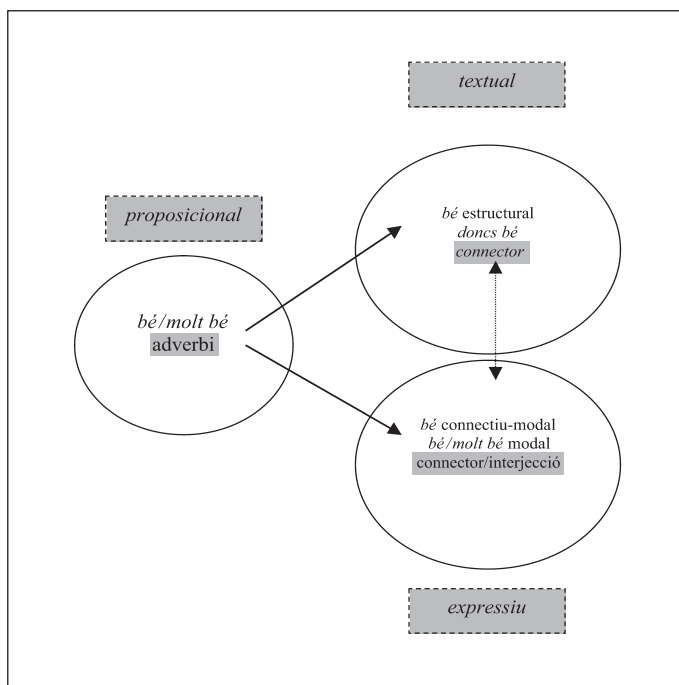

FIGURA 1. Polisèmia i polifuncionalitat de *bé*.

7. Sobre la teoria de la gramaticalització, es pot consultar Traugott (1995) i Traugott i Dasher (2002), i també Cuenca i Hilferty (1999, cap. 6), Cuenca (2000) i Cuenca i Massip (2005).

morfosintàctic cap a la categoria connector, que té plenament *doncs bé* i que assumeix *bé* de manera més clara en els usos estructurals; d'altra banda, hi ha un canvi cap a la categoria interjecció, en un estadi intermedi en el cas del *bé* connector amb funcions modals i amb canvi assolit en el cas del *bé* interjecció, definida per la capacitat d'aparèixer isolada, sense cap dependència sintàctica, i els significats modals de naturalesa expressiva. La figura 1 expressa esquemàticament aquestes relacions.

Atès aquest procés, sembla més encertat proposar una solució intermèdia entre el maximalisme i el minimalisme en la descripció dels usos de connectors com *bé*: es poden diferenciar diversos usos de *bé* o d'altres connectors semblants, però és possible agrupar-los en una descripció general.

D'acord amb la nostra anàlisi de diferents exemples, és possible entendre el significat de *bé* en usos connectius i interjectius al voltant de tres espais (cf. la figura 2): en primer lloc, el *bé* modal-interjectiu, que agrupa els significats més vinculats a l'origen po-

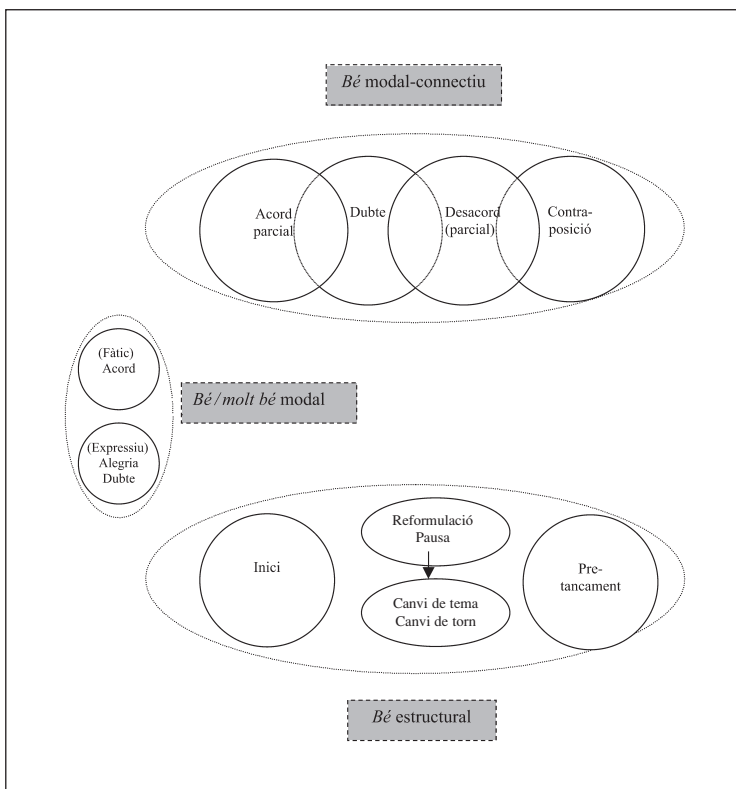

FIGURA 2. Estructura radial de *bé* connector/interjecció.

sitiu de l'adverbi, el d'acord i el d'alegria, fonamentalment; en segon lloc, el *bé* modal-connectiu, que introdueix un enunciat que expressa acord parcial, dubte, desacord o contraposició respecte al que ha dit l'interlocutor anterior; en tercer lloc, el *bé* estructural, que encapçala un inici, una reformulació o pausa, un canvi de tema o de torn o un enunciat que anuncia la fi d'una intervenció o una unitat discursiva.

És a dir, el significat de *bé* s'organitza com una xarxa de significats relacionats agrupables en tres focus progressivament més diferenciats del significat original de l'adverbi a través d'un procés de pragmatització del significat proposicional de *bé* com a expressió de manera. Aquesta concepció ens permet, doncs, establir una gradació des dels significats més propers al de l'adverbi, els més positius, fins als més allunyats o pragmatitzats, que són els més negatius, i alhora relacionar-los entre si i amb altres elements lingüístics.

Finalment, la concepció radial de la polisèmia que estem esbossant permet anar més enllà i proposar que el significat bàsic de *bé* com a connector pragmàtic es pot identificar amb dos trets molt generals: el de continuïtat, més marcat en els usos i significats estructurals, i el de filtre o modulador, destacat en els usos modals. *Bé* indica continuïtat i és alhora retrospectiu i prospectiu: pressuposa l'existència d'un enunciat anterior i anuncia un enunciat següent que presenta algun tipus de modificació respecte al que es podria esperar o derivar del primer. Els valors de modulador, vinculats a les estratègies de cortesia, s'activen en la mesura que el connector rebaixa la possible força negativa de l'enunciat següent.

6. Conclusió

L'estudi del català ha d'anar més enllà de les unitats considerades tradicionalment (les que expressen un significat proposicional) i ocupar-se d'aquells elements que vehiculen significat pragmàtic.

La recerca sobre aquests elements té un interès múltiple. Des del punt de vista de la descripció de qualsevol llengua, és necessari identificar i classificar aquestes unitats. L'estudi i l'ensenyament de la llengua en acció, especialment de la parlada, no en pot prescindir. Una descripció circumscrita a l'escrit deixa sense explicació moltes facetes del català i en proporciona una visió simplificada que, difícilment, passa amb bona qualificació la prova d'aplicar-se a textos reals, més enllà dels exemples que lingüistes i professors podem inventar.

Des del punt de vista teòric, l'estudi dels connectors i en general de les denominades *partícules* posa en qüestió aspectes tan importants com la categorització (la definició i la delimitació de les parts de l'oració) o la definició dels mots, en relació amb conceptes

com l'homonímia o la polisèmia; i, encara més, qüestiona la distinció entre semàntica i pragmàtica, d'una part, i entre diacronia i sincronia, de l'altra.

Per acabar, des del punt de vista aplicat, aquests elements plantegen qüestions de primera magnitud contrastivament i proporcionen dades essencials per a àmbits d'actuació com l'ensenyament de llengües o la traducció. Per exemple, un camp d'estudi tan important actualment com la traducció audiovisual troba moltes llacunes en una aproximació que adopta perspectives logicosemàntiques. D'altra banda, l'eclosió de les tecnologies de la informació i de la comunicació, el pas de la galàxia Gutenberg a la galàxia Internet, ens ha fet tornar al món de l'oralitat (sovint, manifestada a través d'un canal escrit, però no per això menys «oralitzada»), de manera que la insuficiència d'aproximacions basades exclusivament en l'escrit formal i culte és cada vegada més palesa.

En conclusió, l'obertura de la gramàtica a la pragmàtica ens duu a redescobrir processos importants en lingüística que durant anys havien estat oblidats o circumscrits a àrees reduïdes d'anàlisi, com la gramaticalització, i també ens obliga a redefinir conceptes essencials com ara la polisèmia, entesa com a procés dinàmic que relaciona significats en xarxes i vincula significat i funció.

7. Bibliografia

- AIJMER, Karin; SIMON-VANDENBERGEN, Anne-Marie (2003). «The discourse particle *well* and its equivalents in Swedish and Dutch». *Linguistics*, vol. 41 (6), p. 1123-1161.
- ALCOVER, Antoni M.; MOLL, Francesc de Borja (1983 [1930-1962]). *Diccionari català-valencià-balear*. 2a ed., 4a reimpr. Palma: Moll. 10 v. També disponible en línia a: <<http://dcvb.iecat.net/>> [Consulta: 5 juliol 2007].
- BADIA I MARGARIT, Antoni M. (1994). *Gramàtica catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.
- BAZZANELLA, Carla (1999). «Corrispondenze funzionali di *well* in italiano: analisi di un testo letterario e problemi generali». A: SKYTTE, Gunver; SABATINI, Francesco [ed.]. *Linguistica testuale comparativa: In memoriam Maria-Elisabeth Conte* [Actes del Convegno Interannuale SLI, Copenhagen, 5-7 febrer 1998]. Copenhagen: Museum Tusulanum Press (Études Romanes; 42), p. 99-110.
- BAZZANELLA, Carla; MORRA, Lucia (2000). «Discourse markers and the indeterminacy of translation». A: KORZEN, Iørn; MARELLO, Carla [ed.]. *Argomenti per una linguistica della traduzione = Notes pour une linguistique de la traduction = On linguistic aspects of translation*. Alexandria: Edizioni dell'Orso, p. 149-157.

- BLAKEMORE, Diane (2002). *Relevance and linguistic meaning: The semantics and pragmatics of discourse markers*. Cambridge: Cambridge University Press.
- BOLINGER, Dwight (1989). *Intonation and its uses: Melody and grammar in discourse*. Stanford: Stanford University Press.
- CARLSON, Lauri (1984). *'Well' in dialogue games: A discourse analysis of the interjection 'well' in idealized conversation*. Amsterdam: John Benjamins.
- CASTELLÀ, Josep M. (2004). *Oralitat i escriptura: Dues cares de la complexitat del llenguatge*. Barcelona: Curial: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- CUENCA, M. Josep (2001). «La gramaticalització com a teoria de la variació morfosintàctica». A: LORENTE, Mercè [et al.] [ed.]. *La gramàtica i la semàntica en l'estudi de la variació*. Barcelona: PPU: Secció de Lingüística Catalana de la Universitat de Barcelona (Lingüística Catalana; 5), p. 151-185.
- (2006a). «The contrastive analysis of discourse markers: the case of *well*». A: MOURÓN FIGUEROA, Cristina; MORALEJO GÁRATE, Teresa Iciar [ed.]. *Studies in Contrastive Linguistics: Proceedings of the 4th International Contrastive Linguistics Conference*. Santiago: Universidade de Santiago de Compostela, p. 197-205.
- (2006b). *La connexió i els connectors: Perspectiva oracional i textual*. Vic: Eumo.
- ([En premsa]). «Pragmatics in contrast: the case of *well*». *Journal of Pragmatics*.
- CUENCA, M. Josep; MASSIP, M. Àngels (2005). «Connectors i gramaticalització». *Caplletra*, núm. 38 (primavera), p. 20-35.
- FABRA, Pompeu (1993 [1956]). *Gramàtica catalana*. 16a ed. Barcelona: Teide.
- GONZÁLEZ, Montserrat (1998). «*Bé i bueno*. Apunts sobre l'ús dels marcadors discursius». A: PAYRATÓ, Lluís [ed.]. *Oralment: Estudis de variació funcional*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, p. 241-257.
- GREASLEY, Paul (1994). «An investigation into the use of the particle *well*: Commentaries on a game of snooker». *Journal of Pragmatics*, vol. 22, p. 477-494.
- INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS (2007). *Diccionari de la llengua catalana*. 2a ed. Barcelona: Edicions 62: Enciclopèdia Catalana. També disponible en línia a: <<http://dlc.iec.cat>> [Consulta: 5 juliol 2007].
- JANÉ, Albert (1978). «Un cas ben clar». *Avui* [Barcelona] (17 desembre 1978).
- (1979a). «Ben explicat (I)». *Avui* [Barcelona] (22 juny 1979).
- (1979b). «Ben explicat (II)». *Avui* [Barcelona] (23 juny 1979).
- (1980). «*Ben bé*». *Avui* [Barcelona] (28 maig 1980).
- (1984). «*Fer-ho ben fet*». *Avui* [Barcelona] (31 octubre 1984).
- JUCKER, Andreas H. (1993). «The discourse marker *well*: A relevance-theoretical account». *Journal of Pragmatics*, vol. 19 (5), p. 435-452.

- LAKOFF, Robin (1973). «Questionable answers and answerable questions». A: KACHRU, B. B.; LEES, R. B.; MALKIEL, Y.; PIETRANGELI, A.; SAPORTA, S. [ed.]. *Issues in Linguistics: Papers in honor of Henry and Renée Kahane*. Urbana (Ill.): University of Illinois Press, p. 453-467.
- MARÍN, M. Josep (2005). *Marcadors discursius procedents de verbs de percepció: Argumentació implícita en el debat electoral*. València: Universitat de València. (Quaderns de Filologia; annex 59)
- MARÍN, M. Josep; CUENCA, M. Josep (1998). «La gramaticalització en els connectors: de l'oral a l'escrit». A: *Actes de l'Onzè Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes* (Palma, 8-12 setembre 1997). Vol. 1. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, p. 383-401.
- MATAMALA, Anna (2004). *Les interjeccions en un corpus audiovisual: Descripció i representació lexicogràfica*. Tesi (doctorat). Barcelona: Universitat Pompeu Fabra.
- MURRAY, Dan (1979). «Well». *Linguistic Inquiry* [Cambridge (Mass.): MIT Press], vol. 10 (4), p. 727-732.
- OWEN, Marion (1981). «Conversational units and the use of *well*». A: WERTH, P. [ed.]. *Conversation and discourse structure and interpretation*. Londres: Croom Helm, p. 99-116.
- PAR, Anfòs (1923). *Sintaxi catalana segons los escrits en prosa de Bernat Metge (1398)*. Halle: Max Niemeyer.
- SCHIFFERIN, Deborah (1987). *Discourse markers*. Cambridge: Cambridge University Press.
- SCHOURUP, Lawrence C. (1985). *Common discourse particles in English conversation*. Nova York; Londres: Garland.
- (2001). «Rethinking *well*». *Journal of Pragmatics*, vol. 33, p. 1025-1060.
- SVARTVIK, Jan (1980). «*Well* in conversation». A: GREENBAUM, S.; LEECH, G.; SVARTVIK, J. [ed.]. *Studies in English Linguistics*. Londres: Longman.
- TRAUGOTT, Elisabeth C. (1995). «Subjectification in grammaticalisation». A: WRIGHT, S.; STEIN, D. [ed.]. *Subjectivity and subjectivisation*. Cambridge: Cambridge University Press, p. 31-54.
- TRAUGOTT, Elisabeth C.; DASHER, Richard (2002). *Regularity in Semantic change*. Cambridge: Cambridge University Press.
- VILA, F. Xavier (1998). «*Bueno, vale ja de criticar, no?* Marques transcòdiques lèxiques i variació funcional en català». A: PAYRATÓ, Lluís [ed.]. *Oralment: Estudis de variació funcional*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, p. 259-273.

Convenis de col·laboració

Durant el curs 2007-2008, l'Institut d'Estudis Catalans ha establert els convenis de col·laboració següents:

- El 14 de setembre de 2007, amb la Universitat de Barcelona (UB) per a col·laborar en un projecte de recerca de la Secció de Ciències Biològiques.
- El 17 de setembre de 2007, amb la Universitat Pompeu Fabra (UPF) per a col·laborar amb l'Observatori de Neologia.
- El 19 de setembre de 2007, amb la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya per a editar l'*Anuari territorial de Catalunya 2006*.
- El 8 d'octubre de 2007, amb l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB) per a promoure la difusió científica entre l'alumnat de la ciutat de Barcelona.
- El 23 d'octubre de 2007, amb la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) per a col·laborar en el projecte «Indicadors del retorn social de la recerca: el cas de l'atracció de talent».
- El 26 d'octubre de 2007, amb la Societat Estatal de Commemoracions Culturals (SECC) del Ministeri de Cultura, una addenda al conveni de col·laboració per a la commemoració del primer centenari de l'IEC (1907-2007) acordat el 13 de juliol de 2006.
- El 5 de novembre de 2007, amb la Casa de les Llengües de la Generalitat de Catalunya per a organitzar una activitat de formació i d'intercanvi de les experiències catalana, guaraní, quítxua, aimara i maputxe.
- El 21 de novembre de 2007, amb la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) per a cedir-li una part de les dades del Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana (CTILC) corresponent al període entre 1969 i 1988.
- El 27 de novembre de 2007, amb l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC), un conveni marc de col·laboració.
- El 30 de novembre de 2007, amb l'Institut Geològic de Catalunya (IGC) per a col·laborar en matèria de sismologia.
- El 20 de desembre de 2007, amb Acció Cultural del País Valencià (ACPV) per a col·laborar en activitats de caràcter científic.
- L'1 de febrer de 2008, amb el Ministeri d'Educació i Ciència per a regular la subvenció nominativa prevista en els pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2008.

- El 4 de febrer de 2008, amb l'Institut Geològic de Catalunya (IGC) per a col·laborar en matèria de cartografia de sòls l'any 2008, per tal d'elaborar el mapa de sòls de Catalunya a escala 1:250.000.
- El 20 de febrer de 2008, amb la Societat Estatal de Commemoracions Culturals (SECC) del Ministeri de Cultura per a celebrar l'Any Rodoreda.
- El 12 de març de 2008, amb el Departament d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya per a col·laborar en l'edició dels exàmens de les proves d'accés a la universitat (PAU) de l'any 2008.
- El 13 de març de 2008, amb la Fundació Privada Francesc Cambó - Institut Cambó, un conveni marc de col·laboració.
- El 25 de març de 2008, amb la Fundació Caixa Catalunya, en el marc de l'Any Rodoreda, per a col·laborar en l'exposició sobre l'obra plàstica de Mercè Rodoreda.
- L'1 d'abril de 2008, amb la Fundació Caixa Sabadell, un conveni marc de col·laboració.
- El 24 d'abril de 2008, amb l'Ajuntament de Guissona, l'Institut d'Estudis Ilerdencs, el Consell Comarcal de la Segarra, la Universitat Autònoma de Barcelona i el Patronat d'Arqueologia de Guissona, un conveni de cooperació.
- El 16 de maig de 2008, amb la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) per a col·laborar en el projecte «Enclavaments lingüístics: recursos verbals, ideològics i comunitats. L'Alguer».
- El 19 de maig de 2008, amb la Fundació Privada Ciència en Societat per a desenvolupar projectes comuns de difusió científica per mitjà de la Societat Catalana de Biologia.
- El 16 de juny de 2008, amb la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) per a establir vincles de col·laboració en el camp de la correcció i l'assessorament lingüístic en els mitjans audiovisuals.
- El 19 de juny de 2008, amb el Departament d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya per a col·laborar en l'elaboració del catàleg d'icones catalanes.
- El 28 de juny de 2008, amb l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca per a intercanviar informació estadística i anàlisi de dades en matèria de recerca.
- El 31 de juliol de 2008, amb la Fundació Carolina per a organitzar el Fòrum de Sociologia, per mitjà de l'Associació Catalana de Sociologia.

Representació en institucions

Institucions d'àmbit català

Biblioteca de Catalunya

Consell Rector

Vicepresident segon

President de l'IEC (representant nat)

Vocals

Anscari Manuel Mundó i Marcet

Joan Vilà-Valentí

Casa de Prat de la Riba

Vocal

Albert Balcells i González

Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF)

Patronat

President de l'IEC

(delega al senyor Josep Vigo i Bonada)

Joandomènec Ros i Aragonès

Consell de Direcció

Xavier Bellés i Ros

Centre UNESCO de Catalunya

Junta

Vicepresident primer de l'IEC

Secretari general de l'IEC

Comissió Catalunya 2014 del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya

Vocal

Santiago Riera i Tuèbols

Comitès CIRIT del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya

Ricard Guerrero i Moreno

Consell de les Comunitats Catalanes de l'Exterior del Departament de la Vicepresidència de la Generalitat de Catalunya	Salvador Alegret i Sanromà
Consell Interuniversitari de Catalunya	<i>Conferència General</i> President de l'IEC (representant nat)
Consell Nacional d'Arxius de la Generalitat de Catalunya	<i>Vocal</i> Eva Serra i Puig
Consell Social de la Llengua Catalana de la Generalitat de Catalunya	<i>Vicepresident</i> President de l'IEC (representant nat) <i>Vocals</i> M. Teresa Cabré i Castellví Lluís Garcia i Sevilla Josep Gifreu i Pinsach Isidor Marí i Mayans Joan Martí i Castell Miquel Àngel Pradilla Cardona Ramon Sistac i Vicén Joan Solà i Cortassa Joan Triadú i Font
Consorci Centre de Recerca Matemàtica (CRM)	President de l'IEC (membre nat) Salvador Alegret i Sanromà Ricard Guerrero i Moreno Joan Girbau i Badó
Consorci del Centre de Terminologia (TERMCAT)	President de l'IEC (representant nat) President de la SF (representant nat) Joan Veny i Clar Carolina Santamaria i Jordà Pere Lluís Font

Consorci del Parc de Collserola Ramon M. Masalles i Saumell

Consorci Institut Ramon Llull *Consell de Direcció*
Salvador Giner de San Julián

**Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes (FOCIR)** *Vicepresident*
Josep M. Pons i Ràfols

Junta de Museus de Catalunya *Ple*
Vocal
(Actualment vacant)

Memorial Democràtic Josep Cruanyes i Tor

Parc Natural de l'Alt Pirineu Josep M. Ninot i Sugrañes

Institucions d'àmbit estatal

Biblioteca Nacional (Madrid) *Reial Patronat*
President de l'IEC (representant nat)

Comité Español de Ciencias Históricas Antoni Riera i Melis

**Comité Español del Corpus
Vasorum Antiquorum** (Actualment vacant)

Museo Arqueológico de Madrid *Reial Patronat*
Marc Mayer i Olivé

Fundació Mercè Rodoreda*Membres nats*

Membres del Consell Permanent

Membres electius

Joaquim Molas i Batllori

Joan Triadú i Font

Joaquim Mallafre i Gavaldà

Fundació Pau Casals

President de l'IEC (membre nat)

**Fundació Pere Coromines
d'Estudis Filosòfics, Històrics,
Literaris i d'Investigació Lingüística**

President de l'IEC (membre nat)

Fundació Privada Femarec

President de l'IEC (membre nat)

Fundació puntCAT*Presidència*

Vicepresident primer

Fundació Tot Raval

Ramon Corbella Bosch

Fundació Universitat Catalana d'Estiu

President de l'IEC (representant nat)

Fundación Germán Sánchez Ruipérez*Patronat Institucional i d'Honor*
Secretari general de l'IEC**Institut Ramon Muntaner**

Joan Vilà-Valentí

Monestir de Poblet

President de l'IEC (representant nat)

Monestir de Sant Cugat del Vallès

Antoni Pladevall i Font

Monestir de Santes Creus	Josep Guitart i Duran
Museu de Mineralogia Mollfuleda d'Arenys de Mar	Oriol Riba i Arderiu
Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici	Carles Cortés i Moragrega Joandomènec Ros i Aragonès (suplent)
Seu Vella de Lleida	Joan-Ferran Cabestany i Fort
ViHa Romana dels Ametllers de Tossa	Narcís Soler i Masferrer
<i>Caixes d'estalvis</i>	
Caixa d'Estalvis de Sabadell	<i>Consellers</i> Francesc Serra i Mestres Joaquim Rafel i Fontanals (suplent)
Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona	<i>Consell General</i> Joan A. Argenter i Giralt

Intervencions institucionals

Visitants il·lustres

Durant el curs 2007-2008, han visitat l'Institut d'Estudis Catalans, per ordre cronològic:

- Albert Osterhaus, veterinari i viròleg, identificador del virus de la influència aviària i els virus H5N1 i H7N7 de la influència humana.
- Joan Trullén, secretari general d'Indústria del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç del Govern espanyol.
- Pasqual Maragall i Mira, antic president de la Generalitat de Catalunya.
- Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona.
- Agostino Paravicini, president honorífic de la Unió Acadèmica Internacional.
- Bernat Sòria, ministre de Sanitat i Consum del Govern espanyol.
- Edward O. Wilson, entomòleg, professor honorari i conservador del Departament d'Entomologia del Museu de Zoologia Comparativa de la Universitat Harvard (Estats Units d'Amèrica).
- Carles Pedrós-Alió, de l'Institut de Ciències del Mar del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC).
- Madeline Caviness, presidenta honorària de la Unió Acadèmica Internacional.
- Jacek Wierzechos, de la Universitat de Lleida.
- Joaquim Nadal, conseller de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya.
- Josep Piqueras, de l'Hospital de la Vall d'Hebron.
- Milton da Costa, president de la Federació Europea de Societats de Microbiologia (FEMS).
- Marta Cavazza, professora associada d'història de la ciència de la Universitat de Bolonya (Itàlia).
- Rosa Domènech, alcaldessa de Calaceit.
- Gurutz Jauregui, expert en dret constitucional, acadèmic de Jakiunde (Acadèmia de les Ciències, de les Arts i de les Lletres del País Basc).
- José María Asua, expert en enginyeria química, acadèmic de Jakiunde (Acadèmia de les Ciències, de les Arts i de les Lletres del País Basc).
- Kepa Bilbao, secretari de Jakiunde (Acadèmia de les Ciències, de les Arts i de les Lletres del País Basc).
- Jordi Pujol i Soley, antic president de la Generalitat de Catalunya.

- Cai Puigdefàbregas, de la Universitat de Trondheim (Noruega) i la Universitat de Barcelona.
- Ramon Folch, president del Consell Social de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC).
- Joan Lluís Torres, conseller de Cultura, Patrimoni, Educació i Joventut del Consell Insular de Menorca.
- Michael L. Golden, director de la divisió Soil Survey.
- Luis A. Hernández, científic de sòls i cap del Servei de Conservació de Recursos Naturals del Departament d'Agricultura del Govern nord-americà (NRCS-USDA).
- Lynn Margulis, de la Universitat de Massachusetts a Amherst i membre de l'Acadèmia Nacional de Ciències dels EUA.

Assistència a actes, visites i missions institucionals

- Assistència del president de l'IEC a la reunió del Patronat de la Biblioteca Nacional (Madrid). 6 de setembre de 2007.
- Inauguració a càrrec del president de l'IEC del Simposi Internacional d'Acústica Musical 2007 (ISMA 2007), amb el lema «El disseny científic d'instruments musicals: una eina per a preservar i millorar el nostre patrimoni musical». El simposi, organitzat per un comitè encapçalat per l'enginyer industrial Joaquim Agulló, membre de l'IEC i catedràtic d'Enginyeria Mecànica de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), va celebrar-se del 9 al 12 de setembre de 2007.
- Ofrena floral al monument a Rafael Casanova amb motiu de la Diada Nacional. El president de l'IEC i una representació de membres i treballadors de l'Institut dipositen l'ofrena floral al monument a Rafael Casanova de Barcelona. 11 de setembre de 2007.
- Inauguració de l'exposició del Centenari, «L'Institut d'Estudis Catalans, 1907-2007. Un segle de cultura i ciència als Països Catalans», amb la intervenció del president de l'IEC i del president de la Societat Estatal de Commemoracions Culturals (SECC), José García-Velasco. També hi participà el president de la Comissió Executiva del Centenari. 12 de setembre de 2007.
- Acte d'obertura a l'Aula Magna de la Universitat de Barcelona del IX Congrés Espanyol de Sociologia, «Poder, cultura i civilitzacions», en què el president de l'IEC pronuncià la conferència inaugural. 13 de setembre de 2007.

- Assistència, en representació del president de l'IEC, del secretari científic, Ricard Guerrero, a la inauguració del curs acadèmic 2007-2008 al sistema universitari català, organitzada per la Universitat Rovira i Virgili. 14 de setembre de 2007.
- Assistència del president de l'IEC a la roda de premsa de presentació del programa literari de la Fira del Llibre de Frankfurt 2007, a la Biblioteca de Catalunya. 18 de setembre de 2007.
- Assistència, en representació del president de l'IEC, del vicepresident Salvador Alegret a la reunió del Consell de Direcció del Premi Ramon Margalef. 19 de setembre de 2007.
- Emissió del documental *IEC. Cent anys de ciència i cultura catalanes*, coproduït per l'Institut d'Estudis Catalans i Televisió de Catalunya a través d'Orbita Max, en el marc del conveni de col·laboració signat el setembre de l'any passat amb motiu del Centenari. 20 de setembre de 2007.
- Assistència del president de l'IEC a la recepció oferta per l'alcalde de Barcelona, Jordi Hereu, amb motiu de les festes de la Mercè. 21 de setembre de 2007.
- En el marc del II Congrés Forestal Català, participació del secretari general com a moderador del bloc de ponències sobre botànica, ecologia i genètica (Tarragona, 25-28 de setembre). 26 de setembre de 2007.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte d'inauguració de l'exposició «Biblioteca de Catalunya. Cent anys. 1907-2007». 27 de setembre de 2007.
- Inauguració a València de l'exposició itinerant «L'Institut d'Estudis Catalans, 1907-2007. Un segle de cultura i ciència als Països Catalans». L'exposició, ubicada al Rectorat de la Universitat de València, és visitable del 26 de setembre al 28 d'octubre de 2007. 1 d'octubre de 2007.
- Visita de l'expresident de la Generalitat de Catalunya Pasqual Maragall, acompanyat del president de l'IEC, per l'exposició «L'Institut d'Estudis Catalans, 1907-2007. Un segle de cultura i ciència als Països Catalans», ubicada a la Casa de Convalescència. 2 d'octubre de 2007.
- Presentació a càrrec del president de l'IEC del curs 2007-2008 de l'Aula d'Extensió Universitària de la Gent Gran de Sant Quirze del Vallès, dedicat a la commemoració del Centenari de l'IEC. La conferència inaugural, «Cent anys d'història de l'IEC», fou a càrrec del membre de la Secció Històrico-Arqueològica Albert Balcells. 2 d'octubre de 2007.
- Celebració de la Fira del Llibre de Frankfurt, en què la cultura catalana ha estat la convidada d'honor. Tretze membres de l'Institut, encapçalats pel president, Salvador Giner, i els vicepresidents, Salvador Alegret i Antoni Riera, integren la representació de l'IEC. 9-14 d'octubre de 2007.

- En el marc de la Fira del Llibre de Frankfurt, participació del president de l'IEC en la taula rodona «Els accents de la literatura catalana». 10 d'octubre de 2007.
- En el marc del Seminari Permanent de Cultura Jurídica, organitzat per la Facultat de Dret de la Universitat de Girona, conferència inaugural del curs 2007-2008 a càrrec del president de l'IEC, amb el títol «El geni jurídic català». 16 d'octubre de 2007.
- El president de l'IEC recull el guardó amb què la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona distingeix l'IEC en l'any del Centenari. 17 d'octubre de 2007.
- Presidència de Salvador Giner en l'acte de presentació dels volums I-XXV de l'*Arxiu de Textos Catalans Antics*, coeditat per l'IEC i la Facultat de Teologia de Catalunya. L'acte comptà amb la presència de l'arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach, i del president honorífic de la Unió Acadèmica Internacional Agostino Paravicini. 18 d'octubre de 2007.
- Inauguració del cicle «Conferències magistrals del curs 2007-2008», amb la conferència «La recerca biomèdica a Espanya. El vessant del pacient», a càrrec del ministre de Sanitat i Consum, Bernat Sòria. El cicle és organitzat per la Secretaria Científica de l'IEC i enguany es duu a terme sota el patrocini de la Fundació SIS, del Grup Novartis. 23 d'octubre de 2007.
- Inauguració a càrrec del president de l'IEC del Simposi Internacional sobre el Català al Segle XX, organitzat per la Secció Filològica els dies 24, 25 i 26 d'octubre de 2007.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte de lliurament dels XXXVI Premis Octubre. 27 d'octubre de 2007.
- Inauguració del curs 2007-2008 de l'Institut d'Estudis Catalans. 29 d'octubre de 2007.
- Participació del president de l'IEC en la reunió internacional de treball sobre el projecte de la Unió Acadèmica Internacional «La dignitat de la persona humana», amb la ponència «Civic Dignity: On the Internationalization of Citizenship». 1-4 de novembre de 2007.
- Participació del president de l'IEC en l'acte de commemoració del setanta-cinquè aniversari de les *Normes* de Castelló, celebrat a la Universitat Rovira i Virgili. 6 de novembre de 2007.
- Presidència de Salvador Giner en la jornada «Neologia terminològica: el tractament dels manlleus» (Espai Terminològic 2007), celebrada a la seu de l'IEC pel Centre de Terminologia TERMCAT. 7 de novembre de 2007.
- Participació del president de l'IEC en l'obertura a l'IEC de la jornada del TERMCAT «Neologia terminològica: el tractament dels manlleus» (Espai Terminològic 2007), organitzada per l'IEC i la Secretaria de Política Lingüística. 7 de novembre de 2007.
- Inauguració a càrrec del president de l'IEC de l'exposició itinerant del Centenari a la Universitat de les Illes Balears. 8 de novembre de 2007.

- Participació del secretari general en l'acte d'inauguració a l'IEC de les Jornades sobre el Canvi Climàtic a l'Europa Mediterrània «El litoral i les àrees de muntanya», amb la conferència inaugural, «Els efectes directes i indirectes del canvi climàtic a la Mediterrània», organitzades per l'Institut d'Estudis Catalans i el Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible de Catalunya. 8 de novembre de 2007.
- Assistència del president de l'IEC i del vicepresident Salvador Alegret a l'acte d'investidura a Palma d'Antoni M. Badia i Margarit, membre de la Secció Filològica, com a doctor *honoris causa* per la Universitat de les Illes Balears. 8 de novembre de 2007.
- En el marc del VII Simposi Internacional d'Antropologia Viària, «Seguretat i civisme: el gran repte de l'espai viari», organitzat per la Fundació Abertis al Palau de la Música Catalana, conferència a càrrec del president de l'IEC. 9 de novembre de 2007.
- Assistència del president de l'IEC a la Conferència General del Consell Interuniversitari de Catalunya. 12 de novembre de 2007.
- En el marc de la Setmana de la Ciència 2007, presidència de Salvador Giner en l'acte de presentació a l'IEC del llibre *Las ciencias de lo artificial*, de Herbert A. Simon, organitzat per l'Institut de Dret i Tecnologia (IDT-UAB). 12 de novembre de 2007.
- Participació del president de l'IEC en l'acte d'obertura de la vuitena edició del TSIUC, sota el lema «Els dipòsits d'e-informació», organitzat pel Centre de Supercomputació de Catalunya (CESCA). 13 de novembre de 2007.
- Primera jornada d'homenatge a Ramon Aramon i Serra en el centenari de la seva naixença, «Aramon i l'Institut», copresidida pel president de l'IEC i pel conseller de la Vicepresidència de la Generalitat de Catalunya, Josep Lluís Carod-Rovira. 13 de novembre de 2007.
- Presidència del vicepresident Antoni Riera en l'acte de presentació de la medalla oficial del Centenari de l'Institut d'Estudis Catalans i del llibre *Les monedes de 30 sous mallorquins de 1821*, de Jaume Boada i Salom, organitzat per la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics. 14 de novembre de 2007.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte d'obertura de l'Any Rodoreda, amb l'estrena oficial de l'adaptació teatral de *La plaça del Diamant*. 15 de novembre de 2007.
- Presidència, en representació del president de l'IEC, del secretari general en la sessió inaugural del curs 2007-2008 de la Institució Catalana d'Història Natural, amb la conferència «Consilience: the unity of knowledge», a càrrec d'Edward O. Wilson, professor honorari i conservador del Departament d'Entomologia del Museu de Zoologia Comparativa de la Universitat Harvard (EUA) i Premi Internacional Catalunya 2007. 15 de novembre de 2007.

- Cicle «Conferències magistrals del curs 2007-2008», organitzat per la Secretaria Científica: «Lectura dramatitzada de l'obra de teatre *Oxigen*», de Carl Djerassi i Roald Hoffmann. 19 de novembre de 2007.
- Cicle «Conferències magistrals del curs 2007-2008»: «Genòmica marina», a càrrec de Carles Pedrós-Alió (Institut de Ciències del Mar, CSIC, Barcelona). 21 de novembre de 2007.
- Presència de l'Institut d'Estudis Catalans al Saló del Llibre de Barcelona 2007. Com en l'anterior edició, compartí un estand amb l'Euskaltzaindia (Acadèmia de la Llengua Basca) i el Consello da Cultura Galega. 21-25 de novembre de 2007.
- Assistència, en representació del president de l'IEC, del secretari general a l'acte de lliurament dels Premis Nacionals de Cultura de la Generalitat de Catalunya (lliurament, entre d'altres, a Ricard Torrents i Bertrana, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials). 24 de novembre de 2007.
- Visita del president del Parlament de Catalunya, Ernest Benach, acompanyat del president de l'IEC, per l'exposició del Centenari. 27 de novembre de 2007.
- Segona jornada d'homenatge a Ramon Aramon i Serra en el centenari de la seva naixença, «Aramon i la filologia», presidida pel president de l'IEC i amb la participació de l'antic conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya Max Cahner. 28 de novembre de 2007.
- Acte de lliurament a Caixa Catalunya de l'XI Premi Catalunya d'Economia 2007 de la LXXVI edició del Cartell de premis i borses d'estudi de l'Institut d'Estudis Catalans. 28 de novembre de 2007.
- Roda de premsa a l'Institut de presentació de l'Any Oliba 2008, presidida per Salvador Giner. 29 de novembre de 2007.
- En el marc dels actes de commemoració del Centenari de l'IEC organitzats pel Consell de Mallorca, conferència del president de l'IEC, amb el títol «El centenari de l'Institut d'Estudis Catalans». 29 de novembre de 2007.
- Amb motiu del Centenari de l'IEC, conferència del president de l'IEC a la seu del Grup d'Estudis Sitgetans. 30 de novembre de 2007.
- En el marc de l'acte de lliurament dels Premis de l'Obra del Ballet Popular, celebrat a l'Auditori de Barcelona, el membre de la Secció Històrico-Arqueològica Romà Escalas recull, en representació del president de l'IEC, el guardó a les iniciatives renovadores en el camp de la sardana i música per a cobla. 1 de desembre de 2007.
- Celebració a l'IEC de les Primeres Jornades Catalanes de Revistes Científiques, organitzades per l'Observatori de la Recerca. 3-5 de desembre de 2007.
- Participació del president de l'IEC en l'acte celebrat a l'Institut de presentació del centre d'informació OMS/ICO sobre el VPH i el càncer de cèrvix. 4 de desembre de 2007.

- Assistència, en representació del president de l'IEC, del vicepresident Salvador Alegret a l'acte de lliurament a l'Auditori del VINSEUM del I Premi i Beca Emili Giralt i Raventós - Cultures del Vi, del qual el president de l'IEC és membre del jurat. 4 de desembre de 2007.
- Inauguració a càrrec del president de l'IEC de l'exposició itinerant del Centenari a la seu de l'Institut Menorquí d'Estudis, en un acte organitzat juntament amb el Consell Insular de Menorca. 5 de desembre de 2007.
- Novè cicle de conferències sobre els premis Nobel, organitzat per la Secretaria Científica de l'IEC, del 10 al 13 de desembre de 2007:
 - Primera conferència, sobre el Nobel de Literatura: «Doris Lessing o el triomf de la lectura», a càrrec de Marta Pessarrodona, poeta i traductora, coordinada per la Societat Catalana de Llengua i Literatura.
 - Segona conferència, sobre el Nobel de Física concedit a Albert Fert i Peter Grünberg: «La magneto-resistència gegant o l'art de manipular l'espín», a càrrec de Xavier Batlle, del Departament de Física Fonamental i de l'Institut de Nanociència i Nanotecnologia de la Universitat de Barcelona, coordinada per la Societat Catalana de Física.
 - Tercera conferència, sobre el Nobel de Fisiologia o Medicina concedit a Mario R. Capecchi, Martin J. Evans i Oliver Smithies: «Manipulacions genètiques amb cèl·lules mare embrionàries que obren camí a la teràpia gènica», a càrrec de Jaume Reventós, del Grup de Recerca Biomèdica de l'Hospital de la Vall d'Hebron i president de la Societat Catalana de Biologia, coordinada per la Societat Catalana de Biologia.
 - Quarta conferència, sobre el Nobel de Química concedit a Gerhard Ertl: «Nous avenços en catàlisi i superfícies sòlides», a càrrec de Jordi Llorca, de l'Institut de Tècniques Energètiques de la Universitat Politècnica de Catalunya, coordinada per la Societat Catalana de Química.
- Presidència del vicepresident Antoni Riera en la conferència organitzada per la Secció Històrico-Arqueològica «Oltre la grata: nuove indagini sulla tomba di S. Paolo a Roma», a càrrec de Giorgio Filippi, arqueòleg, conservador dels Museus Vaticans i director de les excavacions a la basílica de Sant Pau Extramurs. 10 de desembre de 2007.
- Tercera jornada d'homenatge a Ramon Aramon i Serra en el centenari de la seva naixença, «Aramon i la seva actuació cívica», presidida pel president del Parlament de Catalunya, Ernest Benach. 11 de desembre de 2007.
- Presidència de Salvador Giner en l'acte de lliurament del sisè Premi Barcanova de Literatura Infantil i Juvenil, celebrat a l'Institut. 12 de desembre de 2007.
- Assistència del secretari general a la 57a Nit de Santa Llúcia, organitzada per Òmnium Cultural a Reus. 14 de desembre de 2007.

- La Presidència de l'IEC organitza l'acte de presentació de l'obra *Democràcia contra dictadura: Escrits polítics, 1915-1960*, de Lluís Nicolau d'Olwer, a càrrec de Josep M. Casasús, membre de l'IEC; Marta Pessarrodona, poeta i biògrafa, i Albert Balcells, membre de l'IEC i editor de l'obra, presidit per Salvador Giner. 14 de desembre de 2007.
- Presidència del vicepresident Salvador Alegret en l'acte d'inauguració al campus de Bellaterra de la jornada «Nanobiosensors per a aplicacions biomèdiques», organitzada per la Generalitat de Catalunya i el Govern d'Aragó. 19 de desembre de 2007.
- Presidència de Salvador Giner en l'acte de lliurament de la cinquena edició del Premi Estrella Casas i Costa, de la Fundació Estrella Casas i Costa - Manuel Parés i Maicas, a l'IEC. 19 de desembre de 2007.
- Dinar amb els membres i el personal amb motiu de les festes de Nadal de l'any del primer centenari de l'IEC, a l'Hotel Ritz de Barcelona. 20 de desembre de 2007.
- En el marc del novè cicle sobre els premis Nobel, organitzat per la Secretaria Científica de l'IEC, cinquena conferència, sobre el Nobel d'Economia concedit a Leonid Hurwicz, Eric S. Maskin i Roger B. Myerson, a càrrec de Xavier Calsamiglia, del Departament d'Economia i Empresa de la Universitat Pompeu Fabra, i coordinada per la Societat Catalana d'Economia, amb el títol «El disseny de mecanismes econòmics com a eina d'enginyeria social». 20 de desembre de 2007.
- Assistència del president de l'IEC a la presentació del documental *Bucarest, la memòria perduda*, d'Albert Solé, sobre Jordi Solé Tura, documental en què va participar. 14 de gener de 2008.
- Inauguració a càrrec del president de l'IEC de l'exposició itinerant del Centenari al Claustre de l'Ajuntament d'Eivissa. 15 de gener de 2008.
- Roda de premsa a l'IEC, presidida per Salvador Giner, de presentació de l'estudi *Anàlisi del metabolisme energètic de l'economia catalana* (AMEEC), encarregat per la Generalitat de Catalunya a l'Institut d'Estudis Catalans i coordinat pel Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible. 16 de gener de 2008.
- En el marc del novè cicle sobre els premis Nobel, organitzat per la Secretaria Científica de l'IEC, sisena conferència, sobre el Nobel de la Pau concedit a Al Gore i el Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic, a càrrec de Josep Enric Llebot, del Departament de Física de la Universitat Autònoma de Barcelona, i coordinada per la Institució Catalana d'Història Natural, amb el títol «Per què el canvi climàtic és una veritat incòmoda?». 16 de gener de 2008.
- Presentació de la traducció al català del llibre *Bioquímica*, de Jeremy M. Berg, John L. Tymoczko i Lubert Stryer, en un acte organitzat per la Secretaria Científica. 17 de gener de 2008.

- Acte de signatura del document de cessió a l'IEC de la correspondència de l'escriptor i membre de la Secció Filològica Josep Vallverdú amb Jordi Rubió i Balaguer, mantinguda de 1948 a 1980. 18 de gener de 2008.
- Signatura del conveni de col·laboració entre l'IEC i la Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes, en la qual s'allotjarà un portal amb obres i materials de l'IEC. 21 de gener de 2008.
- Roda de premsa a l'Institut de balanç i cloenda del I Centenari de l'Institut d'Estudis Catalans, sota la presidència del president de l'IEC, acompanyat del president de la Comissió Executiva del Centenari, Antoni Riera. 23 de gener de 2008.
- Sessió de clausura del I Centenari de l'Institut d'Estudis Catalans, a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, amb la presència del conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Joan Manuel Tresserras. La conferència de cloenda fou a càrrec del membre de l'IEC Antoni Serra i Ramoneda, amb el títol «L'aportació de les ciències socials al coneixement». 23 de gener de 2008.
- Assistència a Madrid del vicepresident Antoni Riera a la reunió de l'Assemblea General del Comitè Espanyol de Ciències Històriques. 24 de gener de 2008.
- Presidència del president de l'IEC i del conseller de Política Territorial i Obres Públiques, Joaquim Nadal, en l'acte de presentació a l'IEC del volum *Les cartes portolanes: La representació medieval d'una mar solcada*, de Ramon J. Pujades i Bataller. 24 de gener de 2008.
- En el marc del vint-i-cinquè aniversari de l'Associació de Publicacions Periòdiques en Català, assistència del vicepresident Salvador Alegret a la Nit de les Revistes, en què es féu lliurament dels Premis APPEC. 24 de gener de 2008.
- Dinar del president de l'IEC i dels presidents de les acadèmies del Consell Interacadèmic de Catalunya amb la consellera de Justícia de la Generalitat de Catalunya, Montserrat Tura. 25 de gener de 2008.
- Celebració a l'IEC del I Seminari de la Llengua de Signes Catalana, organitzat per l'IEC i la Federació de Persones Sordes de Catalunya (FESOCA). 25 i 26 de gener de 2008.
- En el marc del congrés internacional «La Junta para Ampliación de Estudios e Investigaciones Científicas en su centenario», Josep Maria Camarasa pronuncia, en representació del president de l'IEC, la ponència «La JAE y el Institut d'Estudis Catalans (1907-1939)». 6 de febrer de 2008.
- Obertura a càrrec del president de l'IEC de la jornada d'homenatge a D. I. Mendeléiev en el centenari de la seva mort, organitzada per la Societat Catalana de Química en col·laboració amb la Secció de Ciències i Tecnologia. 6 de febrer de 2008.

- En el marc del I Cicle de Pensadors Ambientals, organitzat per l'Institut del Territori a València, conferència de Joandomènec Ros, secretari general de l'IEC i catedràtic d'Ecologia de la UB, amb el títol «Ramon Margalef». 7 de febrer de 2008.
- Cicle «Conferències magistrals del curs 2007-2008»:
 - Conferència «A vida no limite e as suas aplicações biotecnológicas», a càrrec de Milton da Costa, de la Universitat de Coïmbra (Portugal). 7 de febrer de 2008.
 - Conferència «Modelos de negocio de las revistas de acceso abierto», a càrrec de M. Francisca Abad, de la Universitat de València. El mateix dia, presentació de Manuscript Central™ Feature Highlights (gestió digital d'articles), a càrrec de David H. Thomas, de ScholarOne-Thomson (Londres). 8 de febrer de 2008.
- Assistència, en representació del president de l'IEC, del vicepresident Salvador Alegret a l'acte de lliurament a l'Institut d'Estudis Catalans del guardó Socarrat Major 2008, que atorga l'Associació Cultural Socarrats, de Vila-real. 9 de febrer de 2008.
- En representació del president de l'IEC, el vicepresident Salvador Alegret obre la sessió inaugural de la Societat Catalana de Biologia corresponent al curs 2007-2008. La conferència inaugural, «Grans reptes ètics de la biologia», fou a càrrec del M. Hble. Sr. Jordi Pujol. 13 de febrer de 2008.
- En el marc de la segona edició del cicle «Ciència i envelliment», organitzat per la Residència d'Investigadors CSIC - Generalitat de Catalunya i la Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya (FATEC), conferència del president de l'IEC, amb el títol «Envelliment, democràcia i estat del benestar». 18 de febrer de 2008.
- En el marc del dinovè curs de l'Aula d'Extensió Universitària per a la Gent Gran de Badalona, conferència del president de l'IEC, amb el títol «Present i futur de Catalunya». 19 de febrer de 2008.
- Roda de premsa a l'IEC de presentació del Primer Fòrum de Sociologia a Barcelona (setembre de 2008). A l'acte, hi assistiren el president de l'IEC; el president de l'Associació Catalana de Sociologia, Oriol Homs; el president de l'Associació Internacional de Sociologia (en anglès, ISA), Michel Wieviorka, i el vicepresident de la Federació Espanyola de Sociologia i president del Comitè Organitzador, Arturo Rodríguez Morató. 26 de febrer de 2008.
- Organització de l'IEC amb l'Institut Europeu de la Mediterrània i l'Institut Cartogràfic de Catalunya de la presentació a la seu de la Fundació Bartolomé March, a Palma, del volum *Les cartes portolanes: La representació medieval d'una mar solcada*, de Ramon J. Pujades i Bataller. Participació del president de l'IEC en la taula. 28 de febrer de 2008.
- Presidència de Salvador Giner en l'acte de presentació a l'Institut de l'obra *Fer llum*, d'Augusto Jurado, editada per Publicacions de l'Abadia de Montserrat i la Fundació Endesa. 4 de març de 2008.

- Acte acadèmic en homenatge a Lluís Solé i Sabarís, antic membre de la Secció de Ciències de l'IEC, en el centenari del seu naixement, organitzat per la Secció de Ciències i Tecnologia i la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona, a la Facultat de Geologia de la Universitat de Barcelona. 5 de març de 2008.
- Acte de donació a la biblioteca de la Secció Filològica de l'IEC del fons de Jaume Aymà i Mayol. 5 de març de 2008.
- Dins del cicle «Conferències magistrals del curs 2007-2008», conferència de Marta Cavazza (Universitat de Bolonya), amb el títol «Laura Bassi e Giuseppe Veratti, una coppia “elettrica” nell'Italia dei Lumi». 5 de març de 2008.
- Presidència del president de l'IEC en la sessió en memòria d'Oriol de Bolòs, que fou membre de la Secció de Ciències Biològiques i de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona. L'acte, celebrat a l'Institut, fou organitzat conjuntament amb la Reial Acadèmia. 11 de març de 2008.
- Signatura del conveni marc entre l'IEC i la Fundació Privada Francesc Cambó - Institut Cambó. Després de la firma, tingué lloc a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, sota la presidència de Salvador Giner i d'Helena Cambó, l'acte de presentació dels volums VII i VIII de les obres de Francesc Cambó, publicats per l'Institut Cambó, amb les intervencions dels historiadors Albert Balcells, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, i Jordi Casassas. 13 de març de 2008.
- Assistència del president de l'IEC a la missa exequial per l'abat emèrit de Montserrat Cassià M. Just i Riba. 14 de març de 2008.
- Intervenció del president de l'IEC en la presentació a l'IEC de la reedició de *Behind the Spanish Barricades*, de John Langdon-Davies, organitzada per la Societat Catalana de Llengua i Literatura, amb la col·laboració del British Council de Barcelona. 14 de març de 2008.
- Assistència del vicepresident Antoni Riera, en representació del president de l'IEC, i de Josep Guitart a la inauguració dels actes commemoratius del centenari de les excavacions d'Empúries i presentació del nou emplaçament per a l'escultura d'Esculapi a la seu d'Empúries del Museu d'Arqueologia de Catalunya, sota l'organització del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya. 15 de març de 2008.
- Presidència de Salvador Giner, president de l'IEC i de la Fundació Mercè Rodoreda, en l'acte de presentació a Romanyà de la Selva del llibre *Recrear Rodoreda Romanyà*. 15 de març de 2008.
- Participació del president de l'IEC en l'acte inaugural de l'exposició «Mercè Rodoreda. La mort de la innocència», al Palau Robert, de Barcelona. 25 de març de 2008.

- Assistència a Poblet del president de l'IEC i del vicepresident Antoni Riera a l'acte d'inici de la commemoració dels vuit-cents anys del naixement del rei Jaume I, organitzat per la Generalitat de Catalunya i l'Abadia de Poblet. En el transcurs de l'acte, Antoni Riera, medievalista i vicepresident de l'IEC, pronuncia un discurs de caire històric, que recorda la figura del rei i el seu regnat. 30 de març de 2008.
- En el marc de l'Any Jaume I, obertura a càrrec del president de l'IEC i del director general de l'Institut Europeu de la Mediterrània, Senén Florensa, del congrés «El poder reial. Les institucions. La política internacional», organitzat per l'IEC (SHA) amb la col·laboració de l'IEMed. 31 de març - 4 d'abril de 2008.
- El president de l'IEC i el president de la Fundació Caixa Sabadell, Salvador Soley, presideixen la conferència de presentació del Premi de Medi Ambient 2008 de l'IEC, a la Sala d'Actes de Caixa Sabadell a Barcelona. El guanyador de la present edició, Josep Peñuelas, pronuncia la conferència «Components biològics negligits del canvi global». 2 d'abril de 2008.
- Dins de la «Jornada cívica en favor d'uns mitjans públics de qualitat, plurals i independents», organitzada a l'Aula Magna de la Universitat de Barcelona pel Col·legi de Periodistes de Catalunya, participació del president de l'IEC en la taula rodona «Per uns mitjans públics plurals i independents al servei de la societat». 3 d'abril de 2008.
- Assistència del president de l'IEC i del vicepresident Salvador Alegret a l'acte de proclamació dels Premis Crítica *Serra d'Or*, edició en què ha estat premiat en la modalitat de literatura infantil i juvenil, entre d'altres, el membre de la Secció Filològica Josep Vallverdú per l'obra *El testament de John Silver*. 3 d'abril de 2008.
- Acte de signatura del conveni entre l'IEC i l'Institut Català d'Antropologia. 4 d'abril de 2008.
- El president de l'IEC, el secretari general i el president de la Secció Filològica reben a l'Institut els acadèmics de Jakiunde (Acadèmia de les Ciències, de les Arts i de les Lletres del País Basc) Gurutz Jauregui, José María Asua i Kepa Bilbao. 7 d'abril de 2008.
- Assistència del president de l'IEC al dinar de presentació del programa Barcelona Diàleg Intercultural, ofert pel delegat de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, Jordi Martí. 8 d'abril de 2008.
- El president de l'IEC, membres de l'Institut, treballadors i ext treballadors de l'IEC assisteixen al funeral del qui fou president de l'IEC Emili Giralt i Raventós. 18 d'abril de 2008.
- El president de l'IEC participa en la lectura de textos de Mercè Rodoreda al Parlament. 18 d'abril de 2008.
- El president de l'IEC assisteix a l'acte de lliurament de les Creus de Sant Jordi. 21 d'abril de 2008.

- Jornada de portes obertes a l'IEC, amb un concert de la Cobla Sant Jordi obert al públic. 23 d'abril de 2008.
- Acte de lliurament dels Premis Sant Jordi de l'IEC, amb la presència d'un representant del Consell General dels Pirineus Orientals. 24 d'abril de 2008.
- Assistència del president de l'IEC i del president de la Secció Filològica a l'acte d'investidura de Joan Veny com a doctor *honoris causa* per la Universitat de València. 25 d'abril de 2008.
- Presidència de Salvador Giner en l'acte d'inauguració de l'exposició commemorativa del centenari de la naixença de Ramon Aramon i Serra. Cloenda de l'acte a càrrec de l'antic president de la Generalitat de Catalunya Jordi Pujol. 5 de maig de 2008.
- Conferència de premsa de presentació del Congrés de Neologia, que organitzen la Universitat Pompeu Fabra i l'IEC sota la direcció de M. Teresa Cabré. El congrés va començar l'endemà sota la presidència del conseller de la Vicepresidència de la Generalitat de Catalunya, Josep Lluís Carod-Rovira. 6 de maig de 2008.
- Presidència de Salvador Giner en l'acte d'inauguració de l'obra *Evocació dels Països Catalans en el Centenari de l'IEC*, de Salvador Alibau. 7 de maig de 2008.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte de presentació de la col·lecció «Monuments d'Història de la Corona d'Aragó», que se celebrà al Museu d'Història de Catalunya. Aquesta col·lecció és coeditada per la Biblioteca de Catalunya, l'Institut d'Estudis Catalans, el Museu d'Història de Catalunya i Publicacions de la Universitat de València. 13 de maig de 2008.
- Presentació pública i institucional del portal Meridià. 15 de maig de 2008.
- Participació de Salvador Giner en l'acte de celebració del vintè aniversari del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF). 15 de maig de 2008.
- Salvador Giner inaugura el col·loqui «L'estatut d'autonomia regional en dret comparat», organitzat per la Delegació de l'IEC a Perpinyà. 16 de maig de 2008.
- Participació de Salvador Giner en la jornada «Un nou escenari: una nova idea de la catalanitat?», organitzada pel Centre d'Estudis Jordi Pujol. 16 de maig de 2008.
- Conferència de Salvador Giner en el marc del quarantè aniversari de l'Ateneu Popular de Zuric, sota el títol «La sociedad española: presente y futuro». 24 de maig de 2008.
- Salvador Giner presideix a l'IEC la sessió de discussió sobre CARHUS + (un sistema de classificació de revistes científiques en els àmbits de les humanitats i les ciències socials), en la qual es presenta l'estat actual d'aquesta acció i es promou el debat sobre la idoneïtat de la metodologia utilitzada. 28 de maig de 2008.
- Salvador Giner presideix l'acte de lliurament dels Premis Cangur 2008 a la UPC. A aquest acte hi assistiren el rector de la UPC, Excm. i Mgf. Sr. Antoni Giró; el conseller

- de Cultura i Mitjans de Comunicació, Hble. Sr. Joan Manuel Tresserras, i el conseller d'Educació, Hble. Sr. Ernest Maragall. 28 de maig de 2008.
- Salvador Giner inaugura el Segon Congrés Català de Geografia, organitzat per la Societat Catalana de Geografia, sobre el mapa com a llenguatge geogràfic, a l'IEC. 29 de maig de 2008.
 - Salvador Giner obre a l'IEC el seminari «Grand challenges in computational biology», organitzat conjuntament per BSC i IRB. 2 de juny de 2008.
 - El Consell Permanent i membres del País Valencià assisteixen a la inauguració de l'Aula Museu Carles Salvador a Benassal. L'aula vol ser un espai d'ensenyament sobre la nostra llengua i la nostra cultura i recordar la vida i l'obra del poeta, gramàtic i mestre Carles Salvador. 7 de juny de 2008.
 - Salvador Giner inaugura l'exposició itinerant del Centenari, «L'Institut d'Estudis Catalans, 1907-2007. Un segle de cultura i ciència als Països Catalans», a la Sala Montsuar de l'Institut d'Estudis Ilerdencs (Lleida). 9 de juny de 2008.
 - Salvador Giner presideix l'acte de presentació del primer volum del *Petit atlas lingüístic del domini català*. 10 de juny de 2008.
 - Salvador Giner presideix l'acte de presentació del darrer número de la revista *Quaderns del CAC: La qualitat de la llengua en els mitjans audiovisuals*, organitzat conjuntament per l'IEC i el CAC. 11 de juny de 2008.
 - Salvador Giner presideix a l'IEC la jornada de debat «Periodisme social i llenguatge integrador», organitzada per Servimedia, a iniciativa de la Secció Filològica. 12 de juny de 2008.
 - Acte d'inauguració a l'IEC de l'exposició «Joan Baptista Xuriguera: un intel·lectual a descobrir». 18 de juny de 2008.
 - Joandomènec Ros assisteix a la 4a Jornada d'Economia d'Avinyó, organitzada pel Consell Comarcal del Bages i l'Ajuntament d'Avinyó. 19 de juny de 2008.
 - Joandomènec Ros presideix a l'IEC l'acte de presentació del llibre *Els sistemes socioecològics de la conca de la Tordera*, publicat per la ICHN. 1 de juliol de 2008.
 - Antoni Riera presideix l'acte de presentació de les obres més importants publicades recentment sobre la vida i l'obra del lingüista Joan Coromines, organitzat per suggeriment de Joan Solà. 3 de juliol de 2008.
 - Salvador Alegret assisteix a la conferència de premsa de presentació del servei unificat d'atenció de consultes lingüístiques Optimot, juntament amb Josep Lluís Carod-Rovira, conseller de la Vicepresidència de la Generalitat de Catalunya, i Bernat Joan, secretari de Política Lingüística. 4 de juliol de 2008.

- Salvador Giner i Joandomènec Ros participen en la taula rodona de presentació de la quarantena edició de la Universitat Catalana d'Estiu. Aquest acte se celebrà al jardí de l'Ateneu Barcelonès i fou organitzat pels Amics de la UCE. 9 de juliol de 2008.
- Salvador Giner i Joan Martí i Castell presideixen la recepció a l'IEC dels congressistes que participen en el XIII Congrés Internacional EURALEX, que s'ha celebrat del 15 al 19 de juliol de 2008 a Barcelona, organitzat pel grup de recerca InfoLex de l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada de la Universitat Pompeu Fabra. 16 de juliol de 2008.
- Salvador Giner assisteix a la reunió de seguiment del conveni amb l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica, a Cambrils. 22 de juliol de 2008.
- Salvador Giner ofereix una recepció als conferencians d'ESOF 2008 (Euroscience Open Forum 2008), que presideix el president de la Generalitat de Catalunya, M. Hble. Sr. José Montilla. 22 de juliol de 2008.
- Salvador Giner i Josep González-Agàpito convoquen una roda de premsa per a presentar un comunicat sobre l'avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya. 23 de juliol de 2008.
- Salvador Giner assisteix a la Festa Major de Santa Eulàlia de Ronçana, en el marc de la qual fa una xerrada titulada «L'esdevenidor de Catalunya». 23 de juliol de 2008.
- Salvador Giner convoca amb Google Book Search una roda de premsa per a explicar l'acord de col·laboració entre l'IEC i Google Book Search. 31 de juliol de 2008.
- Joandomènec Ros fa una conferència titulada «Las academias entre el laboratorio y la calle: Ramon Margalef – naturalista, ecólogo y académico» a la Jakiunde (Acadèmia de les Ciències, de les Arts i de les Lletres del País Basc). 28 d'agost de 2008.

*Allocució del president de l'Institut d'Estudis Catalans,
Salvador Giner de San Julián, en l'acte inaugural de l'exposició
«L'Institut d'Estudis Catalans, 1907-2007. Un segle de cultura
i ciència als Països Catalans», el 12 de setembre de 2007*

És un privilegi i un honor adreçar-me a tots vostès en l'acte inaugural de la gran exposició que celebra els cent anys d'existència de l'Institut d'Estudis Catalans. Aquesta exposició és una de les fites principals del llarg any de celebracions que s'inaugurà al Palau de la Música l'octubre de 2006.

En nom de l'Institut, de tots els seus membres, dels socis de les seves nombroses societats filials i dels treballadors de la casa, vull agrair a totes les autoritats, patrocinadors i entitats de la societat civil l'ajut que ens han donat per a la creació d'aquesta exposició i per a molts altres actes del Centenari. La nostra gratitud és molt pregona. Més endavant, el vicepresident Antoni Riera, que presideix la Comissió Executiva del Centenari, farà esment específic dels noms dels nostres patrocinadors.

L'Institut d'Estudis Catalans, acadèmia de les ciències i les humanitats, fou fundat fa cent anys, el juny de 1907. Fou creat per al conreu científic, al més alt nivell, de la cultura i el coneixement dins la comunitat nacional catalana. L'inspirava una voluntat de participació cívica de la

classe intel·lectual del nostre país en el progrés de tothom. Els catalans hem estat de sort amb la instauració d'aquesta institució. En la major part dels països, la lògica nacionalista imposà la creació d'acadèmies, biblioteques, universitats, museus, laboratoris i tantes altres institucions. En el nostre cas, on la dimensió estatal pròpia ens mancava, el necessari procés d'institucionalització fou endegat, amb excepcional encert, per Enric Prat de la Riba, amb el suport d'un estol tan migrat com potent alhora de savis patriotes modernitzadors.

L'exposició que avui obrim vol posar a l'abast de la ciutadania el passat i el present de l'Institut, però també la seva projecció vers l'esdevenidor, com a institució cabdal de la civilització catalana en l'època moderna i contemporània d'aquesta.

Conflüen en la fundació de l'Institut diversos corrents. D'antuvi, una voluntat ferma de crear amb eficàcia i racionalitat les institucions absents de l'esfera pública nacional. En condicions d'alta precarietat administrativa —Prat de la Riba arribava tot just a la presiden-

cia de la Diputació Provincial barcelonina—, hom passava del catalanisme nostàlgic a la reivindicació d'eines institucionals que estiguessin a l'altura del fort desenvolupament industrial del nostre país. A l'altura també de la seva recuperada fe en ell mateix, des d'una forta societat civil, com a país capaç d'incorporar-se al capdavant de la revolució econòmica i urbana que era pròpia d'unes poques altres societats europees.

L'empenta modernitzadora catalana d'aquell temps volia transformar el país perquè Catalunya fos, encara més, ella mateixa. Els catalans responien així a la seva característica tradició de modernitat. En efecte, a casa nostra no hi ha una disjuntiva entre tradició i modernitat, sinó més aviat un anhel tradicional de modernització. La modernitat constitueix la tradició més característica del poble català. Aquesta exposició n'és la prova eloqüent.

L'Institut fou l'invent i la solució per a una nació endèmicament precària pel que fa a l'educació superior i a la producció regular de coneixement científic, amb escassíssims recursos. La migradesa de les institucions universitàries i de recerca científica a Catalunya era tan extrema aleshores que el modest Institut inicial pogué, de bell antuvi, accomplir amb esclat les tasques encomanades, amb recursos limitadíssims. L'Institut naixia, doncs, enfortit per la ideologia racionalista, europeïsta i «mediterrània» del Noucentisme.

L'Institut d'Estudis Catalans s'encomanà d'un impacient desig d'enriquir el país amb les institucions imprescindibles, que no hi eren, com ara una biblioteca nacional, un servei de preservació i protecció del nostre massiu patrimoni arqueològic i històric, i diversos serveis i laboratoris escandalosament inexistents. Els seus fundadors sentiren també, amb urgència, la necessitat de la tasca punyent de codificar, normativitzar i preservar la llengua catalana. Tots aquests objectius foren entesos com un sol feix de feines a accomplir. L'exposició dóna fe de tots ells, fil per randa.

També dóna fe de moltes de les aportacions d'alta cultura i ciència que ha fet l'Institut durant el seu segle d'existència. El servei meteorològic, els estudis de fauna i flora, la recerca arqueològica, els estudis de patologies com ara el paludisme, la recerca geològica, la lingüística, entre altres. Comprovareu que l'Institut entenia i entén avui la seva missió com a servei al país al més alt nivell del coneixement, la ciència i la cultura.

El traspàs a la nació de les seves creacions institucionals, una rere l'altra, ha estat part essencial de la tasca de l'Institut. Heus ací una missió històrica que no s'ha clos mai, sobretot si recordem que algunes creacions molt recents encaixen prou dins d'aquesta tradició. Nogensmenys, la notable expansió universitària i científica que han experimentat Catalunya i tots els Països Catalans

durant els darrers decennis ha canviat radicalment la situació. Si fem abstracció dels molts anys de persecució anticaltalana —sota les dues dictadures, la del general Primo de Rivera i la més dura i llarga del general Franco—, on la mera supervivència de l'acadèmia com a tal era, tota sola, el servei més gran que hom podia retre a la nació, hem d'entendre que la política original d'omplir buits esgarrifosos ja no és la mateixa.

El fort desenvolupament actual del món universitari català i l'expansió de la recerca científica en tots els camps podrien haver significat una pèrdua greu de la seva tasca tradicional supletòria i compensatòria. Llevat, naturalment, de la seva funció oficial com a acadèmia de la llengua, que deté l'Institut en conjunt, tot i que les tasques més professionalitzades recaiguin en la Secció Filològica. L'aparició, enguany, de la nova edició revisada i ampliada del diccionari normatiu de l'Institut és l'exemple més conegut per la ciutadania.

L'acadèmia catalana ha estat sempre força conscient del pas enrere que representaria per a l'alta cultura i ciència del país que l'Institut d'Estudis Catalans esdevingués una corporació dedicada només als aspectes més convencionals d'una *société savante*, amable lloc de trobada dels savis del país. Les seves tasques i obligacions no li ho permeten, però. La seva visió pròpia, avui, en el moment del seu primer centenari, és la

de ser, ans que res, una acadèmia activa, que no accepta que la seva funció consisteixi únicament a ser un àmbit de trobada i aixopluc moral dels seus membres.

L'Institut d'Estudis Catalans avui es legitima per l'arrelament cultural, científic i social als països de cultura, llengua i civilització catalanes. Les seves molt nombroses societats filials apleguen avui la xifra prou eloqüent de més de vuit mil sis-cents membres, que conreen les més diverses disciplines —des de la matemàtica fins als estudis hebraics, des de la literatura fins a la filosofia, des de la biologia i la història natural fins a l'economia política i la sociologia— amb un conjunt molt ampli de publicacions en llengua catalana i, en alguns casos prou significatius, en la *lingua franca* del nostre temps, l'anglès. L'Institut forma, en conjunt, una «acadèmia d'acadèmies», on cadascuna de les cinc seccions, unides en una sola casa del coneixement, respon a l'ordre compartit de l'arbre de la ciència a casa nostra.

Els debats públics sobre les qüestions pròpies de les ciències i les humanitats contemporànies, l'execució de molt diversos programes de recerca —sovint internacionals—, la incorporació activa de l'Institut a la transmissió i l'emmagatzematge de continguts científics digitalitzats i a l'abast de la comunitat científica, amb un accés de la ciutadania a la seva feina a través de la Xarxa, garanteixen l'entrada de la nostra acadèmia nacio-

nal al segle XXI amb la dignitat que cal esperar d'una acadèmia capdavantera i moderna. La seva vocació de responsabilitat pública és ben palesa en els llibres blancs que publica l'Institut sobre temes crucials per al país, de vegades a petició governamental, d'altres a iniciativa pròpia.

La contínua producció de treballs i revistes científiques en tots els camps, sovint en estreta col·laboració amb universitats i centres de recerca, continua creixent. L'aparició dels volums de *La ciència en la història dels Països Catalans*, en col·laboració amb la Universitat de València, o de la recent obra pluridisciplinària sobre sismologia i terratrèmols a Catalunya, o del mateix *Diccionari de la llengua catalana* tot just esmentat, palesen aquesta activitat actual. Apareixen així obres de referència rigoroses i originals que són sovint d'una utilitat immediata evident.

Els resultats d'esforços com aquests constitueixen materials de referència molt considerables. Són expressions indiscutibles de la vitalitat i l'empenya de la nostra acadèmia nacional. És per això que, com veureu, l'esdeveni-

dor de l'Institut i la seva futura funció en el terreny de la ciència i les humanitats són ben presents a l'exposició que inaugurarem.

La producció científica de l'Institut, així com la funció viva com a lloc de trobada de tots els camps del coneixement i del saber, com a fòrum permanent d'anàlisi i debats humanístics i científics, són la prova fefaent que l'acadèmia representa molt avui per a la nació i la cultura a la qual serveix.

Tot això permet a l'Institut guaitar un passat, del qual aquesta exposició és la crònica, sense cap excés de nostàlgia. Els temps fundacionals i passats de glòria —que inclouen períodes de supervivència gairebé heroica— són un esperó constant perquè avui continuem emulant la feina feta amb un esforç digne de la nació catalana i del seu anhel tradicional d'universalisme i fraternitat. El nostre capteniment com a catalans del segle XXI, amb una tasca engrescadora però prou difícil al davant, obliga i esperona l'Institut d'Estudis Catalans a continuar la feina del passat amb les exigències morals del present.

*Intervenció del president de l'Institut d'Estudis Catalans,
Salvador Giner de San Julián, en l'acte de cloenda
de la celebració del I Centenari de l'Institut d'Estudis Catalans,
a la Sala Prat de la Riba de la Casa de Convalescència,
el 23 de gener de 2008*

Ha arribat el moment solemne i feliç en què l'Institut d'Estudis Catalans vol cloure formalment els actes de celebració del seu primer segle d'existència. Ens va semblar que el millor lloc per a fer aquest acte seria la seu principal de l'Institut. Conscients de la significació cabdal de la nostra acadèmia per a la nostra cultura, la nostra llengua i la nostra nació, hem projectat les activitats del Centenari al llarg dels darrers setze mesos arreu dels Països Catalans, mitjançant exposicions, concerts, congressos, seminaris i col·laboracions amb els mitjans de comunicació. La inauguració del Centenari al Palau de la Música Catalana —un altre edifici emblemàtic— l'octubre de 2006 ja anuncià l'abast del que volíem fer. Sembla que podem dir amb convicció que ha estat fet.

Esqueia que la cloenda fos en aquest extraordinari edifici, que ens fou cedit *sine die* per l'Ajuntament de Barcelona l'any 1932 i arrabassat violentament, com bé sabeu, uns anys després per una dictadura feixista i aliena, amb indubtables desitjos de genocidi cultural. Esperem que això no es repeteixi mai

més. Només la voluntat de sobreviure de la gent de l'Institut d'aleshores i el capteniment patriòtic i sacrificat de molts membres salvaren l'Institut. És gràcies a ells que l'Institut ha gaudit d'un segle sencer de vida. Mercès a ells el Centenari ho ha estat de debò: la flama de l'Institut d'Estudis Catalans no s'ha extingit mai. Avui espurneja amb la mateixa lluentor de quan fou fundat.

No escau que en aquesta al·locució m'aturi a fer un resum de la història de la nostra corporació acadèmica. En primer lloc, perquè la coneixeu tan bé com jo —molts de vosaltres, millor que jo. Segonament, perquè en l'acte inicial del Palau de la Música Catalana, així com en nombroses intervencions i comunicacions públiques, els membres de l'Institut han tingut l'oportunitat d'invocar i contar la nostra història. En tercer lloc, perquè han estat abundants les publicacions que han palesat el desenvolupament i la història de l'Institut. Només cal esmentar els dos volums recentment apareguts de la història de la nostra institució, elaborada per Albert Balcells; l'aparició de la nova edició del *Diccionari* —un èxit sense pal·liatius de la Secció Fi-

lològica, i, globalment, també de l'Institut, com a acadèmia que és de la llengua catalana—; l'esplèndid catàleg del Centenari; els innombrables articles de premsa, i els programes de ràdio i televisió que han posat a l'abast de la ciutadania la història i la missió d'aquesta corporació sàvia. Cal recordar, entre moltes altres activitats destacables, el número monogràfic dedicat al Centenari que publicà la revista *Serra d'Or*, sota la direcció de Josep Massot.

Aquestes activitats de projecció pública i coneixement cívic de l'Institut m'exoneren d'esmentar les vicissituds de l'acadèmia catalana durant els darrers cent anys. En canvi, la celebració del Centenari no pot ésser cap pretext —ans al contrari— perquè m'estigui de pronunciar alguns mots sobre el present i el previsible esdevenidor de l'Institut. Heu-los ací.

El nostre país és mancat del marc institucional públic que és propi i connatural a moltes nacions europees. L'esquarterament polític del nostre àmbit cultural és endèmic i estructural. (Es remunta a la mort del rei En Jaume, a qui devem moltíssim del que som i també del que no som o no acabem d'ésser, i de qui, d'altra banda, celebrarem pròximament el vuit-centè aniversari del naixement, que tingué lloc a Montpeller; l'Institut en prepara la commemoració.) Aquesta fragmentació dels Països Catalans, però, no ha estat mai acceptada ni assumida

per l'Institut: la nostra és l'acadèmia de tots els països i territoris que tenen la nostra cultura i la nostra llengua.

Avui, ja endinsats en el segle XXI, som una acadèmia homologable a les altres acadèmies d'Europa i del món, com ens ha estat reconegut, constantment i activa, des de l'any 1922, data en la qual l'Institut entrà a formar part de la Unió Acadèmica Internacional. Tanmateix, l'abast d'allò que Enric Prat de la Riba i el petit estol d'intel·lectuals i savis catalans crearen amb modèstia, sobrietat i noble ambició el 1907 fou molt més considerable que no pas el que signifiquen avui, per a moltes comunitats nacionals, llurs acadèmies respectives. Aquesta comparació, que no vull gens odiosa, prové de les mancances institucionals i les dependències i subordinacions, certament indiscutibles, de la nació catalana. Per a nosaltres, com a comunitat, era i és essencial gaudir d'una corporació com la nostra. Avui seria inimaginable que no existís.

Tenir-la, però, no és suficient. Esperonats per les mancances endèmiques que caracteritzen la comunitat cultural, científica, lingüística i historicopatrimonial catalana, l'Institut està obligat a superar-se constantment, a tenir presència nacional i internacional, amb empenya i coneixement d'allò que vol i d'on vol anar. En altres països, hi ha institucions igualment venerables que poden permetre's luxes que, a casa nostra, serien imponderables. La nostra és una condició

que hem d'acceptar amb menys resignació que entusiasme. Un cert *amor fati*, una certa acceptació joiosa de la nostra catalana condició, ens ha d'inspirar constantment vers allò que, en altres indrets del món, arriba com un present dels déus, sense gaire esforç per a ningú.

La tensió espiritual a què ens sotmet l'especificitat catalana ha estat aprofitada per les generacions d'acadèmics que han mantingut viu l'Institut per a fer possible la molt considerable i constant producció humanística i científica d'aquesta corporació al llarg del primer segle d'existència.

L'esdevenidor de l'Institut depèn del manteniment d'aquesta tensió creadora. Coneixem les dificultats d'una acadèmia que, malgrat que és reconeguda i respectada internacionalment, ha d'enfrontar-se —més enllà de la societat civil a la qual serveix— a certes precarietats —no solament econòmiques, sinó també d'estructuració administrativa de tots els territoris dins quatre estats europeus— que no tenen les acadèmies d'altres països. L'esforç de tenacitat, paciència i capteniment universalista i alhora arrelat a la nostra comunitat intel·lectual i científica serà una constant durant tot l'esdevenidor previsible. Sense gens de pessimisme, cal preveure la continuació de la peculiaritat catalana —territorial, administrativa, de dependència parcial d'altres autoritats— i, per tant, la continuació de l'empenta addicional que hom

ha d'exigir a l'acadèmia del país, en termes de qualitat, creativitat i afirmació dins el món de l'alta cultura, la recerca i el pensament al qual pertany.

En tots els terrenys hem de combatre esperonats per aquesta tensió, per aquestes limitacions. Que l'amor al propi destí, el nostre *amor fati*, al que suara em referia, ens continui inspirant.

L'esclat de les celebracions que es clouen avui podria fer-nos pensar que exagero les dificultats quan faig una crida a capgirar-les i transformar-les en virtut i en un futur acadèmic i científic pròsper. Si bé és veritat que podem dir sense embuts que les celebracions del Centenari han estat un èxit, també hem de tenir el cap ben clar i entendre que la nostra tasca immediata és potenciar l'activitat de l'Institut en tots els camps. Sense cap autosatisfacció: cal intensificar la nostra felicitat vinculació al món universitari; col·laborar cada vegada més en la tasca civilitzadora d'ésser capdavanters en la disseminació cívica del coneixement científic; consolidar la nostra autoritat acadèmica unitària sobre la llengua catalana en tots els territoris que li són propis; consolidar també la nostra autoritat acadèmica pel que fa al vast patrimoni arqueològic i històric del país; ésser un referent per a les autoritats del país pel que fa a les ciències i les humanitats; potenciar i protegir les nombroses societats filials de l'Institut, que aixopluguen milers de socis i ens vinculen estre-

tament a la ciutadania culta de casa nostra; continuar eixamplant la nostra funció com a gran editorial acadèmica i científica catalana; continuar posant els recursos digitals a disposició de la comunitat universitària i científica; fomentar, finalment, cada vegada més la funció que des del principi ens ha caracteritzat: l'Institut d'Estudis Catalans és el gran fòrum permanent d'aquest país per a la conversa científica i l'anàlisi racional, serena i fructífera dels problemes amb què ens enfrontem en el món d'avui.

L'Institut ha participat i participa activament en projectes internacionals de recerca en diversos àmbits. Aquesta activitat no solament no minva, sinó que continua creixent. El que també cal que creixi encara més és la nostra funció com a fòrum d'alta discussió científica, en el qual la comunitat internacional trobi un lloc adient per a contrastar hipòtesis, comparar resultats, avaluar teories en tots els camps. A Europa, per no anar més enllà, hi ha diversos centres —no sempre acadèmies nacionals— on hom realitza aquesta funció: no hem assolit encara el nombre òptim de centres internacionals de trobada científica. Les recents atencions que ha tingut envers l'Institut la Fundació Europea de la Ciència, que agraïm vivament, ens fan pensar que hem de continuar obrint aquest solc en el nostre terreny de conreu. La nostra corporació està idealment qualificada per a la tasca.

Totes aquestes raons fan palesa la necessitat que l'Institut no enceti el seu segon segle de vida d'esma. Precisament perquè som una corporació feta de gent dedicada al pensament, a l'observació i a l'enteniment del món, cal que sotmetem aquesta corporació a l'escrutini d'aquestes facultats de l'esperit. El millor tribut que podem retre no solament als nostres fundadors i als savis catalans que ens han precedit, sinó també als principis que avui inspiren aquesta casa, és donar-li un nou impuls tot pensant-la, per dir-ho així, de bell nou. Hem de prendre el pols al present i analitzar què volem, decidir on anem i com ha d'ésser l'acadèmia catalana de l'esdevenidor. L'Equip de Govern fa temps que mostrà aquest neguit. Ara, a més, el Consell Permanent de l'Institut ha decidit, en cloure les celebracions del Centenari, obrir un període d'intensa reflexió sobre la natura i les funcions de l'Institut, sobre el que pot fer i el que ha de fer i sobre el seu abast en el món contemporani dins la nostra comunitat cultural, lingüística i nacional.

No vull cloure aquestes paraules sense agrair vivament a tothom que ha treballat per l'èxit de les celebracions del Centenari amb tanta dedicació i professionalitat. Gràcies especialment als treballadors de la casa. I el nostre agraïment a tots els patrocinadors, per l'ajut, la fe i la confiança en l'acadèmia catalana.

L'Institut d'Estudis Catalans, senyores i senyors, ha sabut bastir durant el primer segle de vida un noble edifici de pedra picada al servei del país. No és, ni de bon tros, una torre de vori. Ans és un far que enllumena els viaranyes de la ciència, el pensament i l'alta cultura de la nostra pàtria. Ens pertoca una tasca: continuar guaitant l'esdevenidor amb les eines a la mà, com a bons catalans.

Les eines del coneixement objectiu, de la raó, del progrés científic i humanístic. Hem de complir la tasca que fa cent anys ens encomanaren els nostres fundadors: amb humilitat, però amb la consciència que servim aquest vell i noble poble europeu, tal com cal fer-ho per la nostra vocació de gent lliurada al conreu de la ciència, les humanitats i el pensament racional.

Premis i distincions

El senyor Joan Solà i Cortassa, membre de la Secció Filològica, va rebre el Premi Jaume d'Urgell, que atorga el Consell Comarcal de la Noguera, per la seva contribució a la projecció de les relacions culturals o d'amistat entre els pobles que conformen els Països Catalans. Setembre de 2007.

El senyor Joan Francesc Mira i Casterà, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, va rebre el VII Premi Jaume Fuster, que atorga l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana. Setembre de 2007.

El senyor Antoni M. Badia i Margarit, membre de la Secció Filològica, va ser nomenat president d'honor del Claustre de Doctors de la Universitat de Barcelona, distinció que atorga per primera vegada l'Assemblea del Claustre de Doctors de la Universitat de Barcelona. Setembre de 2007.

L'Institut d'Estudis Catalans va rebre la distinció de la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona en l'any del Centenari. Octubre de 2007.

El senyor Màrius Foz i Sala, president de la Secció de Ciències Biològiques, va rebre el Premi d'Excel·lència Professional, que atorga el Consell de Col·legis de Metges de Catalunya. Octubre de 2007.

El Col·legi de Notaris de Catalunya organitzà un acte d'homenatge a Josep M. Puig i Salellas († 04.12.2006), antic membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials. Novembre de 2007.

El senyor Antoni M. Badia i Margarit, membre de la Secció Filològica, va ser nomenat doctor *honoris causa* per la Universitat de les Illes Balears. Novembre de 2007.

El senyor Eduard Feliu i Mabres, president de la Societat Catalana d'Estudis Hebraics, va ser nomenat doctor *honoris causa* per la Universitat de Barcelona. Novembre de 2007.

El senyor Ricard Torrents i Bertrana, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, va rebre el Premi Nacional de Pensament i Cultura Científica de la Generalitat de Catalunya 2007. Novembre de 2007.

L'IEC va rebre el guardó de Socarrat Major 2008, en ocasió del centenari de la seva creació, atorgat per l'Associació Cultural Socarrats, de Vila-real. Febrer de 2008.

El senyor Josep Vallverdú i Aixalà, membre de la Secció Filològica, va rebre el Premi Crítica *Serra d'Or* en la modalitat de literatura infantil i juvenil. Abril de 2008.

L'historiador i hispanista hongarès Géza Alföldy, membre correspo-

ment de l'IEC des de 1996, va rebre la Medalla de la Ciutat de Barcelona per la seva dedicació a l'estudi del patrimoni. Juny de 2008.

El senyor Joaquim Muns i Albuixech, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, va rebre el Premi d'Economia Rey Juan Carlos. Juny de 2008.

Delegacions

Delegació de Perpinyà

Delegat del president per a la seu de l'IEC a Perpinyà: Joan Becat i Rajaut
Adreça: Universitat de Perpinyà
Casa dels Països Catalans
Camí de la Passió Vella
F-66860 Perpinyà Cedex
Telèfon i fax: +33-468 669 837
A/e: *perpinya@iec.cat*

La seu de Perpinyà s'ha encarregat d'organitzar o ha intervingut en les activitats següents:

— Convocatòria del Premi Catalunya del Nord 2008 de l'Institut d'Estudis Catalans. En fou guanyador el senyor Károly Morvay amb l'obra *Els bons usos es perden*. Abril de 2008.

— V Jornada de l'Institut d'Estudis Catalans a la UCE de Prada, «La formació dels ensenyants de català a la Catalunya del Nord». 23 d'agost de 2008.

Delegació de Castelló

Delegat del president per a la seu de l'IEC a Castelló: Vicent Pitarch i Almela
Adreça: Centre Municipal de Cultura
Carrer d'Antoni Maura, 4
12001 Castelló de la Plana
Telèfon: +34-964 227 209
A/e: *castello@iec.cat*

La seu de Castelló s'ha encarregat d'organitzar o ha intervingut en les activitats següents:

— Creació d'una Comissió Cívica amb motiu de la celebració del setanta-cinquè aniversari de les *Normes* de Castelló:

- Roda de premsa a la seu de la UJI a Castelló, la Llotja del Cànem, per a presentar la Comissió Cívica per les *Normes* de Castelló. 20 de setembre de 2007.

- Roda de premsa a la Llibreria Babel de Castelló per a presentar la Comissió Cívica per les *Normes* de Castelló. 25 de setembre de 2007.

— Celebració de conferències i actes en commemoració de les *Normes* de Castelló:

- Conferència de Vicent Pitarch: «Les *Normes* de Castelló, un producte fecund de l'IEC». 3 d'octubre de 2007.

- Conferència de Vicent Pitarch a Andorra: «La codificació lingüística del País Valencià (les *Normes* de Castelló), un producte fecund de l'Institut d'Estudis Catalans». 18 d'octubre de 2007.

- Conferència de Germà Colón a Gandia: «Una aproximació a les *Normes* de Castelló». 22 d'octubre de 2007.

- Conferència de Manuel Pérez Saldanya a Sueca: «Entre la norma i la història de la llengua». 26 d'octubre de 2007.

- Conferència de Miquel Àngel Pradilla a Tarragona: «Una llengua, una norma». 6 de novembre de 2007.

- Conferència de Pere Verdaguier a Perpinyà: «Una visió nord-catalana a través del segle xx». 8 de novembre de 2007.

- Conferència de Vicent Pitarch a Vinaròs: «La codificació lingüística: les *Normes* de Castelló dins el Centenari de l'Institut d'Estudis Catalans». 9 de novembre de 2007.

- Conferència de Vicent Pitarch a la Universitat d'Alacant: «La codificació lingüística: les *Normes* de Castelló dins el Centenari de l'IEC». 12 de novembre de 2007.

- Conferència de Vicent Pitarch a Elx: «Les *Normes* de Castelló: significació històrica i vigència actual». 12 de novembre de 2007.

- Jornada de la Xarxa Vives d'universitats, amb el títol «De Castelló a Bolonya: commemoració del 75è aniversari de les *Normes* de Castelló». 15 de novembre de 2007.

- Conferència de Miquel Àngel Pradilla a Benicarló: «Una llengua, una norma». 16 de novembre de 2007.

- Conferència de Joan F. López Casanovas a Ferreries (Menorca): «IEC: cent anys de feina científica al servei de la llengua catalana i la cultura als Països Catalans». 16 de novembre de 2007.

- Reunió dels membres de la Comissió Cívica per les *Normes* de Castelló

per a concretar actes i esdeveniments commemoratius del setanta-cinquè aniversari de les *Normes* de Castelló. 20 de novembre de 2007.

- Conferència de Josep M. Nadal a la Universitat Jaume I de Castelló: «Una llengua per a cent anys». 21 de novembre de 2007.

- Presentació de les últimes dades sociolingüístiques dels territoris de parla catalana a Octubre Centre de Cultura Contemporània de València, a càrrec de Joaquim Torres, Ernest Querol, Bernat Joan i Honorat Ros. 21 de novembre de 2007.

- Conferència de Joan Francesc Mira a la seu de l'IEC a Barcelona: «L'espai de la llengua escrita, o la percepció de la unitat». 22 de novembre de 2007.

- Conferència de Vicent Pitarch a la Universitat de les Illes Balears, a Palma: «La llengua catalana al País Valencià: de les *Normes* de Castelló a la situació actual». 22 de novembre de 2007.

- Conferència de Vicent Pitarch al Consell de Mallorca, a Palma: «La llengua catalana al País Valencià: de les *Normes* de Castelló a la situació actual». 22 de novembre de 2007.

- Conferència de Miquel Àngel Pradilla a Tortosa: «Una llengua, una norma». 23 de novembre de 2007.

- Conferència de Xavier Gomila a Maó: «1907-2007, 100 anys de normalització lingüística. El cas de la toponímia». 29 de novembre de 2007.

- Conferència de Marc Antoni Adell a Castelló: «El paper de l'escola en la recuperació de la llengua: de Carles Salvador a la Federació Escola Valenciana». 29 de novembre de 2007.

- Conferència de Francesc Pérez Moragon a València: «El sentit cívic de les *Normes* de Castelló». 29 de novembre de 2007.

- Conferència d'Amadeu Viana a Lleida: «Simplement valencians: les *Normes* de Castelló, revisitades». 29 de novembre de 2007.

- Conferència de Toni Mollà a Vila-real: «Quina política lingüística?». 30 de novembre de 2007.

- Conferència de Miquel Àngel Pradilla a Valls: «Una llengua, una norma». 4 de desembre de 2007.

- Conferència de Lluís Meseguer a Morella: «Llengua, cultura i institucions». 5 de desembre de 2007.

- Conferència de Vicent Pitarch a Castelló: «Les *Normes* de Castelló, significació històrica i vigència actual». 11 de desembre de 2007.

- Conferència de Josep Murgades a Reus: «Donar normes a qui no en té: cent anys de l'IEC». 11 de desembre de 2007.

- Conferència de Vicent Salvador a València: «Saber i comunicar. El discurs divulgatiu en català». 12 de desembre de 2007.

- Conferència de Narcís Iglésias a Girona: «Un punt de continuïtat, un

moment de ruptura. Dues perspectives sobre la codificació del català contemporani». 12 de desembre de 2007.

- Conferència de Vicent Pitarch a Onda: «Les *Normes* de Castelló, factor de la vertebració social valenciana». 13 de desembre de 2007.

- Conferència d'Isidor Marí a Eivissa: «Llengua i estàndard als mitjans de comunicació de les Pitiüses». 13 de desembre de 2007.

- Jornades de la Secció Filològica de l'IEC a Castelló en Homenatge a les *Normes* de Castelló. 14 i 15 de desembre de 2007.

- Conferència de Francesc Feliu a Banyoles: «La llengua catalana de 1907». 14 de desembre de 2007.

- Conferència de Vicent Pitarch a l'IES Politècnic de Castelló: «Les *Normes* de Castelló, significació històrica i vigència actual». 17 de desembre de 2007.

- Setmana cultural a l'IES Francesc Ribalta en homenatge a les *Normes* de Castelló; conferència de Vicent Pitarch: «La codificació lingüística: les *Normes* de Castelló dins el Centenari de l'IEC». 17-20 de desembre de 2007.

- Comitativa cívica en homenatge a les *Normes* de Castelló, amb ofrena floral a la Casa Matutano, on es van signar les *Normes* l'any 1932. 21 de desembre de 2007.

- Conferència de Vicent Pitarch: «Un producte fecund de cent anys de

l'IEC: les *Normes* de Castelló». 6 de febrer de 2008.

— Conferència de Núria Aramon: «Les relacions del doctor Ramon Aramon amb el País Valencià». 8 de febrer de 2008.

— Conferència de Vicent Pitarch: «El món de l'excursionisme i les *Normes* del 32 al Castelló de Sales Boli». 18 de febrer de 2008.

— Conferència de Vicent Pitarch: «75 anys de les *Normes* de Castelló i 100 d'autoritat acadèmica de l'IEC». 28 de març de 2008.

— Conferència de Vicent Pitarch: «Un producte fecund de cent anys de l'IEC: les *Normes* de Castelló», dins les activitats prèvies programades amb motiu de la XXI Trobada d'Escoles en Valencià de l'Alcoià-Comtat. 11 d'abril de 2008.

— Conferència de Vicent Pitarch: «Fontrobada: el món de l'excursionisme i les *Normes* de Castelló». 16 d'abril de 2008.

— Commemoració del vuit-cents aniversari del naixement del rei Jaume I, amb la conferència del doctor Enric Guinot «La figura del rei Jaume I i el seu temps». 22 de maig de 2008.

— Inauguració de l'exposició «L'Institut d'Estudis Catalans, avui», a càrrec del delegat de la Presidència a Castelló, senyor Vicent Pitarch i Almela. Vinaròs, 29 de maig de 2008.

— Patrocini de l'edició del volum iv de *Benassal. Recull bibliogràfic*

de textos, a cura del doctor Pere-Enric Barreda.

— Col·laboració en l'edició de la revista del col·lectiu Maulets.

— Col·laboració amb el col·lectiu Maulets en el cicle de conferències organitzat en homenatge a les *Normes* de Castelló.

— Col·laboració amb el col·lectiu Endavant - La Plana per als actes de commemoració de l'aniversari de les *Normes* de Castelló.

— Inauguració de l'Aula Museu Carles Salvador a Benassal, amb la participació del senyor Vicent Pitarch. 7 de juny de 2008.

— Reunió a la Fundació Carles Salvador amb l'objectiu de programar les unitats didàctiques sobre el mestre per a l'Aula Museu. 18 de juliol de 2008.

Delegació de Lleida

Delegat del president per a la seu de l'IEC a Lleida: Ramon Sistac i Vicén

Adreça: Edifici Polivalent

Universitat de Lleida

Avinguda de Jaume II, 71

25001 Lleida

Telèfon i fax: +34-973 703 366

A/e: lleida@iec.cat

La seu de Lleida s'ha encarregat d'organitzar o ha intervingut en les activitats següents:

— Participació en l'organització de les Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a Andorra. Escaldes-Engordany (Andorra). 19 i 20 d'octubre de 2007.

— Conferència «Per què el canvi climàtic és una veritat incòmoda?», sobre el Premi Nobel de la Pau concedit a Al Gore i el Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic (IPCC), a càrrec de Josep Enric Llebot, del Departament de Física de la Universitat Autònoma de Barcelona i membre de la Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC. Coordinada per la Institució Catalana d'Història Natural. 16 de gener de 2008.

— Participació en l'edició del llibre de contes palleesos *Cambuleta*, primera edició de contes infantils en pallerès. La col·lecció té per objectiu fer front a l'empobriment del lèxic pallerès per part dels infants i joves del Pallars. 19 de gener de 2008.

— Col·laboració i coorganització en el festival literari Insòmnia - X Festa de la Creació. L'activitat inclogué lectures literàries per part de dotze escriptors amb un *intermezzo* musical. 11 de març de 2008.

— Col·laboració i coorganització en la IV Jornada sobre Literatura i Ensenyament, «Com ensenyar literatura», l'objecte de la qual és presentar noves aproximacions a lectures establertes per a les matèries de llengua i literatura ca-

talanes i literatura catalana del batxillerat. 12 de març de 2008.

— Col·laboració en la II Trobada d'Escriptors a l'Aiguabarreig, que reuní escriptors vinguts d'arreu dels Països Catalans. En el si de la trobada, l'Ajuntament de Seròs lliurà el guardó «El temps de les cireres». 12 i 13 d'abril de 2008.

— Coorganització de la representació de l'obra de teatre *Magnòlies negres*, creada a partir de contes de Mercè Rodoreda i adaptada per Txema Martínez. L'acte es realitzà amb motiu del centenari del naixement de Mercè Rodoreda.

— Contribució a l'edició d'*Un dia amb l'Àssua*, segon conte infantil en pallerès, escrit per Eva Lluvich i il·lustrat per Vanesa Freixa per recuperar la variant dialectal que es parla al Pallars i fer que els més petits la introdueixin a la pràctica quotidiana, tant a casa com a l'escola. 21 d'abril de 2008.

— Coorganització del VII Congrés d'Estudiants de Filologia Catalana «Manuel de Pedrolo». Organitzat pel Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans i per l'Assemblea d'Estudiants de Filologia Catalana de la UdL, tingué lloc a la Universitat de Lleida durant els dies 28, 29 i 30 d'abril de 2008.

— Coorganització de la III Jornada Científica dels Amics de l'Art Romànic, amb el tema «Sant Pere d'Àger: un exemple de promoció artística als segles XI-XII». 13 de maig de 2008.

— Col·laboració en les VI Jornades del Centre d'Estudis Ribagorçans (CERIB): «Les relacions econòmiques entre Catalunya i Aragó: passat, present i futur». Peralta de la Sal, 20-22 de juny de 2008.

— Participació en la commemoració dels seixanta anys del llibre *Vida, culto y folklore de los santos Abdón y Senén*, de José Sistac Zanuy (Pepe de Serafina). 30 d'agost de 2008.

Delegació d'Alacant

Delegat del president per a la seu de l'IEC a Alacant: Brauli Montoya Abat

Adreça: Seu Ciutat d'Alacant

Universitat d'Alacant

Avinguda de Ramón y Cajal, 4

03001 Alacant

Telèfon: +34-965 145 986

Mòbil: 630 692 007

Fax: 965 145 958

A/e: alacant@iec.cat

La seu d'Alacant s'ha encarregat d'organitzar o ha intervingut en les activitats següents:

— Promoció i participació en el projecte «Biblioteca Enric Valor» de l'Institut d'Estudis Catalans, que neix amb la intenció de proporcionar un espai adient per als investigadors especialitzats en l'obra d'Enric Valor i les publicacions de l'IEC. Gener de 2008.

— Cursos de revernacularització del valencià per a diverses associacions de mares i pares de la comarca de l'Alacantí (Alacant, el Campello i Sant Joan). Aquesta activitat fou resultat de la col·laboració amb l'Associació Cívica per la Normalització del Valencià a Alacant. Gener de 2008.

— Cicle de cinema en valencià. Activitat organitzada en col·laboració amb el Servei Tècnic de Promoció del Valencià, el Vicerectorat d'Alumnat i el Secretariat de Cultura de la Universitat d'Alacant. Projectió de diverses pel·lícules doblades al català cada dijous del mes de febrer en tres sessions. Febrer i març de 2008.

— XIII Jornada de Sociolingüística d'Alcoi: «La planificació lingüística a Espanya i a Europa. XXV anys de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià». Hi participaren diversos especialistes en sociolingüística, pedagogia i educació, procedents d'universitats dels Països Catalans, Navarra i Galícia, per analitzar la planificació sociolingüística a diferents autonomies de l'Estat, així com l'evolució del multilingüisme a Europa. Abril de 2008.

— En el marc del Saló de l'Ocupació de la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat d'Alacant, la Delegació organitzà xerrades informatives a càrrec de diversos especialistes per tal d'informar de les sortides professionals de la llicenciatura de filologia catalana. Maig de 2008.

— Col·laboració en les XII Jornades de la Curie, dedicades a Mendelèiev i la taula periòdica, amb dues conferències plenàries pronunciades per especialistes procedents de la Universitat Autònoma de Barcelona i la Universitat de Barcelona. Maig de 2008.

— Publicació del llibre *El naixement de Jaume I*, de Josep-David Garrido, en la col·lecció «Publicacions de la Presidència» de l'IEC. Juny de 2008.

— Presentació dels actes commemoratius del vuit-cents aniversari del naixement del rei Jaume I al Camp de Mirra (comarca de l'Alcoià) i a Alacant, en què es parlà de la trenta-dosena representació del tractat d'Almisrà i de la representació específica de l'obra de Josep-David Garrido *El naixement de Jaume I*. 8-16 de juny de 2008.

— Participació en la XXVIII Fira del Llibre d'Alacant, amb la instal·lació d'una caseta per a posar a l'abast del públic una mostra de les novetats i exemplars més emblemàtics del fons bibliogràfic de l'IEC. 4-13 de juliol de 2008.

Delegació de València

Delegat del president per a la seu de l'IEC a València: Juli Peretó i Magraner
Adreça: la Delegació de València no té seu pròpia. Les activitats organitzades pel delegat es duen a terme principalment a l'Espai Ciència, situat dins de

l'edifici Octubre Centre de Cultura Contemporània (Sant Ferran, 12. València).

La seu de València s'ha encarregat d'organitzar o ha intervingut en les activitats següents:

— Debat «Ens enganyen amb el canvi climàtic?», amb la participació de Fernando Sapiña, Maria Josep Picó, Josep Enric Llebot i Núria Cadenes. 24 d'octubre de 2007.

— Matinal de l'evolució humana «El llarg viatge de l'espècie humana», amb Jaume Bertranpetit, Bienvenido Martínez Navarro, Valentín Villaverde i Juli Peretó. 10 de novembre de 2007.

— Conferència sobre el Premi Nobel de Física 2007, concedit a Albert Fert i Peter Grünberg pel descobriment de la magnetoresistència gegant, a càrrec de Xavier Batlle, de la Universitat de Barcelona. 17 de desembre de 2007.

— Conferència sobre el Premi Nobel de Literatura 2007, concedit a Doris Lessing, a càrrec de Marta Pessarrodona, poeta i crítica literària. 19 de desembre de 2007.

— Conferència sobre el Premi Nobel de Fisiologia o Medicina 2007, concedit a Mario R. Capecchi, Martin J. Evans i Oliver Smithies pels seus treballs sobre cèl·lules mare i manipulació genètica en models animals, a càrrec de Jaume Reventós, del Grup de Recerca de l'Hospital de la Vall d'Hebron. 9 de gener de 2008.

— Conferència sobre el Premi Nobel de Química 2007, concedit a Gerhard Ertl pels seus estudis de processos químics sobre superfícies sòlides, a càrrec de Jordi Llorca, de l'Institut de Tècniques Energètiques de la Universitat Politècnica de Catalunya. 14 de gener de 2008.

— Conferència sobre el Premi Nobel d'Economia 2007, concedit a Leonid Hurwicz, Eric S. Maskin i Roger B. Myerson per establir les bases de la teoria del disseny de mecanismes, a càrrec de Xavier Calsamiglia, de la Universitat Pompeu Fabra. 16 de gener de 2008.

— Conferència sobre el Premi Nobel de la Pau 2007, concedit al Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic de l'ONU i Al Gore pels seus esforços d'obtenció i difusió d'informacions sobre els canvis climàtics provocats per l'home i per haver posat les ba-

ses per a prendre les mesures necessàries per a lluitar-hi, a càrrec de Jaume Terradas, de la Universitat Autònoma de Barcelona. 23 de gener de 2008.

— CoHoqui «El meu xic és un Neandertal?», amb Carles Lalueza, Ignacio Martínez Mendizábal, Valentín Villaverde i Núria Cadenes. 20 de febrer de 2008.

— Cicle de conferències de l'Espai Ciència: «Les exploracions inacabades». Març-juny de 2008.

— Cicle de conferències «Matinal de l'evolució», amb la participació d'Ester Desfilis, Adolf Tobeña i Fernando González-Candelas. 10 de maig de 2008.

— Bar de Ciències: «La natura en venda?», amb Pere Puigdomènech, Daniel Ramón, Carmen Tomás y Valiente Lanuza i Núria Cadenes. Juliol de 2008.

VI. Activitat de recerca

Programes de recerca

Secció Històrico-Arqueològica

Banc de dades de monedes catalanes

Director: Miquel Crusafont i Sabater

L'objectiu d'aquest programa és recollir les dades i classificar materials catalans existents a diferents arxius.

Catalunya Carolíngia

Directors: Josep M. Font i Rius
Anscari Manuel Mundó
i Marcet

Assessors: Antoni Pladevall i Font
Manuel Riu i Riu

L'objectiu d'aquest programa de recerca és recollir i publicar tots els documents referents als comtats catalans fins a l'any 1000, incloent-hi els preceptes dels reis francs expeditos a favor de Catalunya. Aquest corpus és de gran interès per a la història dels segles IX i X de Catalunya i de l'Europa occidental de l'època carolíngia.

Corpus documental de les relacions internacionals de Catalunya i de la Corona d'Aragó

Directors: Maria Teresa Ferrer
i Mallol
Manuel Riu i Riu

Tal com s'anuncià a la memòria del curs 2006-2007, el primer volum del Corpus ja fou lliurat per a publicar el mes d'octubre de 2007.

Finalment s'ha adoptat el títol següent: *Tractats i negociacions diplomàtiques de Catalunya i de la Corona catalanoaragonesa a l'edat mitjana, I/1. Tractats i negociacions diplomàtiques amb Occitània, França i els estats italians, 1067-1213*.

El volum conté:

- BENITO I MONCLÚS, P. «Guerra, aliances per a la guerra i acords de pau. Estratègies militars i politicodiplomàtiques de l'expansió territorial ultrapirinenca de Barcelona i de la Corona d'Aragó (1067-1213)».
- FERRER I MALLOL, Maria Teresa. «Les relacions del comtat de Barcelona i de la Co-

rona catalanoaragonesa amb els estats italians en els segles XI-XII».

- BENITO I MONCLÚS, P.; SENDRA BELTRAN, P.; VELA I AULESA, C. «Corpus documental».

Hi han col·laborat també Rafael Ginebra i Molins, Roberto Pili i Esther Redondo García.

Després de la revisió feta pel Servei de Correcció Lingüística, tots els autors han revisat les correccions, han completat la llista bibliogràfica i han fet alguns afegits i correccions al text a causa de l'aparició de bibliografia nova. Carles Vela, a més, ha fet una altra revisió de tot el llibre per tal d'homogeneïtzar els aspectes formals de notes, aparat crític dels documents, remissions entre els dos estudis introductoris i citació homogènia de personatges i fets. La confecció dels índexs analítics que porta a terme Pilar Sendra ha ajudat molt a detectar possibles errors o esments diferents dels mateixos personatges o llocs, atesa la manca de fixació dels noms propis en aquesta època i la desaparició o canvis experimentats pels topònims. Esther Redondo ha hagut de modificar alguns noms als mapes i fer alguns retocs tant als mapes com als arbres genealògics. També ha confeccionat els mapes de l'itinerari de Jaume I, que s'han inclòs al llibret-programa distribuït als participants en el congrés del vuitè centenari de Jaume I, celebrat a Barcelona del 31 de març al

4 d'abril de 2008, que serà útil perquè aviat començarà el treball sobre aquest regnat.

Actualment el volum I/1 dels *Tractats* és a la impremta.

S'han presentat ponències a alguns congressos, que avancen alguns aspectes del volum I/2 i del II:

— VELA I AULESA, Carles. «Desmuntant la conflictivitat islamocristiana al segle XI: les relacions entre el comte de Barcelona i el rei de Dènia». Ponència presentada al col·loqui internacional «Conflictivitat i vies de solució a la Mediterrània medieval», celebrat a Barcelona el mes d'octubre de 2007 a la Institució Milà i Fontanals (CSIC).

— FERRER I MALLOL, Maria Teresa. «Panorama general de les relacions internacionals de Jaume I. Les relacions amb els estats italians». Ponència presentada al congrés internacional «El poder reial. Les institucions. La política internacional», celebrat a Barcelona del 31 de març al 4 d'abril de 2008.

— VELA I AULESA, Carles. «Relacions amb els països islàmics durant el regnat de Jaume I». Ponència presentada al congrés internacional «El poder reial. Les institucions. La política internacional», celebrat a Barcelona del 31 de març al 4 d'abril de 2008.

Corpus textual de la Catalunya del Nord: Catàleg d'Impresos Rossellonesos (CIR)

Directora: Eulàlia Duran i Grau

Aquest programa de recerca té per objectiu elaborar un catàleg d'impressions fetes a Perpinyà i al territori del Rosselló entre 1500, data de la primera impressió per Joan Rosenbach, i 1840, alhora que s'ocupa de l'estudi dels impressors nord-catalans i els llibreters establerts en aquest territori, de llur activitat empresarial i de la història de la cultura catalana en aquestes terres.

Durant el període 2007-2008 s'han seguit les directrius indicades a la memòria del programa de recerca per al trienni 2008-2010. La llista d'impresos a catalogar pel CIR s'actualitza constantment amb la consulta de catàlegs en línia que es van incorporant de mica en mica a la Xarxa i també amb catàlegs de llibreters de vell. Paralelament, de l'estudi dels textos impresos i de la documentació notarial en resulten dades precioses sobre edicions fins ara desconegudes.

És així que s'han localitzat nous títols (a tall d'exemple, dos impresos sense data però possiblement de 1814, publicats a la impremta de J. Alzine: *Pièces relatives au changement qui vient de s'opérer dans le gouvernement français. Traité de paix* i *Pièces relatives au changement qui vient de s'opérer dans le gouvernement français. Constitution*), nous

exemplars (a la Biblioteca de la Universitat de Barcelona, diversos impresos dels segles xvii-xix que no estaven catalogats) i també notícia d'edicions fins ara desconegudes (una primera edició perpinyanesa de 1636 de la sintaxi de Joan Torroella, a les premses del llibreter Lluís Roure, o, també de la mateixa impremta i del segle xvii, les *Indulgències que gruañan los Congregants de la Congregació de aquest collegi en lo any 1629*). Els resultats de la recerca de nous testimonis han estat, fins ara, altament satisfactoris.

Pel que fa a les descripcions tipobibliogràfiques dutes a terme, es treballa sobre un corpus de més de set-cents títols i mil tres-cents exemplars, del qual la part dedicada als segles xv-xvii quedarà tancada el 2010; de moment, s'ha fet més del 85 % de les descripcions tipobibliogràfiques d'aquest període, i d'aquestes, cap a un 80 % són completes. És a dir, ja se n'han vist tres exemplars. També s'ha avançat en la catalogació dels impresos dels segles xviii-xix, tant en biblioteques al nostre abast com en altres fons. El curs 2007-2008 s'han fet estades llargues a Londres i Madrid i s'ha deixat tancada la de París, i també diversos desplaçaments curts que han permès d'avançar tal com era previst.

Pel que fa a la línia d'investigació sobre la impremta i la llibreteria nord-catalana, després de localitzar a l'Arxiu Departamental dels Pirineus Orientals material per a l'estudi dels impressors dels segles xvi-xvii, s'han trobat a la Biblioteca de

Catalunya (Fons de l'Arxiu de l'Hospital) diversos lligalls amb informació relativa a Samsó Arbús, de la segona meitat del segle XVI, que permeten completar i ampliar significativament les dades que fins ara es tenien sobre el personatge, el seu entorn familiar i la seva activitat empresarial. En aquests moments, partint d'aquestes troballes, E. Miralles i M. Comas redacten un ampli estudi que complementa un treball anterior seu (M. COMAS i E. MIRALLES, «La impremta a Perpinyà: Samsó Arbús», ATCA, vol. 25, 2006, p. 347-373) i que ha de quedar tancat aquest curs. Paral·lelament, s'han anat consultant altres fons notariaus, especialment a Barcelona i a Perpinyà, el buidatge dels quals ha aportat dades complementàries i precioses per a l'estudi d'aquests quatre segles d'impremta nord-catalana, sobretot sobre l'existència de nous llibreters, dels quals o no es tenia notícia o bé únicament se'n tenien informacions de manera indirecta, per referències de segona mà.

Durant el curs 2007-2008 han sortit publicats els següents estudis:

MIRALLES, E. «Dos llibres de devoció del notari Lluís Guilla». *Afers: Fulls de Recerca i Pensament*, núm. 58 (2007), p. 675-691. [Dossier «Notaris, homes i papers. El Nord català als segles XIII-XVIII», coordinat per J. Peytaví]

COMAS, M. «La vitalitat de la impremta a Perpinyà del segle XVI al segle XIX: de Rosenbach a Alzina». *Mirmanda*, núm. 2 (2007), p. 77-88.

VILA, P.; SERÈS-BRIÀ, R. «La Regla de la gloriosa Santa Clara (Perpinyà, 1707), un imprès no inventariat». AIEG, vol. XLVIII (2007), p. 361-364.

Pel que fa al primer article, com assenyala Joan Peytaví, coordinador del volum d'*Afers* dedicat a la Catalunya del Nord, l'estudi incorpora elements de renovació en l'estudi de la història literària d'aquestes terres: «el treball fa un repàs dels notaris productors de lletra, llengua i literatura personals. Hi involucra el món dels impressors, el predomini de les obres d'inspiració religiosa, la profusió de les segones creacions, etc., uns procediments que demostren un intent d'existir d'una creació catalana que sembla llavors a mitja asta. [...] Miralles ofereix, per tant, una lectura innovadora d'aquest món després de la tesi de Josep Sebastià Pons fa prop de vuitanta anys».

També és innovador l'estudi que M. Comas publica a la revista *Mirmanda*, una nova plataforma de difusió cultural de les terres del nord català: Comas, que està enllestint una tesi doctoral sobre les premses nord-catalanes de la primera meitat del segle XVII, fa un recorregut per quatre segles d'impremta a Perpinyà que posa al dia el ja clàssic de Joaquim Comet (1908) i les darreres aportacions de Gérard Bonet (2004) des d'un punt de vista divulgatiu. Finalment, Pep Vila, en col·laboració amb Rotllà Serès-Brià, ha donat a conèixer l'únic testimoni d'un imprès desconegut fins ara, que es guarda al fons

de les clarisses de Perpinyà: *Regla de la gloriosa Santa Clara* (Perpinyà, 1707).

Els resultats de la recerca desenvolupada fins ara es poden veure publicats a la pàgina web del CTCN: CIR, que es va posar en marxa el 2007. La pàgina web permet que la difusió de la tasca de recerca duta a terme pels membres de l'equip sigui més visible. El fet d'haver posat els materials en accés lliure és una manera de multiplicar-ne la difusió, de posar a l'abast la recerca perquè es pugui compartir i de fer-la arribar a receptors que, d'una altra manera, no hi haguessin accedit. Així, al mateix temps que la producció científica té la possibilitat d'obtenir una àmplia difusió també adquireix visibilitat, és a dir, en un entorn com el de la investigació, en què Internet i les noves tecnologies cada vegada van adquirint més protagonisme, fer-s'hi visible és cabdal i necessari per a assolir els objectius de la recerca, perquè tinguin ressò i perquè siguin reconeguts. En aquest sentit, l'àmplia difusió ja ha començat a ser efectiva, amb la inclusió, per exemple, de l'estudi de M. Comas «Un apunt sobre la literatura impresa a Perpinyà al primer terç del segle XVII», publicat a inicis de l'any 2007, en la bibliografia de l'article dedicat a l'impressor Pere Lacavalleria a l'enciclopèdia lliure *Viquipèdia*.

Finalment, cal assenyalar que diversos estudis dels membres del programa de recerca són en curs o s'han lliurat a impremta (*Revista de Catalunya, An-*

nals de l'Institut d'Estudis Gironins, etc.), s'ha començat a organitzar la jornada d'estudi sobre la impremta que és prevista per al 2010 i es treballa per incorporar un historiador de l'art, especialista en gravat, i col·laboradors externs (Sevilla i Madrid). D'altra banda, a la darrera trobada dels membres de l'equip de recerca es van marcar les línies d'actuació per al proper curs 2008-2009: catàleg d'impressos, estudi de la impremta i la llibreteria, preparació de la jornada d'estudi de 2010, difusió de la recerca (publicacions, conferències i web) i consulta de fons fins ara poc explorats (fons privats nord-catalans).

Corpus Vitrearum Medii Aevi (CVMA)

Directors: Anscari Manuel Mundó
i Marcet
Xavier Barral i Altet

L'objectiu genèric del programa del CVMA català és l'estudi científic i documentat, amb publicació final, de tots els vitralls medievals dels edificis religiosos i civils de Catalunya fins a mitjan segle XVI.

El projecte, iniciat a Amsterdam el 1952 i acceptat per la Unió Acadèmica Internacional el 1954, el regeix un Comitè Internacional amb seu a París. Cada país ha format el seu comitè. Fins ara s'ha publicat un centenar de volums de descripcions detallades i alguns inventaris de

vitralls; aquests segueixen les directrius establertes pel comitè central.

El comitè nacional del CVMA Catalunya (Anscari Manuel Mundó i Marcet, Xavier Barral i Altet, Joan Vila-Grau i Antoni Vila i Delclòs) forma part, amb personalitat pròpia i des de fa anys, del Comitè Internacional del Corpus Vitrearum. Cada any s'hi envia el report de l'estat del treball.

Encara que amb entrebancs seriosos i inevitables, aquest curs s'han continuat els treballs de recopilació i revisió que han d'anar en el volum v del CVMA. Manquen només uns documents de Cervera i el comentari adient.

S'ha fet revisió d'alguns textos de la segona part del volum darrerament introduïts. Hi ha hagut reunió de col·laboradors els dies 4 de desembre de 2007 i 13 d'abril de 2008, a més de contactes sovintejats entre ells per a constatar l'estat de la feina i les dificultats trobades.

Com cada any, s'ha enviat el resum de l'activitat del CVMA català a la UAI.

Cròniques polítiques de Ferran Soldevila per a l'estranger, 1926-1949

Director: Albert Balcells i González

L'objecte d'aquest programa és la recopilació i traducció de les cròniques polítiques que Ferran Soldevila publicà a *Le*

Journal de Genève entre 1926 i 1936 i al *Bulletin of Spanish Studies* entre 1926 i 1947 amb un estudi acompanyat d'un altre d'introdutori. L'historiador era alhora un excel·lent periodista i els seus articles, pensats per a un públic estranger, resulten de gran interès per al públic català actual, atesa la llibertat amb què Ferran Soldevila escrivia, utilitzant un pseudònim a gairebé totes les seves cròniques al diari suís i a la revista universitària de Liverpool.

De Barcelona a València. Els orígens del patriciat urbà en el marc de l'expansió catalana del segle XIII (1238-1338)

Director: Enric Guinot i Rodríguez

L'objectiu general de la recerca és estudiar els orígens del patriciat urbà de la ciutat de València en el marc de la colonització feudal del segle XIII i principis del XIV, amb dues vessants d'anàlisi social. Una primera, més breu, dedicada a les possibles relacions entre l'oligarquia urbana de la capital catalana i els primers colons pobladors de la ciutat de València i una de segona, més extensa, de reconstrucció dels principals llinatges de la burgesia urbana valenciana del primer segle de la seva existència (1238-1338), a partir tant de la seva activitat econòmica com de la política en el nou municipi. El

projecte planteja una recerca en tres períodes històrics: un de primer, referit al temps de Jaume I, la generació de la conquesta; un de segon, al darrer terç del segle XIII, durant els regnats de Pere el Gran i Alfons II (1276-1291), i finalment, el temps de Jaume II, el canvi de segle (1291-1327).

Atenent l'estat de la qüestió del tema i la necessitat d'exhumar pràcticament el 90 % de la documentació a consultar, la metodologia de treball consta també de dues parts successives. Una primera dedicada a avaluar la participació del patriciat urbà de Barcelona en la conquesta de València i els seus interessos a la nova ciutat, tot a partir dels estudis sobre dit grup social. I una segona, de llarga durada, que haurà de reunir el cos documental existent sobre la ciutat de València del segle XIII i principis del XIV per a trobar-hi el rastre dels seus primers ciutadans.

A més de la redacció i publicació dels corresponents treballs històrics que donen compte dels resultats de la investigació, un dels resultats complementaris però significatius del projecte va ser l'elaboració d'un complet catàleg de la documentació doscentista existent per a la ciutat de València i sobre aquesta mateixa ciutat, la qual serà posteriorment posada a l'abast de la comunitat científica.

Aleshores, el pla de treball per a aquest any passa per acabar de localitzar

i regestar els documents relacionats amb els ciutadans de València del període cronològic proposat de les darreries del segle XIII, amb la complicació (i l'oportunitat de fornir millors dades) de l'aparició de dues noves sèries documentals que fins aquestes dates no es conservaven. Ens referim als primers protocols notariais coneguts de la ciutat de València (sis manuscrits de la dècada de 1290) i els set llibres del càrrec del justícia de la mateixa ciutat (1280 i 1299). Tots ells també resten inèdits però forneixen una magnífica informació complementària sobre activitats econòmiques, crèdit, negocis, deutes, etc., mitjançant la qual hom veu dia a dia els interessos de dit patriciat urbà en un temps en què aquest, la segona generació després de la conquesta, començà a consolidar-se també en l'àmbit polític gràcies als privilegis reials.

Edició crítica de les obres de Manuel Milà i Fontanals

Director: Manuel Jorba i Jorba

Al darrer quadrimestre de 2007 es va culminar la fase preparatòria, amb la recepció de la reproducció digitalitzada d'una bona part dels documents a editar tant en el primer volum previst com en els posteriors.

El treball dut a terme dins l'any en curs ha consistit a transcriure la major

part dels textos que s'han d'incloure en el tom I de les OC (*Articles i assaigs crítics, divulgatius i erudits*); revisar i compulsar els textos transcrits, i fixar i anotar els textos que s'han d'editar, a càrrec de Francesc Bernat i Baltrons (els textos lingüístics) i de Manuel Jorba i Jorba (el conjunt dels textos).

Escassetats, caresties, fams i mortaldats a Catalunya a l'edat mitjana. Estudi i corpus documental

Director: Antoni Riera i Melis

Aquest programa constitueix la segona part de la recerca *«De re frumentaria: Corpus de documentació municipal relativa al mercat urbà de cereals als Països Catalans a la baixa edat mitjana»*, que es va desenvolupar entre els anys 2002 i 2006. Si el passat programa tenia com a finalitat primordial crear un corpus de documentació inèdita sobre una temàtica tan important com desconeguda, l'actual pretén explotar científicament els 3.167 documents transcrits i anotats, a més de complementar-los amb noves aportacions. Ens proposem emprendre, durant el pròxim trienni, un estudi en profunditat de les crisis de subsistència i les mortaldats que patiren entre els segles XI i XV els territoris compresos entre Salses i la Sénia i calibrar el seu impacte sobre la societat i l'economia medievals. Els objectius específics són:

1) Construir una cronologia precisa de les escassetats, caresties, fams i mortaldats que van afectar Catalunya tot establint-ne la freqüència, la durada i la intensitat.

2) Precisar les causes i l'àmbit espacial dels dèficits alimentaris, analitzant-ne les relacions existents amb les oscil·lacions climàtiques i els canvis agraris i identificant els factors que expliquen l'expansió i el perllongament de les fams.

3) Cartografiar l'origen i la difusió de les principals pandèmies i examinar la relació de causa-efecte entre la manca d'aliments i la mortalitat.

4) Mesurar les conseqüències de les fams i de les mortaldats en la demografia, l'economia i la societat rural i urbana.

5) Analitzar el paper desenvolupat per diferents agents socials en la gènesi i el desenvolupament de les crisis, així com els mecanismes dissenyats per les diverses esferes del poder per tal de neutralitzar-ne els efectes més perjudicials.

6) Estudiar les representacions i explicacions coetànies de les caresties i les fams.

7) Completar el corpus amb les transcripcions dels documents inèdits recollits als arxius des de 2002.

Pel que fa a la metodologia, es pretén transcendir les velles visions neomaltusianes mitjançant l'adaptació de les noves propostes d'anàlisi aportades recentment pels «economistes de la fam» del Tercer Món a l'estudi de les crisis ce-

realistes medievals. La reflexió recolzarà sobre una àmplia base d'informació inèdita i editada, obtinguda d'una consulta intensiva de les sèries documentals municipals, reials, eclesiàstiques i notariales, així com de la historiografia, la teoria mèdica i la literatura moral coetànies.

Estat actual del programa i realitzacions

Durant el curs 2007-2008 l'equip de recercadors —d'acord amb el cronograma establert— ha treballat en diversos arxius de Barcelona i en biblioteques europees i nord-americanes.

Antoni Riera i Melis ha examinat els registres de cancelleria dels regnats de Jaume I i de Pere el Gran, conservats a l'Arxiu de la Corona d'Aragó: ACA, C, reg. 1-60 (1252-1282). L'objectiu d'aquesta recerca és establir una cronologia prou precisa dels inicis de les crisis cerealistes de la baixa edat mitjana arreu de la Corona catalanoaragonesa.

Joan Josep Càceres Nevot, després de llegir la seva tesi doctoral sobre les caresties del segle XIV, ha continuat a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona el buidatge de la sèrie «Registres de Deliberacions del Consell de Barcelona: AHCB, Deliberacions, reg. 24-33 (1478-1499)», corresponent a l'època del «redreçament» i de la segona guerra dels Remences, un període gairebé abandonat per la historiografia catalana després de les valuoses, però ja llunyanes, aportacions de Jaume Vicens i Vives.

Pol Serrahima Balius ha iniciat la seva participació en la recerca consultant a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona la sèrie «Clavaria, els registres comptables del Consell de Barcelona: AHCB, Clavaria, vol. 70-92 (1457-1476)».

Montserrat Richou i Llimona ha consultat selectivament a l'Arxiu Històric de Protocols de Barcelona els protocols dels principals notaris comercials: Pere de Torre, Jaume Bruniquer, Jaume de Comarmena, Llorenç de Canals, Pere Borrell, Pere de Folgueres (major), Pere Oms, Pere Martí, Francesc de Ladernosa, Guillem d'Orta, Andreu Figuera, Ramon de Masana, Jaume Ballester, Llorenç de Roca, Berenguer Ermengol, Antoni Bellver, Felip Gombau, Francesc de Pujol, Jaume Just, Bernat Castellvell, Francesc de Relat, Joan Nadal, Tomàs de Bellmunt, Guillem Donadeu i Bartomeu Massons (major).

Josep Fernández Trabal ha buscat informació inèdita relativa al Baix Llobregat a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, buidant les sèries «Processos» (1372A-D i 1298D); la Batllia General de Catalunya (man. 318); l'Arxiu del Palau-Requesens, on ha examinat el lligall 258; el registre de la cúria de Molins de Rei (1425-1430); el manual de Joan de Moles, notari de Molins de Rei (1426-1429); el *Llibre de les ordinacions de la vila de Martorell* (1487); el *Llibre de les ordinacions per a la venda de vi en la vila de Martorell* (1490); el *Llibre de les ordinacions dels oficis en la vila de Martorell* (1496); el

Llibre de privilegis de la vila de Martorell, i l'Arxiu Capitular de Barcelona, del qual ha consultat la secció «Marmessories de la Pia Almoïna», tot transcrivint el dietari de Bartomeu de Miramar, notari de Molins de Rei (1338-1391).

Pere Benito i Monclús, durant el curs 2007-2008, ha efectuat una estada, amb una beca Marie Curie, al Laboratori de Medievalística Occidental de París (LAMOP, Universitat de París I), circumstància que li ha permès de freqüentar la Biblioteca de l'Escola Nacional de Chartes, la Biblioteca Central de la Sorbona i la Biblioteca Halphen del LAMOP, on ha buidat les edicions de les fonts cronístiques franceses dels segles XI-XIII.

La documentació inèdita recollida per Joan Josep Càceres, Pol Serrahima i Josep Fernández Trabal ha estat transcrita i anotada, per tal d'integrar-la al corpus documental. La documentació inèdita reunida per Antoni Riera i Melis i Montserrat Richou així com les referències bibliogràfiques seleccionades per Pere Benito han estat regestades i incloses en una base de dades, a fi de facilitar-ne la consulta per tots els membres de l'equip, que les utilitzaran en la redacció de les respectives monografies.

Difusió dels resultats

Antoni Riera i Melis ha utilitzat la informació arxivística i bibliogràfica aportada per la recerca durant el curs 2007-2008 en les activitats següents.

Participació en cursos universitaris

— «Alimentazione e religione». Curs de 6 crèdits ECTS, impartit a la Universitat de Bolonya durant el mes d'abril de 2008 dins del màster europeu Història i cultura de l'alimentació, que imparteixen conjuntament la Universitat de Bolonya, la Universitat de Barcelona i la Universitat de Tours.

— «Temps i ritmes de l'alimentació». Curs de 3 crèdits ECTS, impartit a la Universitat de Barcelona durant el mes de maig de 2008 dins del màster europeu Història i cultura de l'alimentació, que imparteixen conjuntament la Universitat de Bolonya, la Universitat de Barcelona i la Universitat de Tours.

— «La taula senyorial a Catalunya durant el segle XII». Lliçó teòrica impartida dins del curs «Amors i odis, pietat i revoltes, sons i mots: el món de Guillem de Berguedà», organitzat per la Universitat de Barcelona a Berga del 7 a l'11 de juliol de 2008.

Participació en congressos científics i seminaris internacionals

— «Les disettes du premier quart du xive siècle dans la Couronne d'Aragon». Classe pràctica impartida a la Universitat de París I (Panthéon-Sorbona) dins del seminari internacional «Disette, famine et mortalité dans l'Europe Medieval: le temps et l'espace des crises de cycle court», organitzat pel Laboratori de Medievalística Occidental de París de l'1 al 3 de novembre de 2007.

— «Proyección mercantil de Catalunya en el Languedoc (siglos XIII-XV)». Classe teòrica impartida en el VI Seminari Internacional d'Història Medieval: «Comerciar en la Baja Edad Media: mercados, instituciones y mercaderes en el Mediterráneo y el Atlántico», organitzat per la Universitat d'Alacant a la Nucia (Alacant) del 29 de novembre a l'1 de desembre de 2007.

— «Tener siempre bien aprovisionada la población. Los cereales y el pan en las ciudades catalanas durante la Baja Edad Media». Ponència del 5th International Meetings of the Middle Ages: «Feeding the city in the Middle Ages», organitzat per la Universitat de Cantàbria i el Govern de la Rioja a Nájera del 22 al 25 de juliol de 2008.

Pere Benito i Monclús ha ofert un avançament de resultats a «Del castillo al mercado y silo. La gestión de la renta cerealícola como estrategia de rentabilización del dominio de la Pía Almoína de Barcelona en la castellanía de Sitges», comunicació presentada al XII Congrés d'Història Agrària, organitzat per la Societat Espanyola d'Història Agrària a Còrdova del 13 al 15 de març de 2008.

Publicacions

Llibres

OLIVA, H. R.; BENITO, P. [ed.]. *Crisis de subsistencia y crisis agrarias en la Edad Media*. Sevilla: Universidad de Sevilla, 2007. 357 p.

RIERA I MELIS, A. *Jaume I i la seva època: Anàlisi breu d'un important llegat polític i cultural*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2008.

Tesis doctorals en xarxa

CÀCERES NEVOT, J. J. *La participació del consell municipal en l'aprovisionament cerealier de la ciutat de Barcelona (1301-1430)*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 2007. 267 p.

BANEGAS LÓPEZ, R. A. *L'aprovisionament de carn a Barcelona durant els segles XIV i XV*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 2007.

RICHOU I LLIMONA, M. *El Baix Maresme a l'època medieval*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 2007.

Articles de revista i capítols de llibre

RIERA I MELIS, A. «Crisis frumentarias y políticas municipales de abastecimiento en las ciudades catalanas durante la Baja Edad Media». A: OLIVA, H. R.; BENITO, P. [ed.]. *Crisis de subsistencia y crisis agrarias en la Edad Media*. Sevilla: Universidad de Sevilla, 2007, p. 124-159.

— «El valor dels erms. La gestió de les pastures a Catalunya (segles XI-XIII)». A: SABATÉ, F. [ed.]. *Natura i desenvolupament: El medi ambient a l'edat mitjana*. Lleida, 2007, p. 221-250.

— «El comerç internacional a la Corona catalanoaragonesa durant el segon terç del segle XIII». A: *Un mar de lleis:*

De Jaume I a Lepant. Barcelona: Institut Europeu de la Mediterrània, 2008, p. 41-62.

BENITO I MONCLÚS, P. «*Et si sterilitas, ut solet, in terra illa fuerit*. Frecuencia, longevidad y gravedad de las carestías en Cataluña durante la “fase de crecimiento” de la economía medieval». A: OLIVA, H. R.; BENITO, P. [ed.]. *Crisis de subsistencia y crisis agrarias en la Edad Media*. Sevilla: Universidad de Sevilla, 2007, p. 79-110.

El Fons Pere Calders.

Estudi i edició. Construcció d'una base de dades

Director: Jordi Castellanos Vila

L'objectiu del programa és l'estudi dels documents i originals del Fons Pere Calders de la Universitat Autònoma de Barcelona, la preparació de l'epistolari i dels contes i novel·les inèdits de Pere Calders per a la seva publicació, si és el cas, i l'elaboració d'un banc de dades de l'obra gràfica, periodística i literària de l'escriptor i dels escrits i crítiques sobre la seva obra.

El Fons Pere Calders es troba ja definitivament dipositat i catalogat dins la Biblioteca d'Humanitats de la Universitat Autònoma de Barcelona.

La Biblioteca d'Humanitats compta ja amb tota la documentació del

fons i la que s'hi ha afegit gràcies a aquest projecte (escrits, dibuixos, il·lustracions, acudits, fotografies, etc., dispersos a diaris i revistes com *Diario Mercantil*, *Avui*, *L'Esquella de la Torratxa*, *Papitu*, *Diari de Barcelona*, *Quaderns de l'Exili*, *Fascicles Literaris*, *Pont Blau*, *Lletres*, *Serra d'Or*, *Canigó*, *El Periódico*, etc.), escanejada i indexada, en un banc de dades que ben aviat serà d'accés públic.

Durant aquest curs s'ha treballat en les edicions següents:

La ciutat cansada. Ed. a cura de Jordi Castellanos. Pròleg de Joan Melcion. Barcelona: Edicions 62, 2008. 231 p. (El Balancí; 581)

La marxa cap al mar. Edició i pròleg de Carlos Guzmán Moncada. Presentació de Jordi Castellanos. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. [En premsa]

Sense anar tan lluny. Edició i pròleg de Valentí Rossell. Presentació de Jordi Castellanos. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. [En premsa]

S'està acabant d'enllestir l'edició anotada de l'epistolari Vicenç Caldés - Pere Calders (1939-1963), a cura de Magda Alemany. S'han mantingut contactes amb Edicions 62 per a la seva publicació.

La pàgina web, ja totalment enllestida, s'ha incorporat al fons de l'IEC. Es pot consultar a l'adreça <http://www.iec.cat/perecalders/>.

Forma Orbis Romani - Forma

Conventus Tarraconensis

Director: Josep Guitart i Duran

El programa Forma Orbis Romani (FOR), promogut per la Unió Acadèmica Internacional, és un programa de recerca de topografia arqueològica del món romà que es proposa la reconstrucció històrica dels territoris antics, portant la cartografia i l'anàlisi al marc regional mitjançant mapes de detall (generalment a l'escala 1:25.000 o 1:50.000) que permeten una localització precisa de les dades, mantenint a la vegada una visió general del territori corresponent.

El programa FOR a Catalunya i una part del País Valencià es concreta en la Forma Conventus Tarraconensis, que comporta la preparació de diversos volums, cadascun dels quals ha de cobrir una àrea amb coherència historico-topogràfica. La primera etapa del programa comprèn els territoris immediats de les principals ciutats romanes de Catalunya.

Estat actual del programa i realitzacions

Durant aquest curs 2007-2008 s'ha treballat bàsicament en la preparació del volum *Tarraco II*, en col·laboració amb l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica i en el marc del projecte més ampli «Estudi del paisatge arqueològic antic de l'*Ager Tarraconensis* (a la dreta del riu Francolí)». El territori inclòs en aquest

volum comprèn la comarca del Tarragonès a la dreta del Francolí, una part del Baix Camp i el municipi d'Alcover, a l'Alt Camp. S'ha estudiat arqueològicament el territori mitjançant una aproximació multidisciplinària i des d'una perspectiva diacrònica, amb estudis de geologia, recursos hídrics i minerals, evolució dels sòls, clima, flora, fauna i morfologia del territori i dels antics assentaments humans.

L'estudi dels assentaments humans s'ha fet a partir d'una sèrie de campanyes de prospeccions que ha combinat les extensives i les intensives o de «tansects» amb cobertura total. Les dades s'estan tractant amb un GIS, i a partir dels resultats s'avaluen els models de poblament i l'evolució de l'estructura del territori i de l'explotació i adaptació humana a l'entorn. El programa ha produït ja diverses publicacions i ponències a reunions científiques, i, a més del volum corresponent de la FOR, s'està treballant també en l'elaboració d'una monografia que recollirà els nombrosos resultats assolits.

Paral·lelament, s'ha conclòs la preparació del volum *Tarraco I (Cossetània oriental)*, corresponent a l'actual Baix Penedès, i s'ha seguit treballant en la preparació del volum *Baetulo*.

Llatí i escriptura als Països Catalans en època romana. Els documents directes

Director: Marc Mayer i Olivé

La finalitat d'aquest programa de recerca és l'estudi de les particularitats del llatí en l'àmbit lingüístic català i la introducció de les dades epigràfiques en el programa internacional EAGLE.

Llibres de matrícula de les insaculacions (llibres de l'ànima de la ciutat de Barcelona (1498-1713))

Directora: Eva Serra i Puig

La intenció d'aquest projecte, concebut per a tres anys, és posar a mans dels investigadors d'història de Catalunya dels segles moderns anteriors a la Nova Planta la nòmina de les persones que podien participar i participaven en el sistema electoral municipal de Barcelona a través del sistema d'insaculació; en el cas de Barcelona, introduït el 1498.

Fins ara es disposa de la nòmina dels extrets o elegits com a consellers. Cinc conselleries fins a 1641 i sis conselleries, amb l'obtenció del conseller menestral, d'ençà del 30 de desembre de 1641, sota la pressió social de la conjuntura de la Guerra dels Segadors. Aquesta llista prové del volum primer de

les *Rúbriques de Bruniquer* (Barcelona, 1912) i algunes dades més, del *Manual de novells arldits o Dietari de l'antic consell barceloní - 1390-1714* (Barcelona, 1892-1975). L'obra de Jaume Vicens i Vives *Ferran II i la ciutat de Barcelona: 1479-1516* (Barcelona, 1936-1937) ha estat i segueix sent un punt de partida d'investigació i debat sobre el tema insaculatori. Després, els treballs de Josep Maria Torras i Ribé, de Fernando Sánchez Marcos, de James Amelang, de Joan Lluís Palos, de Núria Florensa o de Maria Adela Fargas Peñarrocha sobre institucions barcelonines o elits de la ciutat han col·laborat a millorar el coneixement de les oligarquies històriques de Barcelona i els seus vincles amb el poder municipal.

Amb tot, l'estudi del poder municipal i la base social que el sostenia i dels canvis produïts entre 1498 i 1714 encara no disposa de la nòmina del personal amb capacitat electoral. Manca, doncs, una edició completa de les persones insaculades, és a dir, amb drets electorals, no sols pel que fa a la conselleria i el Trentenari sinó també pel que fa al Consell de Cent i als oficis municipals, en la línia dels treballs de J. Cabestany sobre la nòmina de la matrícula de mercaders de Barcelona (DEIMH, 1961 i 1964).

Aquest projecte ha suposat en primer lloc la necessitat de comprovar l'estat de la documentació de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona refe-

rent a insaculacions municipals. Inicialment, ha estat un suport informatiu important el treball de Sebastià Riera i Vialder «Les fonts municipals del període 1249-1714. Guia d'investigació», *Barcelona: Quaderns d'Història*, núm. 4 (2001), p. 239-274.

De seguida s'ha pogut observar que els llibres de l'ànima o de matrícula de la ciutat de Barcelona fins a l'any 1626 no començaven a ser documentalment bons i complets. Per tant, ha calgut trobar una base documental substitutòria per a l'etapa 1498-1626. Un treball orientatiu per a trobar aquesta documentació substitutòria ha estat l'obra de Carme Batlle i Maria Teresa Ferrer *El «Llibre del Consell» de la ciutat de Barcelona: Segle XV: les eleccions municipals*, Barcelona, CSIC, Institució Milà i Fontanals, Departament d'Estudis Medievals, 2007. Aquest treball utilitza fonamentalment els Registres de Deliberacions (AHCB, 1B-II).

Actualment aquests registres ja han estat microfilmats i no n'és possible la consulta directa, ja que molts d'ells no són de bona lectura. Com a contrapartida, s'ha tingut la possibilitat de contrastar aquestes deliberacions amb les Bosses de Deliberacions (AHCB, 1C-XIII), és a dir, els esborranys de les primeres. Amb tot, una gestió de l'actual director de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, senyor Xavier Tarraubella i Mirabet, feta en nom del projecte aprovat per la Secretaria

Científica de l'IEC, permet la consulta directa de les deliberacions, la qual cosa ha facilitat enormement la tasca de buidatge. També, una documentació en part substitutiva i complementària ens prové de material ordenat cronològicament en caixes dins la sèrie 1C-VIII d'insaculacions de l'AHCB, que són documents solts, sovint també esborranys, i no volums correlatius formalitzats. D'altra banda, en aquestes caixes, també s'hi pot trobar documentació d'insaculació complementària, com decrets, documentació normativa, habilitacions o renúncies, que pot ser objecte de transcripció o de comprovació.

A més d'aquesta tasca de precisió de les unitats arxivístiques, l'equip format pels investigadors Jordi Buyreu, Núria Florensa, Sílvia Jurado, Eduard Martí, Miquel Pérez Latre i Eduard Puig ha iniciat l'elaboració d'una base de dades, adequada per al buidatge previst i encaminada a recollir totes les dades relatives al caràcter de les persones concretes insaculades en funció, si més no, d'una doble ordenació, cronològica i alfabètica. Sobre aquesta base de dades s'ha començat a fer el buidatge de diverses unitats arxivístiques, i en una primera fase s'ha comprovat la bondat de la base de dades i s'ha corregit en funció del material disponible, que conté algunes variacions o canvis segons la documentació i la cronologia.

Materials de les coves prehistòriques de Serinyà

Director: Narcís Soler i Masferrer

La finalitat d'aquest programa és preparar, estudiar i publicar els materials de les excavacions antigues i modernes de les coves prehistòriques de Serinyà.

Preparació per a l'edició de documents econòmics i de cancelleria sobre la cultura catalana medieval

Directora: Maria Teresa Ferrer i Mallol

Durant l'any 2007 Daniel Duran i Esther Redondo, amb la revisió posterior del professor Ignasi J. Baiges, van treballar en la revisió del treball que havia quedat inèdit del professor Josep Trenchs Odena, que l'havia confiat, abans de morir, a Maria Teresa Ferrer i Mallol perquè se n'ocupés de l'edició. Era necessària la revisió de la versió mecanografiada, perquè l'autor no l'havia poguda fer, i la informatització. És una col·lecció documental sobre diversos aspectes de la cultura, basada en els registres de la Cancelleria Reial i en documents econòmics de la sèrie del Mestre Racional. Alguns documents són presentats només en forma de resum, mentre que d'altres ofereixen el text documental. En el primer cas es troben els documents que ja han estat pu-

blicats en edicions esparses de diferents autors i en el segon, els documents inèdits i de més interès. Ha estat revisat tot a l'Arxiu de la Corona d'Aragó i ha estat unificada la presentació, la numeració, etc. Els documents comprenen des del regnat de Pere el Gran (1275-1285) fins al de Joan I (1287-1396). Ignasi J. Baiges, de la Universitat de Barcelona, redactà una introducció sobre l'interès d'aquesta mena de documentació per a l'estudi de la cultura catalana medieval. En total, l'obra compta amb sis-cents dinou folis, als quals cal afegir els índexs de noms de persona i lloc dels documents, que ja estan elaborats, però que cal acabar de revisar per decidir sobre alguns problemes, i una breu presentació de Maria Teresa Ferrer i Mallol. Gairebé ja es troba a punt de publicar.

Recerca arqueològica de la ciutat romana de Iesso (Guissona)

Director: Josep Guitart i Duran

Sota l'actual vila de Guissona es conserva l'important jaciment arqueològic de la ciutat romana de *Iesso*, nucli urbà que, juntament amb *Ilerda* (Lleida) i *Aeso* (Isona), estructurava en època romana els territoris de les terres de ponent de l'actual Catalunya. La recerca arqueològica d'aquest jaciment es porta a terme en el marc del Patronat d'Arqueologia de Guis-

sona, del qual l'IEC forma part com a membre fundador juntament amb l'Ajuntament de Guissona, la Diputació de Lleida, el Consell Comarcal de la Segarra i la Universitat Autònoma de Barcelona, i està centrada d'una part en l'excavació arqueològica del Parc Arqueològic de Guissona, una part important del jaciment (gairebé 2 ha), i de l'altra, en l'estudi històric i arqueològic del conjunt d'aquesta ciutat i del seu territori.

Estat actual del programa i realitzacions

Durant el curs 2007-2008 s'han portat a terme al Parc Arqueològic de Guissona dues campanyes d'excavació, una de l'1 de setembre al 30 d'octubre de 2007 i l'altra de l'1 de juny al 19 de juliol. Del 7 de juliol al 19 de juliol l'excavació es va combinar amb el II Curs d'estiu d'arqueologia de camp, amb participació d'estudiants universitaris.

L'activitat s'ha centrat en la continuació de l'excavació de les restes de les termes públiques de la ciutat romana ubicades al Parc Arqueològic. S'ha treballat fonamentalment en el que va ser el pati descobert de les termes, situat a ponent de l'edifici termal pròpiament dit. S'ha completat l'excavació de la gran *natatio* de les termes, que era una piscina a l'aire lliure que mesurava 10,60 metres de llargada per 6,30 d'amplada i que ha aparegut en un excel·lent estat de conservació, i s'ha ampliat l'excavació en extensió del pati cap al nord i cap a l'oest

per tal de completar l'establiment dels límits d'aquest complex termal, tasca que encara no s'ha pogut completar i que caldrà continuar en les campanyes del proper curs. En qualsevol cas, les seves dimensions superaven amb escreix els 1.500 metres quadrats.

L'excavació realitzada fins ara ha posat en evidència que aquest complex termal va tenir una evolució molt significativa per a la interpretació historico-arqueològica de la ciutat. S'han detectat fins ara tres fases d'aquesta evolució. A la primera fase, la més antiga, l'edifici termal era de dimensions més reduïdes i només s'ha pogut veure en alguns punts concrets, ja que està situat a una cota inferior i cobert en bona part pels paviments de les fases posteriors. La segona fase va consistir en una ampliació important del complex termal cap al nord, ocupant un espai on fins aleshores hi havia altres edificis de la ciutat, segurament cases diverses que van ser enderrocades. Els paviments d'aquesta fase es van elevar respecte als de la fase anterior, fet que comporta que sota els paviments de les termes de la fase 2 es conservin les restes tant de les termes anteriors com de les cases enderrocades per a l'ampliació. La fase 3 va comportar una nova remodelació de les termes, segurament de gran envergadura, que va suposar una nova sobreelevació dels nivells de circulació. Malauradament, però, d'aquest darrer edifici termal se n'ha conservat molt poc,

ja que segurament les seves ruïnes van ser desmuntades en època medieval i moderna per aprofitar la pedra i per sistematitzar els camps de conreu de l'entorn de la vila. Pel que fa a la cronologia de les diverses fases d'aquesta evolució, de moment es pot avançar que la fase 2 se situa a la primera meitat del segle I dC i la fase 3 cal situar-la entre la darrerïa del segle I dC i el començament del segle II dC. Pel que fa a la fase 1, no tenim encara evidències per a situar-ne la cronologia inicial, però probablement es remunta al segle I aC.

Repertori de manuscrits catalans

1474-1714

Directora: Eulàlia Duran i Grau

Durant el curs acadèmic 2007-2008 s'ha treballat en les dues línies obertes del *Repertori*, dedicades respectivament als períodes 1474-1620 i 1620-1714. L'equip de treball ha estat integrat per Eulàlia Duran (Secció Històrico-Arqueològica), directora, i dos col·laboradors: Maria Toldrà (coordinació) i Joan Mahiques.

Pel que fa a la línia del *Repertori* dedicada al període 1474-1620, el mes de juliol de 2008 es va lliurar a l'IEC, per publicar, el volum IV del *Repertori de manuscrits catalans (1474-1620)*. Conté la descripció dels manuscrits redactats als països de parla catalana de l'antiga Corona d'Aragó, en qualsevol llengua, durant

aquest període que es custodien en els següents arxius i biblioteques: Arxiu Històric Fidel Fita (Arenys de Mar); Arxiu Històric Comarcal de Cervera; Arxiu Capitular de Girona; Arxiu Diocesà de Girona; Biblioteca del Seminari Diocesà de Girona; Biblioteca Tomàs de Lorenzana o Biblioteca Pública de Girona; Arxiu i Biblioteca Capitular de la Seu d'Urgell; Biblioteca del Monestir de Montserrat; Biblioteca del Monestir de Poblet; Arxiu Històric Comarcal de Ripoll; Casa de Cultura - Biblioteca Lambert Mata (Ripoll); Arxiu Diocesà de Solsona; Biblioteca Pública de Tarragona; Arxiu Capitular de Tortosa; Arxiu de la Ciutat de Tortosa; Arxiu Enríque Bayerri (Tortosa); Arxiu Històric Diocesà de Tortosa; Arxiu Parroquial de Sant Lluç d'Ulldecona; Arxiu Històric Comarcal de Valls; Arxiu i Biblioteca Episcopal de Vic; Biblioteca Arxiu Familiar Geli-Anglada (Vilamacolum); Biblioteca Museu Víctor Balaguer (Vilanova i la Geltrú), i Arxiu Històric de la Companyia de Jesús de Catalunya (Barcelona). L'elaboració del volum ha anat a càrrec d'un equip d'especialistes de diferents disciplines, format per Eulàlia Duran (direcció), Maria Toldrà (coordinació), M. del Mar Batlle, Carme Camps, Antoni Cobos, Joan Mahiques, Eulàlia Miralles, Enric Querol, Joan Requesens i Glòria Sabaté.

Pel que fa a la línia del *Repertori* dedicada al període 1620-1714, s'ha continuat treballant en les descripcions dels manuscrits de la Biblioteca Universitària de

Barcelona, s'han corregit les dels volums de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona i s'ha iniciat la recopilació dels materials corresponents a la secció de manuscrits «Miscel·lània» de l'Arxiu de la Corona d'Aragó.

S'ha elaborat una proposta de creació de base de dades sobre manuscrits catalans de l'edat moderna, que en un primer estadi partirà de la conversió a un format informàtic de les fitxes sobre els aproximadament mil trenta-cinc manuscrits descrits en els cinc volums del *Repertori* (quatre del període 1474-1620 i un de 1620-1714).

Els volums publicats del *Repertori* formen part dels títols de l'IEC que seran digitalitzats en el marc de l'acord amb Google.

Publicació

DURAN, Eulàlia [dir.]; TOLDRÀ, Maria [coord.]; BATLLE, M. del Mar; CAMPS, Carme; COBOS, Antoni; MAHIQUES, Joan; MIRALLES, Eulàlia; QUEROL, Enric; REQUESENS, Joan; SABATÉ, Glòria. *Repertori de manuscrits catalans (1474-1620)*. Vol. IV. Barcelona: IEC, 2008. 470 p.

Anàlisi bioestadística dels resultats obtinguts en estudis de cerca de biomarcadors per tècniques de proteòmica

Director: Francesc González i Sastre

En aquest estudi s'han avaluat diferents mètodes estadístics per a l'anàlisi dels perfils proteics obtinguts per espectrometria de masses MALDI-TOF en pacients amb càncer de cap i coll i en pacients amb adenocarcinoma pancreàtic.

Càncer de cap i coll

Es van analitzar els perfils proteics de noranta-sis pacients amb carcinomes escatosos infiltrants de cap i coll en estadis inicials (I-II), prèviament al tractament amb radioteràpia, amb l'objectiu d'identificar el grup de pacients amb resposta al tractament (grup lliure de malaltia, $n = 63$) i el grup de pacients amb recaiguda (grup de recidiva, $n = 30$).

Mitjançant el programari ClinPro Tools 2.2 (Bruker Daltoniks, Leipzig, Alemanya) es va alinear, normalitzar i assignar la relació massa/càrrega (m/z) dels pics dels espectres de masses. Aquest procés va donar lloc a perfils amb 268 pics en el rang de masses de 900 a 15.000 daltons.

No es van trobar diferències estadísticament significatives en la intensitat individual dels pics entre el grup lliure de malaltia i el grup de recidiva. Tampoc no

es van identificar perfils diferencials utilitzant algorismes genètics, anàlisi de la component principal o xarxes neurals, totes tres tècniques incloses en el programari ClinPro Tools 2.2.

L'anàlisi de regressió logística binària realitzada amb SPSS 15.0 no va generar models amb capacitat discriminant entre ambdós grups.

En conclusió, els pics obtinguts mitjançant extracció de pèptids del sèrum per cromatografia basada en ions immobilitzats (IMAC-Cu) i la posterior anàlisi per espectrometria de masses MALDI-TOF no produeixen perfils peptídics diferenciadors de grups de pacients amb càncer de cap i coll amb resposta al tractament radioteràpic.

Adenocarcinoma pancreàtic

Es van analitzar els perfils proteics de pacients amb diagnòstic confirmat d'adenocarcinoma pancreàtic (ACP, $n = 49$) i de pancreatitis crònica (PC, $n = 55$).

Mitjançant el programari ClinPro Tools 2.2 (Bruker Daltoniks, Leipzig, Alemanya) es va alinear, normalitzar i assignar la relació massa/càrrega (m/z) dels pics dels espectres de masses. Aquest procés va donar lloc a perfils amb 273 pics en el rang de masses de 900 a 15.000 daltons.

Es van trobar diferències estadísticament significatives en la intensitat de 42 pics ($p < 0,05$), 25 dels quals estan

augmentats en el grup de pacients amb ACP. Aquests pics es van utilitzar per a construir models d'algoritmes genètics i xarxes neurals i van donar com a resultat models amb una capacitat discriminant moderada. Tanmateix, aquests models inclouen un nombre de pics elevat (25) que invalida parcialment el resultat, per la relativament petita grandària de les mostres analitzades.

L'anàlisi de regressió logística binària amb SPSS 15.0 va trobar diferents combinacions de pics. Aquesta capacitat diagnòstica va ser comparada amb la del marcador tumoral CA19.9, el qual també va ser incorporat als models.

D'aquestes dades es desprèn que el rendiment diagnòstic del marcador tumoral CA19.9 s'incrementa notablement amb els resultats derivats dels perfils peptídics. La combinació del CA19.9 amb els pics de m/z 1006 i 1929 assoleix una sensibilitat del 89.9 i una especificitat del 92.7.

En conclusió, la combinació de magnituds bioquímiques tradicionals i de les dades obtingudes de perfils proteics obtinguts per espectrometria de masses MALDI-TOF constitueix una potencial eina diagnòstica. Tanmateix, cal validar aquests resultats en un grup independent de pacients, així com identificar biològicament els peptíds discriminants.

Banc de la bibliografia sobre biodiversitat a Catalunya

Director: Xavier Llimona i Pagès

L'objectiu d'aquest programa és la continuació de la base de dades Bibliatura, creada per facilitar la localització pública per Internet de tota mena de fonts bibliogràfiques que continguin dades sobre biodiversitat de Catalunya i de la resta dels Països Catalans.

Bateria de tests verbals

Director: Lluís Garcia i Sevilla

Els tests o proves psicotècnics en la nostra llengua són més aviat escassos. Aquesta situació comporta el descrèdit de les mesures psicològiques, perquè en aquest mesuratge la llengua i la cultura de l'examinand són factors determinants. I les mesures psicològiques són fonamentals en molts àmbits d'una societat complexa i moderna. Aquesta mancança tècnica i cultural de la nostra societat esdevé màxima quan la llengua ja no és un simple vehicle, com en la mesura del raonament numèric, o quan la llengua és més que un factor cultural de primer ordre, com en l'avaluació de la personalitat, sinó que és el suport físic del pensament racional, com en la mesura del raonament verbal.

Darwin2009.cat

Director: Juli Peretó i Magraner

L'objectiu del present programa és contribuir a la profunditat científica i l'amplitud divulgativa de dues activitats concretes: *a)* una exposició historiogràfica sobre Darwin i *b)* la difusió de continguts sobre Darwin i l'evolució a través d'Internet i la publicació d'una edició popular, amb il·lustracions originals de Charles Puche, de *L'origen de les espècies*.

Durant el curs 2007-2008 han continuat els treballs del projecte en els següents apartats:

1. Disseny de la plataforma web per a ubicar-hi els continguts científics i didàctics (Estudi Paco de la Torre).

2. Registre de les URL específiques del projecte: *www.charlesdarwin.cat* i *www.darwin2009.cat*.

3. Inici de les bases de dades de grups i línies de recerca, enllaços d'interès, blocs de temàtica evolutiva, aspectes biogràfics de Darwin i conferenciantes col·laboradors de l'Any Darwin en centres d'ensenyament preuniversitari (en col·laboració amb la Càtedra de Divulgació de la Ciència de la UV).

4. Continuació dels treballs d'adaptació del text de la primera edició de *L'origen de les espècies*, versió catalana coeditada per l'IEC i la UV.

5. Continuació dels treballs d'il·lustració original de *L'origen de les espècies* per part de l'Estudi Puche.

6. Inici dels treballs de maquetació de l'obra esmentada (Estudi Paco de la Torre).

7. Continuació dels treballs preparatoris del documental sobre evolució (gravació d'entrevistes amb especialistes, redacció del projecte d'audiovisual, inici de la redacció del guió). És una coproducció de l'IEC i el Taller d'Audiovisuals i la Càtedra de Divulgació de la Ciència de la UV.

Cal esmentar que els objectius inicials del projecte es van haver de reformular i redimensionar, atès que la quantitat concedida fou molt inferior a la sol·licitada. Pel que fa al disseny de l'exposició, s'ha treballat en els apartats següents:

1. Inici de la redacció del projecte expositiu «Darwin: el seu temps, la seua obra, la seua influència». Aquest projecte es basa en la recopilació de materials originals i bibliogràfics, la majoria d'aquests ubicats a l'Institut d'Història de la Medicina i de la Ciència López Piñero (CSIC-UV).

2. Inici de les reunions de treball amb els dissenyadors de l'exposició.

Flora i cartografia de les plantes i la vegetació

Aquest projecte és un dels tres en què ha quedat escindit el programa conjunt «Flora i cartografia de les plantes, els fongs i la vegetació». Continua operatiu de ma-

nera autònoma i els seus objectius són els mateixos. Comprèn els dos subprojectes següents.

1. Cartografia de la distribució de les plantes vasculares als Països Catalans

Directors: Xavier Font i Castell
Josep Vigo i Bonada

El banc de dades (BDORCA) ha continuat aplegant informació, tant bibliogràfica com aportada pels nombrosos col·laboradors, i més en particular la relativa al volum 15 de l'«Atlas Corològic». En aquest moment conté prop d'1.100.000 entrades.

Publicat el volum 14 de l'esmentat *Atlas corològic de la flora vascular dels Països Catalans* al primer trimestre de l'any 2007, es troba ara en la darrera fase d'elaboració el número 15, que aplega noranta-sis mil citacions referents a uns tres-cents tàxons de la família de les *Asteraceae*.

Pel que fa a la sèrie «Catàlegs Florístics Locals», la impressió del volum 17, *Plantes vasculares del quadrat UTM 31T CG36: Isona (estany de Basturs)*, ha patit retards exagerats, però serà distribuït properament.

2. Cartografia de la vegetació de Catalunya

Director: Josep Vigo i Bonada

Els objectius s'han circumscrit definitivament a l'elaboració i la publicació dels

mapes de vegetació dels Pirineus catalans, que ocupen vint-i-sis fulls a escala 1:50.000. Des del curs passat han quedat enllestides les feines d'aixecament i digitalització de tots els fulls, de manera que només en resta l'edició i la publicació. Aquest any se n'han publicat dos, aplegats en un mateix document. Els altres, en part reunits també entre ells, atesa la seva reduïda extensió, donaran lloc als tres últims documents, que es publicaran a mesura que s'editin informàticament els mapes i s'elaborin les memòries. Amb això, el projecte es pot donar per clos, de manera que continuarà únicament com a propostes d'impressió i publicació.

Publicacions

CARRERAS, J.; GESTI, J.; FONT, J.; SALVAT, A.; VILAR, L.; VIÑAS, X. (2008). *Mapa de vegetació de Catalunya 1:50.000. Maçanet de Cabrenys 219 (38-10), Olot 254 (38-11)* [mapa]. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans: Universitat de Barcelona. Grup de Geobotànica i Cartografia de la Vegetació.

CARRERAS, J.; VIGO, J. (2008). *Mapa de vegetació de Catalunya 1:50.000. Maçanet de Cabrenys 219 (38-10), Olot 254 (38-11)* [memòria]. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans: Universitat de Barcelona. Grup de Geobotànica i Cartografia de la Vegetació.

Galeria de científics catalans

Directora: Mercè Durfort i Coll

La galeria de científics catalans en xarxa ha estat actualitzada enguany amb noves fitxes corresponents a científics de renom que malauradament han traspassat en els darrers mesos, com Oriol de Bolòs i Capdevila. També s'hi han incorporat fitxes d'altres personatges destacats del passat encara no incorporats: Santiago Montserrat i Esteve, Lluís Antoni Santaló i Sors i Emili Mira i López. A més, s'ha ampliat la galeria de fotografies d'altres científics ja presents en el web. No obstant això, els canvis més importants han correspost a una actualització completa de la plataforma web que allotja el catàleg.

Internet és una de les tecnologies que més innovacions i canvis ha experimentat des que es convertí en un recurs a l'abast de tothom. Les pàgines web de les empreses i les institucions s'han vist any rere any sotmeses a una constant renovació, perquè tant els dissenys de presentació com la navegació i funcionalitat dels webs tendeixen cap a un estàndard més pràctic i manejable, ja sigui des del punt de vista de l'internauta com de l'editor de webs.

La pàgina web *Galeria de científics catalans*, que s'inclou en el portal de l'Institut d'Estudis Catalans com a projecte de la Secció de Ciències Biològiques, és un catàleg de científics cata-

lans il·lustres de la nostra història que comprèn fotografies i biografies d'aquests, a disposició de tots els internautes. Per la naturalesa d'aquest web, que necessita ampliacions contínues, s'ha considerat necessari adoptar les noves tecnologies de creació de webs basades en llenguatge PHP per a facilitar aquesta tasca als encarregats d'actualitzar-lo.

Aquests nous sistemes per a crear webs simplifiquen molt la tasca d'actualització i fins i tot la posen a l'abast de persones que no hagin treballat mai en disseny i creació de pàgines web. D'aquesta manera, es garanteix la continuïtat del web tot i que se n'hagin de substituir els responsables. Un altre avantatge d'aquests webs és que poden ser actualitzats des de qualsevol ordinador connectat a Internet i no necessiten cap programari específic. D'altra banda, es tracta d'un tipus de web el disseny del qual és totalment modern.

Per a poder dur a terme aquest web, ha estat necessari que el servidor de l'Institut d'Estudis Catalans hagi posat a l'abast d'aquest projecte una base de dades MySQL.

La nova plataforma web s'ha completat amb una versió íntegra dels continguts en català, castellà i anglès i amb un sistema de visualització i descàrrega d'imatges optimitzat per als objectius del web basat en tecnologia AJAX.

**La histamina en els formatges:
continguts i estudi del risc
alimentari que pot representar**

Director: Abel Marín i Font

La histamina i altres amines biògenes (tiramina, serotonina, fenetilamina i altres) i poliamines (cadaverina, putrescina, espermina, espermidina) exerceixen importants funcions biològiques en plantes, animals i microorganismes. Aquestes amines són el resultat de la descarboxilació microbiana dels corresponents aminoàcids precursors, per la qual cosa la presència d'histamina i altres amines en aliments està relacionada amb l'estat higiènic de les matèries primeres i/o l'existència d'una contaminació microbiana durant l'elaboració o l'emmagatzematge.

El consum d'aliments que contenen nivells relativament elevats d'amines biògenes pot provocar efectes tòxics com les falses al·lèrgies (anomenades també intoxicacions histamíniques), migranyes d'origen alimentari i crisis hipertensives (per la interacció entre determinats fàrmacs i amines presents en aliments), que en certes condicions són importants.

A causa de tres brots d'intoxicacions alimentàries a guarderies de Catalunya (novembre i desembre de 2006), atribuïdes al consum de formatge ratllat amb un contingut anormal d'histamina (des de 91 mg/kg a 850 mg/kg), aquest projecte s'ha proposat aportar noves da-

des sobre les intoxicacions histamíniques i estudiar els nivells d'aquesta amina en els formatges a casa nostra, molt especialment els ratllats, que per les seves característiques poden constituir un risc de presència de nivells nocius d'histamina que, fins ara, no havia estat gaire considerat.

Els continguts d'amines biògenes en formatges són molt variables; la tiramina és la majoritària (pràcticament inexistente en el formatge fresc i fins a uns 1.500 mg/kg en formatges blaus), encara que de vegades la superen la putrescina o la cadaverina. Normalment, els nivells d'histamina solen ser baixos, però en certes condicions es troben en xifres elevades (fins a 380 mg/kg en formatge blau). No hi ha normes legislatives sobre nivells màxims tolerables d'histamina en formatges. En canvi, sí que n'hi ha en peix i derivats (100 mg/kg), que garanteixen que si els aliments no els superen, no hi haurà intoxicacions. Això és conseqüència del fet que hi ha més dades sobre la presència i el paper de la histamina en el peix que no pas en el formatge.

El formatge ratllat experimenta més manipulacions que altres tipus de formatge i presenta una superfície de contacte més gran, la qual cosa fa que el risc de contaminació sigui més elevat i el deteriorament més ràpid. És probable, per tant, que els continguts d'histamina i altres amines biògenes siguin més alts en el formatge ratllat que en el no ratllat. Les

dades disponibles són escasses, i per això el projecte es proposa aportar-ne de noves. També s'aborda l'efecte que té l'emmagatzematge refrigerat d'aquests formatges sobre els continguts d'aquestes amines un cop obert l'envàs.

Segons els resultats obtinguts, la tiramina segueix essent l'amina majoritària, però, a diferència dels formatges no ratllats, en els ratllats la histamina és la segona amina més abundant: assoleix valors que arriben fins a 556 mg/kg. En canvi, en formatges no ratllats el nivell més elevat que s'ha trobat és de 162 mg/kg. En quatre de les mostres de formatges ratllats analitzades els continguts d'histamina han superat els 100 mg/kg, que per analogia amb el peix es consideren inacceptables, tant des de la perspectiva higiènica (contaminació microbiana) com de la seguretat alimentària.

Assumint un consum normal de formatge ratllat (uns 30 g), en el cas de les mostres amb continguts més alts la ingesta seria d'uns 17 mg. Aquesta és una quantitat que no representa, en l'estat actual de coneixements, un risc clar d'intoxicació, però sí de possibles símptomes d'intolerància (que es pot manifestar a partir de la ingestió d'uns 15 mg). Sabem que hi ha persones especialment sensibles a la histamina, per causes genètiques, patològiques o farmacològiques, per a les quals els límits màxims tolerables són deu vegades inferiors als de la població mitjana. En aquestes condi-

cions, el 36 % dels formatges ratllats estudiats sobrepassarien el límit tolerable, i un d'ells fins i tot seria potencialment tòxic per a persones intolerants a la histamina. A més, cal tenir en compte que altres aliments i begudes habituals en la dieta (vi, embotits, peix) són també fonts d'histamina.

Pel que fa referència a les dades obtingudes després de l'emmagatzematge en refrigeració del formatge ratllat un cop l'envàs ja ha estat obert, s'ha observat que el contingut global d'amines biogènes, i d'histamina en particular, augmenta (arriba a duplicar-se), sobretot en les mostres que ja en contenien inicialment, i arriba en algun cas a nivells d'histamina superiors als 1.000 mg/kg. Per tant, un consum normal d'aquest formatge ratllat, sense arribar a representar un risc de toxicitat, sobrepassa clarament la dosi màxima tolerable. Respecte a la intolerància, la majoria de les mostres que contenen histamina sobrepassen el límit tolerable. En definitiva, més del 50 % de les mostres de formatge ratllat poden provocar símptomes d'intolerància histamínica en persones sensibles, especialment si es tracta d'infants.

La conclusió és que el consum del formatge ratllat que es troba en les botigues i mercats de Catalunya, segons el nostre mostreig, que inclou les marques disponibles avui, no constitueix un risc d'intoxicació histamínica per a la població sana general, però el consum d'alguns

formatges ratllats pot constituir un risc d'intolerància histamínica, sobretot si es fa, com sol passar, junt amb altres aliments que també contenen histamina. Per altra banda, l'elevada formació d'histamina en formatges ratllats pot ser una indicació de males pràctiques en l'elaboració o el condicionament i constitueix un risc que cal controlar.

Aquests resultats s'han presentat a la 4a Reunió de la Societat Espanyola de Seguretat Alimentària, a Santiago de Compostel·la (octubre 2007), fent constatar l'ajut de l'Institut d'Estudis Catalans.

Impacte del grau de pertorbació en la biodiversitat dels boscos de Catalunya

Director: Jaume Terradas i Serra

L'objectiu principal és analitzar de forma extensiva pels boscos de Catalunya la relació entre la biodiversitat de grups significatius d'organismes, com les plantes vasculars, i els indicadors obtinguts *in situ* en els inventaris forestals, particularment aquells que fan referència al seu grau de pertorbació, causada principalment per explotacions forestals, pràctiques silvícoles o altres modificacions de l'estrat arbori. També es relacionarà el grau de pertorbació amb els principals paràmetres estructurals i funcionals dels boscos.

Durant aquest curs s'han introduït les dades referents a l'estat de pertorbació i gestió dels boscos proporcionades per les anotacions de camp efectuades en la realització de l'Inventari Ecològic i Forestal de Catalunya (IEFC). Per a això, s'ha desenvolupat una aplicació en format Access que permet la incorporació d'aquesta informació dins la base de dades d'accés obert SiBosc, que ha estat dissenyada i és actualitzada pel Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals.

Les dades introduïdes corresponen a:

1) Pertorbacions, alteracions observades i estat sanitari

— Part afectada dels arbres (fulla, tronc...).

— Grau d'afectació dels arbres.

— Grau d'afectació del bosc.

— Presència d'agents pertorbadors naturals biòtics: fongs, epífits, insectes, altres animals.

— Presència d'agents pertorbadors naturals abiòtics: neu, gel, pedra, allaus, vent, foc, sequera, llamp, altres.

— Presència d'agents pertorbadors relacionats amb activitats humanes: restes d'activitats agroforestals, pastura, rompudes, caça, acció de maquinària, línies elèctriques, foc, signes de freqüentació, treballs silvícoles.

2) Evidències de treballs silvícoles

— Presència de soques velles o joves (i determinació de l'espècie).

— Presència d'altres restes de tala.
 — Evidència d'alguna actuació selectiva en el vol, subvol o sotabosc.

— Quin tipus d'actuació silvícola hi ha hagut (aclarides, tallades de selecció, tallada arreu, repoblacions, podes, estassades, esllemenades).

— Presència d'arbres morts (determinació de l'espècie, possibles causes de la mort i DBH mínim i màxim, i si es tracta d'arbres drets o caiguts).

En total, s'han introduït 2.350 fitxes, que corresponen a totes les parcelles amb informació ecològica completa (contingut de nutrients en els diferents compartiments de l'arbre, registres del creixement anual dels arbres) i tots els punts de mostreig (només amb informació de l'estructura del bosc) de les comarques de l'Alt Camp i l'Alt Penedès.

Finalment, s'ha iniciat el disseny d'anàlisis per a esbrinar el paper dels factors relacionats amb la gestió i les pertorbacions en la diversitat d'espècies llenyoses, l'estructura del bosc i algunes de les variables més rellevants per a caracteritzar el seu funcionament (com, per exemple, la productivitat). A més de models lineals, s'està explorant la utilització de tècniques d'anàlisi causal i modelització d'equacions estructurades que permetin avaluar el paper causal de diferents variables que covarien.

Proteòmica en pacients amb carcinoma de cap i coll i en pacients amb adenocarcinoma pancreàtic

Director: Francesc Gonzàlez i Sastre

Al llarg del curs 2007-2008 s'han dut a terme dues etapes del programa:

a) Optimització d'un mètode d'extracció peptídica basat en l'ús de micropartícules paramagnètiques funcionalitzades amb coure (IMAC-Cu, Bruker Diagnostic) i adaptació al robot Freedom EVO de Tecan.

L'equip de purificació IMAC-Cu s'utilitza per a la captura específica de proteïnes i pèptids de les mostres biològiques i es basa en la interacció electrostàtica abans de l'anàlisi per espectrometria de masses MALDI-TOF / TOF MS.

S'ha utilitzat l'equip IMAC-Cu, que purifica i elimina sals dels pèptids i proteïnes prèviament a l'anàlisi MALDI-TOF / TOF MS. Són micropartícules superparamagnètiques amb una gran superfície porosa funcionalitzada amb ions de coure.

El protocol proposat pel fabricant presentava problemes de captura i elució selectiva d'un pèptid de m/z 1465 que produïa espectres amb un nombre baix de pics, la qual cosa disminuïa la sensibilitat de la tècnica. En conseqüència, es van modificar les condicions d'elució, i va millorar considerablement el nombre de pics extrets. L'elució es va realitzar amb una solució al 30 % d'acetonitril

amb un 0,1 % de TFA i un tampó de citrat amònic.

Així mateix, s'ha fet servir com a matriu la 2,6 dihidroxiacetofenona i no l'àcid alficianohidroxicinamic proposat pel fabricant, ja que s'obtenen espectres amb una resolució més elevada. Posteriorment, el mètode s'ha automatitzat en un robot Freedom EVO de Tecan.

b) Anàlisi de les mostres corresponents als estudis de pacients amb carcinoma de cap i coll i de pacients amb adenocarcinoma pancreàtic.

Estudi del carcinoma de cap i coll

El tractament dels tumors en estadi inicial consisteix habitualment a aplicar-hi cirurgia o radioteràpia, optant per una teràpia o una altra en funció de l'experiència institucional del centre, la funcionalitat i morbiditat associades a cadascun dels tractaments i la disponibilitat dels diferents tipus de tractament en cada institució.

A l'Hospital Clínic es diagnostiquen i es tracten cada any entre cent vuitanta i dos-cents nous pacients amb carcinomes escatosos de cap i coll, dels quals un 40 % es diagnostiquen en estadis precoços. Un 60 % dels pacients amb carcinomes escatosos de cap i coll diagnosticats en estadi precoç es consideren sensibles a un tractament amb radioteràpia. La capacitat de control local de la malaltia per part de la radioteràpia en aquest grup de tumors oscil·la entre el

65 % i el 90 %, depenent de la localització i extensió local del tumor.

Diferents estudis han demostrat que la capacitat de control de la malaltia per part de la radioteràpia depèn de l'existència d'alteracions biològiques en les cèl·lules tumorals. Així, s'ha associat el fracàs del tractament amb radioteràpia amb la ploïdia tumoral, la densitat vascular del tumor, l'expressió de l'EGFR i del TGF- α , la p53 o les proteïnes relacionades amb el cicle apoptòtic, com la BCL-2. De tota manera, les troballes que associen la radioresistència amb diferents esdeveniments biològics relacionats amb els tumors no han pogut ser reproduïdes de forma sistemàtica a tots els estudis realitzats. La capacitat de resistència a la radioteràpia del tumor és un fenomen complex i multifactorial, que depèn de característiques biològiques intrínseques al tumor, però que, a més, es relaciona de forma significativa amb variables extra-tumorals, com pot ser el valor d'hemoglobina del pacient.

És molt possible que aquests factors tumorals que condicionen la seva resposta al tractament tinguin una representació metabòlica en el sèrum. Un estudi del perfil proteic del sèrum d'aquests pacients podria identificar elements diferencials que ajudessin a discriminar el grup de pacients candidats a un tractament amb radioteràpia, per oferir la cirurgia com a alternativa terapèutica a aquells pacients en què les dades de l'es-

tudi proteòmic fessin sospitar una possible radioresistència. Atesa l'alta presència d'aquests tipus de tumors i la transcendència terapèutica, una troballa d'aquestes característiques tindria un elevat impacte en el maneig d'aquest grup de pacients.

S'han analitzat mostres corresponents a noranta-sis pacients amb carcinomes escatosos infiltrants de cap i coll (cavitat oral, oro i hipofaringe i laringe) en estadis inicials (I-II), que han rebut tractament amb radioteràpia amb intenció radical i dels quals es disposa d'una mostra de sèrum congelada a -80 °C.

En tots els casos, les mostres de sèrum es van obtenir abans del tractament amb radioteràpia. En tots els pacients es va recollir la informació referent a antecedents rellevants, tipus de tractament realitzat i seguiment. Aquesta informació s'introdueix de forma prospectiva en una base de dades oncològica. L'objectiu final és identificar biomarca-

dors sèrics de resposta al tractament avaluant les mostres en dos grups: grup amb recidiva i grup lliure de malaltia durant el seguiment.

Estudi de l'adenocarcinoma pancreàtic

A l'Hospital Clínic el protocol per al diagnòstic i tractament del càncer de pàncrees inclou la determinació del marcador tumoral CA19.9 en sèrum i la detecció de mutacions al gen K-ras en mostres de suc pancreàtic i de punció/aspiració amb agulla fina. Tanmateix, no existeix cap marcador per al diagnòstic ràpid de l'adenocarcinoma pancreàtic i el diagnòstic diferencial de la pancreatitis crònica.

S'han realitzat els perfils proteics en cent sis pacients, quaranta-nou amb diagnòstic confirmat d'adenocarcinoma pancreàtic i cinquanta-set amb diagnòstic de pancreatitis crònica. L'objectiu és identificar un marcador diagnòstic de l'adenocarcinoma pancreàtic.

Secció de Ciències i Tecnologia

Diccionari de ciència i tecnologia

Director: Salvador Alegret i Sanromà

Al llarg del primer terç del curs s'ha consolidat la proposta d'estructura de base de dades i s'ha desenvolupat una primera fase de la Plataforma Terminològica de Ciència i Tecnologia (PCT) (<http://cit.iec.cat>).

S'han provat els protocols d'actuació per a la importació de dades, atenent el model d'estructura de base de dades presentat al Consell Supervisor, amb les obres següents:

- *Diccionari de geologia*
- *Vocabulari de mineralogia*
- *Lèxic de la ciència del sòl*

A més, un cop realitzada l'assimilació de la base de dades TERMIEC, es continua amb el buidatge d'obres terminològiques publicades per l'IEC, com ara:

- *Codi internacional de nomenclatura zoològica* (<http://cit.iec.cat/cinz>)
- *Magnituds, unitats i símbols en química física*
- *Vocabulari forestal*
- *Vocabulari de luminotècnia*

Un cop establerta la primera fase de la Plataforma Terminològica de Ciència i Tecnologia i la creació d'un model de lloc web per a la publicació d'edicions en línia, s'ha entrat en una fase de definició d'alguns aspectes funcionals de l'esmentada plataforma, com ara:

— L'establiment dels perfils d'usuaris i l'ampliació de les funcionalitats.

— La reformulació del lloc web de la PCT.

— El disseny de pantalles que hauria de tenir la base de dades de la PCT, d'acord amb la nova estructura de dades.

Paral·lelament a aquestes tasques, el programa dona suport a diversos projectes:

1. *Diccionari de les ciències ambientals* (DCA)

Durant el 2008 s'ha realitzat la correcció lexicogràfica de l'obra i el disseny del lloc web que permetrà consultar l'edició en línia.

2. *Diccionari de geologia* (Enciclopèdia Catalana)

Entre finals de 2007 i començaments de 2008 s'han realitzat gestions amb Enciclopèdia Catalana a través del president de la Secció de Ciències i Tecnologia, David Serrat, i del director del programa de recerca, Salvador Alegret, i s'ha aconseguit tancar un conveni de col·laboració per a la realització d'una edició en línia del diccionari.

Durant el 2008 s'ha realitzat el disseny i desenvolupament del lloc web que permetrà la consulta del diccionari, el qual es presentarà el desembre de 2008.

3. *Vocabulari de mineralogia* (Serveis Lingüístics de la Universitat de Barcelona)

S'han realitzat gestions amb els Serveis Lingüístics de la Universitat de Barcelona amb la finalitat de crear un conveni de col·laboració per a la realització d'una edició en línia del vocabulari.

4. *Diccionari enciclopèdic de pedagogia* (DEP)

El DEP és un diccionari de creació nova que respon a la finalitat del programa de potenciar la creació de repertoris terminològics en llengua catalana i que va néixer a partir de la sol·licitud del senyor Joan Mallart (director del projecte), de la Societat Catalana de Pedagogia.

El programa donarà suport al projecte en tots els aspectes relacionats amb l'elaboració de l'obra. Al llarg d'aquest primer curs el programa ajudarà el director a crear la infraestructura tecnològica necessària per a la realització del projecte i, actualment, es treballa en la realització modular de l'obra: un primer producte en serà la creació d'un vocabulari bàsic.

5. *Lèxic de la ciència del sòl* (Universitat Politècnica de Catalunya)

S'han realitzat gestions amb el Servei de Llengües i Terminologia de la Universitat Politècnica de Catalunya a través d'un dels autors de l'obra, Jaume Porta (membre de la Secció de Ciències i Tecnologia), amb la finalitat de crear un conveni de col·laboració per a la realització d'una edició en línia del lèxic.

S'ha arribat a un acord de col·laboració i s'ha realitzat una primera revisió de l'obra. Fruit d'aquesta revisió, es

crearà una nova edició en línia millorada i augmentada.

6. *Diccionari jurídic*

Aquest projecte pertany a la Societat Catalana d'Estudis Jurídics. Actualment es preveu que el programa de recerca ajudi a la creació d'una edició en línia i d'una interfície de treball que permeti als autors de l'obra treballar a distància d'una manera més eficaç.

Matemàtiques a l'abast: de l'alemany al català (II)

Directora: Pilar Bayer i Isant

L'objectiu d'aquest projecte és portar a terme la traducció al català d'una mostra d'articles matemàtics que, escrits en llengua alemanya amb anterioritat a la Segona Guerra Mundial, han esdevingut bàsics per al desenvolupament de temes actuals de la matemàtica.

Bona part de la producció de la recerca matemàtica desenvolupada per l'escola alemanya abans de la Segona Guerra Mundial és difícilment abastable, atesa la seva manca de difusió i de traduccions a altres llengües. Això no obstant, el seu contingut ha tingut un pes remarcable, no sempre reconegut manifestament, en el desenvolupament de la matemàtica del segle xx. En aquest projecte s'ha procedit a la selecció, l'estudi tècnic i la traducció de deu articles d'autors d'aquella escola.

En aquests moments estan acabades les traduccions i les revisions dels articles següents:

- NOETHER, E. «Invarianten beliebiger Differentialausdrücke». *Nachr. v. d. Ges. d. Wiss. zu Göttingen* (1918), p. 37-44.
- NOETHER, E. «Invariante Variationsprobleme». *Nachr. v. d. Ges. d. Wiss. zu Göttingen* (1918), p. 235-257.

Durant el curs s'han estudiat aquests articles i s'han redactat comentaris de tipus històric sobre la seva contextualització i influència posterior:

- THOMAE, J. «Contribución a la determinación de $\theta(0, \dots, 0)$ per mitjà dels mòduls de classes de funcions algebraïques». *J. reine u. angew. Math.*, 71 (1870), p. 201-222.
- DEURING, M. «Els tipus dels anells de multiplicadors dels cossos de funcions el·líptiques». *Abh. Sem. Hamburg*, 14 (1941), p. 197-272.

Millora del disseny de la tenora

Director: Joaquim Agulló i Batlle

En el darrer trimestre de 2007 s'ha procedit al disseny i fabricació del joc de mandrins per a construir els tres cossos de la tenora d'acord amb el perfil òptim

trobat: el cos superior, de perfil cònic amb un curt tram inicial gairebé cilíndric; el cos intermedi, amb un primer tram de perfil cònic seguit del tram final, de perfil variable, descrit per un *spline* cúbic, i el pavelló, amb perfil descrit per la continuació del mateix *spline* cúbic. Els tres mandrins han estat fabricats al Taller Mecànic de la UPC.

Per al perfil òptim s'ha procedit al disseny del prototip 2, determinant la posició i mida òptimes dels forats, amb la qual cosa s'obté el disseny millorat que hauria de corregir els problemes acústics trobats en el prototip 1.

Protecció dels sòls (2a fase)

Director: Jaume Porta i Casanellas

L'objectiu d'aquest projecte és la recerca i l'estudi de la informació cartogràfica de sòls dels territoris de parla catalana i la posterior creació d'un espai web per a donar-li difusió des de l'IEC.

Els resultats dels estudis permeten posar els següents continguts a l'abast del públic per mitjà del web:

- Informació general sobre protecció dels sòls: funcions dels sòls, criteris de sostenibilitat, processos de degradació i control, criteris de protecció de sòls, indicadors de qualitat.

- Mapes de sòls: informació de sòls, finalitat dels mapes de sòls, sèries

de sòls, característiques d'un mapa de sòls, gestió i interpretació d'informació de sòls a l'espai digital.

— Mapes de sòls de zones cartografiades: accessibles per fulls del mapa 1:25.000 de l'ICC.

— Mapes de sòls existents: escanejat dels mapes, fitxa tècnica, accés a cada mapa descarregable en PDF (amb accés per municipis i parròquies i per quadrícules del mapa 1:25.000 de l'ICC).

— Mapes a petita escala i d'interès històric: recull i elaboració de la fitxa tècnica de cada mapa.

— Enllaços d'interès: revistes, llibres electrònics, editorials, associacions de la ciència del sòl, societats de la ciència del sòl, instituts de recerca i àmbits temàtics de sòls (classificació, sòls per àrees geogràfiques, morfologia de sòls, mapes de sòls, etc.).

Servei d'Arxius de Ciència: consolidació i expansió

Directors: David Jou i Mirabent
Xavier Roqué i Rodríguez

El Servei d'Arxius de Ciència té per objectiu contribuir a la conservació i difusió del patrimoni documental de la ciència i la tecnologia contemporànies a les terres de llengua catalana. El Servei, creat el 2001 a partir d'un projecte finançat per l'Institut d'Estudis Catalans, amb la con-

tribució de la Universitat Autònoma de Barcelona, i consolidat el 2007 gràcies al conveni signat entre l'IEC, el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya i la Universitat Autònoma de Barcelona, impulsa l'esforç sistemàtic i coordinat per a localitzar, conservar i difondre el llegat arxivístic dels científics catalans del període contemporani (segles XIX i XX).

El Servei està integrat en el grup CASE (Cooperation on Archives of Science in Europe) i assumeix per als Països Catalans la tasca de conservació i difusió del patrimoni documental de la ciència contemporània. Entre els altres referents internacionals del projecte, hi destaca el Centre per a la Història de la Física de l'Institut Americà de Física, que manté un Catàleg Internacional de Fonts per a la Història de la Física i Ciències Afins (International Catalog of Sources for History of Physics and Allied Sciences, ICOS).

Durant l'any 2008 s'han realitzat les següents accions:

Recerca de fons i visites informatives

S'ha ampliat la recerca de fons a les empreses o consorcis de caràcter científic i, sobretot, als fons personals que encara no han estat dipositats i podrien desaparèixer. Dels contactes realitzats, cal destacar la col·laboració establerta amb el laboratori farmacèutic Grup Uriach, SA.

Remodelació de la pàgina web del SAC

Les tasques de planificació, disseny, realització tècnica i de continguts, correccions i canvis del web del SAC han estat un àmbit d'actuació destacat. S'ha escollit un únic model funcional per tal d'unificar criteris funcionals i estètics que identifiquin corporativament el web del SAC i el del CEHIC.

Tractaments

El SAC col·labora amb diferents centres en la realització de catàlegs, sota un mateix criteri d'actuació (base de dades Access) i seguint la Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). S'han fet també actuacions de conservació i, en alguns casos, de restauració de la documentació malmesa.

Als fons que ja s'han tractat en cursos anteriors, s'hi ha d'afegir:

— *Arxiu de Pere Pasqual*. Els materials a catalogar eren cinquanta-quatre llibretes d'anelles, cinc carpetes plenes de documents, dues piles de fulls sense ordenar i trenta-dos disquets de 3 1/2, que es trobaven al seu antic despatx a la Facultat de Física de la Universitat de Barcelona. Com a resultat, s'han creat 3.407 registres a la nostra base de dades.

Continuen en curs els tractaments de diferents fons que ja han estat esmentats en informes anteriors:

— *Fons del Laboratori de Llum Síncrotró*. Fins ara s'han descrit, inventariat i disposat en condicions adequades

de conservació 1.647 registres, que equivalen a tretze caixes d'emmagatzematge. A mesura que es descriuen, es realitza un tractament de les unitats documentals simples, retirant plàstics, enquadernacions, grapes, clips i altres elements nocius per a la conservació.

— *Fons del Museu d'Història de la Medicina de Catalunya*. Hi destaquen els arxius de Jaume Ferran i Pere Gabarró.

Finalment, s'ha iniciat el tractament dels següents fons:

— *Arxiu publicitari del laboratori farmacèutic Grup Uriach, SA*. La catalogació d'aquest arxiu és una eina important, no només per a conèixer millor els vincles entre la indústria farmacèutica i la societat durant bona part del segle xx, sinó també per a aproximar-se a l'evolució comercial i conèixer l'evolució dels productes, composicions i posologies durant més de cent anys. La catalogació s'ha iniciat amb la identificació del material, la seva ordenació i posterior catalogació. Del total de caixes d'arxiu amb documentació impresa, més de cinc-centes, ja se n'han catalogades més de dues-centes cinquanta, el que significa un total de 1.810 documents identificats. Aquest arxiu està format, només comptant la part catalogada, per 240 documents impresos per una cara, 770 per dues cares, 456 díptics, 99 tríptics, 22 documents impresos per quatre cares i 219 en format llibre.

— *Arxiu de fotografia industrial del laboratori farmacèutic Grup Uriach, SA*.

La catalogació d'aquest arxiu és una eina important per a conèixer d'una manera gràfica l'evolució de la maquinària, les instal·lacions, els processos de fabricació, etc. de la indústria farmacèutica catalana al segle xx. La catalogació ha consistit a identificar el material, ordenar-lo i catalogar-lo. Del total d'imatges trobades, més de mil cinc-cents, se n'han catalogat unes vuit-cents. Paral·lelament, s'ha començat a digitalitzar i inserir aquestes imatges a la base de dades dels documents catalogats.

Entrevistes

El SAC ha començat a treballar en la transcripció i publicació, si s'escau, d'entrevistes a científics catalans realitzades en el marc de diferents projectes de recerca en història de la ciència. La feina comprèn l'adequació i estandardització dels arxius d'àudio, la transcripció i revisió del contingut, la revisió lingüística i l'arxivament a la pàgina web del SAC sota les condicions d'accés i difusió estipulades amb el titular dels drets d'aquest material, que rep naturalment la mateixa consideració de material d'arxiu.

Difusió

La difusió de les activitats del SAC és vital per a estimular la col·laboració amb diferents institucions i contribuir a la creació d'una consciència pública de la importància d'aquest patrimoni.

La difusió de les activitats en l'àmbit internacional passa per la pertinença al

grup CASE (Cooperation on Archives of Science in Europe), format per arxiviers i historiadors internacionals, i s'ha concretat a través de la participació a les jornades internacionals «Future Prof IV», celebrades a Estocolm. La propera edició d'aquesta trobada internacional se celebrarà a Barcelona, després que el SAC presentés la seva candidatura en el congrés d'Estrasburg (abril 2006). Serà una ocasió important per a donar a conèixer el SAC a Catalunya i situar-lo en relació amb iniciatives comparables d'altres països.

A més a més, es duran a terme diferents tasques, com la realització d'una nota informativa a la revista del Servei d'Arxius de Catalunya, a la revista de la UAB i a l'Arxifòrum (llista de correu arxivística) i col·laboracions amb el Servei de Biblioteques de la UAB, l'ESAGED (Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents) o ASF (Arxiviers sense Fronteres).

Síntesi d'esllavissades de Catalunya i Andorra

Director: Jordi Corominas i Dulcet

Aquest projecte de recerca té dos objectius: el disseny de l'estructura i la posada a punt d'una base de dades sobre les esllavissades succeïdes a Catalunya i el Principat d'Andorra (LLISCAT) i l'entrada de la informació i el manteniment de la base de dades.

Secció Filològica

Atles Lingüístic del Domini Català (ALDC)

Directors: Joan Veny i Clar
Lídia Pons i Griera

Atles Lingüístic del Domini Català (ALDC)

Durant aquest curs s'ha continuat la preparació dels materials corresponents al volum iv, *El camp i els cultius*, que consta de 200 mapes, 9 llistes de materials no cartografiats i 921 il·lustracions.

A partir de la segona meitat de l'any 2008 també s'ha iniciat la preparació dels materials que han de formar el volum v. Aquest volum comprèn els capítols 10, «Indústries relacionades amb l'agricultura», i 11, «Els vegetals».

Petit atles lingüístic del domini català (PALDC)

Després de la publicació del primer volum del *Petit atles lingüístic del domini català*, s'han preparat els materials per a la seva reimpressió amb algunes modificacions. També s'ha iniciat la cartografia d'una part dels materials del segon volum, que constarà de cent seixanta-dos mapes, dels quals noranta ja estan cartografiats amb el seu comentari corresponent.

Etnotextos

Es continua treballant en la revisió d'etnotextos del català nord-occidental (control

de la transcripció, confecció del glossari, formació d'una base de dades).

Publicacions

- MARTÍ I CASTELL, Joan (2007). «L'Atles Lingüístic del Domini Català». *Ex-Libris Casa Bauró* [Andorra], núm. 10, p. 26-32. [Govern d'Andorra. Ministeri del Portaveu, Cultura i Ensenyament Superior. Biblioteca Nacional]
- VENY, Joan (2007a). «El *Diccionari general de la llengua catalana*: Precedents, posterioritat, dialectalismes». A: FABRA, Pompeu. *Obres completes*. Ed. a cura de Jordi Mir i Joan Solà. Vol. 5. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, p. 41-76.
- (2007b). «San(t) Antoni / Sen(t) Antoni». A: *Homenatge a Joseph Gulsoy*, 3, p. 215-239. (Estudis de Llengua i Literatura Catalanes; 55)
- (2007c). *Petit atles lingüístic del domini català*. Vol. I. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.
- (2007d). *Escrits lingüístics mallorquins*. Mallorca: Moll.
- (2007e). «Coromines, colós de l'etimologia». *Zeitschrift für Katalanistik = Revista d'Estudis Catalans*, núm. 20, p. 3-19.
- (2007f). «BARROS FERREIRA, Manuela / SARAMAGO, João / SEGURA, Luísa / VITORINO, Gabriela (2001): *Atlas Lingüístico-Etnográfico dos Açores*. Vol. I.

- A criação de gado. Gado bovino, ovino e caprino. Leite e derivados. O porco e a matança.* Com a colaboração de Ernestina Carrilho e Maria Lobo. Lisboa: Centro de Linguística da Universidade de Lisboa; Angra do Heroísmo: Direção Regional de Cultura-Açores». *Estudis Romànics*, vol. 29, p. 391-393.
- (2008a). «Le relazioni catalano-genesi e il loro riflesso linguistico». A: ORIOLES, Vincenzo; TOSO, Fiorenzo [ed.]. *Circolazioni linguistiche e culturali nello spazio mediterraneo: Miscellanea di studi*. Recco-Gênova: Università degli Studi di Udine. Centro Internazionale sul Plurilinguismo: Le Mani, p. 397-412.
- (2008b). «Germà Colón, etimòleg». A: CASANOVA, Emili; ECHENIQUE, M. Teresa [ed.]. *El deler per les paraules: Les aportacions de Germà Colón a la romanística*. València: Universitat de València, p. 305-319.
- (2008c). «Joan Coromines i l'etimologia catalana». A: CABRÉ, M. Teresa; PRAT, Marta; TORRUELLA, Joan [ed.]. *Joan Coromines i la filologia romànica*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona (Cuadernos de Filología; 8), p. 149-173.
- (2008d). «Joan Coromines i la dialectologia catalana». A: BADIA I MARGARIT, A. M.; SOLÀ, Joan [ed.]. *Joan Coromines: Vida y obra*. Madrid: Gredos, p. 149-185.
- (2008e). «De l'atles descriptiu a l'atles interpretatiu». *Serra d'Or*, núm. 585, p. 69-70.
- (2008f). «La lengua catalana: Entre estándar y dialectología». *Revue Roumaine de Linguistique*, vol. 53, núm. 1/2, p. 141-156.
- (2008g). «BOUTIER, Marie-Guy; COUNET, Marie-Thérèse; LECHANTEUR, Jean (2006): *Atlas Linguistique de la Wallonie. Tableau géographique des parlers de la Belgique romane d'après l'enquête de Jean Haust et des enquêtes complémentaires*. Vol. 6: *La terre, les plantes et les animaux (1re partie)*. [Liège]: Université de Liège, Faculté de Philosophie et Lettres. 555 p.». *Estudis Romànics*, vol. 30, p. 439-440.

Constitució d'un corpus textual per a una gramàtica del català antic

Director: Josep Martines Peres

Aquest projecte té com a objectiu continuar i finalitzar l'elaboració d'un corpus textual informatitzat del català antic, dissenyat amb l'objectiu de facilitar la investigació gramatical, i realitzar els treballs necessaris que permetin la recuperació informàtica de la informació i que facilitin la recerca sintagmàtica. Per a la realització d'aquest objectiu, es compta amb l'assessorament de Joan Torruella (Universitat de Barcelona) i amb el suport del

projecte institucional de la Universitat d'Alacant IVITRA. Aquest corpus és el fonament per a l'elaboració d'una gramàtica del català antic.

L'equip de recerca està constituït per les persones següents, adscrites a les universitats d'Alacant (UA) i de València (UV): Josep Martines (membre de la SF de l'IEC, UA, IVITRA, investigador principal), Manuel Pérez Saldanya (membre de la SF de l'IEC, UV, IVITRA), Vicent Martines (UA, IVITRA), Sandra Montserrat i Buendia (UA, IVITRA), Vicent Beltran Calvo (UA), Antoni Mas Miralles (UA), Carles Segura Llopes (UA), Maria Isabel Guardiola Savall (UA), Maria Àngels Fuster Ortuño (UA, IVITRA), Elena Sánchez López (UA, IVITRA), Ramon Ruiz Guardiola (UA, IVITRA) i Luis Navarro Aguado (UA, IVITRA).

D'acord amb l'objectiu general descrit, hem dut a terme durant aquest període les activitats següents:

— Continuar i acabar la digitalització de les obres ja publicades, amb l'autorització prèvia de l'editor i de l'autor de l'edició.

— Editar digitalment tots els textos; és a dir, corregir-los i marcar-los a partir de l'aplicació dels criteris d'edició que permeten realitzar les concordançes.

— Incorporar les obres ja lematitzades al CICA (Corpus Informatitzat del Català Antic) perquè puguin ser aprofitades pels investigadors.

Aquestes activitats s'han dut a terme amb la col·laboració de tot l'equip. Atès el retard en l'arribada de la proposta de conveni a la Universitat d'Alacant, no ha estat possible executar la contractació formal del senyor Sentí com a becari adscrit al projecte. Tot i així, ha estat acomplint les tasques necessàries, segons els objectius previstos. La seva tasca ha consistit a digitalitzar tots aquells textos que no eren accessibles en suport informàtic i a introduir-hi les marques requerides per a etiquetar-los.

Durant aquest període han estat processades les obres següents, una part important de les quals ja són accessibles als investigadors o ho seran en breu:

ALTISENT I JOVÉ, Joan B. (1925). «Llibre apel·lat *Speculum prioris* de la confraria de Sant Salvador de la Seu de Lleyda (1483)». *Analecta Sacra Tarraconensia*, vol. 1, p. 353-380.

ARAMON I SERRA, Ramon [ed.] (1934). «La fiyla del rey d'Ungria». A: *Novelletes exemplars*. Barcelona: Barcino, p. 29-60.

BIBILONI TROBAT, Gabriel (1997). *Llibre d'Inquisicions de la Cúria Reial de la Parròquia de Castellitx (1379-1388)*. Algaida: Ajuntament d'Algaida: Consell Insular de Mallorca, p. 254-276.

CINGOLANI, Stefano Maria [ed.] (2008). *Gestes dels comtes de Barcelona i reis d'Aragó*. València: Universitat de València.

COLÓN, Germà; GARCIA I SANZ, Arcadi [ed.] (1981). *Libre del Consolat de*

- Mar, I i II*. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana.
- CORNAGLIOTTI, Anna [ed.] (1975). *Flors de virtut: Versió catalana de F. de Santcliment*. Barcelona: Barcino.
- DURAN I SANPERE, Agustí (1930-1947). *Llibre de les solemnitats de Barcelona*. Vol. I i II. Barcelona: Institució Patxot.
- ESCARTÍ, Vicent Josep (1998). *Memòria privada: Literatura memorialística valenciana del segle XV al XVIII*. València: Eliseu Climent. [S. XV-XVI]
- GALLINA, Annamaria [ed.] (1958). *Viatges de Marco Polo: Versió catalana del segle XV*. Barcelona: Barcino.
- GILL, Joan [ed.] (1985). *Lo cavall: Llibre de Manescalía*. Oxford: The Dolphin Book.
- GRAS, mossèn (1984). *Tragèdia de Lancelot*. Ed. a cura de Martí de Riquer. Barcelona: Quaderns Crema.
- HINOJOSA MONTALVO, José (1990). *La clau del regne*. Alacant: Ajuntament d'Alacant. [Annexos documentals]
- LLOMPART, Gabriel (1995). *No serets tots temps batle: Instantànies de la vida cotidiana del Lluçmajor medieval*. Palma: Museu de Mallorca.
- MIRALLES, Joan (2006). *Antologia de textos de les Illes Balears*. Volum I: *Segles XIII-XVI*. Barcelona: Institut d'Estudis Balears: Publicacions de l'Abadia de Montserrat: Govern Balear.
- MOLL, Francesc de Borja [ed.] (1935). *El «Corbatxo» de Giovanni Boccaccio, traduït en català per Narcís Franch (segle XIV)*. Mallorca: Edicions de l'Obra del Diccionari.
- PACHECO, Arseni [ed.] (1964). *Història de Jacob Xalabin*. Barcelona: Barcino.
- PERARNAU I ESPELT, Josep (1983a). «La *Disputació de cinc savis* de Ramon Llull. Estudi i edició del text català». *Arxiu de Textos Catalans Antics*, vol. 5, p. 7-229.
- (1983b). «Lo sisè seny, lo qual apellam affatus, de Ramon Llull. Edició i estudi». *Arxiu de Textos Catalans Antics*, vol. 2, p. 23-121.
- RASICO, Philip D. (2006). *El català antic*. Girona: CCG.
- RUSSELL-GEWBETT, Paul (1965). *Mediaeval catalan linguistic texts*. Oxford: The Dolphin Book.
- TURULL, Màxim (2004). «*Liber consiliorum: Llibre de consells de la Paeria de Cervera (1332-1333)*». *Initium*, vol. 9, p. 815-946.

Publicacions

- MARTINES, Vicent (2008). «Constitució del corpus textual del català antic: Criteris i obres». A: MARTINES, Josep; PÉREZ SILDANYA, Manuel [coord.]. *Per a una gramàtica del català antic*. Alacant: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana. ISBN 978-84-608-0653-0.
- MARTINES, Josep; PÉREZ SILDANYA, Manuel [coord.] (2008a). *Per a una gramàtica del català antic*. Alacant: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana. ISBN 978-84-608-0653-0.

- MARTINES, Josep; PÉREZ SALDANYA, Manuel (2008b). «Per a una gramàtica del català antic: objectiu, metodologia i un tast». A: MARTINES, Josep; PÉREZ SALDANYA, Manuel [coord.]. *Per a una gramàtica del català antic*. Alacant: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana. ISBN 978-84-608-0653-0.
- MAS MIRALLES, Antoni (2008). *Libre de tots los actes, letres, privilegis y altres qualsevol provisions del Consell d'Oriola, d'Antoni Almúnia*. València: Universitat de València. ISBN 978-84-370-7108-4.
- PÉREZ SALDANYA, Manuel (2007). «Gramaticalització i reanàlisi: Funció i estructura en el canvi sintàctic». A: CABRÉ I MONNÉ, Teresa [ed.]. *Lingüística teòrica: Anàlisi i perspectives. II*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, p. 13-29.
- PÉREZ SALDANYA, Manuel; RIGAU, Gemma (2007). «Els adverbis de lloc intransitius i la formació de construccions amb adverbis posposats». *Estudis Romànics*, vol. XXIX, p. 61-80.

Cooperació en neologia catalana: desenvolupament d'una plataforma de treball en xarxa via Internet

Directora: M. Teresa Cabré i Castellví

Aquest projecte es proposava inicialment els objectius generals següents:

1) Crear una plataforma d'accés a la informació multilingüe que permetés consultar les dades de l'Observatori de Neologia via web i incorporés la informació recollida pels observatoris d'altres llengües romàniques.

2) Desenvolupar una plataforma web de treball que permetés treballar en xarxa via Internet.

3) Posar en marxa un mètode de recerca cooperativa que integrés grups dels diferents dominis del català.

4) Facilitar materials als organismes lingüístics per a l'actualització del corpus lèxic de la llengua d'acord amb les tendències manifestades en la creació i l'ús de neologismes.

5) Proposar noves estratègies de detecció automàtica de neologia formal que milloressin el Sistema d'Extracció Automàtica de Neologismes (SEXTAN).

6) Posar les bases per al desenvolupament d'estratègies de detecció (semi)automàtica de neologia semàntica.

7) Fornir materials per a poder contrastar les tendències de creació de lèxic nou en les diferents llengües romàniques.

Durant aquest curs s'ha treballat per assolir els objectius 3, 4, 5 i 7.

En primer lloc, s'ha millorat el programa de detecció SEXTAN amb l'objectiu de poder utilitzar el programa en línia. S'ha creat un nou sistema, BUSCANEO. Aquest programa informàtic de detecció de neologismes està format per dos mò-

duls: un gestor de diccionaris i un cercador de neologismes. BUSCANEO treballa amb qualsevol text no marcat lingüísticament. El text d'entrada pot provenir d'un fitxer local, però sobretot està pensat per treballar directament amb textos de pàgines web, especialment de mitjans de comunicació escrita. S'ha redactat la documentació d'ús de BUSCANEO i s'ha començat el buidatge semiautomàtic amb aquest nou sistema.

Fruit de tot el treball de refinament de les eines, sortirà el gener de 2009, a la col·lecció «Llengua i Text» d'Eumo Editorial, un estudi sobre filtres de neologicitat amb la referència següent: CABRÉ, M. T.; ESTOPÀ, R. [ed.]. *Les paraules noves: Criteris per detectar i mesurar els neologismes*.

El projecte BUSCANEO suposa diversos avantatges, ja que permet:

1. Treballar amb textos no etiquetats lingüísticament; per tant, és una eina independent de llengua que no necessita cap preprocés.
2. Operar a través d'Internet.
3. Utilitzar diferents diccionaris conjuntament o per separat, de manera que permet saber si una paraula és neològica en relació amb una font lexicogràfica concreta.
4. Detectar amb un 100 % de cobertura la neologia formal i la neologia per manlleu.
5. Integrar els resultats directament a la plataforma de treball en línia

de l'Observatori de Neologia, plataforma que inclou un gestor neològic, una base de dades i una interfície d'interrogació; així doncs, es completa una cadena informatitzada de treball en neologia.

Constitució de NEOXOC: Xarxa de Neologia Catalana

En aquest període s'ha començat a organitzar la xarxa NEOXOC, amb l'establiment dels nodes de treball per a les diverses varietats geolèctals del català, i s'ha fet una primera reunió de presentació del projecte amb els coordinadors de cada un dels nodes col·laboradors. Tots els grups amb els quals s'ha contactat han acordat de treballar en el projecte per a detectar neologia de les diverses varietats diatòpiques del català en la premsa de gran difusió. Sempre que ha estat possible, s'ha contactat amb un professor d'universitat d'un departament de català i amb el responsable del servei lingüístic de la seva mateixa universitat.

Els grups que configuraran la xarxa NEOXOC són els vuit següents:

- Universitat d'Alacant. Responsables: Josep Martines, Josep Forcadell i Xavier Casero
- Universitat d'Andorra. Responsable: Miquel Nicolau i Vila
- Universitat de les Illes Balears. Responsable: Ramon Bassa i Joan Melià
- Universitat de Girona. Responsable: Meius Ferrés

— Universitat de Lleida. Responsables: Albert Turull i Salomé Ribes Amorós

— Universitat Rovira i Virgili. Responsables: Jordi Ginebra i Xavier Rull

— Universitat de Perpinyà. Responsable: Miquela Valls

— Universitat Pompeu Fabra. Responsables: M. Teresa Cabré (direcció del projecte), Rosa Estopà (coordinació), Ona Domènech i Judit Freixa

La filosofia de treball de la xarxa NEOXOC estableix nodes per a cadascuna de les variants dialectals de la llengua catalana: nord-occidental (Universitat d'Andorra, Universitat de Lleida), valenciana (Universitat d'Alacant), balear (Universitat de les Illes Balears), septentrional (Universitat de Perpinyà) i central (Universitat de Girona, Universitat Pompeu Fabra i Universitat Rovira i Virgili, la qual també s'encarregarà de la variant nord-occidental tortosina).

NEOROM: Xarxa de Neologia Romànica
S'han abocat a la base de dades NEOROM les dades procedents dels diferents observatoris col·laboradors, amb la qual cosa ja es poden fer estudis de contrast de la neologia de les llengües romàniques.

Finalment, aquest darrer any s'han elaborat diversos estudis per a establir filtres de neologicitat que permetessin extreure llistes de neologismes segons diversos criteris.

Amb l'acompliment d'aquests treballs haurem tancat el projecte amb l'assoliment de tots els objectius proposats, excepte un objectiu inicial que es proposava el desenvolupament d'estratègies de detecció (semi)automàtica de neologia semàntica. En el treball sobre filtres se n'apunten algunes, però no s'hi ha aprofundit, atès que aquest treball ultrapassava els objectius que el grup es va acabar de fixar una vegada atorgat el projecte.

Diccionari històric dels italianismes en la llengua catalana

Director: Joan Martí i Castell

La finalitat d'aquest programa és crear un diccionari temàtic que reculli tots els nombrosos italianismes presents en la llengua catalana. El diccionari estarà dividit en les següents seccions, organitzades per camps semàntics: 1) L'art i la cultura; 2) La vida militar; 3) El mar; 4) L'economia; 5) La vida social, i 6) La vida privada. És un projecte inèdit en el camp de la lexicografia catalana, atès que no existeix un estudi general de tipus monogràfic o en forma de diccionari sobre la presència dels italianismes en català. El treball faria, doncs, de contracant a obres ja produïdes per a altres llengües romàniques, per exemple, la de J. H. Terlingen *Los italianismos en español: Desde la formación del idioma hasta principios del si-*

glo XVIII. L'investigador que, sota la direcció científica del president de la Secció Filològica, condueix el treball, el doctor Yorrick Gómez Gane, té al seu actiu altres recerques sobre aquest mateix tema.

Durant aquest curs s'han dut a terme tots els objectius concrets que el projecte es proposava per al 2008:

1) S'ha redactat una introducció, en la qual s'exposen les raons del treball i els criteris seguits en el recull dels materials, en la tria dels camps semàntics i en la distribució dels materials lingüístics en les diferents seccions (onze pàgines).

2) S'ha produït una bibliografia molt detallada dels instruments utilitzats (i utilitzables) per a l'àmbit lexicogràfic tractat (vuit pàgines).

3) S'ha dut a terme la secció I, «L'art i la cultura», que comprèn els paràgrafs següents: 1.1 Literatura; 1.2 Teatre; 1.3 Arts plàstiques en general; 1.4 Pintura; 1.5 Colors; 1.6 Arquitectura i urbanística; 1.7 Escultura; 1.8.1 Música; 1.8.2 Instruments musicals; 1.9 Balls; 1.10 Història, i 1.11 Heràldica. La secció consta de vuitanta-sis pàgines i d'uns cent cinquanta italianismes analitzats.

4) S'ha dut a terme la secció II, «La vida militar», que comprèn els paràgrafs següents: 2.1 Termes militars genèrics; 2.2 Termes militars específics; 2.3 Equipament i maquinàries; 2.4 Armes, i 2.5 Obres de fortificació. La secció consta de trenta-una pàgines i d'uns seixanta italianismes analitzats.

5) S'ha dut a terme la secció III, «El mar», que comprèn els paràgrafs següents: 3.1 Termes generals de la navegació; 3.2 Construcció de les embarcacions; 3.3 Tripulació; 3.4 Tipus d'embarcacions; 3.5 Armament i parts de l'embarcació, i 3.6 Pesca i ictiologia. La secció consta de quaranta-nou pàgines i d'uns seixanta italianismes analitzats.

6) També s'han començat a recollir els materials que constituïran un «Índex lexical», que contindrà totes les paraules catalanes, italianes i d'altres llengües presents en el diccionari.

Des del punt de vista lexicogràfic, els lemes del diccionari, obtinguts a través d'una anàlisi dels principals instruments de treball catalans, impresos o telemàtics, o bé gràcies a l'experiència directa de l'investigador, estan tractats de manera molt detallada. Cada paraula catalana té indicacions històriques relatives a la primera dada de la seva aparició (fonts de les dades incloses) i al procés de la derivació lingüística de l'italià, efectiu o reconstruït. Les paraules italianes a la base del català tenen indicacions històriques relatives a la primera dada d'aparició (incloent-hi les fonts) i una tractació etimològica. Tota aquesta informació històrica i etimològica té a la seva base la consulta de les principals obres lexicogràfiques catalanes (instruments telemàtics inclosos, com per exemple el Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana) i italianes (o bé de les al-

tres llengües romàniques o del llatí), però ben sovint és el resultat d'investigacions i reconstruccions originals i inèdites.

Epistolari de Josep Sebastià Pons

Director: August Bover i Font

Durant aquest període, i amb la col·laboració del becari Jordi Raventós, s'han transcrit les cartes corresponents a les dècades dels anys quaranta i cinquanta del segle passat i se n'han revisades setanta-set. També s'ha presentat la ponència «Verdaguer, Talrich i Maragall en els inicis de Josep Sebastià Pons com a poeta català», presentada al XII Col·loqui de la NACS (North American Catalan Society), celebrat de l'11 al 13 de maig de 2007 a la Universitat Dalhousie, de Halifax, Nova Escòcia (Canadà); es publicarà de manera imminent dins el volum 21 de la *Catalan Review* (2008).

De tots els fons localitzats, l'únic que no ha pogut ser transcrit és el del poeta nord-català Antoni Cayrol, *Jordi Pere Cerdà*, ja que encara no s'hi ha permès l'accés.

D'altra banda, tampoc s'ha pogut accedir per ara a l'arxiu Josep Sebastià Pons, actualment en possessió del seu nét Sébastien Frère, el qual ha assegurat que es podrà consultar. Es tracta d'un fons pràcticament inexplorat perquè fins ara la família no n'havia permès

la consulta. L'accés a aquest fons multiplicarà notablement el nombre de documents coneguts.

L'espai segons el veien i el pensaven els grecs

Directores: Montserrat Jufresa i Muñoz
Mariàngela Vilallonga Vives

Aquest programa es proposa abordar l'estudi de la noció d'espai en la cultura grega, en particular la seva definició i articulació en els àmbits de les evidències escrites, de la representació iconogràfica i de l'organització arquitectònica i urbanística de l'espai físic, posant especial èmfasi en l'anàlisi de les interaccions entre tots aquests camps (de la paraula, de la imatge i de l'espai físic).

Els objectius generals del programa són:

— Estudiar el lèxic específic i les fonts textuals sobre la concepció grega de l'espai en relació amb els àmbits de la representació iconogràfica i de l'activitat arquitectònica o urbanística.

— Recollir i explicar els mecanismes iconogràfics de definició i articulació de l'espai intern de la imatge i de l'extern a la imatge en el món grec: marcadors espacials simbòlics, funció del text dins de la imatge, modes d'interrelació entre l'interior i l'exterior de la imatge, desplegament de la imatge en l'espai, etc.

— Analitzar la noció d'espai en l'arquitectura grega, a partir del concepte de la visió en moviment (camí, processó...), que descobreix, genera i articula l'espai físic, tot conformant-lo segons esquemes culturalment determinats (el *témenos*, el temple, la *chôra*, la *polis*...).

— Aconseguir una lectura integradora dels tres nivells de la recerca abans esmentats en una perspectiva d'antropologia cultural de la Grècia antiga, capaç de fer aportacions significatives i innovadores en diversos àmbits de les ciències de l'antiguitat, com ara els estudis literaris, la recerca arqueològica, l'anàlisi iconogràfica, la història social, política i econòmica o les produccions artístiques.

Aquest curs s'ha iniciat la recerca prevista a través de cinc reunions científiques del grup. A cada reunió, un o dos membres del grup de recerca han plantejat una qüestió de caràcter metodològic a l'hora d'enfrontar-se des de la seva perspectiva particular (filològica, arquitectònica, arqueològica, iconogràfica) al problema de la creació cultural de l'espai a Grècia. Calia endegar un projecte interdisciplinari com aquest posant sobre la taula en primer lloc les consideracions metodològiques pertinents: el contrast entre el camp lèxic grec i el nostre, l'espai com a moviment, els marcadors creadors d'espai, l'espai com a xarxa, la visió creadora d'espai.

S'han establert contactes amb persones i grups que estan treballant des

d'àrees diferents en camps semblants al nostre:

a) Programa CIRCE: *Constructions, Interprétations et Représentations Culturelles de l'Espace dans les Sociétés Anciennes*. Centre Louis Gernet (EHES, París). Investigador principal: François de Polignac. Actiu: desembre 2005 - desembre 2008. Alguns dels seus membres han estat convidats al nostre col·loqui d'enguany i s'han previst futures col·laboracions.

b) Seminari d'Iconografia Clàssica (Universitat Complutense de Madrid). Investigadora principal: María Isabel Rodríguez López. Dos membres del nostre grup, la doctora Isabel Rodà i el doctor Jesús Carruesco, han impartit conferències a Madrid en el marc d'aquest seminari.

c) Grup de recerca «La recepció del teatre àtic en l'antiguitat: construcció d'una imatge i usos literaris». Departament de Filologia Grega de la Universitat de Barcelona. Investigador principal: Carles Miralles. Un membre del nostre grup, la doctora Montserrat Reig, està desenvolupant la seva recerca sobre l'espai teatral simultàniament com a integrant dels dos equips.

En col·laboració amb la Societat Catalana d'Estudis Clàssics, la doctora Montserrat Jufresa va organitzar el mes de juliol el curs d'actualització científica «La ciutat en el món antic». Hi van intervenir, entre d'altres, tres membres del

grup: la doctora Isabel Rodà, el doctor Jesús Carruesco i la doctora Montserrat Reig.

El senyor Roger Miralles ha fet una estada a Londres, en el Royal Institute of British Architects (RIBA), per a recollir material fotogràfic i dibuixos que permetin la investigació de la percepció de l'espai arquitectònic grec a través de la història. La senyora Gemma Fortea i el doctor Jesús Carruesco han fet una breu estada a Atenes per a aconseguir material iconogràfic, aprofitant una trobada internacional entre arqueòlegs catalans i grecs.

Les senyores Cèlia Torrent i Gemma Fortea, a més de la seva recerca, han dut a terme tota la tasca administrativa necessària per al bon funcionament del grup.

Alguns membres de l'equip han presentat comunicacions sobre qüestions relacionades amb l'espai a congressos internacionals:

— «Meeting between Cultures in the Ancient Mediterranean». XVII Congrés Internacional de l'Associació Internacional d'Arqueologia Clàssica (Roma, 22-26 setembre 2008). Hi assistiren la doctora Isabel Rodà i el doctor Jesús Carruesco.

— «Crossroads in the Ancient Novel: Spaces, Frontiers, Intersections». IV International Conference on the Ancient Novel (Lisboa, 21-26 juliol 2008). Hi assistiren la doctora Montserrat Reig i el doctor Jesús Carruesco.

Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae (ab anno DCCC usque ad annum MCXXXI)

Director: Joan Bastardas i Parera

El programa constitueix una empresa conjunta de la Institució Milà i Fontanals del CSIC, de la Universitat de Barcelona i de l'Institut d'Estudis Catalans. La seva finalitat és l'elaboració d'un recull del lèxic llatí específic que apareix en les fonts catalanes entre el segle IX i el XII.

Pel que fa a les activitats desenvolupades, cal destacar les següents:

1) Continuen els treballs d'elaboració dels articles corresponents a la lletra E (fascicle 10).

2) S'estan acabant els darrers serrells de l'edició multilingüe (català-castellà-anglès) del primer volum del *Glossarium* (lletres A-D).

3) Continuen els treballs d'informatització o digitalització del corpus documental, amb l'objectiu final de posar-lo a l'abast del món acadèmic a través de la Xarxa. En aquest sentit, s'han incrementat els contactes amb l'equip del CODOLGA.

4) S'ha enllestit l'índex lèxic i conceptual dels *Orígenes històrics de Catalunya* de Josep Balari, d'immediata publicació a les Edicions de la Universitat de Barcelona.

Actualment l'equip de treball està format per Joan Bastardas (IEC, UB),

Teresa Gràcia Sahuquillo (IMF-CSIC), Ana Gómez Rabal (IMF-CSIC, IEC), Pere J. Quetglas (UB), Laura Trias Ferri (UB), Carolina Altolaquirre Tolosa (UB), Joan Maria Jaime Moya (IMF-CSIC) i Marta Segarrés (UB).

Llengua i territori a Ponent i l'Alt Pirineu (I i II). El patrimoni etnolingüístic al Pirineu i prepirineu occidentals i al nord de la Franja

Director: Ramon Sistac i Vicén

Al llarg d'aquest curs s'han continuat els treballs de recerca en les línies següents:

— Mapatge i edició ortofotogràfica de la toponímia de l'Alta Llitera i la Baixa Ribagorça.

— Inici del projecte «Aixalda. Estudi integral del dialecte pallarès» (Grup d'Estudis de Llengua i Literatura de Ponent i del Pirineu, Consell Comarcal del Pallars Sobirà).

— Difusió social de la filosofia del projecte al Pallars Sobirà.

— Curs d'assessorament i ensinistrament per als investigadors (Sort).

— Coordinació i distribució de tasques per a la recerca de camp al Pallars Sobirà.

— Fase d'enquesta: durant el darrer semestre de 2007 i, especialment, els dos primers trimestres de 2008, ha co-

mençat l'etapa de recerca quantitativa al Pallars Sobirà, amb la participació de divuit enquestadors, als quals ha estat encomanada la tasca de fer un corpus (digitalitzat i transcrit) de mostres extenses de llengua oral autòctona a tots els nuclis de població del Pallars Sobirà (més l'extrem nord de la Vall Fosca, al Pallars Jussà) de més de deu habitants.

— S'inicia la preparació per a l'edició d'etnotextos de l'Alta Ribagorça.

— Continua la recerca de camp a la Baixa Ribagorça.

Publicacions

RAMONEDA CARRERA, ROSA [COORD.] [et al.].

Aïna: Vocabulari temàtic del dialecte pallarès. Lleida: Grup d'Estudis de Llengua i Literatura de Ponent i del Pirineu, 2007. (Sal i Sucre)

ORDI GOMÀ, JOAN; RAMOS PALLARÈS, CINTA.

Cantallops. Sort: Grup de Joves Lo Carriscle, 2007. (Cambuleta; 1)

LUVICH, EVA; FREIXA, VANESA. *Un dia amb l'Àssua*. Sort: Associació Cultural Cambuleta, 2008. (Cambuleta; 2)

Obra completa de Santiago Rusiñol.

Recopilació, edició, estudi

i publicació

Directora: Vinyet Panyella

Els objectius d'aquest programa de recerca són:

1. Recuperar íntegrament l'obra literària de Santiago Rusiñol (1861-1931) per fer-la accessible i publicar-la en edició normalitzada, acompanyada dels corresponents estudis introductoris i sistema de referències.

2. Situar Santiago Rusiñol en la historiografia literària i cultural de caràcter interdisciplinari dels Països Catalans, especialment pel que fa al sistema literari català.

3. Reivindicar el paper capdavanter i influent que va exercir en el Modernisme català i hispànic.

4. Conèixer i difondre l'obra de Rusiñol per mitjà d'estudis, edicions i traduccions en tot tipus de suports, incloent-hi l'electrònic.

Al llarg del curs s'ha constituït el grup de recerca del programa, format inicialment per Margarida Casacuberta (UdG, SCLL), Damià Pons (UIB, SCLL) i Lourdes Sánchez Rodrigo (UGR, SCLL). El grup compta amb diversos col·laboradors (especialistes en l'obra literària i artística de Rusiñol, documentalistes, etc.).

S'ha establert i iniciat el pla de treball, que simultanieja la localització de les obres; la seva transcripció, correcció, estudi i edició; l'encàrrec de la coordinació dels diversos volums segons el pla d'edició; l'establiment de la bibliografia i l'elaboració del catàleg bibliogràfic raonat de Santiago Rusiñol; els treballs de documentació, i l'establiment del sistema de referències.

El pla de publicació de l'OCSR s'estableix en sis volums, que comprenen el centenar de llibres i el miler d'articles publicats per l'escriptor:

— Prosa (proses i viatges, conferències, discursos i allocucions, pròlegs).

— Novel·les. Traduccions (obres traduïdes per Santiago Rusiñol).

— Articles.

— Teatre.

— Epistolari. Entrevistes.

— Àlbum cronològic. Catàleg bibliogràfic. Índexs de l'OCSR (onomàstic, geogràfic, títols d'obres).

Cadascun dels volums és a càrrec d'un curador, que ha de redactar l'article introductor amb caràcter general. Compta amb la col·laboració de diversos especialistes per a la redacció d'articles específics sobre les obres més destacades. Juntament amb els textos, cada volum ha de portar el corresponent aparat bibliogràfic complet i actualitzat. Els volums són il·lustrats, amb dibuixos, il·lustracions, cartells i obra pictòrica de Rusiñol i altres i també amb iconografia, documentació original, etc.

Les obres són transcrites, corregides i editades a partir de la primera edició. Es procedeix a la seva total normalització ortogràfica i sintàctica, així com a la regularització de la puntuació.

S'ha elaborat i establert la bibliografia completa de Santiago Rusiñol (llibres), que consta de la llista de textos, edicions, traduccions i dades d'interès.

S'ha començat a elaborar la bibliografia corresponent als articles. S'està procedint a l'obtenció de les obres de Rusiñol en format digital i s'han iniciat els treballs de recopilació bibliogràfica i documental sobre l'escriptor i la seva obra.

Amb caràcter general, per al tractament de textos s'utilitza el programa Word. La bibliografia i el sistema de referències es construeixen amb el programa de gestió de dades bibliogràfiques RefWorks.

S'han iniciat les converses institucionals i editorials per a l'edició de l'OCSR d'acord amb el pla d'edició establert. D'acord amb el programa aprovat, s'opta per l'edició per part d'una editorial comercial, amb suport institucional i en coedició amb l'IEC.

La coordinació i edició del primer volum de l'OCSR, corresponent als textos en prosa escrits per Santiago Rusiñol (proses i viatges, 12 títols; conferències, discursos i allocucions, 14 títols, i pròlegs, 6 títols), han estat encarregades a Margarida Casacuberta (Universitat de Girona, Societat Catalana de Llengua i Literatura).

Bibliografia

Bibliografia de Santiago Rusiñol. 1. Llibres. [Enllestida al llarg de 2008, està pendent de la seva edició electrònica]

Observatori de Neologia

Directora: M. Teresa Cabré i Castellví

L'objectiu del programa és realitzar l'anàlisi dels neologismes d'àmplia difusió que apareixen en textos de llengua general en català. Amb aquesta finalitat, realitza un buidatge sistemàtic de la premsa catalana, dels mitjans de comunicació audiovisual i de textos escrits no mediatitzats per la revisió lingüística.

Durant aquest curs l'Observatori de Neologia (OBNEO) ha realitzat el buidatge de la neologia de diverses fonts de mitjans de comunicació, ha desenvolupat recursos que milloren el treball en neologia, ha establert ponts d'intercanvi de metodologies i de treballs a través de la participació en diverses xarxes de treball i ha difós les tasques que ha dut a terme en diversos fòrums. Més concretament, els objectius de l'Observatori aconseguits en aquest període han estat els següents:

1. Finalització del buidatge de textos catalans de mitjans de comunicació orals i escrits dels anys 2007 i 2008; en total, s'han documentat 7.226 neologismes diferents provinents de les fonts següents:

- Buidatge de premsa en llengua catalana (*Avui*, *El Periódico*, *Diari de Balears* i *El Temps*).

- Aplicació del SEXTAN al diari *Avui*. El SEXTAN és un sistema d'extracció automàtica de la neologia lèxica formal monolexemàtica que, a partir de

critèris lexicogràfics, s'aplica a textos etiquetats lingüísticament.

— Buidatge de textos orals provinents dels mitjans de comunicació (informatius i debats radiofònics en català).

— Buidatge de textos escrits espontanis. Buidatge de textos escrits de periodicitat regular, caracteritzats per vehicular neologia més espontània, ja que majoritàriament no estan mediatitzats per un procés de revisió lingüística.

2. Ampliació de les prestacions de la plataforma OBNEO: plataforma de treball en línia d'accés restringit als membres de l'Observatori de Neologia. Permet introduir les dades dels neologismes que s'han recollit en un buidatge i també consultar els neologismes recollits per tots els membres i en tots els tipus de buidatge. S'han incorporat funcionalitats que permeten extreure estadístiques per tipus, per any i per lema.

3. Coordinació de la xarxa NEOROM (Barcelona i el Canadà) i de la xarxa NEOXOC (Barcelona).

4. Organització del I Congrés Internacional de Neologia en les Llengües Romàniques (CINEO), que va tenir lloc del 7 al 10 de maig de 2008 a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans. El CINEO, sota la presidència dels doctors Antoni M. Badia i Margarit i Bernard Quemada, va proposar un ampli programa de conferències, comunicacions, pòsters i taules rodones, en un entorn de debat acadèmic que pretenia afavorir l'intercanvi d'idees

i perspectives sobre problemes i qüestions relacionats amb el futur de les llengües en relació amb la seva força creativa.

En concret, s'hi van presentar vuitanta-cinc comunicacions, quaranta pòsters, cinc conferències i dues taules rodones. Les comunicacions tractaven temes de les sis línies temàtiques següents: estudis descriptius i contrastius de la neologia a les diferents llengües romàniques, aspectes socials i sociolingüístics dels neologismes, qüestions teòriques sobre la neologia, estudis sobre la neologia i les llengües minoritàries o minoritzades, aspectes cognitius i comunicatius de la neologia i qüestions aplicades (reconeixement i classificació de neologismes, tractament automàtic de la neologia, presentació de projectes i activitats neològics).

5. Difusió del projecte i intercanvi amb altres projectes de neologia:

— Presentació del projecte a la Facultat de Traducció i Interpretació de la Universitat Autònoma de Barcelona (Alba Coll i Albert Morales, 2008).

— Presentació del projecte als estudiants de primer curs del programa de doctorat de lingüística aplicada de l'IU-LA (Rosa Estopà, bienni 2007-2008).

— Conferència dins del Curs de sociolingüística catalana de la Universitat d'Alacant: «El lèxic nou: indicador de la vitalitat d'una llengua». (Rosa Estopà, 2007).

— Presentació de l'entorn de treball en línia en neologia OBNEO

(Rosa Estopà, Generalitat de Catalunya i IEC, 2008).

— Seminaris de formació metodològica NEOXOC (Alba Coll i Albert Morales, novembre i desembre de 2007).

Publicacions

CABRÉ, M. Teresa; FREIXA, Judit; SOLÉ, Elisabet [ed.] (2008). *Lèxic i neologia*. 2a ed. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra. Institut Universitari de Lingüística Aplicada. Observatori de Neologia.

COLL, Alba (2007). «El sufijo *-ing*, ¿creatividad al poder?». *Donde dice...: Boletín de la Fundación del Español Urgente* [Madrid], núm. 9, p. 16. [Fundación del Español Urgente (Fundéu)]

DOMÈNECH, Ona; ESTOPÀ, Rosa; MAYORAL, Cristina (2007). «Neologia lèxica i mitjans de comunicació oral». A: *Actes del Tretzè Colloqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes: Universitat de Girona, 8-13 de setembre de 2003*. Vol. II. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

ESTOPÀ, Rosa (2007). «El Observatorio de Neología: dos décadas entre palabras nuevas». *Donde dice...: Boletín de la Fundación del Español Urgente* [Madrid], núm. 9, p. 12-14. [Fundación del Español Urgente (Fundéu)]

FREIXA, Judit (2007). «Neologismos frecuentes del español». *Donde dice...: Boletín de la Fundación del Español*

Urgente [Madrid], núm. 9, p. 7-11. [Fundación del Español Urgente (Fundéu)]

MORALES MORENO, Albert (2007). «Estudio sobre la variación *weblog*, *blog* y *bitácora* en discursos de diferente grado de especialidad». *Debate Terminológico* [París], núm. 3. [RITERM (Red Iberoamericana de Terminología)]

MORALES, Albert; [FREIXA, Judit] (2008). «Neología y variedades del español: el proyecto Antenas». *Donde dice...: Boletín de la Fundación del Español Urgente* [Madrid], núm. 10, p. 15-17. [Fundación del Español Urgente (Fundéu)]

OBSERVATORI DE NEOLOGIA (2007a). *Neologismes documentats en textos escrits i orals en català (2006)*. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra. Institut Universitari de Lingüística Aplicada.

— (2007b). *Neologismes documentats en textos escrits en castellà (2006)*. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra. Institut Universitari de Lingüística Aplicada.

— (2008a). *Neologismes documentats en textos escrits i orals en català (2007)*. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra. Institut Universitari de Lingüística Aplicada.

— (2008b). *Neologismes documentats en textos escrits i orals en català (2007)*. 2a ed. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra. Institut Universitari de Lingüística Aplicada.

OBSERVATORI DE NEOLOGIA (2008c). *Neologismes documentats en textos escrits en castellà* (2007). Barcelona: Universitat Pompeu Fabra. Institut Universitari de Lingüística Aplicada.

Publicació de l'obra gramatical d'Antoni Febrer i Cardona

Director: Jordi Carbonell i de Ballester

El mes d'abril de 2008 aparegué publicat el setè volum de l'*Obra completa* d'Antoni Febrer i Cardona. Es tracta del volum intítulat *Preceptiva poètica*, que comprèn dues obres de l'autor menorquí: *Les regles de la quantitat o explicació de la Prosèdia del P. Àlvarez* (1800) i el *Compendi de la poesia menorquina* (1818). Amb aquest, ja en són tres els volums de Febrer que l'IEC ha publicat, car el *Diccionari menorquí, espanyol, francès i llatí* (BF; 42, 2001), considerat a *posteriori* el volum 1 de la sèrie, i les *Obres gramaticals, I* (BF; 50, 2004) el precediren. Si hi afegim els quatre volums publicats per les PAM, són set els volums publicats, que apleguen un total de vint-i-una obres.

La presentació del volum *Preceptiva poètica* tingué lloc el 5 de juny de 2008 a la Sala Pi i Sunyer de l'IEC. Intervingueren en l'acte Salvador Giner, president de l'IEC; Jordi Carbonell, curador del projecte de la Secció Filològica; Joan Lluís Torres, conseller de Cultura,

Patrimoni, Educació i Joventut del Consell Insular de Menorca; Joan Ramon Veny-Mesquida, curador del volum, i Maria Paredes, directora del projecte. En les intervencions es féu ben palesa la bona sintonia entre les institucions que col·laboren en el projecte, de manera especial entre l'IEC i l'IME, així com l'acompliment del calendari de publicacions preestablert. Pel que fa a l'edició del volum *Preceptiva poètica*, Joan Ramon Veny-Mesquida parlà sobre l'originalitat de Febrer en el tractament de les seves fonts, sobre la relació amb l'obra poètica de l'autor i sobre la singularitat que suposà l'existència, el 1800, d'una obra d'aquestes característiques i temàtica en català.

La revernacularització del català a la ciutat de València

Director: Brauli Montoya Abat

La primera cosa que cal dir és que el projecte va començar el primer any amb una baixa al seu equip, la de Júlia Tortosa Corbí, que, inclosa en la borsa de treball d'ensenyament de la Generalitat de Catalunya, va aconseguir feina en un centre educatiu, amb continuïtat per al curs 2008-2009. Això significa que hem hagut de contractar un equip d'entrevistadors per cobrir algunes de les tasques en principi assignades als altres membres del projecte, els quals han suplert

així les tasques previstes per a Júlia Tortosa. Una altra conseqüència de la baixa esmentada és que l'estada que havia de realitzar aquesta investigadora a un centre de recerca a Irlanda durant l'any 2008 per actualitzar els coneixements de què disposem sobre el fenomen de la vernacularització serà substituïda per una visita més breu del director del projecte el mes de juny de 2009. Totes aquestes circumstàncies han deixat l'equip amb la següent composició i distribució de tasques:

Membres

Brauli Montoya Abat, director.

Eugeni Alberola Bisbal, encarregat de la recerca bibliogràfica, coordinador del treball de camp i entrevistador.

Entrevistadors contractats

(amb pagament per entrevista feta)

Andrea Benedito Castillo

Rafael Merino Benavent

Neus Roselló Sempere

Josep Escutia Ayuso

Adriana Gil

Durant el curs 2007-2008 s'ha planificat i s'ha iniciat el treball de camp entre els pares dels alumnes de centres educatius de línia en català a la ciutat de València (a) i s'ha procedit a fer la recerca bibliogràfica i la compra del material corresponent sobre el marc teòric i metodològic del projecte (b).

a) Primerament s'ha planificat l'enquesta a cadascun dels centres docents objecte de recerca de tota la ciutat segons la distribució de la mostra (al voltant d'un 10 % de l'univers) per districtes que s'indica en la taula de la pàgina següent.

Tot seguit s'han establert els contactes amb les associacions de pares de cada centre per tal de seleccionar els subjectes d'entrevista. Aquest curs 2007-2008 hem iniciat el contacte en onze centres escolars de nou districtes representatius de la ciutat, de manera que entre el setembre i el novembre del curs vinent podrem passar els qüestionaris als progenitors d'alumnes. La previsió és haver passat una quarta part dels qüestionaris abans que acabi l'any 2008, però la baixa de la investigadora esmentada ens ha deixat una tasca pendent per al curs 2008-2009 lleugerament superior a la prevista, i es compta que amb l'ajuda dels cinc entrevistadors es passaran aquests qüestionaris, cosa que ja han començat a fer aquest curs. Quan s'hagin passat, se seleccionarà una mostra de tres-cents subjectes (un 3 % de l'univers) per sotmetre-la a entrevistes orals durant el darrer any del projecte (2010). Aquest últim tipus d'entrevista serà una conversa semidirigida sobre els usos lingüístics a la llar familiar. Naturalment, es partirà d'un qüestionari comú plantejat en forma de preguntes obertes per tal de poder copsar tota la riquesa de matisos que el tema ofereix.

<i>Districtes</i>	<i>Qüestionaris</i>	<i>Total d'alumnes de línies en català</i>
1. Ciutat Vella	18	167
2. L'Eixample	23	204
3. Extramurs	55	510
4. Campanar	32	295
5. La Saïdia	46	433
6. Pla del Real	23	212
7. L'Olivereta	44	413
8. Patraix	71	660
9. Jesús	92	857
10. Quatre Carreres	89	830
11. Poblat Marítims	73	679
12. Camins al Grau	114	1.063
13. Algirós	58	545
14. Benimaçlet	68	636
15. Rascanya	37	350
16. Benicalap	40	373
17. Poblat del Nord	19	179
18. Poblat de l'Oest	19	173
19. Poblat del Sud	66	611
Total ciutat	987 subjectes	9.290 alumnes

b) Paral·lelament al treball de camp, s'ha fet una recopilació bibliogràfica sobre revernacularització i s'ha ordenat l'adquisició d'una selecció de llibres sobre revernacularització lingüística. La relació d'ítems de l'encàrrec fet per la llibreria de l'IEC és la següent:

COOPER, Robert L.; SPOLSKY, Bernard [ed.] (1991). *The influence of language on culture and thought: Essays in honor of Joshua A. Fishman's sixty-fifth birthday*. Berlín: Mouton de Gruyter.

CRYSTAL, David (2001). *La muerte de las lenguas*. Madrid: Cambridge University Press.

— (2005). *La revolución del lenguaje*. Alianza Editorial.

DORIAN, N. C. [ed.] (1989). *Investigating obsolescence. Studies in language contraction and death*. Cambridge: Cambridge University Press.

FISHMAN, J. A. (1991). *Reversing Language Shift*. Clevedon: Multilingual Matters.

FISHMAN, J. A. [ed.] (2001). *Can threatened languages be saved? Reversing language shift, revisited: A 21st century perspective*. Clevedon: Multilingual Matters.

FISHMAN, Joshua A.; RUBAL-LOPEZ, Alma; CONRAD, Andrew W. [ed.] (1996).

- Post-imperial English*. Berlín: Mouton de Gruyter.
- GÓMEZ MOLINA, José R. (1998). *Actitudes lingüísticas en una comunidad bilingüe y multilectal: Área metropolitana de Valencia*. Universitat de València.
- GRENOBLE, Lenore A.; WHALEY, Lindsay J. [ed.] (1998). *Endangered languages: Current issues and future prospects*. Cambridge: Cambridge University Press.
- GRENOBLE, Lenore A.; WHALEY, Lindsay J. (2006). *Saving languages: An introduction to language revitalization*. Cambridge: Cambridge University Press.
- HAGÈGE, Claude (2002). *No a la muerte de las lenguas*. Barcelona: Paidós.
- HALBWACHS, Maurice (2004). *La memoria colectiva*. Saragossa: Premsas Universitaries de Zaragoza.
- HARDING, E.; RILEY, P. (1986). *The Bilingual Family. A Handbook for Parents*. Cambridge: Cambridge University Press.
- HELLER, Monica (2003). *Éléments d'une sociolinguistique critique*, París: Didier.
- HERNÁNDEZ CAMPOY, Juan Manuel (2005). *Metodología de la investigación sociolingüística*. Comares.
- HINTON, Leanne; HALE, Ken [ed.] (2001). *The green book of language revitalization in practice*. Academic Press.
- HORNBERGER, Nancy H.; PÜTZ, Martin [ed.] (2006). *Language loyalty, language planning, and language revitalization: Recent writings and reflections from Joshua A. Fishman*. Clevedon: Multilingual Matters.
- HROCH, Miroslav (1985). *Social Preconditions of National Revival in Europe*. Cambridge University Press.
- JOHNSON, Robert Keith; SWAIN, Merrill [ed.] (1997). *Immersion Education: International Perspectives*. Cambridge University Press.
- MAGUIRE, G. (1991). *Our own language: An Irish initiative*. Clevedon: Multilingual Matters.
- MIGUEL, Jesús M. de (1996). *Autobiografías*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas.
- MOSCOVICI, Serge (1986). *Psicología social*. Barcelona: Paidós. 2 v.
- PUJADAS, Juan José (1992). *El método biográfico: El uso de las historias de vida en ciencias sociales*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas.
- SPOLSKY, Bernard; SHOHAMY, Elana (1999). *The languages of Israel: Policy, ideology and practice*. Clevedon: Multilingual Matters.
- WRIGHT, Sue [ed.]. *Language and the State: Revitalization and Revival in Israel and Eire*. Clevedon: Multilingual Matters.

**Vocabulari de la llengua catalana
medieval de Lluís Faraudo
de Saint-Germain**

Director: Germà Colón Domènech

Les tasques realitzades durant el curs han estat:

1. Revisar les cèdules de tres fitxers complets (en total, més de set mil fitxes que comprenen les lletres R, S i T).

2. Fer les esmenes pertinents a la base de dades: creació i/o supressió d'entrades, comprovació de la remissió entre mots, correcció i adequació de les definicions, etc.

3. Revisar i corregir, aleatòriament, les entrades de les lletres Ñ a P a partir de la informació introduïda a la base de dades, per tal de cercar, i corregir, si escau, possibles errors de picatge.

4. Comparar les edicions dels textos dels quals hi ha referències en els corpus.

5. En els casos que ha estat possible, a partir de la informació dels textos de noves edicions i de la consulta d'altres obres lexicogràfiques, crear definicions per als mots que no en tenien.

6. Repassar la llista d'autors que hi ha a la base de dades i modificar l'ordre nom + cognom per cognom + nom (atès que abans de la revisió alguns autors apareixien primer pel nom i d'altres pel cognom o topònim): Francí de Castellví → Castellví, Francí de, excepte en aquells casos en què l'autor és més conegut per l'ordre nom + cognom, com ara Isabel de Villena, Cerverí de Girona, etc.

7. Uniformitzar i regularitzar els aspectes gràfics següents de totes les entrades:

— Correcció i uniformització de les abreviatures.

— Correcció de la forma dels adjectius en les entrades. Ex.: burgès, a → burgès, esa.

— Uniformització dels símbols tipogràfics i de puntuació.

— Introducció de les preposicions en les dates. Ex.: 26 abril 1455 → 26 d'abril de 1455.

8. Pel que fa a la difusió dels materials, el director del projecte va presentar el corpus lèxic de Faraudo al III Congrés Internacional de Lexicografia Hispànica, celebrat a la Universitat de Màlaga el setembre de 2008.

Cartografia històrica

dels Països Catalans

Director: Vicenç M. Rosselló i Verger

Durant aquest any acadèmic s'ha enllestit una part dels treballs corresponents a un projecte plurianual anterior, «La representació de l'espai a les cartes portolanes itàliques i catalanes». L'aprovació del projecte actual data de l'abril de 2008, i per tant, aquest es troba als inicis.

Entretant s'han anat recopilant materials i documents, concretament reproduccions d'alta qualitat de cartes i atles portolans dels segles XVI i XVII —sobretot de l'escola mallorquina— i imatges i còpies dels mapes de Mallorca atribuïts o derivats de Joan Baptista Binimelis (segle XVI) i de Vicenç Mut (segle XVII). Altrament, ha començat l'anàlisi estilística de les figures de sobirans de les cartes portolanes de luxe.

Bibliografia

CEBRIAN, Josep Lluís. «Gènova, Barcelona i València en les cartes portolanes dels segles XIV i XV». *Mètode*, núm. 53 (2007), p. 83-87. [Monogràfic *Cartografia: la visió del món*, coordinat per Vicenç M. Rosselló]

PUJADES, Ramon J. *Les cartes portolanes: La representació medieval d'una mar solcada*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans; Institut Cartogràfic de Ca-

talunya: Institut Europeu de la Mediterrània, 2007. 526 p. 36 × 29 cm.

— «Apriorismes nacionalistes i recerca històrica: El cas de la cartografia portolana». *Mètode*, núm. 53 (2007), p. 77-81. [Monogràfic *Cartografia: la visió del món*, coordinat per Vicenç M. Rosselló]

ROSSELLÓ, Vicenç M. *Carta portolana de Jacopo Russo. 1563*. Edició facsímil i estudi. València: Universitat de València, [2007]. 31 p. de text.

— «El mapa de l'illa de Mallorca de J. Landaeta (1736)». *Lluc*, núm. 860 (2007), p. 34-39.

— «Els criteris toponímics al mapa de Catalunya de Francisco Xavier de Garma (1768 ca)». *Randa*, núm. 58 (2007), p. 59-74.

— «L'evolució de la cartografia des de l'època romana fins a l'actualitat». *Mètode*, núm. 53 (2007), p. 58. [Monogràfic *Cartografia: La visió del món*, coordinat per Vicenç M. Rosselló]

— «Tomàs V. Tosca: el realisme urbà d'un il·lustrat». *Mètode*, núm. 53 (2007), p. 85-95. [Monogràfic *Cartografia: La visió del món*, coordinat per Vicenç M. Rosselló]

— «Les cartes portolanes medievals: un tomb decisiu de la recerca». *Mètode*, núm. 58 (2008), p. 13-15.

Catàleg històric general de la premsa en català. I. L'eclosió de les publicacions (1810-1898)

Director: Jaume Guillamet Lloveras

Durant el curs 2007-2008 s'ha treballat per tal d'acomplir els objectius del programa:

— Definició tècnica del Catàleg històric general i dels catàlegs especialitzats.

— Elaborar una fitxa hemerogràfica històrica per a l'obtenció de les dades descriptives bàsiques de cada publicació.

— Traslladar la fitxa a un format electrònic.

— Crear una base de dades.

— Revisió crítica dels catàlegs existents.

— Definir els criteris hemerogràfics i lingüístics per a la revisió dels catàlegs existents, prenent com a referència principal el de Joan Givanel i Mas a *Bibliografia catalana. Premsa* (1932).

— Actualització dels fons hemerogràfics i documentals.

— Obtenir llistes de les publicacions dipositades als principals arxius i biblioteques.

— Visitar altres arxius i biblioteques menors per conèixer les publicacions que s'hi conserven.

— Inici de l'elaboració del Catàleg històric general.

— Elaborar fitxes hemerogràfiques.

— Redactar articles descriptius de les publicacions obtingudes.

La marxa del treball ha estat satisfactòria i permet preveure el compliment dels terminis del programa.

Evolució del paisatge mediterrani de ribera

Director: Josep M. Panareda Clopés

Durant aquest curs l'activitat de recerca s'ha centrat en l'obtenció de dades i d'informació documental mitjançant el treball de camp i la consulta d'arxius locals i comarcals. El treball de camp i de consulta s'ha concretat de manera especial en els rius Llobregat i Tordera. Puntualment també s'han dut a terme sessions de camp en els rius Foix, Calders, Besòs i Congost.

En el Llobregat s'ha efectuat un primer treball de camp al llarg de tot el recorregut per tal d'obtenir una primera visió global del seu paisatge. De manera sistemàtica s'ha treballat més en el sector entre l'aiguabarreig amb el Cardener i la desembocadura. Aquest treball sistemàtic es completarà al llarg de 2009. S'ha dividit el riu en trams d'un quilòmetre de longitud, unitats que serveixen de referència per a la sistematització de diverses dades, el que permet un tractament homogeni i fàcilment cartografiable damunt d'un perfil longitudinal.

Dins d'aquest sector del Llobregat s'ha iniciat un estudi pilot de detall d'un tram de cinc quilòmetres, amb l'anàlisi i interpretació de diversos paràmetres. S'ha escollit el sector d'Abrera, des de l'aiguabarreig amb la riera de Magarola fins passada la resclosa del canal de Can Bros. Al llarg de 2009 se'n farà el seguiment en funció de les estacions climàtiques i de les variacions en el cabal del riu. Durant el 2008 s'han establert les bases tècniques i ambientals per tal de fer un seguiment sistemàtic el 2009.

De la Tordera també s'ha efectuat una primera visió de conjunt i s'ha dividit el riu en seixanta-tres trams d'un quilòmetre lineal, i ja s'han obtingut resultats que han estat publicats i exposats públicament. De manera especial s'ha treballat en el tram mitjà, en el sector on la Tordera travessa la plana del Vallès.

Respecte al Foix, s'han completat els resultats obtinguts al llarg de 2007, treballant de manera especial l'entorn de l'embassament del Foix. Del riu Calders, afluent del Llobregat, s'ha efectuat un estudi de l'evolució del paisatge del seu tram final. Del Congost i del Besòs s'ha efectuat un primer assaig de tipologia d'unitats de paisatges i una cartografia de plantes significatives, que serà la base per a estudis de detall més endavant.

Dins del programa de recerca hi havia un apartat dedicat a la importància de la divulgació dels resultats a la població en general i als polítics i tècnics que

treballen en el territori de ribera. En aquest sentit, el 8 de febrer de 2008 s'efectuà una conferència sobre la problemàtica de l'entorn de la Tordera a la Biblioteca de Sant Celoni. Així mateix, s'organitzà una sessió de camp el 9 de març de 2008. Dins la mateixa línia de divulgació popular dels resultats de la recerca, es publicaren dos articles curts sobre l'origen de les fonts entorn de la Tordera i sobre les esclavissades i el retrocés de les penyes que envolten el curs de la Tordera a la revista *Bagant* de Santa Maria de Palautordera (números 5 [estiu 2008] i 6 [tardor 2008]).

Finalment, els membres del grup de recerca especialitzats en geomorfologia han publicat dos escrits breus sobre els resultats obtinguts relacionats amb el transport de sediments.

Publicacions

PANAREDA, J. M.; AROZENA, M. E. «Transformaciones en el paisaje de los espacios protegidos en los últimos años». *Scripta Nova: Revista Electrónica de Geografía y Ciencias Sociales* [en línia] [Barcelona: Universitat de Barcelona], vol. XII, núm. 270 (22) (1 d'agost de 2008).

És un resum de les idees clau de la dinàmica dels paisatges que han estat protegits. S'hi fan referències constants al paisatge de ribera i s'hi exposen alguns dels resultats obtinguts en el programa de recerca.

PANAREDA, J. M.; SANS, J. (2007). «La transformació del paisaje agrario a partir de la construcció del canal de la *Dreta* del delta del Llobregat (Barcelona)». *Homenaje al profesor José Manuel Casas Torres*. Madrid: Universidad Complutense de Madrid, p. 571-588.

S'hi exposen els resultats de la recerca feta entorn del canal de la *Dreta*, al delta del Llobregat.

GARCÍA, C. [*et al.*] (2007). «Processes of initiation of motion leading to bed-load transport in gravel-bed rivers». *Geophysical Research Letters*, núm. 34, 1-4.

OUTEIRO, L.; ÚBEDA, X.; ASPERO, F. (2008). «Reconstruction of suspended sediment data during flooding episodes with stochastic simulation». *UNESCO Technical Papers*: 1-6.

L'exili del magisteri de Catalunya a causa de la Guerra Civil

Director: Salomó Marquès i Sureda

Aquest primer any de projecte s'ha dedicat de manera primordial a aplegar documentació sobre el magisteri que treballava a Catalunya i que es va exiliar a causa de la Guerra Civil, la posterior victòria dels rebels i la instauració de la dictadura franquista. La recollida d'aquesta documentació s'ha fet, d'una banda, a partir de la documentació exist-

tent a Mèxic, ja que fou un dels països que va acollir més mestres exiliats, i d'altra banda, a partir de la documentació sobre mestres exiliats que es troba dispersa en diferents publicacions i fonts documentals.

L'estada a Mèxic dels mesos de març i abril de 2008 va ser molt fructuosa. No només per la quantitat d'informació aplegada sinó també per la documentació que els fills dels mestres exiliats ens han llegat: llibres, cartes, fotografies i altre material. Cal destacar la donació que va fer Adelina Santaló, filla del professor de geografia de l'Escola Normal de Girona i primer alcalde republicà de la ciutat, de la maleta amb la qual el seu pare va marxar a l'exili. Va donar aquesta maleta «històrica» plena de documents del seu pare i de la seva mare, Adelina Cortina Benajas, també professora de l'Escola Normal de Girona.

Destacaríem també les entrevistes fetes a diversos familiars dels germans Vigatà Simó, mestres lleidatans. Un d'ells es va exiliar a Mèxic i va crear el 1940 una escola a la ciutat de Torreón amb l'ajut del Govern republicà a l'exili. Un altre germà es va exiliar a França i es va dedicar un temps a l'educació. Amb les entrevistes fetes aquest passat mes de novembre, s'ha donat per acabada la recerca sobre aquests mestres i s'ha passat a redactar-ne la biografia.

La recollida d'informació s'està completant amb el treball encarregat a di-

ferents persones a Girona i a Tarragona (sota la direcció de la professora Isabel Miró), que estan buidant llibres d'història de l'educació que parlen de mestres, com, per exemple, la història del moviment Batec, sobre mestres freinetistes.

Divulgació i sensibilització

Aquesta tasca de recerca ha comportat una feina molt important i necessària de divulgació dels resultats.

Considerem que és un aspecte gens menyspreable de la tasca d'investigació que portem a terme que permet revertir a la ciutadania els resultats de la investigació.

Formació de formadors

Aquesta recerca està comportant, a més, una altra feina, no prevista inicialment: la formació del grup de mestres que treballaran al Museu de l'Exili, a la Jonquera, per guiar les visites previstes d'escoles i altres col·lectius. Ha estat una tasca de formació i preparació amb dues fases: una primera de despatx i una segona sobre el terreny.

La dimensió social de la recerca és cabdal. Per aconseguir-la, ha calgut esmerçar-hi més temps i esforços que no pas recursos econòmics.

Activitats

Preparació de l'equip pedagògic del Museu de l'Exili (la Jonquera)

Reunió al Museu de l'Exili (la Jonquera) amb la directora per a parlar de les

propostes educatives que caldrà oferir en el nou curs a les escoles que demanin per visitar el MUME. 8 de maig de 2008.

Visita sobre el terreny amb mestres i estudiants per a preparar les propostes educatives del MUME. Recorregut: Agullana, la Vajol, mina Canta, coll de Lli, coll de Manrella i les Illes. 9 de maig de 2008.

Segona tanda de visites al territori de l'exili amb els mestres i estudiants, futurs acompanyants de les escoles. Recorregut: Maternitat d'Elna i platja i camp de concentració d'Argelers. 16 de maig de 2008.

Anada a la Jonquera, al MUME, per a continuar la feina preparatòria de les guies didàctiques. 3 de juny de 2008.

Jornada a la Jonquera amb professorat d'escoles i d'institut per a presentar les guies pedagògiques per al curs vinent sobre l'exili. 3 de juliol de 2008.

Entrevistes

Entrevista a Sils amb M. Rosa Santiago Mestres, nena exiliada en una colònia i filla de mare exiliada, Carme Mestres. Sils, 2 de juny de 2008.

Entrevista amb la filla del mestre Xavier Casademunt, exiliat, per a recollir informació sobre el mestre de Ripoll Josep Bassaganya, exiliat. Girona, 4 de juny de 2008.

Entrevista amb M. Rosa Santiago Mestres. Sils, 11 de juny de 2008.

Entrevista amb la filla del mestre exiliat Josep Bassaganya, de Ripoll. Girona, 30 de juny de 2008.

**Mobilitat laboral i trajectòries
socials de les dones immigrades
llatinoamericanes a Catalunya**

Directores: Sònia Parella Rubio
 Carlota Solé i Puig

La recerca se centra en l'estudi de la mobilitat social de les dones immigrades llatinoamericanes que resideixen a Catalunya a través de l'ocupació. S'analitzen els factors determinants de les trajectòries de mobilitat laboral intrageneracional d'aquestes treballadores a la societat receptora. Aquest estudi es proposa abordar les trajectòries socials de les treballadores estrangeres que ja han acumulat un cert temps de permanència en la societat catalana (més de tres anys), a partir d'una perspectiva de gènere i des d'un disseny metodològic de caràcter qualitatiu, basat en l'ús de l'entrevista en profunditat.

Entenem per mobilitat intrageneracional el procés que té lloc al llarg de la carrera laboral dels individus. El nostre objectiu prioritari consisteix a establir conceptualment i operativa sota quins patrons es produeix la mobilitat laboral o no, tal com és experimentada per les dones immigrants, així com abordar quins són els factors que condicionen les posi-

cions de partida i d'arribada en les trajectòries de mobilitat ocupacional seguides per aquestes treballadores en la societat catalana.

Els objectius específics de la recerca són:

- Identificar i descriure les trajectòries laborals més representatives en termes de tipicitat seguides per les treballadores immigrants llatinoamericanes.
- Més enllà dels determinants estructurals que fixen les posicions laborals que ocupen les dones immigrades i les seves oportunitats de mobilitat laboral (política migratòria, mercat de treball segmentat, etc.), la recerca pretén copsar l'agència social i aproximar-se a les estratègies desplegades per les dones immigrants. Davant les situacions de desclassement social, laboral i cultural (pèrdua de capitals) que estan unides al procés migratori, les dones immigrades esdevenen subjectes independents dels rols socialment assignats i a partir d'això poden oposar resistències i dissenyar estratègies de canvi. És aquí que intervenen les estratègies revaloritzadores del capital. L'estudi pretén identificar-les a partir de les narracions de les dones immigrades, des de l'aproximació a les vides subjectives individuals.

Durant l'any 2008 s'han realitzat les següents tasques:

- Revisió bibliogràfica.
- Explotació de fonts estadístiques:

- Estadística d'estrangers afiliats a la Seguretat Social (Ministeri de Treball i Immigració).

- *Encuesta Nacional de Inmigrantes 2007* (INE).

— Realització de vint entrevistes en profunditat a immigrades llatino-americanes, seleccionades per la nacionalitat i el tipus de trajectòria.

— Realització de cinc entrevistes exploratòries a informants privilegiats (tècnics de l'Administració i del tercer sector).

L'elaboració d'una tipologia de les trajectòries laborals de les dones llatino-americanes a Catalunya així com l'anàlisi dels seus principals determinants és de gran utilitat a l'hora de proporcionar recomanacions per als agents implicats en la gestió de les migracions en general i per als tècnics encarregats de dissenyar polítiques formatives i polítiques de foment de l'ocupació per a les dones immigrants en particular (serveis sociolaborals, etc.).

La periodística d'autor comparada entre Catalunya i països americans (recepció mútua d'estils i gèneres durant l'exili republicà)

Director: Josep M. Casasús i Guri

Durant aquest curs s'han realitzat treballs de recerca de camp per a l'obtenció de

dades sobre l'activitat professional de periodistes catalans emigrats a l'Amèrica del Sud i del Nord en el segle xx, amb la consulta de col·leccions de mitjans de comunicació històrics a Xile, l'Argentina i Colòmbia; amb un treball d'exploració de fonts a Nova York, amb resultats escassos, i amb la consulta complementària de documentació d'antecedents biogràfics dipositada en els arxius de Salamanca.

També s'ha procedit al treball de buidatge de noves dades esparses en documentació diversa i en fons bibliogràfics i a la reordenació de fitxes sobre una selecció del cens de periodistes catalans exiliats des de 1939 a l'Argentina, Colòmbia i Xile, cens realitzat en el curs 2006-2007.

A partir de l'esmentat cens i de les biografies tècniques, s'han examinat experiències de treball professional i relacions professionals establertes per aquells periodistes durant el seu exili americà.

Durant l'any 2008 el doctor Josep M. Casasús i Guri, director del projecte, ha mantingut sessions de treball de coordinació, ha viatjat a Salamanca, Xile i els Estats Units i ha treballat a Barcelona amb la doctora Cecília García-Huidobro, col·laboradora a la Universitat Diego Portales, de Santiago de Xile.

En aquesta mateixa fase del projecte s'ha treballat en la revisió metodològica i de tractament de resultats de les recerques de camp prèvies i en l'establiment de bases de dades dels diversos països per a la representació estadística

de l'evolució del periodisme en l'àmbit objecte d'estudi.

Es troba encara en fase d'elaboració el treball d'anàlisi i interpretació dels resultats globals de la recerca, focalitzada en les influències mútues entre la periodística catalana i les periodístiques americanes del segle xx.

Presència, producció científica i estatus de les dones a l'acadèmia: la geografia a les universitats públiques dels Països Catalans

Directora: Maria Dolors Garcia Ramon

El projecte té com a principal objectiu l'estudi de la presència, la categoria assolida i la producció científica de les dones en la geografia acadèmica, fent especial èmfasi en les estratègies que aquestes segueixen per conciliar la vida familiar amb la laboral. L'exemple de la geografia pot ser paradigmàtic per a altres disciplines, en trobar-se el seu marc d'estudi en una zona fronterera entre les ciències i les humanitats.

L'any 2008 s'ha fet una revisió de l'estat de la qüestió en l'àmbit internacional des dels anys setanta, quan a l'entorn anglosaxó començà l'interès per analitzar la situació de les dones dins la geografia acadèmica, en observar-se que, a diferència d'altres ciències socials, aquestes hi eren molt menys representa-

des. Nombrosos articles fan referència a aquesta qüestió amb dades de les universitats dels Estats Units d'Amèrica, el Canadà i el Regne Unit. També es troben treballs referents a les universitats de França, Espanya o Turquia, entre d'altres.

Paral·lelament, s'ha iniciat el treball empíric per a quantificar el professorat als departaments de geografia de les universitats públiques dels Països Catalans. Treballs anteriors de l'equip de recerca aporten dades que serveixen per a establir una evolució de les dades respecte a les universitats del Principat.

Aquesta tasca quantitativa ha estat complementada per una altra de qualitativa: les entrevistes en profunditat a professores i alguns professors d'aquests departaments. Durant el 2008 s'ha completat l'estudi de les universitats Autònoma de Barcelona i de les Illes Balears i s'ha iniciat el de les universitats de Barcelona, Lleida, Girona i Rovira i Virgili.

S'ha començat a redactar el marc teòric i empíric del tema pel que fa a la geografia anglosaxona i espanyola i s'ha iniciat la transcripció i codificació de les primeres entrevistes.

Una quarta dimensió del projecte inclou una anàlisi bibliomètrica de les principals revistes que s'editen als departaments de geografia de les universitats catalanes per veure si es poden establir algunes diferenciacions de gènere en la pu-

blicació dels resultats científics d'aquests departaments. Amb tal finalitat s'ha iniciat el buidatge de les següents revistes, des dels inicis de la seva publicació fins ara o fins que deixaren de publicar-se:

— *Documents d'Anàlisi Geogràfica* (Universitat Autònoma de Barcelona)

— *Revista de Geografia* (Universitat de Barcelona)

— *Notas de Geografía Física* (Universitat de Barcelona)

— *Geo Crítica* (Universitat de Barcelona)

— *Scripta Nova* (Universitat de Barcelona)

— *Tarraco. Cuadernos de Geografía* (Universitat Rovira i Virgili)

Amb alguns dels primers resultats es va presentar una comunicació a la Seventh European & Regional Studies Conference «Diverse Europes: Urban and Regional Openings, Connections and Exclusions», que va tenir lloc a Istanbul (Turquia) entre el 18 i el 21 de setembre, titulada «Presence, status and professional career of women in academic Spanish geography: a gender analysis». Es publicarà pròximament en forma de capítol en un llibre titulat *Gendered Learning Environments*, de l'editorial Sage.

Centres de recerca

Centres propis

Laboratori d'Estudis Geofísics Eduard Fontserè

Centre Català de la Nutrició

Càtedra UNESCO de Llengües i Educació

Laboratori de Fonètica

Centres vinculats

Centre de Terminologia Catalana

Centre de Recerca Matemàtica

Centre d'Estudis del Risc Tecnològic

Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals

Centres propis

Laboratori d'Estudis Geofísics

Eduard Fontserè (LEGEF)

Director: Antoni M. Correig Blanchar

El Laboratori d'Estudis Geofísics Eduard Fontserè (LEGEF) va ésser constituït l'any 1982 i està format per investigadors de diferents institucions amb la finalitat comuna de treballar i divulgar estudis en el camp de les ciències de la Terra. Aquest laboratori centra la seva activitat en l'estudi de la sismicitat i l'estructura interna (litosfera) de Catalunya a partir de les dades de les estacions que gestiona o bé fent servir la informació proporcionada per altres institucions que treballen en el mateix camp.

L'estructura del LEGEF consta d'un director, un col·laborador científic (que forma part del personal de l'IEC i realitza funcions de secretari i coordina-

dor) i diversos col·laboradors de diferents institucions dins la mateixa àrea de treball. Segons un conveni establert amb la Universitat de Barcelona el novembre de 1994, els professors, investigadors i becaris de la mateixa universitat adscrits al LEGEF desenvolupen les activitats de recerca al LEGEF i a la UB. Com a laboratori de l'Institut d'Estudis Catalans, el LEGEF té assignat un membre de l'IEC com a ponent.

Comitè científic: Antoni M. Correig
Blanchar (director)
Josep Enric Llebot
Rabagliati (ponent)
Josep Vila Codina
(coordinador)
Ramon Macià Jové
Ramon Ortiz Ramis

El LEGEF disposa d'estacions pròpies que tenen la funció de laboratori, instal·lades al túnel del Cadí (CADI) i al monestir de Poblet (POBL), a més de gestionar, mercès a un conveni, l'estació de la central nuclear de Vandellòs II (VAN2). Endemés, i gràcies a un conveni marc de cooperació amb la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona (RACAB), gestiona també, de manera conjunta amb aquesta institució, les estacions digitals que envien senyal a l'Observatori Fabra (FBR i FONT).

Durant el curs 2007-2008 el LEGEF ha accentuat la política d'acostament de la ciència a la societat obrint els sistemes informàtics que gestiona al mateix IEC i al Departament d'Astronomia i Meteorologia de la Universitat de Barcelona. Actualment ambdues institucions hostatgen servidors d'informació sísmica amb el nom SISMIC, accessibles a les adreces d'Internet <http://sismic.am.ub.es> i <http://sismic.iec.cat>. Ambdós servidors contenen la pàgina web oficial del mateix LEGEF (<http://sismic.am.ub.es/legeff> i <http://sismic.iec.cat/legeff>) i el sistema de visualització d'informació sísmica en viu de tots els canals sísmics en temps real de què disposa el LEGEF, complementats amb altres canals procedents de xarxes d'Itàlia i de Grècia. En virtut del conveni marc en matèria de sismologia entre l'IEC i la RACAB, el LEGEF coopera activament amb l'Observatori Fabra publicant a Internet les activitats realitzades i man-

tenint un tercer servidor (<http://www.fabra.cat>) exclusivament per a les dades i tasques educatives que es realitzen al mateix observatori.

El LEGEF duu a terme també activitats educatives tot assessorant escoles i instituts d'ensenyament secundari en matèria de sismologia. La part més important d'aquest treball és la posada a punt d'estacions sísmiques. Actualment es disposa de dues estacions, que pertanyen a l'IES Baldiri Guilera del Prat i a l'Escola Pia de Sitges.

Des del punt de vista pròpiament científic, els estudis que hom porta a terme s'agrupen en dues parts:

a) Estudis de sismicitat local i de detectabilitat, amb l'emmagatzematge d'informació dins un sistema accessible externament. Aquests treballs queden reflectits en els informes o reports interns que, de manera anual, semestral o quadrimestral, duu a terme el Laboratori.

b) Mitjançant l'anàlisi de les dades disponibles, es fan estudis amb l'objectiu de conèixer, amb més precisió, la localització d'esdeveniments sísmics i la resposta del terreny, temes necessaris per a treballs posteriors de perillositat sísmica, tant pel que fa a neotectònica i enginyeria civil (disseny d'estructures sísmiques) com a risc sísmic. Per dur-ho a terme, es treballa a partir de les línies iniciades ja fa temps, tal com es reflecteix en resums d'anys anteriors. Aquestes línies són:

- tractament digital de senyals
- atenuació d'ones sísmiques
- estudi de ressonàncies locals
- caracterització de la font sísmica

- caracterització del soroll de fons dels punts de registre.

Durant el curs 2007-2008 s'ha aprofundit en els temes d'investigació relacionats amb aspectes de l'ocurrència de terratrèmols en termes de criticalitat autoorganitzada, microsismes com a sistemes excitats per soroll, estudi dels nivells de soroll de fons que afecten els registres sísmics i la comparació entre efectes de caràcter local o de llarga base. Des del punt de vista tècnic s'ha posat un èmfasi especial en la completesa dels servidors d'informació en temps real, millorant les característiques de la transmissió d'informació seqüencial en temps real i els sistemes automàtics de petició d'informació, sense oblidar, però, l'apartat d'instrumentació sísmica: disseny, calibratge i configuració d'estacions sísmiques i control SOH.

Dins l'apartat d'obtenció de dades s'ha iniciat un pla d'actualització de totes les estacions que inclou l'actualització del sistema d'adquisició i enregistrament de les estacions sísmiques del túnel del Cadí, del monestir de Poblet i de l'Observatori Fabra, complementant els equips existents amb altres d'experimentals, per mantenir així el concepte de laboratori de sismologia però amb un referent d'equips

de darrera generació, sensors de banda ampla i rang ampliat i connexió en temps real bidireccional. En aquest sentit, les tres estacions disposen de servidors d'informació sísmica que permeten visualitzar les dades en temps real des de qualsevol ubicació. Aquests servidors estan equipats amb sistemes de comunicació basats en estàndards SeisComP que permeten establir connexions múltiples entre centres i agilitzar la velocitat i el flux de dades.

Durant el curs acadèmic 2007-2008 s'han continuat les cooperacions amb altres institucions internacionals, entre les quals destaca l'Observatories and Research Facilities for European Seismology (ORFEUS), on l'Institut d'Estudis Catalans està representat a través del LEGEF, amb el doctor Antoni M. Correig com a membre fundador i el doctor Josep Vila com a coordinador del grup de treball número 1. Des de l'any 2007 el doctor Josep Vila és també el coordinador europeu de les activitats del Working Group I on Station Siting and Instrumentation de l'organització global International Federation of Digital Seismograph Networks (FDSN). Les activitats dels membres del comitè científic del LEGEF comprenen un total de quatre càrrecs i/o comissionats al Comitè Europeu de Sismologia (grup de sismicitat volcànica), ORFEUS i FDSN i un total de catorze afiliacions a societats científiques (deu d'internacionals i quatre de nacionals).

També s'ha incrementat la cooperació amb el Museu Nacional de Ciències Naturals del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) dins l'apartat d'instrumentació i en l'aplicació de les tècniques desenvolupades al LEGEF a senyals de caràcter volcànic, amb la participació directa del Laboratori en el disseny d'un sistema de control adaptat a les illes Canàries i que es pretén aplicar a diversos volcans arreu del món mitjançant una cooperació amb el mateix CSIC.

Des del punt de vista organitzatiu, el LEGEF ha organitzat a la Casa de Convalescència la reunió anual d'observatoris sismològics de l'àmbit euromediterrani, amb la participació de cent dos investigadors i operadors de xarxes representatives de seixanta-dues institucions de trenta-dos països, activitat que es completà amb la presentació del nou sistema de control SeisComp3, desenvolupat en part dins del context del GITEWS (German Indian Ocean Tsunami Warning System), iniciat després del devastador terratrèmol i posterior tsunami que sacsejà Indonèsia l'any 2004.

Com a fet extraordinari durant el present curs acadèmic cal esmentar que el coordinador del LEGEF, Josep Vila, ha estat sol·licitat per part de les Nacions Unides per participar com a avaluador extern a l'exercici integrat IFE08, organitzat per la Comissió Preparatòria de l'Organització del Tractat de Prohibició

Completa d'Assaigs Nuclears (CTBTO), com a especialista en els apartats de sismicitat (Seismic Aftershock Monitoring System, SAMS) i de tècniques de prospecció geofísica (Continuation Period Techniques, CPT).

L'execució de l'activitat de recerca i desenvolupament pel LEGEF durant el curs 2007-2008 ha quedat reflectida en:

— Dues participacions en projectes finançats en convocatòries públiques del MEC (actualment del MICINN): un gestionat directament des de l'IEC i l'altre en col·laboració amb el CSIC.

— Vuit participacions en projectes o convenis amb empreses i/o administracions, que comprenen institucions catalanes (Institut Geològic de Catalunya, Tabasa-Cadí, Universitat Politècnica de Catalunya i Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona), de l'àmbit de l'Estat espanyol (CSIC) i de l'àmbit europeu o global (ORFEUS, CTBTO).

— Set publicacions, sis d'aquestes de caràcter internacional:

BATLLÓ, J. [*et al.*]. «The 1951 Mw 5.2 and Mw 5.3 Jaén. Earthquake Doublet Revisited». *Bull. Seism. Soc. Am.*, vol. 98 (2008), p. 1535-1547.

BATLLÓ, J.; STICH, D.; MACIÀ, R. «Quantitative Analysis of Early Seismograph recordings». A: FRÉCHET, J.; MEGHARAOU, M.; STUCCHI, M. [ed.]. *Historical Seismology: Interdisciplinary Stu-*

- dies of Past and Recent Earthquakes*. Springer Science + Business Media BV, 2008, p. 385-402.
- CORREIG, A. M. [et al.]. «Microseism Activity and Earth's Equilibrium Fluctuations». A: *Conference proceedings of «20 Years of Nonlinear Dynamics in Geosciences»*. 2007, p. 69-85.
- VILA, J. «Coordinació de la sismologia dins l'àmbit euromediterrani». *Revista de Física*, vol. 4, núm. 4 (2008), p. 63.
- VILA, J. [et al.]. «Near-Real time analysis of seismic data of active volcanoes: Software implementations of time sequence data analysis». *Nat. Hazards Earth Syst. Sci.*, vol. 8 (2008), p. 789-794.
- VILA, J. [et al.]. «Seismology Observatory Coordination in the European-Mediterranean Area: 2008 ORFEUS Observatory Coordination Meeting, Barcelona, 5-8 de maig de 2008». *Orfeus Electronic Newsletter* [en línia] [Països Baixos: De Bilt], vol. 8, núm. 1 (2008), p. 1.
- VILA, J. [et al.]. «European observatories meet in Barcelona». *NERIES Newsletter Issues* [Països Baixos: De Bilt], núm. 4 (juny 2008).
- Sis informes interns de funcionament:
- J. Vila i A. M. Correig (2008). *Informe del funcionamiento de la estación sísmica de la central nuclear Vandellòs II (VAN2)*. Període: de l'1 de juliol de 2007 al 31 de desembre de 2007. Informe núm. 45. Report LEGEF núm. 2008-1.
- J. Vila i A. M. Correig (2008). *Informe del funcionamiento de l'estació sísmica del monestir de Poblet (POBL)*. Període: de l'1 de gener de 2007 al 31 de desembre de 2007. Report LEGEF núm. 2008-2.
- J. Vila (2008). *Informe del funcionamiento de l'estació sísmica del túnel del Cadí (CADI)*. Període: de l'1 de gener de 2007 al 31 de desembre de 2007. Report LEGEF núm. 2008-3.
- J. Vila (2008). *Informe del funcionamiento de l'estació sísmica de banda ampla de l'Observatori Fabra (FBR)*. Període: de l'1 de gener de 2007 al 31 de desembre de 2007. Report LEGEF núm. 2008-4.
- J. Vila (2007). *Esdeveniments sísmics seleccionats enregistrats entre l'1 de gener i el 31 de desembre de 2007*. CD-ROM, vol. LEGEF 2007. Report LEGEF núm. 2008-5.
- J. Vila i A. M. Correig (2008). *Informe del funcionamiento de la estación sísmica de la central nuclear Vandellòs II (VAN2)*. Període: de l'1 de gener de 2008 al 30 de juliol de 2008. Informe núm. 46. Report LEGEF núm. 2008-6.
- Quatre contribucions a congressos, assemblees o tallers internacionals en els aspectes de representació internacional (Rabat, el Marroc), invitacions del comitè científic (Madrid), presidència i secretaria del comitè local (Bar-

celona) i com a representant de grup de treball internacional (Utrecht, Països Baixos).

— Sis participacions a quatre congressos, assemblees o tallers internacionals: European Geophysical Union (Viena), ORFEUS Observatory Coordination Meeting (Barcelona), CTBTO-IFE08 Evaluation Training Workshop (Torí, Itàlia) i NERIES Annual Meeting (Utrecht).

— Sis comunicacions presentades a congressos, assemblees o tallers internacionals:

— A. Garcia *et al.*, «Development of an Automatic Forecasting Tool for Volcanic Activity. An Application to Teide Volcano». Shimabara (Japó), del 19 al 23 de novembre de 2007.

— J. Vila, «Quality Control, Calibration and Site Characteristics of Seismic Stations using Background Noise Analysis, Seismicity and Earthquake Engineering in the Extended Mediterranean

Region». Madrid, del 26 al 29 de novembre de 2007.

— J. Batlló, E. Camacho i R. Macià, «Revisión de terremotos históricos de Panamá a partir de registros antiguos», VI Asamblea Luso española de Geodesia y Geofísica. Tomar (Portugal), de l'11 al 14 de febrer de 2008.

— J. Vila *et al.*, «The Laboratory of Geophysical Studies Eduard Fontserè of the Institut d'Estudis Catalans, 25 years», 2008 ORFEUS Observatory Coordination Meeting. Barcelona, del 5 al 8 de maig de 2008.

— J. Vila i R. Ortiz, «Other seismic signals & applications», 2008 ORFEUS Observatory Coordination Meeting. Barcelona, del 5 al 8 de maig de 2008.

— J. Batlló *et al.*, «Parámetros focales de terremotos ibéricos a partir de la recuperación y estudio de sismogramas antiguos», VII Congreso Geológico de España. Las Palmas de Gran Canaria, del 14 al 18 de juliol de 2008.

Centre Català de la Nutrició (CCNIEC)

Director: Màrius Foz i Sala

L'objectiu fonamental del CCNIEC és contribuir a l'avenç de la recerca bàsica i aplicada en nutrició i millorar la qualitat de la informació i de la formació nutricional de la societat.

Funcions

Entre les principals funcions del CCNIEC destaquen:

— Coordinar els esforços individuals i col·lectius dels grups d'investigació per poder resoldre els problemes nutricionals dels ciutadans.

— Fomentar i difondre missatges d'educació nutricional correcta a la població.

— Assessorar les administracions públiques, els mitjans de comunicació, la indústria alimentària i la població en general en temes relacionats amb la nutrició.

— Contribuir a la lluita en contra dels trastorns alimentaris i en contra de l'obesitat.

— Actuar com a element dinamitzador i coordinador de projectes d'investigació bàsica, clínica i epidemiològica relacionats amb la nutrició.

— Desenvolupar iniciatives en el camp de la docència en aspectes relacionats amb la nutrició, en col·laboració amb les universitats.

— Assessorar les administracions públiques en diferents problemes relatius a la competència i l'exercici professional en l'àmbit de la nutrició clínica.

Organització

Els grups que formen el CCNIEC són:

— Grup de Nutrició i Bromatologia del Departament de Nutrició i Bromatologia de la Facultat de Farmàcia de la Universitat de Barcelona.

— Grup de la Unitat de Trastorns de l'Alimentació de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol de Badalona.

— Grup Nitrogen-Obesitat del Departament de Nutrició i Bromatologia de la Facultat de Farmàcia de la Universitat de Barcelona.

— Grup de Recerca en Nutrició de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut de Reus de la Universitat Rovira i Virgili.

— Grup de Recerca en Nutrició Comunitària de la Universitat de Barcelona.

— Grup de Bioquímica i Biotecnologia Enològica del Departament de Bioquímica i Biotecnologia de la Universitat Rovira i Virgili.

— Grup de Nutrició i Envelliment del Centre d'Investigacions en Bioquímica i Biologia Molecular (Hospital de la Vall d'Hebron) de la Universitat Autònoma de Barcelona.

— Grup de Recerca en Nutrició i Aparell Digestiu de l'Hospital Uni-

versitari Germans Trias i Pujol de Badalona.

— Grup de Nutrició Molecular de la Universitat de les Illes Balears.

— Grup d'Estudi de l'Estat Nutricional - Biodisponibilitat d'Elements Minerals de la Unitat de Nutrició i Bromatologia de la Universitat de València (Grup BIONUTEST).

— Grup de Fisiologia i Nutrició Experimental del Departament de Fisiologia - Divisió IV de la Facultat de Farmàcia de la Universitat de Barcelona.

— Observatori de l'Alimentació de la Universitat de Barcelona.

— Grup de Nutrició, Medi Ambient i Càncer de l'Institut Català d'Oncologia.

— Grup de Trastorns Alimentaris (Hospital Clínic) de la Universitat de Barcelona.

Activitats de recerca

El mes d'abril de 2007 es realitzà una convocatòria conjunta d'ajuts de la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC (SECCB-IEC) i el CCNIEC amb un import global de 30.000 euros.

Es concediren els següents ajuts:

— «Efecte del tractament amb oleoil-estrona sobre el metabolisme energètic en mares gestants i els seus fetus». Grup Nitrogen-Obesitat. 3.500 euros.

— «Influència dels fitosterols sobre el metabolisme de la glucosa en models animals de diabetis tipus 1 i diabetis ti-

pus 2». Senyor Francesc González i Sastre, membre de la SECCB-IEC. 3.000 euros.

— «Avaluació de l'estat nutricional i de la qualitat de vida relacionada amb la salut de pacients adults amb sobrepès i obesitat en comparació amb un grup de control amb índex de massa corporal normal». Grup de la Unitat de Trastorns de l'Alimentació de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol. 3.500 euros.

— «Efecte de la dieta mediterrània sobre la síndrome metabòlica i els seus components». Grup NURETA de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut de Reus. 3.500 euros.

— «Ensenyar a menjar sabent per què es menja el que es menja». Observatori de l'Alimentació. 3.000 euros.

— «Componentes funcionales de la leche materna de interés en la prevención de la obesidad en etapas posteriores (LEO)». Grup Biologia Molecular, Nutrició i Biotecnologia de les Illes Balears. 3.000 euros.

— «Estabilitat de la fracció lipídica de derivats làctics enriquits amb fitosterols». Grup BIONUTEST. 3.500 euros.

— «Eficàcia de l'ús de podòmetres i del recolzament informàtic i/o via telèfon mòbil en la pèrdua de pes en individus amb sobrepès». Grup de Recerca en Nutrició Comunitària. 3.000 euros.

— «Aspectes de qualitat i seguretat alimentària relacionats amb l'emmagatzematge i distribució del cava». Grup de

Nutrició i Bromatologia de la Facultat de Farmàcia de Barcelona. 1.250 euros.

— «Estudi de la utilitat de les amines biògenes com a indicadors de la qualitat higiènica del pernil curat». Grup de Nutrició i Bromatologia de la Facultat de Farmàcia de Barcelona. 1.500 euros.

— «Possibles beneficis del consum de polifenols en els incidents cardiovasculars». Grup de Nutrició i Bromatologia de la Facultat de Farmàcia de Barcelona. 1.250 euros.

El Grup BIONUTEST ha presentat un informe del treball «Estabilitat de la fracció lipídica de derivats làctics enriquits amb fitosterols». L'estudi, encara no publicat, conté informació interessant sobre els tipus d'àcids grassos continguts en diversos derivats làctics comercials i sobre la quantitat de fitosterols d'aquests derivats, que en cap cas arriba a la que assenyalava la descripció de les cases comercials.

Els resultats de la recerca del Grup Nitrogen-Obesitat han estat publicats (vegeu entre les publicacions recents la segona).

La resta de treballs de recerca encara estan en fase d'elaboració o de valoració.

Altres activitats

— Diferents membres del CCNIEC han col·laborat en tasques de divulgació de te-

mes d'alimentació, nutrició i salut en diversos mitjans de comunicació (televisió, ràdio, premsa).

Publicacions

AMENGUAL, J. [et al.]. «Efecto del estatus en vitamina A sobre la capacidad oxidativa del hígado de ratón». *Nutrición Hospitalaria*, 21, 3, p. 434.

GARCÍA-PELÁEZ, B.; VILÀ, R.; REMESAR, X. «Treatment of pregnant rats with oleoyl-estrone slows down pup fat deposition after weaning». *Reproductive Biology and Endocrinology*, 6 (2008), p. 23.

ROMERO, M. M.; ESTEVE, M.; ALEMANY, M. «Combined effects of oral oleoyl-estrone and limited food on body composition of young overweight male rats». *IJO*, vol. 30 (2006), p. 1149-1156.

SALAS, A.; REMESAR, X.; ESTEVE, M. «Oleoyl-estrone treatment activates apoptotic mechanisms in white adipose tissue». *Life Sciences*, vol. 80, núm. 4 (gener 2007), p. 293-298.

SALAS-SALVADÓ, J. [et al.]. «Plasma adiponectin distribution in a Mediterranean population and its association with cardiovascular risk factors and metabolic syndrome». *Metabolism Clinical and Experimental*, vol. 56 (2007), p. 1446-1492.

Càtedra UNESCO de Llengües**i Educació**

Director: Joan A. Argenter i Giral

Creació de la Càtedra

El 25 de febrer de 2002 la UNESCO i l'IEC signaren el conveni de creació de la Càtedra UNESCO de Llengües i Educació. El 21 de juliol de 2008 se n'acordà la ratificació per un tercer període, vigent fins al 25 de febrer de 2010.

Objectius

En l'àmbit lingüístic, la Càtedra s'orienta a l'estudi i la promoció de la diversitat lingüística i les pràctiques adients per al seu manteniment i desenvolupament. En són objectius específics els processos de codificació, estandardització i revitalització lingüístiques. Un altre objectiu és la transferència de coneixement envers altres institucions i comunitats immerses en el procés de recuperació d'una llengua.

En l'àmbit educatiu, els objectius de la Càtedra són promoure i difondre els valors de la diversitat lingüística i l'educació plurilingüe i elaborar-ne materials adreçats a gestors i/o beneficiaris de processos de recuperació lingüística.

Personal col·laborador

La Càtedra ha comptat amb vint-i-dos col·laboradors externs —professors, conferenciants, investigadors, autors— en activitats concretes: set d'institucions nacionals i quinze d'institucions estrangeres.

Entitats col·laboradores

La Càtedra ha comptat amb recursos de les entitats següents:

- Institut d'Estudis Catalans.
- Departament d'Innovació, Universitats i Empresa. Generalitat de Catalunya.
- Secretaria de Política Lingüística. Departament de la Vicepresidència. Generalitat de Catalunya.
- Linguamón - Casa de les Llengües.

Durant el curs 2007-2008 les entitats que han col·laborat amb la Càtedra o amb les quals ha col·laborat la Càtedra són:

- Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans.
- Escoles associades de la UNESCO i escoles Linguapax.
- GELA (Grup d'Estudis de Llengües Amenaçades). Universitat de Barcelona.
- Universitat de les Illes Balears.
- Acadèmia de Llengües Canaques (Nouméa, Nova Caledònia).
- Amics de la UNESCO (el Masnou).
- Facultat de Traducció i Interpretació. Universitat Autònoma de Barcelona.
- Departament de Filologia Catalana. Universitat Autònoma de Barcelona.
- Centre Interuniversitari d'Estudis Hongaresos. Universitat de París III.

— Projecte DYLAN: «Language dynamics and management of diversity». Universitat de Lausana.

— Universitat Ramon Llull.

— Regió Autònoma de Sardenya.

— Universitat de Càller.

Activitats realitzades

Activitats de formació

Col·laboració amb la xarxa d'escoles Linguapax: seminaris pedagògics per a mestres i trobades d'alumnat.

Conferències

— «Quina diversitat lingüística defensem?». Amics de la UNESCO, el Masnou, 12 de març de 2008.

— Taula rodona «La traducció automàtica com a instrument al servei del multilingüisme». Any Internacional de les Llengües - Any de la Computació (UAB), Facultat de Traducció i Interpretació, Universitat Autònoma de Barcelona, Bellaterra, 22 d'abril de 2008.

Activitats de recerca

— Projecte «L'Alguer com a enclavament lingüístic: codis, ideologies de la llengua, processos sociolingüístics», dirigit pel doctor Joan A. Argenter i Giral.

Descripció: recerca etnogràfica sobre la dinàmica lingüística i sociolingüística a l'Alguer.

Objectiu: des del punt de vista sociolingüístic, en aquest projecte s'estudiaran les pràctiques comunicatives i els

codis emergents a l'Alguer i també les ideologies lingüístiques que hi són concurrents. Així mateix, s'analitzarà la reducció formal i la restricció funcional de l'alguerès en el context d'un eventual procés de substitució. Finalment, s'avaluaran les polítiques de redreçament de la llengua empreses en els darrers anys.

Des del punt de vista lingüístic i literari, s'estudiaran aspectes de la tradició historioliterària i de la tradició etnopoètica i cultural popular de l'Alguer, en ells mateixos i en relació amb el context social i cultural sard.

Col·laboració amb altres grups: s'ha signat un conveni de col·laboració amb la UAB, que facilitarà el treball conjunt amb el grup de recerca del Departament de Filologia Catalana que treballa sobre un tema similar. De fet, aquesta col·laboració ha permès ja la contractació d'un tècnic superior de recerca, el senyor Enrico Chessa, que participarà directament en les tasques de preparació i execució del treball de camp.

El doctor Argenter ha estat designat tutor de la senyora Sophia Simon, la qual, mercès a una borsa d'estudis de la Generalitat de Catalunya, realitza un projecte sobre «La identitat lingüística i cultural dels algueresos catalanoparlants», alhora que cursa el seu doctorat a la Universitat de Leipzig sota la direcció del doctor Klaus Bochmann, dins el programa de recerca «Sprache und Identität in Situationen der Mehrsprachigkeit». Hom

ha acordat establir una relació formal entre tots dos projectes.

Treball realitzat: en la línia de recerca sociolingüística, durant el curs 2007-2008 s'han elaborat els instruments per al treball de camp. El pla pilot del treball de camp es durà a terme la primera quinzena d'octubre de 2008 i el treball de camp en la seva fase inicial s'endegarà el desembre de 2008.

La senyora Simon ha continuat el treball de camp, ja iniciat el curs 2007-2008, amb noves estades a l'Alguer i ha iniciat la transcripció i l'anàlisi de les entrevistes realitzades.

En les línies de recerca lingüística i historioliterària, s'han completat treballs sobre la interferència lingüística, sobre certs aspectes de la tradició cultural popular i sobre etnopoètica.

L'11 d'abril de 2008 el senyor Andreu Bosch presentà la seva tesi doctoral, *La interferència dels parlars sards en el català de l'Alguer entre els segles XVII i XVIII: Estudi del lèxic a través dels Registres de danys de la 'Barracelleria' (1683-1829)*, a la Universitat de Barcelona.

Publicacions

- ARGENTER, Joan A. (2008). «L'Alguer (Alghero), a Catalan linguistic enclave in Sardinia». *International Journal of the Sociology of Language*, núm. 193-194, p. 205-217.
- ARMANGUÉ, Joan (2008). *Llegendes alguereses al Llegendari Popular Ca-*

talà (1926-1928). L'Alguer: Arxiu de Tradicions de l'Alguer.

- CHESSA, Enrico (2008). «Dialect contact, koinéisation, and new dialect formation on the North-western coast of Sardinia». A: NIKOLAEV, Alexander [ed.]. *Proceedings from the 9th Nordic Conference on Bilingualism*. Joensuu: University of Joensuu.

En premsa o en avaluació:

- ARMANGUÉ, Joan (2008). «Ripopolamento e continuità culturale ad Alghero: L'identità epica». *Insula*, núm. 4, p. 5-16.
- ARMANGUÉ, Joan. «Etnopoètica i insularitat a Sardenya i l'Alguer». Comunicació presentada a la IV Trobada del Grup d'Estudis Etnopoètics i IX Simposi d'Etnopoètica de l'Arxiu de Tradicions de l'Alguer. L'Alguer, 14 i 15 de novembre de 2008.
- BOSCH, Andreu (2008). «Algunes consideracions sobre la interferència fonètica dels parlars sards en l'alguerès». A: *Miscel·lània Joaquim Molas*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat. (Estudis de Llengua i Literatura Catalanes; 57)
- CHESSA, Enrico (2008). «Normalització, codificació i complexitat sociolingüística. Oralitat i escriptura a l'Alguer: una relació difícil». *Revista de Llengua i Dret*, núm. 50 (novembre), p. 177-200.

— Projecte «Recuperació de fons documentals de mallorquins traslladats a Cuba» (2005-2007), dirigit pel doctor Joan Miralles i Monserrat (Universitat de les Illes Balears i Institut d'Estudis Catalans).

L'objectiu és recuperar i digitalitzar fons documentals d'interès per al patrimoni de les Illes Balears i el coneixement de la contribució de la comunitat mallorquina a Cuba.

S'ha treballat en la preparació de l'edició convencional de *La Vida. Diario Republicano Conservador*, a cura del doctor Joan Miralles. Aquesta publicació serà coeditada amb publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Participació en projectes de cooperació

— Projecte «Revitalització de la llengua sia pedee de l'Equador: publicació de materials de literatura oral épera».

L'objectiu és recollectar, enregistrar, transcriure, traduir, editar i publicar en suport convencional i en àudio trenta-cinc narracions de gèneres diversos (mites, llegendes, contes, cants), obtingudes de parlants nadius. Els materials produïts es distribuïran amb caràcter didàctic a les escoles i es difondran entre els membres de la comunitat.

S'ha completat el treball de camp iniciat, de transcripció i d'edició dels materials.

Organització de congressos, seminaris i col·loquis

— Activitat de formació i d'intercanvi de les experiències catalana, aimara, guaraní, maputxe i quáitua en relació amb el procés de recuperació lingüística. Barcelona, 12-16 de novembre de 2007.

Participants convidats: Félix Layme Pairumani, catedràtic d'Aimara a la Universitat Catòlica Boliviana, Premi Mundial Hiroshima Foundation for Peace and Culture (Estocolm, 1998); David Abdón Galeano Olivera, president de l'Ateneo de Lengua y Cultura Guaraní; Jacqueline M. Caniguan Caniguan, llicenciada en educació i màster en lingüística indoamericana, editora de l'àrea lingüística del diari *Azkintuwe*; Guido Alfredo Pílares Casas (Direcció Nacional d'Educació Intercultural Bilingüe del Ministeri d'Educació del Perú); María Eva Mansfeld de Agüero, directora de la Llicenciatura de llengua guaraní de la Universitat Nacional d'Asunción, i Perla Álvarez Brítez, docent de l'Ateneo de Lengua y Cultura Guaraní i integrant del moviment camperol paraguaià.

Els participants visitaren les institucions, entitats i organismes següents i s'entrevistaren amb els seus responsables: la Secretaria de Política Lingüística, la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació i el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya; Linguamón - Casa de les Llengües; l'escola Vedruna-Àngels; l'Institut Linguapax,

vinculat a Unescocat - Centre UNESCO de Catalunya; el GELA (Grup d'Estudis de Llengües Amenaçades) i el CUSC (Centre Universitari de Sociolingüística i Comunicació) de la Universitat de Barcelona; el Centre de Normalització Lingüística de Girona; el GALI (Gabinet d'Assessorament Lingüístic per a la Immigració) i l'ODELLEUM (Observatori de Llengües d'Europa i la Mediterrània) de la Universitat de Girona; l'Institut d'Estudis Catalans; el TERMCAT; l'ASOLC (Associació de Sociolingüistes de Llengua Catalana); Vilaweb; Plataforma per la Llengua, i Òmnium Cultural. Els participants guaraníes es reuniren amb membres de l'Asociación de Paraguayos y Amigos del Paraguay en Cataluña. Així mateix, alguns convidats dissertaren en les dues sessions públiques sobre «Las grandes lenguas amerindias: perspectivas de desarrollo» a la Universitat de Barcelona, amb assistents, mitjançant videoconferència, de la Universitat de les Illes Balears, i a la Universitat de Girona.

Posteriorment els participants guaraníes visitaren Galícia, el País Basc i el País Valencià.

— Jornada «Recerca en llengües amenaçades». Barcelona, 9 de novembre de 2007. Conferències:

— «Vanishing conceptual diversity: the loss of hunter-gatherer's concepts», a càrrec de Matthias Brenzinger (Universitat de Colònia).

— «What no word for *tomorrow* means», a càrrec de Suzanne Romaine (Merton College, Universitat d'Oxford).

— «Lenguas amenazadas por los lingüistas», a càrrec de Juan Carlos Moreno (Universitat Autònoma de Madrid).

— Cicle «La gestió interestatal de les llengües transfrontereres» (2006-2008).

Les conferències d'aquest cicle han tingut lloc en sessions ordinàries de la Secció Filològica. Els conferenciants també han dissertat en universitats catalanes sobre altres temes.

Durant el curs 2007-2008 ha participat en el cicle el professor Ernst Håkon Jahr (Universitat d'Agder, Noruega), membre de l'Acadèmia Noruega de les Ciències i les Lletres, amb les dissertacions següents:

- «How modern Norwegian came into being. On the development of competing national standards». Barcelona, 17 de gener de 2008.

- «The standardization of modern Norwegian: origin, development and prospects». Barcelona, 18 de gener de 2008.

— VIII Curs de tipologia lingüística. Barcelona, 14-17 d'abril de 2008. Organitzat conjuntament amb el GELA (Grup d'Estudis de Llengües Amenaçades, Universitat de Barcelona) i amb la col·laboració del Ministeri d'Educació i Ciència i l'Obra Social Caixa Sabadell. Professors convidats: Thomas Givon

(Universitat d'Utah), Bernd Heine (Universitat de Colònia) i Francesc Queixalós (Centre Nacional de la Recerca Científica, París).

L'activitat ha constatat, ultra les sessions de tutoria, de sessions de seminari sobre els temes següents: a) «De-transitive voice»; b) «Passiva i antipassiva»; c) «Do All Languages Distinguish between Direct and Indirect Objects? A Cross-Linguistic Survey»; d) «Intellectual history of linguists' approach to grammar»; e) «Selected topics in the typology of passives»; f) «Grammaticalization Theory / The Unidirectionality Principle in Grammaticalization», i g) «Verbs trivalents i aliniament acusatiu/ergatiu».

Participació en congressos, seminaris i col·loquis

— Congrés «Su sardu comente limba giuridicu-amministrativa». Càller, 18 i 19 d'octubre de 2007. Organitzat per la Regió Autònoma de Sardenya i la Universitat de Càller. Amb la conferència «Desenvolupament terminològic i restitució onomàstica: dues formes de col·laboració entre l'IEC i l'administració autonòmica», a càrrec de Joan A. Argenter.

— Jornades 15 anys GELA: «Diversitat i convivència». Barcelona, 26 d'octubre de 2007.

— ELAP Workshop: «Issues in Language Revitalisation and Maintenance». Londres, 9 de febrer de 2008.

— I Setmana Intercultural. Universitat Ramon Llull. Barcelona, 18-21 de febrer de 2008. Amb la conferència «En torno a la revitalización lingüística: actores, objetivos, métodos y problemas», a càrrec de Joan A. Argenter.

— Col·loqui «Des situations de plurilinguisme en Europe comme un objet d'histoire». Universitat de París III (Sorbona Nova), 2 i 3 de juny de 2008. Amb la conferència «Le Roi, les prêtres et les juifs: un rapprochement historique-ethnographique à des pratiques verbales plurilingues dans la Catalogne médiéval / The king, the priests and the Jews: a historical-ethnographic approach to multilingual verbal practices in medieval Catalonia», a càrrec de Joan A. Argenter.

Assessorament i consultories

International Advisory Board, Center for Multiple Languages and Literacies, Universitat de Colúmbia, Nova York; Joan A. Argenter.

Publicacions

MALLART, LLUÍS. *El sistema mèdic d'una societat africana: Els Evuzok del Camerun*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. Càtedra UNESCO de Llengües i Educació. 2 v. Durant el curs 2007-2008 han continuat els treballs per a la publicació de l'obra, que previsiblement apareixerà durant el curs vinent.

Altres

— El 5 de novembre de 2007 l'IEC (Càtedra UNESCO de Llengües i Educació) signa un conveni amb Linguamón - Casa de les Llengües per a l'organització d'una activitat de formació i d'intercanvi de les experiències catalana, guaraní, quítxua, aimara i maputxe.

Laboratori de Fonètica

Director: Daniel Recasens

Col·laboració i finançament

Durant el curs 2007-2008 el Laboratori de Fonètica ha comptat amb la col·laboració en les tasques de processament i anàlisi de dades de la llicenciada en estadística Aina Espinosa i amb finançament provinent del projecte de recerca del Ministeri d'Educació i Ciència «Factores articulatorios y perceptuales en los cambios fonéticos y fonológicos», així com del grup de recerca consolidat de la Generalitat de Catalunya Grup de Fonètica Experimental.

Activitats

Les tasques de recerca portades a terme al Laboratori han generat articles especialitzats de fonètica experimental publicats a revistes de prestigi com *Speech Communication*, *Journal of Phonetics* i *Journal of the Acoustical Society of America*, així com dos capítols de llibre. S'inscriu en el marc del projecte l'organització del *workshop* internacional «Experimen-

— El 16 de maig de 2008 l'IEC (Càtedra UNESCO de Llengües i Educació) signa amb la Universitat Autònoma de Barcelona un conveni de col·laboració en el projecte «L'Alguer com a enclavament lingüístic: codis, ideologies de la llengua, processos sociolingüístics».

tal phonetics and sound change», que tindrà lloc a la Universitat de Salamanca el mes de maig de 2009, i la participació amb comunicació als simposis i *workshops* «International Seminar on Speech Production» (Universitat d'Estrasburg, desembre 2008), «Phonetics and Phonology 5» (Zentrum für Allgemeine Sprachwissenschaft, Berlín, desembre 2007) i «La coarticulation: indices, direction et représentation» (CNRS - Montpellier III, desembre 2007).

Contingut de les publicacions

El projecte de caracterització fonètica del català ha comptat amb estudis electropalatogràfics i acústics sobre els mecanismes de coarticulació, assimilació i mescla de gestos en grups de consonants heterosil·làbics. Les dades experimentals pertanyents als dialectes catalans mallorquí, oriental i valencià confirmen els supòsits fonamentals del model DAC (*degree of articulatory constraint*), formulat per Recasens i altres: les consonants de lloc i mode diferents contrasten entre si pel que

fa al grau de constrenyiment articulatori i els processos d'adaptació articulatòria entre segments fonètics en grups consonàntics s'expliquen en funció d'aquestes diferències de grau de constrenyiment.

Un altre estudi fa referència al vocalisme i és la continuació de l'article de Recasens i Espinosa «Dispersion and variability in Catalan vowels» (*Speech Communication*, vol. 48, 2006, p. 645-666). En aquest estudi s'investiguen les característiques acústiques de les vocals tòniques de parlars catalans amb cinc i sis fonemes vocàlics, a saber, felanitxer, rossellonès, gironí i sitgetà-vilanoví, i més específicament, si les vocals mitjanes hi experimenten neutralització completa o parcial i si el grau de dispersió sistèmica hi és menor que en els sistemes de set vocals dels dialectes majors oriental o central i balear. Les dades indiquen que hi ha neutralització completa de vocals mitjanes en els casos pertinents i que el grau de dispersió de l'espai vocàlic no difereix de l'observat en l'espai vocàlic dels dialectes majors.

També s'han analitzat amb dades dels dialectes del català els indicis articulatoris i acústics que promouen dos canvis fonètics, a saber, la palatalització i africació de /k/ en [(t)ʃ] i [(t)s] (per exemple: italià [tʃento], català [sen]) i la vocalització en /w/ de /l/ fosca pre-consonàntica final de síl·laba i de [B] pre-consonàntica inicial de síl·laba (per exemple: català dialectal *aub* < *alba*, català

general *taula* < [taBl↔] < llatí *tab(u)la*). El primer treball indica que els oients poden categoritzar perceptivament l'oclusiva palatal [c] del mallorquí com a [tʃ], la qual cosa confirma la validesa de l'exploració articulatòria segons la qual l'oclusiva velar esdevingué africada en les llengües romàniques a través d'una oclusiva (alveolo)palatal intermèdia. El segon treball demostra que la vocalització de /l/ i de [B] pot restar associada alhora amb un descens de la freqüència del segon formant de les transicions vocàliques i de la consonant i amb el moment temporal en què s'inicien aquestes transicions. Aquestes característiques acústiques s'adiuen amb característiques espacials i temporals dels gestos d'elevació apical i de descens i retracció dorsal en el cas de /l/ fosca i de tancament labial en el cas de [B].

En el marc d'una altra línia de recerca, s'ha portat a terme el processament i l'anàlisi de dades de moviment lingual, mandibular i labial gravades amb l'articulògraf del Laboratori de Fonètica de l'IEC. Han estat preparats dos articles amb dades de moviment lingual corresponents a diferents consonants del català en seqüències VCV. En un d'aquests s'analitzen els graus de resistència i d'agressivitat coarticulatòria, i en l'altre, les característiques de desplaçament, velocitat i durada dels moviments articulatoris durant els períodes VC i CV. Una finalitat del segon article és demostrar que les consonants (alveolo)palatals no són segments

complexos en fonologia i que, en conseqüència, la dissociació de // preconsònica en [jn] en mallorquí i altres canvis similars tenen relació amb la integració perceptiva de les transicions vocàliques com a fonema independent.

Publicacions

- RECASENS, D. «A study of place adaptation in heterosyllabic consonant clusters in three Catalan dialects in the light of the DAC model». A: EMBARKI, M.; DODANE, C. [ed.]. *La coarticulation: indices, direction et représentation*. L'Harmattan.
- «Blending in heterosyllabic consonant clusters in three Catalan dialects». *ZAS Papers in Linguistics*, vol. 49, p. 79-96.
- «Mètodes de normalització i de representació de dades acústiques i articulatòries». *Estudios de Fonética Experimental*. [Universitat de Barcelona]

— «Relating vocalic assimilatory processes to patterns of C-to-V coarticulatory direction: Evidence for the alveolar trill and dark //, 'r-atics 2». *Current Trends in Linguistic Theory* [Amsterdam: John Benjamins].

RECASENS, D.; ESPINOSA, A. «Acoustics and perception of velar softening for unaspirated stops». *Journal of Phonetics*.

— «An articulatory investigation of lingual coarticulatory resistance and aggressiveness for consonants and vowels in Catalan». *Journal of the Acoustical Society of America*.

— «Dispersion and variability in Catalan five and six peripheral vowel systems». *Speech Communication*.

ZYGIS, M.; RECASENS, D.; ESPINOSA, A. «Articulatory characteristics of velar stops in German, Polish and Catalan». A: *Proceedings of the International Seminar on Speech Production 2008, Estrasburg*.

Centres vinculats

Centre de Terminologia Catalana (TERMCAT)

Directora: Rosa Colomer i Artigas

L'Institut d'Estudis Catalans participa en el Centre de Terminologia Catalana (TERMCAT) amb la presència al Consell de Direcció i al Consell Supervisor.

Consell de Direcció

Vicepresident: President de l'IEC

Vocal: Joan Martí i Castell

Consell Supervisor

President: Joan Veny i Clar

Vocals: Maria Bozzo i Duran

Jaume Vernet i Llobet

Creat el 1985 per l'Institut d'Estudis Catalans i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, el Centre de Terminologia Catalana (TERMCAT) és actualment un consorci entre aquestes dues entitats i el Consorci per a la Normalització Lingüística que es regeix pel Decret 217/1997, de 30 de juliol.

El TERMCAT té per finalitat l'elaboració, la promoció i la difusió de re-

ursos terminològics, la normalització dels neologismes catalans i la prestació de serveis d'assessorament per tal de facilitar l'ús de la llengua en els àmbits científics, tècnics i socioeconòmics.

Per a una informació detallada sobre l'activitat del TERMCAT, consulteu l'adreça www.termcat.cat.

Centre de Recerca Matemàtica (CRM)

Director: Joaquim Bruna Floris

L'Institut d'Estudis Catalans participa en el Centre de Recerca Matemàtica (CRM) amb la presència al Consell de Direcció.

Consell de Direcció

Vicepresident: President de l'IEC

Vocals: Salvador Alegret
i Sanromà
Joan Girbau i Badó
Ricard Guerrero
i Moreno

L'Institut d'Estudis Catalans creà l'any 1984 el Centre de Recerca Matemàtica (CRM), amb l'objectiu principal de posar a la disposició dels matemàtics catalans un centre d'investigació que estimu-

lés la millora de la recerca matemàtica a Catalunya, tant en l'aspecte qualitatiu com en el quantitatiu. El 2002 el CRM va esdevenir un consorci amb personalitat jurídica pròpia, integrat per l'Institut d'Estudis Catalans i la Generalitat de Catalunya, la qual hi participa per mitjà del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa.

Per assolir els seus objectius, el CRM convida destacats científics d'arreu a fer estades de recerca, facilita el contacte amb aquests i amb institucions científiques als nostres joves investigadors, duu a terme programes de recerca, organitza congressos, seminaris i altres reunions científiques i difon els resultats de la recerca.

Per obtenir informació detallada sobre l'activitat del CRM, consulteu l'adreça www.crm.cat.

Centre d'Estudis del Risc Tecnològic (CERTEC)

Director: Joaquim Casal i Fàbrega

El Centre d'Estudis del Risc Tecnològic (CERTEC) és una organització que té per objectius la recerca i la formació en els diversos camps del risc tecnològic. Va ser creat l'any 1992 per la Universitat Politècnica de Catalunya i l'Institut d'Estudis Catalans.

El CERTEC està format per una vintena de persones entre professors, investigadors i estudiants de postgrau. Es duen a terme programes de recerca relatius als diferents aspectes del risc tecnològic i de l'impacte ambiental: modelització

matemàtica d'accidents greus, incendis, explosions, núvols tòxics, transport de materials perillosos, impacte ambiental accidental, estudis d'accidentalitat a la indústria, etc. Alguns d'aquests programes es desenvolupen en el marc de la col·laboració internacional, altres per a l'Administració i altres per a empreses. El CERTEC investiga també accidents per a companyies d'assegurances, empreses o jutjats. El CERTEC duu a terme també una important tasca de formació, participant en l'organització de cursos, seminaris i jornades. Té també intenses relacions internacionals, materialitzades en projectes de recerca conjunts i programes de bescanvi d'investigadors i d'estudiants.

Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF)

L'Institut d'Estudis Catalans participa en el Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF) amb la presència al Consell de Direcció i al Patronat.

Consell de Direcció

Director: Javier Retana

Vocal: Xavier Bellés i Ros

Patronat

President de l'IEC

Joandomènec Ros i Aragonès

El Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF) és un centre de recerca bàsica i aplicada en ecologia terrestre, especialment forestal.

La figura institucional del CREAF és la de consorci, creat pel Decret 300/1987, de 4 d'agost, i és constituït per la Generalitat de Catalunya, la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat de Barcelona i l'Institut d'Estudis Catalans.

Els seus objectius són:

- realitzar recerca bàsica i aplicada sobre els sistemes ecològics terrestres,
- desenvolupar eines conceptuals i metodològiques per a millorar la gestió del medi,

— difondre aquests coneixements mitjançant activitats de formació, assessorament i difusió.

El Patronat és el màxim òrgan de govern del CREAF. Un Consell de Direcció, nomenat pel Patronat, el regeix. El CREAF és un institut universitari adscrit a la Universitat Autònoma de Barcelona i un centre associat a l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA).

Òrgans de govern:

— Patronat: format pel president (conseller de Medi Ambient i Habitatge), els vocals (rector de la Universitat Autònoma de Barcelona, president de l'Institut d'Estudis Catalans, representants del Departament de Medi Ambient i Habitatge, de l'Institut de Recerca i Tecnolo-

gia Agroalimentàries, del Departament de Política Territorial i Obres Públiques, del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa, de la Universitat Autònoma de Barcelona i de l'Institut d'Estudis Catalans), els membres honoraris Jaume Terradas i Ferran Rodà i el secretari (director del CREAF).

— Consell de Direcció: format pel president (director del CREAF) i els vocals (Departament de Medi Ambient i Habitatge, Departament d'Innovació, Universitats i Empresa, Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat de Barcelona i Institut d'Estudis Catalans).

Per obtenir-ne informació detallada, consulteu l'adreça www.creaf.uab.cat.

Oficines

Oficina d'Assessorament Lingüístic

Oficina de Gramàtica

Oficina d'Onomàstica

Oficines Lexicogràfiques

Oficina d'Assessorament Lingüístic

Director: Isidor Marí i Mayans

L'Oficina d'Assessorament Lingüístic (OAL) s'ocupa d'atendre les consultes lingüístiques que s'adrecen a l'IEC, tenint en compte la normativa fixada per a la llengua catalana, i també s'ocupa d'estudiar les consultes no fixades des del punt de vista normatiu amb les altres oficines de la Secció Filològica.

D'altra banda, l'OAL també duu a terme estudis de qüestions lingüístiques per elaborar criteris, així com analitza dades lingüístiques per tal d'extreure'n resultats i possibles actuacions.

Projectes

Durant aquest curs l'Oficina ha prosseguit, juntament amb la Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya i el Centre de Terminologia TERMCAT, les tasques relatives a la posada en funcionament del servei unificat de consultes Optimot. Amb aquest motiu, s'han dut a terme quaranta-vuit reunions, en les quals s'han tractat aquestes tasques, que es concreten en els aspectes següents.

Entorn informàtic

a) Plataforma. S'ha participat en l'elaboració de la plataforma informàtica per mitjà de la qual s'estructura el servei unificat de consultes Optimot. Posteriorment, s'han proposat millores per a properes versions d'aquesta plataforma.

b) Cercador. S'han seleccionat les obres que formen part del corpus del cercador Optimot i s'ha fet un estudi d'altres obres que poden ser útils per als consultants. També s'ha elaborat una programació per a actualitzar les obres que conté el cercador provinents de l'IEC.

Servei d'atenció personalitzada

a) Formació de lingüistes de nivell 1

S'han elaborat els materials necessaris per a dur a terme la formació dels lingüistes de nivell 1 que atenen les consultes adreçades a l'atenció personalitzada de l'Optimot. A banda de la formació lingüística, als tècnics del nivell 1 també se'ls proporciona constantment el suport necessari per a resoldre qualsevol qüestió lingüística.

b) Selecció de les obres de consulta

S'han estudiat i seleccionat un conjunt d'obres de consulta (en paper i en línia) que es consideren bàsiques per a l'atenció personalitzada de l'Optimot.

Reunions de seguiment

a) Reunions del Comitè de Direcció de l'Optimot

S'ha establert una reunió mensual perquè el Comitè de Direcció de l'Optimot (del qual forma part el director de l'Oficina, Isidor Marí) faci el seguiment de l'evolució del servei.

b) Reunions de seguiment

Periòdicament (al principi cada setmana i a partir de la posada en funcionament del servei cada quinze dies) es duen a terme reunions entre els tècnics dels tres organismes per a avaluar el funcionament del servei de consultes unificat.

c) Reunions entre la SPL i l'IEC

S'han dut a terme reunions per a estudiar la prestació del servei de nivell 2, la difusió de l'Optimot, el manteniment i l'actualització de fonts.

d) Reunions entre el nivell 1 de l'Optimot i l'IEC

S'han dut a terme reunions per a avaluar les tasques de creació de noves fitxes de l'Optimot i de revisió de fitxes existents.

Tasques lingüístiques

L'activitat principal de l'OAL és l'atenció i la resposta a les consultes lingüístiques rebudes, especialment a les que fan referència a la normativa de la llengua catalana. Es poden classificar segons la seva procedència.

a) *Consultes externes a l'IEC*

Durant aquest curs s'han rebut al voltant de sis-centes consultes, que provenen de centres públics (departaments de la Generalitat de Catalunya, serveis de català dels ajuntaments i universitats), de diverses entitats públiques i privades (associacions, editorials, mitjans de comunicació) i de particulars. La col·laboradora externa de l'Oficina, Roser Vernet, s'ha encarregat de l'estudi d'una part d'aquestes consultes.

L'OAL també ha atès consultes que s'han rebut a la bústia de l'aplicació informàtica del *Diccionari de la llengua catalana* de l'IEC, relacionades generalment amb qüestions de normativa lingüística.

b) *Tasques relacionades amb l'Optimot*

— Consultes provinents de l'atenció personalitzada

Març-juliol 2008: s'han atès seixanta-vuit consultes provinents del nivell 1 del servei Optimot.

— Consultes a l'IEC

S'han atès cinquanta-dues consultes dels lingüistes del nivell 1 sobre

qüestions no pròpiament derivades de les consultes rebudes, sinó dels processos de recerca i estudi.

— Fitxes de l'Optimot

Febrer-juliol 2008: s'han revisat i validat 478 fitxes. A més, s'han dut a terme diverses reunions per a establir el procés de creació de noves fitxes i de revisió de fitxes existents.

c) Consultes internes de l'IEC

Finalment, l'OAL també ha donat resposta a diverses consultes procedents d'altres serveis de l'IEC.

Activitats

Presentació del projecte del servei unificat de consultes al Ple de la Secció Filològica, a càrrec d'Isidor Marí, Josep Moran i la Secretaria de Política Lingüística, el 7 de març de 2008.

Oficina de Gramàtica

Director: Manuel Pérez Saldanya
 Cap: Xavier Rofes i Moliner
 Tècnics: Víctor Acedo Matellán
 Judit Ballana i Jufre
 Ester Prat i Alsina

Organització

En aquest curs l'Oficina de Gramàtica (OG) ha treballat en els aspectes de caràcter organitzatiu següents:

1. S'ha continuat ampliant el fons documental digital que integra el Cor-

Sessions de formació dels lingüistes del servei de consultes Optimot, a càrrec de Laia Castanyer, els dies 23-29 d'octubre de 2007, 13 de desembre de 2007 i 14, 21 i 28 de gener de 2008.

Presentació oficial del servei de consultes Optimot al Palau de la Generalitat, a càrrec de Josep Lluís Carod-Rovira, Salvador Alegret i Bernat Joan, el 4 de juliol de 2008.

Assistència a cursos i col·loquis

Curs «L'etimologia. Part de la lingüística o ciència autònoma?», a càrrec del doctor Jordi Bruguera, els dies 3, 10, 17 i 24 d'abril de 2008.

Espai Terminològic 2007: «Neologia terminològica: el tractament dels manlleus», a càrrec del Centre de Terminologia TERMCAT, el 7 de novembre de 2007.

pus Informatitzat d'Obres Gramaticals (CIOG), que a data de 31 d'agost compta 3.692 documents.

2. S'ha iniciat, amb la col·laboració de la senyora Judit Ballana, la catalogació per matèries del fons documental del CIOG, segons la *Llista d'encapçalaments de matèries en català* establerta pel Servei de Normalització Bibliogràfica de la Biblioteca de Catalunya.

3. S'ha enllestit, amb la col·laboració de la secretaria de les oficines de la Secció Filològica, la constitució d'un banc

de dades sobre els acords de la Comissió de Gramàtica, la finalitat del qual no és solament agilitar-ne la consulta i oferir l'històric dels casos tractats sinó també millorar la gestió, l'aplicació i el seguiment d'aquests acords.

4. S'ha convocat una plaça de tècnic lingüístic (aprovada pel Consell Permanent el dia 21 de febrer de 2008), que ha estat resolta a favor del senyor Víctor Acedo (14 d'abril), que es va incorporar a l'OG el dia 13 de maig.

Projectes

Al llarg d'aquest període l'OG ha prosseguit, juntament amb la Comissió de Gramàtica, les tasques relatives a l'elaboració de la *Gramàtica de la llengua catalana*. Aquestes tasques es concreten en els aspectes següents:

1. L'elaboració de la part de sintaxi. L'OG ha assistit el ponent d'aquesta part, Joan Solà, i els redactors, Manuel Pérez Saldanya i Gemma Rigau, preparant material per a l'elaboració de diversos capítols de sintaxi. La comesa de l'Oficina ha consistit bàsicament en les tasques següents:

a) La gestió de la documentació que ha generat la discussió d'esmenes presentades per la Comissió de Gramàtica i la Secció Filològica als diversos esborranys de la part de sintaxi de la *Gramàtica* que s'hi han sotmès (les oracions interrogatives; les oracions exclamatives, imperatives i optatives; les preposicions i les locucions prepo-

sicionals; els adverbis i les locucions adverbials; les interjeccions, els determinants).

b) L'elaboració de recerques i estudis sobre els aspectes següents: I) distribució de *fins* i *fins a* (29 de gener de 2008); II) elisió de la preposició *a* en la construcció *de... a...* (13 de febrer de 2008); III) exemples d'ús de *res* anteposat a la negació; IV) ús comparatiu de *com a* (3 de juny de 2008); V) la locució preposicional *degut a* (3 de juny de 2008); VI) l'ús de l'article en la denominació d'estats (16 de juny de 2008); VII) la forma catalana del topònim neerlandès Den Haag (19 de juny de 2008), i VIII) ús i estalvi de l'article definit entre preposició i nom d'any en expressions temporals (23 de juliol de 2008).

c) La preparació i classificació d'un inventari de les locucions adverbials.

d) La gestió i l'arxivament dels esborranys elaborats pel ponent i els redactors juntament amb les observacions dels membres de la Comissió de Gramàtica i de la Secció Filològica a aquests esborranys, corresponents als temes de sintaxi suara esmentats (vegeu § 1a).

2. El seguiment de les parts de la *Gramàtica* que són de consulta general al web de l'Institut. Concretament, el gener de 2008 l'OG va enllestir una versió corregida d'aquests materials en què s'ha unificat la paginació i la tipografia i que substitueix la versió anterior, de l'any 2002.

Al marge d'aquestes qüestions, l'Oficina de Gramàtica també s'ha ocu-

pat puntualment d'atendre consultes gramaticals procedents de l'Oficina d'Assessorament Lingüístic.

Activitats

— Conferència «La sintaxi normativa que prepara l'Institut d'Estudis Catalans. Criteris. Exemples», a càrrec de Joan Solà, dins el II Simposi Internacional de Catalanística. Berlín, 1 d'octubre de 2007.

— Conferència «El català i la nova gramàtica de l'IEC», a càrrec de Joan Solà, dins el cicle de conferències sobre l'IEC a l'Aula d'Extensió Universitària de la Gent Gran. Sant Quirze del Vallès, 4 d'octubre de 2007.

— Conferència «La nova sintaxi normativa de l'IEC: criteris i exemples», a càrrec de Joan Solà. Universitat de Barcelona, 10 d'octubre de 2007.

— Sessió de formació als tècnics lingüístics del servei unificat de consultes lingüístiques Optimot de la Generalitat de Catalunya, amb la conferència «La normativa gramatical: resolució de consultes lingüístiques», a càrrec de Xavier Rofes. 24 d'octubre de 2007.

— Presentació del projecte «Gramàtica de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans» davant una delegació de la Universitat d'Alacant, a càrrec de Xavier Rofes. 3 d'abril de 2008.

Oficina d'Onomàstica

Director: Josep Moran i Ocerinjauregui
Cap: Joan Anton Rabella i Ribas
Tècnica: M. del Mar Batlle Gutiérrez

L'activitat principal de l'Oficina d'Onomàstica (OdO) des del moment de la seva creació ha estat l'atenció i la resposta a les consultes onomàstiques, tant de toponímia com d'antroponímia, adreçades a l'Institut d'Estudis Catalans. Durant aquest curs s'han rebut al voltant de quatre-cents vint consultes (que van des d'un nom propi concret a llistes de desenes de noms propis), que provenen dels centres de normalització lingüística del Consorci per a la Normalització Lingüística, de diversos departaments de la Ge-

neralitat de Catalunya (Política Territorial i Obres Públiques, Justícia, Medi Ambient, Cultura, Governació, etc.), dels serveis de català dels ajuntaments i universitats (com la de les Illes Balears i la de València), de diverses entitats públiques i privades (com associacions, editorials i, també molt sovint, de la premsa i la ràdio) i de particulars.

Normalització de l'antroponímia catalana

L'expedició de certificats —i, en uns casos específics, de notes informatives— per a la normalització de la grafia dels noms i, sobretot, dels cognoms, que ja s'havia incrementat a partir de la promulgació de la Llei 1/1998, de 7 de ge-

ner, de política lingüística —concretament, de l'article 19, «L'antroponímia», del capítol II, «L'onomàstica»— i del Decret 208/1998, de 30 de juliol, en el qual es regula el procés de correcció lingüística dels noms i cognoms, ha esdevingut una tasca central de l'OdO a partir de la promulgació del Decret 138/2007, de 26 de juny, de modificació del Decret 208/1998, ja que a partir del dia 27 de juny de 2007 tots els certificats han de ser expedits per l'Institut d'Estudis Catalans, mentre que fins aquell moment era una feina compartida amb la Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya. Aquest decret ha comportat un augment molt significatiu del nombre de certificats que s'han realitzat durant aquest curs (851 certificats i 73 notes informatives). Tota la informació sobre certificats i notes informatives es troba sistematitzada i actualitzada en la base de dades sobre regularització de noms i cognoms.

Comissió de Toponímia de Catalunya

a) Ampliació del Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya

Al llarg d'aquest curs s'ha acabat la revisió dels quinze mil topònims que integren l'ampliació del *Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya* i s'ha realitzat la transcripció fonètica de tots els noms dels nuclis de població de Catalunya per tal que figuri a la publicació fi-

nal d'aquest *Nomenclàtor*, que es preveu que aparegui en format de paper i en DVD al començament de l'any 2009. La proposta inicial de transcripció fonètica ha estat comprovada a la xarxa de serveis i oficines del Consorci per a la Normalització Lingüística i ha comptat amb la col·laboració de molts especialistes comarcals; aquesta ha estat una tasca molt complexa, però també molt interessant lingüísticament, i ha de permetre tenir una eina molt completa d'acord amb les directrius de les Nacions Unides sobre toponímia.

b) Exposició «Mots amb arrels»

Durant aquest curs ha continuat la itinerància de l'exposició «Mots amb arrels» —que és una exposició de caràcter divulgatiu sobre la riquesa de la toponímia a Catalunya que es va inaugurar a Barcelona el febrer de 2005— i se n'han fet diverses presentacions: el dia 2 d'abril de 2008 Joan Anton Rabella la va inaugurar a Sant Celoni i el dia 17 d'abril, a Rubí, en tots dos casos amb la conferència «El valor de la toponímia».

Assessorament i ajuts a la recerca

Durant aquest any s'han continuat organitzant reunions amb la intenció d'estimular i d'assessorar la realització de reculls toponímics i, també, amb la voluntat de provar de facilitar-ne la publicació, tasca que es va concretant en les obres que es van publicant dins de la

col·lecció «Treballs de l'Oficina d'Onomàstica». Durant el curs 2007-2008 l'OdO ha publicat dins d'aquesta col·lecció *Onomàstica de Duesaigües i el seu terme*, de Miquel S. Jassans (maig 2008; número 14 de la col·lecció), i *Onomàstica del terme municipal de Constantí*, de Ramon Amigó i Anglès (juliol 2008; número 15 de la col·lecció). També, durant aquest mateix curs s'ha publicat *La toponímia de les comarques de ponent: Un assaig d'interpretació tipològica*, d'Al-

bert Turull (octubre 2007; número 13 de la col·lecció).

Activitats

L'Oficina d'Onomàstica va participar en l'organització del XXXV Col·loqui de la Societat d'Onomàstica, titulat «L'onomàstica de les illes del Mediterrani occidental», que es va celebrar a l'Alguer el 10 i l'11 de maig de 2008, i Joan Anton Rabella hi va participar amb la conferència «L'article en la toponímia».

Oficines Lexicogràfiques

Director: Joaquim Rafel i Fontanals

Les tasques que duen a terme les Oficines Lexicogràfiques (OL) tenen com a objectiu principal el desenvolupament dels projectes lexicogràfics aprovats per la Secció Filològica. Per això, l'activitat de les OL s'estructura, generalment, a l'entorn de tres eixos: en primer lloc, la recollida de materials relacionats amb el lèxic; en segon lloc, l'elaboració d'estudis i informes sobre els materials aplegats i l'adequació i regularització lexicogràfica d'aquests materials. A partir d'aquests estudis i informes, la Comissió de Lexicografia (CL), a les reunions de la qual assisteix un membre de les OL, i la Secció Filològica (SF) prenen acords sobre el lèxic normatiu. Finalment, les OL també atenen consultes sobre normativa lèxica del català i forneixen de

materials lexicogràfics les institucions que en sol·liciten.

Durant el curs 2007-2008 les tasques més importants dutes a terme per les OL han estat:

— La publicació de la primera reimpressió de la segona edició del *Diccionari de la llengua catalana* (DIEC2).

— La preparació de l'obra que ha de contenir la relació de les novetats que incorpora el DIEC2 respecte de la primera edició del diccionari (DIEC1) pel que fa a la nomenclatura.

— El disseny del projecte de la segona edició del *Diccionari manual* de l'IEC (DM2).

— L'elaboració d'estudis previs a la definició del projecte d'un nou diccionari normatiu.

A més, les OL han dut a terme altres tasques relacionades amb projectes d'institucions externes; algunes d'aques-

tes tasques són col·laboracions puntuals i d'altres tenen un caràcter sistemàtic.

La segona edició del DIEC

a) Primera reimpressió

El novembre de 2007 es va publicar la primera reimpressió del DIEC2, que incorpora algunes esmenes respecte del text original publicat l'abril del mateix any. Les OL han pres part en les diverses fases del procés de preparació d'aquesta reimpressió.

En primer lloc, les OL han enllestit la recollida i la classificació de les propostes d'esmena. Tot seguit, han seleccionat les que eren susceptibles de ser incorporades en la reimpressió del DIEC2 i els han donat el tractament lexicogràfic adequat. Quan ha calgut —per la dificultat o la transcendència d'alguns casos—, s'han preparat informes que han estat tramesos a la Comissió de Lexicografia. Un cop acordades i preparades les esmenes que s'havien d'introduir en la primera reimpressió, les OL van lliurar-les a l'Enciclopèdia Catalana per a la seva introducció en el text. Les modificacions incorporades en la primera reimpressió del DIEC2 són majoritàriament de caràcter tipogràfic i afecten cent quaranta-cinc articles del diccionari.

En segon lloc, les OL han fet el seguiment del procés de publicació de la primera reimpressió. Aquest seguiment ha implicat la verificació de l'aplicació de les esmenes per part de l'editorial i la

revisió de les galerades trameses per l'Enciclopèdia Catalana a les OL. Paral·lelament a això, les Oficines també han verificat que les esmenes aprovades per a la primera reimpressió hagin estat introduïdes correctament en la versió en línia del DIEC2. Finalment, les OL han elaborat un informe que recull totes les esmenes introduïdes en la primera reimpressió del diccionari.

b) Recollida, classificació i anàlisi de propostes d'esmena

Un cop enllestida la primera reimpressió del DIEC2, s'ha obert una nova fase de recollida i anàlisi de propostes d'esmena amb vista a una possible segona reimpressió.

c) El DIEC2, a Internet

Les funcionalitats que, per raons de calendari, no es varen poder incorporar a la consulta del DIEC2 per Internet en el moment en què es féu pública (abril de 2007) hi han estat incorporades durant aquest curs. Les OL, en col·laboració amb el Servei d'Informàtica, han verificat que totes aquestes millores funcionen correctament. D'altra banda, la introducció de canvis en la consulta del diccionari en línia també ha comportat la redacció d'una nova versió de les instruccions de consulta.

Des de l'abril de 2007 fins al 31 de juliol de 2008 el DIEC2 a Internet ha rebut un total de 9.162.474 consultes. Els mesos amb més quantitat de consultes han estat febrer, març, abril i maig de 2008.

Concretament, el nombre més alt correspon al mes de maig, amb 852.228 consultes.

d) Elaboració i publicació de les llistes amb les novetats del diccionari

Durant el curs 2007-2008 s'ha completat l'elaboració de les llistes de diferències del DIEC2 respecte del DIEC1 que afecten la naturalesa o la representació de les entrades i de les subentrades i també les supressions i les addicions d'articles i de subentrades. Atès que la Secció Filològica va acordar de publicar aquestes llistes (Ple de l'11 de maig de 2007), el mes de setembre les OL varen lliurar l'original al Servei de Correcció Editorial de l'Institut per tal que s'iniciés el procés d'edició. Al llarg d'aquests mesos les OL han fet el seguiment d'aquest procés i han revisat les galerades corresponents (novembre de 2007 i juliol de 2008).

Tot i que no seran objecte de publicació, les OL també han elaborat un informe amb la relació de les accepcions del DIEC1 que han estat suprimides en el DIEC2 i un altre amb la relació de les accepcions noves de la segona edició.

Base de dades lexicogràfiques

El manteniment, l'actualització i la millora de la base de dades de les Oficines Lexicogràfiques (BDOL) és una de les tasques que es duen a terme regularment a les OL, en col·laboració amb el Servei

d'Informàtica de l'IEC. Atès que BDOL és una eina fonamental per als treballs lexicogràfics que es desenvolupen a les Oficines, el manteniment de la base és una tasca prioritària. Durant el curs 2007-2008 les OL han introduït a BDOL les esmenes que s'han aprovat amb vista a la primera reimpressió del DIEC2.

Altres projectes lexicogràfics

a) Segona edició del Diccionari manual de l'IEC (DM2)

Durant el curs 2007-2008 les OL han prioritzat tres línies de treball dins d'aquest projecte: la definició de l'abast lexicogràfic del DM2, l'elaboració del manual de criteris per a la redacció del diccionari i el disseny de l'aplicació informàtica necessària per al desenvolupament del projecte. A continuació s'exposen les tasques que s'han dut a terme dins de cadascuna d'aquestes línies.

L'abast lexicogràfic del projecte

Al llarg d'aquest curs s'han anat concretant els principals aspectes que caracteritzaran el futur DM2:

— S'ha definit quina serà la nomenclatura de la segona edició del *Diccionari manual* de l'Institut d'Estudis Catalans.

— S'ha establert quina serà l'estructura interna dels articles lexicogràfics que s'inclouran en aquesta obra.

— Les OL han elaborat la llista de les informacions de la primera edi-

ció del *Diccionari manual* (DM1) que s'han de traspassar automàticament a la base de dades del DM2 i han determinat els mecanismes que cal preveure per mantenir relacionades les bases de dades del DIEC2 i del DM2.

— S'ha establert que la selecció de les entrades, les subentrades i les accepcions del DIEC2 es farà a partir d'uns criteris que tindran en compte les necessitats dels usuaris a què va destinat el *Diccionari manual*.

— Amb vista a fer efectiva la correspondència necessària entre el *Diccionari manual* i la *Gramàtica* de l'IEC, les OL han fet un estudi que ha donat com a resultat final la llista tancada de les categories lèxiques que ha d'aparèixer en la nova edició del *Diccionari manual*.

— S'ha acordat que la informació referent a les entrades seleccionades quedarà distribuïda en articles diferents atenent criteris formals (diferència en la cadena de caràcters, diferència en la categoria lèxica o diferència en el patró flexiu). Les OL han fet diverses proves per tal de comprovar les conseqüències de distribuir les informacions en articles atenent únicament a aquests criteris.

— S'ha establert que les accepcions s'ordenaran d'acord amb el criteri de freqüència d'ús (de més usual a menys usual), a partir de les dades del Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana.

— S'ha determinat que les subentrades constituïran una secció a part

dintre dels articles i s'ordenaran alfabèticament. La informació associada a cada subentrada tindrà el mateix tractament que la de les entrades.

El manual de criteris

En aquest manual de criteris lexicogràfics les OL descriuen detalladament totes i cadascuna de les informacions que poden arribar a aparèixer en un article de la segona edició del *Diccionari manual de la llengua catalana* de l'Institut. Aquest document ja recull les innovacions que faran que aquesta segona edició del diccionari tingui una naturalesa diferent de la de la primera. El 31 de juliol de 2008 la redacció del manual de criteris està molt avançada. Concretament, s'han enllestit els capítols dedicats a l'entrada, a l'accepció i a la coherència entre els articles del diccionari. Un cop acabats, aquests criteris seran el punt de partida per a l'elaboració de les instruccions de redacció.

L'aplicació informàtica

Atès que, com ja s'ha dit, el DM2 tindrà una naturalesa diferent de la de la primera edició, calia dissenyar una nova base de dades que s'adeqüés al nou model de diccionari.

En aquest sentit, les OL van fer durant el darrer quadrimestre de l'any 2007 la descripció dels camps de què havia de constar la nova aplicació i de la manera com aquests camps havien de quedar relacionats.

A partir d'aquesta descripció, les OL han col·laborat amb el Servei d'Informàtica de l'Institut en l'elaboració del document *Funcionalitats*, que descriu el projecte, inclou els diagrames de les diferents entitats de la base de dades i enumera les funcionalitats que ha de tenir l'aplicació.

Un cop enllestit, aquest document fou lliurat a TecnicSoft, empresa externa que s'encarrega d'implementar l'aplicació informàtica del DM2, per tal que pogués començar a treballar en l'anàlisi funcional del projecte.

Entre els mesos d'abril i juliol de 2008 s'han celebrat catorze reunions en què el tècnic de TecnicSoft a qui s'ha encomanat aquest projecte ha recollit els requeriments de les OL i del Servei d'Informàtica de l'Institut i en què s'ha aprofundit en el document *Funcionalitats* per tal d'arribar a detallar minuciosament tots els aspectes de la futura aplicació.

Fruit de les primeres reunions tingudes són els acords presos sobre les característiques de desenvolupament del projecte pel que fa a eines de programació i a gestors de dades. Són les següents:

- La base de dades del DM2 serà gestionada pel sistema SQL Server 2005.

- La programació de les llibreries es farà en el llenguatge de programació Visual Basic.NET Framework 2.0.

Al llarg de les reunions amb TecnicSoft també s'han dut a terme les tasques següents:

- Establiment del model de dades definitiu (esquema de la base de dades, definició dels camps i de les relacions entre aquests).

- Disseny de l'entorn de redacció (de cadascuna de les pantalles i de la navegació entre aquestes).

- Estudi sobre la càrrega inicial de les entrades de la segona edició del DIEC.

- Estudi sobre la càrrega inicial de les entrades de la primera edició del *Diccionari manual* de l'Institut al model de dades del DM2.

- Disseny de l'aplicació per a la consulta i l'obtenció d'informes de la base de dades.

A mitjan mes de juny l'empresa TecnicSoft i l'Institut van considerar enllestida l'anàlisi funcional de bona part del projecte i es van iniciar les tasques de programació. Els esforços abocats en el disseny i la implementació de l'aplicació informàtica del DM2 permeten de pensar que la tasca feta també serà rendible amb vista a futurs projectes lexicogràfics de l'IEC.

b) Nou diccionari normatiu

Durant el curs 2007-2008 s'han fet diversos avenços en el projecte del futur diccionari normatiu de l'IEC.

En primer lloc, la Comissió de Lexicografia ha rebut l'encàrrec formal d'iniciar la discussió que ha de conduir a l'establiment de les bases del futur diccionari normatiu i d'elaborar un esbor-

rany del projecte, tenint en compte que aquest diccionari no ha de ser la continuació del DIEC2, sinó que s'ha d'elaborar segons la metodologia de la lexicografia actual. L'esborrany que elabori la Comissió se sotmetrà al Ple de la Secció. La dita Comissió ha acceptat l'encàrrec i ha resolt que aquest nou projecte lexicogràfic es durà a terme a les OL, sota la direcció del doctor Joaquim Rafel.

Un cop fet aquest primer pas, la CL i la SF han determinat que, abans d'iniciar les tasques del diccionari, cal definir dues qüestions fonamentals: quin model de llengua ha de reflectir aquest diccionari i quin model de diccionari vol fer l'Institut.

Pel que fa al model de llengua del futur diccionari normatiu, la CL ha elaborat al llarg de diverses reunions, i amb el suport de les OL, el document *El model de llengua del futur diccionari normatiu de l'Institut d'Estudis Catalans*. Aquest document fou presentat al Ple de la SF del dia 18 d'abril de 2008. Durant la discussió, la Secció acordà de crear una comissió específica encarregada de preparar i dirigir el debat sobre el model de llengua. Aquesta nova comissió ha elaborat el document *El model de llengua del futur diccionari de l'IEC. Guió per al debat*, que fou presentat al Ple de la Secció del dia 4 de juliol.

Paral·lelament, i per encàrrec de la CL, les OL han fet diverses proves per tal d'estudiar com es poden aplicar al dic-

cionari els criteris establerts per la SF en la *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana. I. Fonètica* (marcatge de la variació diatòpica i de la variació diastràtica).

Altres activitats

a) Consultes lèxiques o lexicogràfiques

Les OL col·laboren habitualment en la resolució de problemes relacionats amb el lèxic i la lexicografia plantejats tant pels diversos serveis, oficines i projectes del mateix Institut com per institucions foranes i per particulars.

Durant el curs 2007-2008 les OL han donat resposta a cinquanta-dues consultes, procedents del Servei de Correcció Lingüística de l'IEC, de l'Oficina d'Assessorament Lingüístic de la Secció Filològica, de l'Oficina d'Onomàstica i de l'Oficina de Gramàtica de l'IEC, del TERMCAT, d'Enciclopèdia Catalana, dels Serveis Lingüístics de la Universitat de Barcelona o de l'editorial Castellnou.

També s'ha donat resposta a noranta-tres consultes rebudes a la bústia de les Oficines Lexicogràfiques com a conseqüència de la publicació del DIEC2 a Internet.

Les OL han pres part en diverses reunions amb l'Oficina d'Assessorament Lingüístic de la SF relacionades amb l'organització de l'Optimot (nou servei de consultes de la Generalitat de Catalunya). El dia 7 d'octubre un membre de les OL impartí una sessió formativa sobre el

DIEC2 (característiques i explotació) al personal d'aquest servei.

L'11 de novembre, i a petició del president de la Secció Filològica, les OL van atendre un grup de professors convidats per la Càtedra UNESCO de Llengües i Educació a una activitat de formació i intercanvi de les experiències catalana, aimara, guaraní, maputxe i quítxua a propòsit del procés de recuperació de la llengua. Un membre de les OL va fer una xerrada sobre la constitució del lèxic normatiu català.

Així mateix, el 3 d'abril un membre de les OL va oferir a un grup d'alumnes de la Universitat d'Alacant de visita a diversos centres de treball lingüístic de Barcelona una xerrada sobre la naturalesa de la tasca lexicogràfica.

b) *Sollicituds de materials*

Arran de les sollicituds fetes per part de diversos membres de la Secció Filològica, les OL han elaborat informes sobre determinats aspectes del DIEC: sobre les locucions del DIEC2, sobre els criteris emprats per a la selecció de neologismes, sobre les novetats del DIEC2 respecte del DIEC1 i sobre els dialectalismes del DIEC1.

També s'han redactat diversos informes com a resposta a les propostes i comentaris que alguns membres de la Secció Filològica han fet arribar a les OL per tal que siguin tinguts en compte amb vista a futures reimpressions del DIEC2.

El mes de setembre de 2007 es van lliurar a l'empresa Maxigramar algu-

nes dades del DIEC2 en suport electrònic, d'acord amb el contracte de col·laboració que l'IEC va signar amb la dita empresa per a la cessió d'informacions del diccionari normatiu.

L'octubre de 2007 les OL van lliurar a l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada de la Universitat Pompeu Fabra el DIEC2 en suport electrònic (fitxers de text etiquetat), d'acord amb el conveni signat entre la UPF i l'IEC per a la cessió del diccionari.

El gener de 2008 les OL van preparar la llista de tots els noms científics del DIEC2 agrupats per àrees temàtiques, com a resposta a la sol·licitud feta pel senyor Eduard Parés Español, especialista que va col·laborar en l'elaboració de la segona edició del DIEC.

El mes de maig de 2008 les OL van lliurar al Servei Lingüístic de la Confederació de Comerç de Catalunya una llista d'articles i accepcions nous del DIEC2 que són denominació de fruites.

Atès que el procés de publicació de les novetats del DIEC2 respecte del DIEC1 es preveia llarg, les OL han tramès les llistes de diferències entre les dues edicions del *Diccionari* a qui, per necessitats de la feina diària, les necessita i les ha sol·licitat: al coordinador del projecte del *Diccionari del català contemporani* de l'IEC, als Serveis Lingüístics de la Universitat de Barcelona i al departament de diccionaris d'Enciclopèdia Catalana. També s'han enviat a En-

ciclopèdia la llista d'accepcions noves del DIEC2 i la d'accepcions del DIEC1 que han estat suprimides.

c) *Consell Supervisor del TERMCAT*

Un membre de les OL participa en les reunions que el Consell Supervisor del TERMCAT fa amb una periodicitat quinzenal amb l'objectiu de normalitzar neologismes tècnics i científics.

d) *Assistència a jornades i conferències*

Els dies 24, 25 i 26 d'octubre de 2007 les OL van assistir a les sessions del Simposi Internacional sobre el Català al Segle XX: Balanç de la Situació i Perspectives, organitzat per la Secció Filològica en ocasió de la celebració del Centenari de l'IEC.

El dia 7 de novembre de 2007 les OL van assistir a l'Espai Terminològic 2007, organitzat pel Centre de Terminologia TERMCAT a la seu de l'Institut i dedicat al tractament dels manlleus.

Les OL van assistir al curs organitzat per la Societat Catalana de Llengua i Literatura «L'etimologia. Part de la lingüística o ciència autònoma?», impartit pel doctor Jordi Bruguera a la seu de l'Institut els dies 3, 10, 17 i 24 d'abril de 2008.

Del 7 al 10 de maig de 2008 les OL van assistir al I Congrés Internacional de Neologia en les Llengües Romàniques, organitzat per l'Observatori de Neologia i l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada de la UPF, que va tenir lloc a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans.

El dia 14 de juliol de 2008 les OL van assistir a la sessió de formació «FrameNet i la semàntica lèxica», impartida pel professor Charles J. Filmore a la seu de l'IEC.

Del 15 al 19 de juliol de 2008 les OL van assistir al XIII Congrés Internacional EURALEX, que va tenir lloc a Barcelona, organitzat pel grup de recerca InfoLex de l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada de la Universitat Pompeu Fabra, i en el qual les Oficines van presentar la comunicació titulada «El Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans (2007): el tractament de la pronominalitat verbal».

Publicacions

FRADERA, Imma; FULLANA, Olga; MONTALAT, Pere; SANTAMARIA, Carolina. «El Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans (2007): el tractament de la pronominalitat verbal». A: BERNAL, Elisenda; DECESARIS, Janet [ed.]. *Proceedings of the XIII EURALEX International Congress (Barcelona, 15-19 July 2008)*. Barcelona: IULA: Documenta Universitaria, 2008. (Sèrie Activitats; 20).

Altres

Les OL han assistit a la sessió informativa sobre la Llei de protecció de dades (11 d'abril de 2008) i han participat en dues reunions sobre el pla estratègic de l'Institut (14 d'abril i 12 de juny de 2008).

Secretaria Científica

Secretari científic: Ricard Guerrero
i Moreno

La Secretaria Científica té com a funcions generals assistir en tot allò que fa referència a la gestió de les activitats de recerca de l'Institut, organitzades pel Consell Permanent i l'Equip de Govern, i donar suport continuat a la realització i la difusió de les activitats de recerca de les seccions, les delegacions i les societats filials.

També són funcions de la Secretaria Científica potenciar, fomentar i coordinar les activitats de recerca i desenvolupament en tot l'àmbit de les terres de llengua i cultura catalanes. Per tal d'acomplir-les, l'any 2003 es va posar en funcionament l'Observatori de la Recerca de l'IEC (OR-IEC).

Activitats de suport i difusió de la recerca

Comissió d'Investigació (ajuts de l'IEC per a programes de recerca)

La secretaria de la Comissió d'Investigació de l'IEC, creada el 30 de juny de 1994, recau en el secretari científic. Durant els mesos de desembre de 2007 i gener de 2008 aquesta Comissió s'ha reunit en quatre ocasions (5, 11 i 17 de desembre de 2007 i 30 de gener de 2008) amb la finalitat de fer el seguiment i valorar els resultats dels programes de recerca del

primer Pla Triennal de Recerca 1PTR (2005-2007); resoldre les convocatòries per a les activitats i les publicacions de les societats filials, i, finalment, establir els criteris, fer la convocatòria i resoldre el segon Pla Triennal de Recerca 2PTR (2008-2010).

El Consell Permanent, en la reunió del dia 20 de desembre de 2007, va aprovar la quantitat de 500.000 euros per a la convocatòria de programes de recerca per a l'any 2008. La proposta de distribució que va presentar la Comissió d'Investigació va ser aprovada pel Consell Permanent en la reunió del 10 de gener de 2008 i el dia 15 de febrer va quedar tancat el repartiment definitiu de la convocatòria de programes de recerca del segon Pla Triennal de Recerca (2PTR), per al trienni 2008-2010.

També s'han enviat les cartes de comunicació als investigadors principals, amb la finalitat que puguin distribuir el pressupost d'acord amb la quantitat acceptada i signin un document d'acceptació i compromís.

Reunions de la Comissió de les Societats Filials (ajuts de l'IEC per a activitats i publicacions de les societats filials)

També recau en el secretari científic la secretaria de la Comissió de les Societats Filials de l'IEC. Al llarg del curs 2007-2008 han tingut lloc tres reunions d'aquesta

Comissió: el 17 de desembre de 2007 i el 4 de febrer i el 20 de juny de 2008.

En la primera d'aquestes reunions el secretari científic anuncià l'obertura d'una convocatòria d'ajuts per a activitats i publicacions extraordinàries de les societats filials, a realitzar durant l'any 2008. Vint-i-dues filials s'han beneficiat d'ajuts per a activitats per un import total de 200.000 euros, mentre que divuit s'han beneficiat d'ajuts per a publicacions extraordinàries per un import total de 60.000 euros.

Reunions de delegats territorials de l'IEC

Els dies 6 i 7 de març de 2008 els delegats i el personal de suport de les delegacions territorials de l'IEC han mantingut una reunió per a tractar del pla d'activitats, de la distribució del pressupost per al 2008 i de la situació de les publicacions pendents. També han rebut informació sobre l'Observatori de la Recerca i el portal Meridià.

Programes de recerca i publicacions

La ciència en la història dels Països Catalans

El 23 de setembre de 2007 moria Vicent Lluís Salavert, element clau en la publicació dels dos primers volums d'aquesta obra. Al llarg del curs s'ha avançat en el procés d'edició del tercer i darrer volum, del qual es troba pendent de completar la il·lustració i els índexs.

Projecte Scriptorium

Aquest projecte, coordinat per l'Institut d'Estudis Catalans amb el suport de les fundacions Alsina i Bofill, Torrens-Ibern i Congrés de Cultura Catalana, té com a objectiu principal publicar en català llibres bàsics de text universitaris de les carreres científiques o tècniques, especialment dels primers cursos.

El 17 de gener de 2008 s'ha presentat la traducció de la sisena edició nord-americana del llibre *Bioquímica*, de Lubert Stryer, Jeremy M. Berg i John L. Tymoczko. Es tracta del text de la seva matèria més utilitzat al món i és conegut de tots els estudiants de primers cursos de medicina, farmàcia, biologia, veterinària i altres carreres de l'àrea de les ciències de la vida i de la salut. El llibre ha anat incorporant a les successives edicions els canvis i avenços produïts en aquesta àrea de coneixement i ha arribat a adoptar un plantejament nou en l'estudi dels éssers vius que arrenca de l'actual perspectiva molecular de l'evolució aportada per la genòmica i la proteòmica. L'obra tracta en profunditat la química de la vida i presenta un text d'una gran qualitat científica i els millors recursos de l'edició i la didàctica de les ciències experimentals: una gran profusió de figures i esquemes en color, apèndixs de gran utilitat per a l'estudiant, problemes (amb la solució al final del llibre) que permeten l'autoavaluació dels conceptes apresos a cada lliçó i una sèrie de recursos

complementaris disponibles a Internet, com ara la possibilitat d'estudiar les proteïnes en la seva estructura tridimensional, de fer exàmens o d'aprofundir alguns temes tractats en el llibre.

Ha estat traduït per un equip de químics, biòlegs i bioquímics de la Universitat de València (Coral Barrachina, Alma Bracho, Eavan Dorcey, Josep Vicent Forment, Ismael Mingarro, Helena Mira, Marcel·lí del Olmo i Anna Saurí), sota la supervisió com a curador de Juli Peretó, professor titular de bioquímica i biologia molecular de la Universitat de València i membre de la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC, amb la col·laboració de Mercè Pamblanco, també professora titular de bioquímica i biologia molecular de la mateixa universitat. Els textos traduïts han estat revisats primerament pels curadors i posteriorment pel Servei de Correcció Lingüística de l'Institut d'Estudis Catalans.

Es troben en preparació dos llibres més, un de microbiologia i un altre d'estadística.

Altres publicacions

També han aparegut les publicacions corresponents a les jornades «L'aire i el medi» i al cicle de conferències «Els premis Nobel de l'any 2005» i ha continuat el seguiment de les publicacions corresponents a les jornades «Població, societat i país» i al cicle de conferències «Els premis Nobel de l'any 2006».

Jornades

Sota el terme de jornades s'inclouen activitats de característiques diverses, però que tenen en comú o bé el fet de tractar, amb un elevat nivell científic, de temes amb una àmplia repercussió social o bé el de representar un primer pas per al desenvolupament de projectes de recerca sobre una temàtica determinada.

Primeres Jornades Catalanes de Revistes Científiques

Fent-se ressò de les inquietuds d'autors, editors i revisors de publicacions periòdiques científiques o de divulgació científica, la Secretaria Científica de l'IEC ha organitzat a la seu de l'Institut les Primeres Jornades Catalanes de Revistes Científiques amb els objectius següents:

— Revisar els principals condicionants dels autors, dels editors i dels revisors de revistes científiques.

— Valorar les possibles estratègies de les revistes modestes per a sobreviure enmig de les publicacions més poderoses del seu camp.

— Discutir l'idioma de difusió escrita del coneixement segons els camps de recerca i els destinataris de la publicació, els criteris editorials recomanables i la distribució de continguts.

— Examinar la importància que s'atorga actualment al factor d'impacte i al sistema de revisió d'experts (*peer review*) per mantenir la qualitat i fiabilitat de la informació publicada.

— Examinar el paper de les empreses editorials en la difusió de la informació en un moment de concentració del món editorial, que està quedant en mans d'unes poques empreses, i les alternatives (venda directa de la revista o pagament per part d'una institució —normalment una societat científica— del servei de publicació i difusió) d'obtenció de beneficis.

— Discutir el futur de la iniciativa per a l'accés lliure (*open access*).

— Discutir la situació actual de la recerca.

— Discutir accions i activitats que promoguin el coneixement social de la ciència.

Aquestes jornades, que van tenir lloc del 3 al 5 de desembre de 2007, han estat complementades al llarg del curs amb successives sessions de treball sobre aspectes concrets de la publicació de revistes científiques i estudis de casos. La primera, el 8 de febrer de 2008, amb una conferència de M. Francisca Abad, directora del Departament d'Història de la Ciència i Documentació de la Universitat de València, sobre «Modelos de negocio de las revistas de acceso abierto» i una presentació de David H. Thomas, de ScholarOne-Thomson (Londres), sobre «Manuscript CentralTM Feature Highlights» (gestió digital d'articles). La segona, l'11 d'abril de 2008, amb una conferència d'Amadeu Pons, professor de la Facultat de Biblioteconomia i Documen-

tació de la Universitat de Barcelona, sobre normes ISO de revistes científiques i presentacions dels casos de diferents revistes: *Revista de Física*, a càrrec d'Ignasi Labastida; *Omnis Cellula*, a càrrec de Carme Puche; *International Microbiology*, a càrrec de Mercè Berlanga, o *Geologica Acta*, a càrrec d'Ángeles Santos.

Conferències

Una altra via per a divulgar els coneixements científics i promoure l'activitat de les seccions i les societats filials de l'Institut són els cicles de conferències. Durant el curs 2007-2008 han tingut lloc els cicles següents.

Tercer cicle de conferències magistrals

La comunicació científica té per objectiu posar a l'abast de la societat els coneixements aconseguits en qualsevol branca de la ciència. Per a assolir-ho, hi ha uns elements imprescindibles i comuns a tots els àmbits del saber: el llenguatge clar i la utilització de termes i expressions que puguin ser entesos per un públic no especialitzat. Hom pot pensar que això és molt difícil d'aconseguir en determinades matèries. Però això no és així, com ho demostra el fet que científics molt prestigiosos s'hagin convertit en grans divulgadors, amb llibres, articles de premsa i programes de ràdio o televisió. Aquest cicle de conferències, que s'ha programat per tercera vegada aquest curs, pretén contribuir a trencar les barreres que se-

paren la ciència de la societat i posar el coneixement científic a l'abast de tothom. El cicle del curs 2007-2008 l'han integrat les conferències següents:

— Conferència inaugural, a càrrec de Bernat Sòria, ministre de Sanitat i Consum: «La recerca biomèdica a Espanya. El vessant del pacient». 23 d'octubre de 2007.

— Conferència de Carles Pedrós-Alió, investigador de l'Institut de Ciències del Mar (CSIC) de Barcelona: «Genòmica marina» (acte organitzat conjuntament amb les seccions de Microbiologia i d'Ecologia de la Societat Catalana de Biologia, filial de l'IEC). 21 de novembre de 2007.

— Conferència de James Testa, de l'Institute for Scientific Information de Thomson Scientific (Filadèlfia, Pennsilvània, EUA): «Impact Factor in context: origins and use», en el marc de les Primeres Jornades Catalanes de Revistes Científiques. 3 de desembre de 2007.

— Conferència de Jacek Wierzechos, cap del Servei de Microscòpia Electrònica de la Universitat de Lleida: «Detecció de vida microbiana en ambients extrems i anàlegs de Mart» (acte organitzat conjuntament amb les seccions de Microbiologia i d'Ecologia de la Societat Catalana de Biologia). 11 de gener de 2008.

— Conferència de Josep Piqueiras, responsable de la Unitat d'Hematometria Automatitzada dels Laboratoris Clínics de l'Hospital General Universita-

ri Vall d'Hebron: «Fongs i salut humana». 24 de gener de 2008.

— Conferència de Milton da Costa, professor del Departament de Bioquímica de la Universitat de Coïmbra (Portugal): «A vida no limite e as suas aplicações biotecnológicas». 7 de febrer de 2008.

— Conferència de Marta Cavazza, professora del Departament de Filosofia de la Universitat de Bolonya (Emília-Romanya, Itàlia): «Laura Bassi e Giuseppe Veratti, una coppia "elettrica" nell'Italia dei Lumi» (acte commemoratiu del Dia de la Dona Treballadora, amb la col·laboració de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica). 5 de març de 2008.

— Conferència de Cai Puigdefàbregas, professor del Departament d'Enginyeria del Petrol i Geofísica Aplicada de la Universitat Noruega de Tecnologia i Ciències de Trondheim (Noruega): «Deriva continental i geologia del petroli a l'Atlàntida». 7 de maig de 2008.

— Conferència de Ramon Folch, president del Consell Social de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Ecologia i arquitectura: empirisme i creativitat». 28 de maig de 2008.

— Conferència de Lynn Margulis, *distinguished professor* a la Universitat de Massachusetts a Amherst: «Simbiogènesis y simbioma: la evolució escondida». 9 de juliol de 2008.

Conferències magistrals a València

Algunes de les conferències dels cicles «Ciència per a la ciutadania» han estat repetides pels mateixos conferenciant a Octubre Centre de Cultura Contemporània de València. El curs 2007-2008 han estat les següents:

— Conferència d'Antoni Accensi, del Centre Europeu de Recerca i Tecnologia de l'Espai (ESTEC) de l'Agència Europea de l'Espai (ESA): «Vestit d'activitats extravehiculars». 20 de desembre de 2007.

— Conferència de Carles Pedrós-Alió, investigador de l'Institut de Ciències del Mar (CSIC) de Barcelona: «Genòmica marina». 31 de gener de 2008.

— Conferència de Josep Piqueras, responsable de la Unitat d'Hematometria Automatitzada dels Laboratoris Clínics de l'Hospital General Universitari Vall d'Hebron: «Fongs i salut humana». 28 de febrer de 2008.

IX Cicle de conferències sobre els premis Nobel

L'Institut d'Estudis Catalans organitza cada any un cicle de conferències per a explicar i debatre els treballs guardonats amb els premis Nobel, que concedeix l'Acadèmia Sueca. El novè d'aquests cicles, dedicat als premis de l'any 2007, ha tingut lloc del 10 al 20 de desembre de 2007. Enguany, atès el caràcter de la motivació del Premi Nobel de la Pau, s'ha afegit al cicle una conferència sobre els

guardonats amb aquest premi, que ha tingut lloc el 16 de gener de 2008.

— Conferència sobre el Premi Nobel de Literatura concedit a Doris Lessing: «Doris Lessing o el triomf de la lectura», a càrrec de Marta Pessarrodona, poeta i traductora. Coordinada per la Societat Catalana de Llengua i Literatura. 10 de desembre de 2007.

— Conferència sobre el Premi Nobel de Física concedit a Albert Fert i Peter Grünberg: «La magnetoresistència gegant o l'art de manipular l'espín», a càrrec de Xavier Batlle, del Departament de Física Fonamental i l'Institut de Nanociència i Nanotecnologia de la Universitat de Barcelona. Coordinada per la Societat Catalana de Física. 11 de desembre de 2007.

— Conferència sobre el Premi Nobel de Fisiologia o Medicina concedit a Mario R. Capecchi, Oliver Smithies i Martin J. Evans: «Manipulacions genètiques amb cèl·lules mare embrionàries que obren camí a la teràpia gènica», a càrrec de Jaume Reventós, del Grup de Recerca Biomèdica de l'Hospital de la Vall d'Hebron (Barcelona). Coordinada per la Societat Catalana de Biologia. 12 de desembre de 2007.

— Conferència sobre el Premi Nobel de Química concedit a Gerhard Ertl: «Nous avenços en catàlisi i superfícies sòlides», a càrrec de Jordi Llorca, de l'Institut de Tècniques Energètiques de la Universitat Politècnica de Catalunya. 13 de desembre de 2007.

— Conferència sobre el Premi Nobel d'Economia concedit a Leonid Hurwicz, Eric S. Maskin i Roger B. Myerson: «El disseny de mecanismes econòmics com a eina d'enginyeria social», a càrrec de Xavier Calsamiglia, del Departament d'Economia i Empresa de la Universitat Pompeu Fabra. Coordinada per la Societat Catalana d'Economia. 20 de desembre de 2007.

— Conferència sobre el Premi Nobel de la Pau concedit a Al Gore i al Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic (IPCC): «Per què el canvi climàtic és una veritat incòmoda?», a càrrec de Josep Enric Llebot, del Departament de Física de la Universitat Autònoma de Barcelona i membre de la Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC. Coordinada per la Institució Catalana d'Història Natural. 16 de gener de 2008.

II Cicle de conferències sobre els premis Nobel a València

Per segona vegada ha tingut lloc també a València (Octubre Centre de Cultura Contemporània) el cicle de conferències sobre els premis Nobel de l'any.

— Conferència sobre el Premi Nobel de Física concedit a Albert Fert i Peter Grünberg, a càrrec de Xavier Batlle, del Departament de Física Fonamental i l'Institut de Nanociència i Nanotecnologia de la Universitat de Barcelona. Coordinada per la Societat Catalana de Física. 17 de desembre de 2007.

— Conferència sobre el Premi Nobel de Literatura concedit a Doris Lessing, a càrrec de Marta Pessarrodona, poeta i traductora. Coordinada per la Societat Catalana de Llengua i Literatura. 19 de desembre de 2007.

— Conferència sobre el Premi Nobel de Fisiologia o Medicina concedit a Mario R. Capecchi, Oliver Smithies i Martin J. Evans, a càrrec de Jaume Reventós, del Grup de Recerca Biomèdica de l'Hospital de la Vall d'Hebron (Barcelona). Coordinada per la Societat Catalana de Biologia. 9 de gener de 2008.

— Conferència sobre el Premi Nobel de Química concedit a Gerhard Ertl, a càrrec de Jordi Llorca, de l'Institut de Tècniques Energètiques de la Universitat Politècnica de Catalunya. 14 de gener de 2008.

— Conferència sobre el Premi Nobel d'Economia concedit a Leonid Hurwicz, Eric S. Maskin i Roger B. Myerson, a càrrec de Xavier Calsamiglia, del Departament d'Economia i Empresa de la Universitat Pompeu Fabra. Coordinada per la Societat Catalana d'Economia. 16 de gener de 2008.

— Conferència sobre el Premi Nobel de la Pau concedit a Al Gore i al Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic (IPCC), a càrrec de Jaume Terradas, catedràtic emèrit d'Ecologia de la Universitat Autònoma de Barcelona i membre de la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC. 16 de gener de 2008.

Altres activitats

Informació i gestions en relació amb ajuts externs per a recerca

Des de la Secretaria Científica s'ha informat les seccions, les societats filials i els directors dels projectes de recerca de la convocatòria de diversos ajuts externs; s'han elaborat, o bé revisat, les sol·licituds, i, finalment, s'han tramès a l'organisme competent.

També dins d'aquest capítol d'ajuts externs, des de la Secretaria Científica s'han fet diverses gestions per a aconseguir subvencions per a projectes i centres de l'IEC: s'han mantingut contactes amb l'Administració del Govern central i amb entitats financeres.

Setmana de la Ciència

La Setmana de la Ciència a Catalunya té per objectiu apropar la ciència a la societat d'una forma atractiva i comprensible, a través de diverses activitats.

En l'edició de 2007, que s'ha celebrat del 9 al 19 de novembre, l'IEC, com en edicions anteriors, ha acollit diversos actes i reunions científiques i ha participat en altres que han tingut lloc fora de les seves seus.

La seu de l'IEC va ser l'escenari el dia 12 de novembre de la presentació del llibre *Las ciencias de lo artificial*, de Herbert A. Simon, amb el qual s'iniciava la col·lecció de l'Institut de Dret i Tecnologia de la Universitat Autònoma de Barcelona «La Razón Áurea». L'acte va ser presidit

per Salvador Giner, president de l'IEC, i hi van intervenir Ramon López de Mántaras, vicerector de l'Institut d'Investigació en Intel·ligència Artificial (IIIA-CSIC); Pablo Noriega, científic titular de l'IIIA-CSIC i traductor i editor del llibre; Miguel Ángel del Arco, director de l'editorial Comares, i Pompeu Casanovas, director de l'Institut de Dret i Tecnologia de la UAB.

La Secretaria Científica va organitzar, a l'Amfiteatre Gimbernat de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, conjuntament amb l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC), i amb la col·laboració de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, la lectura dramatitzada de l'obra de teatre *Oxigen*, de Carl Djerassi i Roald Hoffmann, dirigida per Míriam Alamany i Carles Martínez.

L'IEC va participar igualment, representat per alguna de les seves societats filials, en activitats de la Setmana de la Ciència que van tenir lloc en altres espais, com ara la IV Jornada d'Avanços en Ecologia de la Societat Catalana de Biologia, que es va celebrar el 16 de novembre al Centre d'Estudis Avançats de Blanes, o la sessió científica sobre química i medi ambient que la Societat Catalana de Química va celebrar a l'Aula Magna de la Torre dels Frares de la Universitat de Vic el dia 14 de novembre.

Un cop celebrada la Setmana de la Ciència de 2007, s'ha assistit a diverses reunions de la comissió organitzado-

ra per preparar l'edició de 2008. A més de l'Institut, representat per la Secretaria Científica, formen part de la comissió organitzadora d'aquesta Setmana la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRI); el Departament d'Innovació, Universitats i Empresa, el Departament d'Educació i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya; onze universitats de Catalunya; el Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC); l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB), i l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC).

Participació a l'EuroScience Open Forum 2008 (ESOF 2008)

La Secretaria Científica va coordinar la participació de l'IEC a l'EuroScience Open Forum 2008 (ESOF 2008), que va tenir lloc a Barcelona del 18 al 22 de juliol de 2008. L'EuroScience Open Forum és una plataforma de debat i comunicació sobre la ciència i la tecnologia a Europa i al món que aplega tant científics de renom com joves investigadors, polítics i gestors de la recerca, empresaris i comunicadors. La de Barcelona n'ha estat la tercera edició (les dues anteriors van tenir lloc a Estocolm, el 2004, i a Munic, el 2006) i ha comptat amb més de quatre mil participants.

Ja abans de començar l'ESOF 2008, el 16 i el 17 de juliol de 2008 l'IEC va acollir a la seva seu unes sessions sobre «Policy and Technology for e-Science»

(Política i tecnologia per a la ciència oberta), un dels tres *satellite events* que van precedir el fòrum, organitzat conjuntament amb la Scholarly Publishing and Academic Resources Coalition (SPARC) i el Center for the Study of the Public Domain de la Universitat Duke (CSPD), amb la participació de Science Commons. Experts de diferents països d'arreu del món van presentar i discutir els principis del que s'anomena *ciència oberta*, una aposta per models de difusió en obert de la recerca, sense barreres tecnològiques ni legals, per tal de permetre una millor comunicació de la recerca científica.

També van tenir lloc a la seu de l'IEC dues reunions importants del programa de l'ESOF 2008: la de l'Associació Europea d'Editors Científics (European Association of Science Editors, EASE) i la del Consell Directiu de la Federació Mundial de Periodistes Científics (World Federation of Science Journalists, WFSJ). L'EASE és una associació professional d'editors i divulgadors científics de cinquanta països que treballen conjuntament per millorar la qualitat de la informació científica. El 19 de juliol va celebrar a la seu de l'IEC la seva Assemblea General anual i un seminari conjunt amb l'associació Mediterranean Editors and Translators (MET), amb el títol «The adventure of writing and publishing: the game of scientific publications». El Consell Directiu de la WFSJ es va reunir el dia 20 de juliol.

El 21 de juliol, després d'una segona lectura dramatitzada de l'obra *Ori-gen*, es desenvolupà a la seu de l'IEC una recepció per als conferencians de l'ESOF 2008 en un acte presidit per José Montilla, president de la Generalitat de Catalunya, i Salvador Giner, president de l'IEC.

D'altra banda, tot al llarg de la durada de l'ESOF 2008, l'Institut va mostrar les darreres publicacions i els projectes de recerca científica a un estand situat a l'avinguda de la Reina Maria Cristina.

Consell Català de Comunicació Científica (C4)

Ha continuat la participació en el Consell Català de Comunicació Científica (C4), plataforma de trobada dels agents implicats en la comunicació científica a Catalunya, promogut per la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació. El C4 vol afavorir en la societat catalana debats i reflexions crítiques sobre temes científics que ajudin la ciutadania a formar opinions sòlides i fonamentades i evitin actituds anticientífiques. L'Institut d'Estudis Catalans hi és representat pel secretari científic.

«Sopars amb estrelles»

Ha continuat la col·laboració amb la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona (RACAB) en la cinquena edició del cicle «Sopars amb estrelles», que ha tingut lloc del 13 de juny al 20 de setembre de 2008 a l'Observatori Fabra. Durant els mesos

d'estiu, d'ençà de l'any 2004, l'Observatori Fabra acull aquests «Sopars amb estrelles», una iniciativa que converteix els jardins de l'Observatori en l'escenari d'una singular proposta que combina l'activitat gastronòmica amb la científica i que permet gaudir d'un dels miradors més excepcionals de la ciutat de Barcelona i alhora apropar els ciutadans a un dels espais més emblemàtics del seu paisatge científic i cultural. L'estiu de 2008, a més de les xerrades divulgatives sobre astronomia bàsica i les visites guiades a les instal·lacions de l'Observatori, que inclouen l'observació d'objectes celestes per un telescopi centenari, s'han fet vint-i-cinc conferències sobre diferents camps del saber seguides del debat dels ponents amb el públic.

Bibliografia del Pla de l'Estany

La col·laboració amb l'Ajuntament de Banyoles per a la preparació d'una bibliografia sobre la comarca del Pla de l'Estany ha culminat el 21 de desembre de 2007 amb la presentació, a l'Arxiu Històric Comarcal de Banyoles, del web mitjançant el qual es pot accedir a la consulta d'aquesta bibliografia.

Observatoris

La Secretaria Científica organitza dos observatoris d'índole diferent: l'Observatori de la Recerca i la Xarxa CRUSCAT. (Vegeu l'apartat «Assessorament», dins del capítol VII, «Assessorament i promoció de la recerca».)

VII. Assessorament i promoció de la recerca

Assessorament

Observatori de la Recerca

Coordinador: Llorenç Arguimbau
Vivó

L'Observatori de la Recerca de l'Institut d'Estudis Catalans (OR-IEC) es creà l'any 2003 com una estructura de suport a l'elaboració de la segona edició —enllestida i presentada el febrer de 2006— dels *Reports de la recerca a Catalunya*, una sèrie d'informes periòdics, encarregats per la Generalitat de Catalunya i elaborats per un equip de reconeguts investigadors, sobre cada una de les àrees científiques. Actualment, a més de continuar donant suport i difusió a l'elaboració de successives actualitzacions dels *Reports*, té per funcions el suport i l'avaluació de les activitats científiques dutes a terme al mateix Institut.

L'OR-IEC ha desenvolupat el portal web Meridià (Mesurament de la Recerca, Desenvolupament i Innovació), un servei d'informació especialitzada per a l'anàlisi, la planificació, la coordinació i la difusió de les activitats de recerca, desenvolupament i innovació (R+D+I) dins el sistema de ciència i tecnologia dels territoris de llengua i cultura catalanes. Des de la perspectiva rigorosa, central i inde-

pendent de l'IEC, es tracta d'una iniciativa col·laborativa, amb la voluntat d'integrar i compartir informació amb els altres agents del sistema de R+D+I d'aquests territoris, per facilitar-los un coneixement exhaustiu sobre el seu entorn científic i tecnològic i sobre l'evolució dels diversos camps de la ciència i la tecnologia.

El coneixement recopilat a Meridià engloba el cicle sencer de la recerca científica i tecnològica: context socioeconòmic, entitats de recerca, recursos (humans, econòmics i materials) i resultats (articles, patents i tesis). Val la pena remarcar que aquest plantejament és diferent del de moltes de les anàlisis sobre recerca científica i tecnològica, que, en general, identifiquen solament un dels factors, el dels articles publicats en revistes indexades en la base de dades *Journal Citation Reports* (JCR, d'ISI-Thomson), aspecte que, tot i ser de cabdal importància, no és l'únic que s'ha de tenir en compte.

Per a accedir a la major part de la informació de Meridià cal estar-hi registrat. Els continguts s'hi organitzen en informes dinàmics sobre dades estructurades, publicacions (memòries, informes, etc.) i cerca textual sobre els següents conceptes:

— Context socioeconòmic (despesa interna en R+D+I, personal dedicat a activitats de R+D+I).

— Recursos humans (professorat universitari; investigadors en formació; altre personal de centres de R+D+I; convocatòries europees, estatals i autonòmiques).

— Recursos econòmics: origen (Unió Europea [Programa Marc]; governs estatals [Pla Nacional de R+D+I espanyol, etc.]; governs autònoms [Pla de Recerca i Innovació de la Generalitat de Catalunya, etc.], fundacions i societats).

— Recursos econòmics: execució (universitats públiques i privades; centres de recerca públics [CSIC, etc.]; Institut d'Estudis Catalans [programes de recerca]; empreses, altres centres de R+D+I).

— Recursos materials (infraestructures i equipaments, biblioteques i centres de documentació).

— Resultats (revistes científiques; producció científica [ISI, Scopus, etc.]; tesis doctorals, patents [OEPM, EPO]).

Cada modalitat de consulta i cada informe presenta una detallada explicació metodològica, amb el contingut, abast, fonts d'informació, data d'actualització, etc. També s'ofereixen serveis d'enllaços web seleccionats i de notícies d'actualitat. La plataforma es pot consultar en versió castellana i anglesa a més de la versió original catalana.

Meridià permet observar l'evolució dels diversos camps de la ciència i la

tecnologia, però sense fer sistemàticament una anàlisi o avaluació comparativa entre institucions, grups o investigadors. Es treballa a partir d'una classificació d'àrees científicotècniques basada en la dels *Reports*, i el seu abast cronològic arrenca l'any 2000 (per a certs indicadors, l'any 1996). Tot i que el seu àmbit geogràfic se centra, com s'ha dit, en els territoris de llengua i cultura catalanes, àmbit d'actuació de l'IEC, també permet establir comparacions a escala estatal i internacional.

Les dades amb les quals treballa Meridià són sòlides i fiables, ja que s'obtenen a partir de convenis per a la transferència d'informació (Generalitat de Catalunya, universitats, altres organismes de recerca, etc.) i del processament sistemàtic de resolucions dels butlletins oficials, registres administratius, memòries, etc. D'altra banda, el sistema és prou flexible per a respondre a qualsevol sol·licitud d'informació a mida. En el curs 2007-2008 l'OR-IEC ha elaborat informes, estudis específics i respostes a consultes per a diverses entitats: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR), Deganat de la Facultat de Ciències de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Vicerectorat de Recerca de la Universitat de Girona (UdG), etc. Tots s'han fet a partir de convenis específics, i en alguns casos, els treballs esmentats han suposat un ingrés econòmic addicional per a desenvolupar

par les tasques de l'OR-IEC. Actualment s'està preparant una versió de Meridià que permeti un accés àgil, directe i més fàcilment comprensible a les dades essencials que puguin interessar al nombre més gran possible d'usuaris no especialitzats.

Durant el curs 2007-2008 ha finalitzat el desenvolupament del projecte tecnològic de Meridià. Després d'un període de proves amb usuaris experts, Meridià fou presentat públicament el 15 de maig de 2008. Actualment hi poden accedir més de tres-cents organitzacions, unitats i grups especialitzats en informació de R+D+I dels territoris de llengua i cultura catalanes. En els primers mesos de funcionament el portal ha rebut, de mitjana, més de tres-cents cinquanta visites mensuals.

A banda de la presentació pública, l'OR-IEC ha celebrat diferents sessions de treball sobre Meridià:

— Equips directius de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR) i del Consell Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica (CIRIT). 14 de gener de 2008.

— Comissió de seguiment del conveni Govern Balear - IEC. 23 de gener de 2008.

— Comissió d'Investigació de l'IEC. 30 de gener de 2008.

— Comissió de seguiment del contracte programa Generalitat de Catalunya - IEC. 13 de febrer de 2008.

— Delegacions de l'IEC. 6 de març de 2008.

— Eix d'Innovació de la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRI). 8 d'abril de 2008.

— Servei de Recerca de l'Institut Municipal d'Investigació Mèdica (IMIM). 5 de juny de 2008.

— Servei de Comunicació i Relacions Externes de l'Hospital Clínic de Barcelona. 12 de juny de 2008.

A més, l'OR-IEC ha donat suport documental i assessorament tècnic a diversos programes de recerca finançats per l'IEC i ha col·laborat activament en la difusió de les activitats científiques organitzades per l'Institut. D'una altra banda, s'han executat diverses accions de suport a les revistes científiques catalanes, entre les quals destaquen les Primeres Jornades Catalanes de Revistes Científiques (1JCRC), celebrades a l'IEC els dies 3, 4 i 5 de desembre de 2007. Com a complement d'aquesta tasca de suport a les revistes científiques, especialment a les de les societats filials de l'Institut, s'han emprès diverses accions, com, per exemple, la recopilació de les dades i característiques de les revistes de l'IEC, el registre de les revistes científiques publicades als Països Catalans, l'arxiu de documents destinats a la millora de les publicacions científiques, l'inici d'un arxiu dels diferents índexs de revistes de l'Estat espanyol i dels repositoris internacionals, un sistema de difusió de revistes i resums, etc.

L'OR-IEC forma part de la comissió assessora del Programa de Documentació Científica impulsat per l'AGAUR. En el marc de la col·laboració amb aquesta agència, el 28 de maig de 2008 se celebrà a l'IEC una sessió de discussió sobre CARHUS+, un sistema de classificació de revistes científiques en els àmbits de les humanitats i de les ciències socials. El dia 28 de juny de 2008 s'ha signat un conveni amb l'AGAUR per a l'intercanvi d'informació estadística i anàlisi de dades en matèria de recerca.

Per acabar, l'OR-IEC ha participat en les següents publicacions:

- ARGUMBAU VIVÓ, Llorenç. «Global trends in research resources and scientific output in microbiology in Spain (1998-2007)». *International Microbiology*, vol. 11 (2008), p. 213-220.
- ARGUMBAU VIVÓ, Llorenç; CERVERA, Aldara. «El portal Meridià de l'Observatori de la Recerca Catalana». A: *Actes de les Primeres Jornades Catalanes de*

Revistes Científiques [en línia]. Barcelona: IEC, 2008.

- FUENTES PUJOL, Eulàlia; ARGUMBAU VIVÓ, Llorenç. «Fuentes de información sobre la producción científica y tecnológica en Cataluña y España». A: *Lecciones del Portal de la Comunicación INCOM* [en línia]. Núm. 41. UAB, 2008.
- FUENTES PUJOL, Eulàlia; ARGUMBAU VIVÓ, Llorenç. «I+D+I: una perspectiva documental». *Anales de Documentación* [en línia], vol. 11 (2008), p. 43-56.
- GUERRERO, Ricard; ARGUMBAU, Llorenç. «Wissenschaft und Forschung in Katalonien = La ciència a Catalunya». A: ESSER, Torsten; STEGMANN, Tilbert D. [ed.]. *Kataloniens Rückkehr nach Europa 1976-2006 = Catalunya torna a Europa 1976-2006*. Berlín: LIT-Verlag, 2007, p. 143-156.
- GUERRERO, Ricard; ARGUMBAU, Llorenç; CERVERA, Aldara. «La ciència a Catalunya, País Valencià i Illes Balears». *L'Espill* (2n semestre 2007).

Xarxa CRUSCAT (Concixements, Representacions i Usos del Català) de l'IEC

Director: F. Xavier Vila i Moreno

El curs 2007-2008 la Xarxa CRUSCAT ha continuat treballant per tal d'estendre's i afermar les seves activitats.

En primer lloc, i pel que fa a l'estructura de la Xarxa, s'ha constituït un

equip interuniversitari de dret lingüístic (presentat el 9 de desembre de 2007) amb professorat i personal investigador d'arreu del domini lingüístic i fins i tot d'altres indrets fora del domini (concretament, de Galícia i del País Basc), coordinat per la doctora Eva Pons, de la Universitat de Barcelona.

En segon lloc, pel que fa a les publicacions periòdiques, s'ha continuat

publicant el butlletí electrònic de la Xarxa (núm. 13-18). Pel que fa a les publicacions no periòdiques, s'ha continuat el procés d'edició de diversos volums especialitzats, entre els quals destaca l'*Anuari de la llengua 2006-2007*, que apareixerà durant els propers mesos. També estan en procés de correcció els llibres *Estudis de demolingüística: Actes de la Primera Jornada de Demolingüística de la Xarxa CRUSCAT*, *Interseccions: llengües, aprenentatges i usos en el domini català* i *Actes de la Jornada de Revernacularització*.

En tercer lloc, quant als projectes de recerca de la Xarxa, s'han conclòs i presentat en forma de jornades o en participacions a congressos internacionals projectes com ara «L'escola en valencià a la ciutat de València: la contribució a la revernacularització i el manteniment de l'ús social», «Eines per a l'avaluació de la competència oral en català», «Estudis d'implantació terminològica (2)» i «Confiança lingüística en l'alumnat de cicle superior de primària». A més, s'ha avançat en la re-

collida i el tractament de les dades del projecte principal de la Xarxa («Resocialització i llengües: els efectes lingüístics del pas de l'educació primària a secundària en contextos plurilingües», RESOL), del qual també s'ha fet difusió en diferents formats a llocs com Amsterdam, Alemanya, Hongria, Mont-real, Ljouwert, Sevilla o Corfú. I s'ha conclòs l'estudi «Els japonesos a Catalunya i la llengua catalana: comunitat, llengües i ideologies lingüístiques», que actualment està en fase de correcció.

En quart lloc, en relació amb la projecció internacional, a més de la participació en congressos o jornades arreu, s'ha traduït el web de la Xarxa a l'anglès, el qual s'ha mantingut de manera periòdica, amb la inclusió de dades noves sobre els usos continguts en el projecte «La situació del català» o el nou número de la revista *CURS*.

Finalment, s'ha continuat promouent la realització de diversos cursos d'estadística per a sociolingüistes, així com de diverses conferències d'interès sociolingüístic.

Organismes administratius on l'IEC té assessors

Institucions d'àmbit català

Agència Catalana de Protecció de Dades *Consell Assessor de Protecció de Dades de Catalunya*
Josep Amat i Girbau

Comissió d'Urbanisme de Catalunya del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya Joan Vilà-Valentí
Josep M. Muntaner i Pasqual (suplent)

Comissió de Delimitació Territorial del Departament de Governació de la Generalitat de Catalunya Josep M. Muntaner i Pasqual

Comissió de Toponímia de Catalunya del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya *Vicepresident*
Josep Moran i Ocerinjauregui

Focal
Joan Anton Rabella i Ribas

Comissió de Toponímia del Govern d'Andorra Ramon Sistac i Vicén

Comissió mixta del conveni entre l'Institut d'Estudis Catalans i la Universitat de les Illes Balears Joandomènec Ros i Aragonès
Joan Miralles i Monserrat
Isidor Marí i Mayans
Vicenç M. Rosselló i Verger

**Comissió mixta del conveni marc
entre l'Institut d'Estudis Catalans
i la Universitat d'Alacant**

Joandomènec Ros i Aragonès
Ricard Guerrero i Moreno
Brauli Montoya Abat

**Comissió mixta de seguiment
del conveni marc entre
l'Institut d'Estudis Catalans
i la Federació de Persones Sordes
de Catalunya (FESOCA)**

Joan Martí i Castell

**Consell Assessor de l'Àrea Protegida
de les Illes Medes del Departament
de Medi Ambient i Habitatge
de la Generalitat de Catalunya**

Miquel Zabala i Limousin
(delegat a Antoni Garcia i Rubies)

**Consell de Caça de Catalunya
del Departament de Medi Ambient
i Habitatge de la Generalitat de Catalunya**

Joaquim Gosálbez i Noguera

**Consell de Pesca Continental
del Departament de Medi Ambient
i Habitatge de la Generalitat de Catalunya**

Adolf de Sostoa Fernando

**Consell de Protecció de la Natura
del Departament de Medi Ambient
i Habitatge de la Generalitat de Catalunya**

Jordi Camprodon
Josep Germain i Otzet
Lluís Paluzi i Mir
Josep Vigo i Bonada

**Consell Escolar de Catalunya
del Departament d'Educació
de la Generalitat de Catalunya**

Ricard Torrents i Bertrana

Consorci Casa de les Llengües	<i>Consell Científic</i> Miquel Àngel Pradilla Cardona
Gabinet d'Onomàstica (Toponímia i Antroponímia) de la Universitat de les Illes Balears	<i>Consell Assessor</i> Isidor Marí i Mayans
Institució de les Lletres Catalanes	<i>Consell Assessor</i> Jaume Cabré i Fabré
Institut Cartogràfic de Catalunya	Joan Vilà-Valentí
Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA)	<i>Consell Assessor</i> Damià Barceló i Cullerés
Junta de Residus del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya	<i>Consell Assessor</i> David Serrat i Congost
Laboratori General d'Assaigs i Investigacions de la Generalitat de Catalunya	<i>Consell Assessor</i> Salvador Alegret i Sanromà
Parc Natural de la Serra de Montsant	<i>Consell de Cooperació</i> Jacint Corbella i Corbella
Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya	<i>Junta de Protecció</i> Josep M. Mallarach i Carrera David Serrat i Congost Lluís Paluzié i Mir

**Parc Natural del Cadí-Moixeró
del Departament de Medi Ambient
i Habitatge de la Generalitat de Catalunya**

Junta Rectora
Joaquim Gosálbez i Noguera
Xavier Bellés i Ros (suplent)

**Parc Natural
dels Aiguamolls de l'Empordà
del Departament de Medi Ambient
i Habitatge de la Generalitat de Catalunya**

Consell Directiu
Jordi Sargatal i Vicens
Antoni Palau
Xavier Llimona i Pagès
Josep Gesti Perich
Junta de Protecció
Josep Gesti Perich
Xavier Llimona i Pagès
Antoni Palau
Jordi Sargatal i Vicens

Promoció

Premis i borses d'estudi

Premi Prat de la Riba

Ponència: Salvador Giner (president de l'IEC), Joandomènec Ros (secretari general de l'IEC), Albert G. Hauf, Santiago Riera i Albert Balcells (membres de la Secció Històrico-Arqueològica).

Atorgat a Arnau Gonzàlez i Vilalta pel treball *La nació imaginada. Els fonaments dels Països Catalans (1931-1939)*.

Premi de Medi Ambient

Ponència: Salvador Giner (president de l'IEC), Joandomènec Ros (secretari general de l'IEC), Salvador Soley (president de la Fundació Caixa Sabadell), Xavier Bellés i Jaume Terradas (membres de la Secció de Ciències Biològiques).

Atorgat a Josep Peñuelas i Reixach.

Premi Josep Puig i Cadafalch d'Arqueologia i Història Antiga

Ponència: Joan Sanmartí, Narcís Soler i Josep Guitart (membres de la Secció Històrico-Arqueològica).

Atorgat a Verònica Martínez Ferreras pel treball *Estudi arqueomètric i arqueològic de la producció i difusió d'àmfores vinàries de la zona central i sud de la costa catalana durant els segles I aC i I dC*.

Premi Pròsper de Bofarull d'Història Medieval

Ponència: Maria Teresa Ferrer, Gaspar Feliu i Núria de Dalmasas (membres de la Secció Històrico-Arqueològica).

Atorgat a Ramón Agustín Banegas López pel treball *L'aprovisionament de carn a Barcelona durant els segles XIV i XV*.

Premi Joaquim i Antoni Trias i Pujol de Fisiopatologia Quirúrgica

Ponència: Josep Carreras, Miquel Vilardell i Màrius Foz (membres de la Secció de Ciències Biològiques).

Atorgat a Antoni Alastrué, Pablo Moreno, Mireia Torres, Jaume Fernández, Laura Cañas, Josep Bonet, Ramon Romero i Jordi Muxart pel treball *HTA refractària. Hiperaldosteronisme primari. Utilitat del cateterisme de les venes suprarenals. Cirurgia laparoscòpica: total o parcial*.

Premi Pius Font i Quer de Botànica

Ponència: Jaume Bertranpetit, Xavier Llimona i Josep Vigo (membres de la Secció de Ciències Biològiques).

Atorgat a Jordi López i Pujol pel treball *Estudis de diversitat genètica d'espècies endèmiques i/o amenaçades de la Mediterrània occidental*.

Premi Eduard Fontserè de Ciències Físiques

Ponència: Josep Enric Llebot, David Jou i Ramon Lapiedra (membres de la Secció de Ciències i Tecnologia).

Atorgat a Marc Bigas Bachs pel treball *Integració 3D de detectors de píxels híbrids*.

Premi Marià Aguiló de Gramàtica Històrica i Història de la Llengua

Ponència: Joan Martí i Castell, Joan Miralles i Joan Veny (membres de la Secció Filològica).

Atorgat a Joaquim Juan-Mompó Rovira pel treball *L'obra editada del canonge Teodor Tomàs (València, 1677-1748). Estudi lingüístic i edició*.

Premi Joan Corominas de Lexicografia i Onomàstica

Ponència: Cosme Aguiló, Germà Colón i Josep Moran (membres de la Secció Filològica).

Atorgat a Sílvia J. Pínter i Soler pel treball *Estudi de les unitats fraseològiques antroponímiques catalanes: aplicació al fràsic del Diccionari català-valencià-balear*.

Premi Joan Givanel i Mas de Comunicació Social

Ponència: Maria Corominas (presidenta de la Societat Catalana de Comunicació), Miquel de Moragas i Josep M. Casasús (membres de la Secció de Filosofia i Ciències Socials).

Atorgat a Paula Elguezabal pel treball *L'autonomia de Catalunya als ulls de la premsa argentina. L'anàlisi del debat estatutari dels anys 2005 i 2006 segons els diaris argentins Clarín i La Nación*.

Premi Alexandre Galí de Pedagogia

Ponència: Antoni Joan Colom, Octavi Fullat i Ricard Torrents (membres de la Secció de Filosofia i Ciències Socials).

Atorgat a M. del Mar Esteve i Ràfols pel treball *L'experiència de la lectura en la formació pedagògica dels mestres*.

Premi Ferran Sunyer i Balaguer de Matemàtiques

Ponència: Hyman Bass, Antonio Córdoba, Paul Malliavin, Oriol Serra i Alan Weinstein.

Atorgat a Luis Barreira pel treball *Dimension and recurrence in hyperbolic dynamics*.

Premi Ferran Armengol i Tubau

Ponència: Pere Puig i Bastard, Artur Saurí del Río, Mercedes Ayuso Gutiérrez, Francesc Bonet Armengol, Josep Lluís Pérez Torres, Joan Maria Xiol Quingles i Àngels Roqueta i Rodríguez.

Atorgat a Miguel Ángel Santolino Prieto pel treball *Métodos econométricos para la valoración cualitativa y cuantitativa del daño corporal en el seguro del automóvil*.

Premi Josep M. Sala-Trepat

Ponència: Rick Goetz, Marco Saroglia, Quim Madrenas, Geoffrey Hammond i Jaume Reventós.

Atorgat a Roger Gomis Cabré.

Premi Catalunya d'Economia

Ponència: Pere Puig i Bastard, Artur Saurí del Río, Joan M. Esteban Marquillas, Guillem López Casanovas, Joaquim Muns i Albuixech, Andreu Mas-Colell, Narcís Serra i Serra i Joan Elias i Boada.

Atorgat a Isabel Busom, Lionel Artige, Walter García-Fontes, Inés Macho Satdler, Xavier Martínez Giralt i Rosella Nicolini pel treball *La capacitat innovadora de Catalunya: fets i reptes*. Premi lliurat en acte públic a la Sala Mediterrània de Caixa Catalunya el dia 28 de novembre de 2007.

Premis per a estudiants**Concurs de Joves Sociòlegs**

Ponència: Jordi Garreta, Xavier Godàs i Cristina López.

Premi atorgat a Laia Castelló i Santamaria pel treball *Les formes de gestió del treball domèstic assalariat a l'Estat espanyol*.

Accèssit atorgat a Lluís Pérez Lozano pel treball *Propietat i llibertat en el pensament social grecollatí*.

Premi de l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació

Ponència: M. Josep Rosselló, Eusebi Puyaltó i Josep Obiols.

Atorgat a Elena Carrillo Álvarez pel treball *Disseny d'un crèdit variable sobre hàbits saludables per al 1r cicle de l'ESO*.

Accèssit atorgat a Carme Suàrez i Germà pel treball *Estudi de la resposta immunitària específica en rates alimentades amb una dieta rica en cacau*.

Premi de la Institució Catalana d'Estudis Agraris

Ponència: Joan Ràfols, Ester Torres i Assumpta Serra.

Atorgat a Maria Assumpció Juanola Cadena pel treball *Terapèutica veterinària: evolució o contraposició?*

Premi de la Institució Catalana d'Història Natural

Ponència: Pere Luque Pino, Roser Campeny i Valls i Joan Pino i Vilalta.

Atorgat a Miquel Jover Benjumea pel treball *El poblament vegetal del massís del Montgrí, les illes Medes i l'antic estany de Sobrestany*.

Premi de la Societat Catalana d'Estudis Històrics

Ponència: Jaume Sobrequés, Ricard Soto i Montserrat Sanmartí.

Atorgat *ex aequo* a Maria Lluïsa Fernández Clarés pel treball *L'alfabetització i l'ensenyament de primeres lletres a Terrassa durant el segle XVIII* i a Jaume Fullola Fuster pel treball *La conca lignítifera de Mequinensa (Ebre/Segre). Passat i evolució històrica*.

Premi de la Societat Catalana de Biologia

Ponència: Ferran Azorín, Josep Planas i Miguel Abal.

Atorgat a Diana M. González i Gironès pel treball *Estudi del mecanisme d'inducció d'apoptosi per acadesina en les cèl·lules Jurkat i de l'efecte de l'acadesina en un model in vivo de ratolí*.

Premi de la Societat Catalana de Química

Ponència: Juan Carlos Paniagua, Nora Ventosa i Antoni Llobet.

Atorgat a Ariadna Pepiol i Martí pel treball *Síntesi i funcionalització regioselectiva d'o-carborans i metalocarborans com a nuclis de dendrons i dendrímers*.

Premi de la Societat Catalana de Tecnologia

Ponència: Ramon Izquierdo, Josep M. Fuertes i Víctor Serra.

Atorgat a Daniel Guimarans Serrano pel treball *Un sistema de suport a la presa de decisions en la coordinació de serveis d'emergència en accidents de trànsit*.

Premi de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori

Ponència: Àlex Tarroja, Jordi Oliver, Xavier Mayor i Andreu Ulied.

Atorgat a Marc Bigas Bau pel treball *Transformacions territorials a Osona. Pas-sat i present d'una comarca heterogènia. Bases per a la seva ordenació territorial*.

Premi Évariste Galois de la Societat Catalana de Matemàtiques

Ponència: Pere Ara Bertran, Francesc Perera Domènech i Xavier Xarles Ribas.

Atorgat a Francesc Castellà Cabello pel treball *Definicions equivalents de dominis de Dedekind*.

Premi Jordi Porta i Jué de la Societat Catalana de Física

Ponència: Alfons Albareda Tiana, Albert Bramon, Joan Esteve i Santiago Vall-mitjana.

Atorgat *ex aequo* a Noemí Aguiló Aguayo pel treball *Síntesi i caracterització de nanoestructures Fe@C* i a Carol López Quesada pel treball *Correcció de les aberracions d'un dispositiu de pinces òptiques hologràfiques utilitzant un sensor Shack-Hartmann*.

Premi Lluís Casassas i Simó de la Societat Catalana de Geografia

Ponència: Francesc Nadal, Lluís Riudor i Joan Tort.

Atorgat a Maria Barrachina Jiménez pel treball *La transformació d'un paisatge ra-mader: el cas de la Vall Fosca (Pallars Jussà). 1956/57-2003*.

Accèssit atorgat a Carles Guirado González pel treball *Del despoblament a la re-vitalització demogràfica: canvis en el comportament de la població al Pirineu català (1860-2006). El cas de l'Urgellet i el Baridà (Alt Urgell - Cerdanya)*.

Accèssit atorgat a Narcís Sastre i Fulcarà pel treball *Metropolítica. Ciutat, govern i territori. Una comparativa entre Londres i Barcelona*.

Ajuts i borses**Borses d'estudi Generalitat de Catalunya**

Ponència: Josep Massot (en representació de la Secció Històrico-Arqueològica), Joan A. Argenter (en representació de la Secció Filològica), Josep Missé (en representa-ció del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalu-nya), Lídia Pons (en representació de l'Associació Internacional de Llengua i Literatu-ra Catalanes) i Marc Taxonera (en representació de la Fundació Congrés de Cultura Catalana).

Atorgada a Sandra Bernato (Itàlia) pel treball *El comerç a Girona durant el regnat d'Alfons el Magnànim*.

Atorgada a Aurélie Vialette (França) pel projecte *Edició i estudi del Fons Clavé, cartes i obres inèdites del músic a l'Arxiu Nacional de Catalunya: lletres per a una teoria de la música catalana*.

Atorgada a Mária Bernadett Smid (Hongria) pel treball *La composició del romançer català. Recerca contrastiva entre oralitat i textos escrits*.

Atorgada a Elga Castro Ramos (Estats Units) pel treball «*Més que un club*», *el Barça i la cultura catalana: anàlisi històrica i etnogràfica*.

Borsa d'estudi Abelard Fàbrega

Ponència: Maria Teresa Ferrer, Josep Guitart i Antoni Riera (membres de la Secció Històrico-Arqueològica).

Atorgada a Sebastià Janeras i Vilaró pel treball *Faneromeni. La devoció a la Mare de Déu de la Mercè a l'illa grega de Siros*.

Borsa d'estudi Ramon d'Alòs-Moner

Ponència: Manuel Jorba, Josep Massot i Eva Serra (membres de la Secció Històrico-Arqueològica).

Atorgada a Xavier Bonillo Hoyos pel treball *Estudi bibliogràfic sobre els exemples medievals des del segle XIII al segle XV*.

Borsa d'estudi Eusko-Ikaskuntza - Institut d'Estudis Catalans

Ponència: Eva Serra, Albert Balcells (membres de la Secció Històrico-Arqueològica) i Josep Moran (membre de la Secció Filològica).

Atorgada a Jordi Roca Vernet pel treball *Estudi comparatiu de la cultura constitucional del Trienni Liberal (1820-1823) a Catalunya i a Euskadi*.

Borses d'estudi Països Catalans

Ponència: Ricard Guerrero (secretari científic), Maria Josep Cuenca, Joan Peytavi (membres de la Secció Filològica), Salvador Alegret (membre de la Secció de Ciències i Tecnologia) i Antoni Riera (membre de la Secció Històrico-Arqueològica).

1) En relació amb l'àmbit del País Valencià

Atorgada a Ester Medán Sifre pel treball *Identitat i memòria. Escultura funerària al País Valencià als segles XIV i XV* i a Joan-Carles Ortega i Berenguer pel treball *Dialectometria sobre les cartografies de la llengua catalana: aplicació del cluster analysis per a l'obtenció de resums jeràrquics i arborescents*.

2) En relació amb l'àmbit de la Catalunya del Nord

Atorgada a Francesca Zantedeschi pel treball *Els rossellonesos, la reflexió lingüística i la qüestió nacional al segle XIX*.

Borses Ferran Sunyer i Balaguer

Ponència: Jaume Agudé, Joan Girbau, Pere Pascual i Manuel Castellet.

Atorgades a Roc Alabern, José Manuel Gesto Beiroa, Rubén Sevilla Cárdenas i María Barbero Liñán.

Premis i borses no adjudicats

Premi Lluís Domènech i Montaner de Teoria i Crítica d'Arquitectura

Ponència: Manuel Ribas, Joan Antoni Solans (membres de la Secció de Ciències i Tecnologia) i Xabier Eizaguirre (Universitat Politècnica de Catalunya).

Premi Fundació Mercè Rodoreda

Ponència: Joaquim Molas, Joan Triadú i Joaquim Mallafrè (membres de la Comissió Tècnica de la Fundació Mercè Rodoreda).

Ajuts Fundació Mercè Rodoreda

Ponència: Joaquim Molas, Joan Triadú i Joaquim Mallafrè (membres de la Comissió Tècnica de la Fundació Mercè Rodoreda).

*Premis i borses que han quedat deserts
(no s'hi ha presentat cap candidatura)*

Premi Antoni Fiter i Rossell de Geografia, Història o Dret d'Andorra

Premi dels Amics de l'Art Romànic

Borses d'estudi Països Catalans

- 1) En relació amb l'àmbit de les Illes Balears
- 2) En relació amb l'àmbit de la Franja de Ponent, Andorra i l'Alguer

**Relació d'activitats científiques
organitzades, promogudes
o acollides per l'IEC**

Durant el curs 2007-2008 l'Institut d'Estudis Catalans ha organitzat, promogut o acollit 479 activitats científiques, com ara sessions acadèmiques (plens i sessions inaugurals), debats, taules rodones, jornades, trobades, seminaris, col·loquis, cursos, conferències, presentacions, sortides de treball, etc., la relació de les quals es detalla a continuació.

<i>Activitats</i>	<i>2007-2008</i>
Seminaris	18
Conferències	155
Cursos	10
Trobades	11
Sortides	8
Presentacions	32
Sessions inaugurals	11
Col·loquis	13
Debats	6
Taules rodones	5
Jornades	61
Altres	149
Total	479

Seminaris

— Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 29 i 30 de novembre. Seminari de Tardor «La societat, en transició. La segona renovació de l'escola».

— Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (CSIC), 11 de gener. Seminari «Nous avenços en ecologia microbiana». Coordinadors: Mercè Berlanga i Ramon Massana.

— IEC, 25 i 26 de gener. I Seminari de la Llengua de Signes Catalana.

— IEC, 13 de febrer, Grup de Filosofia Analítica. Seminari «Tenen raó els filòsofs?». Sessió «Tenia raó Wittgenstein?», a càrrec de Salvador Rubio (Universitat de Múrcia).

— IEC, 27 de febrer, Grup de Filosofia Analítica. Seminari «Tenen raó els filòsofs?». Sessió «Tenia raó Hobbes?», a càrrec de Josep Monserrat (Universitat de Barcelona).

— IEC, 12 de març, Grup de Filosofia Analítica. Seminari «Tenen raó els filòsofs?». Sessió «Tenien raó els epicuris?», a càrrec de Manolo Martínez (Universitat de Barcelona).

— IEC, 26 de març, Grup de Filosofia Analítica. Seminari «Tenen raó els filòsofs?». Sessió «Tenia raó Plató?», a càrrec de Josep Macià (Universitat de Barcelona).

— IEC, 2 d'abril, Grup de Filosofia Analítica. Seminari «Tenen raó els filòsofs?». Sessió «Tenia raó Kant?», a càrrec de Salvi Turró (Universitat de Barcelona).

— IEC, 4 d'abril. Seminari «Renovar l'educació. Canviar la societat. L'educació a Catalunya durant la transició democràtica, 1970-1983».

— IEC, 16 d'abril, Grup de Filosofia Analítica. Seminari «Tenen raó els filòsofs?». Sessió «Tenia raó Kuhn?», a càrrec de José Díez (Universitat de Barcelona).

— IEC, 30 d'abril, Grup de Filosofia Analítica. Seminari «Tenen raó els filòsofs?». Sessió «Tenia raó Kant?», a càrrec de Berta Pérez (Universitat de València).

— IEC, 7 de maig, Grup de Filosofia Analítica. Seminari «Tenen raó els filòsofs?». Sessió «Tenia raó Bernard Williams?», a càrrec de Josep Corbí (Universitat de València).

— Agrupació Astronòmica d'Osona, 20 de maig. «Per Déu i per la Ciència. La contribució eclesiàstica a les ciències en la Catalunya de la Restauració», a càrrec de Jordi Bohigas (Universitat de Girona).

— IEC, 21 de maig, Grup de Filosofia Analítica. Seminari «Tenen raó els filòsofs?». Sessió «Tenia raó Stuart Mill?», a càrrec de Maria Verdaguer (IES Investigador Blanxart).

— IEC, 29 i 30 de maig. Seminari de Primavera «Primavera pedagògica».

— IEC, 4 de juny, Grup de Filosofia Analítica. Seminari «Tenen raó els filòsofs?». Sessió «Tenia raó Wittgenstein?», a càrrec de Josep Lluís Prades (Universitat de Girona).

Conferències

— IEC, 13 de setembre. «Present and future of emergent and reemergent zoo-

otic viruses», a càrrec d'Albert Osterhaus, veterinari i viròleg, identificador del virus de la influença aviària i els H5N1 i H7N7 de la influença humana. La presentació del conferenciant fou a càrrec de Joan Nogareda, acadèmic numerari de l'Acadèmia de Ciències Veterinàries de Catalunya.

— Sala Turró, Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 17 de setembre. «Presència de l'obra de Maquiavel a Espanya en els segles XVI i XVII», a càrrec d'Helena Puigdomènech, professora de filologia romànica (Universitat de Barcelona).

— Sala d'Actes, Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals, 3 d'octubre. «An axiomatic approach for an unitary description of the processes of sexual and clonal reproduction, development and regeneration», a càrrec de Lorenzo Colombo (Departament de Biologia Animal, Universitat de Pàdua, Itàlia).

— Sala d'Actes, Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals, 5 d'octubre. «Diversidad genética en *Lepidorhombus*. Aplicaciones a la conservación del recurso pesquero», a càrrec d'Eva García-Vázquez (Departament de Biologia Funcional, Universitat d'Oviedo, Astúries).

— IEC, 5 d'octubre. Conferència «2008, Any Internacional de les Llençües». Hi intervingueren Joan A. Argenter, director de la Càtedra UNESCO de

Llengües i Educació de l'IEC i membre de l'IEC, i Mònica Sabata, directora de l'Institut Linguapax. Presentà l'acte Gisa Mohr, coordinadora de les escoles Linguapax de Catalunya.

— Aula de Graus, Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona, 11 d'octubre. «Cis and trans acting determinants of *Sonic hedgehog* expression in the mammalian forebrain», a càrrec de Douglas Epstein (Departament de Genètica, Facultat de Medicina, Universitat de Pennsilvània, Filadèlfia, Estats Units).

— Octubre Centre de Cultura Contemporània, 15 d'octubre. Cicle de conferències de divulgació i debat «Estem sols a l'Univers?». Conferència «Com aparegué la vida en la Terra? Quins processos químics permeteren aquest miracle?», a càrrec de Juli Peretó.

— Octubre Centre de Cultura Contemporània, 17 d'octubre. Cicle de conferències de divulgació i debat «Estem sols a l'Univers?». Conferència «Durant la major part de la història de la vida, els microbis han estat els amos absoluts del planeta», a càrrec de Juli Peretó.

— Auditori, Residència d'Investigadors (CSIC), 23 d'octubre. «Globalitzant la religió», a càrrec de Peter L. Berger, director de l'Institut de Cultura, Religió i Afers Mundials de la Universitat de Boston (EUA).

— Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 24 d'octubre. «Genomes i epigenomes: variabilitat genètica sense

canvis de la seqüència de nucleòtids», a càrrec de Lluís Serra, catedràtic de la Universitat de Barcelona.

— Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 25 d'octubre. «La nova directiva sobre responsabilitat ambiental (ELD): els incendis forestals de 1994 i 1998 a la Catalunya Central com a cas d'estudi», a càrrec de Roberto Molowny-Horas, investigador del CREAM, i Pere Riera (Departament d'Economia Aplicada, Universitat Autònoma de Barcelona).

— IEC, 25 d'octubre. «Breu viatge pel món de les comunicacions mòbils: de la primera a la quarta generació», a càrrec de Ramon Agustí, catedràtic de la Universitat Politècnica de Catalunya.

— Octubre Centre de Cultura Contemporània, 29 d'octubre. Cicle de conferències de divulgació i debat «Estem sols a l'Univers?». Conferència «Hi ha o hi ha hagut vida en algun altre món del nostre sistema solar, a més de la Terra?», a càrrec de Fernando J. Ballesteros.

— Octubre Centre de Cultura Contemporània, 31 d'octubre. Cicle de conferències de divulgació i debat «Estem sols a l'Univers?». Conferència «El Sol té una cort de vuit planetes. És açò comú? Abunden els planetes en altres estels?», a càrrec de Juan Fabregat.

— Octubre Centre de Cultura Contemporània, 5 de novembre. Cicle de conferències de divulgació i debat «Estem sols a l'Univers?». Conferència «Hi ha llocs perillosos en la galàxia, on mai es

podrà desenvolupar la vida?», a càrrec d'Amèlia Ortiz.

— Universitat Rovira i Virgili, 6 de novembre. «Una llengua, una norma. Commemoració del setanta-cinquè aniversari de les *Normes* de Castelló», a càrrec de Miquel Àngel Pradilla, professor de la Universitat Rovira i Virgili i membre de la Secció Filològica de l'IEC. La presentació fou a càrrec de Joan Martí i Castell, catedràtic de la Universitat Rovira i Virgili i president de la Secció Filològica de l'IEC. També hi intervingué Vicent Pitarch, professor de la Universitat Jaume I i membre de la Secció Filològica de l'IEC.

— Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona, 6 de novembre. «Aerosoles: dinámica, modelos, simulaciones numéricas y comparación con experimentos», a càrrec de José L. Castillo (Departament de Física Matemàtica i de Fluids, Facultat de Ciències, UNED, Madrid).

— Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, 6 de novembre. «Els riscos climàtics en perspectiva històrica. Singularitat i aplicabilitat de la informació climàtica continguda en arxius històrics», a càrrec de Mariano Barriandos, investigador Ramón y Cajal.

— Octubre Centre de Cultura Contemporània, 7 de novembre. Cicle de conferències de divulgació i debat «Estem sols a l'Univers?». Conferència «Està l'Univers dissenyat per a la vida, o som una

casualitat? Té validesa el principi antròpic?», a càrrec de Vicent J. Martínez.

— Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (CSIC), 9 de novembre. «Cascades submarines a la Mediterrània nord-occidental», a càrrec de Pere Puig (Departament de Geologia Marina, Institut de Ciències del Mar, Barcelona).

— Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona, 12 de novembre. «Aplicació d'un sistema de velocimetria per imatge de partícules (PIV) en un procés de filatura tèxtil», a càrrec de José Antonio Tornero, enginyer industrial, investigador de l'Institut Tèxtil de Terrassa.

— Octubre Centre de Cultura Contemporània, 12 de novembre. Cicle de conferències de divulgació i debat «Estem sols a l'Univers?». Conferència «SETI és la recerca científica de senyals de civilitzacions extraterrestres. Com funciona?», a càrrec d'Amèlia Ortiz.

— Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals, 14 de novembre. Conferència «Food and temperature effects on copepod reproduction», a càrrec de Christina Augustin (Universitat de Bergen i Departament de Biologia Marina i Oceanografia, Institut de Ciències del Mar, Barcelona).

— Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (CSIC), 14 de novembre. «Photonic technologies applied to environmental biosystems», a

càrrec de Corrado Costa i Palo Menesatti (Consell per a la Recerca en Agricultura, Roma, Itàlia).

— IEC, 14 de novembre. «Caracterització tecnològica i grau de desenvolupament econòmic d'explotacions agropecuàries a nivell de municipi», a càrrec de Rafael Trueta Santiago, professor de la Facultat de Medicina, Veterinària i Zootècnia de la Universitat Nacional Autònoma de Mèxic i expresident de l'Acadèmia Veterinària Mexicana.

— Octubre Centre de Cultura Contemporània, 14 de novembre. Cicle de conferències de divulgació i debat «Estem sols a l'Univers?». Conferència «Si contactem amb una altra civilització, quin llenguatge podríem utilitzar per a comunicar-nos», a càrrec de Fernando J. Ballesteros.

— Escola Politècnica Superior de Lleida, Campus de Cappont, Universitat de Lleida, 14 de novembre. «L'Institut d'Estudis Catalans com a acadèmia de la llengua», a càrrec de Joan Martí i Castell, president de la Secció Filològica de l'IEC.

— IEC, 18, 19 i 20 de novembre. Conferència Europea de Microbiologia Clínica i Malalties Infeccioses 2007 (ESCMID Conference 2007).

— Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 19 de novembre. Conferències magistrals del curs 2007-2008. Lectura dramatitzada de l'obra de teatre *Oxigen*, de Carl Djerassi i Roald

Hoffmann. Dirigida per Míriam Alamaný i Carles Martínez i presentada per Carl Djerassi.

— Octubre Centre de Cultura Contemporània, 19 de novembre. Cicle de conferències de divulgació i debat «Estem sols a l'Univers?». Conferència «Si hi ha més civilitzacions intel·ligents en la galàxia, per què no les veiem? On són?», a càrrec d'Alberto Fernández.

— Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 21 de novembre. Conferències magistrals del curs 2007-2008. Conferència «Genòmica marina», a càrrec de Carles Pedrós-Alió (Institut de Ciències del Mar, CSIC, Barcelona).

— Octubre Centre de Cultura Contemporània, 21 de novembre. Cicle de conferències de divulgació i debat «Estem sols a l'Univers?». Conferència «L'equació de Drake ens permetrà estimar quantes civilitzacions extraterrestres hi ha», a càrrec de Vicent J. Martínez.

— IEC, 22 de novembre. Cicle de conferències sobre el setanta-cinquè aniversari de les *Normes* de Castelló. Conferència «L'espai de la llengua escrita, o la percepció de la unitat», a càrrec de Joan Francesc Mira, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials.

— Universitat de les Illes Balears, 23 de novembre. «Shedding “light” on host-pathogen interactions», a càrrec de Siouxsie Wiles (Departament de Malalties Infeccioses i Immunitat, Col·legi Imperial, Londres, Regne Unit).

— Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, 26 de novembre. «L'RNA genòmic del virus *norwalk* és infecció en cèl·lules humanes», a càrrec de Susana Guix (Departament de Microbiologia, Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona).

— Escola Massana, 28 de novembre. «Darwin i el pensament filogenètic», a càrrec de Juli Peretó (Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva, Universitat de València).

— IEC, 28 de novembre. «La conducció automàtica a les línies de metro. Aplicació a la L9 de metro de Barcelona», a càrrec de Marta Navarro Ezquerria.

— Centre de Cultures i Cooperació Transfronterera, Campus de Cappont, Universitat de Lleida, 28 de novembre. «Simplement valencians: les *Normes* de Castelló, revisitades», a càrrec d'Amadeu Viana, professor del Departament de Filologia Catalana i Comunicació de la Universitat de Lleida.

— Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (CSIC), 30 de novembre. «Contemporary biogeochemistry and microbial ecology of a paleoclimatological treasure in the Caribbean sea», a càrrec de Gordon Taylor (Departament de Biologia Marina i Oceanografia, Institut de Ciències del Mar, Barcelona).

— Sala d'Actes de l'Espai Cultural Pere Stämpfli, 30 de novembre. «Cent

anys de l'Institut d'Estudis Catalans», a càrrec de Salvador Giner, president de l'IEC.

— Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 10 de desembre. Cicle de conferències «Els premis Nobel de l'any 2007». Conferència sobre el Premi Nobel de Literatura concedit a Doris Lessing: «Doris Lessing o el triomf de la lectura», a càrrec de Marta Pessarrodona, poeta i traductora.

— IEC, 10 de desembre. «Oltre la grata: nuove indagini sulla tomba di S. Paolo a Roma», a càrrec de Giorgio Filippi, director de les excavacions de la basílica de Sant Pau Extramurs, organitzada amb la col·laboració de la Universitat Autònoma de Barcelona i l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica.

— Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 11 de desembre. Cicle de conferències «Els premis Nobel de l'any 2007». Conferència sobre el Premi Nobel de Física concedit a Albert Fert i Peter Grünberg: «La magnetoresistència gegant o l'art de manipular l'espín», a càrrec de Xavier Batlle (Departament de Física Fonamental i Institut de Nanociència i Nanotecnologia, Universitat de Barcelona).

— Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, 11 de desembre. «El paisatge rural del Bages», a càrrec de Llorenç Ferrer i Alòs, catedràtic d'Història Contemporània (Universitat de Barcelona).

— Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 12 de desembre. Cicle de

conferències «Els premis Nobel de l'any 2007». Conferència sobre el Premi Nobel de Fisiologia o Medicina concedit a Mario R. Capecchi, Martin J. Evans i Oliver Smithies: «Manipulacions genètiques amb cèl·lules mare embrionàries que obren camí a la teràpia gènica», a càrrec de Jaume Reventós (Grup de Recerca Biomèdica de l'Hospital de la Vall d'Hebron i president de la Societat Catalana de Biologia).

— Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 13 de desembre. Cicle de conferències «Els premis Nobel de l'any 2007». Conferència sobre el Premi Nobel de Química concedit a Gerhard Ertl: «Nous avenços en catàlisi i superfícies sòlides», a càrrec de Jordi Llorca (Institut de Tècniques Energètiques, Universitat Politècnica de Catalunya).

— IEC, 20 de desembre. Cicle de conferències «Els premis Nobel de l'any 2007». Conferència sobre el Premi Nobel d'Economia concedit a Leonid Hurwicz, Eric S. Maskin i Roger B. Myerson: «El disseny de mecanismes econòmics com a eina d'enginyeria social», a càrrec de Xavier Calsamiglia (Departament d'Economia i Empresa, Universitat Pompeu Fabra).

— Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (CSIC), 9 de gener. «Geoacoustic characterization of the near seabed composition on the Porcupine Bank and the Malin Sea, Ireland», a càrrec de Xavier Monteys (Sec-

ció Marina i de Geofísica, Centre de Mesurament Geològic d'Irlanda, Dublín).

— IEC, 16 de gener. Cicle de conferències «Els premis Nobel de l'any 2007». Conferència sobre el Premi Nobel de la Pau concedit a Al Gore i al Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic (IPCC): «Per què el canvi climàtic és una veritat incòmoda?», a càrrec de Josep Enric Llebot (Departament de Física, Universitat Autònoma de Barcelona, membre de la Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC).

— Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 16 de gener. «El sistema català de reproducció: nova temporada», a càrrec d'Anna Cabré, directora del Centre d'Estudis Demogràfics i catedràtica de Geografia Humana de la Universitat Autònoma de Barcelona.

— Facultat de Filologia, Universitat de Barcelona, 17 de gener. «How modern Norwegian came into being. On the development of competing national standards», a càrrec d'Ernst Håkon Jahr (Departament d'Estudis Noruecs i Ciències de la Informació, Universitat d'Agder, Noruega).

— IEC, 18 de gener. «The standardization of modern Norwegian: origin, development and prospects», a càrrec d'Ernst Håkon Jahr (Departament d'Estudis Noruecs i Ciències de la Informació, Universitat d'Agder, Noruega).

— Facultat de Química, Universitat de Barcelona, 21 de gener. Con-

ferències emmarcades dins els actes de la 13a Conferència Fèlix Serratosa. Presentació de l'acte a càrrec de Miquel Pericàs, catedràtic de Química Orgànica (Universitat de Barcelona). «Las bases moleculares de la activación de los factores de crecimiento para fibroblastos», a càrrec de Manuel Martín-Lomas, director científic (CIC Biomagune, Parc Tecnològic de Sant Sebastià); «Metathesis: catalysts and applications», a càrrec de Robert H. Grubbs, professor de química Victor Atkins i Elisabeth Atkins (Institut de Tecnologia de Califòrnia, EUA).

— Facultat de Ciències, Universitat Autònoma de Barcelona, 22 de gener. Conferència emmarcada dins dels actes de la 13a Conferència Fèlix Serratosa: «New ligands and applications for olefin metathesis catalysts», a càrrec de Robert H. Grubbs, professor de Química Victor Atkins i Elisabeth Atkins (Institut de Tecnologia de Califòrnia, EUA).

— IEC, 22 de gener. «Motores para satélites: tecnologías avanzadas y tendencias de diseño», a càrrec de Manuel Martínez Sánchez, professor d'aeroespai a l'Institut Tecnològic de Massachusetts (EUA) i professor visitant de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeries Industrial i Aeronàutica de Terrassa.

— IEC, 23 de gener. Sessió de clausura del I Centenari de l'Institut d'Estudis Catalans. Durant l'acte es pronuncia la conferència «L'aportació de les ciències socials al coneixement», a càr-

rec d'Antoni Serra i Ramoneda, membre de l'IEC.

— Facultat de Ciències, Universitat Autònoma de Barcelona (Bellaterra), 24 de gener. «La nova directiva sobre responsabilitat ambiental (ELD): els incendis forestals de 1994 i 1998 a la Catalunya Central com a cas d'estudi», a càrrec de Roberto Molowny-Horas (CREAF, Universitat Autònoma de Barcelona, Bellaterra).

— IEC, 24 de gener. Conferències magistrals del curs 2007-2008. «Fongs i salut humana», a càrrec de Josep Piqueras (Hospital de la Vall d'Hebron, Barcelona).

— Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (CSIC), 25 de gener. «Sea-surface temperature influence on surface wind stress», a càrrec de Dudley Chelton (Facultat de Ciències Oceàniques i Atmosfèriques, Universitat de l'Estat d'Oregon, Corvallis, Oregon, EUA).

— Universitat de les Illes Balears, 25 de gener. «Interconexión entre la virulencia y la resistencia a los antibióticos de *Pseudomas aeruginosa*», a càrrec de José Luis Martínez (Centre Nacional de Biotecnologia, Madrid).

— IEC, 28 de gener. «Sistemes mediàtics comparats: tres models de relació entre els mitjans de comunicació i la política», a càrrec de Daniel Hallin, catedràtic i director del Departament de Comunicació de la Universitat de San Diego (Califòrnia, EUA).

— IEC, 28 de gener. Cicle de conferències «Temes de debat contemporani a Catalunya: una perspectiva en clau econòmica». Conferència inaugural: «Aspectes econòmics de la problemàtica de l'habitatge», a càrrec de Joan Ràfols, economista.

— Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, 31 de gener. «Análisis genético y fenotípico de variantes de la proteasa NS3/4A del virus de la hepatitis C (VHC)», a càrrec de Sandra Franco (Fundació IrsiCaixa, Badalona).

— Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, 31 de gener. «Importancia del diagnóstico molecular de virus causantes de infecciones del tracto respiratorio inferior y superior en población adulta e infantil», a càrrec de Marta Camps (Servei de Microbiologia, Hospital Clínic i Provincial de Barcelona).

— Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (CSIC), 1 de febrer. «Com es pot descriure el moviment? Un repàs des dels astres fins als fluids turbulents (i la seva implicació en l'estudi del mar)», a càrrec de Jaume Piera (Unitat de Tecnologia Marina, Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals, Barcelona).

— Escola Industrial, 6 de febrer. «El claustre del monestir de Ripoll», a càrrec de Verònica Jiménez (Universitat de Barcelona).

— IEC, 7 de febrer. Conferències magistrals del curs 2007-2008. «A vida

no limite e as suas aplicações biotecnológicas», a càrrec de Milton da Costa (Universitat de Coïmbra, Portugal).

— IEC, 8 de febrer. Conferències magistrals del curs 2007-2008. «Modelos de negocio de las revistas de acceso abierto», a càrrec de M. Francisca Abad (Universitat de València). A continuació hi hagué una presentació de Manuscript Central™ Feature Highlights (gestió digital d'articles), a càrrec de David H. Thomas (ScholarOne-Thomson, Londres).

— Universitat de les Illes Balears, 8 de febrer. «Discovery of host factors that influence *Klebsiella pneumoniae* infection», a càrrec de Christian Frank (Centre Internacional de Medicina Respiratòria Avançada, Bunyola, Mallorca).

— Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (CSIC), 15 de febrer. «ICMDivulga: 4 años de divulgación científica en el Institut de Ciències del Mar», a càrrec d'Elisabetta Broglio (Institut de Ciències del Mar, Barcelona).

— IEC, 18 de febrer. Cicle de conferències «Temes de debat contemporani a Catalunya: una perspectiva en clau econòmica». Conferència «El transport aeri a Catalunya: la lògica del mercat i els objectius polítics», a càrrec de Joan Clavera, catedràtic d'Economia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona.

— Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona, 21 de febrer. Acte d'homenatge a Jesús Lalinde Abadía, catedrà-

tic d'Història del Dret i de les Institucions. Durant l'acte es pronuncià la conferència «Dret històric i nacionalisme polític a la Catalunya d'avui», a càrrec de Romà Piña Homs, catedràtic emèrit de la Universitat de les Illes Balears i acadèmic corresponent de la Reial Acadèmia de Bones Lletres.

— Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (CSIC), 22 de febrer. «Turismo polar, sus hechos y sus desechos», a càrrec de Juan Kratzmeir (Travel & Fotos, Barcelona).

— Universitat de les Illes Balears, 22 de febrer. «Integrans en *Pseudomas* i en mostres ambientals», a càrrec de Claudia Scotta (Grup de Microbiologia, Universitat de les Illes Balears, Palma).

— Escola Industrial, 27 de febrer. «El claustre de la catedral de Barcelona», a càrrec de Joan Valero.

— IEC, 27 de febrer. «La transformació econòmica d'Andorra durant el segle xx», a càrrec de Maria Jesús Lluelles (Universitat de Saragossa).

— Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (CSIC), 29 de febrer. «The plankton ecology of Lake Kivu (East Africa) and the unexpected consequences of the introduction of a sardine from lake Tanganyika», a càrrec d'Hugo Sarmento (Departament de Biologia Marina, Institut de Ciències del Mar, Barcelona).

— IEC, 4 de març. Cicle de conferències «Física oberta». Conferència

«L'LHC: l'accelerador de partícules més gran del món», a càrrec de Lluís Garrido Beltran (Departament d'Estructura i Constituents de la Matèria, Facultat de Física, Universitat de Barcelona).

— Facultat de Geologia, Universitat de Barcelona, 5 de març. Acte acadèmic en homenatge a Lluís Solé i Sabarís en el centenari del seu naixement, amb David Serrat, president de la Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC; Carmina Virgili, directora de la Secció de Ciències de la Terra (Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona); Manuel Fernández, director de l'Institut de Ciències de la Terra Jaume Almera (CSIC), i Miquel Àngel Cuevas, degà de la Facultat de Geologia (Universitat de Barcelona). Conferència magistral «Climate change and alpine glaciers. Trees vs. ice», a càrrec de Christian Schlüchter (Institut de Geologia, Universitat de Berna, Suïssa).

— IEC, 5 de març. «Conèixer-se a un mateix: l'educació del sistema immunitari en el nostre organisme», a càrrec de José Aramburu (Departament de Ciències Experimentals i de la Salut, Universitat Pompeu Fabra, Barcelona).

— IEC, 5 de març. Conferències magistrals del curs 2007-2008. «Laura Bassi e Giuseppe Veratti, una coppia "elettrica" nell'Italia dei Lumi», a càrrec de Marta Cavazza (Universitat de Bolonya, Itàlia).

— Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (CSIC), 6 de

març. «Basic pathology of aquacultured bivalves», a càrrec d'Inke Sunila (Departament d'Aqüicultura, Oficina d'Aqüicultura, Milford, Estat de Connecticut, EUA).

— Facultat de Biociències, Universitat Autònoma de Barcelona (Bellaterra), 6 de març. «Aplicación de técnicas de microscopia al estudio de ambientes extremos para la vida», a càrrec de Jacek Wierzchos (Universitat de Lleida).

— Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (CSIC), 7 de març. «Temporal and spatial evolution of a *Pseudo-nitzschia* spp. thin layer in relation to physical processes in the Ría of Pontevedra, NW Spain», a càrrec de Lourdes Velo (Institut Espanyol d'Oceanografia, Vigo).

— Universitat de les Illes Balears, 7 de març. «Interacció d'*Haemophilus influenzae* no tipable amb les cèl·lules de l'epiteli respiratori», a càrrec de Pau Morrey (CIMERA, Bunyola, Mallorca).

— IEC, 10 de març. Cicle de conferències «Temes de debat contemporani a Catalunya: una perspectiva en clau econòmica». Conferència «El sector de l'esport, entre la precarietat i la globalització», a càrrec de Joan A. Camuñas i Feijoo.

— IEC, 11 de març. «Els bioconservadors», a càrrec d'Emili Montesinos (Centre d'Innovació i Desenvolupament en Sanitat Vegetal).

— Facultat de Biociències, Universitat Autònoma de Barcelona, 12 de març. «Desenvolupament de mètodes

moleculars per a la monitorització d'agents de control biològic», a càrrec d'Esther Badosa (Universitat de Girona).

— IEC, 12 de març. «És un art la foneria. Escultures foses», a càrrec de Jordi Tartera Barrabeig, enginyer industrial del Departament de Ciència dels Materials i Enginyeria Metal·lúrgica de la Universitat Politècnica de Catalunya.

— Campus de Burjassot, Universitat de València, 14 de març. Jornada sobre Cèl·lules Mare i Càncer, a càrrec d'Ariel Ruiz (Universitat de Ginebra, Suïssa).

— Escola Industrial, 26 de març. «Burgs, viles i llocs: l'espai urbà al Maresme medieval», a càrrec de Joaquim Graupera.

— IEC, 26 de març. «Geographical scales of uneven development in post-socialist Hungary», a càrrec de Judit Timar (Acadèmia Hongaresa de Ciències, Centre d'Estudis Regionals).

— Campus de Bellvitge, Universitat de Barcelona, 31 de març. «Variant polyubiquitin chains as regulatory cues in signalling, cell cycle and DNA damage responses», a càrrec de Timothy T. Thompson (Departament de Biologia Molecular i Cel·lular, Institut de Biologia Molecular, CSIC, Parc Científic de Barcelona).

— Institut de Bioenginyeria, Universitat Miguel Hernández, 1 d'abril. «From exocrine epithelium to phytoplankton: a general paradigm for regulated exocytosis», a càrrec de Pedro Verduo

(Universitat de Washington, Estats Units d'Amèrica).

— Museu d'Història de Catalunya, 1 d'abril. Cicle de conferències sobre Jaume I, amb motiu del vuitè centenari del seu naixement. «Jaume I: una valoració del regnat», a càrrec de Josep Maria Salrach.

— Centre Cultural La Llacuna, 1 d'abril. «Les dioxines, mites i realitat», a càrrec de Josep Rivera (Departament d'Ecotecnologies, Institut d'Investigació Química i Ambiental de Barcelona, CSIC).

— Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (CSIC), 4 d'abril. «Cooking with ecological stoichiometry: interactive effects of temperature and resources on bacterial metabolism», a càrrec d'Ed Hall (Departament d'Ecologia d'Aigua Dolça, Universitat de Viena, Àustria).

— Universitat de les Illes Balears, 4 d'abril. «Estrategias de análisis del sistema de secreción tipo III y sus efectores en *Pseudomonas syringae*», a càrrec de Carmen Beuzón (Departament de Biologia Cel·lular, Universitat de Màlaga).

— Museu d'Història de Catalunya, 8 d'abril. Cicle de conferències sobre Jaume I, amb motiu del vuitè centenari del seu naixement. «El rei conqueridor: les conquestes de Mallorca, València i Múrcia», a càrrec d'Antoni Furió.

— IEC, 9 d'abril. Cicle de conferències «Física oberta». Conferència «Una aproximació fisiològica als proces-

sos oceànics», a càrrec de Josep Lluís Pelegrí (Departament d'Oceanografia Física, Institut de Ciències del Mar, CSIC).

— Museu d'Història de Catalunya, 15 d'abril. Cicle de conferències sobre Jaume I, amb motiu del vuitè centenari del seu naixement. «El rei i la història, claus de lectura per a un cronista i un monarca», a càrrec de Stefano Maria Cingolani.

— IEC, 16 d'abril. «La ciutat representada: de la Barcelona olímpica a la Barcelona turística», a càrrec de Núria Benach Rovira, professora titular de geografia humana (Universitat de Barcelona).

— Institut de Bioenginyeria, Universitat Miguel Hernández, 17 d'abril. «Signal transduction of glucagon secretion», a càrrec d'Elaine Vieira (Institut Karolinska, Estocolm, Suècia).

— Campus de Burjassot, Universitat de València, 18 d'abril. «Mecanismes d'expansió de l'escorça cerebral en mamífers superiors», a càrrec de Víctor Borrell (Institut de Neurociències d'Alacant, Universitat Miguel Hernández, CSIC, Sant Joan d'Alacant).

— Universitat de les Illes Balears, 18 d'abril. «*Salinibacter ruber*, diversitat metabòlica i genètica», a càrrec de Jocelyn Brito (Institut Mediterrani d'Estudis Avançats, CSIC, Esporles, Mallorca).

— Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, 24 d'abril. «Recerca de receptors de la transmissió de potyvirus per insectes», a càrrec de Juan José López-

Moya (Laboratori de Genètica Molecular Vegetal, Consorci CSIC-IRTA, Institut de Biologia Molecular de Barcelona).

— Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (CSIC), 25 d'abril. «Situació crítica de l'anxova arreu de les costes espanyoles. Darrers resultats obtinguts a la Mediterrània», a càrrec d'Isabel Palomera (Departament de Recursos Marins Renovables, Institut de Ciències del Mar, CSIC, Barcelona).

— Universitat de les Illes Balears, 25 d'abril. «*Haemophilus influenzae lipopolysaccharide*», a càrrec de Derek Hood (Grup de Malalties Infeccioses Moleculares).

— IEC, 28 d'abril. Cicle de conferències «Temes de debat contemporani a Catalunya: una perspectiva en clau econòmica». Conferència «L'empresa familiar moderna», a càrrec d'Albert Gimeno.

— IEC, 29 d'abril. Cicle de conferències «Física oberta». Conferència «Light in the Nano World», a càrrec de Niek F. van Hulst, professor ICREA (Institut de Ciències Fotòniques, ICFO).

— Museu d'Història de Catalunya, 29 d'abril. Cicle de conferències sobre Jaume I, amb motiu del vuitè centenari del seu naixement. «Cristians, moros i jueus en el regnat de Jaume I», a càrrec d'Ernest Belenguer.

— Escola Industrial, 30 d'abril. «Les capes del cardenal Albornoz i del bisbe Bellera. Una mateixa lectura ico-

nogràfica en dos moments del brodat anglès del segle XIV», a càrrec de Rosa M. Martín (Museu Tèxtil i d'Indumentària, Barcelona).

— Institut de Bioenginyeria, Universitat Miguel Hernández, 6 de maig. «Activació del canal TRPC5 per estimulació osmòtica», a càrrec de Sergi Soriano (Unitat de Neurobiologia Cel·lular i de Sistemes, Institut de Neurociències, Universitat Miguel Hernández, CSIC, Sant Joan d'Alacant).

— IEC, 7 de maig. Conferències magistrals del curs 2007-2008. «Deriva continental i geologia del petroli a l'Atlàntida», a càrrec de Cai Puigdefàbregas (Universitat de Trondheim, Noruega).

— Universitat de les Illes Balears, 9 de maig. «Potencial d'Istpst9 com a eina biotecnològica», a càrrec de Joseph A. Christie Oleza (Grup de Microbiologia, Universitat de les Illes Balears, Palma).

— IEC, 15 de maig. «El poder de buscar», a càrrec de Ricardo Baeza-Yates, vicepresident de Yahoo! Research per a Europa i professor associat de la Universitat Pompeu Fabra.

— Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (CSIC), 16 de maig. «The physical ecology of marine microbes: making a living in a patchy ocean», a càrrec de Roman Stocker (Departament d'Enginyeria Civil i Ambiental, MIT, EUA).

— Universitat de les Illes Balears, 16 de maig. «Resposta de *Klebsiella*

pneumoniae a pèptids antimicrobians», a càrrec d'Enrique Llobet Brossa (Centre Internacional de Medicina Respiratòria Avançada, Bunyola, Mallorca).

— Institut de Bioenginyeria, Universitat Miguel Hernández, 19 de maig. «The developmental basis of disease: role of environment and epigenetics», a càrrec de Jerrold Heindel, administrador de programa científic (Institut Nacional de Ciències de la Salut Ambiental, Parc Triangle de la Recerca, Carolina del Nord, EUA).

— IEC, 19 de maig. Cicle de conferències «Temes de debat contemporani a Catalunya: una perspectiva en clau econòmica». Conferència «Aspectes econòmics del canvi climàtic», a càrrec de Josep Garriga.

— Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC), 20 de maig i 12 i 25 de juny. Cicle de conferències «Democratitzacions». Conferència «Imaginant utopies reals», a càrrec d'Erik Olin Wright (Universitat de Wisconsin a Madison, Estats Units d'Amèrica).

— IEC, 20 de maig. Cicle de primavera de conferències «Immigració i llengua», a càrrec d'Oriol Amorós, secretari per a la Immigració del Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya, i de Diego Arcos (associació Immi.Cat).

— Llotja del Cànem, seu a la ciutat de la Universitat Jaume I, 22 de maig. «La figura del rei Jaume I i el seu

temps», a càrrec d'Enric Guinot, catedràtic d'Història Medieval de la Universitat de València i membre de la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC.

— Institut de Bioenginyeria, Universitat Miguel Hernández, 23 de maig. «Nerve regeneration - learning from our ancestors?», a càrrec de David Tonge (Centre Wolfson de Malalties Relacionades amb l'Edat, Facultat de Ciències de la Salut i Biomèdiques, King's College de Londres, Regne Unit).

— Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (CSIC), 23 de maig. «Impacto del derretimiento glaciar sobre el plancton de las zonas costeras en la península Antártica», a càrrec de Verónica Fuentes (Departament de Biologia Marina i Oceanografia, Institut de Ciències del Mar, Barcelona).

— Universitat de les Illes Balears, 23 de maig. «Gens de virulència del bacteri fitopatogen *Ralstonia solanacearum*», a càrrec de Marc Valls (Departament de Genètica, Universitat de Barcelona).

— Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona, 26 de maig. «The evolutionary origins of meiosis from mitosis: a new hypothesis by Adam Wilkins and Robin Holliday», a càrrec d'Adam S. Wilkins (ByoEssays, Cambridge, Regne Unit).

— Consell Superior d'Investigacions Científiques, 28 de maig. «Els riscos de ser nen a l'edat mitjana», a càrrec de Josep Maria Salrach, catedràtic de la Universitat Pompeu Fabra i membre de l'IEC.

— IEC, 28 de maig. Conferències magistrals del curs 2007-2008. «Ecologia i arquitectura: empirisme i creativitat», a càrrec de Ramon Folch, president del Consell Social de la Universitat Politècnica de Catalunya i membre de la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC.

— Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, 29 de maig. «Caracterización de la proteína vSLAM del citomegalovirus y su posible implicación en inmunoevasión», a càrrec de Gloria Montañés (Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer, Barcelona).

— Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, 29 de maig. «Estatus conformacional de los cuerpos de inclusión bacterianos», a càrrec de Núria González Montalbán (Institut de Biotecnologia i Biomedicina, Universitat Autònoma de Barcelona).

— Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (CSIC), 30 de maig. «Las proliferaciones de medusas: causas antropogénicas o cambio global», a càrrec de Dacha Atienza (Departament de Biologia Marina i Oceanografia, Institut de Ciències del Mar, Barcelona).

— Universitat de les Illes Balears, 30 de maig. «La hipermutació catalitza l'adaptació genètica de *Pseudomonas aeruginosa* en les vies respiratòries dels pacients amb fibrosi cística», a càrrec d'Ana Mena (Servei de Microbiologia i Unitat d'Investigació, Hospital Universitari Son Dureta, Palma).

— IEC, 9 de juny. Cicle de conferències «Temes de debat contemporani de Catalunya: una perspectiva en clau econòmica». Conferència «El mercat dels drets d'emissió i l'impacte que té a Catalunya», a càrrec de Miquel Cabré i Xavier Farriols.

— IEC, 10 de juny. «La alta velocidad sin fronteras», a càrrec de Ramón Conde Muñoz, director de màrqueting i comunicació de TP Ferro.

— IEC, 11 de juny. Conferència del guanyador del Premi Josep M. Sals-Trepal 2007. «New approaches to old questions: comparative genomics and gene-expression analysis in human brain evolution», a càrrec de Mario Cáceres (Centre de Regulació Genòmica, Barcelona).

— Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC), 20 de maig i 12 i 25 de juny. Cicle de conferències «Democratitzacions». Conferència «La revolució dels rols de les dones com a desafiament polític», a càrrec de Gøsta Esping-Andersen (Universitat Pompeu Fabra).

— Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (CSIC), 13 de juny. Conferència «La estación litoral de Barcelona (2001-2008): balance y perspectivas», a càrrec de Jorge Guillén (Departament de Geologia Marina, Institut de Ciències del Mar, Barcelona).

— Universitat de les Illes Balears, 13 de juny. «Interacció del patogen res-

piratori *Haemophilus influenzae* no tipable amb fagòcits professionals», a càrrec de Pau Martí Lliteras (Centre Internacional de Medicina Respiratòria Avançada, Bunyola, Mallorca).

— IEC, 17 de juny. «Conservación de la naturaleza, desarrollo territorial y campesinado en Bolivia. Estudio de casos», a càrrec de Rafael Mata Olmo, catedràtic d'Anàlisi Geogràfica Regional (Universitat Autònoma de Madrid) i president de l'Associació de Geògrafs Espanyols.

— Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (CSIC), 20 de juny. «Turbulència de la cèl·lula al planeta en un marc de canvis globals», a càrrec de Francesc Peters (Departament de Biologia Marina i Oceanografia, Institut de Ciències del Mar, Barcelona).

— Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC), 20 de maig i 12 i 25 de juny. Cicle de conferències «Democratitzacions». Conferència «Les famílies d'avui: més democràcia i més jerarquia», a càrrec d'Elisabeth Beck-Gernsheim (Universitat Friedrich Alexander d'Erlangen-Nuremberg, Alemanya).

— Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, 26 de juny. «Cloning of chitinase A (ChiaA) gene from *Serratia marcescens* and its expression in Coleoptera-specific *Bacillus thuringiensis*», a càrrec de Sezer Okay (Departament de Ciències Biològiques, Universitat Tècnica de l'Orient Mitjà, Ankara, Turquia).

— Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, Edifici Annex, 26 de juny. «Función de los complejos celulares 1sm1p-7p en la replicación de virus RNA de cadena positiva», a càrrec de Rui Galao (Departament de Microbiologia, Universitat Pompeu Fabra, Barcelona).

— Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (CSIC), 27 de juny. «El repte i les vivències a la Barcelona World Race: la volta al món a vela sense escales», a càrrec d'Albert Bargués, navegant oceànic a vela.

— Universitat de les Illes Balears, 27 de juny. «Paper de les proteïnes surfactants en infeccions del tracte respiratori per *Pseudomonas aeruginosa*», a càrrec de Mariette Barbier (Grup Infecció i Immunitat, Universitat de les Illes Balears - IUNICS).

— IEC, 3 de juliol. «ATLAS: una eina per descobrir la física fonamental de l'Univers mitjançant el gran col·lisionador d'hadrons (LHC)», a càrrec de M. Pilar Casado (Institut de Física d'Altes Energies).

— Institut de Bioenginyeria, Universitat Miguel Hernández, 4 de juliol. «Identificació i caracterització de les regions membranoactives de les proteïnes del virus de l'hepatitis C», a càrrec d'Alejandro González Álvarez (Institut de Biologia Molecular i Cel·lular, Universitat Miguel Hernández, Elx, Alacant).

— IEC, 9 de juliol. Conferència de cloenda del cicle «Conferències ma-

gistrals del curs 2007-2008». Conferència «Simbiogènesis y simbioma: la evolución escondida», a càrrec de Lynn Margulis, professora distingida de la Universitat de Massachusetts a Amherst i membre de l'Acadèmia Nacional de Ciències dels EUA.

— IEC, 10 de juliol. «Recerca en incendis forestals: cremes experimentals a Austràlia i Nova Zelanda», a càrrec d'Elsa Pastor, Eulàlia Planas i Yolanda Pérez, investigadores del Centre d'Estudis del Risc Tecnològic de la Universitat Politècnica de Catalunya.

— Institut de Bioenginyeria, Universitat Miguel Hernández, 18 de juliol. «El valor de la información experimental para el modelado de la regulación y la excitosis controladas por el calcio», a càrrec de Virginia González-Vélez (Àrea de Química Aplicada, Universitat Autònoma Metropolitana, Mèxic DF).

— Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (CSIC), 18 de juliol. «Research on larval transport, seagrass habitat relationships and recruitment variation in temperate fish», a càrrec de Gregory Jenkins (Departament de Zoologia, Universitat de Melbourne, Austràlia).

— Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (CSIC), 25 de juliol. «How can we relate the characteristics of species to those of the habitat where they are found?», a càrrec de Pierre Legendre (Departament de Cièn-

cies Biològiques, Universitat de Montreal, Canadà).

Cursos

— Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona, 1 de febrer. Celebració de la fase catalana de l'Olimpíada Internacional de Física 2008.

— IEC, 14 de febrer. Sessions científiques del curs 2007-2008. «Entre l'aigua i la terra: reptes per a la conservació dels amfibis als Països Catalans», a càrrec de Gustavo A. Llorente (Universitat de Barcelona).

— IEC, 29 de febrer. Lliurament de premis de l'Olimpíada de Física 2007 i de premis de recerca del curs 2006-2007, a càrrec de Josep M. Pons, president de la SCFIS; Agustí Poch, secretari de la SCFIS, i Joan Àngel Padró, coordinador de l'Olimpíada.

— Universitat de Barcelona, 6 de març. Sessions científiques del curs 2007-2008. «Llacs i llacunes de Mongòlia: en cerca de la memòria dels nostres paradisos lacustres esteparis ibèrics perduts», a càrrec de Miquel Alonso (URS).

— Facultat de Ciències, Universitat de Girona, 12 de març. Sessions científiques del curs 2007-2008. «Les invasions biològiques en el medi marí. Exemples d'impactes i amenaces a la Mediterrània occidental», a càrrec d'Enric Ballesteros.

— Escola Superior d'Enginyeria Agrària, Universitat de Lleida, 3 d'abril. Sessions científiques del curs 2007-2008.

«Turisme ecològic i protecció de la fauna. El cas dels gorilles», a càrrec de Domingo Rodríguez Teijeiro (Centre Tecnològic Forestal de Catalunya).

— Edifici Josep Carner, Facultat de Filologia, Universitat de Barcelona, 14-17 d'abril. VIII Curs de tipologia lingüística.

— IEC, 6 de maig. Sessions científiques del curs 2007-2008. «Tendències generals de l'avifauna a Catalunya», a càrrec de Sergi Herrando (Enginyeria Comercial, Universitat de Barcelona).

— CREAM, Universitat Autònoma de Barcelona, 20 de maig. Sessions científiques del curs 2007-2008. «Biodiversitat i canvi global: el cas de les papallones», a càrrec de Constantí Stefanescu (Museu de Granollers).

Trobades

— Monestir de Montserrat, 29 de setembre. Trobada i Assemblea a Montserrat de la Societat Catalana de Musicologia.

— Gerri de la Sal, 20 d'octubre. Trobada sobre el tema «Introducció als bolets del Baix Pallars», a càrrec de Joan Josep Montón, membre de la Societat Catalana de Micologia i del Grup de Micologia de l'IEI.

— Universitat de València, 27 d'octubre. Trobada sobre Narracions i Pedagogia (en el marc dels Premis Octubre).

— IEC, 26 i 27 de novembre. Trobada internacional «Soil and wetland ecotoxicology».

— IEC, 13, 14 i 15 de desembre. Trobada de traductors i traductores de l'obra de Mercè Rodoreda.

— IES de Castalla (l'Alcoià), 11 d'abril. Activitat prèvia programada amb motiu de la XXI Trobada d'Escoles en Valencià de l'Alcoià-Comtat. Conferència «Un producte fecund de cent anys de l'IEC: les *Normes* de Castelló», a càrrec de Vicent Pitarch, membre de la Secció Filològica de l'IEC.

— Casa de la Cultura de Benicàssim (la Plana Alta), 16 d'abril. Activitat prèvia programada amb motiu de la XXI Trobada d'Escoles en Valencià de l'Alcoià-Comtat. Conferència «Fontrobada: el món de l'excursionisme i les *Normes* de Castelló», a càrrec de Vicent Pitarch, membre de la Secció Filològica de l'IEC.

— IEC, 27 de maig. Trobada científica per a la conservació dels sistemes naturals de Collserola.

— IEC, 25 de juliol. Trobada d'experts ESCMID-ASM «Chinkungunya: an emergent infectious disease».

Sortides

— 27 d'octubre. Sortida d'estudi «Les altres comarques: la Baixa Segarra».

— 1 de desembre. Visita a l'exposició «Gilabertus. Un viatge decisiu a la descoberta del romànic». La visita fou a càrrec d'Eduard Riu-Barrera (Servei de Patrimoni Arqueològic de la Generalitat de Catalunya), comissari de l'exposició.

— 19 de gener. Sessió de treball - visita al monestir de Sant Pau del Camp (Barcelona), a càrrec de Joan-Ferran Cabestany, membre de l'IEC.

— 5 d'abril. Sortida d'estudi «El front del Segre: espai per a la memòria històrica».

— 5-8 de maig. Reunió anual de coordinació d'observatoris sismològics euromediterranis 2008 ORFEUS Observatory Coordination Meeting. Visita a l'estació sismològica del monestir de Poblet.

— 29-31 de maig. II Congrés Català de Geografia, «El mapa com a llenguatge geogràfic». Sortida a Vilanova i la Geltrú: visita a la Biblioteca Museu Víctor Balaguer i descoberta de la ciutat actual.

— 27 i 28 de juny. Sortida d'estudi «Una ascensió emblemàtica: el Canigó».

Presentacions

— IEC, 17 d'octubre. Presentació de l'obra *Els dietaris retrobats (1939-1943)*, de Ferran Soldevila, editada i compilada per Enric Pujol. La presentació fou a càrrec d'Albert Balcells, Antoni Simon i Enric Pujol.

— IEC, 18 d'octubre. Acte de presentació dels volums I-XXV de l'*Arxiu de Textos Catalans Antics*.

— IEC, 12 de novembre. Presentació de l'edició del llibre *Las ciencias de lo artificial*, de Herbert A. Simon. Amb la intervenció de Salvador Giner, president

de l'IEC; Ramon López de Mántaras, vicerector de l'Institut d'Investigació en Intel·ligència Artificial (IIIA-CSIC); Pablo Noriega, científic titular de l'IIIA-CSIC i traductor i editor del llibre; Miguel Ángel del Arco, director de l'editorial Comares, i Pompeu Casanovas, director de l'Institut de Dret i Tecnologia (IDT-UAB).

— IEC, 14 de novembre. Presentació de la medalla oficial del Centenari de l'Institut d'Estudis Catalans i presentació del llibre *Les monedes de 30 sous mallorquins de 1821*, de Jaume Boada i Salom.

— Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, 20 de novembre. Presentació del llibre *Vigília colonial: Cartografos militares españoles en Marruecos (1882-1912)* (2006), de José Luis Urteaga González, catedràtic de Geografia Humana de la Universitat de Barcelona.

— IEC, 17 de desembre. Presentació de l'obra *Democràcia contra dictadura: Escrits polítics, 1915-1960*, de Lluís Nicolau d'Olwer. La presentació fou a càrrec de Josep M. Casasús, membre de l'IEC; Salvador Giner, president de l'IEC; Marta Pessarrodona, poeta i biògrafa, i Albert Balcells, membre de l'IEC i editor de l'obra.

— Facultat de Geografia i Història, Universitat de Barcelona, 18 de desembre. Acte de presentació de l'*Anuari territorial de Catalunya 2006*, amb el suport de la Diputació de Barcelona i els departaments de Política Territorial i Obres Públiques; de Medi Ambient i Habitatge;

d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, i de Governació i Administracions Públiques de la Generalitat de Catalunya. La presentació fou a càrrec de Margarita Castañer, presidenta de la SCOT. Conferència «Polítiques d'intervenció i processos democràtics», a càrrec de Joan Subirats, polítòleg. Presentació de la pàgina web de l'*Anuari*, a càrrec de Néstor Cabañas, geògraf.

— IEC, 18 de desembre. Presentació del llibre *Corpus de les monedes visigodes de Tarragona*, de Jaume Benages i Olivé. La presentació fou a càrrec de Francesc Tarrats Bou (Museu Nacional Arqueològic de Tarragona).

— IEC, 17 de gener. Presentació de la traducció al català de la sisena edició nord-americana de l'obra *Bioquímica*, de L. Stryer, J. M. Berg i J. L. Tymoczko. La presentació fou a càrrec de Xavier Duran, periodista especialista en informació científica i director de l'espai *El medi ambient*, de TV3. La traducció s'emmarca dins el projecte *Scriptorium* de l'IEC.

— Palau Moja, 23 de gener. Presentació dels estudis *El conjunt de pintures murals de l'església de Sant Esteve de Canapost: Aproximació a l'estudi iconogràfic i Santa Maria de Cervià de Ter: Estudi de les pintures murals del transsepte*, realitzats pel Centre d'Art Romànic Català (ARCAT) de l'IEC.

— IEC, 24 de gener. Presentació de l'obra *Les cartes portolanes: La representació medieval d'una mar solcada*,

de Ramon J. Pujades i Bataller, publicada per l'Institut Cartogràfic de Catalunya, l'Institut d'Estudis Catalans i l'Institut Europeu de la Mediterrània. Aquest acte comptà amb l'assistència de Joaquim Nadal, conseller de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya i president de l'Institut Cartogràfic de Catalunya.

— IEC, 20 de febrer. Presentació del llibre *La lluita per l'aigua a Catalunya: De l'ús i abús a la gestió integral (1900-2007)*, d'Ignasi Aldomà, professor titular d'anàlisi geogràfica regional (Universitat de Lleida). La presentació fou a càrrec de Gabriel Borràs, cap de planificació de l'Agència Catalana de l'Aigua.

— IEC, 20 de febrer. Presentació del volum 56 de *Treballs de la Societat Catalana de Biologia: Endocrinologia experimental*.

— IEC, 26 de febrer. Presentació del llibre *Els bojós a Catalunya. 1850-2000*, de Sílvia Ventura. La presentació fou a càrrec de Josep Cruanyes, president de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics; Antoni Labad, catedràtic de Psiquiatria de la Universitat Rovira i Virgili i director mèdic de l'Hospital Universitari Pere Mata, i Félix Pantoja, vocal del Consell General del Poder Judicial.

— IEC, 28 de febrer. Presentació del *Dictionnaire français-catalan*, de Christian Camps i René Botet. Amb la intervenció d'August Bover, president de la Societat Catalana de Llengua i Literatu-

ra; Joan Veny, membre de l'IEC, i Christian Camps (Universitat Paul Valéry de Montpeller, França).

— IEC, 4 de març. Presentació de l'obra *Fer llum*, d'Augusto Jurado. Aquesta obra sobre els monuments de Catalunya i les Illes Balears il·luminats gràcies al patrocini de la Fundació Endesa, entre els quals hi ha la seu de l'Institut d'Estudis Catalans, ha estat publicada per la Fundació Endesa i Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

— IEC, 5 de març. Presentació del llibre *The Global Theme Park Industry*, de Salvador Anton Clavé. Amb Nacima Baron-Yelles (Universitat de París - Vall de Marne) i Salvador Anton Clavé, professor de geografia (Universitat Rovira i Virgili) i autor del llibre.

— IEC, 13 de març. Presentació dels volums VII i VIII de les obres de Francesc Cambó, publicats per l'Institut Cambó, a càrrec de Jordi Casassas, historiador, i Albert Balcells, historiador i membre de la Secció Històrico-Arqueològica.

— IEC, 14 de març. Presentació de la reedició de *Behind the Spanish Barricades*, de John Langdon-Davies. Amb la intervenció de Salvador Giner, president de l'Institut d'Estudis Catalans; Nicholas Langdon-Davies, fill de l'autor; Albert Manent, escriptor; Matthew Tree, escriptor; Concha López, presidenta de Plan Internacional (Madrid), i August Bover, president de la Societat Catalana de Llengua i Literatura.

— Sala Segimon Serrallonga, Maria Torre dels Frares, 8 d'abril. Presentació del cinquè volum de la *Revista Catalana de Pedagogia*, a càrrec de Joan Soler. Durant l'acte es pronuncià la conferència «Els espais i el temps en l'educació estètica», a càrrec d'Eulàlia Collelldemont, coordinadora del tema monogràfic del volum que es presentà.

— IEC, 15 de maig. Presentació del portal Meridià. L'Observatori de la Recerca de l'IEC presentà el portal Meridià, on es pot consultar la informació especialitzada sobre la recerca científica i tecnològica dels territoris de llengua i cultura catalanes.

— IEC, 15 de maig. Acte de presentació de la Secció d'Història Rural de la Institució Catalana d'Estudis Agraris, a càrrec de Joan Vilà-Valentí, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, i Joan Ràfols, president de la Institució Catalana d'Estudis Agraris. Taula rodona «Un diàleg, des de la història, entre l'espai agropecuari i l'espai construït».

— IEC, 5 de juny. Presentació del volum *Preceptiva poètica*, d'Antoni Febrer i Cardona, editat a cura de Joan Ramon Veny-Mesquida i publicat per l'Institut d'Estudis Catalans, la Universitat de les Illes Balears i l'Institut Menorquí d'Estudis.

— IEC, 10 de juny. Presentació del primer volum del *Petit atlas lingüístic del domini català*, publicat per l'IEC i dirigit per Joan Veny. A més de l'autor del

llibre, hi intervingué Jaume Cabré, membre de la Secció Filològica. Acte presidit per Ernest Maragall, conseller d'Educació, i Salvador Giner, president de l'IEC.

— IEC, 11 de juny. Presentació del darrer número de la revista *Quaderns del CAC: La qualitat de la llengua en els mitjans audiovisuals*. Amb Oriol Camps, Victòria Camps, Josep Gifreu, Joan Martí i Castell i Albert Rico. Acte presidit per Josep Maria Carbonell, president del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, i Salvador Giner, president de l'Institut d'Estudis Catalans.

— IEC, 16 de juny. Presentació de l'enquesta sociolingüística efectuada per la Universitat Oberta de Catalunya denominada *Llengua i identitat a Catalunya 2008*. La presentació fou a càrrec de Miquel Strubell.

— IEC, 16 de juny. Presentació del llibre *Aportacions catalanes en el camp de la urbanística i de l'ordenació del territori, des de Cerdà als nostres dies*, editat per Ricard Pié i Ninot. La presentació fou a càrrec de Nuno Portas, arquitecte urbanista, catedràtic de la Universitat de Porto (Portugal) i guardonat amb el Premi Sir Patrick Abercrombie d'Urbanisme 2005 de la Unió Internacional d'Arquitectes; Philippe Panerai, arquitecte urbanista, catedràtic de les escoles d'arquitectura de Versailles, París-Villemin i Malaquais i guanyador del Grand Prix de l'Urbanisme de 1999, i Fernando de Terán Troyano, arquitecte urbanista,

catedràtic de la Universitat Politècnica de Madrid i guardonat amb el Premi Rei Jaume I d'Urbanisme, Paisatge i Sostenibilitat de 2005.

— IEC, 26 de juny. Presentació del llibre *Regest dels documents de l'Arxiu Diocesà de Barcelona relatiu als jueus*, a càrrec d'Antoni Iglesias, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona. L'obra, compilada sota la direcció d'Esperança Valls, ha estat promoguda i editada per l'Institut Món Juïc.

— IEC, 26 de juny. Presentació de l'avantprojecte del Pla Territorial Metropolità de Barcelona, a càrrec de Josep Maria Carrera, arquitecte i coordinador de l'Institut d'Estudis Territorials.

— Porta de l'església (Camp de Mirra, Alacant), 28 de juny. Representació commemorativa del naixement de Jaume I.

— Centre Municipal de Cultura, 2 de juliol. Presentació de FESLLOCH, festival de música en valencià que s'emmarca dins les activitats de promoció lingüística que realitza l'Ajuntament de Benlloch.

— IEC, 3 de juliol. Presentació de les obres més importants publicades recentment sobre la vida i obra del lingüista Joan Coromines.

Sessions inaugurals

— IEC, 25 de setembre. Sessió inaugural del curs 2007-2008 de la Societat Catalana d'Economia: «La política industrial en

el centre mateix de l'estratègia de R+D+I a Espanya», a càrrec de Joan Trullén Thomas, secretari general d'Indústria del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç.

— Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 1 d'octubre. Sessió inaugural del curs 2007-2008 de la Societat Catalana de Pedagogia, amb la lliçó «Cent anys d'Institut d'Estudis Catalans, un segle de pedagogia», a càrrec de Jordi Monés, professor i investigador.

— Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, 3 d'octubre. Sessió inaugural del curs 2007-2008 de la Societat Catalana de Geografia: «Vers un nou model d'organització territorial de Catalunya. L'encaix jurídic de les vegueries», a càrrec d'Enric Argullol, membre de l'IEC i catedràtic de Dret (Universitat Pompeu Fabra).

— IEC, 15 d'octubre. Sessió inaugural del curs 2007-2008 del cicle «Física oberta» de la Societat Catalana de Física: «Caos quàntic: del nucli atòmic a la funció zeta de Riemann», a càrrec d'Oriol Bohigas (Laboratori de Física Teòrica i Models Estadístics, Universitat de París-Sud, París, França).

— Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 19 d'octubre. Sessió inaugural del curs 2007-2008 de la Societat Catalana de Matemàtiques: «Estudis en dinàmica: dels aspectes locals als globals», a càrrec de Carles Simó (Departament de Matemàtica Aplicada i Anàlisi, Universitat de Barcelona).

— Museu d'Història de Catalunya, 22 d'octubre. Sessió inaugural del curs 2007-2008 de la Societat Catalana d'Estudis Històrics: «Les viles medievals: franqueses i mals usos», a càrrec de Rosa Lluç, professora d'història medieval de la Universitat de Barcelona.

— IEC, 23 d'octubre. Sessió inaugural del cicle «Conferències magistrals del curs 2007-2008». Conferència «La recerca biomèdica a Espanya. El vesant del pacient», a càrrec de Bernat Sòria, ministre de Sanitat i Consum.

— IEC, 29 d'octubre. Sessió inaugural del curs 2007-2008: «La pragmàtica en la gramàtica», a càrrec de Maria Josep Cuenca, membre de la Secció Filològica.

— Consell Superior d'Investigacions Científiques, 14 de novembre. Sessió inaugural del curs 2007-2008 dels Amics de l'Art Romànic: «El Bordado de la Creación de la catedral de Girona», a càrrec de Joaquín Yarza Luaces, catedràtic emèrit de la Universitat Autònoma de Barcelona.

— IEC, 15 de novembre. Sessió inaugural del curs 2007-2008 de la Institució Catalana d'Història Natural: «Consilience: the unity of knowledge», a càrrec d'Edward O. Wilson, entomòleg, professor honorari i conservador del Departament d'Entomologia del Museu de Zoologia Comparativa de la Universitat Harvard (EUA) i Premi Internacional Catalunya 2007. L'acte fou presidit per Joan-

domènec Ros, secretari general de l'Institut d'Estudis Catalans. Després de la conferència, l'Associació Ibèrica de Mirme-cologia nomenà el professor Wilson soci d'honor.

— Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 19 de desembre. Lliçó inaugural del curs 2007-2008 de la Societat Catalana de Filosofia: «La veritat és la realitat de les coses», a càrrec de Dídac Ramírez i Sarrió.

— IEC, 13 de febrer. Sessió inaugural del curs 2007-2008 de la Societat Catalana de Biologia: «Grans reptes ètics de la biologia», a càrrec de Jordi Pujol, antic president de la Generalitat.

Colloquis

— Residència d'Investigadors, CSIC, 26 d'octubre. Colloquis 2007-2008 de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica. «Commemorating Darwin», a càrrec de Janet Browne (Universitat Harvard, Cambridge, Massachusetts, EUA).

— Facultat de Geografia i Història, Universitat de Barcelona, 23 i 24 de novembre. I Colloqui Internacional «Art i litúrgia a l'Occident medieval».

— Residència d'Investigadors, CSIC, 14 de desembre. Colloquis 2007-2008 de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica. «How has research in the low temperatures contributed to the becoming of physical chemistry?», a càrrec de Faidra Papanelopoulou (Uni-

versitat Oberta Grega i Escola d'Alts Estudis en Ciències Socials de París).

— IEC, 18 de gener. Colloqui extraordinari de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica. «L'introduction des sciences arabes en Catalogne au Xe siècle: état de la question et faits nouveaux», a càrrec de David Juste (Centre d'Estudis Medievals, Universitat de Sidney, Austràlia).

— IEC, 25 de gener. Colloquis 2007-2008 de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica. «Rebellion, religion and science: medical and medicalized discourses on the psyche of an indigenous population (Nordic countries, 1852-1960s)», a càrrec d'Astrid Andresen (Universitat de Bergen).

— IEC, 29 de febrer. Colloquis 2007-2008 de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica. «Observing Nature: studying the 16th-century botanist Carolus Clusius and his European circle of correspondents», a càrrec de Florike Egmond (Universitat de Leiden, Països Baixos).

— IEC, 28 de març. Colloquis 2007-2008 de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica. «The concept of limit from Newton to Cauchy - between geometry and algebra and the role of signs», a càrrec de Gert Schubring (Universitat de Bielefeld, Alemanya).

— Facultat de Filologia, Universitat de Barcelona, 24 i 25 d'abril. Colloqui «Els gèneres del teatre grec».

— IEC, 25 d'abril. Col·loquis 2007-2008 de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica. «Es mejor morir de pie que vivir de rodillas: de Emilio Mira y López y la revolución social», a càrrec d'Annette Müllberger (CEHIC, Universitat Autònoma de Barcelona).

— IEC, 24 i 25 d'abril. Col·loqui «Els gèneres del teatre grec».

— IEC, 16 de maig. Col·loqui «L'estatut d'autonomia regional en dret comparat».

— IEC, 30 de maig. Col·loquis 2007-2008 de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica. «De la Il·lustració al Romanticisme: sabers i pràctiques científiques a Catalunya i València.» Amb la intervenció de Pasqual Bernat, Agustí Camós i David Nofre (CEHIC, Universitat Autònoma de Barcelona); Núria Pérez (Universitat Pompeu Fabra); Carles Puig (Universitat Politècnica de Catalunya); Cristina Sendra (Universitat de València), i Alfons Zarzoso (Museu d'Història de la Medicina de Catalunya).

Debats

— IEC, 3, 10 i 31 d'octubre i 7 i 28 de novembre. Cicle de debats «L'escala supralocal: els reptes, les propostes, els ens i els instruments de la gestió territorial». «Els reptes de l'escala territorial a Catalunya», a càrrec d'Oriol NeHo, secretari de Política Territorial del DPTOP, i Juli Esteban, director de Planejament Terri-

torial. La presentació fou a càrrec de Josep M. Llop, membre de la Junta Directiva de la SCOT i coordinador del cicle.

— IEC, 3, 10 i 31 d'octubre i 7 i 28 de novembre. Cicle de debats «L'escala supralocal: els reptes, les propostes, els ens i els instruments de la gestió territorial». «Exemple d'organització de França: Le Pays d'Aix», a càrrec de Janine Bellante (Comunitat del Pays d'Aix). Moderador: Josep M. Llop, membre de la Junta Directiva de la SCOT.

— IEC, 3, 10 i 31 d'octubre i 7 i 28 de novembre. Cicle de debats «L'escala supralocal: els reptes, les propostes, els ens i els instruments de la gestió territorial». «Espais oberts i naturals: gestió supralocal», a càrrec d'Ester Fanlo, biòloga de l'Ajuntament de Lleida. Moderador: Xavier Mayor, membre de la Junta Directiva de la SCOT.

— Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 3, 10 i 31 d'octubre i 7 i 28 de novembre. Cicle de debats «L'escala supralocal: els reptes, les propostes, els ens i els instruments de la gestió territorial». «Mobilitat i transport: autoritats i consorcis», a càrrec de Miquel Àngel Dombriz (DPTOP). Moderador: Andreu Ulied, membre de la Junta Directiva de la SCOT.

— Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 3, 10 i 31 d'octubre i 7 i 28 de novembre. Cicle de debats «L'escala supralocal: els reptes, les propostes, els ens i els instruments de la gestió territorial». «Les formes jurídiques de l'esca-

la supralocal», a càrrec de Joan Perdigó, professor especialista en dret administratiu. Moderador: Jaume Magre, director de la Fundació Pi i Sunyer.

— IEC, 16 d'abril. Vintè Debat de Química: «Ensenyar química als alumnes de l'ESO i del batxillerat: estratègies per a millorar l'aprenentatge».

Taules rodones

— Museu d'Història de Catalunya, 6 de novembre. «Els corrents historiogràfics a la Catalunya del segle xx». Participants: Jaume Sobrequés, Eva Serra, Pau Viciano, Antoni Furió i Francesc Roca. Moderador: Josep M. Muñoz.

— Museu d'Història de Catalunya, 28 de novembre. «La Solidaritat Catalana: un balanç (1906-1909)». Participants: Jordi Casassas, Alfred Pérez-Bastardas i Santiago Izquierdo.

— IEC, 26 de febrer. «L'evolució dels preus de la fruita: des de la collita fins al consumidor». Ponents: Maria Rovira, productora de fruita dolça a la Fortesa (Anoia); Josep Faura, director del Mercat de Fruita i Verdura de Mercabarna; Jaume Loncan, director de l'empresa Carme Miranda; Engràcia Valls (Ecoconsum, Coordinadora Catalana d'Organitzacions de Consumidors de Productes Ecològics), i Baldiri Ros, president de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre.

— IEC, 14 de maig. «L'espectacle de la ciència», a càrrec de Salvador Ribas, investigador de la Facultat de Física

i col·laborador del programa *El hormiguero*, i Javier Canteros, guionista i director de càsting de *Redes*.

— IEC, 19 de juny. «El paper de la geografia en el Pla Territorial Metropolità». Amb Robert Casadevall, vicepresident del Col·legi de Geògrafs; Rafael Giménez (Institut d'Estudis Territorials); Pilar Riera, professora del Departament de Geografia (Universitat Autònoma de Barcelona), i Montserrat Mercadé, geògrafa. Moderadora: Carme Montaner.

Jornades

— IEC, 29 de setembre. Quarta Jornada d'Ensenyament de les Matemàtiques: «Per què hem d'estudiar matemàtiques? Reflexions entorn del currículum, des d'infantil fins a la universitat».

— Arxiu Històric del Pallars Sobirà, 6 i 7 d'octubre. Jornades «Gestió dels boscos de ribera».

— CSIC, 18 d'octubre. Jornada «La tradició dels estudis clàssics als Països Catalans».

— Edifici Històric, Facultat de Filologia, Universitat de Barcelona, 19 i 26 d'octubre i 9 de novembre. Jornades 15 Anys GELA: «Diversitat i educació».

— IEC, 19 d'octubre. Jornada anual conjunta de les seccions de Senyalització Cel·lular i Metabolisme i de Biologia Molecular del Càncer: «Diabetis de tipus II: fisiopatologia i etiopatogènia».

— Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària, Universitat de Lleida,

26 d'octubre. Jornada «La poda mecànica en fruiters». Coordinadors: Àurea Navarro i Miquel Pascual.

— Edifici Històric, Facultat de Filologia, Universitat de Barcelona, 19 i 26 d'octubre i 9 de novembre. Jornades 15 Anys GELA: «Diversitat i convivència».

— CSIC, 26 d'octubre. Jornada «Edició de textos anteriors a les *Normes* de l'Institut d'Estudis Catalans».

— IEC, 5 de novembre. VII Jornada de Virologia.

— IEC, 6 de novembre. V Jornada de Fisiologia Vegetal.

— IEC, 8 i 9 de novembre. Jornades sobre el Canvi Climàtic a l'Europa Mediterrània «El litoral i les àrees de muntanya».

— Residència d'Investigadors, CSIC, 19 i 26 d'octubre i 9 de novembre. Jornades 15 Anys GELA: «Recerca de llengües amenaçades».

— Octubre Centre de Cultura Contemporània, 10 de novembre. Matinal de l'evolució humana «El llarg viatge de l'espècie humana». Jornada d'actualització científica per a professorat de secundària i batxillerat.

— IEC, 13 de novembre. Jornades d'homenatge a Ramon Aramon i Serra en el centenari de la seva naixença (1907-2007). Primera jornada, «Aramon i l'Institut». Acte presidit per Salvador Giner, president de l'IEC, i Josep Lluís Carod-Rovira, vicepresident de la Generalitat de Catalunya.

— Residència d'Investigadors, CSIC, 16 i 17 de novembre. IV Jornada sobre la Història de la Ciència i l'Ensenyament «Antoni Quintana Marí». En el transcurs de la jornada es lliurà el VI Premi Antoni Quintana Marí i es pronuncià la conferència «The role of historical experiments in science teacher training: experiences and perspectives», a càrrec de Peter Heering (Universitat Carl von Ossietzky d'Oldenburg).

— IEC, 17 de novembre. Jornada conjunta de la Societat Catalana de Física i la Societat Catalana de Matemàtiques: «En els cent anys de l'IEC: un segle de diàleg entre la física teòrica i la matemàtica».

— IEC, 21 de novembre. IV Jornada de Física i Química: «Noves propostes per a la física i la química de secundària. Aportacions de l'àmbit universitari».

— IEC, 23 de novembre. Jornada anual «Hipòxia, angiògenesis i càncer: aspectes bàsics i clínics».

— IEC, 28 de novembre. Segona jornada d'homenatge a Ramon Aramon i Serra en el centenari de la seva naixença: «Aramon i la filologia», amb la presència de Max Cahner, exconseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Amb la intervenció de Joan Martí i Castell, president de la Secció Filològica; Albert Jané, membre de la Secció Filològica; Antoni M. Badia i Margarit, membre de la Secció Filològica, i Germà Colón, membre de la Secció Filològica.

— IEC, 30 de novembre. Jornada «Nanociència i nanotecnologia al Campus de la UAB: el BNC-B».

— Facultat d'Enologia, 30 de novembre i 1 de desembre. Jornada «Descobrir la denominació d'origen Tarragona en directe».

— IEC, 3, 4 i 5 de desembre. Primeres Jornades Catalanes de Revistes Científiques.

— Facultat de Ciències, Universitat Autònoma de Barcelona (Bellaterra), 3 de desembre. Jornada CREAM-SCB-ICHN: «Fragmentació del territori i biodiversitat».

— Institut Català d'Investigació Química, Universitat Rovira i Virgili, 4 de desembre. Jornada a Tarragona: «Reconeixement molecular: de la biologia als nous materials».

— IEC, 11 de desembre. Tercera jornada d'homenatge a Ramon Aramon i Serra en el centenari de la seva naixença: «Aramon i la seva actuació cívica», copresidida per Ernest Benach, president del Parlament de Catalunya. Amb Núria Aramon; Joaquim Molas, membre de la Secció Històrico-Arqueològica; Anscari Manuel Mundó, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, i Madeline Cavinness, presidenta honorària de la Unió Acadèmica Internacional.

— Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 19 de desembre. II Jornada de Biofísica. Coordinador: Esteve Padrós.

— Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 23 i 24 de gener. Segones Jornades Científiques sobre Cultures Medievals.

— IEC, 26 de gener. Jornada amb motiu de la presentació de la publicació *Eines per a treballs de memòria oral*, editada per la Direcció General de la Memòria Democràtica del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat de Catalunya i l'Oficina de Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona.

— IEC, 6 de febrer. Jornada d'homenatge a D. I. Mendeléiev en el centenari de la seva mort. Amb la participació d'Eric R. Scerri, professor lector del Departament de Química i Bioquímica (Universitat de Califòrnia a Los Angeles [UCLA], EUA); Àngel Messeguer, president de la Societat Catalana de Química, i Rudi van Eldik, professor de química inorgànica i analítica (Universitat d'Erlangen-Nuremberg, Alemanya).

— IEC, 8 de febrer. III Jornada de Recerca del Departament de Física i Enginyeria Nuclear.

— IEC, 22 de febrer. VIII Jornada de Protecció Vegetal. Durant la jornada es féu el lliurament del Premi Claudi Barberà.

— Universitat de Lleida, 12 de març. IV Jornada sobre Literatura i Ensenyament: «Com ensenyar literatura».

— IEC, 26 de març. Secció de Viticultura i Enologia de la Institució Ca-

talana d'Estudis Agraris. Jornada «Introducció als vins de la varietat Trepat».

— Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona, 27 i 28 de març. II Jornades de Biologia Humana.

— IEC, 11 d'abril. Jornada «Les revistes científiques». Conferència «Normes ISO sobre les revistes científiques», a càrrec d'Amadeu Pons (Facultat de Biblioteconomia i Documentació, Universitat de Barcelona).

— IEC, 12 d'abril. Secció d'Ensenyament de la Societat Catalana de Biologia. I Matinal de Bioquímica del Benestar. Coordinació: Josep Clotet (Àrea de Biologia Molecular i Cel·lular, Universitat Internacional de Catalunya).

— Consell Insular d'Eivissa, 16 i 17 de maig. Jornades de la Secció Filològica a Eivissa i Formentera. Sessió acadèmica, l'obertura de la qual fou a càrrec de les autoritats d'Eivissa i del president de la Secció Filològica. Amb Felip Cirer, Marià Torres, Bernat Joan, Joan Miralles, Enric Ribes, Joan Veny, Cosme Aguiló i Antoni Mestre.

— Can Botino (Eivissa), 16 i 17 de maig. Jornades de la Secció Filològica a Eivissa i Formentera. Conferència en el marc de les celebracions de l'Any Jaume I: «Jaume I i el nostre lloc en el món», a càrrec d'Isidor Marí, vicepresident de la Secció Filològica.

— IEC, 16 de maig. IV Jornada Científica «Miquel Carreras i la filosofia catalana d'entreguerres (1918-1939)».

— Consell Insular de Formentera, 16 i 17 de maig. Jornades de la Secció Filològica a Eivissa i Formentera. Ponència «Ecotoponímia de Formentera. Sequències d'una investigació en curs», a càrrec de Raquel Guasch i Vicent Ferrer.

— IEC, 23 de maig. XXIII Reunió Anual de la Societat Catalana de Recerca i Teràpia del Comportament. Jornada adreçada a professionals de la salut mental (psicòlegs, psiquiatres, etc.) i investigadors interessats a conèixer aspectes teòrics i pràctics innovadors en el camp de les ciències de la conducta.

— IEC, 29 de maig. VI Jornada de l'ACATERM: «Terminologia de la gastronomia i l'enologia». Comitè organitzador: Francesc Galera, Marta Juncadella i Lourdes Pascual.

— Sortida de Barcelona, 31 de maig. Jornada «Descobrir la denominació d'origen Costers del Segre en directe. Raimat i Ribera de Sió».

— IEC, 9 de juny. Segona jornada d'homenatge a D. I. Mendeléiev per a commemorar el centenari de la seva mort: «Art Gallery of Chemistry».

— Facultat de Química, Universitat de Barcelona, 10 de juny. Segona jornada d'homenatge a D. I. Mendeléiev per a commemorar el centenari de la seva mort «The Chemistry of Silicon(II), Germanium(II) and Aluminum(I)».

— IEC, 12 de juny. Jornada de debat «Periodisme social i llenguatge integrador».

— IEC, 19 i 20 de juny. XVI Jornades de Biologia Molecular.

— IEC, 7 de juliol. VIII Jornada de Biologia Evolutiva.

— Antic Hospital de Santa Magdalena, 9 i 10 de juliol. Jornada «La varietat Trepat».

— IEC, 10 de juliol. Primera jornada científica del Seminari de Filosofia Llatinoamericana Contemporània: «El positivisme en la filosofia llatinoamericana contemporània».

— Facultat de Filosofia, Geografia i Història, 10 de juliol. Primera jornada científica del Seminari de Filosofia Llatinoamericana Contemporània: «El positivisme en la filosofia llatinoamericana contemporània».

— Universitat Catalana d'Estiu, 23 d'agost. XXIII Jornada d'Agricultura a Prada: «La crisi alimentària: causes i conseqüències».

Altres

— IEC, 9, 10, 11 i 12 de setembre. Simposi Internacional d'Acústica Musical (ISMA 2007).

— Facultat de Geografia i Història, Universitat de Barcelona, 13, 14 i 15 de setembre. IX Congrés Espanyol de Sociologia: «Poder, cultura i civilitzacions».

— IEC i Residència d'Investigadors (CSIC), 22 de setembre. Simposi internacional «Reptes de la historiografia de la ciència al segle XXI».

— IEC, 1, 2 i 3 d'octubre. Barcelona BioMed Conference Stem Cells and Cancer, amb la participació de Joan Massagué (Centre del Càncer Memorial Sloan-Kettering, Nova York, Estats Units d'Amèrica).

— IEC, 22 d'octubre. Sessió de recepció de la membre numerària de la Secció de Ciències i Tecnologia Alícia Casals i Gelpí. El discurs de recepció versà sobre «L'impacte de la tecnologia en el tractament quirúrgic».

— IEC, 24, 25 i 26 d'octubre. Simposi Internacional sobre el Català al Segle XX: Balanç de la Situació i Perspectives.

— Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona, 18 i 25 d'octubre i 1, 8 i 15 de novembre. IV Cicle de Cinema i Ciència.

— Campus Torre dels Frares, Universitat de Vic, 14 de novembre. Sessió científica «Química i medi ambient. Estratègies per a minimitzar l'impacte de l'activitat antropogènica sobre el medi». Coordinació: Consol Blanch (Escola Politècnica Superior, Universitat de Vic).

— Facultat de Veterinària, Universitat Autònoma de Barcelona (Bellaterra), 20, 21, 22 i 23 de novembre. Sisenca sessió de treball «Mètodes ràpids i automatització en microbiologia alimentària». Coordinadors: Marta Capellas i Josep Yuste.

— Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 26 de novembre. Sessió de

recepció de la membre numerària de la Secció de Filosofia i Ciències Socials Àngels Pascual de Sans. El discurs de recepció versà sobre «La mobilitat espacial i l'assentament de la població. Un exemple d'interacció entre pressió social i interès científic».

— Can Biosca, serra de Castelltallat (Bages), 27, 28 i 29 de novembre. II Gimcana Forestal. Aquesta activitat està adreçada a alumnes de batxillerat científic.

— Sala Mediterrània, Caixa Catalunya, 28 de novembre. Lliurament de l'XI Premi Catalunya d'Economia a Isabel Busom, Inés Macho Satdler, Walter García-Fontes, Rosella Nicolini, Lionel Artige i Xavier Martínez Giralt, que presentaren el tema de l'obra guardonada, *La capacitat innovadora de Catalunya: fets i reptes*.

— IEC, 29 de novembre. Sessió de recepció del membre numerari de la Secció Històrico-Arqueològica Antoni Simon i Tarrés. El discurs de recepció versà sobre «Ecos catalans i hispànics de la caiguda de Barcelona el 1652».

— Institut de Ciències de la Terra Jaume Almera, CSIC, 30 de novembre. VII Memorial Enric Casassas: «La influència del canvi climàtic en el cicle de l'aigua».

— CSIC, 12 de desembre. Sessió de recepció del membre numerari de la Secció Històrico-Arqueològica Gaspar Feliu i Montfort. El discurs de recepció

versà sobre «La presa de Barcelona per Almansor: història i mitificació».

— Museu de la Música, 18 de desembre. Sessió científica «Cofradías y música en el entorno urbano del siglo XVII: el caso de Madrid. Estudio de la labor de patronazgo llevada a cabo por las cofradías en las festividades religiosas celebradas en Madrid a lo largo del siglo XVII», a càrrec de Luis Robledo, catedràtic d'Història de la Música al Conservatori Superior de Madrid i investigador.

— IEC, els dilluns des del 21 de gener a l'11 de febrer de 2008. Curs «Aplicació del disseny d'experiments a la indústria i a les ciències experimentals».

— Facultat de Ciències de la Comunicació, Universitat Autònoma de Barcelona, 29 de gener. Taller doctoral «Claus per entendre les transformacions en els sistemes mediàtics occidentals», a càrrec de Daniel Hallin, catedràtic i director del Departament de Comunicació de la Universitat de San Diego (Califòrnia, EUA).

— IEC, 6, 7 i 8 de febrer. I Simposi d'Aqüicultura de Catalunya: «Investigació, desenvolupament i transferència en aqüicultura des de Catalunya a Europa».

— Universitat de Barcelona, Parc Científic de Barcelona, 9 de febrer. II Matinal de Noves Tecnologies en Microscòpia Electrònica, a càrrec d'Elisenda Coll i Carmen López. Coordinadora: Neus Cols (Departament de Genètica, Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona).

— Sala A, 21 de febrer. Curs d'actualització científica «Vells papirs, textos nous. Papirs literaris grecollatins: aportacions recents». Primera sessió: «L'apporto dei papiri allo studio della filosofia antica: vecchie e nuove acquisizioni», a càrrec de Tiziano Dorandi.

— Facultat de Ciències de la Salut, Universitat Internacional de Catalunya, 23 de febrer. V Matinal Pràctica de Biologia Molecular, a càrrec d'Adriana Sierra (Àrea de Biologia Molecular i Cel·lular, Universitat Internacional de Catalunya). Coordinadora: Núria Casals (Àrea de Biologia Molecular i Cel·lular, Universitat Internacional de Catalunya).

— IEC, 3 de març. Conversa pedagògica: «L'alumnat immigrant de procedència molt diversa. Models escolars i recerques», a càrrec de Judith Bernhard (Facultat d'Educació de la Primera Infància, Universitat de Ryerson, Canadà).

— Sala A, 6 de març. Curs d'actualització científica «Vells papirs, textos nous. Papirs literaris grecollatins: aportacions recents». Segona sessió: «El nou papir de Safo», a càrrec de Carles Garriga.

— Facultat de Geologia, Universitat de Barcelona, 6 i 7 de març. I Simposi Polar.

— Hotel Peñíscola Plaza Suites (Peñíscola), 7 i 8 de març. Reunió conjunta de les xarxes valenciana i catalana de genòmica i proteòmica.

— IEC, 11 de març. Sessió en memòria d'Oriol de Bolòs i Capdevila

(1924-2007), qui fou membre de la Secció de Ciències Biològiques. Acte presidit per Salvador Giner, president de l'Institut d'Estudis Catalans, i Rafael Foguet, president de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona. Hi intervingueren Mercè Durfort, Josep M. Montserrat, Josep Vigo, Ramon M. Masalles, Xavier Llimona i Jaume Terradas.

— 14-23 de març de 2008. Setmana santa 2008. Viatge al sud del Marroc (a l'altra banda del Gran Atlas).

— Vestíbul del Museu Nacional d'Art de Catalunya, 15 de març. Sessió de treball - visita. Exposició «El romànic i la Mediterrània. Catalunya, Toulouse i Pisa (1120-1180)», a càrrec de Manuel Castiñeiras i Jordi Camps, comissaris de l'exposició.

— IEC, 6, 13 i 17 de març i 3, 10 i 17 d'abril. XXIV Monografies de Paisatgisme i Jardineria. Tema monogràfic III: «Prevenició i lluita contra les plagues de les palmeres».

— Sala A, 27 de març. Curs d'actualització científica «Vells papirs, textos nous. Papirs literaris grecollatins: aportacions recents». Tercera sessió: «El nou Simònides», a càrrec d'Àngel Martín.

— IEC, 31 de març i 7, 14, 21 i 28 d'abril. XXIV Monografies de Paisatgisme i Jardineria. Tema monogràfic I: «Arbres ornamentals. Descripció d'espècies, exigències i criteris d'aplicació en jardineria».

— IEC, 31 de març i 1, 2, 3 i 4 d'abril. Any Jaume I. Congrés en com-

memoració del vuitè centenari del naixement de Jaume I: «El poder reial. Les institucions. La política internacional».

— IEC, 1, 8, 15, 22 i 29 d'abril. XXIV Monografies de Paisatgisme i Jardineria. Tema monogràfic II: «Introducció al projecte paisatgístic a través de la seva expressió gràfica».

— IEC, 1, 2, 3 i 4 d'abril. Reunió Internacional de la Secció d'Aqüicultura.

— Museu d'Història de Catalunya, 31 de març i 1, 2, 3 i 4 d'abril. Any Jaume I. Congrés en commemoració del vuitè centenari del naixement de Jaume I: «El poder reial. Les institucions. La política internacional».

— IEC, 3, 10, 17 i 24 d'abril. Curs «L'etimologia. Part de la lingüística o ciència autònoma?», a càrrec de Jordi Bruguera.

— Sala F, 3 d'abril. Curs d'actualització científica «Vells papirs, textos nous. Papirs literaris grecolatins: aportacions recents». Quarta sessió: «L'Empèdocles d'Estrasburg», a càrrec de Francesc Casadesús.

— Diversos llocs de Catalunya i del País Valencià, 3 d'abril. XIII Proves Cangur a Catalunya i al País Valencià.

— Cosmocaixa, 3, 4 i 5 d'abril. IX Exporecerca Jove.

— Cinemes Astoria, 10 d'abril. Cicle de cinema en valencià. *Els quatre fantàstics i en Silver Surfer*, de Tim Story.

— Sala A, 10 d'abril. Curs d'actualització científica «Vells papirs, textos

nous. Papirs literaris grecolatins: aportacions recents». Cinquena sessió: «El nuevo Posidipo del papiro de Milán», a càrrec d'Esteban Calderón.

— IEC, 14, 15, 16, 17 i 18 d'abril. Secció de Biologia i Indústria de la Societat Catalana de Biologia. Curs Gestió de projectes de recerca i desenvolupament.

— Sala A, 17 d'abril. Curs d'actualització científica «Vells papirs, textos nous. Papirs literaris grecolatins: aportacions recents». Sisena sessió: «Lectura de Posidip, el poeta trobat», a càrrec de Jaume Almirall.

— 19 d'abril. Sessió de treball - visita: monestir de Sant Benet de Bages (Sant Fruitós de Bages), a càrrec de Josep M. Esquiús, arquitecte restaurador del monestir, acompanyat de Joan-Ferran Cabestany, membre de l'IEC.

— Institut Català de Paleontologia, 19 i 20 d'abril. Cursos naturalistes de 2008. «Els grans simis fòssils de Catalunya», a càrrec de Sergio Almécija i Isaac Casanovas (Institut Català de Paleontologia).

— IEC, 21, 22, 24 i 28 d'abril. Secció de Biologia i Indústria de la Societat Catalana de Biologia. Curs Patents d'invenccions relacionades amb la biologia.

— Cinemes Astoria, 24 d'abril. Cicle de cinema en valencià. *Les cròniques de Spiderwick*, de Mark Waters.

— IEC, 24 d'abril. Acte de lliurament dels Premis Sant Jordi 2008 de l'Institut d'Estudis Catalans.

— Vinaròs (Baix Maestrat), 27 d'abril. Participació en la Fira del Llibre de Vinaròs.

— IEC, 5 de maig. Inauguració de l'exposició commemorativa del centenari de la naixença de Ramon Aramon i Serra, «La tenacitat indefallent».

— IEC, 5, 6, 7 i 8 de maig. Reunió anual de coordinació d'observatoris sísmològics euromediterranis 2008 ORFEUS Observatory Coordination Meeting.

— IEC, 6 de maig. Inauguració de l'obra *Evocació dels Països Catalans en el Centenari de l'IEC*, donada per l'escultor Salvador Alibau a l'Institut d'Estudis Catalans. En l'acte intervingueren Salvador Giner, president de l'IEC; Àlex Mitrani, crític d'art i curador de l'obra, i Salvador Alibau, autor de l'obra.

— IEC, 7, 8, 9 i 10 de maig. I Congrés Internacional de Neologia en les Llengües Romàniques.

— Sala A, 8 de maig. Curs d'actualització científica «Vells papirs, textos nous. Papirs literaris grecollatins: aportacions recents». Setena sessió: «L'apporto dei papiri alla storia della filologia in età ellenistico-romana», a càrrec de Franco Montanari.

— IEC, 14 de maig. Grup de treball de la Societat Catalana de Fotògrafs de la Natura. Cicle de projeccions de fotografia naturalista. «Mirades: el que tenim i no podem perdre», a càrrec de Francesc Muntada.

— IEC, 15 de maig. Celebració del vintè aniversari del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF). L'acte fou presidit per Francesc Baltasar, conseller de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

— Sala A, 15 de maig. Curs d'actualització científica «Vells papirs, textos nous. Papirs literaris grecollatins: aportacions recents». Vuitena sessió: «Problemas prácticos de la literatura latina en papiro», a càrrec d'Alberto Nodar i Sofia Torallas.

— 17 de maig. Sessió de treball - visita: església de Sant Víctor de Dòrria (Toses, Ripollès), a càrrec de M. Teresa Matas, directora del Centre d'Art Romànic (ARCAT); Pere Rovira (Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya), i Miquel Sitjar, historiador i delegat del Servei Territorial de la Generalitat de Catalunya a Girona.

— Port Nàutic de Roses, 17 i 18 de maig. Cursos naturalistes de 2008. «Cetacis del cap de Creus: introducció a l'estudi del comportament i fotoidentificació», a càrrec d'Albert López, psicòleg i entrenador de dofins (projecte NINAM), i Gemma González, biòloga (projecte NINAM).

— IEC, 19 de maig. *Simbiopoesi*. Amb David Jou, físic i poeta; Josep Perelló, físic i escriptor; Assumpció Forcada, biòloga i poeta, i Anna Aguilar-Amat, lingüista computacional i poeta. Improvisacions de dansa contemporània

d'Ana Sancho. Idea i direcció de Joan Duran. Coordinació: Joan Duran i Cristina Junyent.

— Sala F, 22 de maig. Curs d'actualització científica «Vells papirs, textos nous. Papirs literaris grecollatins: aportacions recents». Novena sessió: «Ercolano: papiri latini in una biblioteca greca», a càrrec de Paolo Radiciotti.

— Casa del Parc Natural de Boí, 24 i 25 de maig. Cursos naturalistes de 2008. «Biologia i conservació del trençalòs (*Gypaetus barbatus*)», a càrrec d'Antoni Margalida (Grup d'Estudi i Protecció del Trençalòs).

— IEC, 27, 28 i 29 de maig i 3 i 4 de juny. Secció de Biologia i Indústria de la Societat Catalana de Biologia. Curs pràctic d'anàlisi i interpretació estadística de les dades experimentals a la indústria.

— Auditori, Edifici Vèrtex, Universitat Politècnica de Catalunya, 28 de maig. Acte de lliurament de premis de les proves Cangur 2008. L'acte comptà amb la presència d'Ernest Maragall, conseller d'Educació; Joan Manuel Tresserras, conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació; Antoni Giró, rector de la Universitat Politècnica de Catalunya, i Salvador Giner, president de l'Institut d'Estudis Catalans.

— Sala A, 29 de maig. Curs d'actualització científica «Vells papirs, textos nous. Papirs literaris grecollatins: aportacions recents». Desena sessió: «El nou Arquíloc», a càrrec de Carles Miralles.

— IEC, 29, 30 i 31 de maig. II Congrés Català de Geografia: «El mapa com a llenguatge geogràfic».

— 7 de juny. Sessió de treball - visita: canònica de Sant Pere d'Àger (Àger, Noguera), a càrrec de Francesc Fité (Universitat de Lleida).

— Edifici de Ciències, Universitat Autònoma de Barcelona (Bellaterra), 12 de juny. Centre de Recerca Matemàtica Open Day 2008.

— Hospital de Sant Pau, 15-19 de juny. 13th International Conference on Retinal Proteins.

— IEC, 16 de juny. Sessió de recepció del membre numerari de la Secció de Filosofia i Ciències Socials Josep M. Bricall i Masip. El discurs de recepció versà sobre «Nota sobre la circulació financera». Li respongué Antoni Serra i Ramoneda, membre emèrit de la Secció de Filosofia i Ciències Socials. Acte presidit per Antoni Castells, conseller d'Economia i Finances.

— IEC, 17 de juny. Lliurament del IX Premi Ferran Armengol i Tubau. Patrocinat per la Fundació Armengol i Mir, la Mútua de Propietaris, el Consell de Col·legis de Mediadors d'Assegurances de Catalunya i el Col·legi d'Actuaris de Catalunya, s'atorga a l'estudi *Métodos econométricos para la valoración cualitativa y cuantitativa del daño corporal en el seguro del automóvil*, de Miguel Ángel Santolino Prieto (Grup de Recerca Risc en Finances i Assegurances - IREA, Universitat de Barcelona).

— IEC, 18 de juny. Acte de commemoració del centenari del naixement de Joan Baptista Xuriguera, amb la inauguració de l'exposició «Joan Baptista Xuriguera: un intel·lectual a descobrir».

— IEC, 19 de juny. Grup de treball de la Societat Catalana de Fotògrafs de la Natura. Cicle de projeccions de fotografia naturalista. «Què hi ha darrere les fotografies d'animals salvatges? Aventures i desventures d'un fotògraf de natura», a càrrec de Jordi Bas.

— Centre d'Estudis del Mar, Begur, 28 i 29 de juny. Cursos naturalistes de 2008. «Introducció als nudibrànquis i opistobrànquis mediterranis», a càrrec de Josep Maria Dacosta i Miquel Pontes (Grup d'Estudis de Mare Nostrum); Enric Madrenas, fotògraf submarí, i Guillem Mas (Nereo).

— IEC, 1 de juliol. Presentació del llibre *Els sistemes socioecològics de la conca de la Tordera*, editat per la Institució Catalana d'Història Natural i elaborat per diferents investigadors i investigadores, la major part dels quals formen part del projecte de l'Observatori de la Tordera. Acte presidit per Salvador Giner, president de l'Institut d'Estudis Catalans; Manel Hernández, director de l'Agència Catalana de l'Aigua; Jordi Bartolí, degà de la Facultat de Ciències de la Universitat Autònoma de Barcelona, i Martí Boada, director de l'Observatori de la Tordera.

— Caseta número 7, esplanada d'Espanya (Alacant), 4-13 de juliol. Fira del Llibre d'Alacant.

— IEC, 7-16 de juliol. Curs d'actualització científica «La ciutat en el món antic». Conferències «Calendari i ciutat», a càrrec de Montserrat Reig, i «Mite i articulació de l'espai polític a l'antic Laci», a càrrec de Diana Gorostidi.

— IEC, 7-16 de juliol. Curs d'actualització científica «La ciutat en el món antic». Conferències «La guerra, la ciutat i les dones», a càrrec de Maria Dolors Molas, i «Llegir el territori de la ciutat», a càrrec d'Isabel Rodà.

— IEC, 7-16 de juliol. Curs d'actualització científica «La ciutat en el món antic». Conferències «Llocs de salut i llocs de saviesa a la ciutat», a càrrec de Luigi Calì, i «Els no ciutadans: estrangers i esclaus», a càrrec de Bibiana Morante.

— IEC, 7-16 de juliol. Curs d'actualització científica «La ciutat en el món antic». Conferències «Hellenisme i ciutat», a càrrec de Francesca Mestre, i «Tots els camins duen a Roma», a càrrec de Pilar Gómez.

— Escola de Natura del Corredor Ca l'Arenes, Dosrius, 12 i 13 de juliol. Cursos naturalistes de 2008, TIC a l'abast. «La descoberta de la natura amb el suport de les noves tecnologies de la informació», a càrrec d'Alfons Raspall (amb la col·laboració de Joan Manel Riera, ENC).

— IEC, 7-16 de juliol. Curs d'actualització científica «La ciutat en el món

antic». Conferències «La dona i la casa: dins i fora», a càrrec de Maite Calvo, i «El camp, somni utòpic de la ciutat», a càrrec de Josep Maria Escolà.

— IEC, 7-16 de juliol. Curs d'actualització científica «La ciutat en el món antic». Conferències «Ciutat i utopia en

el Renaixement», a càrrec de Rosa Rius, i «Metges i medicina a Roma», a càrrec de Josep Lluís Vidal.

— IEC, 7-16 de juliol. Curs d'actualització científica «La ciutat en el món antic». «Roma i la nova Roma», a càrrec d'Ernest Marcos.

VIII. Societats filials

Les societats filials tenen per objectiu el conreu d'una o de diverses especialitats científiques o culturals. Són part integrant de l'estructura acadèmica i organitzativa de l'IEC com a entitats autònomes i estan adscrites a una de les cinc seccions.

Les societats filials es regeixen per una reglamentació pròpia. Els presidents de les societats filials, durant l'exercici reglamentari de llur càrrec, assisteixen a les

reunions de la Secció corresponent i als plens de l'Institut.

El president de l'IEC, els presidents de les societats filials i els delegats que hi té l'Institut constitueixen la Comissió de les Societats Filials, la qual s'ha de reunir, com a mínim, una vegada a l'any per tal de tractar els afers d'interès comú.

A continuació hi ha la relació d'activitats de les societats, ordenades aquestes segons l'any de creació.

Institució Catalana d'Història Natural

Any de fundació: 1899*

CONSELL DIRECTIU

Fins al 30 de juny de 2008

President:	JOSEP PEÑUELAS I REIXACH
Vicepresident:	JOAN PINO I VILALTA
Secretari:	ANDREU SALVAT I SALADRIGAS
Tresorer:	MARC MARTÍN I PÉREZ
Vocals:	XAVIER ESCUTÉ I GASULLA
	JOAN FONT I GARCÍA
	MOISÈS GUARDIOLA I BUFÍ
	MARC MARTÍN I PÉREZ
	XAVIER SABATÉ I ROTÉS
	SERGI SALADIÉ I GIL
	DELFI SANUY I CASTELLS
	FLORENCI VALLÈS I SALA
	JOAN VALLÈS I XIRAU

A partir del 30 de juny de 2008

President:	JOSEP M. NINOT I SUGRAÑES
Vicepresident:	JOAN PINO I VILALTA
Secretari:	XAVIER ESCUTÉ I GASULLA
Tresorer:	MARC MARTÍN I PÉREZ
Vocals:	ROSER CAMPENY I VALLS
	MOISÈS GUARDIOLA I BUFÍ
	PERE LUQUE PINO
	NÚRIA MORRAL NADAL
	ORIOI OMS I LLOBET
	XAVIER SABATÉ I ROTÉS
	DELFI SANUY I CASTELLS
	FLORENCI VALLÈS I SALA

Representant de la delegació del Bages: FLORENCI VALLÈS I SALA

Representant de la delegació del País Valencià:	MÀRIUS MARTÍNEZ I MARTÍ
Representant de la delegació d'Osona:	CARME CASAS I ARCARONS
Representant de la delegació de la Franja de Ponent:	GUILLEM CHACÓN I CABAS
Representant de la delegació de la Garrotxa:	XAVIER OLIVER I MARTÍNEZ-FORNÉS
Delegat de l'IEC:	JOSEP VIGO I BONADA
Societats adherides:	Centre d'Estudis de la Natura del Barcelonès Nord Centre d'Història Natural de la Conca de Barberà Grup Mineralògic Català Societat Catalana de Lepidopterologia Societat Catalana de Micologia Estació Biològica de l'Aiguabarreig Associació Ibèrica de Mirmecologia Associació Catalana de Malacologia Objectiu Natura, Associació de Fotògrafs de Natura de Catalunya
Nombre de socis:	989

* Aquesta Institució és filial de l'IEC des de 1915.

Activitats

— Festival Internacional de Films sobre Insectes. Organitzat per l'Oficina pels Insectes i el seu Medi Ambient del Llenquadoc-Rosselló. Prada de Conflent, 4-7 d'octubre de 2007.

— Curs sobre la conca del Llobregat: «Els climes i els paisatges de la conca del Llobregat», a càrrec de Florenç Vallès i Jordi Badia. Manresa, 18 d'octubre de 2007.

— Curs sobre la conca del Llobregat: «Plantes silvestres comestibles de Catalunya», a càrrec de Florenci Vallès i Jordi Badia. Manresa, 19 d'octubre de 2007.

— Sessió inaugural del curs 2007-2008, amb la conferència «Consilience: the unity of knowledge», a càrrec d'Edward O. Wilson. IEC, 15 de novembre de 2007.

— Sessió conjunta CREAM-SCB-ICHN. Jornada «Fragmentació del territori i biodiversitat». UAB, 3 de desembre de 2007.

— Conferència «Com es troben les nostres formigues?», a càrrec de Roger Vila, de la delegació d'Osona de la ICHN. Universitat de Vic, 12 de desembre de 2007.

— Conferència «La diversitat que *no es veu*: praderies de posidònia», a càrrec de Jordi Sànchez. El Prat de Llobregat, 24 de gener de 2008.

— Conferència «Entre l'aigua i la terra: reptes per a la conservació dels amfibis als Països Catalans», a càrrec de Gustavo A. Llorente. IEC, 14 de febrer de 2008.

— Conferència «Llacs i llacunes de Mongòlia: en cerca de la memòria dels nostres paradisos lacustres esteparis ibèrics perduts», a càrrec de Miquel Alonso. Universitat de Barcelona, 6 de març de 2008.

— Conferència «Les invasions biològiques en el medi marí. Exemples d'impactes i amenaces a la Mediterrània

occidental», a càrrec d'Enric Ballesteros. Universitat de Girona, 12 de març de 2008.

— Conferència «Turisme ecològic i protecció de la fauna. El cas dels gorilles», a càrrec de Domingo Rodríguez Teijeiro. Universitat de Lleida, 3 d'abril de 2008.

— III Jornades Odonatològiques del grup Oxygastra, a càrrec de Paul Müller i David Vilasís. Museu Comarcal del Montsià, Amposta, 19 i 20 d'abril de 2008.

— Curs «Els grans simis fòssils de Catalunya», a càrrec de Sergi Almécija i Isaac Casanovas. Institut Català de Paleontologia, Sabadell, 19 i 20 d'abril de 2008.

— Conferència «Mirades: el que tenim i no podem perdre», a càrrec de Francesc Muntada. IEC, 14 de maig de 2008.

— Conferència «Biodiversitat i canvi global: el cas de les papallones», a càrrec de Constantí Stefanescu. UAB, 20 de maig de 2008.

— Curs «Biologia i conservació del trencalòs (*Gypaetus barbatus*)», a càrrec d'Antoni Margalida. Parc Natural de Boí, 24 i 25 de maig de 2008.

— Trobada científica per a valorar l'interès natural dels prats, els conreus, les brolles i les màquies de Collserola i debatre les mesures de conservació i gestió necessàries per a preservar aquests valors naturals. IEC, 27 de maig de 2008.

— I Jornades Catalanes de Conservació de la Flora, organitzades pel De-

partament de Medi Ambient i Habitatge, la Fundació Carl Faust i la Universitat de Barcelona. Blanes, 2 i 3 de juny de 2008.

— Conferència «Què hi ha darrere les fotografies d'animals salvatges? Aventures i desventures d'un fotògraf de natura», a càrrec de Jordi Bas. IEC, 19 de juny de 2008.

— Curs «Introducció als nudibrànquís i opistobrànquís mediterranis», a càrrec de Josep Maria Dacosta i Miquel Pontes (Grup d'Estudis de Mare Nostrum); Enric Madrenas, fotògraf submarí, i Guillem Mas (Nereo). Centre d'Estudis del Mar, Begur, 28 i 29 de juny de 2008.

— Cinquena edició de la Universitat Catalana d'Estiu de Ciències de la Natura. Constà de vint-i-tres conferències impartides per professors nacionals i estrangers, pràctiques de camp i sortides guiades diàries. Seròs, 6-13 de juliol de 2008.

Sortides naturalistes

— Sortida de bolets a càrrec de Carme Casas i Jordi Baucells. 21 d'octubre de 2007.

— Jornada d'anellament d'ocells a l'Avenc i lliurament de premis de la Marató Ornitològica Hivernal d'Osona a Tàrradellas. 16 de març de 2008.

— El vedat de Fraga i les llacunes salades de Bujaraloz, guiada per Florenci Vallès i Jordi Badia. 29 de març de 2008.

— Els ocells del Ter. Sortida ornitològica organitzada pel Museu Indus-

trial del Ter (MIT), a càrrec de membres de la delegació d'Osona - GNO. 12 d'abril de 2008.

— Els amfibis de les basses d'Osona i el Projecte Basses del GNO, a càrrec de membres de la delegació d'Osona - GNO. 20 d'abril de 2008.

— L'estany de Banyoles i el seu entorn, guiada per Florenci Vallès i Jordi Badia. 26 d'abril de 2008.

— Cicle de descoberta del territori. El Salt del Mir i la seva fageda, Santa Maria de Besora, a càrrec de membres de la delegació d'Osona - GNO. 11 de maig de 2008.

— La cova del Toll i la Sauva Negra, guiada per Florenci Vallès i Jordi Badia. 17 de maig de 2008.

— El congost de Mont-rebei, guiada per Florenci Vallès i Jordi Badia. 7 de juny de 2008.

— El bosc del Llopart, espai amb acord de custòdia del territori. Sortida conjunta amb la delegació de la Garrotxa: Sant Pere de Torelló, a càrrec de membres de la delegació d'Osona - GNO. 8 de juny de 2008.

— El massís del Carlit, guiada per Florenci Vallès i Jordi Badia. 5 de juliol de 2008.

Projectes

— «Els sistemes naturals de les planes de Son i la mata de València». Estudi pluridisciplinari sobre els sistemes naturals d'aquest sector pirinenc en el qual

participen vint-i-un equips diferents de recerca.

— «Estat del medi natural de Catalunya». Projecte d'elaboració d'un sistema d'indicadors per a avaluar l'estat del medi natural de Catalunya pel que fa a la biodiversitat.

— «Recull de noms catalans de plantes». Projecte endegat pel TERMCAT per tal de donar a conèixer els noms de les plantes.

— «Llibre vermell de la flora vascular de Catalunya». En aquest llibre es recullen les dades sobre l'estat de conservació de les espècies rares, endèmiques i amenaçades de Catalunya.

— «Catàleg dels invertebrats amenaçats de Catalunya». Elaboració d'un catàleg de les cent sis espècies que requereixen mesures de conservació dels grups d'invertebrats següents: molluscs, miriàpodes, odonats, ortòpters, heteròpters, coleòpters i lepidòpters.

— «Estudi dels odonats a Catalunya». Inici del projecte d'elaboració del catàleg dels odonats de Catalunya.

— «Estudi interdisciplinari del torrent Salat, d'Horta d'Avinyó (Bages)». Estudi dels sistemes naturals d'aquest torrent en el qual participen diversos grups de recerca.

— «Projecte de restauració de basses agrícoles d'Osona». Catàleg de basses agrícoles i punts d'aigua de la comarca d'Osona i actuacions de restauració i protecció de les basses més interessants en

favor de la ramaderia i de la fauna i flora.

— «Projecte d'estudi de rapinyaires d'Osona»

— «Catàleg de flora vascular de la Garrotxa»

— «Programa de seguiment i conservació de la flora amenaçada»

— «Mapa de flora invasora de la Garrotxa»

— «Líquens dels boscos madurs de la Garrotxa». Iniciació d'un projecte de recerca sobre els líquens dels boscos madurs de la Garrotxa promogut des de la delegació de la Garrotxa, amb la col·laboració de l'Agrupació Naturalista i Ecologista de la Garrotxa (ANEG). Ha disposat d'un ajut econòmic de la Secció de Ciències Biològiques de l'Institut d'Estudis Catalans.

— «Seguiment d'ocells d'interès de l'Alta Garrotxa». Encarregat pel Consorci de l'Alta Garrotxa.

— «Catàleg dels ocells de la Garrotxa». Elaboració del primer catàleg d'ocells de la Garrotxa, amb la relació d'ocells amb citacions considerades fiables a la comarca.

Col·laboracions i participació

— Consell Assessor de l'Observatori del Paisatge de Catalunya

— Consell Consultiu del Parc de Collserola

— Convenció dels signants del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat de l'Agenda 21 de Barcelona

— Consorci de l'Alta Garrotxa
— Consorci de l'Espai Rural de Gallecs

— Comissió per a la Sostenibilitat de les Terres de l'Ebre

— Fundació Observatori de Catalunya per a la Sostenibilitat

— Coordinació dels representants de l'IEC als espais naturals protegits

Premis i guardons

El jurat format per Roser Campeny i Valls, Pere Luque Pino i Joan Pino i Vilalta atorgà el premi per a estudiants de la ICHN al treball *El poblament vegetal del massís*

del Montgrí, les illes Medes i l'antic estany de Sobrestany, de Miquel Jover Benjumea.

Publicacions

Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural, núm. 74.

Notícies de la Institució, núm. 73.

Notícies de la Institució, núm. 74.

Notícies de la Institució, núm. 75.

Notícies de la Institució, núm. 76.

Notícies de la Institució, núm. 77.

Notícies de la Institució, núm. 78.

Les libèl·lules de la Garrotxa. (Monografies de Patrimoni Natural de la Garrotxa; 1)

Societat Catalana de Biologia

Any de fundació:	1912
JUNTA DIRECTIVA	
President:	JAUME REVENTÓS I PUIGJANER
Vicepresident primer:	FERRAN AZORÍN I MARÍN
Vicepresident segon:	LLUÍS TORT I BARDOLET
Secretari general:	JOSEP CLOTET I ERRA
Vicesecretari:	ARCADI NAVARRO I CUARTIELLAS
Tresorera:	CARME SEGARRA I ROBERT
Vocal. Acció Territorial:	JORDI BERMÚDEZ I MAS
Vocal. Comunicació:	HÉCTOR RUIZ MARTÍN
Vocal. Ensenyament:	ROSA PÉREZ I ROURA
Vocal primer. Lexicografia:	RICARD ROCA I PASCUAL
Vocal tercera. Seccions:	ÀUREA NAVARRO I SABATÉ
Vocal cinquè. Publicacions:	FRANCESC PIFERRER I CIRCUNS
Vocal sisè. Estudiants:	JOAN DURAN I FERRER
Delegat de l'IEC:	RICARD GUERRERO I MORENO
Nombre de socis:	1.391

Coordinadors de les seccions especialitzades

Aqüicultura	Lluís Tort, Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)
Biofísica	Pere Garriga, Universitat Politècnica de Catalunya (UPC)
Biologia de la Reproducció	Francesca Vidal, UAB
Biologia del Desenvolupament	Jordi Garcia-Fernández, Universitat de Barcelona (UB)
Biologia Evolutiva	Montserrat Papaceit, UB
Biologia i Indústria	Ramon Roca, Almirall Prodesfarma
Biologia i Societat	Cristina Junyent, Fundació Privada Ciència en Societat

Biologia Molecular	Maribel Geli, Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC)
Biologia Molecular del Càncer	Gabriel Capella, Institut Català d'Oncologia (ICO)
Ecologia Marina	Ramon Massana, Institut de Ciències del Mar (ICM)
Ecologia Terrestre	Josep M. Espelta, Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF)
Ensenyament	Rosa Pérez, Escoles Betlem de Premià de Dalt
Genòmica i Proteòmica	Francesc Xavier Avilés, UAB
Fisiologia Vegetal	Josep M. Torné, CSIC
Microbiologia	Mercè Berlanga, UB
Neurobiologia Experimental	Josep Saura, UB
Senyalització Cel·lular i Metabolisme	Francesc Viñals, UB
Virologia	Miguel Ángel Martínez, Fundació IrsiCaixa, i Ana Angulo, Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer (IDIBAPS)
Estudiants	Joan Duran, UB
Alacant	Ivan Quesada, Universitat Miguel Hernández d'Elx (UMH)
Balears	Balbina Nogales, Universitat de les Illes Balears (UIB)
Lleida	M. Ángeles de la Torre, Universitat de Lleida (UdL)
Pallars	Xavier Castells, Associació Lo Pi Negre
València	Helena Mira, Universitat de València (UV)
Vic	Jordi Planas, Universitat de Vic (UVic)

Activitats

El 17 i 18 de setembre de 2007 se celebrà el Seminari de Biologia del Desenvolupament, organitzat per la Secció de Biologia del Desenvolupament. Hotel Cap Roig, Platja d'Aro, Girona.

El 3 d'octubre de 2007 tingué lloc a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC (Barcelona) la conferència «An axiomatic approach for an unitary description of the processes of sexual and clonal reproduction, development and regeneration», a càrrec de Lorenzo Colombo (Departament de Biologia Animal, Universitat de Pàdua, Itàlia).

El 5 d'octubre de 2007 tingué lloc a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC (Barcelona) la conferència «Diversidad genética en *Lepidorrhombus*. Aplicaciones a la conservación del recurso pesquero», a càrrec d'Eva García-Vázquez (Departament de Biologia Funcional, Universitat d'Oviedo).

El 6 i 7 d'octubre de 2007 tingueren lloc les jornades «Gestió dels boscos de ribera», organitzades per Lo Pi Negre, la Secció de la SCB al Pallars i Depana. Sort (Pallars Sobirà).

L'11 d'octubre de 2007 tingué lloc a l'Aula de Graus de la Facultat de Biologia (UB, Barcelona) la conferència «Cis and trans acting determinants of *Sonic hedgehog* expression in the mammalian forebrain», a càrrec de Douglas Epstein (Departament de Genètica, Facultat de Medicina, Universitat de Pennsilvània, Filadèlfia, EUA).

El 18 i 25 d'octubre i l'1, 8 i 15 de novembre de 2007 se celebrà a l'Aula Magna de la Facultat de Biologia (UB) el IV Cicle de Cinema i Ciència, organitzat per la Secció d'Estudiants.

El 19 d'octubre de 2007, a la Sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans, tingué lloc la jornada anual conjunta de les seccions de Senyalització Cel·lular i Metabolisme i Biologia Molecular del Càncer: «Diabetis de tipus II: fisiologia i etiopatogènia».

El 20 d'octubre de 2007 s'organitzà una sortida a Gerri de la Sal (Pallars Sobirà), a càrrec de Joan Josep Montón Martínez, membre de la Societat Catalana de Micologia i del Grup de Micologia de l'IEI.

El 24 d'octubre de 2007, a la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, tingué lloc la conferència «Genomes i epigenomes: variabilitat genètica sense canvis de la seqüència de nucleòtids», a càrrec de Lluís Serra, catedràtic de la UB, organitzada per la Secció d'Ensenyament.

El 26 d'octubre de 2007, al Departament d'Hortofructicultura de la Universitat de Lleida, se celebrà la jornada «La poda mecànica en fruiters», organitzada per la Societat Catalana de Biologia, la Institució Catalana d'Estudis Agraris i el Departament d'Hortofructicultura de la Universitat de Lleida.

El 5 de novembre de 2007, a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, tingué

lloc la VII Jornada de Virologia, organitzada per la Secció de Virologia de la SCB.

El 6 de novembre de 2007, a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, tingué lloc la V Jornada de Fisiologia Vegetal, organitzada per la Secció de Fisiologia Vegetal de la SCB.

El 9 de novembre de 2007, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, tingué lloc la conferència «Cascades submarines a la Mediterrània nord-occidental», a càrrec de Pere Puig (Departament de Geologia Marina, ICM, Barcelona).

El 9 de novembre de 2007, a l'Aula Multiusos dels Serveis Científicotècnics de la UIB, tingué lloc la conferència «Paper dels pèptids antimicrobians en la defensa del pulmó», a càrrec de David Moranta Mesquida.

El 10 de novembre de 2007, a l'Octubre Centre de Cultura Contemporània de València, tingué lloc la matinal de l'evolució humana, organitzada per la Secció d'Ensenyament.

El 14 de novembre de 2007, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, es pronuncià la conferència «Photonic technologies applied to environmental biosystems», a càrrec de Corrado Costa i Palo Menesatti (Consell per a la Recerca en Agricultura, Roma, Itàlia).

El 16 de novembre de 2007 tingué lloc la IV Jornada d'Avenços en Ecologia, organitzada per la Secció d'Ecologia Terrestre de la SCB.

Del 18 al 20 de novembre de 2007, a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, se celebrà l'ESCMID Conference, organitzada per la Secció de Microbiologia de la SCB.

Del 20 al 23 de novembre de 2007, a la Facultat de Veterinària de la UAB, tingué lloc la quarta sessió de treball «Mètodes ràpids i automatització en microbiologia alimentària», organitzada per la Secció de Microbiologia.

El 23 de novembre de 2007, a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, es parlà d'«Hipòxia, angiogènesi i càncer», en un acte organitzat per la Secció de Biologia Molecular del Càncer de la SCB.

El 23 de novembre de 2007, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, es pronuncià la conferència «Food and temperature effects on copepod reproduction», a càrrec de Christina Augustin (Universitat de Bergen i Departament de Biologia Marina i Oceanografia de l'ICM, Barcelona).

El 23 de novembre de 2007, a l'Aula Multiusos dels Serveis Científicotècnics del campus de la UIB, tingué lloc la conferència «Shedding “light” on host-pathogen interactions», a càrrec de Siouxsie Wiles (Departament de Malalties Infeccioses i Immunitat, Col·legi Imperial, Londres, Regne Unit). Amb el patrocini de la Direcció General de R+D+I (Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació, Govern Balear).

Del 27 al 29 de novembre de 2007, a la serra de Castelltallat, al Bages,

se celebrà la II Gimcana Forestal, organitzada per la Junta Directiva de la SCB i el CREAMF.

El 28 de novembre de 2007, a la Sala d'Actes de l'Escola Massana, tingué lloc la conferència «Darwin i el pensament filogenètic», a càrrec de Juli Peretó (Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva, UV, València).

El 29 de novembre de 2007, a l'Hospital Clínic, es pronuncià la conferència «L'RNA genòmic del virus *norwalk* és infecció en cèl·lules humanes», a càrrec de Susana Guix (Departament de Microbiologia, Facultat de Biologia, UB, Barcelona).

El 30 de novembre de 2007, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, tingué lloc la conferència «Contemporary biogeochemistry and microbial ecology of a paleoclimatological treasure in the Caribbean sea», a càrrec de Gordon Taylor (Departament de Biologia Marina i Oceanografia, ICM, Barcelona).

El 3 de desembre de 2007, a la Sala d'Actes de la Facultat de Ciències (UAB, Bellaterra), se celebrà la jornada conjunta CREAMF-SCB-ICHN: «Fragmentació del territori i biodiversitat».

El 11 de desembre de 2007, a l'Aula Multiusos dels Serveis Científicotècnics del campus de la UIB (Palma), se celebrà el Programa d'Incentivació de la Interacció Científica (PICC): «Attaching effacing *E. Coli* and paradigms of Tir-triggered actin polymerisation: getting

off the pedestal», a càrrec de Gad Frankel (Divisió de Biologia Cel·lular i Molecular, Col·legi Imperial, Londres, Regne Unit).

El 12 de desembre de 2007, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, tingué lloc la conferència «Bacterial remnants as major component of the global C and N cycles», a càrrec de Ron Benne (Universitat de Carolina del Sud, Estats Units d'Amèrica).

El 12 de desembre de 2007, a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, es pronuncià la conferència sobre el Premi Nobel de Fisiologia o Medicina concedit a Mario R. Capecchi, Martin J. Evans i Oliver Smithies: «Manipulacions genètiques amb cèl·lules mare embrionàries que obren camí a la teràpia gènica», a càrrec de Jaume Reventós, del Grup de Recerca Biomèdica de l'Hospital de la Vall d'Hebron i president de la SCB.

El 13 de desembre de 2007, a la Sala d'Actes de l'Escola Massana, tingué lloc la segona jornada «Ciència i societat. On volem arribar?», organitzada per la Secció de Biologia i Societat de la SCB i Biocat.

El 14 de desembre de 2007, a la Facultat de Medicina (Hospital Clínic, UB), se celebrà la quarta sessió de treball sobre genòmica i proteòmica biomèdiques, organitzada per la Secció de Genòmica i Proteòmica de la SCB.

El 14 de desembre de 2007, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, es pro-

nuncià la conferència «Aproximació bioeconòmica a la conservació de recursos vius costaners», a càrrec de Francesc Maynou (Departament de Recursos Marins Renovables, ICM, Barcelona).

El 14 de desembre de 2007, a l'Aula Multiusos dels Serveis Científicotècnics del campus de la UIB (Palma), tingué lloc la conferència «Model murí d'infecció pulmonar crònica per *Pseudomonas aeruginosa*: eficàcia terapèutica i selecció de resistència als tractaments antipseudomònics».

El 19 de desembre de 2007, a la Sala Turró de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, se celebrà la II Jornada de Biofísica, organitzada per la Secció de Biofísica de la SCB.

El 9 de gener de 2008, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, tingué lloc la conferència «Geoacoustic characterization of the near seabed composition on the Porcupine Bank and the Malin Sea, Ireland», a càrrec de Xavier Monteys (Secció Marina i de Geofísica, Centre de Mesurament Geològic d'Irlanda, Dublín).

L'11 de gener de 2008, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, se celebrà la conferència «Nous avenços en ecologia microbiana», organitzada per les seccions de Microbiologia i Ecologia de la SCB amb col·laboració de l'ICM-CSIC.

L'11 de gener de 2008, a l'Aula Multiusos dels Serveis Científicotècnics del campus de la UIB (Palma), tingué lloc la conferència «Estudi de la microbiota de

sediments hiperhalòfils», a càrrec d'Aranxa López, de l'IMEDEA.

Del 21 de gener a l'11 de febrer de 2008, a l'IEC, se celebrà l'activitat «Aplicació del disseny d'experiments a la indústria i a les ciències experimentals», organitzada per la Secció de Biologia i Indústria de la SCB.

El 24 de gener de 2008, a la Sala de Graus II de la Facultat de Ciències (UAB), tingué lloc la conferència «La nova directiva sobre responsabilitat ambiental (ELD): els incendis forestals de 1994 i 1998 a la Catalunya Central com a cas d'estudi», a càrrec de Roberto Molowny-Horas, del CREAM.

El 25 de gener de 2008, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, tingué lloc la conferència «Sea-surface temperature influence on surface wind stress», a càrrec de Dudley Chelton (Facultat de Ciències Oceàniques i Atmosfèriques, Universitat de l'Estat d'Oregon, Corvallis, Oregon, EUA).

El 25 de gener de 2008, a l'Aula Multiusos dels Serveis Científicotècnics del campus de la UIB (Palma), es pronuncià la conferència «Interconexión entre la virulencia y la resistencia a los antibióticos de *Pseudomas aeruginosa*», a càrrec de José Luis Martínez, del CNB.

El 31 de gener de 2008, a l'Hospital Clínic, tingué lloc la conferència «Análisis genético y fenotípico de variantes de la proteasa NS3/4A del virus de la hepatitis C (VHC)», a càrrec de Sandra Franco, de la Fundació IrsiCaixa.

El 31 de gener de 2008, a l'Hospital Clínic, es pronuncià la conferència «Importancia del diagnóstico molecular de virus causantes de infecciones del tracto respiratorio inferior y superior en población adulta e infantil», a càrrec de Marta Camps, del Servei de Microbiologia de l'Hospital Clínic.

L'1 de febrer de 2008, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, tingué lloc la conferència «Com es pot descriure el moviment? Un repàs des dels astres fins als fluids turbulents (i la seva implicació en l'estudi del mar)», a càrrec de Jaume Piera (Unitat de Tecnologia Marina, CMIMA).

El 6, 7 i 8 de febrer de 2008, a l'IEC, tingué lloc el I Simposi d'Aqüicultura de Catalunya, organitzat per la Secció d'Aqüicultura de la SCB.

El 8 de febrer de 2008, a l'Aula Multiusos dels Serveis Científicotècnics del campus de la UIB, es pronuncià la conferència «Discovery of host factors that influence *Klebsiella pneumoniae* infection», a càrrec de Christian Frank, del CIMERA.

El 9 de febrer de 2008, a la Universitat de Barcelona, tingué lloc la II Matinal de Noves Tecnologies en Microscòpia Electrònica, organitzada per la Secció d'Ensenyament de la SCB amb col·laboració de l'ICE.

El 13 de febrer de 2008, a l'IEC, tingué lloc la sessió inaugural del curs 2007-2008 de la SCB: «Grans reptes ètics

de la biologia», a càrrec del M. Hble. Sr. Jordi Pujol, antic president de la Generalitat.

El 15 de febrer de 2008, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, tingué lloc la conferència «ICMDivulga: 4 años de divulgación científica en el Institut de Ciències del Mar», a càrrec d'Elisabetta Broglio, de l'ICM.

El 20 de febrer de 2008, a l'IEC, tingué lloc la presentació del volum 56 de *Treballs de la Societat Catalana de Biologia: Endocrinologia experimental*.

El 20 de febrer de 2008, a l'Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva, se celebrà el Dia de Darwin, amb un cicle de seminaris d'evolució i complexitat, organitzat per la Secció de la SCB a València.

El 21 de febrer de 2008, a l'Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva, se celebrà la IV Conferència Peregrín Casanova de Biodiversitat i Biologia Evolutiva, organitzada per la Secció de la SCB a València.

El 22 de febrer de 2008, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, tingué lloc la conferència «Turismo polar, sus hechos y sus desechos», a càrrec de Juan Kratzmeir, de Travel & Fotos.

El 22 de febrer de 2008, a l'Aula Multiusos dels Serveis Científicotècnics del campus de la UIB, tingué lloc la conferència «Integrans en *Pseudomas* i en mostres ambientals», a càrrec de Claudia Scotta, del Grup de Microbiologia de la UIB.

El 23 de febrer de 2008, a la Facultat de Ciències de la Salut (UIC, Sant Cugat del Vallès), se celebrà la V Matinal Pràctica de Biologia Molecular, organitzada per la Secció d'Ensenyament de la SCB amb col·laboració de l'ICE.

El 29 de febrer de 2008, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, tingué lloc la conferència «The plankton ecology of Lake Kivu (East Africa) and the unexpected consequences of the introduction of a sardine from lake Tanganyika», a càrrec d'Hugo Sarmiento (Departament de Biologia Marina, ICM).

El 29 de febrer de 2008 tingué lloc la conferència «Un sistema modelo en fisiología celular y patología: *Dictyostellium discoideum*», a càrrec de Teresa Suárez, del CIB-CSIC.

El 5 de març de 2008, a l'IEC, se celebrà la conferència «Conèixer-se a un mateix: l'educació del sistema immunitari en el nostre organisme», a càrrec de José Aramburu (Departament de Ciències Experimentals i de la Salut, UPF).

El 6 de març de 2008, a la Facultat de Biociències (UAB, Bellaterra), tingué lloc la conferència «Aplicación de técnicas de microscopia al estudio de ambientes extremos para la vida», a càrrec de Jacek Wierzchos, de la UdL.

El 6 de març de 2008, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, tingué lloc la conferència «Basic pathology of aquacultured bivalves», a càrrec d'Inke Sunila (Departament d'Aqüicultura, Ofici-

na d'Aqüicultura, Milford, Connecticut, EUA).

El 6 i 7 de març de 2008, a l'Aula Magna de la Facultat de Biologia de la UB (Barcelona), se celebrà el I Simposi Polar, organitzat per la Secció d'Estudiants.

El 7 de març de 2008, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, se celebrà la conferència «Temporal and spatial evolution of a *Pseudo-nitzschia* spp. thin layer in relation to physical processes in the Ría of Pontevedra, NW Spain», a càrrec de Lourdes Velo (Institut Espanyol d'Oceanografia, Vigo).

El 7 de març de 2008, a l'Aula Multiusos dels Serveis Científicotècnics del campus de la UIB, tingué lloc la conferència «Interacció d'*Haemophilus influenzae* no tipable amb les cèl·lules de l'epiteli respiratori», a càrrec de Pau Morrey, del CIMERA.

El 7 i 8 de març de 2008, a l'Hotel Peñíscola Plaza Suites (Peñíscola), se celebrà la reunió conjunta de les xarxes valenciana i catalana de genòmica i proteòmica, organitzada per la Secció de Genòmica i Proteòmica de la SCB.

El 12 de març de 2008, a la Facultat de Biociències (UAB, Bellaterra), tingué lloc la conferència «Desenvolupament de mètodes moleculars per a la monitorització d'agents de control biològic», a càrrec d'Esther Badosa, de la UdG.

El 14 de març de 2008, a la Universitat de València, se celebrà la Jorna-

da sobre CèHules Mare i Càncer, a càrrec d'Ariel Ruiz i Altaba (Universitat de Ginebra, Suïssa).

El 27 i 28 de març de 2008, a la Facultat de Biologia (UB, Barcelona), se celebraren les II Jornades de Biologia Humana, organitzades per la Secció d'Estudiants.

El 31 de març de 2008, al campus de Bellvitge (UB, Barcelona), tingué lloc la conferència «Variant polyubiquitin chains as regulatory cues in signalling, cell cycle and DNA damage responses», a càrrec de Timothy T. Thompson (Departament de Biologia Molecular i Cel·lular, IBM-CSIC, PCB).

L'1 d'abril de 2008, a l'Institut de Bioenginyeria (UHM), se celebrà la conferència «From exocrine epithelium to phytoplankton: a general paradigm for regulated exocytosis», a càrrec de Pedro Verduo (Universitat de Washington, Washington, EUA).

De l'1 al 4 d'abril de 2008, a l'IEC, se celebrà la Reunió Internacional de la Secció d'Aqüicultura (Imaquanim Project Meeting), organitzada per la Secció d'Aqüicultura de la SCB.

El 3, 4 i 5 d'abril de 2008, al Cosmocaixa, tingué lloc la IX Exponeerca Jove.

El 4 d'abril de 2008, a l'Aula Multiusos dels Serveis Científicotècnics del campus de la UIB (Palma), tingué lloc la conferència «Estrategias de análisis del sistema de secreción tipo III y sus efectos

res en *Pseudomonas syringae*», a càrrec de Carmen Beuzón (Departament de Biologia Cel·lular, Universitat de Màlaga, Màlaga).

El 4 d'abril de 2008, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, se celebrà la conferència «Cooking with ecological stoichiometry: interactive effects of temperature and resources on bacterial metabolism», a càrrec d'Ed Hall (Departament d'Ecologia d'Aigua Dolça, Universitat de Viena, Àustria).

El 12 d'abril de 2008, a l'IEC, se celebrà la I Matinal de Bioquímica del Benestar, organitzada per la Secció d'Ensenyament de la SCB.

Del 14 al 18 d'abril de 2008, a l'IEC, tingué lloc el curs Gestió de projectes de recerca i desenvolupament, organitzat per la Secció de Biologia i Indústria de la SCB.

El 17 d'abril de 2008, a la Sala d'Actes de l'Institut de Bioenginyeria (UMH, Elx), tingué lloc la conferència «Signal transduction of glucagon secretion», a càrrec d'Elaine Vieira (Institut Karolinska, Estocolm, Suècia).

El 18 d'abril de 2008, a l'Aula Multiusos dels Serveis Científicotècnics del campus de la UIB (Palma), tingué lloc la conferència «*Salinibacter ruber*, diversitat metabòlica i genètica», a càrrec de Jocelyn Brito, de l'IMEDEA-CSIC.

El 18 d'abril de 2008, al campus de Burjassot (UV, València), se celebrà la conferència «Mecanismes d'expansió de

l'escorça cerebral en mamífers superiors», a càrrec de Víctor Borrell (Institut de Neurociències d'Alacant, CSIC-UMH).

El 21, 22, 24 i 28 d'abril i el 5 de maig de 2008, a l'IEC, tingué lloc el curs Patents d'invencions relacionades amb la biologia, organitzat per la Secció de Biologia i Indústria de la SCB.

El 24 d'abril de 2008, a l'Hospital Clínic (Barcelona), tingué lloc la conferència «Recerca de receptors de la transmissió de potyvirus per insectes», a càrrec de Juan José López-Moya (Laboratori de Genètica Molecular Vegetal, Consorci CSIC-IRTA, IBMB).

El 25 d'abril de 2008, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, se celebrà la conferència «Situació crítica de l'anxoia arreu de les costes espanyoles. Darrers resultats obtinguts a la Mediterrània», a càrrec d'Isabel Palomera (Departament de Recursos Marins Renovables, ICM).

El 25 d'abril de 2008, a l'Aula Multiusos dels Serveis Científicotècnics del campus de la UIB (Palma), tingué lloc la conferència «*Haemophilus influenzae lipopolysaccharide*», a càrrec de Derek Hood (Grup de Malalties Infeccioses i Moleculars, Universitat d'Oxford, Regne Unit).

El 6 de maig de 2008, a la Universitat Miguel Hernández (Elx, Alacant), se celebrà la conferència «Activació del canal TRPC5 per estimulació osmòtica», a càrrec de Sergi Soriano (Institut de Neurociències, Unitat de Neurobiologia Cel·lular i de Sistemes, CSIC-UMH).

El 9 de maig de 2008, a l'Aula Multiusos dels Serveis Científicotècnics del campus de la UIB (Palma), tingué lloc la conferència «Potencial d'Istpst9 com a eina biotecnològica», a càrrec de Joseph A. Christie Oleza (Grup de Microbiologia, UIB).

El 10 de maig de 2008, a la Universitat de València, se celebrà la IV Matinal de l'Evolució, organitzada per la Secció de la SCB a València.

El 14 de maig de 2008, a la Facultat de Ciències Econòmiques de la Universitat de Girona, se celebrà la Matinal de Bioquímica del Benestar, organitzada per la Secció d'Ensenyament de la SCB.

El 16 de maig de 2008, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, tingué lloc la conferència «The physical ecology of marine microbes: making a living in a patchy ocean», a càrrec de Roman Stocker (Departament d'Enginyeria Civil i Ambiental, MIT, EUA).

El 16 de maig de 2008, a l'Aula Multiusos dels Serveis Científicotècnics del campus de la UIB (Palma), se celebrà la conferència «Resposta de *Klebsiella pneumoniae* a pèptids antimicrobians», a càrrec d'Enrique Llobet Brossa, del CIMERA.

El 19 de maig de 2008, a l'IEC, se celebrà la I Jornada de Ciència i Poesia, activitat emmarcada dins del programa de la Setmana de la Poesia de Barcelona.

El 19 de maig de 2008, a la Universitat Miguel Hernández (Elx, Alacant), tingué lloc la conferència «The develop-

mental basis of disease: role of environment and epigenetics», a càrrec de Jerrold Heindel (Institut Nacional de Ciències de la Salut Ambiental, Parc Triangle de la Recerca, Carolina del Nord, EUA).

El 23 de maig de 2008, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, se celebrà la conferència «Impacto del derretimiento glaciario sobre el plancton de las zonas costeras en la península Antártica», a càrrec de Verónica Fuentes (Departament de Biologia Marina i Oceanografia, ICM).

El 23 de maig de 2008, a l'Aula Multiusos dels Serveis Científicotècnics del campus de la UIB (Palma), tingué lloc la conferència «Gens de virulència del bacteri fitopatogen *Ralstonia solanacearum*», a càrrec de Marc Valls (Departament de Genètica, UB).

El 23 de maig de 2008, a la Universitat Miguel Hernández (Elx, Alacant), se celebrà la conferència «Nerve regeneration - learning from our ancestors?», a càrrec de David Tonge (Facultat de Ciències de la Salut i Biomèdiques, King's College de Londres, Regne Unit).

El 26 de maig de 2008, a l'Aula Magna de la Facultat de Biologia (UB, Barcelona), se celebrà la conferència «The evolutionary origins of meiosis from mitosis: a new hypothesis by Adam Wilkins and Robin Holliday», a càrrec d'Adam S. Wilkins (ByoEssays, Cambridge, Regne Unit).

El 27, 28 i 29 de maig i el 3 i 4 de juny de 2008, a l'IEC, tingué lloc el curs

pràctic d'anàlisi i interpretació estadística de les dades experimentals a la indústria, organitzat per la Secció de Biologia i Indústria de la SCB.

El 29 de maig de 2008, a l'Hospital Clínic (Barcelona), tingué lloc la conferència «Caracterización de la proteína vSLAM del citomegalovirus y su posible implicación en inmunoevasión», a càrrec de Gloria Montañés, de l'IDIBAPS.

El 29 de maig de 2008, a l'Hospital Clínic (Barcelona), es pronuncià la conferència «Estatus conformacional de los cuerpos de inclusión bacterianos», a càrrec de Núria González Montalbán (Institut de Biotecnologia i Biomedicina, UAB).

El 30 de maig de 2008, a l'Aula Multiusos dels Serveis Científicotècnics del campus de la UIB (Palma), tingué lloc la conferència «La hipermutació catalitza l'adaptació genètica de *Pseudomonas aeruginosa* en les vies respiratòries dels pacients amb fibrosi cística», a càrrec d'Ana Mena (Servei de Microbiologia i Unitat d'Investigació, Hospital Universitari Son Dureta).

El 30 de maig de 2008, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, es pronuncià la conferència «Las proliferaciones de medusas: causas antropogénicas o cambio global», a càrrec de Dacha Atienza (Departament de Biologia Marina i Oceanografia, ICM).

El 6 de juny de 2008, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, se celebrà la conferència «Caracterización de factores

físicos con aplicación a los episodios de HAB recientes (2005-2007) del golfo de Maine y la bahía de Fundy», a càrrec d'Alfredo López de Aretxabaleta (Departament d'Oceanografia Física, ICM).

El 6 de juny de 2008, a la Facultat de Medicina de la Universitat de Lleida, es pronuncià la conferència «Rest your head in a pillow of basement membrane: new morphogenetic mechanisms involved in anterior development», a càrrec de Joaquim Egea (Institut de Neurobiologia Max Planck, Martinsried).

El 6 de juny de 2008, a l'Aula Multiusos dels Serveis Científicotècnics del campus de la UIB (Palma), es pronuncià la conferència «*Ferroplasma acidiphilum*: a unique microbe with a Fe-dominated proteome», a càrrec de Kenneth N. Timmins, del Helmholtz-Sentrum für Infektionsforschung.

El 6 i 7 de juny de 2008, a la Universitat de Vic, tingué lloc el segon cicle de conferències «Biologia de sistemes: estructura, funció, evolució», organitzat per la Secció de la SCB a Vic.

El 11 de juny de 2008, a l'IEC, se celebrà la conferència del guanyador del Premi Josep M. Sala-Trepal 2007: «New approaches to old questions: comparative genomics and gene-expression analysis in human brain evolution», a càrrec de Mario Cáceres, del CRG.

El 13 de juny de 2008, a l'Aula Multiusos dels Serveis Científicotècnics del campus de la UIB (Palma), es pronuncià

la conferència «Interacció del patògen respiratori *Haemophilus influenzae* no tipable amb fagòcits professionals», a càrrec de Pau Martí Lliteras, del CIMERA.

El 13 de juny de 2008, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, tingué lloc la conferència «La estación litoral de Barcelona (2001-2008): balance y perspectivas», a càrrec de Jorge Guillén (Departament de Geologia Marina, ICM).

Del 15 al 19 de juny de 2008, a l'Hospital de Sant Pau (Barcelona), se celebrà la 13th International Conference on Retinal Proteins, organitzada per la Secció de Biofísica de la SCB.

Del 19 al 20 de juny de 2008, a l'IEC, se celebraren les XVI Jornades de Biologia Molecular, organitzades per la Secció de Biologia Molecular de la SCB amb col·laboració de la Secció de Biologia i Indústria de la SCB.

El 20 de juny de 2008, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, tingué lloc la conferència «Turbulència de la cèl·lula al planeta en un marc de canvis globals», a càrrec de Francesc Peters (Departament de Biologia Marina i Oceanografia, ICM).

El 25 de juny de 2008, a l'IEC, se celebrà l'Assemblea General Ordinària de la SCB.

El 26 de juny de 2008, a l'Hospital Clínic (Barcelona), tingué lloc la conferència «Cloning of chitinase A (ChiaA) gene from *Serratia marcescens* and its expression in Coleoptera-specific *Bacillus thuringiensis*», a càrrec de Sezer

Okay (Departament de Ciències Biològiques, Universitat Tècnica de l'Orient Mitjà).

El 26 de juny de 2008, a l'Hospital Clínic (Barcelona), es pronuncià la conferència «Función de los complejos celulares 1sm1p-7p en la replicación de virus RNA de cadena positiva», a càrrec de Rui Galao (Departament de Microbiologia, UPF).

El 27 de juny de 2008, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, tingué lloc la conferència «El repte i les vivències a la Barcelona World Race: la volta al món a vela sense escales», a càrrec d'Albert Bargués, navegant oceànic a vela.

El 27 de juny de 2008, a l'Aula Multiusos dels Serveis Científicotècnics del campus de la UIB (Palma), tingué lloc la conferència «Paper de les proteïnes surfactants en infeccions del tracte respiratori per *Pseudomonas aeruginosa*», a càrrec de Mariette Barbier (Grup Infecció i Immunitat, UIB-IUNICS).

El 4 de juliol de 2008, a l'Institut de Bioenginyeria (UMH, Elx, Alacant), es pronuncià la conferència «Identificació i caracterització de les regions membranoactives de les proteïnes del virus de l'hepatitis C», a càrrec d'Alejandro González Álvarez (Institut de Biologia Molecular i Cel·lular, UMH).

El 7 de juliol de 2008, a l'IEC, tingué lloc la VIII Jornada de Biologia Evolutiva, organitzada per la Secció de Biologia Evolutiva.

Del 8 al 18 de juliol de 2008 se celebrà el curs de postgrau Filogenès i genealogies de DNA: reconstrucció i aplicacions.

El 9 de juliol de 2008 a l'IEC, tingué lloc la conferència de clausura del cicle «Conferències magistrals del curs 2007-2008»: «Simbiogènesis y simbioma: la evolució escondida», a càrrec de Lynn Margulis, de la Universitat de Massachusetts a Amherst i l'Acadèmia Nacional de Ciències dels EUA.

L'11 de juliol de 2008, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, es pronuncià la conferència «Dinoflagellates as feedstocks for biodiesel production», a càrrec de Claudio Fuentes (Departament de Biologia Marina i Oceanografia, ICM).

El 18 de juliol de 2008, a l'Institut de Bioenginyeria (UMH, Elx, Alacant), tingué lloc la conferència «El valor de la informació experimental para el modelado de la regulación y la exocitosis controladas por el calcio», a càrrec de Virginia González-Vélez (Universitat Autònoma Metropolitana, Mèxic DF).

El 18 de juliol de 2008, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, es pronuncià la conferència «Research on larval transport, seagrass habitat relationships and recruitment variation in temperate fish», a càrrec de Gregory Jenkins (Departament de Zoologia, Universitat de Melbourne).

El 25 de juliol de 2008, a la Sala d'Actes del CMIMA-CSIC, tingué lloc la conferència «How can we relate the cha-

racteristics of species to those of the habitat where they are found?», a càrrec de Pierre Legendre (Departament de Ciències Biològiques, Universitat de Montreal).

El 25 de juliol de 2008, a l'IEC, se celebrà la trobada d'experts ESCMID-ASM «Chikungunya: an emergent infectious disease», organitzada per la Secció de Microbiologia.

Publicacions

Poemes de la jornada *Simbiopoesi* (maig 2008).

Programa i resums de les comunicacions de la VIII Jornada de Biologia Evolutiva (juliol 2008).

Omnis Cellula, núm. 14, 15, 16 i 17.

Treballs de la Societat Catalana de Biologia, vol. 56 (2006): *Endocrinologia molecular*.

Què Cal Saber?, núm. del 190 al 198.

Societat Catalana de Filosofia

Any de fundació:	1923
JUNTA DIRECTIVA	
President:	IGNASI ROVIRÓ I ALEMANY
Secretari:	XAVIER GARCIA-DURAN
Tresorer:	ALBERT MOYA RUIZ
Delegats de les seccions:	ANTONI BOSCH I VECIANA (vicepresident) ANDREU GRAU I ARAU CARME MERCHÁN CANTOS FRANCESC PEREÑA BLASI MANUEL SATUÉ I SILLUÉ
Responsable de publicacions:	JOSEP MONSERRAT MOLAS (vicepresident)
Delegat de l'IEC:	PERE LLUÍS FONT
Nombre de socis:	264

Activitats

— Conferència «Presència de l'obra de Maquiavel a Espanya en els segles xvi i xvii», a càrrec d'Helena Puigdomènech, 17 de setembre de 2007.

— XII Col·loqui de Vic, dedicats a «La memòria», 4 i 5 d'octubre de 2007.

— Seminari «Dialèctica i ontologia en Plató i Aristòtil», conduït pel professor Tomás Calvo, 15, 16 i 17 d'octubre de 2007.

— Assemblea General de socis i inauguració acadèmica del curs, amb la lliçó inaugural «La veritat és la realitat de les coses», a càrrec de Dídac Ramírez i Sarrió, 19 de desembre de 2007.

— Segones Jornades Científiques sobre Cultures Medievals, 23 i 24 de gener de 2008.

— Seminari «Llegir el *Sofista* de Plató. Una guia», a càrrec del professor Noburu Notomi, 7, 8 11 i 12 de febrer de 2008.

— Curs de filòsofs vius «Ment i interpretació: interpretacions de la ment des de l'antiguitat a la postmodernitat», organitzat per la Secció de Filosofia Medieval i per la Societat, setmanalment, des del 9 d'abril al 4 de juny.

— Celebració de l'Any Miquel Carreras i Costajussà (1905-1938), amb la realització del curs «Miquel Carreras i

Costajussà (Sabadell, 1905 - Tèrmens de Segre, 1938): història, filosofia, política», del 26 de març al 16 d'abril de 2008, i de la jornada «Miquel Carreras i la filosofia catalana d'entreguerres (1918-1939)».

Activitats de les seccions

— Conferència «Sobre la posibilidad de una fundamentación de los fines últimos de la humanidad en la fenomenología de Husserl», a càrrec de Francisco Conde Soto, 21 de desembre de 2007. Orga-

nitzada pel Grup d'Estudis Fenomenològics.

— Seminari «Tenen raó els filòsofs?», de febrer a juny de 2008, organitzat pel Grup de Filosofia Analítica.

Publicacions

L'economia. Societat Catalana de Filosofia: Universitat de Barcelona, 2007.

Llibre del I Congrés Català de Filosofia. Institut d'Estudis Catalans. Societat Catalana de Filosofia, 2007. [En procés]

Societat Catalana de Física

Any de fundació:

1986*

JUNTA DIRECTIVA

President:

JOSEP M. PONS I RÀFOLS

Vicepresidenta:

NÚRIA FERRER I ANGLADA

Tresorer:

JORDI ANDREU I BATALLÉ

Secretari:

AGUSTÍ POCH I PARÉS

Vocals:

XAVIER BATLLE GELABERT

ALBERT BRAMON I PLANAS

JAUME ESTEVE I TINTÓ

SALVADOR ESTRADÉ SOBREPÈRE

M. ÀNGELS GARCIA BACH

ANTONI GIRÓ I ROCA

XAVIER GRANADOS GARCIA

ORIOU GUASCH FORTUNY

XAVIER JAÉN HERBERA

IGNASI JUVELLS I PRADES

IGNASI LABASTIDA I JUAN

JOSEP LLOSA I CARRASCO

XAVIER MAGRANS I FONTRDONA

JOAN ÀNGEL PADRÓ I CÀRDENAS

ANTONI ROCA I ROSELL

SANTIAGO VALLMITJANA RICO

La Junta es va renovar a l'Assemblea del dia 15 de juliol de 2008. La nova Junta és la següent:

President:

JOSEP ENRIC LLEBOT RABAGLIATI

Vicepresidenta:

NÚRIA FERRER I ANGLADA

Secretari:

AGUSTÍ POCH I PARÉS

Tresorer:

XAVIER BATLLE GELABERT

Vocals:

ALBERT BRAMON I PLANAS

CARLOS CASTEL SUBIAS

JOAN CUXART RODAMILANS

SALVADOR ESTRADÉ SOBREPÈRE
M. ÀNGELS GARCIA BACH
XAVIER GRANADOS GARCIA
ALBERT GRAS MARTÍ
ORIOL GUASCH FORTUNY
XAVIER JAÉN HERBERA
IGNASI JUVELLS I PRADES
IGNASI LABASTIDA I JUAN
JOSEP LLOSA I CARRASCO
XAVIER MAGRANS I FONTRDONA
JORDI MIRALDA ESCUDÉ
JORDI MUR PETIT
JOAN ÀNGEL PADRÓ I CÀRDENAS
JOSEP M. PONS I RÀFOLS
LLORENÇ PORQUER SEGUÍ
ANTONI ROCA I ROSELL
RAMON SALA GASSET
ANNA SANAHUJA MOTA
SANTIAGO VALLMITIANA RICO

Delegat de l'IEC:

DAVID JOU I MIRABENT

Nombre de socis:

448

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques, fundada el 1932.

Activitats

XXIII Trobades Científiques de la Mediterrània: «Supernoves: llum en la foscor».
Maó, 4-7 d'octubre de 2007.

Les Trobades Científiques de la Mediterrània, que organitzen cada any la Societat Catalana de Física i la Secció de Ciència i Tècnica de l'Institut Menorquí

d'Estudis amb el suport de diverses institucions acadèmiques del seu àmbit lingüístic, tenen com a objectiu principal proveir un marc adequat a l'intercanvi d'experiències i de coneixements sobre un tema actual de recerca. A més de constituir un fòrum científic, contribueixen a facilitar la relació i la comunicació entre

els científics i els tecnòlegs de l'entorn més proper.

L'edició de l'any 2007, que en fou la número 23, destinada a «Supernoves: llum en la foscor», es va celebrar a Maó els dies 4, 5, 6 i 7 d'octubre. El seu objectiu fou analitzar els mecanismes que fan explotar les estrelles, estudiar quin és el seu impacte sobre la galàxia i discutir el grau de fiabilitat de les SNIa com a indicadors de distàncies.

Les supernoves termonuclears, conegudes també com a supernoves de tipus Ia, es caracteritzen per emetre llum d'acord amb un patró constant que sembla que s'ha mantingut gairebé igual al llarg de la història de l'Univers. Aquesta circumstància, afegida al fet que les supernoves són extremadament brillants, ha fet que es puguin fer servir per a mesurar distàncies amb molta profunditat, tant espacial com temporal, i precisió, la qual cosa va permetre, a finals dels noranta, descobrir que l'Univers s'estava expandint de manera accelerada i que, per tant, a més de la matèria bariònica ordinària i la matèria fosca, intuïda per la seva influència gravitatòria, hi havia d'haver un tercer component, denominat energia fosca.

El comitè organitzador de les Trobades fou format per Jordi Isern (IEEC-CSIC), director; Jordi Miralda (IEEC-CSIC); Ramon Miquel (UAB); Enrique García Berro (UPC), i Núria Ferrer (SCF, UPC).

Durant les Trobades va haver-hi cinc sessions plenàries, acompanyades d'exposicions orals relacionades amb el tema i quatre taules rodones:

— «Gravitational collapse of massive stars», a càrrec de Miquel Àngel Aloi (Institut Max Planck, Garsching, Alemanya).

— «Thermonuclear explosion of white dwarfs», a càrrec de Wolfgang Hillebrand (Institut Max Planck, Garsching, Alemanya).

— «First supernovae», a càrrec de K. Nomoto (Universitat de Tòquio, Japó).

— «Probes to dark matter and dark energy», a càrrec d'Alicia Verde (Universitat de Princeton, Estats Units d'Amèrica).

— «Supernovae and chemical evolution of the galaxy», a càrrec de Marco Limongi (Monte Porcio Catone, Itàlia).

Universitat Catalana d'Estiu: «El descobriment de l'Univers»

Coordinació de l'Àrea de Física: Núria Ferrer (UPC, vicepresidenta de la Societat Catalana de Física). Prada de Conflent, 20-24 d'agost de 2007.

Al llarg del temps els humans sempre han cercat respostes a l'enigma sobre l'origen i la història del món en què vivim. A mesura que hem anat copsant la realitat de l'Univers i el lloc que nosaltres hi ocupem, hem pogut formular pregun-

tes progressivament més avançades. Actualment hem arribat a conèixer l'estructura de l'Univers, la seva història d'expansió i el seu origen en un estadi de gran densitat i altes temperatures en un detall molt més gran del que ningú s'imaginés que fos possible. Però l'origen de l'Univers segueix mantenint-se en el misteri.

Curssets

— «Història de la cosmologia», a càrrec de Jordi Miralda, investigador de l'Institut d'Estudis Espacials de Catalunya (CSIC).

— «L'evolució de l'Univers: el coneixement actual», a càrrec de Jordi Miralda, investigador de l'Institut d'Estudis Espacials de Catalunya (CSIC).

— «El concepte de temps en la física moderna i contemporània», a càrrec de Josep Miquel Vidal (Institut Menorquí d'Estudis).

— «L'astronomia aplicada a la navegació marítima», a càrrec d'Agustí Martín i Mallofré (Facultat de Nàutica de Barcelona, UPC).

— «Ecologia per al segle XXI: reconciliant la teoria ecològica i la percepció naturalista. Ecologia amb espai», a càrrec de Jordi Flos (Departament d'Ecologia, Universitat de Barcelona).

— «Introducció a la filosofia del temps», a càrrec de Josep Miquel Vidal (Institut Menorquí d'Estudis).

— «Origen i evolució de la nanotecnologia: de R. Feynman fins als xips

més petits», a càrrec de Núria Ferrer (Departament de Física Aplicada, UPC).

— «L'origen de la vida», a càrrec d'Arcadi Navarro (Departament de Ciències Experimentals i de la Salut, UPF).

— «Origen i manteniment del sexe», a càrrec d'Arcadi Navarro (Departament de Ciències Experimentals i de la Salut, UPF).

Olimpíada de Física

Des de l'any 1996 la Societat Catalana de Física organitza la fase catalana de l'Olimpíada Internacional de Física. L'objectiu és realitzar un procés de selecció entre els estudiants d'ensenyament secundari (segon de batxillerat) amb bones aptituds per a la comprensió de la física. Els estudiants seleccionats representen el conjunt de districtes universitaris catalans en la fase espanyola de l'Olimpíada Internacional de Física. Per tal d'estalviar desplaçaments, des de l'any 2000 les proves de selecció s'efectuen a Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona.

L'any 2008 les proves de selecció es van celebrar el dia 1 de febrer a la Facultat de Física de la Universitat de Barcelona, a l'Escola Politècnica Superior de la Universitat de Lleida, a la Facultat de Química de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona i a l'Escola Politècnica Superior de la Universitat de Girona. En total s'hi van presentar setanta-cinc estudiants de trenta-cinc centres d'ensenyament secundari de tot Catalunya. Després

d'una acurada revisió de les proves realitzades pels estudiants presentats, la comissió va seleccionar, per a la fase final, setze estudiants com a representants de les universitats catalanes.

Aquests estudiants van rebre de mans del president de la Societat Catalana de Física, en un acte públic celebrat divendres 29 de febrer de 2008 a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, el diploma acreditatiu de la seva selecció i també un petit obsequi consistent en un lot de llibres de física que serviran per a ajudar a complementar-ne la formació en el seu futur ensenyament universitari.

Com a preparació addicional per a la fase estatal, els alumnes seleccionats van realitzar divendres 28 de març una sessió preparatòria de caràcter experimental al Laboratori de Física Moderna de la Facultat de Física de la Universitat de Barcelona.

Les proves de la fase estatal de l'Olimpíada de Física es van fer a Mieres del 4 al 7 d'abril. L'actuació dels estudiants catalans va ser en conjunt molt bona. Hi obtingueren tres medalles de plata, vuit de bronze i tres mencions d'honor. És digne d'esmentar el bon ambient que va dominar entre tots els estudiants que es van desplaçar a Astúries.

IV Jornada de Física i Química a l'IEC

La Societat Catalana de Física, conjuntament amb la Societat Catalana de Química i l'Associació de Professors de Físi-

ca i Química de Catalunya, ja fa tres anys que organitza una jornada temàtica adreçada als professors de física i química de secundària. Aquesta jornada se celebra a la tardor a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans.

Els temes tractats a les tres primeres edicions foren: «La física i la química en la transició entre la secundària i els estudis superiors», «Els avenços en física i química i l'actualització dels continguts a l'educació secundària» i «Competències bàsiques i científiques competents».

El tema de la IV Jornada, que es va celebrar dimecres 21 de novembre a la seu de l'IEC, fou «Noves propostes per a la física i la química de secundària. Aportacions de l'àmbit universitari».

Es van presentar les ponències següents:

— «L'ensenyament de les ciències, avui», a càrrec de Montserrat Cabello Guilera, directora del Centre de Documentació i Experimentació en Ciències i Tecnologia del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

— «La relació universitat - centre de secundària: aportacions d'un centre de recerca universitari a l'ensenyament de la física i la química a la secundària», a càrrec de Roser Pintó i Casulleras (Departament de Didàctica de la Matemàtica i de les Ciències Experimentals, UAB), directora del CRECIM, i Montserrat Tortosa (IES Ferran Casablanques), membre del CRECIM.

— «*La química.net*, un projecte per a apropar la química a la societat», a càrrec de Miquel Solà (Departament de Química, UdG).

— «Presentació de la revista *Recursos de Física*», a càrrec de Xavier Jaén Herbera (Departament de Física i Enginyeria Nuclear, UPC).

— «Dissabtes de la Física a la UAB», a càrrec de Josep Antoni Grífols Gras (Departament de Física, UAB).

— «El grup d'innovació docent QISU: la química a la interfície secundària-universitat», a càrrec de Gemma Fonrodona Baldajos, cap d'estudis de la Facultat de Química (UB).

— «Reflexions sobre el disseny dels currículums de la física i la química del batxillerat», a càrrec de Julián Oro Sancho (CDECT, IES La Llauna) i Aureli Caamaño (CDECT, IES Barcelona-Congrés).

La jornada va finalitzar amb el debat «Quina física i química caldria per a la secundària i quin tipus de currículum seria el més adequat? Com es pot millorar l'efectivitat de les relacions secundària-universitat? Conclusions i propostes».

Premi Jordi Porta i Jué per a estudiants

El Premi Jordi Porta i Jué, instituit l'any 1962, s'ofereix a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre física fet per estudiants; enguany s'hi van presentar set treballs. El jurat, constituït per Santiago Vallmitjana (UB), Joan Esteve

(UB), Alfons Albareda (UPC) i Albert Bramon (UAB), va acordar donar dos premis *ex aequo* als treballs:

— *Síntesi i caracterització de nanoestructures Fe@C*, presentat per Noemí Aguiló Aguayo.

— *Correcció de les aberracions d'un dispositiu de pinces òptiques hologràfiques utilitzant un sensor Shack-Hartmann*, presentat per Carol López Quesada.

Els premis es van lliurar a la Sala Prat de la Riba el dia 24 d'abril de 2008.

Premis per als treballs de recerca de batxillerat

La Societat Catalana de Física va convocar per sisena vegada aquests premis, amb l'objectiu d'estimular la redacció de treballs d'iniciació a la recerca sobre temes de física. Aquests premis s'adrecen als estudiants de batxillerat. Enguany s'hi van presentar trenta-quatre treballs.

El veredict del jurat fou atorgar els dos premis als treballs següents:

— *Estudi físic del violí*, de Frederic Català Castro, estudiant de l'IES Jaume I de Salou, fet sota la direcció de la professora tutora Ana Isabel Burrell Celaya.

— *Redescobrint la llum*, d'Arnau Sala Cadellans, estudiant del Col·legi de la Presentació d'Arenys de Mar, fet sota la direcció de la professora tutora Montse Báez.

El jurat també va acordar donar dos accessits als treballs següents:

— *Creant un món tridimensional*, de Laura Secanell Capdevila, estudiant de l'IES Guindàvols de Lleida, fet sota la direcció del professor tutor Anicet Cosials Manonelles.

— *La física de Tintín*, d'Adrià Claramunt Fité i Daniel Rodilla Mercado, estudiants de l'IES Castellar del Vallès, fet sota la direcció del professor tutor Antonio Cavero Barreu.

XV Cicle de conferències «Física oberta»
Dijous 15 d'octubre de 2007, a la Sala Prat de la Riba de la seu de l'IEC, es va fer la conferència inaugural del curs 2007-2008, amb el títol «Caos quàntic: del nucli atòmic a la funció zeta de Riemann», a càrrec del professor Oriol Bohigas (Laboratori de Física Teòrica i Models Estadístics, Universitat de París-Sud).

La resta de conferències del cicle foren:

— «Aportaciones de la física a la biología estructural: pasado, presente y futuro», a càrrec del professor Celerino Abad-Zapatero, de la Universitat d'Illinois (Chicago). Sala de Graus de la Facultat de Física (UB), 21 de febrer de 2008.

— «L'LHC: l'accelerador de partícules més gran del món», a càrrec del professor Lluís Garrido Beltran (Departament d'Estructura i Constituents de la Matèria, Facultat de Física, UB). IEC, 4 de març de 2008.

— «Una aproximació fisiològica als processos oceànics», a càrrec del professor Josep Lluís Pelegrí (Departament d'Oceanografia Física, Institut de Ciències del Mar, CMIMA-CSIC). IEC, 9 d'abril de 2008.

— «Light in the Nano World», a càrrec del professor Niek F. van Hulst, de l'Institut de Ciències Fotòniques (ICFO). IEC, 29 d'abril de 2008.

Participació en el cicle de conferències «Els premis Nobel de l'any 2007»

El Premi Nobel de Física de l'any 2007 fou concedit a Albert Fert i Peter Grünberg pel seu descobriment de la magneto-resistència gegant.

— «La magneto-resistència gegant o l'art de manipular l'espín», a càrrec del doctor Xavier Batlle, del Departament de Física Fonamental i l'Institut de Nanociència i Nanotecnologia (UB). IEC, 11 de desembre de 2007.

Revista digital Recursos de Física

El mes d'octubre de 2007 va sortir el número 0 de la revista digital *Recursos de Física* (<http://www.rrfísica.cat>).

Aquesta revista és una publicació digital periòdica que la Societat Catalana de Física, en col·laboració amb la Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya (XTEC), ha posat a l'abast dels professors de física de secundària i primers cursos universitaris perquè puguin compartir els seus recursos.

Durant el curs 2007-2008 se n'han editat els números següents:

Recursos de Física, núm. 0 (tardor 2007).

Recursos de Física, núm. 1 (primavera 2008).

Publicacions

La Societat Catalana de Física publica dos números cada any de la *Revista de Física*. Aquesta revista d'alta divulgació en física, que s'edita des de 1991, té un alt grau d'acceptació entre tots els físics de parla catalana i ha permès una connexió

més gran entre la comunitat científica, així com un coneixement acurat del que fan companys escampats pertot arreu. Un altre aspecte que cal assenyalar és que la continuïtat i la seriositat de la publicació han servit per a donar a conèixer la Societat Catalana de Física a llocs i persones als quals no hauria estat fàcil arribar per uns altres camins.

Revista de Física, vol. 4, núm. 3 (2n semestre 2007).

Revista de Física, vol. 4, núm. 4 (1r semestre 2008).

Societat Catalana de Química

Any de fundació:

1986*

JUNTA DIRECTIVA

Fins al 21 de maig de 2008

President:

ÀNGEL MESSEGUER PEYPOCH

Secretari:

ANTONI RIERA I ESCALÉ

Tresorera:

JOSEFINA GUITART I MAS

Publicacions:

PERE ALEMANY I CAHNER

Vocals:

JOAN CARLES ÀLVAREZ REY

ROSA CABALLOL I LORENZO

RAMON CANELA I GARAYOA

JAUME FARRÀS I SOLER

MANUELA HIDALGO MUÑOZ

ERIC JOVER I COMAS

SANTIAGO OLIVELLA I NELLO

LLUÍS PAGÈS I SANTACANA

CRISTINA PALET I BALLÚS

ANTONI PLANAS I SAUTER

ORIOI ROSSELL I ALFONSO

CONCEPCIÓ ROVIRA I ANGULO

A partir del 22 de maig de 2008

President:

ROMÀ TAULER I FERRÉ

Secretari:

ERIC JOVER I COMAS

Tresorera:

CRISTINA PALET I BALLÚS

Vocals:

PERE ALEMANY I CAHNER

JOSEP BONJOCH SESÉ

JOAN CABRÉ CASTELLVÍ

AURELI CAAMAÑO ROS

JOSEFINA GUITART I MAS

MANUELA HIDALGO MUÑOZ

JORDI LLORCA PIQUÉ

JAUME PUY LLORENS

CONCEPCIÓ ROVIRA I ANGULO

PILAR SALAGRE CAMERO
PAU SERRA PRAT
XAVIER TOMÀS MORER

Delegada de l'IEC:

PILAR GONZÁLEZ DUARTE

Nombre de socis:

697

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques, fundada el 1932.

Activitats

Assemblea General extraordinària

El 22 de maig de 2008 se celebrà una Assemblea General extraordinària de socis de la Societat Catalana de Química (SCQ), en què es procedí a la votació per a la renovació de càrrecs. Resultà elegida l'única candidatura presentada i la Junta de Govern restà constituïda de la manera indicada més amunt.

Vintè Debat de Química

El 16 d'abril de 2008 se celebrà a l'Institut d'Estudis Catalans el debat «Ensenyar química als alumnes de l'ESO i del batxillerat: estratègies per a millorar l'aprenentatge».

El programa constà de dues ponències i del debat final:

— «Science standards: from goals to approaches and results in class. The Chemie im Kontext project», a càrrec d'Ilka Parschmann (Institut de Química Pura i Aplicada, Universitat d'Oldenburg, Alemanya).

— «Nou enfocament del procés d'ensenyament-aprenentatge de la química», a càrrec de Roser Gorchs (Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Manresa, Universitat Politècnica de Catalunya).

— Debat «Quins dels aspectes tractats us semblen més convenients per a afavorir l'aprenentatge de la química i les ciències en general? Quins serien els avantatges i els inconvenients d'incorporar-los a les nostres aules?», moderat per Mercè Izquierdo (Departament de Didàctica de la Matemàtica i de les Ciències Experimentals, Universitat Autònoma de Barcelona).

Durant la sessió es presentà la revista *Educació Química*, a càrrec dels membres de l'equip de direcció de la revista, i es lliuraren els premis i mencions de la segona edició dels premis als treballs de recerca de batxillerat dins l'àmbit de la química.

Jornades científiques

En aquest tipus de jornades, diferents ponents exposen el seu punt de vista sobre un tema ampli i, sovint, polèmic. Aquest últim any s'han organitzat les següents:

«Química i medi ambient»

Aula Magna, campus Torre dels Frares, Universitat de Vic, 14 de novembre de 2007. El programa constà de les conferències següents:

— «Decoloració i reutilització de les aigües residuals en la indústria tèxtil», a càrrec de Víctor López, professor del Departament d'Indústries Agroalimentàries i Ciències Ambientals de la Universitat de Vic i col·laborador d'INTEXTER (UPC, Terrassa).

— «Ús d'oli de colza com a combustible» i «Demostració del funcionament d'un motor amb oli vegetal», a càrrec de Josep Puig, enginyer, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona.

— «Valoració de subproductes de la indústria agroalimentària per a l'obtenció de productes bioactius», a càrrec de Josep Lluís Torres, bioquímic, investigador de l'Institut d'Investigacions Químiques i Ambientals del CSIC de Barcelona.

«Noves propostes per a la física i la química de secundària. Aportacions de l'àmbit universitari»

IEC, 21 de novembre de 2007. Jornada organitzada conjuntament amb la Societat Catalana de Física i l'Associació de

Professors de Física i Química de Catalunya. El programa va incloure les conferències i el debat següents:

— «L'ensenyament de les ciències, avui», a càrrec de Montserrat Cabellero Guilera, directora del Centre de Documentació i Experimentació en Ciències i Tecnologia del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

— «La relació universitat - centre de secundària: aportacions d'un centre de recerca universitari a l'ensenyament de la física i la química a la secundària», a càrrec de Roser Pintó i Casulleras, professora titular de física i de didàctica de la física a la UAB i directora del Centre de Recerca per a l'Educació Científica i Matemàtica (CRECIM), i Montserrat Tortosa, professora de física i química de l'IES Ferran Casablanques i membre del CRECIM.

— «*La química.net*, un projecte per a apropar la química a la societat», a càrrec de Miquel Solà, director del Departament de Química de la Universitat de Girona.

— «Presentació de la revista *Recursos de Física*», a càrrec de Xavier Jaén Herbera, professor del Departament de Física i Enginyeria Nuclear de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyers Industrials de Barcelona (Universitat Politècnica de Catalunya).

— «Dissabtes de la Física a la UAB», a càrrec de Josep Antoni Grífols Gras, director del Departament de Física

de la Facultat de Ciències de la Universitat Autònoma de Barcelona.

— «El grup d'innovació docent QISU: la química a la interfície secundària-universitat», a càrrec de Gemma Fonrodona Baldajos, cap d'estudis de l'ensenyament de química de la Facultat de Química de la Universitat de Barcelona.

— «Reflexions sobre el disseny dels currículums de la física i la química del batxillerat», a càrrec de Julián Oro Sancho, del Centre de Documentació i Experimentació en Ciències i Tecnologia i professor de física i química de l'IES La Llauna, i Aureli Caamaño, professor de física i química de l'IES Barcelona-Congrés i professor formador del Centre de Documentació i Experimentació en Ciències i Tecnologia.

— Debat «Quina física i química caldria per a la secundària i quin tipus de currículum seria el més adequat? Com es pot millorar l'efectivitat de les relacions secundària-universitat? Conclusions i propostes».

«Reconeixement molecular: de la biologia als nous materials»

Auditori de l'Institut Català d'Investigació Química (Tarragona), 4 de desembre de 2007. Jornada organitzada amb la col·laboració de l'Institut Català d'Investigació Química. El programa constà de les conferències següents:

— «Fundamentals of molecular recognition», a càrrec de Christopher A.

Hunter (Departament de Química de la Universitat de Sheffield).

— «Molecular recognition at the interface of biology», a càrrec de Javier de Mendoza (Institut Català d'Investigació Química de Tarragona i Universitat Autònoma de Madrid).

— «C60-based electroactive supramolecular architectures», a càrrec de Nazario Martín (Universitat Complutense de Madrid i Reial Societat Espanyola de Química).

13a Conferència Fèlix Serratosa

Amb la col·laboració de la Universitat de Barcelona, la Universitat Autònoma de Barcelona, els Laboratoris Dr. Esteve SA, l'Institut Català d'Investigació Química, la Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC i la Reial Societat Espanyola de Química.

Durant la jornada, de dos dies, es pronunciaren les següents conferències:

Aula Magna Enric Casassas de la Facultat de Química de la Universitat de Barcelona, 21 de gener de 2008:

— «Las bases moleculares de la activación de los factores de crecimiento para fibroblastos», a càrrec de Manuel Martín-Lomas, director científic (CIC Biomagune, Parc Tecnològic de Sant Sebastià).

— «Metathesis: catalysts and applications», a càrrec de Robert H. Grubbs, professor de química Victor Atkins i Elisabeth Atkins (Institut de Tecnologia de Califòrnia).

Sala d'Actes de la Facultat de Ciències de la UAB, 22 de gener de 2008:

— «New ligands and applications for olefin metathesis catalysts», a càrrec de Robert H. Grubbs, professor de química Victor Atkins i Elisabeth Atkins (Institut de Tecnologia de Califòrnia).

Cinquena Trobada de Joves Investigadors dels Països Catalans

Campus Torre dels Frares, Universitat de Vic, 28 i 29 de gener de 2008.

L'acte constà de tres conferències plenàries:

— «Quina és la influència humana en el canvi climàtic actual?», a càrrec de Joan O. Grimalt.

— «Catalitzadors: els aliats de la química», a càrrec de Carmen Claver.

— «La revolució genòmica: perspectiva d'un químic computacional» a càrrec de Modesto Orozco.

També inclogué vuit simposis: «Teoria i modelatge», «Metodologia sintètica», «Compostos organometàl·lics», «Materials i química de l'estat sòlid», «Biomolècules, metal·lobiomolècules i biomimetisme», «Catàlisi», «Medi ambient i qualitat de vida» i «Didàctica de la química».

Conferències

— «Les dioxines, mites i realitat», a càrrec de Josep Rivera Aranda, professor d'investigació del Departament d'Eco-

tecnologies de l'IIQAB (CSIC). Conferència organitzada juntament amb la Societat Andorrana de Ciències. Sala d'Actes del Centre Cultural La Llacuna, Andorra la Vella, 1 d'abril de 2008.

VII Memorial Enric Casassas

La Societat Catalana de Química va participar en la celebració del VII Memorial Enric Casassas, sota el lema «La influència del canvi climàtic en el cicle de l'aigua». Sala d'Actes de l'Institut de Ciències de la Terra Jaume Almera (CSIC), 30 de novembre de 2007.

El programa constà de les conferències i la taula rodona següents:

— «Climate change and water supplies: present, past and future», a càrrec de R. Bradley (Departament de Geociències, Universitat de Massachusetts).

— «Perturbaciones climáticas al ciclo hídrico en la cuenca mediterránea occidental: origen y propagación a escalas regional-europea y global», a càrrec de Millán Millán (Fundació Centre d'Estudis Ambientals de la Mediterrània).

— «La influència humana en el canvi climàtic», a càrrec de Joan O. Grimalt (Departament de Química Ambiental, IIQAB-CSIC).

— Taula rodona «La influència del canvi climàtic en el cicle de l'aigua», a càrrec de R. Bradley, M. Millán, J. O. Grimalt, R. Tauler, J. J. Pastor Justo, F. Rayón i F. Gallart.

Commemoracions

Amb motiu del centenari de la mort del científic rus Dmitri Ivànovitx Mendelèiev:

— Conferència «Abans de Mendelèiev: les arrels didàctiques del sistema periòdic», a càrrec de José Ramón Berto-meu Sánchez, professor d'història de la ciència i documentació de la Universitat de València. Conferència amb motiu de la inauguració de l'exposició «L'ordre dels elements abans i després de Mendelèiev», organitzada per la Biblioteca de Física i Química de la Universitat de Barcelona amb la col·laboració, entre d'altres, de la Societat Catalana de Química. Aula Magna Enric Casassas, Facultats de Física i Química de la UB, 28 de setembre de 2007.

— Jornada d'homenatge a D. I. Mendelèiev en el centenari de la seva mort, organitzada conjuntament per la Societat Catalana de Química i la Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC el 6 de febrer de 2008.

L'acte comptà amb les conferències dels professors Eric R. Scerri, professor lector del Departament de Química i Bioquímica (Universitat de Califòrnia a Los Angeles), «Mendeleev's Periodic Table: from historical origins to current debates about the periodic table», i Rudi van Eldik, professor de química inorgànica i analítica (Universitat d'Erlangen-Nuremberg, Alemanya), «Experimental chemistry: education and entertainment».

Premis

Premis per a estudiants

El premi per a estudiants de la Societat Catalana de Química fou instituït l'any 1962 i s'ofereix a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre química. Aquest curs es convocà per quaranta-cinquena vegada i fou atorgat a Ariadna Pepiol i Martí pel treball *Síntesi i funcionalització regioselectiva d'o-carborans i metal·locarborans com a nuclis de dendrons i dendrímers*.

Premis als treballs de recerca de batxillerat dins l'àmbit de la química

Premi ofert als alumnes de batxillerat per treballs de recerca lliurats i qualificats al llarg del curs acadèmic 2007-2008. En la seva segona edició, fou atorgat a les estudiants Rocío Carrasco Reyes i Alba Cuadrado Santolaria, de l'IES Baldiri Guileira del Prat de Llobregat, pel seu treball *L'aigua, un bé escàs?*

Així mateix, s'acordà atorgar un accèssit a l'estudiant Guillem Peñuelas Haro, de l'IES Ernest Lluch de Barcelona, pel seu treball *Nanomedicina, enginyeria tissular: importància de la química en la superfície d'un implant ossi*.

Presentació de publicacions

Presentació del primer número de la revista *Educació Química* en el marc del V Seminario Ibérico - I Seminario Iberoamericano Ciencia-Tecnología-Sociedad en la Enseñanza de las Ciencias, Univer-

sitat d'Aveiro (Portugal), 3-5 de juliol de 2008.

Presentació del llibre *La regularitat periòdica dels elements químics*, de Dmitri Ivànovitx Mendeléiev (traducció de Josep M. Llinàs i Lluís Victori, introducció i comentaris de Lluís Victori), de la col·lecció «Clàssics de la Química», en el marc de la jornada d'homenatge a D. I. Mendeléiev que es va realitzar el 6 de febrer de 2008.

Publicacions

Educació Química: EduQ, núm. 1 (2008).

MENDELÉIEV, Dmitri Ivànovitx. *La regularitat periòdica dels elements químics*. Traducció de Josep M. Llinàs i Lluís Victori. Introducció i comentaris de Lluís Victori. 2008. (Clàssics de la Química; 4)

Societat Catalana de Matemàtiques

Any de fundació: 1986*

JUNTA DIRECTIVA

President: CARLES PERELLÓ I VALLS
Vicepresident: JOSEP LLUÍS SOLÉ I CLIVILLÉS
Secretària: MARIANNA BOSCH I CASABÒ
Tresorera: MARIA-TERESA MARTÍNEZ-SEARA I ALONSO
Vocals: RAMON EIXARCH I FERRER
ANTONI GOMÀ I NASARRE
JOSEP GRANÉ I MANLLEU
JOSEP M. MONDELO I GONZÀLEZ
IGNASI MUNDEL I RIERA
CARLES ROMERO I CHESA
ORIOI SERRA I ALBÓ
ENRIC VENTURA I CAPELL
MANUEL UDINA I ABELLÓ

Delegat de l'IEC: JOAN GIRBAU I BADÓ

Nombre de socis: 925

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques, fundada el 1932.

Comitès

Comitè Científic

Lluís Alsedà i Soler, Joaquim Bruna Floris, Àngel Calsina i Ballesta, Carles Casacuberta i Vergés, Carles Currás i Bosch, Rosa Maria Miró i Roig, Jordi Quer i Bonsor, Marta Sanz i Solé, Oriol Serra i Albó, Carles Simó i Torres.

Comitè d'Ensenyament

Claudi Alsina i Català, Lluís Bibiloni i Matos, Martí Casadevall i Pou, Jordi Deulofeu i Piquet, Pilar Figueras i Mestres, Antoni Gomà i Nasarre, Joan Gómez i Urgellés, Sílvia Margelí i Voelp, Carles Romero i Chesa, Josep Sales i Rufí, Manuel Udina i Abelló.

Comitè de Publicacions

Jaume Amorós i Torrent, Josep Maria Font i Llovet, Oriol Serra i Albó, Enric Ventura i Capell, Pelegrí Viader i Canals.

*Trobades**Onzena Trobada de la SCM*

La Trobada Matemàtica anual va tenir lloc a l'Institut d'Estudis Catalans el 6 de juny de 2008. Varen impartir-hi conferències Martín Sombra («Varietats algebriques i politops de Newton»), Gàbor Lugosi («Desigualdades de concentración»), Joan Porti («Conjectura de Poincaré. Geometria o topologia?») i Joaquim Puig («Operadors de Schrödinger quasi-periòdics: entre l'ordre i el desordre»).

Quarta Jornada d'Ensenyament de les Matemàtiques

El 29 de setembre de 2007, amb el títol «Per què hem d'estudiar matemàtiques?», va tenir lloc a l'IEC la Quarta Jornada d'Ensenyament de les Matemàtiques. L'acte, organitzat conjuntament per la Federació d'Entitats per a l'Ensenyament de les Matemàtiques a Catalunya, la Societat Balear de Matemàtiques (SBM-XEIX) i la SCM, va comptar amb l'assistència de dos-cents participants.

El comitè organitzador va estar format per Rosalia Bilbao, Marianna Bosch, Pilar Oliva, Victòria Oliu, Carles Romero i Montserrat Torra.

Al matí es van celebrar dues taules rodones, la primera sobre el tema

«Com s'elabora un currículum de matemàtiques?», moderada per Iolanda Guevara, amb contribucions de Santi Ullibarri, Anna Cima, Lluïsa Gironde i Tana Serra. La segona, sobre el tema «Més enllà del currículum: altres definidors curriculars», moderada per Jordi Deulofeu, amb contribucions de Juan Lorenzo Ramírez, Antón Montes, Pilar Royo, Jaume Casanovas i Núria Guitart.

A la tarda es van celebrar les sessions paral·leles següents: «Un passeig per la criptografia», a càrrec de Rosa Camps i Berta Barquero; «Ensenyar matemàtiques utilitzant-ne la història», a càrrec de M. Rosa Massa; «Mètodes de votació: podríem fer-ho millor!», a càrrec de Xavier Mora, i «Codificar i descodificar contes populars, una relació llengua-matemàtiques», a càrrec de Carme Aymerich.

La clausura i el cafè van comptar amb la presència de la directora general de l'Educació Bàsica i el Batxillerat.

Trobada entre físics i matemàtics

El 17 de novembre de 2007 i en el marc del Centenari de l'IEC va tenir lloc la jornada «En els cent anys de l'IEC: un segle de diàleg entre la física teòrica i la matemàtica».

Amb un notable èxit de participació, s'hi van impartir les conferències següents: «L'equació d'Einstein i el problema de Cauchy», a càrrec de Joan Girbau; «Supersymmetry and physical mathematics», a càrrec de Paul Townsend; «The

impact of string theory on mathematics», a càrrec de Philip Candelas, i «La construcció física del món: impacte d'un segle de relativitat i quàntica», a càrrec de Josep Antoni Grífols. A la tarda es va celebrar una taula rodona amb els conferencians.

Conferències

Sessió inaugural

Aquest acte va tenir lloc el dia 19 d'octubre de 2007. El professor Carles Simó, del Departament de Matemàtica Aplicada i Anàlisi de la Universitat de Barcelona, va pronunciar la conferència «Estudis en dinàmica: dels aspectes locals als globals».

Conferències per a estudiants

Sebastià del Baño va impartir la conferència «Enginyeria financera. L'experiència d'un científic a la City» el 5 de març de 2008 a la UPC, el 12 de març de 2008 a la UAB i el 21 de maig de 2008 a la UB.

Exposicions

«El segle xx a través dels matemàtics»

Del 14 de novembre a l'11 de desembre de 2007, i amb un notable èxit de visitants, vàrem acollir a Barcelona, al campus La Salle de la Universitat Ramon Llull, l'exposició «El segle xx a través dels matemàtics». El seu creador, Guillermo Curbera, va mostrar visualment la successió de congressos de la sèrie ICM com un fet cultural en què es reflectia, de ma-

nera sorprenentment fidel, l'evolució social i històrica del segle xx. L'exposició va mostrar la cara més humana i profundament cultural de les matemàtiques i de la seva evolució durant el segle xx, per contribuir així a presentar la ciència com una activitat afectada pel curs de la història.

Museu de matemàtiques de Catalunya

El museu de matemàtiques de Catalunya és un projecte que s'està portant a terme sota la direcció de Josep Rey, Damià Sabaté i Anton Aubanell. Les activitats del grup han estat encaminades a definir i dissenyar el projecte del museu i preparar exemples que permetin visualitzar-ne alguna concreció. També han començat a dissenyar exposicions, i actualment ja tenen compromeses les següents: Alella (novembre 2008), Girona (en el marc de les JAEM, juny-juliol 2009) i Universitat de Barcelona (octubre 2009).

Proves i concursos matemàtics

XLIV Olimpíada Matemàtica

Aquest curs 2007-2008, per tal d'impulsar la participació de l'alumnat de secundària, es va convocar una fase prèvia per via telemàtica. La participació va ser de més de cent vuitanta alumnes. La fase catalana es va celebrar els dies 14 i 15 de desembre de 2007, simultàniament a Barcelona, Girona, Tarragona i Lleida. Els guanyadors de la fase catalana de l'Olimpíada Matemàtica ens van representar en la fase estatal, celebrada a València el

mes de març, amb un resultat excel·lent. Van ser primers premis Juan José Madrigal, Arnau Messegué Buisan i Enric Sánchez Cusell; segons premis Félix Miravé Carreño, Pedro Forero Sánchez i Sara Víctor Fernández, i tercers premis Xavier Tapia González, Pau Farrera Soler i Ricard Martínez Sala.

Com cada any, es van oferir sessions periòdiques de formació al Departament de Matemàtiques de la UAB i a la Facultat de Matemàtiques i Estadística de la UPC i altres activitats a les poblacions de Girona, la Garriga, Lleida, Manresa, Tarragona i Vilanova i la Geltrú.

49a Olimpíada Internacional de Matemàtiques

Aquest any la SCM va col·laborar en la fase organitzativa de coordinació dels correctors de la 49a edició de l'Olimpíada Internacional de Matemàtiques, que va tenir lloc a l'IEC el 26 i 27 d'abril, amb una participació de més de trenta correctors de diferents indrets d'Espanya.

XIII Proves Cangur

La Comissió Cangur ha estat formada per Lluís Almor, Marta Berini, Martí Casadevall, Ramon Esteban, Antoni Gil, Antoni Gomà, Josep Grané, Carles Romero i Mireia López, amb la col·laboració d'Arnau Mir, Rut Garí i Anna Belén Petro i en altres aspectes, del doctor Josep Vaquer, Pelegrí Viader, Montserrat Rasclosa i Mireia López.

Enguany a les proves Cangur corresponents a centres de Catalunya, el País Valencià i Andorra, que són els que s'apleguen en aquest acte, hi van participar alumnes de 530 centres escolars, agrupats en 123 seus el dia 3 d'abril (26 en centres universitaris pertanyents a 11 universitats diferents, 8 en centres cívics i la resta en centres de secundària). La col·laboració de molta i molta gent va permetre superar els 18.500 participants i arribar a port feliçment, amb un augment de participació de més del 8 % respecte de l'any anterior.

El mateix dia 3 d'abril el Cangur es va celebrar a les Illes Balears. La Comissió Cangur de la SCM és catalanovalencianobalear, però a les Illes fan una llista de puntuacions i repartiment de premis pròpia. Altres activitats són conjuntes.

Les proves Cangur van guanyar per segon cop consecutiu un premi de l'Obra Social Caixa Sabadell, a més del suport que reben cada any de l'IEC, del Departament d'Educació, de diverses universitats i de l'empresa Pont Reys.

El dia 28 de maig de 2008, amb l'acte de lliurament de premis celebrat a l'edifici Vèrtex de la Universitat Politècnica de Catalunya, amb la presència dels consellers d'Educació i de Cultura, el rector de la UPC i el president de l'IEC, es va cloure el Cangur 2008.

Els guanyadors absoluts dels quatre nivells van ser els següents: Carlos Ortiz Valcárcel, de l'IES Pere Boil (Manises); Joan Vicent Folch Celades, de l'IES

Alfonso XIII (Vall d'Alba); Roger Mont Arnal, de l'IES Gregori Maïans (Oliva), i Adrián Rey Rodríguez, de l'IES Vicent Castell i Domènech (Castelló).

Van rebre el pin de plata Ahmed Blanca Ruiz, Pau Farrera Soler i Adrián Rey Rodríguez.

Com cada any, es van oferir sessions d'aprofundiment en matemàtiques per a alumnes del segon cicle d'ESO al Departament de Matemàtiques de la UAB i a la Facultat de Matemàtiques i Estadística de la UPC.

Problemes a l'Esprint

Des de l'any 2000 té lloc una innovadora prova de resolució de problemes en línia, a través de la xarxa Internet, amb la idea d'aconseguir una participació col·lectiva. Aquesta activitat d'àmbit catalanovalencianoblear referma la idea de la diversitat geogràfica del Cangur.

En la tretzena edició dels Problemes a l'Esprint van participar quaranta-quatre centres. Els guanyadors van ser els equips de l'IES La Garrotxa d'Olot, l'IES Montserrat de Barcelona i l'IES Alexandre Deulofeu de Figueres.

En la catorzena edició van participar-hi quaranta-nou centres. El centre guanyador va ser l'equip d'Aula Escola Europea de Barcelona.

IV Concurs de Relats Matemàtics

En el IV Concurs de Relats Matemàtics, d'àmbit catalanovalencianoblear, es van

atorgar tres accèssits i un primer premi a Paula Alonso Calvo, del col·legi Nuestra Señora de Montesión (Palma).

Programa d'Estímul del Talent Matemàtic

El 31 de maig de 2007 va tenir lloc la prova de selecció per a la promoció 2008-2010, simultàniament a les poblacions de Barcelona (Facultat de Matemàtiques i Estadística de la UPC), Lleida (IES Màrius Torres), Girona (ICE de la UdG) i Reus (IES Gabriel Ferrater), i també es va fer a diferents comunitats autònomes que participen en el projecte.

El dia 3 d'octubre de 2007 es va celebrar l'acte inaugural del projecte ESTALMAT a l'edifici de la Pedrera, en què el professor Anton Aubanell, de l'IES Sa Palomera de Blanes, va pronunciar la conferència «Matemàtiques i bombolles de sabó».

El dissabte 17 d'octubre varen començar les classes a la Facultat de Matemàtiques i Estadística de la UPC, que es van dur a terme durant vint dissabtes.

Fons de Promoció d'Activitats

1) Congrés Internacional 300 Aniversari Leonhard Euler (1707-2007) (Barcelona, setembre de 2007).

2) Primer Workshop Sard-Català de Lògiques Algebraïques i Borroses (Càller, octubre de 2007).

3) «Algebraic methods for dynamical systems» (Barcelona, febrer de 2008).

4) «Dynamical systems and topology» (Girona, abril de 2008).

5) VI Jornadas de Matemática Discreta y Algorítmica (Lleida, juliol de 2008).

Publicacions

Durant aquest curs han aparegut els números 24 i 25 de la revista *SCM/Notícies*. Cal destacar la publicació al web de la SCM de tots els números anteriors amb un índex global d'articles en el qual es pot cercar per autor, títol o número.

També s'ha publicat el volum 22 (números 1 i 2) del *Butlletí de la Societat Catalana de Matemàtiques*. Els articles del *Butlletí* són accessibles electrònicament a través del web de la Societat i del portal de publicacions de l'IEC.

Premis

Premi per a estudiants Évariste Galois
Va ser atorgat a Francesc Castellà Cabello pel seu treball *Definicions equivalents de dominis de Dedekind*. El jurat, nomenat per la Junta Directiva de la SCM, estava format per Pere Ara, Francesc Perra i Xavier Xarles. El premi, amb una dotació de 1.000 euros, es va lliurar a l'IEC el dia 24 d'abril de 2008.

Relacions institucionals

— Lliurament al conseller d'Educació d'un manifest amb cent quaranta-set firmes recollides durant la Quarta Jornada d'Ensenyament de les Matemàtiques, or-

ganitzada per la Societat Catalana de Matemàtiques (SCM), la Federació d'Entitats per a l'Ensenyament de les Matemàtiques a Catalunya (FEEMCAT) i l'associació balear SBM-XEIX, sobre l'assignació horària al nou Decret 143/2007 i la millora de l'ensenyament de les matemàtiques.

— El Comitè Espanyol de Matemàtiques (CEMat), l'òrgan que representa l'Estat espanyol a la IMU, ha renovat la presidència i la Junta Directiva. Carles Perelló i Marta Sanz en formen part com a representants de la SCM, Oriol Serra és a la Comissió de Desenvolupament i Cooperació, Jordi Deulofeu a la d'Educació, Antoni Malet a la d'Història i Josep Masdemont a la d'Informació i Comunicació Electròniques. Al Consell de la Societat Europea de Matemàtiques segueixen com a delegats Carles Casacuberta i Marta Sanz.

— Durant aquest curs s'han mantingut els convenis de reciprocitat existents amb altres societats matemàtiques (Societat Americana de Matemàtiques, Societat Matemàtica de França, Reial Societat Matemàtica Espanyola, Societat Espanyola de Matemàtica Aplicada, Federació d'Entitats per a l'Ensenyament de les Matemàtiques a Catalunya, Societat Espanyola d'Estadística i Investigació Operativa, Unió de Físics i Matemàtics de Txèquia, Societat Matemàtica Australiana) i se n'ha signat un de nou amb la Societat Matemàtica Mexicana AC (SMM).

Societat Catalana de Geografia

Any de fundació:	1935
JUNTA DIRECTIVA	
President:	FRANCESC NADAL I PIQUÉ
Vicepresident:	ENRIC MENDIZÀBAL I RIERA
Tresorera:	MONTSERRAT CUXART I TREMP
Secretari:	ENRIC BERTRAN I GONZÀLEZ
Vocal primer:	ANTONI LUNA GARCÍA
Vocal segona:	MIREIA BAYLINA I FERRÉ
Vocal tercer:	JESÚS BURGUEÑO I RIVERO
Vocal quart:	VICENÇ BIETE FARRÉ
Vocal cinquè:	JOAN TORT I DONADA
Vocal sisena:	CARME MONTANER I GARCIA
Delegat de l'IEC:	JOAN VILÀ-VALENTÍ
Nombre de socis:	430

Activitats científiques

Conferències

— Inauguració oficial del curs, amb la lliçó científica «Vers un nou model d'organització territorial de Catalunya. L'encaix jurídic de les vegueries», a càrrec del senyor Enric Argullol i Murgadas, catedràtic de Dret de la Universitat Pompeu Fabra. Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, 3 d'octubre de 2007.

— «Els riscos climàtics en perspectiva històrica. Singularitat i aplicabilitat de la informació climàtica continguda en arxius històrics», a càrrec del senyor Mariano Barriandos, investigador

Ramón y Cajal (Departament d'Història Moderna de la Universitat de Barcelona). Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, 6 de novembre de 2007.

— «El paisatge rural del Bages», a càrrec del senyor Llorenç Ferrer i Alòs, catedràtic d'Història Contemporània de la Universitat de Barcelona. Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, 11 de desembre de 2007.

— «El sistema català de reproducció: nova temporada», a càrrec de la senyora Anna Cabré, directora del Centre d'Estudis Demogràfics i catedràtica de Geografia Humana de la Universitat

Autònoma de Barcelona. Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 16 de gener de 2008.

— «La transformació econòmica d'Andorra durant el segle xx», a càrrec de la senyora Maria Jesús Lluelles Larrrosa, doctora en geografia per la Universitat de Saragossa. IEC, 27 de febrer de 2008.

— «Geographical scales of uneven development in post-socialist Hungary», a càrrec de la senyora Judit Timar (Acadèmia Hongaresa de Ciències, Centre d'Estudis Regionals). IEC, 26 de març de 2008.

— «La ciutat representada: de la Barcelona olímpica a la Barcelona turística», a càrrec de la senyora Núria Benach Rovira, professora titular de geografia humana de la Universitat de Barcelona. IEC, 16 d'abril de 2008.

— Cloenda del II Congrés Català de Geografia, amb la conferència «Persuasive cartography in the era of Internet», a càrrec del senyor Mark Monmornier, professor de la Universitat de Syracuse. IEC, 30 de maig de 2008.

— Cloenda del curs, amb la conferència «Conservación de la naturaleza, desarrollo territorial y campesinado en Bolivia. Estudio de casos», a càrrec del senyor Rafael Mata Olmo, catedràtic d'Anàlisi Geogràfica Regional de la Universitat Autònoma de Madrid. IEC, 17 de juny de 2008.

Presentacions de llibres i taules rodones

— Presentació de *Vigilia colonial: Cartógrafos militares españoles en Marruecos (1882-1912)*, de José Luis Urteaga González, catedràtic de Geografia Humana de la Universitat de Barcelona. En l'acte, a més de l'autor, hi intervingueren Carme Montaner i Garcia, cap de la Cartoteca de l'Institut Cartogràfic de Catalunya, i Josep Oliveras i Samitier, catedràtic d'Anàlisi Geogràfica Regional de la Universitat Rovira i Virgili. Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, 20 de novembre de 2007.

— Presentació de *La lluita per l'aigua a Catalunya: De l'ús i abús a la gestió integral (1900-2007)*, d'Ignasi Aldomà, professor de geografia de la Universitat de Lleida. A part de l'autor, hi parlà Gabriel Borràs, cap de planificació de l'Agència Catalana de l'Aigua. IEC, 20 de febrer de 2008.

— Presentació de *The Global Theme Park Industry*, de Salvador Anton Clavé, professor titular d'anàlisi geogràfica regional de la Universitat Rovira i Virgili. A part de l'autor, hi intervingué Nacima Baron-Yelles, professora de la Universitat de París - Vall de Marne. IEC, 5 de març de 2008.

— Taula rodona «El paper de la geografia en el Pla Territorial Metropolità», organitzada amb la Delegació a Catalunya del Col·legi de Geògrafs i l'Associació de Geògrafs Professionals de Catalunya.

Sortides d'estudi

El 27 d'octubre de 2007 s'efectuà una sortida d'estudi a la Baixa Segarra, en el marc del cicle «Les altres comarques», organitzada pel professor Jesús Burgueño, de la Universitat de Lleida. Al matí, els assistents reteren visita al castell de Santa Perpètua de Gaià i a Savallà del Comtat, i després a Conesa, guiats ara per l'historiador Valentí Gual. Després de dinar a Rocafort de Queralt, hom féu cap a Santa Coloma de Queralt, on l'historiador Josep M. Carreras guià la visita urbana. Finalment, en aquesta vila es desenvolupà una taula rodona en què intervingueren Josep M. Carreras, de l'Associació Cultural Baixa Segarra; Ramon Borràs i Sílvia Pomés, alcalde i regidora, respectivament, de l'Ajuntament de Santa Coloma de Queralt; Josep Bergadà, gerent de l'empresa de prefabricats de formigó Hormipresa, i Santiago Berenguer, gerent de la cooperativa agropecuària Coperal, que tractaren des de perspectives diverses temes controvertits de la contrada.

El 5 d'abril de 2008 es féu una sortida d'estudi titulada «El front del Segre: espai per a la memòria històrica», coordinada pel professor Jesús Burgueño. Guiats per Pol Galitó, al matí hom visità un casal que fou acadèmia d'oficials republicans a Tudela de Segre i les trinxeres del turó del Morinyol i del tossal de les Forques, a Bellmunt d'Urgell i la Sentiu de Sió, respectivament. Havent dinat a Camarasa, hom pujà a la cota del Meren-

gue, on es visitaren les fortificacions franquistes. En acabat, es reté visita a Vilanova de la Barca.

El 27 i 28 de juny de 2008 s'efectuà una sortida d'estudi a la pica del Canigó (2.784 m), dirigida pel professor Jesús Burgueño. L'excursió consistí en l'ascensió a aquest cim des del refugi de Cortalets, passant pel pic Jofre.

II Congrés Català de Geografia

Del 29 al 31 de maig de 2008 se celebrà el II Congrés Català de Geografia (IICCG), titulat «El mapa com a llenguatge geogràfic», organitzat per la SCG. L'esdeveniment comptà amb la participació de cent noranta-nou congressistes, que presentaren seixanta-nou comunicacions.

El 29 de maig de 2008, a la seu de l'IEC, tingué lloc l'acte inaugural, en què intervingueren Salvador Giner, president de l'IEC; Josep González-Agàpito, president de la Secció de Filosofia i Ciències Socials (SFCS) de l'IEC; Oriol Nelho, secretari de Planificació Territorial de la Generalitat de Catalunya, i Francesc Nadal, president de la SCG. Seguidament es presentaren les dues primeres ponències: «Cartografia i paisatge», a càrrec de Vicenç M. Rosselló, catedràtic de Geografia Física de la Universitat de València, i «Cartografia, cultura i societat», a càrrec de Josep M. Rabella, professor titular de geografia humana de la Universitat de Barcelona.

A la tarda, també a la seu de l'IEC, se celebraren les sessions de pre-

sentació de les comunicacions adscrites a aquestes dues ponències, moderades, respectivament, per Joan Tort, professor de la Universitat de Barcelona, i Enric Mendizàbal, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona.

El 30 de maig de 2008, a la seu de l'Institut Cartogràfic de Catalunya (ICC), es presentaren les altres dues ponències del congrés: «Història i cartografia», a càrrec de José Luis Urteaga González, catedràtic de Geografia Humana de la Universitat de Barcelona, i «Cartografia i innovació», a càrrec de Xavier Pons, catedràtic de Geografia Humana de la Universitat Autònoma de Barcelona. Després, Oriol Nello, secretari de Planificació Territorial de la Generalitat de Catalunya, pronuncià una conferència titulada «El marc institucional de la producció cartogràfica a Catalunya». En acabat, es presentaren tres comunicacions adscrites a la darrera de les dues ponències damunt esmentades.

A la tarda, a la seu de l'IEC, se celebraren les sessions de presentació de les comunicacions adscrites a aquestes dues darreres ponències, moderades, respectivament, per João Carlos Garcia, professor de la Universitat de Porto, i Irene Compte, professora de la Universitat de Girona.

A continuació tingué lloc la conferència de clausura, «Persuasive cartography in the era of Internet», a càrrec de Mark Monmonier, professor del Departament de Geografia de la Universitat de Syracuse de Nova York. En acabat, se ce-

lebrà l'acte de cloenda del IICCG, en què intervingueren Joan Vilà-Valentí, membre de l'IEC; Vicenç Biete, expresident de la SCG; Maria Dolors Garcia Ramon, ex-presidenta de la SCG, i Francesc Nadal, president de la SCG.

El 31 de maig de 2008 s'efectuà una sortida d'estudi a Vilanova i la Geltrú, amb el títol «Visita a la Biblioteca Museu Víctor Balaguer i descoberta de la ciutat actual». El matí es dedicà a conèixer la col·lecció cartogràfica d'aquesta biblioteca: Montserrat Comas, directora de la biblioteca, parlà de «Víctor Balaguer, el personatge i la biblioteca»; Annamaria Casassas i Carme Montaner presentaren «La col·lecció cartogràfica de la Biblioteca Museu Víctor Balaguer», i, finalment, hom visità la mostra de mapes preparada per la Biblioteca Museu amb motiu del IICCG. En l'endemig, Jordi Ferrer i Anna Mompert presentaren «El plànol d'exemple de Vilanova i la Geltrú de 1876». A la tarda es realitzà un recorregut per la ciutat per a copsar els darrers canvis de la Vilanova actual.

El IICCG va comptar amb el suport econòmic de l'IEC i la Diputació de Barcelona; aquesta institució obsequià els congressistes amb el llibre *El territori dels geòmetres*, de Francesc Nadal, José Luis Urteaga i José Ignacio Muro. També es lliurà als participants el llibre *El mapa com a llenguatge geogràfic: Recull de textos històrics (ss. XVII-XX)*, editat per la SCG; el llibre *Informació geogràfica*, que con-

té la llei i reglament de la informació geogràfica, per gentilesca del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya, i el recull de resums de les comunicacions presentades, editat per l'ICC.

Altres actuacions

El senyor Joan Tort, delegat pel president, representà institucionalment la SCG al Consell Assessor de l'Observatori del Paisatge de Catalunya.

El senyor Antoni Luna fou el representant institucional de la SCG al Comitè Espanyol de la Unió Geogràfica Internacional (UGI) i realitzà, conjuntament amb Gemma Cànoves, un guió per a un audiovisual del llibre *España y el Mediterráneo: Una reflexión desde la geografía española* en ocasió del XXXI Congrés Internacional de la UGI, celebrat a Tunis el 2008.

El senyor Enric Mendizàbal representà la SCG en el jurat encarregat de concedir una beca per a l'estada d'un geomorfòleg a The Nordic Artists Center de Dale (Noruega), oferta pel Centre d'Art i Natura de Farrera (Pallars Sobirà).

La SCG donà suport al congrés de la UGI Commission on the Dynamics of Economic Spaces, «Worlds of new work? Multi-scalar dynamics of new economic spaces», que es féu a Barcelona del 5 al 8 d'agost de 2008, organitzat pel Grup de Geografia Econòmica del Departament de Geografia de la UAB.

La SCG prestà suport a l'exposició sobre Enric Lluch, muntada a la UAB en ocasió del seu vuitantè aniversari.

Premis

El 6 de novembre de 2007 fou lliurat el IV Premi Joan Palau Vera per a treballs de recerca d'estudiants de batxillerat a Francesc Bas Cutrina, del Col·legi Claret de Barcelona, pel treball *Introducció al medi natural de la vila de Moià*. Es concediren dos accèssits a Ariadna Boada Riera, de l'IES Castell d'Estela d'Amer, pel treball *Gastronomia i tradicions marroquines des d'Amer*, i a Paula Garcia Bosch, del mateix institut, pel treball *Estudi per sexe i grup d'edat de les Planes d'Hostoles*. El jurat era format per Francesc Nadal, Enric Mendizàbal i Xavier Úbeda.

L'abril de 2008 fou lliurat el XIII Premi Lluís Casassas i Simó a Maria Barrachina Jiménez pel treball *La transformació d'un paisatge ramader: el cas de la Vall Fosca (Pallars Jussà). 1956/57-2003*. Es concediren dos accèssits a Carles Guirado González pel treball *Del despoblament a la revitalització demogràfica: canvis en el comportament de la població al Pirineu català (1860-2006). El cas de l'Urgellet i el Baridà (Alt Urgell - Cerdanya)* i a Narcís Sastre i Fulcarà pel treball *Metropolítica. Ciutat, govern i territori. Una comparativa entre Londres i Barcelona*. El jurat era format per Francesc Nadal, Lluís Riudor i Joan Tort.

El web de la Societat

L'*Obrador obert* (*scg.iec.cat*), administrat per Pau Alegre, ha continuat informant de tots els actes celebrats a la Societat, així com d'activitats d'altres institucions que han estat d'interès geogràfic, com ara conferències, congressos, col·loquis, premis, llibres i revistes. Amb tot plegat, l'*Obrador obert* ha continuat ampliant les seves pàgines, ha seguit diversificant l'autoria dels seus textos i ha arribat a les dues-centes setanta ressenyes de llibres escrits per membres de la SCG.

Enguany cal destacar els textos de suport al IICCG, que apleguen fragments de diverses importants obres cartogràfiques, i l'enllaç amb la Mostra Cartogràfica de la Cartoteca General del Servei de Biblioteques de la UAB, muntada a l'espai de comunicació virtual Hipàtia amb motiu del IICCG.

Les activitats científiques organitzades per la SCG i descrites fins aquí han estat possibles gràcies a les subvencions econòmiques de la Diputació de Barcelona i l'IEC.

Obituari

El gener de 2008 morí el consoci Francesc Casulleras Fontoba, company infati-

gable de nombroses sortides d'estudi de la SCG.

Notes diverses

El 26 de novembre de 2007 la consòcia Àngels Pascual de Sans pronuncià el discurs d'entrada a la SFCS com a membre numerària de l'IEC.

Un dels nostres consocis, l'arquitecte i urbanista Manuel de Solà-Morales, ha estat guardonat amb el Premi Rei Jaume I, en la categoria d'Urbanisme i Sostenibilitat, concedit per la Fundació Valenciana d'Estudis Avançats.

Publicacions

Treballs de la Societat Catalana de Geografia, vol. 61-62 i 63.

El mapa com a llenguatge geogràfic: Recull de textos històrics (ss. XVII-XX).

La SCG ha col·laborat en la publicació de la Residència d'Investigadors *Ciència i compromís social: Élisée Reclus (1830-1905) i la geografia de la llibertat*, que aplega les conferències pronunciades el novembre de 2005 amb motiu del centenari de la mort d'aquest geògraf.

Societat Catalana d'Estudis Històrics

Any de fundació: 1946

JUNTA DIRECTIVA

President:	JAUME SOBREQUÉS I CALLICÓ
Vicepresidenta:	MONTSERRAT SANMARTÍ I ROSET
Secretari:	ALFRED PÉREZ-BASTARDAS
Tresorera:	ROSA LLUCH I BRAMON
Vicetresorer:	SEBASTIÀ RIERA I VIADER
Vicesecretari:	FRANCESC VILANOVA I VILA-ÀBADAL
Vocal de publicacions:	MERCÈ MORALES I MONTOYA
Vocals:	AGUSTÍ ALCOBERRO I PERICAY ARMAND DE FLUVIÀ I ESCORSA RICARD SOTO I COMPANYY

Delegat de l'IEC: ALBERT BALCELLS I GONZÁLEZ

Nombre de socis: 199

Activitats

— Sessió inaugural del curs 2007-2008, amb la conferència «Les viles medievals: franqueses i mals usos», a càrrec de la senyora Rosa Lluch, 22 d'octubre de 2007.

— Taula rodona al Museu d'Història de Catalunya: «Els corrents histogràfics a la Catalunya del segle xx», amb la participació dels senyors Antoni Furió, Francesc Roca, Eva Serra, Jaume Sobrequés i Pau Viciano. El moderador en va ser Josep M. Muñoz, 6 de novembre de 2007.

— Taula rodona «La Solidaritat Catalana: un balanç (1906-1909)», amb la participació dels senyors Jordi Casas-

sas («Prat i Cambó: la maduresa d'un projecte polític»), Alfred Pérez-Bastardas («Anàlisi del pressupost extraordinari de cultura de l'Ajuntament de Barcelona el 1908») i Santiago Izquierdo («Context polític de la primera dècada del segle xx»). Auditori del Museu d'Història de Catalunya, 28 de novembre de 2007.

— Cicle de conferències sobre Jaume I, amb motiu del vuitè centenari del seu naixement, que va tenir lloc al Museu d'Història de Catalunya:

- «Jaume I: una valoració del regnat», a càrrec de Josep Maria Salrach, 1 d'abril de 2008.

- «El rei conqueridor: les conquestes de Mallorca, València i Múrcia», a càrrec d'Antoni Furió. 8 d'abril de 2008.

- «El rei i la història, claus de lectura per a un cronista i un monarca», a càrrec de Stefano Maria Cingolani. 15 d'abril de 2008.

- «Cristians, moros i jueus en el regnat de Jaume I», a càrrec d'Ernest Belenguier. 29 d'abril de 2008.

Publicacions

Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics, núm. 17 (2006).

Societat Catalana d'Estudis Jurídics

Any de fundació: 1995*

JUNTA DIRECTIVA

President: JOSEP CRUANYES I TOR
Vicepresident primer: FRANCESC XAVIER GENOVER I HUGUET
Vicepresident segon: JOAN CARLES OLLÉ I FAVARO
Tresorer: ORIOL SAGARRA I TRIAS
Secretari: JOSEP SERRANO I DAURA
Vocals: JORDI PUJOL I MOIX
MARC VALLÈS I FONTANALS

Delegat de l'IEC: JORDI COTS I MONER

Nombre de socis: 75

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials, fundada el 1951.

Activitats

— Homenatge a Jesús Lalinde Abadía, amb la conferència «Dret històric i nacionalisme polític a la Catalunya d'avui», a càrrec del senyor Romà Piña Homs. L'acte va tenir lloc a la Reial Acadèmia de Bones Lletres i comptà amb les intervencions dels senyors Pere Molas i Ribalta, president de la Reial Acadèmia de Bones Lletres; Josep Cruanyes, president de la Societat; Josep M. Font i Rius, i Sixto Sánchez-Lauro. 21 de febrer de 2008

— Participació en el seminari «Solidarités Fugaces. Solidarités Imaginaires», organitzat pel Centre de Recerca

Framespa Hispaniae de la Universitat de Tolosa II (Le Mirail) i que comptà amb la intervenció del senyor Josep Serrano i Daura, secretari de la Societat. 23 i 24 de febrer de 2008.

— Presentació del llibre *Els bojós a Catalunya. 1850-2000*, de la senyora Sílvia Ventura. Comptà amb les intervencions dels senyors Josep Cruanyes, Antoni Labad i Félix Pantoja. IEC, 26 de febrer de 2008.

Col·laboracions

— Col·laboració amb la X Jornada d'Estudis Locals de Bot (Terra Alta): «L'orde

del Temple, dels orígens a la dissolució». 27 d'octubre de 2007.

— Col·laboració en l'edició de la jornada «El municipi abans de la Nova Planta (1716). El cas de la Fatarella». 19 i 20 d'abril de 2008.

Publicacions

Revista Catalana de Dret Privat, núm. 8 (març 2008).

Revista de Dret Històric Català, núm. 6 (desembre 2007).

Societat Catalana d'Economia

Any de fundació:	1977*
JUNTA DE GOVERN	
President:	PERE PUIG I BASTARD
Vicepresident:	ARTUR SAURÍ DEL RÍO
Tresorer:	HUMBERT SANZ I GARCIA
Secretari:	EDUARD ARRUGA I VALERI
Vocals:	JOAN ELIAS I BOADA PERE LLEONART I LLIBRE ÀNGELS ROQUETA I RODRÍGUEZ ERNEST SENA I CALABUIG M. ANTÒNIA TARRAZÓN I RODON
Delegat de l'IEC:	JOAQUIM MUNS I ALBUIXECH
Delegat a Brusselles:	VÍCTOR POU I SERRADELL
Delegat a Madrid:	JOSEP M. NUS I BADIA
Nombre de socis:	260

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials, fundada el 1951.

Conferències

— Inauguració del curs acadèmic 2007-2008: «La política industrial en el centre mateix de l'estratègia de R+D+I a Espanya», a càrrec de Joan Trullén Thomas, secretari general d'Indústria del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, IEC, 25 de setembre de 2007.

— Lliurament de l'XI Premi Catalunya d'Economia: *La capacitat innovadora de Catalunya: fets i reptes*, a càr-

rec dels guardonats (Isabel Busom, Inés Macho Sadtler, Walter García-Fontes, Rossella Nicolini, Lionel Artige i Xavier Martínez Giralt). Sala Mediterrània de Caixa Catalunya, 28 de novembre de 2007.

— «El disseny de mecanismes econòmics com a eina d'enginyeria social», a càrrec de Xavier Calsamiglia, professor del Departament d'Economia i Empresa de la Universitat Pompeu Fabra, dins del cicle de conferències sobre els premis No-

bel que convoca l'Institut d'Estudis Catalans, organitzada per la Societat Catalana d'Economia. IEC, 20 de desembre de 2007. El dia 16 de gener de 2008 es va celebrar el mateix acte a Octubre Centre de Cultura Contemporània de València.

— Lliurament del IX Premi Ferran Armengol i Tubau: «Métodos económicos para la valoración cualitativa y cuantitativa del daño corporal en el seguro del automóvil», a càrrec del guardonat, Miguel Ángel Santolino Prieto. IEC, 17 de juny de 2008.

— Cicle de conferències «Temes de debat contemporani a Catalunya: una perspectiva en clau econòmica», de gener a juny de 2008:

- «Aspectes econòmics de la problemàtica de l'habitatge», a càrrec de Joan Ràfols, economista. 28 de gener de 2008.

- «El transport aeri a Catalunya: la lògica del mercat i els objectius polítics», a càrrec de Joan Clavera, catedràtic d'Economia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona. 18 de febrer de 2008.

- «El sector de l'esport, entre la precarietat i la globalització», a càrrec de

Joan A. Camuñas i Feijoo, professor associat de la Universitat Autònoma de Barcelona. 10 de març de 2008.

- «L'empresa familiar moderna», a càrrec d'Albert Gimeno, professor de l'Escola Superior d'Administració i Direcció d'Empreses (ESADE) de la Universitat Ramon Llull. 28 d'abril de 2008.

- «Aspectes econòmics del canvi climàtic», a càrrec de Josep Garriga, director de l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic. 19 de maig de 2008.

- «El valor afegit de les energies renovables», a càrrec de Miquel Cabré, sotsdirector general d'Alstom Ecotènia, i Xavier Farriols, director general de Copcisa Elèctrica. 9 de juny de 2008.

Premis

— Convocatòria del IX Premi Ferran Armengol i Tubau. Barcelona, 2008. Fou atorgat a Miguel Ángel Santolino Prieto, del Departament d'Econometria (Universitat de Barcelona).

— Convocatòria del VII Premi Societat Catalana d'Economia. Barcelona, 2008.

Associació Catalana de Sociologia

Any de fundació:	1979*
JUNTA DIRECTIVA	
President:	ORIOL HOMS I FERRET
Vicepresidents:	JOSEP M. ROTGER CERDÀ ARTURO RODRÍGUEZ MORATÓ
Secretària:	TERESA SORDÉ MARTÍ
Tresorera:	REMEI CASAS BORRÀS
Vocals:	JORDI BUSQUETS DURAN JOAQUIM CASAL I BATALLER MÀRIUS DOMÍNGUEZ AMORÓS XAVIER GODÀS PÉREZ ENCARNA HERRERA I MARTÍNEZ CRISTINA LÓPEZ VILLANUEVA ENRIC RENAU PERMANYER EULÀLIA SOLÉ I ROMERO MARTA SOLER GALLART
Delegada de l'IEC:	CARLOTA SOLÉ I PUIG
Nombre de socis:	314

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials, fundada el 1951.

Activitats

Congrés FES 2007

El Congrés Espanyol de Sociologia es va celebrar a Barcelona el 13, 14 i 15 de setembre de 2007. El Comitè Organitzador va estar format per representants de les universitats catalanes, de diverses empreses i de la Junta de l'ACS. La valora-

ció del congrés va ser molt bona tant pel que fa a l'assistència com al debat.

Conferència i seminari de debat teòric amb Peter L. Berger

«Globalitzant la religió», a càrrec de Peter L. Berger, professor emèrit de la Universitat de Boston. 23 d'octubre de 2008.

Assemblea Ordinària de Socis i discussió del Pla d'Actuació Municipal

El 5 de febrer de 2008 es va celebrar l'Assemblea Ordinària de Socis i una reunió informal amb el comissionat de l'Alcaldia de Participació Ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona, el senyor Ramon Nicolau, sobre el Pla d'Actuació Municipal (PAM) per tal de recollir l'opinió dels ciutadans i fer-hi aportacions.

XII Concurs de Joves Sociòlegs

El dia 24 d'abril se'n va lliurar el premi a la senyora Laia Castelló i Santamaria pel seu treball *Les formes de gestió del treball domèstic assalariat a l'Estat espanyol* i un accèssit al senyor Lluís Pérez Lozano per *Propietat i llibertat en el pensament social grecollatí*.

Cicle de conferències «Democratitzacions» (maig-juny 2008)

El cicle és format per tres conferències que giren a l'entorn dels debats actuals sobre els processos de democratització que s'estan donant en les nostres societats, des de l'esfera pública fins a la privada. Les conferències conviden a reflexionar sobre com cadascun dels ponents ha anat revisant la seva obra i incorporant una mirada a aquesta democratització creixent des de diferents perspectives: a través de l'estudi de nous moviments socials, del paper de les dones i del paper del diàleg en el si de les múltiples noves formes familiars. Les conferències foren:

— «Imaginant utopies reals», a càrrec d'Erik Olin Wright (Universitat de Wisconsin a Madison). 20 de maig de 2008.

— «La revolució dels rols de les dones com a desafiament polític», a càrrec de Gøsta Esping-Andersen (Universitat Pompeu Fabra). 12 de juny de 2008.

— «Les famílies d'avui: més democràcia i més jerarquia», a càrrec d'Elisabeth Beck-Gernsheim (Universitat Friedrich Alexander d'Erlangen-Nuremberg). 25 de juny de 2008.

I Premi Catalunya de Sociologia

L'Associació Catalana de Sociologia ha instituït el I Premi Catalunya de Sociologia. Durant aquests mesos la Junta ha treballat per publicar les bases i l'organització del premi, que està previst que sigui lliurat en un acte precongessual del V Congrés Català de Sociologia. El premi té per objectiu promoure i reconèixer la recerca sociològica que es fa a Catalunya i s'ofereix a científics i professionals consolidats que treballen en l'àmbit de la sociologia. La dotació, que en la primera edició l'aporta la Fundació Jaume Bofill, és de 6.000 euros.

Seminari de Teoria Sociològica Crítica Raimon Bonal

El seminari es va crear l'any 1996 amb l'objectiu de fomentar la lectura directa i el debat obert de les obres clau de la sociologia i d'altres ciències socials, per tal de contribuir a superar una situació en la

qual freqüentment es parla i s'escriu de llibres que no s'han llegit. Raimon Bonal, expresident de l'ACS, en va ser un dels fundadors. S'hi han llegit i debatut obres com *Economia i societat*, de Max Weber; *La riquesa de les nacions*, d'Adam Smith, o la *Teoria de l'acció comunicativa*, de Jürgen Habermas. La primera sessió es va celebrar el 28 d'abril de 2008.

Primer Fòrum Mundial de Sociologia de l'Associació Internacional de Sociologia
Sota el lema «La investigació sociològica i el debat públic», el Primer Fòrum Mundial de Sociologia de l'Associació Internacional de Sociologia, organitzat conjuntament amb aquesta associació i la Federació Espanyola de Sociologia, es va celebrar del 5 al 8 de setembre de 2008.

Preparació del V Congrés Català de Sociologia

Durant aquest curs s'ha continuat treballant en la preparació del V Congrés Català de Sociologia, previst per al 17, 18 i 19 d'abril de 2009. Sota el lema «Immigració estrangera i estructura social a Catalunya», les sessions se celebraran al recinte de l'IEC-ACS, a Barcelona ciutat, i a la UAB, a Bellaterra. Els dos comitès (científic i organitzador) ja han estat constituïts, com també tots els grups de treball.

Publicacions

Butlletí de l'Associació Catalana de Sociologia

És una eina de comunicació interna per als socis, en què la informació sobre la societat es complementa amb articles o comentaris, així com amb un apartat per a les novetats bibliogràfiques vinculades a la nostra especialitat i també notícies de l'Associació. Aquest any se n'han publicat quatre números, amb un tiratge de tres-cents exemplars.

Es distribueix en paper i en format electrònic als socis i també està disponible a la nostra pàgina web. Aquests són els números publicats:

Butlletí, núm. 91 (setembre 2007).

Butlletí, núm. 92 (novembre 2007).

Butlletí, núm. 93 (gener 2008).

Butlletí, núm. 94 (març 2008).

Revista Catalana de Sociologia

Durant aquest període se n'ha publicat el número 22, que ha estat l'encarregat d'estrenar una nova etapa d'aquesta publicació, en un format digital de transició cap a un format totalment digitalitzat. Aquest número era un recull d'articles publicats en edicions anteriors.

Societat Catalana 2008

Es tracta d'una obra en què s'analitzen els esdeveniments de major rellevància social, política i econòmica ocorreguts a Catalunya durant l'any 2007. Forma part d'un projecte en què es preveu donar continuïtat a la publicació, de forma que, cada any, reconeguts sociòlegs aportin una radiografia sociològica de la realitat catalana.

Societat Catalana d'Estudis Litúrgics

Any de fundació:

1970

JUNTA DIRECTIVA

President:

MIQUEL DELS SANTS GROS I PUJOL

Secretari:

RAFAEL M. BOFILL I FRANSÍ

Vocals:

SEBASTIÀ JANERAS I VILARÓ

JOAN BELLAVISTA I RAMON

PERE FARNÉS I SCHERER

Delegat de l'IEC:

ANSCARI MANUEL MUNDÓ I MARCET

Nombre de socis:

38

Activitats

Conferència «Memòria arqueològica del culte a sant Fruitós a la ciutat de Tarragona», a càrrec de Cristina Godoy i Fernández. 29 de maig de 2008.

Societat Catalana de Musicologia

Any de fundació: 1973

JUNTA DIRECTIVA

President: JOAQUIM GARRIGOSA I MASSANA

Vicepresident: ROMÀ ESCALAS I LLIMONA

Secretari: JORDI RIFÉ I SANTALÓ

Tresorer: JORDI BALLESTER I GIBERT

Vocals: XOSÉ AVIÑO A PÉREZ

MÀRIUS BERNADÓ I TARRAGONA

XAVIER DAUFÍ I RODERGAS

JOSEP DOLCET I RODRÍGUEZ

Delegat de l'IEC: ROMÀ ESCALAS I LLIMONA

Nombre de socis: 87

Activitats

— Sessió científica a Montserrat, 29 de setembre de 2007:

- Comunicació i debat dels doctors Josep M. Gregori i Jordi Rifé sobre el projecte de recerca als arxius catalans.

- Sessió científica a càrrec del pare Gregori Estrada entorn del Llibre Vermell de Montserrat.

— Sessió científica al Museu de la Música de Barcelona, 18 de desembre de 2007:

- Visita acompanyada a la nova seu del Museu de la Música de Barcelona.

- Sessió científica «Cofradías y música en el entorno urbano del siglo XVII: el caso de Madrid. Estudio de la la-

bor de patronazgo llevada a cabo por las cofradías en las festividades religiosas celebradas en Madrid a lo largo del siglo XVII», a càrrec del senyor Luis Robledo, catedràtic d'Història de la Música al Conservatori Superior de Madrid i investigador.

— Sessió científica a Rupit, 10 de maig de 2008:

- Fundació La Fontana: presentació del carilló xinès Bien-zhong pel professor Romà Escalas.

- Visita a la col·lecció d'instruments ètnics La Fontana.

— Reunions ordinàries de la Junta per a la programació i organització de les trobades.

— Preparació de la *Revista Catalana de Musicologia*.

— Assistència del president i el vicepresident a diverses reunions de l'IEC (plenaris i reunions de la Secció Històrico-Arqueològica).

— Redacció per part de diversos membres de la Societat Catalana de Musicologia d'un llibre d'anàlisi de la *Revista Musical Catalana* que ha de ser publicat per l'Institut d'Estudis Catalans amb motiu del centenari del Palau de la Música Catalana.

Amics de l'Art Romànic

Any de fundació:

1977

JUNTA DIRECTIVA

Presidenta:

M. TERESA MATAS I BLANXART

Vicepresident:

ANTONI GONZÁLEZ I MORENO-NAVARRO

Secretari:

JOSEP M. PALAU I BADUELL

Tresorer:

JOAN VALERO MOLINA

Vocals:

FRANCESCA ESPAÑOL I BERTRAN

JOAQUIM GRAUPERA I GRAUPERA

VERÒNICA JIMÉNEZ FERRAN

ROSA M. MARTÍN I ROS

ELENA MARTÍNEZ I GAY

AIDA MESTRES I DOMÈNECH

JOSEP M. XARRIÉ I ROVIRA

M. DOLORS SOLÉ I GRAS

Secretària redactora:

Delegat de l'IEC:

JOAN-FERRAN CABESTANY I FORT

Nombre de socis:

505

Sessió inaugural

La sessió inaugural del curs 2007-2008 tingué lloc el dia 14 de novembre de 2007 a la Sala d'Actes del Consell Superior d'Investigacions Científiques a Barcelona i fou a càrrec del doctor Joaquín Yarza Luaces, catedràtic emèrit de la Universitat Autònoma de Barcelona, qui tractà el tema «El Bordado de la Creación de la catedral de Girona». L'acte fou presidit pel delegat de l'IEC a la nostra filial, el doctor Joan-Ferran Cabestany i Fort, acompanyat de la presidenta de la societat filial.

Presentacions

El dissabte dia 8 de setembre de 2007 el doctor Joan-Ferran Cabestany i Fort, membre de l'IEC, presentà a l'Ajuntament de Vall de Cardós (Ribera de Cardós, Pallars Sobirà) el llibre *Les esglésies romàniques de la vall de Cardós*, obra de Joan-Ferran Cabestany i Fort, M. Teresa Matas i Blanxart i Josep M. Palau i Baduell. L'acte fou presidit pel regidor de Cultura de l'Ajuntament de Vall de Cardós, el senyor Eulogio López Otero, i pel senyor Pepe Quero Bernal, en represen-

tació del Consell Comarcal del Pallars Sobirà.

El dimecres dia 23 de gener de 2008 es presentaren al Saló del Vigatà del Palau Moja els estudis de pintura romànica *Santa Maria de Cervià de Ter: Estudi de les pintures murals del transsepte i El conjunt de pintures murals de l'església de Sant Esteve de Canapost: Aproximació a l'estudi iconogràfic*, de M. Teresa Matas i Blanxart i Josep M. Palau i Baduell, del Centre d'Art Romànic Català (ARCAT) de l'IEC, i Pere Rovira i Pons, del Centre de Restauració de Béns Mobles de la Generalitat de Catalunya. L'acte fou presidit pel senyor Josep M. Carreté i Nadal, director general del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya, i glossà una síntesi dels estudis el doctor Joan-Ferran Cabestany i Fort, membre de l'IEC.

El dijous dia 8 de maig de 2008 es presentà a l'estatge del Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró el dinovè volum de la revista *Lambard: Estudis d'Art Medieval*. L'acte fou presidit pel doctor Joan-Ferran Cabestany i Fort, membre de l'IEC i delegat de l'IEC per a Amics de l'Art Romànic; per la senyora Núria Gómez i Borrell, presidenta del Grup d'Història del Casal de Mataró, i pel senyor Manuel Salicrú i Puig, director del Museu Arxiu de Santa Maria, i anà a càrrec de la doctora Roser Salicrú i Lluch, científica titular del Departament d'Estudis Medievals de la Institució Milà i Fontanals del CSIC.

La Junta Directiva d'Amics de l'Art Romànic va voler sumar-se a la celebració del Centenari de l'Institut d'Estudis Catalans amb l'edició d'aquest volum de la revista *Lambard*, el qual inclou els següents articles: «Articulación de los espacios culturales en Sant Pere de Galligans: indagación acerca de una arquitectura con nexos sonoros», de Gerardo Boto Varela; «El retaule, els sepulcres de Gerb i la inscripció fundacional de la capella de Santa Maria i Sant Antoni», de Francesca Español i Bertran; «Arquitectura i repoblació a la Catalunya dels segles x-xi: parròquies i sagreres: els exemples d'Àger i Tartareu», de Francesc Fité i Llevot; «El temple gòtic de Santa Maria de Mataró», de Joaquim Graupera i Graupera; «El mestre Antoni Valls a la catedral de Vic: noves dades documentals», de Verònica Jiménez Ferran; «La iconografia dels diables a la història de Job en la Bíblia de Rodes i en la Bíblia de Ripoll», d'Estrella Massons i Rabassa; «Revaloració d'un conjunt oblidat: les pintures murals romàniques de Sant Andreu de Baltarga», de M. Teresa Matas i Blanxart i Josep M. Palau i Baduell; «La documentación y los dos edificios románicos de la antigua colegiata de Santa María de Tudela», de María Luisa Meleiro Moneo; «Romà o romànic? Presències antiquitzants en l'escultura gironina del segle XI», de Marc Sureda i Jubany; «I leoni stilofori (sec. XII) del portale della basilica inferiore di Santa Maria Assunta a

Rieti: un intervento di restauro e di ricollocazione», d'Ileana Tozzi; «El Sant Enterrament de Sant Andreu de Ribesaltes», de Joan Valero Molina, i «El retablo de Santo Domingo de Tamarit de Llitera», de Joaquín Yarza Luaces.

Celebració del I Col·loqui Internacional

Els dies 23 i 24 de novembre de 2007 es dugué a terme el I Col·loqui Internacional, dedicat a «Art i litúrgia a l'Occident medieval». El dia 23 de novembre es dugueren a terme cinc conferències a la Universitat de Barcelona:

— «L'organització litúrgica dels edificis religiosos del primer cristianisme (segles iv-vii)», a càrrec de la doctora Gisela Ripoll (Universitat de Barcelona).

— «L'àmbit presbiteral i el cor en els edificis romànics catalans», a càrrec de la doctora Francesca Español (Universitat de Barcelona).

— «L'altar i el seu mobiliari», a càrrec del doctor Justin Kroesen (Universitat de Groningen).

— «El pontifical als regnes peninsulars i la litúrgia», a càrrec del doctor Joaquín Yarza (Universitat Autònoma de Barcelona).

— «Un exemple de litúrgia processional», a càrrec del doctor Xavier Dectot (Museu Cluny, París).

El dissabte dia 24 de novembre la doctora Júlia Beltran, del Museu d'Història de la Ciutat, i la doctora Francesca Español conduïren la visita al conjunt

episcopal de la catedral de Barcelona, a la qual assistiren unes cent quaranta persones.

Conferències

Al llarg del curs, amb una mitjana d'entre cinquanta i seixanta assistents, es dugueren a terme quatre conferències sobre diferents aspectes relacionats amb el món medieval. Aquestes es completaren amb les Jornades Científiques i els cicles de conferències.

— Sessió de treball - conferència «El claustre de la catedral de Barcelona», a càrrec del doctor Joan Valero Molina. L'acte tingué lloc als locals de l'SPAL de la Diputació de Barcelona el 27 de febrer de 2008.

— Sessió de treball - conferència «Burgs, viles i llocs: l'espai urbà al Maresme medieval», a càrrec del senyor Joaquim Graupera i Graupera. L'acte tingué lloc als locals de l'SPAL de la Diputació de Barcelona el 26 de març de 2008.

— Sessió de treball - conferència «Les capes del cardenal Albornoç i del bisbe Bellera. Una mateixa lectura iconogràfica en dos moments del brodat anglès del segle xiv», a càrrec de Rosa M. Martín i Ros. L'acte tingué lloc als locals de l'SPAL de la Diputació de Barcelona el 30 d'abril de 2008.

— Sessió de treball - conferència «Jaume I (1208-1276). El centenari del seu naixement», a càrrec del doctor Joan-Ferran Cabestany i Fort. L'acte tingué

lloc a la Sala d'Actes del Consell Superior d'Investigacions Científiques a Barcelona el 28 de maig de 2008.

Jornades

— Jornada Científica d'Amics de l'Art Romànic, a la Delegació de l'IEC a Castelló, sobre el tema «El pas del romànic al gòtic a terres de Castelló». Hi intervingueren Joan-Ferran Cabestany i Fort, membre de l'IEC; Francesca Español, professora de la Universitat de Barcelona, i Joan Feliu Franch, professor de la Universitat Jaume I. 4 d'octubre de 2007.

— El doctor Joan-Ferran Cabestany i Fort participà en les IV Jornades d'Història i Arqueologia Medieval del Marisme amb la conferència «El monestir medieval en la geografia de la Catalunya Vella». 10 de novembre de 2007.

— II Jornada Científica d'Amics de l'Art Romànic, a la Delegació de l'IEC a Lleida, sobre el tema «L'Estudi General de Lleida i l'art (segles xiv-xv)». Hi intervingueren Joan-Josep Busqueta i Riu, professor de la Universitat de Lleida i director de l'Institut d'Estudis Ilerdencs; Joan-Ramon González i Pérez, cap del Servei d'Arqueologia de l'Institut d'Estudis Ilerdencs; Francesca Español, professora de la Universitat de Barcelona; Francesc Fité i Llevot, professor de la Universitat de Lleida; Albert Velasco, conservador del Museu de Lleida, diocesà i comarcal, i Joan-Ferran Cabestany i Fort, membre de l'IEC. 15 d'octubre de 2007.

— III Jornada Científica d'Amics de l'Art Romànic, a la Delegació de l'IEC a Lleida: «Sant Pere d'Àger: un exemple de promoció artística als segles xi i xii». L'acte tingué lloc a la seu de l'Institut d'Estudis Ilerdencs. La sessió fou presidida pel director de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, el doctor Joan-Josep Busqueta. El doctor Joan-Ferran Cabestany i Fort dissertà sobre «La canònica: centre de cristianització i de la cultura altmedieval de la Catalunya Vella». La doctora Francesca Español i Bertran, professora de la Universitat de Barcelona, parlà de «L'entorn domèstic d'un magnat del segle xi: els béns mobles d'Arnau Mir de Tost i Arsendis». El doctor Francesc Fité i Llevot, professor de la Universitat de Lleida, parlà sobre «Arnau Mir de Tost i la fundació de la col·legiata de Sant Pere d'Àger». Conclougué el torn de conferències el doctor Joaquín Yarzua Luaces, catedràtic emèrit de la Universitat Autònoma de Barcelona, el qual exposà «Las pinturas románicas de Àger y el círculo de Pedret». 13 de maig de 2008.

Visites

— Visita a l'exposició «Gilabertus. Un viatge decisiu a la descoberta del romànic», al Museu Episcopal de Vic, conduïda pel comissari de l'exposició, el doctor Eduard Riu-Barrera, del Servei de Patrimoni Arqueològic de la Generalitat de Catalunya. 1 de desembre de 2007.

— Visita al monestir de Sant Pau del Camp de Barcelona, conduïda pel

doctor Joan-Ferran Cabestany, membre de l'IEC i delegat a la nostra societat. 19 de gener de 2008.

— Visita a l'exposició «El romànic i la Mediterrània. Catalunya, Toulouse i Pisa (1120-1180)», al Museu Nacional d'Art de Catalunya, conduïda pel comissari de l'exposició, el doctor Manuel Castiñeiras i González, conservador del Departament d'Art Romànic de l'esmentat Museu. 15 de març de 2008.

— Visita al monestir de Sant Benet de Bages, conduïda per l'arquitecte i director del pla de restauració d'aquest monestir, el doctor Josep M. Esquiús, acompanyat del delegat de l'IEC per a la nostra filial, el doctor Joan-Ferran Cabestany, membre de l'IEC. 19 d'abril de 2008.

— Visita a les pintures murals *in situ* de Sant Víctor de Dòrria, conduïda per la doctora M. Teresa Matas, presidenta de l'entitat; el doctor Joan-Ferran Cabestany, membre de l'IEC, i el senyor Pere Rovira, restaurador del Centre de Restauració de Béns Mobles de la Generalitat de Catalunya. 17 de maig de 2008.

XV edició del Premi dels Amics de l'Art Romànic

Premi instituït l'any 1993 i ofert a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre art i cultura catalans del període medieval. Aquest curs es convocà per quinzena vegada i corresponia a una

aportació sobre el període preromànic i romànic. El premi quedà desert.

Assistència a sessions científiques

La vocal de Junta Aida Mestres i Domènech assisteix al Curs de cultura medieval 2007: «L'arquitectura religiosa abans del romànic», organitzat per Amics de l'Art Romànic del Bages. 22, 23, 25 i 31 d'octubre de 2007.

La presidenta de l'entitat, M. Teresa Matas, assisteix a les IV Jornades d'Història i Arqueologia Medieval del Marresme, que tingueren lloc a Ripoll el 10 de novembre de 2008.

El delegat de l'IEC, Joan-Ferran Cabestany, assisteix al seminari «El romànic de muntanya: materials, tècniques i colors», que tingué lloc a la Sala d'Actes de la Residència d'Investigadors del CSIC el 29 i 30 de novembre de 2008.

El delegat de l'IEC, Joan-Ferran Cabestany, i la presidenta de l'entitat, M. Teresa Matas, assisteixen a la inauguració de l'església de la Trinitat de Sant Miquel de Cuixà. 30 de març de 2008.

La vocal de publicacions, Rosa M. Martín i Ros, assisteix al cicle de conferències entorn de l'exposició «El romànic i la Mediterrània. Catalunya, Toulouse i Pisa (1120-1180)», al Museu Nacional d'Art de Catalunya. 26 de març, 2, 16 i 29 d'abril i 7 de maig de 2008.

El tresorer, Joan Valero, assisteix a la presentació de la Joia del Museu de Lleida, diocesà i comarcal, en el Dia

Internacional dels Museus. 16 de maig de 2008.

El vocal Joaquim Graupera assisteix a la 89e Session d'Été de l'École Antique de Nîmes, dedicada a «Demeures urbaines et demeures fortifiées du Midi médiéval». 4-10 de juliol de 2008.

El membre del Consell de Redacció de *Lambard* Jordi Camps Sòria participa a les XL Journées de Cuxa amb la ponència «Le décor de l'église de Santa Maria d'Artés et la sculpture du xie siècle en Catalogne». 9-16 de juliol de 2008.

Els vocals Francesca Español i Joaquim Graupera participen en el curs «Arquitectura i formes artístiques medievals: ús i funció II», organitzat per la Universitat de Lleida i celebrat a la Seu d'Urgell del 14 al 17 de juliol de 2008.

Publicacions

Lambard: Estudis d'Art Medieval [Barcelona], vol. XIX (2006-2007).

YARZA LUACES, Joaquín. *Entre lo medieval y la tradición clásica: El «tapiz» de la*

Creación de Girona. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2007.

MATAS I BLANXART, M. TERESA; PALAU I BADUCELL, Josep M.; ROVIRA I PONS, Pere. *El conjunt de pintures murals de l'església de Sant Esteve de Canapost: Aproximació a l'estudi iconogràfic*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2008.

MATAS I BLANXART, M. TERESA; PALAU I BADUCELL, Josep M.; ROVIRA I PONS, Pere. *Santa Maria de Cervià de Ter: Estudi de les pintures murals del transsepte*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2008.

Art i litúrgia a l'Occident medieval. VIII Col·loqui i I Col·loqui internacional. Barcelona. [En premsa]

CABESTANY I FORT, Joan-F.; MATAS I BLANXART, M. TERESA; PALAU I BADUCELL, Josep M. *Les esglésies romàniques des de Sant Pere de Burgal a la vall d'Àssua*. Barcelona. [En premsa]

Lambard: Estudis d'Art Medieval [Barcelona], vol. XX (2007-2008). [En premsa]

Societat Catalana de Pedagogia

Any de fundació:	1979
JUNTA DIRECTIVA	
President:	MARTÍ TEIXIDÓ I PLANAS
Vicepresidents:	JOAN MALLART I NAVARRA JOAN SOLER I MATA
Secretari:	JOSEP PALAU ORTA
Tresorera:	MARIA DOLORS MAURA I PASCUET
Vocals:	IMMACULADA BORDAS I ALSINA ROSA M. CODINES I ROVIRA ENRIC COROMINAS I ROVIRA SOFIA ISUS BARADO JOSEP-LLUÍS RODRÍGUEZ I BOSCH
Responsable de publicacions:	CONRAD VILANOU I TORRANO
Delegat de l'IEC:	RICARD TORRENTS I BERTRANA
Nombre de socis:	124

Activitats

— Sessió inaugural del curs 2007-2008, amb la conferència «Cent anys d'Institut d'Estudis Catalans, un segle de pedagogia», a càrrec del senyor Jordi Monés i Pujol-Busquets, professor i investigador. Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 1 d'octubre de 2007.

— Trobada sobre Narracions i Pedagogia a la Universitat de València (edifici Octubre). 27 d'octubre de 2007.

• Taula rodona «Narracions i pedagogia, aspectes teòrics i pràctics: És

possible i recomanable un cànon de narracions dels Països Catalans per als nostres escolars?», amb la participació de Lluís Busquets i Blanca Serra.

• Taula rodona sobre gèneres narratius, amb la participació de Vicent Salvador («Novella i conte») i Enric Balaguer («Literatura del jo i construcció de l'individu»).

• Conferència «Sobre la Guerra de Successió 1707-1715/16 i la Nova Planta. Quan el mal ve d'Almansa», a càrrec d'Oriol Garcia i Jordi Peñarroja.

— Seminari «La societat, en transició. La segona renovació de l'escola». Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 29 i 30 de novembre de 2007.

- Conferència «Televisió i educació: un binomi compatible?», a càrrec de la senyora Núria Llorach i Boladeras, psicòloga i màster en polítiques públiques i consellera del Consell de l'Audiovisual de Catalunya. 29 de novembre de 2007.

- Conferència «Repensar la institució escolar i les pràctiques pedagògiques a la Catalunya d'avui», a càrrec del senyor Joan-Josep Llansana i González, mestre, pedagog, professor d'educació secundària i inspector d'educació a la zona de Manlleu. 29 de novembre de 2007.

- Conferència «Tendències actuals en els valors dels joves catalans», a càrrec del senyor Lluís Sáez i Giol, sociòleg i professor d'universitat. 30 de novembre de 2007.

- Conferència «Pedagogia, política educativa i els reptes en l'educació», a càrrec del senyor Joaquim Núñez i Cabanillas, mestre, pedagog, professor d'educació i subdirector general de Formació Permanent del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. 30 de novembre de 2007.

— Conversa pedagògica amb la doctora Judith Bernhard: «L'alumnat immigrant de procedència molt diversa. Models escolars i recerques». 3 de març de 2008.

— Presentació del cinquè volum de la *Revista Catalana de Pedagogia*, a càrrec del professor Joan Soler i Mata. Durant l'acte, Eulàlia Collelldemont, coordinadora del tema monogràfic del volum que es presentava, va pronunciar la conferència «Els espais i el temps en l'educació estètica». La sessió va tenir lloc a la Sala Segimon Serrallonga de la Universitat de Vic. 8 d'abril de 2008.

— «Primavera pedagògica», celebrada a l'Institut d'Estudis Catalans el 29 i 30 de maig de 2008. Comunicacions presentades per joves pedagogs:

- «Polítiques educatives», a càrrec de Silvia Puente.

- «Desigualtats educatives», a càrrec de Gerard Ferrer i Esteban.

- «Teoria i història de la pedagogia», a càrrec d'Isabel Vilafranca i Manguan.

- «Educació i interculturalitat», a càrrec d'Isabel Sanz Romero.

- «Valors i TIC a l'aula», a càrrec d'Elisabet Higuera i Albert.

- «Incorporació social a l'aula», a càrrec de Joan Manuel Torres i Bujalanca.

- «Reptes educatius i mitjans de comunicació», a càrrec de Gualbert Vargas i Gómez.

- «Educació i món laboral», a càrrec de Sílvia Lombarte i Bel.

— Jornades tècniques «Els seus pedagògics virtuals, la difusió com a instrument de patrimonialització dels

fons educatius». Acte en col·laboració amb la Universitat de Vic que va tenir lloc a la Sala Segimon Serrallonga. Durant les jornades es va pronunciar la conferència «La creació de patrimoni digi-

tal», a càrrec de Glòria Munilla, 9 de juny de 2008.

Publicacions

Revista Catalana de Pedagogia, vol. 5 (2006). [Publicació: any 2007]

Societat Catalana d'Estudis Clàssics

Any de fundació:

1979

JUNTA DIRECTIVA

Presidenta:

MONTSERAT JUFRESA I MUÑOZ

Vicepresident:

JAUME ALMIRALL I SARDÀ

Tresorer:

CARLES GARRIGA I SANÇ

Secretari:

JOSEP MARIA ESCOLÀ I TUSET

Vocals:

MARIÀNGELA VILALLONGA VIVES

JOSEP LLUÍS VIDAL I PÉREZ

Delegat de l'IEC:

CARLES MIRALLES I SOLÀ

Nombre de socis:

224

Activitats

462

— Curs «Vells papirs, textos nous. Papirs literaris grecollatins: aportacions recents». Posada al dia, a càrrec d'especialistes del país i de fora, sobre noves aportacions de la papirologia a la literatura i a la filosofia del món antic. Panorama complet i documentat de les novetats més interessants que s'han produït en els darrers anys en aquest àmbit, algunes de les quals han resultat de gran transcendència per a aquests estudis.

- «L'apporto dei papiri allo studio della filosofia antica: vecchie e nuove acquisizioni», a càrrec de Tiziano Dorandi. 21 de febrer de 2008.

- «El nou papir de Safo», a càrrec de Carles Garriga. 6 de març de 2008.

- «El nou Simònides», a càrrec d'Àngel Martín. 27 de març de 2008.

- «L'Empèdocles d'Estrasburg», a càrrec de Francesc Casadesús. 3 d'abril de 2008.

- «El nuevo Posidipo del papiro de Milán», a càrrec d'Esteban Calderón. 10 d'abril de 2008.

- «Lectura de Posidip, el poeta retrobat», a càrrec de Jaume Almirall. 17 d'abril de 2008.

- «L'apporto dei papiri alla storia della filologia in età ellenistico-romana», a càrrec de Franco Montanari. 8 de maig de 2008.

- «Problemas prácticos de la literatura latina en papiro», a càrrec d'Alberto Nodar i Sofia Torallas. 15 de maig de 2008.

- «Ercolano: papiri latini in una biblioteca greca», a càrrec de Paolo Radiciotti. 22 de maig de 2008.

• «El nou Arquíloc», a càrrec de Carles Miralles. 29 de maig de 2008.

— Programa «La ciutat en el món antic».

El programa, que presentà alguns dels aspectes més interessants sobre la ciutat a l'antiguitat grecollatina, fou una posada al dia en qüestions de metodologia i de recerca.

• «Mites fundacionals a l'entorn de la polis», a càrrec de Teresa Fau, i «L'organització simbòlica del territori de la polis: mite i ritual», a càrrec de Jesús Carruesco. 7 de juliol de 2008.

• «Calendari i ciutat», a càrrec de Montserrat Reig, i «Mite i articulació de l'espai polític a l'antic Laci», a càrrec de Diana Gorostidi. 8 de juliol de 2008.

• «La guerra, la ciutat i les dones», a càrrec de Maria Dolors Molas, i «Llegir el territori de la ciutat», a càrrec d'Isabel Rodà. 9 de juliol de 2008.

• «Llocs de salut i llocs de saviesa a la ciutat», a càrrec de Luigi Calìo, i «Els no ciutadans: estrangers i esclaus», a càrrec de Bibiana Morante. 10 de juliol de 2008.

• «Hel·lenisme i ciutat», a càrrec de Francesca Mestre, i «Tots els camins duen a Roma», a càrrec de Pilar Gómez. 11 de juliol de 2008.

• «La dona i la casa: dins i fora», a càrrec de Maite Calvo, i «El camp, somni utòpic de la ciutat», a càrrec de Josep Maria Escolà. 14 de juliol de 2008.

• «Ciutat i utopia en el Renaixement», a càrrec de Rosa Rius, i «Metges i medicina a Roma», a càrrec de Josep Lluís Vidal. 15 de juliol de 2008.

• «Roma i la nova Roma», a càrrec d'Ernest Marcos. 16 de juliol de 2008.

— Col·loqui «Els gèneres del teatre grec».

Proposta per a presentar i discutir les fronteres en la tasca d'eliminar l'espai dels diversos gèneres teatrals així com allò que allunya o apropa el teatre respecte d'altres formes d'expressió.

• «The Greek dramatic genres: theoretical perspectives», a càrrec de Michael Silk; «La caracterització lingüística dels gèneres dramàtics», a càrrec de Jordi Redondo, i «Generi drammatici e retoriche», a càrrec d'Anna Beltrametti. 24 d'abril de 2008.

• «Il *Prometeo incatenato*: che genere di tragedia?», a càrrec d'Angela Andrisano, i «*Les Bacchantes*: une paracomédie?», a càrrec de Rossella Saetta-Cottone. 25 d'abril de 2008.

Societat Catalana d'Estudis Numismàtics

Any de fundació:	1979
JUNTA DIRECTIVA	
President:	MIQUEL CRUSAFONT I SABATER
Vicepresident:	LEANDRE VILLARONGA I GARRIGA
Secretari:	XAVIER SANAHUJA I ANGUERA
Tresorer:	RAFAEL COMAS I EZEQUIEL
Vocal primera:	ANNA M. BALAGUER I PRUNÉS
Vocal segon:	ANTONI TURRÓ I MARTÍNEZ
Vocal tercer:	JAUME BENAGES I OLIVÉ
Vocal quart:	XAVIER JORBA I SERRA
Delegat de l'IEC:	MANUEL RIU I RIU
Nombre de socis:	167

L'Assemblea General Ordinària anual fou convocada el dia 8 d'abril a la Sala Prat de la Riba de l'IEC.

Activitats

El 14 de novembre de 2007 es presentà l'obra *Les monedes de 30 sous mallorquins de 1821*, de Jaume Boada i Salom, editada pel Grup Filatèlic i del Col·leccionisme de Palma amb la col·laboració de la SCEN. La presentació fou encarregada al doctor Gaspar Feliu, membre de l'IEC. En el mateix acte, la SCEN presentà la medalla commemorativa del Centenari de l'Institut d'Estudis Catalans, realitzada per l'escultor Josep Maria Subirachs. La presentació de l'única medalla oficial

comemorativa d'aquest esdeveniment fou a càrrec de Miquel Crusafont i fou presidida per Antoni Riera, vicepresident de l'IEC. Es van encunyar dues-centes medalles de coure i vuit d'argent.

El 18 de desembre de 2007 fou presentada la darrera monografia de Jaume Benages i Olivé, *Corpus de les monedes visigodes de Tarragona*, editada per la SCEN amb la col·laboració del Museu Nacional Arqueològic de Tarragona i de l'Ajuntament de Tarragona. Francesc Tarrats Bou, director del MNAT, en féu la presentació.

El dia 8 d'abril de 2008 fou presentat el número 37 de l'anuari *Acta Numismàtica*, corresponent a l'any 2007.

Consultes

A part de les consultes internes de la Societat, promogudes per membres de la SCEN que sovint proposen exemplars numismàtics de prou interès com per a

ser estudiats i publicats a l'*Acta Numismàtica*, durant el curs 2007-2008 també s'han atès consultes externes que són repertoriades a les successives edicions d'*Acta Numismàtica*.

Societat Catalana d'Ordenació del Territori

Any de fundació:

1979

JUNTA DIRECTIVA

Presidenta:

MARGARITA CASTAÑER I VIVAS

Vicepresident:

JOSEP M. LLOP I TORNÉ

Secretari:

JORDI OLIVER I SOLÀ

Tresorer:

XAVIER MAYOR SARGELL

Vocals:

ÀLEX TARROJA COSCUELA

ANDREU ULIED SEGUÍ

PILAR CARBASSA I TORRES

Delegat de l'IEC:

JOSEP M. MUNTANER I PASQUAL

Nombre de socis:

252

466

Assemblea General Ordinària

El 26 de juny de 2008 se celebrà l'Assemblea General de Socis, en què es procedí a la votació per a la renovació de càrrecs: resultà elegida per unanimitat l'única candidatura presentada i la Junta Directiva quedà constituïda de la manera indicada més amunt.

Conferències

En el marc del Centenari de l'IEC i sota la coordinació de Josep M. Llop, es va organitzar un cicle de cinc conferències sota el títol «L'escala supralocal: els reptes, les propostes, els ens i els instruments de la gestió territorial».

— El 3 d'octubre de 2007 va tenir lloc a la Reial Acadèmia de Medicina de

Catalunya la conferència «Els reptes de l'escala territorial a Catalunya», a càrrec d'Oriol NeFlo i Juli Esteban. La presentació fou a càrrec de Josep M. Llop.

— El 10 d'octubre de 2007 va tenir lloc a l'IEC la conferència «Exemple d'organització de França: Le Pays d'Aix», a càrrec de Janine Bellante.

— El 31 d'octubre de 2007 va tenir lloc a l'IEC la conferència «Espais oberts i naturals: gestió supralocal», a càrrec d'Ester Fanlo.

— El 7 de novembre de 2007 va tenir lloc a l'IEC la conferència «Mobilitat i transport: autoritats i consorcis», a càrrec de Miquel Àngel Dombriz.

— El 28 de novembre de 2007 va tenir lloc a l'IEC la conferència «Les for-

mes jurídiques de l'escala supralocal», a càrrec de Joan Perdigó.

— El 26 de juny de 2008 va tenir lloc a l'IEC la presentació del Pla Territorial Metropolità de Barcelona, a càrrec de Josep Maria Carrera, arquitecte i coordinador de l'Institut d'Estudis Territorials.

Presentació de llibres

El 16 de juny de 2008 va tenir lloc a l'IEC la presentació del llibre *Aportacions catalanes en el camp de la urbanística i de l'ordenació del territori, des de Cerdà als nostres dies*, editat per Ricard Pié i Ninot. A l'acte, hi van intervenir Nuno Portas, Philippe Panerai, Fernando de Terán Troyano i Ricard Pié.

El 18 de desembre de 2007 va tenir lloc a la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona la presentació de l'*Anuari territorial de Catalunya 2006*, una iniciativa de la SCOT amb el suport de la Diputació de Barcelona i diferents departaments de la Generalitat de Catalunya. Durant l'acte es va pronunciar la conferència «Polítiques d'intervenció i processos democràtics», a càrrec de Joan Subirats, i es va fer la presentació de la pàgina web de l'*Anuari*, a càrrec de Néstor Cabañas.

Premis

El 13 de març de 2008 es reuní el jurat del V Premi de la SCOT per a estudiants, format per Xavier Mayor, Àlex Tarroja, Jordi Oliver i Andreu Ulled, i va acordar

per unanimitat adjudicar el premi al treball *Transformacions territorials a Osona. Passat i present d'una comarca heterogènia. Bases per a la seva ordenació territorial*, de Marc Bigas Bau.

Anuari territorial de Catalunya 2007

La Societat Catalana d'Ordenació del Territori ha elaborat al llarg de l'any 2008 la cinquena edició de l'*Anuari territorial de Catalunya*. Un any més, aquesta publicació recull dos-cents temes relacionats amb el medi ambient, les infraestructures, els plans i projectes urbanístics i la política territorial. Els temes redactats tenen un plantejament descriptiu, no valoratiu, i s'estructuren en: antecedents i orígens, descripció del projecte, posició dels agents, seguiment del debat i, per tancar, estat de la qüestió quan acaba l'any.

L'*Anuari 2007* ha estat dirigit per Àlex Tarroja, Margarita Castañer i Montserrat Mercadé i coordinat per Moisès Jordi, Marcela Balliano i Néstor Cabañas. L'equip de redacció l'han format trenta-set professionals que provenen de diversos àmbits, com l'urbanisme, el medi ambient, la geografia o l'enginyeria. Les fonts, uns sis mil documents, són bàsicament premsa, projectes, comunicats i consultes realitzades a professionals.

L'*Anuari* ha rebut el suport dels departaments de Política Territorial i Obres Públiques; Governació i Administracions Públiques; Medi Ambient i Habitatge, i Interior, Relacions Institucionals

i Participació de la Generalitat de Catalunya, l'Institut d'Estudis Catalans i la Diputació de Barcelona.

En aquesta cinquena edició de l'*Anuari territorial de Catalunya* es constata que els primers símptomes de desacceleració econòmica i de crisi immobiliària coincideixen amb un període de forta planificació i intervenció pública al territori. D'aquesta manera, mentre es comença a observar un debilitament de les operacions de capital privat vinculades al *boom* immobiliari, guanyen protagonisme les actuacions del sector públic amb l'objectiu de corregir les mancances i els desequilibris ocasionats pels anys de creixement i frenar les conseqüències econòmiques i socials de la disminució de la inversió privada al territori.

Un altre dels aspectes més significatius que s'ha anat observant en les diferents edicions de l'*Anuari territorial de Catalunya* és la diferent contestació social als projectes d'intervenció al territori en funció del seu àmbit geogràfic.

Digitalització de l'Anuari territorial de Catalunya

Durant l'any 2008 la SCOT ha enllestit la posada en marxa de l'*Anuari territorial* en la seva versió digital, accessible a través del web <http://www.aterritorial.org>. El nou espai web ofereix la possibilitat de consultar les diferents edicions de l'*Anuari* publicades fins ara. Amb aquest nou producte s'assegura la màxima difusió i accessibilitat dels continguts de l'*Anuari*, cosa que no era possible amb l'edició en paper.

També durant aquest any s'ha iniciat el procés de millora de la pàgina web principal de la SCOT (<http://www.territori.org/>) cap a un nou portal que aglutini totes les diferents activitats que es duen a terme a través de la Xarxa.

Publicacions

Anuari territorial de Catalunya 2006. Aportacions catalanes en el camp de la urbanística i de l'ordenació del territori, des de Cerdà als nostres dies.

Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana

Any de fundació:	1982*
JUNTA DIRECTIVA	
President:	SALOMÓ MARQUÈS I SUREDA
President d'honor i vocal:	JORDI MONÉS I PUJOL-BUSQUETS
Vicepresidents:	BERNAT SUREDA I GARCIA FRANCESCA COMAS I RUBÍ
Secretari-administrador:	RAMON TARRÒS I ÈSPLUGA
Responsable de publicacions:	CONRAD VILANOU I TORRANO
Vocals:	CARME AGULLÓ I DÍAZ JULIÀ VILAR I HERMS ANTONI TORT I BARDOLET LUIS M. LÁZARO LORENTE
Delegat de l'IEC:	JOSEP GONZÁLEZ-AGÀPITO I GRANELL
Nombre de socis:	85

* Aquesta Societat és filial de l'IEC des de 2001.

Activitats

— XVIII Jornades d'Història de l'Educació: «Resistència al franquisme i educació no formal». Organitzades pel Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles (CECB), la Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana (SHE) i la Universitat de Girona, amb la col·laboració d'institucions i entitats diverses. Les jornades tingueren lloc a Banyoles els dies 23, 24 i 25 de novembre de 2007.

L'objectiu d'aquestes jornades fou recollir la memòria històrica de l'època

franquista en el camp de l'educació no escolar. En concret, recollir la història que en aquest camp d'estudi varen portar a terme entitats civils i religioses i també el testimoni dels mateixos protagonistes. Es tractà de mostrar aquelles activitats que durant la dictadura franquista maldaren per mantenir viva la nostra llengua, la nostra història, la nostra cultura, malgrat la voluntat de les autoritats franquistes d'uniformar la societat i anorrear tot allò que comportava pluralitat i diversitat. Els àmbits temàtics foren:

1. La resistència durant el primer franquisme (1939-1955).

2. La resistència durant el franquisme consolidat (1956-1975).

— Jornades «L'escoltisme: cent anys d'un projecte educatiu jove». Aquestes jornades foren organitzades amb el Grup d'Estudis d'Història de l'Educació del Departament de Pedagogia i Didàctiques Específiques i amb la col·laboració de la Direcció General de Joventut del Govern Balear. Palma, 13 i 14 de març de 2008.

— Seminari «Renovar l'educació. Canviar la societat. L'educació a Catalunya durant la transició democràtica, 1970-1983». 4 d'abril de 2008.

Publicacions

Educació i Història: Revista d'Història de l'Educació, vol. 9-10 (novembre 2007).

Educació i Història: Revista d'Història de l'Educació, vol. 11 (juny 2008).

Institució Catalana d'Estudis Agraris

Any de fundació: 1984

JUNTA DIRECTIVA

President: JOAN RÀFOLS I CASAMADA

Vicepresident: JOAN PALET I CASAS

Tresorer: ÒSCAR ALFRANCA BURRIEL

Secretari: ALBERT TEHÀS I PUIG

Coordinadors:

Secció d'Agricultura FRANCESC DOMINGO OLIVÉ

Secció de Ramaderia JOSEFINA PLAIXATS I BOIXADERA

Secció de Protecció Vegetal JOSEP M. ESPELTA I GUARDIA

Secció d'Ornamentals JOSEP MARIA VIVES DE QUADRAS

Secció de Sòls ORIOL ORTIZ I PERPINYÀ

Secció de Viticultura i Enologia JOSEP M. PUIGGRÓS I JOVÉ

Secció de Forestal ÍÑIGO REBOLLO I SAN MIGUEL

Secció d'Estudis Rurals RAIMON RODA I NOYA

Vocals:

ANNA JACAS BENAGES

JOAN SAUS I ARÚS

ESTER TORRES GÜELL

CARLES BERNAT JUANOS

Delegada territorial a Tarragona: MARIA FRANCESCA FORT I MARSAL

Delegat territorial a Girona: VICENÇ LLOVET I ROQUÉ

Delegat territorial a Lleida: SANTIAGO PLANAS I DE MARTÍ

Delegat de l'IEC: JOSEP VIGO I BONADA

Nombre de socis: 388

En l'Assemblea del dia 12 de novembre de 2007 la senyora Josefina Plaixats i Boixadera fou nomenada vocal coordinadora de Ramaderia. El càrrec de secretari restà vacant, així com el de coordinador d'Agricultura. De forma interina, la vocalia de Publicacions fou per a la senyora Ester Torres, el senyor Joan Saus ocupà l'altra vocalia i la senyora Anna Jacas deixà la que ocupava fins aleshores.

La Institució Catalana d'Estudis Agraris (ICEA) té vuit seccions:

- Secció d'Agricultura
- Secció d'Estudis Rurals
- Secció de Forestal
- Secció d'Ornamentals
- Secció de Protecció Vegetal
- Secció de Ramaderia
- Secció de Sòls
- Secció de Viticultura i Enologia

En l'Assemblea Extraordinària de Socis celebrada el dia 12 de desembre de 2007 quedà aprovada una nova secció d'Història Rural, amb la qual cosa la ICEA passà a tenir-ne nou.

Sortides

Sòls, agricultura i paisatge a Pau i entorns (Alt Empordà)

Aquesta activitat conjunta de tres seccions de la ICEA (Secció d'Agricultura, Secció de Sòls i Secció de Viticultura i Enologia) va permetre conèixer, d'una banda, alguna de les principals activitats

agrícoles que es desenvolupen a la comarca de l'Alt Empordà, amb explicacions directes de bons coneixedors, i de l'altra, els sòls associats al paisatge des de la serra de Verdura fins als estanys de Pau, dins la conca de la Muga. 20 d'octubre de 2007.

Descobrir el terror: els vins de Banyuls i els vins del Rosselló

Organitzada per la Secció de Viticultura i Enologia, l'excursió va servir per a descobrir el paisatge i els vins de la Catalunya del Nord. 27 d'octubre de 2007.

Visita a l'àrea de Guissona

Guiada per Francesc Reguant. Després es va visitar un petit museu romà, i en acabar de dinar, ens arribàrem a visitar un pou de gel molt ben conservat. 28 de juny de 2008.

Conferència

«Caracterització tecnològica i grau de desenvolupament econòmic d'explotacions agropecuàries a nivell de municipi», a càrrec de Rafael Trueta Santiago, professor de la Facultat de Medicina, Veterinària i Zootècnia de la Universitat Nacional Autònoma de Mèxic, professor convidat a la UAB, investigador convidat al CREDA (IRTA-UPC) i expresident de l'Acadèmia Veterinària Mexicana. Organitzada per la Secció de Ramaderia i celebrada a l'IEC el 14 de novembre de 2007.

Jornades

«Descobrir la denominació d'origen Tarragona en directe»

Es debaté sobre la DO Tarragona, la més antiga de Catalunya. Fou organitzada per la Secció de Viticultura i Enologia de la ICEA i la Facultat d'Enologia de la URV de Tarragona i tingué lloc en aquesta facultat el 30 de novembre i l'1 de desembre de 2007.

VIII Jornada de Protecció Vegetal

La conferència inaugural, «Més de vint-i-vuit anys de sanitat vegetal a Catalunya», fou a càrrec de Josep M. Vives de Quadras, responsable del Servei de Sanitat Vegetal de la Generalitat de Catalunya (1980-2007).

Hi tingué lloc la taula rodona «Investigació, experimentació i transferència, anem bé?», a càrrec de Jordi Ariño, de la Federació d'ADV Selmar (moderador); Josep Cabré, responsable nacional del sector de fruita dolça d'Unió de Pagesos; Jaume Almacelles, responsable d'ADV del Servei de Sanitat Vegetal de la Generalitat de Catalunya; Emili Montesinos, director del Centre d'Innovació i Desenvolupament en Sanitat Vegetal (CIDSAV-UdG); Antoni Rovira, membre de la junta del sector d'horta d'Unió de Pagesos; Jordi Sala, vicepresident d'Agroprés; Jordi Ticó, de la ICEA, i Soledad Verdejo, responsable de la Unitat de Protecció Vegetal de l'IRTA.

Es va lliurar el Premi Claudi Barberà a la millor comunicació oral sobre

protecció vegetal presentada per un estudiant. Aquest any la guardonada va ser la senyora Laura Cortada González per l'obra *Avaluació de portaempelts de tomàquet per al control de Meloidogyne javanica*. L'acte tingué lloc a l'IEC el 22 de febrer de 2008.

Curs

Vint-i-quatrena edició de les Monografies de Paisatgisme i Jardineria, organitzades per la Secció d'Ornamentals. IEC, 6 de març - 29 d'abril de 2008.

Tema monogràfic I

«Arbres ornamentals. Descripció d'espècies, exigències i criteris d'aplicació en jardineria»

Professors: Francesc Navès, arquitecte i paisatgista, i Josep M. Vives, enginyer agrònom.

Temes:

1. Principals espècies de coníferes.
2. Principals espècies de frondoses.
3. Resistència dels arbres al medi.
4. Aplicacions en jardineria.
5. Principals plagues i malalties que afecten els arbres.

Tema monogràfic II

«Introducció al projecte paisatgístic a través de la seva expressió gràfica»

Professora: Eugènia Vidal, arquitecta.

Temes:

1. Nicolau Maria Rubió i Tudurí. Reinterpretació catalana del clasicisme.

2. Carl Theodor Sorensen. Síntesi entre tradició i avantguarda artística.

3. Roberto Burle Marx. Composicions plàstiques: abstracció i horticultura.

4. Enric Miralles Moya. El paisatgisme des de l'arquitectura.

5. Jacques Simon. Intervencions paisatgístiques d'inspiració agrària.

Tema monogràfic III

«Prevençió i lluita contra les plagues de les palmeres»

Professors: Teresa Adserias, biòloga i enginyera tècnica agrícola; Carmina Montón, biòloga; Josep M. Riba, biòleg; Jesús Altabella, enginyer tècnic agrícola; Lluís Aguilar, enginyer tècnic agrícola; Víctor Sarto, biòleg; Enrique Montoro, enginyer tècnic agrícola; Sergi Vives, especialista en arbres i palmeres; Joan Manel Barroso, enginyer tècnic agrícola; Juan Barbado, enginyer agrònom; Marta Ruiz, enginyera agrònoma; Jordi Giné, enginyer tècnic agrícola, i Josep M. Vives, enginyer agrònom.

Temes:

1. Evolució de la plaga del morrut i mesures de lluita que s'hi apliquen. Assajos de recuperació de palmeres afectades pel morrut.

2. Característiques biològiques de les palmeres. Malalties que afecten les palmeres i simptomatologia dels atacs.

3. Legislació que afecta la comercialització de palmeres i la realització de tractaments fitosanitaris.

4. *Paysandisia archon*. Evolució i tècniques de control de la plaga. Descripció i biologia de les plagues del morrut i *Paysandisia* i assajos d'utilització de feromones.

5. Utilització de nematodes entomopatògens. Artròpodes que afecten les palmeres i simptomatologia dels atacs.

6. Tècniques de lluita per endoteràpia, presentades per les empreses Esteve Natur, Fertinyect i Sipcarn.

Taula rodona

«L'evolució dels preus de la fruita: des de la collita fins al consumidor»

Ponents: Maria Rovira, pagesa, productora de fruita a la Fortesa (Anoia); Josep Faura, director del Mercat de Fruita i Verdura de Mercabarna; Jaume Loncan, director de l'empresa Carme Miranda; Engràcia Valls, d'Ecoconsum (Coordinadora Catalana d'Organitzacions de Consumidors de Productes Ecològics), i Baldiri Ros, president de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre.

Organitzada per les seccions d'Estudis Rurals i Protecció Vegetal, se celebrarà a l'IEC el 26 de febrer de 2008.

Altres activitats

«Introducció als vins de la varietat Trepat»

Durant el transcurs de la jornada, celebrada a l'IEC el 26 de març de 2008, van tenir lloc les conferències següents:

— «Introducció a la DO Conca de Barberà i característiques de la varietat Trepat», a càrrec del senyor Carles Andreu, president de la DO Conca de Barberà.

— «Enologia i tast», a càrrec del senyor Martí Magriñà, enòleg.

Presentació de la Secció d'Història Rural

La presentació fou a càrrec de Joan Vilà-Valentí, expresident de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC, i Joan Ràfols, president de la ICEA. En el transcurs de l'acte tingué lloc la taula rodona «Un diàleg, des de la història, entre l'espai agropecuari i l'espai construït», amb la participació de Jaume Boixadera, professor de l'Escola Superior d'Enginyeria Agrària de la Universitat de Lleida; Andreu Mayayo, catedràtic d'Història Contemporània de la Universitat de Barcelona; Josep Muntañola Thornberg, director del Departament de Projectes Arquitectònics de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (UPC), i Laura Carulla, professora del Departament de Projectes Arquitectònics de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (UPC).

L'acte se celebrà a l'IEC el 15 de maig de 2008.

«Descobrir la denominació d'origen Costers del Segre en directe. Raimat i Ribera de Sió»

La jornada, celebrada el 31 de maig de 2008, inclogué els actes següents:

— Visita als cellers de Raimat (Grup Codorniu, SA), acompanyats del senyor Daniel Vela, del Departament de Relacions Públiques.

— Introducció a la denominació d'origen Costers del Segre, a càrrec de la senyora Rocío Sánchez Muñoz, secretària de la denominació d'origen.

— Dinar de tast al restaurant Los Viñedos.

— Visita als cellers i les vinyes Costers del Sió, acompanyats de la senyora Valvanera Martínez de Toda, directora tècnica.

— Col·loqui sobre les conseqüències del canvi climàtic per al cultiu de la vinya, amb la participació de la senyora Valvanera Martínez de Toda i la senyora Rocío Sánchez Muñoz.

«La varietat Trepat»

Organitzada per la Institució Catalana d'Estudis Agraris, la Denominació d'Origen Conca de Barberà, la Facultat d'Enologia de la URV, l'Institut Català de la Vinya i el Vi i la Cooperativa Vinícola de Sarraí a Montblanc el 9 i 10 de juliol, la jornada serví per a potenciar els vins i els caves elaborats amb les nostres varietats autòctones de raïm.

XXIII Jornada d'Agricultura a la Universitat Catalana d'Estiu: «La crisi alimentària: causes i conseqüències»

Al llarg de la jornada, el 23 d'agost de 2008 al Liceu Renouvier de Prada de Conflent, tingueren lloc les conferències següents:

— «Breu història de les crisis alimentàries», a càrrec del senyor Josep M. Puiggrós, coordinador de la jornada.

— «Factors determinants de la crisi alimentària», a càrrec del senyor Antoni Díaz, director general de Planificació i Relacions Agràries del DAR (Generalitat de Catalunya).

— «Fotocombustibles: patata calenta», a càrrec del senyor Joan Salvadó, professor del Departament d'Enginyeria Química de la URV.

— «Com orientar l'agricultura de la Catalunya del Nord davant l'augment del preu de l'energia?», a càrrec del senyor Eric Hostalnou, cap del Servei d'Arboricultura Fruitera de la Cambra d'Agricultura del Rosselló.

— «Possibilitats per a l'agricultor de produir l'energia que necessita», a càrrec del senyor Bruno Belotti, professor d'agroequipaments al Liceu Agrícola de Tesà.

— «Biocombustibles i alimentació: un dilema actual», a càrrec de la senyora Lourdes Viladomiu i el senyor Jordi Rosell, del Grup de Recerca sobre Desenvolupament Rural de la UAB.

— «Biocombustibles: oportunitat o amenaça», a càrrec del senyor Joan Solé (URGESNEDA).

— Taula rodona amb tots els assistents.

— Cloenda a càrrec del senyor Joan Ràfols i Casamada, president de la ICEA.

Premi per a estudiants

Reunit el jurat, format pel senyor Joan Ràfols i Casamada, la senyora Ester Torres Güell i la senyora Assumpta Serra Clota, es decidí adjudicar el premi al treball *Terapèutica veterinària: evolució o contraposició?*, de Maria Assumpció Juanola Cadena.

Tertúlies

El primer dilluns de cada mes la Secció de Protecció Vegetal organitza una tertúlia en la qual participen ponents experts.

Publicacions

Quaderns Agraris, núm. 31 (desembre 2007).

Societat Catalana de Comunicació

Any de fundació: 1985

JUNTA DE GOVERN

Presidenta: MARIA COROMINAS I PIULATS
Vicepresident: ENRIC MARÍN I OTTO
Secretari: SERGI DORIA I ALBURQUERQUE
Tresorer: CARLES SINGLA I CASELLAS
Vocal primera: ROSA MARIA FRANQUET I CALVET
Vocal segona: LLÚCIA OLIVA I DE LA ESPERANZA
Vocal tercera: MAGDA SELLÉS I QUINTANA

Delegat de l'IEC: JOSEP M. MUNTANER I PASQUAL

Nombre de socis: 119

Activitats

— Col·laboració a les II Jornades d'Història de la Premsa: «Poder polític i resistència periodística». Museu d'Història de Catalunya, 18 i 19 d'octubre de 2007.

— Conferència en col·laboració amb la Càtedra UNESCO de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Sistemes mediàtics comparats: tres models de relació entre els mitjans de comunicació i la política», a càrrec del professor Daniel Hallin, de la Universitat de San Diego (Califòrnia), a la seu de l'IEC el 28 de gener de 2008.

— Participació al congrés fundacional d'AE-IC (Associació Espanyola d'Investigació en Comunicació), a Santiago de Compostel·la els dies 30 i 31 de gener i 1 de febrer de 2008.

Sessions científiques

— Cloenda de la XVIII Jornada de Girona: «Poder (polític econòmic) i comunicació». Girona, 7 de juny de 2008. La presentació de l'acte fou a càrrec de la presidenta de la Societat, senyora Maria Corominas, i de l'alcalde de la ciutat de Girona, senyora Anna Pagans.

En la taula rodona participaren Salvador Alsius, de la Universitat Pompeu Fabra; Laura Bergés, de la Universitat Autònoma de Barcelona, i Josep Lluís Gómez Mompert, de la Universitat de València.

També es presentaren les tesis doctorals de David Fernández Quijada, Ana María Enrique Jiménez, Lluís Jornet Jovés, Luisa del Carmen Martínez Gar-

cia, Carles Pont Sorribas i Anna Tous Rovirosa.

L'informe sobre l'estat de la comunicació fou a càrrec del periodista Lluís Foix.

La Societat es congratula del guardó que rebé el 25 d'abril de 2008 en el marc de la VIII Nit de la Comunicació de Girona. La Societat fou premiada amb l'Àngel de Bronze com a reconeixement de l'Escola Universitària de Ciències de la

Comunicació de la Universitat de Girona a la tasca de divulgació de la Societat i al centenari de la creació de l'IEC.

Publicacions

Treballs de Comunicació, vol. 22 (juny 2007): *La recerca en comunicació en el País Valencià*.

Treballs de Comunicació, vol. 23 (desembre 2007): *XVII Conferència Anual de la SCC 2007*.

Societat Catalana de Llengua i Literatura

Any de fundació:	1986
JUNTA DIRECTIVA	
President:	AUGUST BOVER I FONT
Vicepresident:	JOSEP MASSOT I MUNTANER
Tresorera:	MONTSERRAT ALEGRE I URGELL
Secretari:	JOAN ANTON RABELLA I RIBAS
Vocals:	MILA SEGARRA I NEIRA JOAN ARMANGUÉ I HERRERO
Delegat de l'IEC:	JOSEP MORAN I OCERINJAUREGUI
Nombre de socis:	351

Activitats

III Jornades d'Intercanvi Cultural

València, Gandia, Simat de la Valldigna i Sueca, 19-21 d'octubre de 2007.

Les III Jornades d'Intercanvi Cultural, organitzades conjuntament amb la Institució de les Lletres Catalanes, la Universitat de València i la Societat Verdaguier, se celebraren al País Valencià, on es va visitar València, Gandia, el monestir de Santa Maria de la Valldigna i Sueca, on respectivament es van fer quatre conferències:

— «Jacint Verdaguer i València», a càrrec de Rafael Roca.

— «El bisbe Climent i la llengua catalana», a càrrec de Josep Moran.

— «Josep Bernat i Baldoví: la paròdia com a estètica», a càrrec de Vicent Simbor.

— «Joan Fuster i Serra d'Or», a càrrec de Josep Massot.

Jornada «Edició de textos anteriors a les Normes de l'Institut d'Estudis Catalans»
Auditori del CSIC, Barcelona, 26 d'octubre de 2007.

Aquesta jornada, organitzada conjuntament amb la Societat Verdaguier - Càtedra Verdaguer d'Estudis Literaris (Universitat de Vic), va comptar amb les conferències de Jordi Bruguera («Textos medievals»); Francesc Feliu («Textos moderns»); Pere Farrés i Ramon Pinyol («Textos contemporanis XIX»), i Josep Murgades («Textos contemporanis XX»), a més d'una taula rodona en què participaren Josep M. Domingo, Rafael Roca, Magí Sunyer, Joan Ramon Veny-Mesquida i Curt Wittlin.

III Trobada del Grup d'Estudis Etnopoètics. VIII Simposi d'Etnopoètica de l'Arxiu de Tradicions

Universitat d'Alacant, 16 de novembre de 2007.

A la III Trobada del GEE es van llegir les comunicacions de Joan Armanagué («Les Tradicions d'Apelles Mes-tres»), Vicent Brotons Rico («Paisatge i paisanatge en les Rondalles valencianes d'Enric Valor»), Imma Costa i Àngels Vergés («Les Notas Folch-loricas, textos inèdits de Pere Alsius i Torrent»), J. Guiscafrè («Apunts i projeccions narratives de l'imaginari de la por als materials Aguiló»), Francesc X. Llorca («La cultura popular en l'obra poètica de Josep Zaragoza i Pérez»), Emili Samper («Excursionista o romàntic: Cels Gomis i F. Maspons i Labrós») i Tomàs Vibot («Sa por des Rafal: orígens i context d'una rondalla recollida per l'arxiduc Lluís Salvador d'Àustria») i es va presentar el volum en què es recullen les ponències de la II Trobada. També se celebrà l'Assemblea anual del GEE.

Presentació del Dictionnaire français-catalan, de Christian Camps i René Botet
IEC, 28 de febrer de 2008.

En la presentació d'aquest diccionari, publicat per Edicions Trabucaire, van intervenir-hi August Bover, president de la Societat Catalana de Llengua i Literatura; Joan Veny, membre de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans,

i un dels autors, Christian Camps, de la Universitat Paul Valéry de Montpellier.

Presentació de la reedició del llibre Behind the Spanish Barricades, de John Langdon-Davies

IEC, 14 de març de 2008.

En la presentació de la reedició del llibre, que va comptar amb la col·laboració del British Council, van participar-hi Salvador Giner, president de l'Institut d'Estudis Catalans; Nicholas Langdon-Davies, fill de l'autor; Albert Manent, escriptor; Matthew Tree, escriptor; Concha López, presidenta de Plan Internacional (Madrid), i August Bover, president de la Societat Catalana de Llengua i Literatura.

Curs a càrrec de Jordi Bruguera: «L'etimologia. Part de la lingüística o ciència autònoma?»

IEC, 3, 10, 17 i 24 d'abril de 2008; Universitat de València, 7 i 8 de maig de 2008.

Jordi Bruguera va impartir el curs sobre etimologia primer a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans i posteriorment a la Universitat de València. El curs es va organitzar en quatre sessions (repartides en quatre setmanes consecutives a Barcelona i en dos dies a València): I) «Concepte i història»; II) «Problemes i mètodes»; III) «L'etimologia i la formació de mots», i IV) «Una etimologia particular: la de l'onomàstica».

XXXV Colloqui de la Societat d'Onomàstica

L'Alguer, 10 i 11 de maig de 2008.

La SCLL va col·laborar en el col·loqui anual de la Societat d'Onomàstica, que es va realitzar a Sardenya i que es va organitzar conjuntament amb l'Arxiu de Tradicions de l'Alguer i la Societat d'Onomàstica. El col·loqui va comptar amb les conferències d'Andreu Bosch («Rafael Caria, *in memoriam*»), Cosme Aguiló («Els noms precatalans de base llatina a Mallorca i Menorca»), Antoni Ordines («La toponímia de les Illes Balears. Una anàlisi des de la perspectiva geogràfica»), Mauro Maxia («Toponimi ricorrenti nelle regioni rivierasche del Mediterraneo occidentale»), Emili Casanova («Onomàstica sardoitaliana a València»), Enzo Caffarelli («Tipologia del sistema cognominale in Corsica e in Sardegna, con riferimento alle altre regione italiane»),

Vicenç M. Rosselló i Verger («La toponímia sarda de les cartes portolanes medievals») i Joan Anton Rabella («L'article en la toponímia»). A més, s'hi van presentar dotze comunicacions i s'hi va realitzar la presentació del llibre *Sardocatalana*, d'August Bover.

Presentació del llibre Terres de llicorella. Imatges del Priorat, amb poemes d'August Bover i fotografies de Toni Vila Falset, 27 de juny de 2008.

La SCLL va participar en la presentació d'aquest llibre de poesia i fotografia, que es va organitzar amb el Centre Quim Soler i Arola Editors. A l'acte, que es va celebrar al castell de Falset, hi van intervenir Margarida Aritzeta, Rafael López-Monné i August Bover.

Publicacions

Llengua & Literatura, vol. 19.

Societat Catalana de Tecnologia

Any de fundació:

1986

JUNTA DIRECTIVA

Fins al 31 de desembre de 2007

President:

ESTANISLAU TOMÀS I MORERA

Tresorera:

ALÍCIA CASALS I GELPÍ

Secretari:

MARC BARRACÓ I SERRA

Vocals:

JOSEP ARNALDOS I VICER

RICARD BOSCH I TOUS

JOAQUIM CASAL I FÀBREGA

JOSEP M. FUERTES I ARMENGOL

RAMON IZQUIERDO I CLEMENTE

JOSEP JUANBARÓ I PORTELLA

ÀNGEL ROS DOMINGO

JOSEP SALVANS I TOR

M. CLARA TORRENS I MAZZEI

JERONI XAMPENY I BARÓ

A partir de l'1 de gener de 2008

President:

JOSEP M. FUERTES I ARMENGOL

Vicepresident:

ANTONI OLIVÉ I RAMON

Secretari:

MARC BARRACÓ I SERRA

Tresorera:

AINA BARCELÓ CUERDA

Vocals:

RICARD BOSCH I TOUS

VÍCTOR FUSES NAVARRA

RAMON IZQUIERDO I CLEMENTE

FREDERIC LUQUE CARRILLO

MONTSERRAT SEBASTIÀ I SALAT

VÍCTOR SERRA I RAVENTÓS

ESTANISLAU TOMÀS I MORERA

Delegada de l'IEC:

ALÍCIA CASALS I GELPÍ

Nombre de socis:

99

Conferències

— «Breu viatge pel món de les comunicacions mòbils: de la primera a la quarta generació», a càrrec de Ramon Agustí, catedràtic de la Universitat Politècnica de Catalunya. IEC, 25 d'octubre de 2007.

— «Aerosoles: dinámica, modelos, simulaciones numéricas y comparación con experimentos», a càrrec de José L. Castillo (Departament de Física Matemàtica i de Fluids, Facultat de Ciències, UNED). Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona, 6 de novembre de 2007.

— «Aplicació d'un sistema de velocimetria per imatge de partícules (PIV) en un procés de filatura tèxtil», a càrrec de José Antonio Tormero, enginyer industrial, investigador de l'Institut Tèxtil de Terrassa. Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona, 12 de novembre de 2007.

— «La conducció automàtica a les línies de metro. Aplicació a la L9 de metro de Barcelona», a càrrec de Marta Navarro Ezquerro, enginyera de telecomunicacions de Siemens, SA. IEC, 28 de novembre de 2007.

— «Motores para satélites: tecnologías avanzadas y tendencias de diseño», a càrrec de Manuel Martínez Sánchez, doctor enginyer aeronàutic, professor d'aeroespai al MIT i professor visitant de l'ETSEIAT (Terrassa). IEC, 22 de gener de 2008.

— «És un art la fonèria. Escultures foses», a càrrec de Jordi Tartera Barabeig, doctor enginyer industrial del Departament de Ciència dels Materials i Enginyeria Metal·lúrgica de la Universitat Politècnica de Catalunya. IEC, 12 de març de 2008.

— «Obtenció de nanofibres per electrospinning; descripció i variables del procés, aplicacions de les nanofibres i disseny/construcció d'una unitat prototip», a càrrec de Francesc Cano Casas, enginyer industrial i membre del Grup de Recerca de Sistemes i Processos Tèxtils Mecànics de l'Institut d'Investigació Tèxtil i de Cooperació Industrial de Terrassa (INTEXTER). Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona, 25 d'abril de 2008.

— «El poder de buscar», a càrrec de Ricardo Baeza-Yates, doctor informàtic, vicepresident de Yahoo! Research per a Europa i professor associat de la Universitat Pompeu Fabra. IEC, 15 de maig de 2008.

— «La alta velocidad sin fronteras», a càrrec de Ramón Conde Muñoz, director de màrqueting i comunicació de TP Ferro. IEC, 10 de juny de 2008.

— «ATLAS: una eina per descobrir la física fonamental de l'Univers mitjançant el gran col·lisionador d'hadrons (LHC)», a càrrec de M. Pilar Casado, doctora en físiques, de l'Institut de Física d'Altes Energies. IEC, 3 de juliol de 2008.

— «Recerca en incendis forestals: cremes experimentals a Austràlia i Nova Zelanda», a càrrec d'Elsa Pastor, doctora enginyera industrial; Eulàlia Planas, doctora enginyera industrial, i Yolanda Pérez, enginyera industrial, del Centre d'Estudis del Risc Tecnològic. IEC, 10 de juliol de 2008.

Premi

El Premi de la Societat Catalana de Tecnologia fou instituït l'any 1969 per ressaltar un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre tecnologia. Aquest curs es convocà per trenta-vuitena vegada. La ponència, formada per Ramon Izquierdo, Josep M. Fuertes i Víctor Serra, acordà atorgar el premi al treball *Un sistema de suport a la presa de decisions en la coordinació de serveis d'emergència en accidents de trànsit*, de Daniel Guimarans Serrano. La dotació del

premi és de 600 euros. Es poden concedir fins a dos accèssits.

Altres

El doctor Josep M. Fuertes participà com a ponent convidat en la taula rodona «Tecnologia i innovació» de les primeres jornades «Innovació a l'ensenyament de la tecnologia: els reptes del nou currículum», jornada bianual organitzada conjuntament amb l'Associació de Professorat de Tecnologia de Catalunya a Terrassa el 10 de maig de 2008.

El doctor Víctor Serra i Raventós participà en el Second International Symposium on Education Cooperation for Industrial Technology Education: Developing Human Resources for Making Things amb l'article «Technology education in Spain», de Roser Cussó-Calabuig i Víctor Serra i Raventós. Aichi (Japó), juliol de 2008.

Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica

Any de fundació:	1991
CONSELL DIRECTIU	
President:	ANTONI ROCA I ROSELL
Vicepresidenta:	MERCÈ PIQUERAS I CARRASCO
Secretària:	MÒNICA RIUS I PINIÉS (fins al 31.07.2008) EMMA SALLEN DEL COLOMBO (des de l'01.08.2008)
Tresorer:	PERE GRAPÍ I VILUMARA
Vocals:	PASQUAL BERNAT I LÓPEZ ÀNGEL CALVO I CALVO JOSEP MARIA CAMARASA I CASTILLO RICARD DURAN I PINEDA NÉSTOR HERRÁN CORBACHO JOSÉ PARDO TOMÁS JOSEP MANEL PARRA SERRA ROSER PUIG I AGUILAR MÒNICA RIUS I PINIÉS (des de l'01.08.2008) VICENT LLUÍS SALAVERT I FABIANI († 23.09.2007) EMMA SALLEN DEL COLOMBO (fins al 31.07.2008)
Delegat de l'IEC:	DAVID JOU I MIRABENT
Nombre de socis:	266

El 23 de setembre vam lamentar la mort de Vicent Lluís Salavert, que patia una greu malaltia des de feia dos anys, amb la qual cosa fou baixa del Consell.

Activitats

Seminaris

Els seminaris i col·loquis d'història de la ciència i de la tècnica constitueixen l'activitat central de la Societat, amb una periodicitat que s'ha mantingut des del moment de la fundació.

Col·loquis

— Simposi internacional «Reptes de la historiografia de la ciència al segle XXI», que s'inicià amb una visita a l'exposició del Centenari de l'IEC, presentada per Josep Maria Camarasa. Intervingueren en el simposi Fabio Bevilacqua (Universitat de Pavia, vicepresident de la Divisió d'Història de la Ciència i la Tecnologia de la IUHPS-ICSU), Eberhard Knobloch (Universitat Tècnica de Berlín, president de l'Acadèmia Internacional d'Història de les Ciències) i Xavier Roqué (CEHIC, Universitat Autònoma de Barcelona). En foren moderadors Antoni Roca i Rosell i José Pardo Tomás. 22 de setembre de 2007.

— «Commemorating Darwin», a càrrec de Janet Browne (Universitat Harvard, Cambridge, Massachusetts). 26 d'octubre de 2007.

— «How has research in the low temperatures contributed to the becoming of physical chemistry?», a càrrec de

Faidra Papanelopoulou (Universitat Oberta Grega i Escola d'Alts Estudis en Ciències Socials de París). 14 de desembre de 2007.

— «L'introduction des sciences arabes en Catalogne au Xe siècle: état de la question et faits nouveaux», a càrrec de David Juste (Centre d'Estudis Medievals, Universitat de Sydney). 18 de gener de 2008.

— «Rebellion, religion and science: medical and medicalized discourses on the psyche of an indigenous population (Nordic countries, 1852-1960s)», a càrrec d'Astrid Andresen (Universitat de Bergen). 25 de gener de 2008.

— «Observing Nature: studying the 16th-century botanist Carolus Clusius and his European circle of correspondents», a càrrec de Florike Egmond (Universitat de Leiden). 29 de febrer de 2008.

— «The concept of limit from Newton to Cauchy - between geometry and algebra and the role of signs», a càrrec de Gert Schubring (Universitat de Bielefeld). 28 de març de 2008.

— «Es mejor morir de pie que vivir de rodillas: de Emilio Mira y López y la revolución social», a càrrec d'Annette Mülberger (CEHIC, Universitat Autònoma de Barcelona). 25 d'abril de 2008.

— Jornada «De la Il·lustració al Romanticisme: sabers i pràctiques científiques a Catalunya i València», amb la participació de Pasqual Bernat (CEHIC, Universitat Autònoma de Barcelona),

Agustí Camós (CEHIC), David Nofre (CEHIC), Núria Pérez (Universitat Pompeu Fabra), Carles Puig (Universitat Politècnica de Catalunya), Cristina Sendra (Universitat de València) i Alfons Zarzoso (Museu d'Història de la Medicina de Catalunya). En fou moderador Agustí Nieto. 30 de maig de 2008.

Seminaris a Osona

Els seminaris a Osona tenen lloc a Vic, organitzats conjuntament amb l'Agrupació Astronòmica d'Osona, en el programa científic de la qual s'inscriuen.

— «Debats científics al Reial Col·legi de Cirurgia a finals del segle XVIII: la química i la física experimental al servei de l'art de curar», a càrrec de Núria Pérez (Universitat Pompeu Fabra). 23 d'octubre de 2007.

— «Aigües, llavors i medicina: els usos de la radioactivitat a Espanya, 1904-1929», a càrrec de Néstor Herrán (CEHIC, Universitat Autònoma de Barcelona). 29 de gener de 2008.

— «Per Déu i per la Ciència. La contribució eclesiàstica a les ciències en la Catalunya de la Restauració», a càrrec de Jordi Bohigas (Universitat de Girona). 20 de maig de 2008.

II Jornada d'Història de l'Astronomia i de la Meteorologia

El 29 de setembre de 2007 va tenir lloc la II Jornada d'Història de l'Astronomia i de la Meteorologia al Temple Romà de

Vic, organitzada conjuntament amb l'Agrupació Astronòmica d'Osona i amb la col·laboració de la Societat Catalana de Física i de l'Agrupació Astronòmica de Sabadell. S'hi van presentar vint-i-dues comunicacions i hi hagué dues conferències plenàries: «Els eclipsis totals de sol: un punt d'inflexió en el desenvolupament de l'astronomia i l'astrofísica a l'Espanya de principis del segle XX», a càrrec de Pedro Ruiz Castell (Museu Nacional de Ciència i Tecnologia), i «L'astronomia popular al segle XIX: de François Arago a Camille Flammarion», a càrrec d'Agustí Nieto (CEHIC, Universitat Autònoma de Barcelona).

IV Jornada sobre la Història de la Ciència i l'Ensenyament

Els dies 16 i 17 de novembre de 2007 va tenir lloc la IV Jornada sobre la Història de la Ciència i l'Ensenyament. S'hi van presentar vint-i-sis comunicacions, a més de la conferència plenària «The role of historical experiments in science teacher training: experiences and perspectives» (amb traducció simultània al català), a càrrec de Peter Heering (Universitat Carl von Ossietzky d'Oldenburg). Durant la jornada es va lliurar el VI Premi Antoni Quintana Marí per a treballs de recerca de batxillerat. Els guanyadors van ser Maria Griñó Colom i Albert Boneta Mitjana, de l'IES Hug Roger III de Sort, pel seu treball *El segle de la llum, mig Pallars a les fosques. (Les minicentrals hidràuli-*

ques del Pallars Sobirà, un procés atípic d'electrificació.) Es va distribuir entre els participants un CD-ROM que contenia una col·lecció de problemes de física i matemàtiques, amb exemples històrics, elaborada per Antoni Quintana Marí.

Conferències al Col·legi Major Ramon Llull

Des de fa uns anys la Societat col·labora en les activitats dirigides als residents del Col·legi Ramon Llull de la Universitat de Barcelona. En el present curs va intervenir Antoni Roca i Rosell, que va parlar sobre l'Observatori de l'Ebre amb motiu de la presentació del llibre sobre el centenari d'aquest observatori, elaborat amb Manuel García Doncel.

Congrés 300 Aniversari Leonhard Euler

Els dies 20 i 21 de setembre va tenir lloc el congrés internacional amb motiu del tres-cents aniversari del naixement de Leonhard Euler. Fou organitzat pel Grup de Recerca d'Història de la Ciència i de la Tècnica i el Departament de Matemàtica Aplicada I de la UPC, amb la col·laboració de la Càtedra UNESCO de Tècnica i Cultura de la UPC, la Societat Catalana de Matemàtiques i la nostra Societat. Hi intervingueren com a conferenciants convidats Eberhard Knobloch (Universitat Tècnica de Berlín), Giovanni Ferraro (Universitat del Molise, Campobasso), Carles Perelló (Universitat Autònoma de Barcelona), Amadeu Delshams i M. Rosa Massa (Universitat Politècnica de Cata-

lunya). S'hi presentaren una desena de comunicacions i resultà un dels pocs actes acadèmics a Espanya en homenatge a Euler en el tres-cents aniversari del seu naixement.

Lectures dramatitzades d'Oxigen

El 19 de novembre de 2007 (a la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya) i el 26 de novembre de 2007 (a l'Ateneu Barcelonès) es realitzà la lectura dramatitzada d'*Oxigen*, obra escrita per Carl Djerassi, bioquímic conegut com el pare de la píndola anticonceptiva, i Roald Hoffmann, Premi Nobel de Química. L'acte va ser organitzat per l'Associació Catalana de Comunicació Científica, amb la col·laboració de la SCHCT i la Societat Catalana de Química. L'interès de les lectures ha fet que es plantegi la seva continuïtat i, fins i tot, la publicació de l'obra de teatre en edició bilingüe anglès-català.

Altres activitats

El Consell Directiu de la Societat es reuneix unes vuit vegades cada curs acadèmic. S'hi discuteixen les orientacions de les activitats de la Societat així com aquelles qüestions en què es demana la seva participació. Recordem l'adhesió de la SCHCT a la campanya ciutadana per a preservar el conjunt de Can Ricart, al Poble Nou. Es tracta d'un dels edificis industrials més antics de Barcelona, d'un gran significat històric i social, i estava previst demolir-ne la major part per cons-

tituir el parc central del nou districte 22@. S'ha de dir que el procés i la mobilització han aconseguit alguns dels objectius plantejats.

El 13 de febrer de 2008 es va celebrar una jornada d'homenatge a Guillermo Lusa amb motiu de la seva jubilació com a professor de la UPC, acte que comptà amb l'adhesió de la SCHCT, entitat de la qual el professor Lusa fou un dels fundadors.

El febrer de 2008 Néstor Herrán va presentar *Synergia*, el llibre sorgit a partir de la Primera Trobada de Joves Investigadors, publicat pel CSIC. La SCHCT havia donat suport a aquesta trobada i també ho va fer amb la segona el maig de 2007, fins ara la darrera que ha estat organitzada.

Val a dir que la Societat manté actualitzada la seva pàgina web (<http://schct.iec.cat>), on es troba la informació de les activitats previstes i la corresponent a anys anteriors. Igualment, s'hi troben enllaços a les principals organitzacions internacionals, començant per aquelles amb les quals la Societat està vinculada, és a dir, la DHST (Divisió d'Història de la Ciència i la Tecnologia, Unió Interna-

cional d'Història i Filosofia de la Ciència, Comitè Internacional d'Unions Científiques, UNESCO) i l'ESHS (Societat Europea d'Història de la Ciència). La pàgina web ha esdevingut un dels llaços principals de comunicació entre els socis de la Societat i constitueix, en realitat, la via més accessible de coneixement de les seves activitats.

Publicacions

MASSA ESTEVE, M. ROSA. *L'algebrització de les matemàtiques: Pietro Mengoli (1625-1686)*. 1a reimpr. Barcelona: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, 2008. 33 p. (Col·loquis d'Història de la Ciència i de la Tècnica; 5)

Ictineu: Butlletí de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, núm. 26 (tardor 2007).

Ictineu: Butlletí de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, núm. 27 (primavera 2008).

S'han publicat els números 26 (tardor 2007) i 27 (primavera 2008) del butlletí *Ictineu*, amb un nou disseny que n'ha de facilitar l'edició electrònica.

Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació

Any de fundació:

1993

JUNTA DIRECTIVA

President:

JOSEP OBIOLS I SALVAT

Vicepresident:

JOSEP M. MONFORT BOLÍVAR

Tresorer:

JOSEP MESTRES LAGARRIGA

Secretària:

LAURA ISABEL ARRANZ IGLESIAS

Vocals:

ALFRED BENAVENT VALLÈS

SÍLVIA BAÑARES VILELLA

PERE CASTELLS I ESQUÉ

FRANCESC MALGOSA GRANIA

MERCÈ RAVENTÓS SANTAMARIA

M. ASSUMPCIÓ ROSET I ELIAS

MONTSERRAT RIVERO URGELL

M. JOSEP ROSSELLÓ BORREDÀ

RAMON SECURA CARDONA

Delegat de l'IEC:

DAMIÀ BARCELÓ I CULLERÉS

Nombre de socis:

303

Durant l'Assemblea General de Socis celebrada l'11 de març de 2008 fou escollida la Junta actual. Després de l'Assemblea el senyor Emili Montesinos i Seguí pronuncià la conferència «Els bioconservadors».

Activitats

— El 15 de novembre de 2007 tingué lloc la jornada «Focus on food allergens», organitzada amb el Grup Professional Alimentari a l'IQS i l'IQS. Barcelona.

— Del 20 al 23 de novembre de 2007 se celebrà la quarta sessió de treball «Mètodes ràpids i automatització en microbiologia alimentària», a càrrec del professor Daniel Y. C. Fung, de la Universitat Estatal de Kansas (EUA), organitzada conjuntament amb la Facultat de Veterinària de la Universitat Autònoma de Barcelona. Bellaterra.

— El 27 de febrer de 2008 i en col·laboració amb l'Escola Universitària d'Enginyeria Tècnica Industrial de Ter-

rassa tingué lloc la sisena jornada «Panoràmica actual de la indústria alimentària». Terrassa.

— El 29 de maig de 2008 s'organitzà conjuntament amb l'IRTA de Monells la «Jornada sobre el clonatge dels animals de producció i la seguretat alimentària», amb la intervenció dels ponents següents:

- Eduard Mata, director de l'Agència Catalana de Seguretat Alimentària.

- Rui Cavaleiro, cap adjunt de la Unitat de Legislació Alimentària, Nutrició i Etiquetatge (Direcció General de Sanitat i Protecció dels Consumidors de la Comissió Europea).

- Pere Puigdomènech, membre del Grup Europeu d'Ètica a la Ciència i les Noves Tecnologies de la CE.

- Josep M. Monfort, director del Departament de Tecnologia dels Aliments de l'IRTA.

— El 2 de juny de 2008 i en col·laboració amb l'Escola Universitària d'Enginyeria Tècnica Industrial de Terrassa tingué lloc la setena jornada «Panoràmica actual de la indústria alimentària», que comptà amb les intervencions següents:

- Josep Martí Ricart, director de MOELCO.

- Ramon Ortuño, del CFS.

- Sònia Guri Baiget, de Carburos Metàlics.

- Glòria Sabater, de Laboratorios Sabater-Torrella.

- Luis Carlos Carrillo, d'Ambiensys.

- Patrícia Martín Gascon, en col·laboració amb Novamont SpA.

- Ramon Canela i Garayoa, de la Universitat de Lleida.

Premi per a estudiants

A la convocatòria del Premi de l'ACCA per a estudiants de l'any 2008 s'hi presentaren sis treballs. En resultà premiat *Disseny d'un crèdit variable sobre hàbits saludables per al 1r cicle de l'ESO*, presentat per la senyora Elena Carrillo Álvarez. També es concedí un accèssit al treball de la senyora Carme Suàrez i Germà *Estudi de la resposta immunitària específica en rates alimentades amb una dieta rica en cacau*.

Publicacions

TECA, núm. 11 (setembre 2007).

TECA, núm. 12 (maig 2008).

Societat Catalana d'Estudis Hebraics

Any de fundació:	1995
JUNTA DIRECTIVA	
President:	EDUARD FELIU I MABRES
Secretari:	JORDI CASANOVAS I MIRÓ
Tresorer:	PERE CASANELLAS I BASSOLS
Vocals:	PRIM BERTRAN I ROIGÉ JOAN FERRER I COSTA MANEL FORCANO I APARICIO
Delegada de l'IEC:	MARIA TERESA FERRER I MALLOL
Nombre de socis:	66

Durant el curs 2007-2008 s'ha acabat la compilació, duta a terme exclusivament per membres de la Societat Catalana d'Estudis Hebraics, del primer diccionari hebreu-català que mai s'hagi fet, la preparació del qual ha durat uns quants anys. A més de la part d'hebreu-català, que és el veritable diccionari, amb unes vint-i-cinc mil entrades, l'obra inclou un extens vocabulari català-hebreu. Actualment realitzem les tasques de paginació i revisió tipogràfica, que són lentes i laborioses.

Hem continuat la compilació de diverses bibliografies, entre aquestes la de la base de dades bibliogràfica sobre la història dels jueus de la Corona catalano-aragonesa, que ja conté unes 3.900 fitxes en format electrònic que es faran accessibles a través del web de la nostra Societat.

El material del número 6 de la revista *Tamid* és a punt de ser lliurat al Servei de Publicacions de l'IEC. Aquest nou número continuarà, entre altres treballs, un extens article sobre les traduccions hebrees del *Regiment de Sanitat* d'Arnau de Vilanova, inclosa la retroversió catalana del text hebreu que hi ha en el manuscrit hebreu París, BN, 1128, i la seva transcripció i edició. També continuarà un article sobre la molt poc coneguda aljama de jueus de Fraga.

Els nostres membres professors d'hebreu han continuat impartint classes a les universitats de Barcelona i de Girona. Joan Ferrer i Costa ha col·laborat molt directament, com a representant de la nostra Societat, en l'organització d'un simposi de l'Associació Espanyola d'Estudis

Hebreus i Jueus de Girona-Besalú que se celebrà del 29 al 31 de maig de 2008, organitzat per la Universitat de Girona i el Patronat Municipal Call de Girona.

Jordi Casanovas ha participat en el cicle «Matinals del Call», organitzat pel Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona, amb una conferència sobre Montjuïc (18 de maig de 2008); també féu la conferència inaugural del congrés «El mundo judío en la península Ibérica», celebrat a Lleó els dies 17-19 d'abril de 2008, sota el títol «La figura del judío a través de los manuales de los inquisidores». D'altra banda, participà també en l'organització de les jornades sobre necrò-

polis jueves que tingueren lloc del 23 al 25 d'octubre de 2008 i ha col·laborat amb el Museu Comarcal de l'Urgell en les tasques que hom realitza per a l'estudi dels materials procedents de l'excavació de la necròpoli de Tàrraga.

Pere Casanellas ha assessorat en diverses ocasions el TERMCAT sobre temes lingüístics que concerneixen l'hebreu i el català. Eduard Feliu, a requesta de diversos historiadors, ha transcrit i traduït un bon nombre d'addicions hebrees contingudes en documents medievals. També ha estudiat i identificat fragments hebreus procedents dels arxius històrics de Girona.

Societat Catalana de Sociolingüística

Any de fundació:

1981

JUNTA DIRECTIVA

President:

JOAQUIM TORRES I PLA

Secretari:

JOAN HUGUÉ I ROVIROSA

Tresorer:

JOSEP MANUEL BALLARÍN I GAROÑA

Vocals:

BRAULI MONTOYA ABAT

ALBERT FABÀ I PRATS

Delegat de l'IEC:

JOAN A. ARGENTER I GIRALT

Nombre de socis:

95

Activitats

494

— Presentació del llibre *La nova televisió virtual de Vilaweb: Noves eines de difusió del català*, a càrrec del periodista valencià i director de Vilaweb Vicent Parat. 27 de setembre de 2007.

— Presentació del llibre *La llengua que ens va parir: Set pensadors a la recerca del català*, a càrrec del professor de llengua catalana i literatura Jordi Solé i Camardons. Albert Fabà l'acompanyà com a relator del llibre. Arenys de Mar, 18 d'octubre i 24 de novembre de 2007.

— Presentació del llibre *La llengua catalana, senya d'identitat nacional*, a càrrec del llicenciat en filologia catalana i mestre especialista en llengües Jordi Sedó i Solé. 29 de novembre de 2007.

— Presentació de les *Dades sociolingüístiques dels territoris de parla cata-*

lana, a càrrec d'Eliseu Climent (ACPV), Albert Fabà (ASOLC), Juli Peretó (IEC València), Bernat Joan (SPL), Honorat Ros (Acadèmia Valenciana de la Llengua, AVL), Ernest Querol (sociolingüista, Universitat Oberta de Catalunya) i Joaquim Torres (sociolingüista, ASOLC). L'acte es va fer a l'edifici Octubre Centre de Cultura Contemporània de València i va ser organitzat per l'ASOLC amb el suport de l'Institut d'Estudis Catalans, la Secretaria de Política Lingüística i Acció Cultural del País Valencià. 21 de novembre de 2007.

— Presentació del llibre *Corpus de varietats socials: Materials de treball*, d'Emili Boix-Fuster, Marina Àlamo, Mireia Galindo i F. Xavier Vila. Universitat de Barcelona, 14 d'abril de 2008.

— Taula rodona «Immigració i llengua», a càrrec d'Oriol Amorós, secre-

tari per a la Immigració de la Generalitat de Catalunya, i Diego Arcos, de l'associació Immi.Cat. IEC, 20 de maig de 2008.

— Presentació de l'enquesta *Llengua i identitat a Catalunya 2008*, efectuada per la UOC el gener de 2008, a càrrec de l'autor, Miquel Strubell. Es tracta d'una enquesta sociolingüística que inclou preguntes sobre qüestions polítiques i d'identitat nacional. IEC, 16 de juny de 2008.

Publicacions

Monogràfic de la revista *Language Planning and Language Policy*: «Language planning and policies for the catalan language. A comparative approach to regional government policies».

Treballs de Sociolingüística Catalana, vol. 19 (2006): *La situació sociolingüística a Andorra*. [Coordinat per Joaquim Torres i Montserrat Planelles]

Societat Catalana de Terminologia

Any de fundació:

2002

JUNTA DIRECTIVA

President:

JAUME MARTÍ I LLOBET

Vicepresidenta:

LOURDES PASCUAL I GARGALLO

Secretari:

FRANCESC GALERA I PORTA

Tresorer:

JOSEP M. MESTRES I SERRA

Vocals:

MARC BARRACÓ I SERRA

ÀNGELS EGEA I PUIGVENTÓS

SÍLVIA LLOVERA I DURAN

Delegada de l'IEC:

M. TERESA CABRÉ I CASTELLVÍ

Nombre de socis:

60

Assemblea General de Socis

Celebrada el 29 de maig de 2008. Es va renovar la meitat de la Junta. Aquestes són les persones que s'hi van incorporar:

Tresorer: JOSEP M. MESTRES I SERRA

Vocals: MARC BARRACÓ I SERRA

ÀNGELS EGEA I PUIGVENTÓS

SÍLVIA LLOVERA I DURAN

Activitats

El curs 2007-2008 l'Associació Catalana de Terminologia va dur a terme les darreres activitats com a Associació abans d'esdevenir societat filial de l'Institut d'Estudis Catalans amb el nom de Societat Catalana de Terminologia.

— La VI Jornada de l'ACATERM, «Terminologia de la gastronomia i l'enologia», va girar a l'entorn de la gastronomia i l'enologia. IEC, 29 de maig de 2008.

- Conferència «Denominacions d'origen, indicacions geogràfiques i altres signes vinculats al territori», a càrrec de Jaume Pellisé, professor de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona.

- Taula rodona «A l'entorn de la terminologia del menjar i el beure», amb la participació de Josep Ribas, de la Denominació d'Origen Penedès i professor de la Facultat d'Enologia de la Universitat Rovira i Virgili; Joan Maria Romani, autor del *Diccionari del vi i del beure*;

Oriol Rovira, cuiner d'Els Casals, amb una estrella Michelin; Marta Sabater, tècnica del TERMCAT, i Glòria Torra, coordinadora del Servei d'Assessorament Lingüístic de Programes de TV3. En fou moderadora Lourdes Pascual, vicepresidenta de l'ACATERM.

— Seminari de formació continuada «Tecnologia per al treball en ter-

minologia», a càrrec de Rosa Estopà i Carles Tebé (Institut Universitari de Lingüística Aplicada de la Universitat Pompeu Fabra).

Les dues sessions del seminari, que van tenir lloc el 22 de novembre i el 13 de desembre de 2007, es van centrar en aspectes teòrics i pràctics dels extractors automàtics de lèxic i de terminologia.

IX. Fundacions, entitats vinculades i adherides a l'IEC

Fundacions

Fundació Ferran Sunyer i Balaguer

La Fundació, constituïda inicialment per les cosines del matemàtic Ferran Sunyer i Balaguer, les senyores Maria Assumpció Carbona i Balaguer i Maria dels Àngels Carbona i Balaguer, està integrada actualment pel Patronat següent:

President:	president de l'IEC	SALVADOR GINER DE SAN JULIÁN
Vicepresident:	president de la Secció de Ciències i Tecnologia	DAVID SERRAT I CONGOST
Director:		MANUEL CASTELLET I SOLANAS
Secretari:	secretari general de l'IEC	JOANDOMÈNEC ROS I ARAGONÈS
Tresorer:	president de la Societat Catalana de Matemàtiques	CARLES PERELLÓ I VALLS
Vocals:	director del Centre de Recerca Matemàtica	JOAQUIM BRUNA FLORIS JAUME AGUADÉ I BOVER (UAB) MANUEL CASTELLET I SOLANAS (UAB, IEC) JOAN GIRBAU I BADÓ (UAB, IEC) PERE PASCUAL GAINZA (UPC) JOAN DE SOLÀ-MORALES I RUBIÓ (UPC)

499

Premi

El Premi Ferran Sunyer i Balaguer s'atorga anualment a una monografia matemàtica escrita en anglès que exposi els resultats més destacats d'una àrea de les matemàtiques en la qual s'hagin produït avenços recentment. Té una dotació de 12.000 euros i l'obra guanyadora és publicada per Birkhäuser Verlag dins la sèrie «Progress in Mathematics».

Enguany l'obra guanyadora ha estat *Dimension and recurrence in hyperbolic dynamics*, de Luis Barreira (Institut Superior Tècnic, Lisboa).

Les Borses Ferran Sunyer i Balaguer s'ofereixen anualment a estudiants de doctorat avançats de les universitats dels Països Catalans per fer estades d'un a tres mesos en un centre de recerca.

En aquesta convocatòria els guanyadors han estat els següents: Roc Alabern (Universitat de Pittsburgh), María Barbero Liñán (Queen's University), José Manuel Gesto Beiroa (Centre de Recerca Matemàtica) i Rubén Sevilla Cárdenas (Universitat de Galles-Swansea).

Fundació Mercè Rodoreda

La Fundació, constituïda per l'Institut d'Estudis Catalans, està integrada per un Patronat format per:

President:	president de l'IEC	SALVADOR GINER DE SAN JULLÁN
Vicepresident:	vicepresident de l'IEC	SALVADOR ALEGRET I SANROMÀ
Tresorer:	vicepresident de l'IEC	ANTONI RIERA I MELIS
Secretari:	secretari general de l'IEC	JOANDOMÈNEC ROS I ARAGONÈS
Patrons nats:	presidents de les seccions de l'IEC	JOAN MARTÍ I CASTELL MARIA TERESA FERRER I MALLOL JOSEP VIGO I BONADA DAVID SERRAT I CONGOST JOSEP GONZÁLEZ-AGÀPITO I GRANELL MARGARIDA PUIG I CASAS
Patrons electius:		M. MERCÈ BORONAT I BLANCH JOAQUIM MOLAS I BATLLORI JOAQUIM MALLAFRÈ I GAVALDÀ JOAN TRIADÚ I FONT

Les finalitats de la Fundació són:

a) Concedir premis a treballs d'investigació sobre la narrativa catalana del segle xx, titulats Premis Mercè Rodoreda.

b) Concedir ajuts de tot tipus per a estudis i treballs relacionats amb la narrativa catalana del segle xx i principalment amb l'estudi i la divulgació de l'obra de Mercè Rodoreda.

c) La constitució d'una biblioteca que contingui tota l'obra de Mercè Rodoreda i també les seves traduccions i l'adquisició de tot tipus de material relatiu a l'autora per a la constitució de l'arxiu i biblioteca Mercè Rodoreda.

d) La custòdia dels documents de Mercè Rodoreda que siguin de la titularitat de la Fundació i dels altres que li siguin confiats.

Entitat vinculada

Biblioteca de Catalunya

Consell Rector (membres de l'IEC)

Vicepresident segon:

Salvador Giner de San Julián

Vocals:

Anscari Manuel Mundó i Marcet

Joan Vilà-Valentí

La Biblioteca de Catalunya (BC) fou fundada el 1907 per l'Institut d'Estudis Catalans, que la posà a la disposició dels investigadors amb el nom de Biblioteca de Catalunya l'any 1914.

Actualment és la biblioteca nacional de Catalunya i constitueix una peça fonamental del mapa cultural del país en la mesura que és una institució nacional al servei del patrimoni, la recerca i la cooperació. La seva missió s'articula en tres eixos bàsics, regulats per la Llei del sistema bibliotecari de Catalunya (4/1993):

- recollir, conservar i difondre la producció bibliogràfica catalana i la relacionada amb l'àmbit lingüístic català,
- vetllar per la conservació i la difusió del patrimoni bibliogràfic,
- mantenir la condició de centre de consulta i recerca científica de caràcter universal.

La Biblioteca de Catalunya és regida per un Consell Rector format pels representants següents: conseller de Cultura, president; director general del Patrimoni Cultural, vicepresident primer; president de l'IEC, vicepresident segon; directora de la BC, vicepresidenta tercera; diversos vocals, d'entre els quals, dos ho són a proposta de l'IEC, i la directora de la BC, Maria Dolors Lamarca i Morell.

La comissió d'enllaç IEC-BC la formen els senyors Antoni Riera, Salvador Alegret, Maria Dolors Lamarca i Francesc Fontbona.

Directora: Maria Dolors Lamarca i Morell

Carrer de l'Hospital, 56

08001 Barcelona

Tel.: 932 702 300

Fax: 932 702 304

www.bnc.cat

Entitats adherides

Institut Menorquí d'Estudis

L'Institut Menorquí d'Estudis (IME) és un organisme autònom del Consell Insular de Menorca (CIM) de caràcter administratiu, amb personalitat jurídica pròpia, creat pel CIM i destinat a la recerca, promoció, recuperació i difusió de la cultura de l'illa de Menorca, amb la voluntat d'esdevenir centre de recepció i intercanvi de pensament i ciència.

L'Institut Menorquí d'Estudis és una entitat adscrita a l'IEC des del 19 de juny de 2000.

President: Joan Lluís Torres Faner

Camí des Castell, 28

07702 Maó (Menorca)

Tel.: 971 351 500

Fax: 971 351 642

www.ime.cat

Institut d'Estudis Eivissencs

L'Institut d'Estudis Eivissencs fou fundat l'any 1949, amb el suport de l'Ajuntament d'Eivissa, com un institut d'estudis locals, integrat dins del Consell Superior d'Investigacions Científiques. L'Institut nasqué amb la finalitat de protegir el patrimoni natural i cultural de les Illes Pitiüses. Aquesta protecció no es podia fer més que vindicant en primer lloc la llengua pròpia, el català.

L'Institut d'Estudis Eivissencs és una entitat adscrita a l'IEC des del 19 de juny de 2000.

President: Marià Serra Planells

Carrer de Pere Francès, 12, 1r 2a

Apartat 578

07800 Eivissa

Tel. i fax: 971 312 775

www.estudiseivissencs.cat

Altres vinculacions

Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes

L'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes (AILLC) fou fundada l'any 1973 en una assemblea celebrada a Cambridge. Com que les circumstàncies polítiques d'aquell moment impediren la legalització de l'AILLC a l'Estat espanyol, es domicilià a Amsterdam, acollida per la legislació holandesa.

Quan la situació política ho permeté, l'AILLC fou legalitzada a Catalunya i inscrita en el Registre d'Associacions de la Generalitat; en aquell moment es demanà a l'IEC que acceptés d'acollir legalment l'AILLC a la seva seu; l'IEC accedí a aquesta petició, i així ho recullen els Estatuts.

L'any 1993 l'AILLC signà un conveni amb l'IEC pel qual aquest cedia a l'AILLC un espai a la seva seu de Barcelona per a desenvolupar-hi les activitats pròpies, que són la promoció i l'estudi de la llengua i la cultura catalanes.

President: Kálmán Faluba

Carrer del Carme, 47

08001 Barcelona

Tel.: 933 248 580

Fax: 932 701 180

www.iecat.net/aillc

North American Catalan Society

La North American Catalan Society (NACS) fou fundada l'any 1978 a la Universitat d'Illinois, Urbana (EUA).

La NACS fou legalitzada a Catalunya i inscrita en el Registre d'Associacions de la Generalitat; en aquell moment es demanà a l'IEC que acceptés d'acollir legalment la NACS a la seva seu; l'IEC accedí a aquesta petició, i així ho recullen els Estatuts.

L'any 1996 signà un conveni amb l'IEC pel qual aquest cedia a la NACS un espai a la seva seu de Barcelona per a desenvolupar-hi les activitats pròpies, que són la difusió i l'estudi de la llengua, literatura i cultura catalanes a l'Amèrica del Nord (els Estats Units i el Canadà).

President: Enric Bou

www.nacs-catalanstudies.org

Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana

La Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana es fundà el 1992 a Vic, amb l'adhesió d'una vintena de centres d'estudis locals i comarcals d'arreu del territori del domini lingüístic de la llengua catalana.

L'any 2000 la Coordinadora signà un conveni amb l'IEC pel qual aquest acollia aquesta entitat a la seva seu perquè hi desenvolupés l'activitat pròpia, que és la promoció i l'estudi de la llengua i la cultura catalanes.

President: Josep Santesmases

Carrer del Carme, 47

08001 Barcelona

Tel.: 932 701 620 (extensió 131)

Fax: 932 701 180

www.ccepc.org

X. Publicacions

Portal de revistes científiques

El portal de revistes científiques en línia de l'Institut d'Estudis Catalans ofereix un entorn comú d'accés a les revistes científiques publicades per l'IEC.

Les societats filials de l'IEC són les principals generadores de les revistes científiques, les quals s'han classificat temàticament d'acord amb la secció a què està adscrita cada societat.

El fons de revistes està format per 38 publicacions periòdiques, de les quals s'han publicat 739 números. S'hi poden consultar 14.469 articles, dels quals 3.452 són consultables en PDF.

Monografies

ABADAL I DE VINYALS, Ramon d'. *Catalunya carolíngia*. Vol. 2: *Els diplomes carolingis a Catalunya*. Edició facsímil. Barcelona, 2007. 2 v. 590 p. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica; 75) ISBN (vol. 1) 978-84-7283-935-9. ISBN (vol. 2) 978-84-7283-936-6. ISBN (obra completa) 978-84-7283-934-2. [Prefaci d'Anscari Manuel Mundó i Marcet]

ABADAL I DE VINYALS, Ramon d'. *Catalunya carolíngia*. Vol. 3: *Els comtats de Pallars i Ribagorça*. Edició facsímil. Barcelona, 2007. 2 v. 554 p. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica; 76) ISBN (vol. 1) 978-84-7283-937-3. ISBN (vol. 2) 978-84-7283-939-7. ISBN (obra completa) 978-84-7283-937-3.

AMIGÓ I ANGLÈS, Ramon. *Onomàstica del terme municipal de Constantí*. Barcelona: coedició amb el Sindicat Agrícola de Constantí, 2008. 298 p. (Treballs de l'Oficina d'Onomàstica; 15) ISBN 978-84-7283-984-9.

Anuari territorial de Catalunya 2006: Transformacions, projectes, conflictes. Barcelona: Societat Catalana d'Ordenació del Territori, 2007. 500 p. ISBN 978-84-7283-949-6.

BADIA I MARGARIT, Antoni M. *L'Institut d'Estudis Catalans i els treballs de llengua i literatura catalanes*. Barcelona, 2007. 37 p. ISBN 978-84-7283-948-9. [Versió catalana de l'article «L'Institut d'Estudis Catalans et les travaux de langue et civilisation catalanes. Esquisse d'histoire. Bibliographie», aparegut a *Estudis Romànics*, vol. XXIX (2007), p. 7-41]

- BALCELLS, Albert. *Antoni Rubió i Lluch, historiador i primer president de l'Institut d'Estudis Catalans*. Barcelona, 2008. 52 p. (Semblances Biogràfiques; 48) ISBN 978-84-7283-986-1.
- BALCELLS, Albert; PUJOL, Enric. *Història de l'Institut d'Estudis Catalans*. Vol. I: *1907-1942*. 1a reimpr. Barcelona: coedició amb Afers, 2008. 394 p. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica; 57) ISBN (vol. I) 978-84-7283-657-6. ISBN (obra completa) 978-84-7283-656-8. [Un altre tiratge d'aquesta obra ha estat fet per Afers]
- BALCELLS, Albert; IZQUIERDO, Santiago; PUJOL, Enric. *Història de l'Institut d'Estudis Catalans*. Vol. II: *De 1942 als temps recents*. 1a reimpr. Barcelona: coedició amb Afers, 2008. 496 p. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica; 72) ISBN (vol. II) 978-84-7283-885-7. ISBN (obra completa) 978-84-7283-656-3. [Un altre tiratge d'aquesta obra ha estat fet per Afers. 1a reimpr.: gener 2008]
- BENAGES I OLIVÉ, Jaume. *Corpus de les monedes visigodes de Tarragona: Leovigild-Àkhila II: 575-714*. Barcelona: Societat Catalana d'Estudis Numismàtics, 2007. 477 p. ISBN (vol. 1) 978-84-7283-940-3. ISBN (obra completa) 978-84-7283-882-6.
- BOADA I JUNCÀ, Martí; MAYO, Sílvia; MANEJA, Roser [cur.]. *Els sistemes socioecològics de la conca de la Tordera*. Barcelona: Institució Catalana d'Història Natural, 2008. 541 p. ISBN 978-84-7283-983-0.
- BRICALL I MASIP, Josep M. *Nota sobre la circulació financera*. Barcelona, 2008. 41 p. ISBN 978-84-7283-978-6. [Discurs de recepció de Josep M. Bricall i Masip com a membre numerari de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, llegit el dia 16 de juny de 2008. Resposta d'Antoni Serra i Ramoneda, membre emèrit de la Secció de Filosofia i Ciències Socials]
- BURGUEÑO, Jesús [cur.]. *El mapa com a llenguatge geogràfic: Recull de textos històrics (ss. XIII-XV)*. Barcelona: Societat Catalana de Geografia, 2008. CXXXV + 211 p. + 20 il·lustracions. ISBN 978-84-7283-976-2.
- CASALS I GELPÍ, Alicia. *L'impacte de la tecnologia en el tractament quirúrgic*. Barcelona, 2008. 28 p. ISBN 978-84-7283-985-4. [Discurs de recepció d'Alicia Casals i Gelpí com a membre numerària de la Secció de Ciències i Tecnologia, llegit el dia 22 d'octubre de 2007]
- COLOM I CAÑELLAS, Antoni Joan; RINCÓN VERDERA, Joan C. *Narrativitat, ciència i educació*. Barcelona, 2007. 116 p. (Treballs de la Secció de Filosofia i Ciències Socials; 37) ISBN 978-84-7283-950-2.
- CONNELL, Josep J. *Del conflicte lingüístic a l'autogestió: Materials per a una sociolingüística de la complexitat*. Barcelona, 2007. 220 p. (Biblioteca de Dialectologia i Sociolingüística; 11) ISBN 978-84-7283-951-9. [Premi de Sociolingüística 2005]

- CUENCA ORDINYANA, Maria Josep. *La pragmàtica en la gramàtica*. Barcelona, 2007. 42 p. ISBN 978-84-7283-925-0. [Discurs llegit en la sessió inaugural del curs 2007-2008]
- Discursos inaugurals de les institucions científiques catalanes a cavall dels segles XVIII i XIX*. Barcelona, 2007. 265 p. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica; 78) ISBN 978-84-7283-960-1. [Recollits i comentats per Santiago Riera i Tuèbols i Fèlix Vila-grasa]
- DORCA, Jordi. *El parlar de Collsacabra: Aproximació i assaig de descripció*. Barcelona, 2008. 117 p. (Biblioteca de Dialectologia i Sociolingüística; 12) ISBN 978-84-7283-967-0.
- DURAN, Eulàlia [dir.]; TOLDRÀ, Maria [coord.]; BATLLE, M. del Mar; CAMPS, Carme; COBOS, Antoni; MAHIQUES, Joan; MIRALLES, Eulàlia; QUEROL, Enric; REQUESENS, Joan; SABATÉ, Glòria. *Repertori de manuscrits catalans (1474-1620)*. Vol. IV. Barcelona, 2008. 470 p.
- FABRA, Pompeu. *Gramàtica catalana*. 4a reimpr. del facsímil de la 7a ed. Barcelona, 2008. 135 p. (Biblioteca Filològica; 12) ISBN 978-84-7283-290-9.
- FEBRER I CARDONA, Antoni. *Preceptiva poètica*. Estudi introductor i edició a cura de Joan Ramon Veny-Mesquida. Barcelona: coedició amb l'Institut Menorquí d'Estudis i la Universitat de les Illes Balears, 2008. 261 p. (Biblioteca Filològica; 61) ISBN 978-84-7283-966-3. ISBN (obra completa) 978-84-7283-748-5.
- FELIU I MONTFORT, Gaspar. *La presa de Barcelona per Almansor: Història i mitificació*. Barcelona, 2007. 25 p. ISBN 978-84-7283-954-0. [Discurs de recepció de Gaspar Feliu i Montfort com a membre numerari de la Secció Històrico-Arqueològica, llegit el dia 12 de desembre de 2007]
- FERMAT, Pierre de. *Obra matemàtica vària*. Traducció comentada i anotada per Josep Pla i Carrera, Pelegrí Viader i Canals i Jaume Paradís i Balaux. Barcelona, 2008. 453 p. ISBN 978-84-7283-979-3.
- GARRIDO I VALLS, Josep-David. *El naixement de Jaume I: Drama històric amb pròleg, quatre actes i epíleg*. Barcelona, 2008. 98 p. (Publicacions de la Presidència; 29) ISBN 978-84-7283-977-9.
- Gesta comitum Barcinonensium: Textos llatí i català*. Editats i anotats per L. Barrau Dihigo i J. Massó i Torrents. Edició facsímil. Barcelona, 2007. LXXIII + 8 làmines + 166 p. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica; 79) (Cròniques Catalanes; 2). ISBN 978-84-7283-961-8. [Prefaci de Thomas Noël Bisson]
- GONZÁLEZ-AGÀPITO, Josep [ed.]; FLAQUER, Lluís; GINER, Salvador; LAUDO, Xavier; MAJÓ, Joan; PUIG I BASTARD, Pere; RAMÍREZ I SARRIÓ, Dídac; SOLÉ, Carlota. *Una societat en crisi?: Reptes d'un món globalitzat*. Barcelona: coedició amb Eumo, 2008. 217 p. ISBN 978-84-7283-982-3.

- GONZÁLEZ GUARDIOLA, Joan. *La mesura del temps: Una investigació fenomenològica*. Barcelona: coedició amb Barcelonesa d'Edicions: Societat Catalana de Filosofia, 2007. 158 p. ISBN 978-84-7283-959-5.
- INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. *Els premis Nobel de l'any 2005: Cicle de conferències*. Barcelona, 2008. 164 p. ISBN 978-84-7283-981-6.
- *L'Institut d'Estudis Catalans: 1907-2007: Un segle de cultura i ciència als Països Catalans*. Barcelona, 2007. 343 p. ISBN 978-84-7283-931-1.
- *L'aire i el medi: Cicle de conferències*. Barcelona, 2008. 346 p. (Publicacions de la Presidència; 28) ISBN 978-84-7283-974-8.
- *Memòria: Curs 2004-2005*. Barcelona, 2007. 665 p.
- *Premis Sant Jordi 2008: Corresponents al LXXVII Cartell de premis i de borses d'estudi*. Barcelona, 2008. 43 p.
- *Premis Sant Jordi 2009: LXXVIII Cartell de premis i de borses d'estudi*. Barcelona, 2008. 30 p.
- *Síntesi memòria 2006-2007*. Barcelona, 2007. 54 p.
- INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. SECCIÓ FILOLÒGICA. *Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a Banyoles: (16 i 17 de juny de 2006)*. Barcelona: coedició amb el Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles, l'Ajuntament de Banyoles i el Consell Comarcal del Pla de l'Estany, 2008. 129 p. ISBN 978-84-7283-973-1.
- JASSANS, Miquel S. *Onomàstica de Duesaigües i el seu terme*. Barcelona, 2008. 106 p. (Treballs de l'Oficina d'Onomàstica; 14) ISBN 978-84-7283-975-5.
- JULIÀ, Jordi. *L'art imaginatiu: Les idees estètiques de Gabriel Ferrater*. Barcelona, 2007. 261 p. (Biblioteca Filològica; 60) ISBN: 978-84-7283-953-3.
- Mapa de vegetació de Catalunya 1:50.000. Maçanet de Cabrenys 219 (38-10), Olot 254 (38-11)*. Barcelona, 2008. 71 p. + mapa vegetació. ISBN 978-84-7283-964-9.
- MARTÍ I CASTELL, Joan; MESTRES I SERRA, Josep M. [cur.]. *El llibre i la lectura: una revolució en la història de la humanitat: (Actes del seminari del CUIMPB-CEL 2005)*. Barcelona: coedició amb el Consorci Universitat Internacional Menéndez Pelayo de Barcelona - Centre Ernest Lluch, 2007. 164 p. (Miscel·lània; 11) ISBN 978-84-7283-924-3.
- MATAS I BLANXART, M. TERESA; PALAU I BADUPELL, Josep M. [text]. *Santa Maria de Cervià de Ter: Estudi de les pintures murals del transsepte*. Barcelona: Amics de l'Art Romànic, 2008. 60 p. ISBN 978-84-7283-957-1. [Amb la col·laboració de Pere Rovira i Pons]
- *El conjunt de pintures murals de l'església de Sant Esteve de Canapost: Aproximació a l'estudi iconogràfic*. Barcelona: Amics de l'Art Romànic, 2008. 51 p. ISBN 978-84-7283-956-4. [Amb la col·laboració de Pere Rovira i Pons]

- MASSA ESTEVE, M. Rosa. *L'algebrització de les matemàtiques: Pietro Mengoli (1625-1686)*. 1a reimpr. Barcelona: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, 2008. 33 p. (Col·loquis d'Història de la Ciència i de la Tècnica; 5)
- MAYER I OLIVÉ, Marc; BARATTA, Giulia; GUZMÁN ALMAGRO, Alejandra [ed]. *XII Congressus Internationalis Epigraphiae Graecae et Latinae: Provinciae Imperii Romani inscriptionibus descriptae: Barcelona, 3-8 Septembris 2002*. Barcelona, 2007. 2 v. 1.548 p. (Monografies de la Secció Històrico-Arqueològica; 10) ISBN (vol. 1) 978-84-7283-922-9. ISBN (vol. 2) 978-84-7283-923-6. ISBN (obra completa) 978-84-7283-921-2. [També disponible en CD-ROM] [Amb la col·laboració de la Universitat de Barcelona i de la Universitat Autònoma de Barcelona]
- MENDELÉIEV, Dmitri Ivànovitx. *La regularitat periòdica dels elements químics*. Traducció de Josep M. Llinàs i Lluís Victori. Introducció i comentaris de Lluís Victori. Barcelona: Societat Catalana de Química, 2008. 132 p. (Clàssics de la Química; 4) ISBN 978-84-7283-962-5.
- MONSERRAT, Josep; ROVIRÓ, Ignasi [cur.]. *L'economia*. Barcelona: Societat Catalana de Filosofia, 2007. 207 p. (Col·loquis de Vic; 11) ISBN 978-84-7283-927-4. [Edició promoguda gràcies a l'Ajuntament de Vic]
- MONTSERRAT I BUENDIA, Sandra. *La semàntica diacrònica cognitiva: Una aplicació a propòsit de venir, arribar i aplegar (segles XI-XVI)*. Barcelona: coedició amb l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana i Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2007. 408 p. (Biblioteca Sanchis Guarner). ISBN 978-84-8415-854-7.
- MONTAGUT, Teresa [coord.]. *Societat Catalana 2008*. Barcelona: Associació Catalana de Sociologia, 2008. 249 p. ISBN 978-84-7283-968-7.
- NICOLAU D'OLWER, Lluís. *Democràcia contra dictadura: Escrits polítics, 1915-1960*. Barcelona, 2007. 576 p. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica; 74) ISBN 978-84-7283-930-4. [Recull i introducció d'Albert Balcells]
- PASCUAL DE SANS, Àngels. *La mobilitat espacial i l'assentament de la població: Un exemple d'interacció entre pressió social i interès científic*. Barcelona, 2007. 24 p. ISBN 978-84-7283-945-8. [Discurs de recepció d'Àngels Pascual de Sans com a membre numerària de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, llegit el dia 26 de novembre de 2007. Resposta de Salvador Giner de San Julián, membre numerari de la Secció de Filosofia i Ciències Socials]
- PIÉ, Ricard [ed]. *Aportacions catalanes en el camp de la urbanística i de l'ordenació del territori, des de Cerdà als nostres dies*. Barcelona: Societat Catalana d'Ordenació del Territori, 2007. 405 p. ISBN 978-84-7283-928-1. [Amb la col·laboració de l'Agrupació d'Arquitectes Urbanistes de Catalunya]

- PORTAVELLA I CREMADES, Ramon. *Crisi contemporània de la filosofia: Dimensió educativa*. Barcelona: coedició amb Barcelonesa d'Edicions, 2008. 285 p. ISBN 978-84-7283-914-4.
- PRADILLA CARDONA, Miquel Àngel. *Sociolingüística de la variació i llengua catalana*. Barcelona, 2008. 134 p. (Biblioteca de Dialectologia i Sociolingüística; 13) ISBN 978-84-7283-965-6.
- El processoner de la Seu d'Urgell imprès l'any 1527*. Edició facsímil monocroma. Barcelona: Societat Catalana d'Estudis Litúrgics, 2007. 287 p. (Biblioteca Litúrgica Catalana; 4) ISBN 978-84-7283-952-6 [Tela] [Introducció i índexs a cura de Francesc Xavier Altés i Aguiló]
- PUJADES I BATALLER, Ramon J. *Les cartes portolanes: La representació medieval d'una mar solcada*. Barcelona: coedició amb l'Institut Cartogràfic de Catalunya i l'Institut Europeu de la Mediterrània, 2007. 526 p. + disc òptic DVD. ISBN 978-84-393-7576-0.
- RIERA I MELIS, Antoni. *Jaume I i la seva època: Anàlisi breu d'un important llegat polític i cultural*. Barcelona, 2008. 30 p. (Publicacions de la Presidència; 30) ISBN 978-84-7283-980-9.
- ROCA, Josep M. *Tribut al Mestre: Elogi a Santiago Ramón y Cajal = Tributo al Maestro: Elogio a Santiago Ramón y Cajal*. Barcelona, 2007. 49 p. (Monografies de les Seccions de Ciències; 19) ISBN 978-84-7283-946-5.
- SIMON I TARRÉS, Antoni. *Ecos catalans i hispànics de la caiguda de Barcelona el 1652*. Barcelona, 2007. 55 p. ISBN 978-84-7283-944-1. [Discurs de recepció d'Antoni Simon i Tarrés com a membre numerari de la Secció Històrico-Arqueològica, llegit el dia 29 de novembre de 2007]
- TRUETA, Josep. *The spirit of Catalonia*. Edició facsímil. Barcelona, 2007. 198 p. ISBN 978-84-7283-071-4.
- TURULL, Albert. *La toponímia de les comarques de ponent: Un assaig d'interpretació tipològica*. Barcelona, 2007. 343 p. + disc òptic DVD. (Treballs de l'Oficina d'Onomàstica; 13) ISBN 978-84-7283-929-8. [Premi Joan Coromines de Lexicografia i Onomàstica 2002]
- UNIÓ INTERNACIONAL DE QUÍMICA PURA I APLICADA. *Magnituds, unitats i símbols en química física*. Versió catalana de la 2a ed. anglesa a cura de Josep M. Costa. Barcelona, 2008. [Recurs electrònic]
- VALLVERDÚ I AIXALÀ, Josep. *Josep Carner i Puig-Oriol: Semblança biogràfica*. Barcelona, 2008. 16 p. (Semblances Biogràfiques; 47) ISBN 978-84-7283-963-2. [Conferència pronunciada davant el Ple per Josep Vallverdú i Aixalà el dia 18 de desembre de 2006]
- VENY, Joan. *Petit atlas lingüístic del domini català*. Vol. I. Barcelona, 2007. 182 p. ISBN (vol. I) 978-84-7283-943-4. ISBN (obra completa) 978-84-7283-942-7.

- VILARDELL TARRÉS, Miquel. *Malalties autoimmunitàries sistèmiques: Connectivopaties*. Barcelona, 2007. 36 p. [Discurs de recepció de Miquel Vilardell Tarrés com a membre numerari de la Secció de Ciències Biològiques, llegit el dia 12 de novembre de 2007]
- VILLANOVA, Arnaldi de. *Opera Theologica Omnia (AVOThO)*. Vol. 4: *Alphabetum catholicorum ad inclitum dominum regem Aragonum pro filiis erudiendis in elementis catholicae fidei. Tractatus de prudentia catholicorum scholarium*. Ed. a cura de Josep Perarnau i Espelt amb la col·laboració de Marcel Coromines. Barcelona: coedició amb la Facultat de Teologia de Catalunya i la Scuola Superiore de Studi Medievali e Francescani de Roma, 2007. 253 p. (Corpus Scriptorum Cataloniae. Series A: Scriptorum) ISBN 978-84-7283-926-7.
- YARZA LUACES, Joaquín. *Entre lo medieval y la tradición clásica: el «Tapiz» de la Creación de Girona*. Barcelona: Amics de l'Art Romànic, 2007. 14 p. ISBN 978-84-7283-958-8. [Lliçó inaugural del curs 2007-2008, a càrrec de Joaquín Yarza Luaces, catedràtic emèrit de la Universitat Autònoma de Barcelona, pronunciada el dia 14 de novembre de 2007]

Obres vinculades a l'Institut d'Estudis Catalans

- ALEGRET I SANROMÀ, Salvador [text]; BAYÉS, Pilarín [il·lustr.]. *Petita història de Mercè Rodoreda*. Barcelona: Mediterrània, 2008. 16 p. ISBN 978-84-8334-902-1.
- BERG, Jeremy M.; TYMOCZKO, John L.; STRYER, Lubert. *Bioquímica*. Versió catalana de la 6a ed. nord-americana. Ed. a cura de Juli Peretó, amb la col·laboració de Mercè Pambanco. Traducció de Coral Barrachina, Alma Bracho, Eavan Dorsey, Josep Vicent Forment, Ismael Mingarro, Helena Mira, Marcellí del Olmo i Anna Saurí. Barcelona: Reverté, 2007. XXXVII + 1.026 p. ISBN 978-84-291-7601-8. [Projecte *Scriptorium*, una iniciativa de l'Institut d'Estudis Catalans, Fundació Alsina i Bofill, Fundació Congrés de Cultura Catalana i Fundació Torrens-Ibern]
- FABRA, Pompeu. *Obres completes*. Vol. 5: *Diccionari general de la llengua catalana*. Barcelona: Proa; Edicions 62; Edicions 3 i 4; Moll, 2007. 2.007 p. ISBN (vol. 5) 978-84-8437-120-5. ISBN (obra completa) 978-84-8437-798-6. [Tela] [Directors de l'obra: Jordi Mir i Joan Solà] [Introduccions de Germà Colón i Joan Veny]
- GARCIA RAMON, Maria Dolors; NOGUÉ, Joan; ZUSMAN, Perla [ed.]. *Una mirada catalana a l'Àfrica: Viatgers i viatgeres dels segles *IX* i *XV* (1859-1936)*. Lleida: Pagès, 2008. 377 p. ISBN 978-84-9779-608-8. [Aquest llibre ha rebut el suport de l'Institut d'Estudis Catalans]

PORTA, Roser. *Mercè Rodoreda i l'humor (1931-1936): Les primeres novel·les, el periodisme i «Polèmica»*. Barcelona: Fundació Mercè Rodoreda, 2007. 364 p. (Biblioteca Mercè Rodoreda; 3) ISBN 978-84-923211-6-2.

Republicans i republicanisme a les terres de parla catalana: Actes del VI Congrés de la CCEPC (Barcelona, 2, 3 i 4 de novembre de 2006). Barcelona: Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana, 2008. 1.026 p. (Publicacions de la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana; 5) ISBN 978-84-9791-358-4. [Director de l'edició: Josep Santesmases i Ollé]

Turia, núm. 87 (juny-octubre 2008). ISSN 0213-4373. [Edició patrocinada per l'Institut d'Estudis Terolencs de la Diputació de Terol, l'Ajuntament de Terol i el Govern d'Aragó. Amb la col·laboració de la Caja de Ahorros de la Inmaculada i la Fundació Mercè Rodoreda]

Publicacions periòdiques

ACS/ Associació Catalana de Sociologia, núm. 91 (setembre 2007).

ACS/ Associació Catalana de Sociologia, núm. 92 (novembre 2007).

ACS/ Associació Catalana de Sociologia, núm. 93 (gener 2008).

ACS/ Associació Catalana de Sociologia, núm. 94 (març 2008).

Acta Numismàtica, núm. 37 (2007).

Arxiu de Textos Catalans Antics, vol. 26 (2007).

Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural, núm. 74 (2006).

Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics, núm. 17 (2006).

Butlletí de la Societat Catalana de Matemàtiques, vol. 22, núm. 1 (2007).

Butlletí de la Societat Catalana de Matemàtiques, vol. 22, núm. 2 (2007).

Contributions to Science, vol. 3, issue 3 (2007).

Contributions to Science, vol. 3, issue 4 (2007).

Educació i Història: Revista d'Història de l'Educació, vol. 9-10 (2006-2007).

Educació i Història: Revista d'Història de l'Educació, vol. 11 (juny 2008).

Educació Química: EduQ, núm. 1 (2008).

Estudis Romànics, vol. 30 (2008).

Ictíneu: Butlletí de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, núm. 26 (tardor 2007).

Ictíneu: Butlletí de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, núm. 27 (primavera 2008).

Ítaca: Quaderns Catalans de Cultura Clàssica, núm. 22 (2006).
Lambard: Estudis d'Art Medieval, vol. XIX (2006-2007).
Llengua & Literatura, vol. 10 (1999). [1a reimpr.]
Llengua & Literatura, vol. 13 (2002). [1a reimpr.]
Llengua & Literatura, vol. 18 (2007).
Llengua & Literatura, vol. 19 (2008).
Miscel·lània Litúrgica Catalana, núm. 15 (2007).
Notícies de la Institució: Circular de la Institució Catalana d'Història Natural, núm. 73 (setembre-octubre 2007).
Notícies de la Institució: Circular de la Institució Catalana d'Història Natural, núm. 74 (novembre-desembre 2007).
Notícies de la Institució: Circular de la Institució Catalana d'Història Natural, núm. 75 (gener-febrer 2008).
Notícies de la Institució: Circular de la Institució Catalana d'Història Natural, núm. 76 (març-abril 2008).
Notícies de la Institució: Circular de la Institució Catalana d'Història Natural, núm. 77 (maig-juny 2008).
Notícies de la Institució: Circular de la Institució Catalana d'Història Natural, núm. 78 (juliol-agost 2008).
Omnis Cellula, núm. 14 (octubre 2007).
Omnis Cellula, núm. 15 (desembre 2007).
Omnis Cellula, núm. 16 (març 2008).
Omnis Cellula, núm. 17 (juny 2008).
Quaderns Agraris, núm. 31 (desembre 2007).
Recursos de Física [en línia], núm. 0 (tardor 2007).
Revista Catalana de Dret Privat, núm. 8 (2007).
Revista Catalana de Dret Privat, núm. 8 (2007). [1a reimpr.]
Revista Catalana de Pedagogia, vol. 5 (2006).
Revista Catalana de Sociologia [en línia], núm. 22 (desembre 2007).
Revista de Dret Històric Català, núm. 5 (2005).
Revista de Física, vol. 4, núm. 3 (2n semestre 2007).
Revista de Física, vol. 4, núm. 4 (1r semestre 2008).
SCM/Notícies, núm. 24 (novembre 2007).
SCM/Notícies, núm. 25 (juny 2008).
Tamid, núm. 5 (2004-2005).
TECA: Tecnologia i Ciència dels Aliments, núm. 11 (desembre 2007).

TECA: Tecnologia i Ciència dels Aliments, núm. 12 (maig 2008).
Treballs de Comunicació, vol. 22 (juny 2007).
Treballs de Comunicació, vol. 23 (desembre 2007).
Treballs de la Societat Catalana de Biologia, vol. 56 (2005).
Treballs de la Societat Catalana de Geografia, vol. 61-62 (2006).
Treballs de la Societat Catalana de Geografia, vol. 63 (2007).

Resum de títols editats (2001-2007)

<i>Tipologia de les publicacions / any</i>	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Revistes	35	30	29	32	32	30	45
Opuscles	20	16	14	20	31	36	16
Monografies	50	37	40	42	41	45	48
Coedicions	8	5	9	7	14	12	21
Altres formats	2	0	0	1	2	2	3
Total de títols publicats	115	88	92	102	120	125	133

Donacions de publicacions

Es relacionen a continuació totes les institucions i les universitats que han rebut el fons editorial disponible de l'IEC i la seva actualització anual:

Abadia de Montserrat: Biblioteca
Ajuntament d'Alcoi: Gabinet Municipal de Normalització Lingüística
Ajuntament d'Almassora: Biblioteca
Ajuntament d'Oliva: Biblioteca
Ajuntament de Gandia: Regidoria de Cultura
Ajuntament de Petrer: Regidoria de Normalització Lingüística
Ajuntament de Sant Joan les Fonts: Regidoria de Promoció Municipal
Ajuntament de Vila-real: Servei de Normalització Lingüística
Albert-Ludwigs-Universität Freiburg: Romanisches Seminar
Arxiu de la Corona d'Aragó: Biblioteca Auxiliar, Barcelona

Arxiu del Regne de Mallorca, Palma
Arxiu Diocesà de Girona
Arxiu Històric Comarcal de Manresa: Biblioteca
Arxiu Històric Comarcal de Solsona: Direcció
Arxiu Històric de la Ciutat: Hemeroteca, Barcelona
Arxiu Històric de la Ciutat: Biblioteca, Barcelona
Arxiu Municipal de Gandia: Biblioteca
Arxiu Municipal de Girona: Servei de Gestió Documental, Arxius i Publicacions
Arxiu Nacional de Catalunya: Biblioteca Auxiliar, Barcelona
Associació Catalana d'Hondures: Biblioteca
Associació Cultural Alambor: Biblioteca, Benicarló
Associació Cultural Centelles i Riu Sec d'Oliva: Biblioteca
Ateneu Barcelonès: Biblioteca
Biblioteca Can Sumarro de l'Hospitalet de Llobregat
Biblioteca de Catalunya: Hemeroteca
Biblioteca de Catalunya: Servei d'Adquisicions
Biblioteca di Monserrato, Roma (Itàlia)
Biblioteca Diocesana de Mallorca
Biblioteca Municipal Central, València
Biblioteca Popular Caixa Laietana
Biblioteca Popular de Tortosa
Biblioteca Pública de Girona
Biblioteca Pública de Lleida
Biblioteca Pública de Tarragona
Biblioteca Pública de València
Capítol de Girona: Arxiu Biblioteca
Casa Balear
Casal Jaume I d'Alacant: Biblioteca
Casal Jaume I d'Ontinyent
Casal Jaume I de la Ribera Baixa: Biblioteca
Centre Cultural de Gandia: Institució Alfons el Vell
Centre d'Història Contemporània de Catalunya: Palau de Mar, Barcelona
Centre de Documentació i d'Animació de la Cultura Catalana, Perpinyà
Centre de Lectura de Reus: Biblioteca
Centre de Recerca i Documentació Eduard Toda, l'Alguer (Itàlia)
Centre Excursionista de Catalunya: Biblioteca, Barcelona

El Colegio de Jalisco: Biblioteca, Jalisco (Mèxic)
Collegi Oficial de Metges de Barcelona: Biblioteca, Barcelona
Consell Superior d'Investigacions Científiques: Biblioteca, Barcelona
Conselleria de Cultura i Educació: Direcció General de Centres Docents, Barcelona
Embajada de España: Biblioteca de Zagreb
Escuela Española de Historia: Biblioteca, Roma (Itàlia)
Euskaltzaindia
Eusko Ikaskuntza: Sociedad de Estudios Vascos
Facultat de Teologia de Catalunya: Secretariat de Publicacions
Filozofska Fakulteta: Romanki Jeziki, Ljubljana (Eslovènia)
Freie Universität Berlin: Romanische Philologie (Alemanya)
Fundació Caixa Laietana: Biblioteca, Mataró
Fundació Carles Salvador, Benassal
Generalitat de Catalunya: Direcció General de Política Lingüística
Generalitat de Catalunya: Direcció General de Patrimoni Cultural
Generalitat de Catalunya: Departament de Cultura
Generalitat Valenciana: Conselleria de Cultura i Educació
Govern d'Andorra: Ministeri d'Afers Socials i Cultura
Indiana University Library: Fundació Roca-Pons
Institució Milà i Fontanals: Consell Superior d'Investigacions Científiques, Barcelona
Institut Botànic: Ajuntament de Barcelona
Institut d'Estudis Eivissencs: Biblioteca, Eivissa
Institut d'Estudis Penedesencs: Biblioteca, Vilanova i la Geltrú
Institut Menorquí d'Estudis: Biblioteca
Instituto de La Habana: Instituto de Literatura y Lingüística
Monestir de Poblet: Biblioteca/Intercanvi
Museu Comarcal del Montsià
Museu d'Arqueologia de Catalunya: Direcció Territorial, Girona
Museu d'Història de Catalunya: Palau de Mar
Museu de Ciències Naturals de la Ciutadella, Barcelona
Museu de Vilafranca: Servei de Documentació
Museu Nacional d'Art de Catalunya: Biblioteca General d'Història de l'Art
Obra Cultural de l'Alguer
Òmnium Cultural: Biblioteca, Barcelona
Parlament de Catalunya: Biblioteca
Protectora Menorquina: Biblioteca

Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi: Biblioteca, Barcelona
Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona: Biblioteca
Rheinland Pfalz: Pflaelzische Landesbibliothek, Speyer (Alemanya)
Societat Andorrana de Ciències. Centre Cultural La Llacuna
TERMCAT: Centre de Documentació, Barcelona
The Hispanic Society of America: Library, Nova York (Estats Units)
Universidad de Zaragoza
Università di Venezia, Ca Foscari (Itàlia)
Università degli studi di Cagliari: Facoltà di Lettere e Magistero, Càller, l'Alguer (Itàlia)
Universitat Autònoma de Barcelona: Facultat de Ciències, Biblioteca
Universitat d'Alacant: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana
Universitat d'Alacant: Servei d'Informació Bibliogràfica i Documental
Universitat de Barcelona: Biblioteca
Universitat de Girona: Biblioteca, Servei d'Adquisicions
Universitat de les Illes Balears: Departament de Filologia Catalana i Lingüística General
Universitat de les Illes Balears: Servei de Biblioteca i Documentació
Universitat de Lleida: Biblioteca
Universitat de Lleida: Servei de Biblioteca i Documentació, Biblioteca de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrícola
Universitat de Lleida: Servei de Biblioteca i Documentació (UTC)
Universitat de Perpinyà: Centre de Recerques i d'Estudis Catalans
Universitat de València: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana
Universitat de València: Vicerectorat de Política Científica
Universitat de Vic: Biblioteca
Universität Frankfurt am Main: Institut für romanische Sprachen und Literaturen
Universität Heidelberg: Romanisches Seminar
Universitat Jaume I: Biblioteca
Universitat Jaume I: Centre de Documentació
Universität Jena-Friedrich-Schiller: Institut für Romanistik
Universitat Oberta de Catalunya: Biblioteca
Universitat Politècnica de Catalunya: Biblioteca
Universitat Politècnica de Catalunya: Escola Tècnica Superior d'Estudis Agrícoles
Universitat Pompeu Fabra: Biblioteca-Adquisicions
Universitat Pompeu Fabra: Institut Universitari de Lingüística Aplicada
Universitat Rovira i Virgili: Biblioteca
Université de Liège: Centre d'Information et de Conservation des Bibliothèques

Université de Paris IV (Paris-Sorbonne): Centre d'Études Catalanes

Université de Paris VIII - Vincennes à Saint-Denis: UFRS Langues Sociétés Cultures Étrangères

Université de Paris VIII - Vincennes à Saint-Denis: Département d'Études Hispaniques

Université Paul Valéry: Département du Catalan

Intercanvi de publicacions

L'Institut d'Estudis Catalans manté intercanvis amb unes cent seixanta institucions científiques i acadèmies nacionals i internacionals; a banda d'aquestes institucions, també es gestionen els intercanvis de les societats filials.

A continuació detallem la relació de les revistes i col·leccions que són objecte d'intercanvi i el nombre d'institucions receptores (entre parèntesis).

Acta Numismàtica (38)*

Actes de les Trobades d'Història de la Ciència i de la Tècnica (2)*

Anuari de la Societat Catalana d'Economia (6)*

Anuari de la Societat Catalana de Filosofia (45)*

Arxíu de Textos Catalans Antics (41)

«Arxius de les Seccions de Ciències» (39)

«Biblioteca de Dialectologia i Sociolingüística» (23)

«Biblioteca Filològica» (52)

Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural (246)**

Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics (2)*

Butlletí de la Societat Catalana de Filosofia (1)

Butlletí de la Societat Catalana de Matemàtiques (3)*

Butlletí de la Societat Catalana de Musicologia (31)*

Cartografia de bròdits (9)

Cinematògraf (10)*

«Corpus Vitrearum Medii Aevi» (7)

Estudis Romànics (63)

Gazeta (8)*

Ítaca: Quaderns Catalans de Cultura Clàssica (32)*

Lambard: Estudis d'Art Medieval (10)*

Llengua & Literatura (22)*

«Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica» (55)
 «Monografies de la Secció Històrico-Arqueològica» (41)
 «Monografies de les Seccions de Ciències» (19)
 Organització per a la cartografia de les plantes vasculares als Països Catalans (158)***
Periodística (15)*
Quaderns Agraris (5)*
 «Repertoris de la Secció Filològica» (10)
Revista Catalana de Musicologia (34)*
Revista Catalana de Sociologia (16)*
Revista de Física (10)*
Tamid (5)*
Treballs de Comunicació (17)*
Treballs de la Institució Catalana d'Història Natural (246)**
 «Treballs de la Secció de Filosofia i Ciències Socials» (26)
Treballs de la Societat Catalana de Geografia (253)*

* Publicacions periòdiques de societats filials. Aquests intercanvis estan gestionats pel Servei Editorial de l'Institut d'Estudis Catalans i són lliurats a les societats filials.

** Intercanvis gestionats per la Universitat de Girona (segons conveni).

*** Intercanvis gestionats pel Servei Editorial de l'Institut d'Estudis Catalans i lliurats al Programa de Recerca.

Relació d'institucions científiques i acadèmies a les quals l'IEC lliura regularment publicacions en concepte d'intercanvi

Àmbit català

— Catalunya

Barcelona:

- Arxiu Històric de la Ciutat
- Diputació de Barcelona. Servei de Patrimoni Arquitectònic
- Diputació de Barcelona. Servei de Patrimoni Artístic
- Generalitat de Catalunya. Servei d'Arqueologia
- Institut Amatller d'Art Hispànic
- Institut Químic de Sarrià
- Museu de Geologia

- Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi
- Reial Acadèmia de Bones Lletres
- Universitat de Barcelona. Associació Hispànica de Literatura Medieval (AHLM)
- Universitat Ramon Llull. *Comprendre: Revista Catalana de Filosofia*
- Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Secció d'Intercanvi
- Cerdanyola: Col·lectiu de Recerques Arqueològiques de Cerdanyola
- Empúries: Museu d'Arqueologia de Catalunya
- Girona: Diputació de Girona. Unitat de Publicacions
- Universitat de Girona. Adquisicions/Intercanvis
- Martorell: Museu Municipal Vicenç Ros
- Montblanc: Centre d'Història Natural de la Conca de Barberà
- Poblet: Monestir de Poblet
- Sabadell: Fundació Bosch i Cardellach
- Sitges: Grup d'Estudis Sitgetans
- Tarragona: Museu Nacional Arqueològic
- Valls: Institut d'Estudis Vallencs
- Illes Balears
- Palma: Institut d'Estudis Baleàrics
- País Valencià
- Alacant: Universitat d'Alacant. *Sharq Al-Andalus. Estudios Árabes*
- Universitat d'Alacant. Secretariat de Normalització Lingüística
- Alzira: Ajuntament. Arxiu Municipal
- Cocentaina: Centre d'Estudis Contestans. *Alberri*
- Ontinyent: Ajuntament. Servei de Publicacions
- Torrent: Facultat de Teologia de Sant Vicent Ferrer
- València: Arquebisbat. Arxiu de Religiositat Popular de València
- Generalitat Valenciana. Conselleria de Medi Ambient
- Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles
- Revista *Mètode*

Àmbit espanyol

- Aragó
- Osca: Fundación Joaquín Costa
- Saragossa: Universidad de Zaragoza. Revista *Geographicalia*
- Universidad de Zaragoza. Revista *Tropelías*
- Andalusia
- Sevilla: Junta de Andalucía. Consejería de Cultura

- Castella i Lleó
 Segòvia: Fundación Centro Nacional del Vidrio
 Valladolid: Universidad de Valladolid. Facultad de Filosofía y Letras
- Galicia
 La Corunya: Real Academia Galega
 Ourense: Associaçom Galega da Lingua (AGAL)
 Santiago de Compostella: Instituto da Lingua Galega
 - Universidade de Santiago de Compostela
 - Xunta de Galicia. Consellería de Cultura
- La Rioja
 Logronyo: Universidad de La Rioja. Hemeroteca
- Madrid
 Madrid: *Analecta Calasanctiana*
 - CSIC. Biblioteca de Historia. Centro de Humanidades
 - CSIC. Centro Nacional de la Información
 - CSIC-ISOC. Instituto de Información y Documentación en CS Humanidades
 - CSIC. Instituto de Filología. Intercambio de Publicaciones
 - CSIC. Real Jardín Botánico
 - Casa de Velázquez. Biblioteca
 - Misioneros de los SS. Corazones
 - Museo Nacional de Antropología
 - Universidad Nacional de Educación a Distancia (UNED)
 - Universidad Complutense. Servicio de Intercambio
- País Basc
 Bilbao: Euskaltzaindia. Azcue Biblioteka
 - Universidad del País Vasco. Facultad de Ciencias

Resta del món

- Argentina
 Buenos Aires: Museo Argentino de Ciencias Naturales Bernardino Rivadavia
 La Plata: Universidad Nacional de La Plata
 Mendoza: Universidad Nacional de Cuyo. Facultad de Filosofía y Letras
- Àustria
 Salzburg: Universität
 Viena: ZoologischBotanische Gesellschaft in Österreich
- Bèlgica
 Brusselles: Académie Royale de Belgique

- Lieja: Université
 Lovaina: *Recherches de Théologie Ancienne et Médiévale*
 Lovaina: Université
 Lovaina: Université. Collège Erasme
- Brasil
 São Paulo: Escola de Comunicações e Artes. Biblioteca Maria Luisa Monteiro da Cunha
 São Paulo: Universidade de São Paulo. Museo Zoológico
- Colòmbia
 Bogotá: Universidad Nacional de Colombia
- Dinamarca
 Copenhagen: Kongelige Danske Videnskabernes Selskab
- Estats Units d'Amèrica
 Ames (Iowa): Iowa State University
 Ann Arbor (Michigan): University of Michigan. Library
 Berkeley (Califòrnia): University of California
 Boston (Massachusetts): Museum of Fine Arts. Library Exchanges
 Chicago (Illinois): University of Chicago Press
 Lawrence (Kansas): University of Kansas. Libraries
 Madison (Wisconsin): Wisconsin Academy of Sciences, Arts and Letters
 New Haven (Connecticut): Yale University Library
 Nova York: American Academy and Institute of Arts and Letters
 — The Hispanic Society of America
 Richmond (Virgínia): American Mathematical Society
 Tallahassee (Florida): Florida State University
 Urbana (Illinois): University of Illinois. Library
 Washington: Smithsonian Institution Libraries. National Museum
 — The Library of Congress. Hispanic Acquisition Program
- Estònia
 Tallinn: Academy of Sciences
- Finlàndia
 Hèlsinki: Societas Scientarum Fennica
 — Société N  ophilologique. Modern Language Society
- França
 Aix-en-Provence: Académie d'Aix. Musée Arbaud
 Besançon: Universit  
 Paris: Bibliothèque Nationale. Service des échanges Internationaux
 —   cole Normale Supérieure. Service des échanges

- Institut de France. Académie des Inscriptions et Belles-Lettres
- Musées Nationaux au Louvre. Bibliothèque et Archives
- Tolosa de Llenguadoc: Revista *Nouvelle Revue d'Onomastique*
- Bibliothèque d'Études Méridionales
- Bibliothèque Universitaire Centrale
- Geòrgia
- Tbilisi: University, I. Vekua
- Gran Bretanya
- Liverpool: University. *Bulletin of Hispanic Studies*
- Londres: British Museum (Natural History)
- Joint Library of the Hellenic and Roman Societies
- Grècia
- Atenes: Académie d'Athènes
- American School of Classical Studies. Blegen Library
- Índia
- Bengaluru: Indian Academy of Sciences
- Calcuta: The Asiatic Society
- Itàlia
- Catània: Società di Storia Patria per la Sicilia Orientale
- Ciutat del Vaticà: Biblioteca Apostolica Vaticana
- Ferrara: Università degli Studi di Ferrara
- Florència: Accademia della Crusca
- Accademia Toscana di Scienze e Lettere La Colombaria
- Gènova: Museo Civico di Storia Naturale Giacomo Doria
- Màntua: Accademia Nazionale Virgiliana
- Milà: Università degli Studi-Ufficio Scambi
- Nàpols: Centre Jean Bérard. École Française de Rome
- Istituto Universitario Orientale
- Università degli Studi di Napoli Federico II
- Università degli Studi. Facoltà di Scienze Agrarie
- Pàdua: Università degli Studi
- Roma: *Cultura Neolatina*
- Accademia Nazionale dei Lincei
- Accademia Nazionale delle Scienze detta dei XL
- The British School at Rome Library
- Torí: Università degli Studi
- Trieste: Università degli Studi

- Japó
 - Chiyoda-Kutokio: Société Franco-Japonaise des Sciences Pures et Appliquées
 - Gofuku Toyama: University. Faculty of Sciences
 - Tòquio: Terra Scientific Publishing Company
- Jordània
 - Amman: Islamic Academy of Sciences
- Letònia
 - Riga: Latvian Academica Library
- Marroc
 - Agadir: Universidad Ibnou Zohrn. Facultad de Letras y Ciencias Humanas
- Mèxic
 - Mèxic: El Colegio Nacional
 - Instituto de Investigaciones Estéticas, UNAM. Biblioteca Justino Fernández
- Països Baixos
 - Amsterdam: Library KNAW. Exchange Department
 - Leiden: National Natuurhistorisch Museum
- Perú
 - Lima: Sociedad Química del Perú
- Portugal
 - Barcarena: Câmara Municipal de Oeiras. Centro de Estudos Arqueológicos
 - Coimbra: Universidade de Coimbra. Instituto de Arqueologia
 - Lisboa: Academia Portuguesa da História
 - Instituto Português de Arqueologia
 - Porto: Universidade Portuguesa. Departamento de Publicações
- República Federal d'Alemanya
 - Frankfurt: Senckenbergische Naturforschende Gesellschaft
 - Universität Frankfurt am Main. Biblioteca Catalana
 - Göttingen: Akademie der Wissenschaften zu Göttingen
 - Magúncia: Akademie der Wissenschaften und der Literatur zu Mainz
 - Munic: Bayerische Akademie der Wissenschaften
 - Fachinformationzentrum Karlsruhe. Berlin. Zentralblatt für Mathematik
 - Saarbrücken: Universität des Saarlandes. Zeitschrift für Romanische Philologie
- Romania
 - Bucarest: Academia Romana
- Rússia
 - Moscou: Academy of Sciences

- Sant Petersburg: Russian Academy of Sciences Library
- Sèrbia
Belgrad: Académie Serbe des Sciences et des Arts
 - Suècia
Göteborg: Göteborgs Universitet. Iberoamerikanska Institutet
 - Suïssa
Basilea: Universität Basel. Romanisches Seminar
Neuchâtel: *Glossaire des Patois de la Suisse Romande*
— Université de Neuchâtel. Bibliothèque Centrale
Zuric: Zentralbibliothek Zürich. Tausch- und Geschenkstelle
 - Turquia
Ankara: Kültür Bakanligi. Anitlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü
 - Veneçuela
Maracaibo: Universidad Nacional de Zulia. Facultad de Ingeniería

(Nota: aquesta relació només inclou les institucions que pertanyen a l'intercanvi establert amb les col·leccions i publicacions periòdiques de les seccions de l'Institut, exceptuant les de les societats filials i les del programa de recerca ORCA.)

Índex onomàstic

- ABAD, M. Francisca, 200, 329, 361
ABAD-ZAPATERO, Celerino, 420
ABADAL I DE VINYALS, Ramon d', 90, 507
ABAL, Miquel, 349
ACCENSI, Antoni, 331
ACEDO MATELLÁN, Víctor, 23, 314, 315
ADELL, Marc Antoni, 219
ADELL I ROURA, Sara, 23
ADSERIAS, Teresa, 474
AGUADÉ I BOVER, Jaume, 352, 499
AGUILAR, Lluís, 474
AGUILAR-AMAT, Anna, 386
AGUILAR I DELGADO, Carme, 23
AGUILÓ ADROVER, Cosme, 80, 121, 127, 481
AGUILÓ AGUAYO, Noemí, 350, 419
AGULLÓ I BATLLE, Joaquim, 78, 106, 108, 109, 192, 257
AGULLÓ I DÍAZ, Carme, 469
AGUSTÍ, Ramon, 355, 483
AIJMER, Karin, 176, 180
ALABERN, Roc, 352, 500
ALAMANY, Míriam, 333, 357
ÀLAMO, Marina, 494
ALASTRUÉ, Antoni, 346
ALBAR FONTE, Francesc, 23
ALBAREDA TIANA, Alfons, 350, 419
ALBEROLA BISBAL, Eugeni, 278
ALCALÀ I BORRELL, Marc, 23
ALCOBERRO I PERICAY, Agustí, 441
ALCOVER, Antoni M., 180
ALDOMÀ, Ignasi, 372, 436
ALEGRE, Pau, 440
ALEGRE I URGELL, Montserrat, 479
ALEGRET I SANROMÀ, Salvador, 17, 26, 78, 108, 109, 186, 188, 193, 195, 197-200, 202, 204, 255, 309, 314, 344, 351, 500, 502, 513
ALEMANY, M., 299
ALEMANY, Magda, 236
ALEMANY I CAHNER, Pere, 422
ALFÖLDY, Géza, 36, 80, 94, 215
ALFRANCA BURRIEL, Òscar, 471
ALIBAU, Salvador, 35, 203, 386
ALMACELLES, Jaume, 473
ALMARCHA PARÍS, Miriam, 23
ALMÉCIA, Sergio, 385, 394
ALMIRALL, Valentí, 89
ALMIRALL I SARDÀ, Jaume, 385, 462
ALMOR, Lluís, 432
ALOI, Miquel Àngel, 416
ALONSO, Miquel, 369, 394
ALONSO CALVO, Paula, 433
ALSEDA I SOLER, Lluís, 429
ALSINA I CATALÀ, Claudi, 429
ALSUS, Salvador, 477
ALTABELLA, Jesús, 474
ALTÉS I AGUILÓ, Francesc Xavier, 512
ALTISENT I JOVÉ, Joan B., 263
ALTOLAGUIRRE TOLOSA, Carolina, 272
ÁLVAREZ BRÍTEZ, Perla, 303
ÀLVAREZ REY, Joan Carles, 422
AMAT I GIRBAU, Josep, 78, 106, 109, 342
AMELANG, James, 238
AMENGUAL, J., 299
AMENGUAL I BATLE, Josep, 80, 94
AMENGUAL COLL, Gabriel, 78, 136
AMIGÓ I ANGLÈS, Ramon, 80, 127, 318, 507

- AMORÓS, Oriol, 366, 494
 AMORÓS I TORRENT, Jaume, 430
 ANDRESEN, Astrid, 376, 486
 ANDREU, Carles, 475
 ANDREU I BATALLÉ, Jordi, 414
 ANDRISANO, Angela, 463
 ANGULO, Ana, 399
 ANTON CLAVÉ, Salvador, 373, 436
 ARA BERTRAN, Pere, 350, 434
 ARAMBURU, José, 362, 405
 ARAMON, Núria, 220, 380
 ARAMON I SERRA, Ramon, 27, 35, 85, 98,
 117, 161, 195-197, 203, 220, 263,
 379, 380, 386
 ARCHER, Robert, 80, 127
 ARCO, Miguel Ángel del, 333, 371
 ARCOS, Diego, 366, 495
 ARDIT I LUCAS, Manuel, 72, 78, 87, 91
 ARGENTER I GIRALT, Joan A., 29, 35, 77,
 78, 123, 124, 190, 300-302, 305,
 350, 354, 494
 ARGUMBÀU VIVÓ, Llorenç, 23, 337, 340
 ARGULLOL I MURCADAS, Enric, 33, 64, 78,
 131-133, 136, 375, 435
 ARIÑO, Jordi, 473
 ARITZETA, Margarida, 30, 481
 ARMANGUÉ I HERRERO, Joan, 302, 479,
 480
 ARNALDOS I VIGER, Josep, 482
 ARNAU QUEROL, Joaquim, 33, 37, 50-54,
 78, 130, 136
 AROZENA, M. E., 284
 ARRANZ IGLESIAS, Laura Isabel, 490
 ARRUGA I VALERI, Eduard, 445
 ARTIGE, Lionel, 348, 383, 445
 ASENSI I BOTET, Francesc, 18, 78, 97, 101
 ASPERO, F., 285
 ASSO COLL, Salvador, 132
 ASUA, José María, 191, 202
 ATIENZA, Dacha, 367, 408
 AUBANELL, Anton, 431, 433
 AUGUSTIN, Christina, 356, 401
 AVILÉS, Francesc Xavier, 399
 AVIÑOÀ PÉREZ, Xosé, 451
 AYMÀ I MAYOL, Jaume, 34, 123, 201
 AYMERICH, Carme, 430
 AYUSO GUTIÉRREZ, Mercedes, 348
 AZORÍN I MARÍN, Ferran, 349, 398
 BADENES, Natxo, 120
 BADIA, Jordi, 393-395
 BADIA I MARGARIT, Antoni M., 39, 57, 78,
 116, 117, 123, 124, 169, 170, 174,
 180, 195, 215, 262, 275, 379, 507
 BADOSA, Esther, 363, 405
 BÁEZ, Montse, 419
 BAEZA-YATES, Ricardo, 365, 483
 BAIGES, Ignasi J., 240
 BALAGUÉ I SORT, M. Teresa, 23
 BALAGUER, Enric, 459
 BALAGUER I PRUNÉS, Anna M., 464
 BALARI, Josep, 271
 BALASCH GUERRERO, Marta, 23
 BALCELLS I GONZÁLEZ, Albert, 28, 73, 78,
 84-91, 123, 132, 185, 193, 198, 201,
 210, 230, 346, 351, 371, 373, 441,
 508, 511
 BALLANA I JUFRE, Judit, 314
 BALLARÍN I GAROÑA, Josep Manuel, 494
 BALLESTER I GIBERT, Jordi, 451
 BALLESTER I VALLÈS, M. Rosa, 23
 BALLESTEROS, Enric, 369, 394
 BALLESTEROS, Fernando J., 355, 357

- BALLIANO, Marcela, 467
- BALTASAR, Francesc, 386
- BANEGAS LÓPEZ, Ramón Agustín, 88, 235, 346
- BAÑARES VILELLA, Sílvia, 490
- BAÑO, Sebastià del, 431
- BARATTA, Giulia, 90, 511
- BARBADO, Juan, 474
- BARBERO LIÑÁN, María, 352, 500
- BARBIER, Mariette, 368, 410
- BARCELÓ CUERDA, Aina, 482
- BARCELÓ I CULLERÉS, Damià, 78, 106, 108, 109, 344, 490
- BARCELÓ I PONS, Bartomeu, 78, 136
- BARGUÉS, Albert, 368, 410
- BARON-YELLES, Nacima, 373, 436
- BARQUERO, Berta, 430
- BARRACHINA, Coral, 100, 328, 513
- BARRACHINA JIMÉNEZ, Maria, 350, 439
- BARRACÓ I SERRA, Marc, 482, 496
- BARRAL I ALTET, Xavier, 78, 91, 229, 230
- BARRAU DIHIGO, L., 90, 509
- BARREDA, Pere-Ernic, 220
- BARREIRA, Lluís, 348, 500
- BARRERA I COSTA, Heribert, 78, 109
- BARRIENDOS, Mariano, 356, 435
- BARROS FERREIRA, Manuela, 261
- BARROSO, Joan Manel, 474
- BARTROLÍ, Jordi, 388
- BAS, Jordi, 388, 395
- BAS CUTRINA, Francesc, 439
- BAS I PEIREDA, Carles, 78, 101
- BASS, Hyman, 348
- BASSA, Ramon, 266
- BASSAGANYA, Josep, 286, 287
- BASTARDAS I PARERA, Joan, 78, 124, 271
- BATLLE, Carme, 239
- BATLLE GELABERT, Xavier, 197, 223, 331, 332, 358, 414, 420
- BATLLE GUTIÉRREZ, M. del Mar, 23, 242, 243, 316, 509
- BATLLÓ, J., 294, 296
- BAUCELLS, Jordi, 395
- BAYER I ISANT, Pilar, 18, 78, 108, 109, 256
- BAYÉS, Pilarín, 513
- BAYLINA I FERRÉ, Mireia, 435
- BAZZANELLA, Carla, 176, 180
- BECAT I RAJAUT, Joan, 32, 78, 131, 133, 134, 136, 217
- BECK-GERNSHEIM, Elisabeth, 368, 448
- BELENGUER, Ernest, 365, 442
- BELLANTE, Janine, 377, 466
- BELLAVISTA I RAMON, Joan, 450
- BELLÉS I ROS, Xavier, 78, 99, 101, 185, 310, 345, 346
- BELOTTI, Bruno, 476
- BELTRAMETTI, Anna, 463
- BELTRAN, Júlia, 455
- BELTRAN, Vicenç, 90
- BELTRAN CALVO, Vicent, 263
- BENACH, Ernest, 196, 197, 380
- BENACH ROVIRA, Núria, 364, 436
- BENAGES I OLIVÉ, Jaume, 372, 464, 508
- BENAVENT VALLÈS, Alfred, 490
- BENEDITO CASTILLO, Andrea, 278
- BENITO I MONCLÚS, Pere, 225, 226, 234-236
- BENNE, Ron, 402
- BERENGUER, Santiago, 437
- BERG, Jeremy M., 100, 198, 327, 372, 513

- BERGADÀ, Josep, 437
- BERGER, Peter L., 355, 447
- BERGÉS, Laura, 477
- BERINI, Marta, 432
- BERLANGA, Mercè, 329, 353, 399
- BERMÚDEZ I MAS, Jordi, 398
- BERNADÓ I TARRAGONA, Màrius, 451
- BERNAL, Elisenda, 325
- BERNAT I BALTRONS, Francesc, 232
- BERNAT JUANOS, Carles, 471
- BERNAT I LÓPEZ, Pasqual, 377, 485, 486
- BERNATO, Sandra, 88, 351
- BERNHARD, Judith, 384, 460
- BERRIO, Jordi, 57
- BERTOMEU SÁNCHEZ, José Ramón, 427
- BERTRAN I GONZÁLEZ, Enric, 435
- BERTRAN I ROIGÉ, Prim, 492
- BERTRANPETIT I BUSQUETS, Jaume, 78, 97,
98, 101, 223, 347
- BETRIU RECHA, Blanca, 23
- BEUZÓN, Carmen, 364, 406
- BEVILACQUA, Fabio, 486
- BIBILONI I MATOS, Lluís, 429
- BIBILONI TROBAT, Gabriel, 263
- BIETE FARRÉ, Vicenç, 435, 438
- BIGAS BACHS, Marc, 347
- BIGAS BAU, Marc, 350, 467
- BILBAO, Kepa, 191, 202
- BILBAO, Rosalía, 430
- BISSON, Thomas Noël, 80, 94, 509
- BLAKEMORE, Diane, 173, 181
- BLANCA RUIZ, Ahmed, 433
- BLANCH, Consol, 382
- BOADA I JUNCÀ, Martí, 388, 508
- BOADA RIERA, Ariadna, 439
- BOADA I SALOM, Jaume, 195, 371, 464
- BOCHMANN, Klaus, 301
- BOFILL I FRANSÍ, Rafael M., 450
- BOFILL I MATES, Jaume, 34
- BOHIGAS, Jordi, 354, 487
- BOHIGAS, Oriol, 375, 420
- BOIX-FUSTER, Emili, 119, 494
- BOIXADERA, Jaume, 475
- BOIXAREU I CORTINA, Josep M., 23
- BOLINGER, Dwight, 173, 181
- BOLDÈS I CAPDEVILA, Oriol de, 32, 98, 201,
248, 384
- BONAL, Raimon, 448, 449
- BONET, Gérard, 228
- BONET, Josep, 346
- BONET ARMENGOL, Francesc, 348
- BONET I GUINÓ, Eduard, 78, 109
- BONETA MITJANA, Albert, 487
- BONILLO HOYOS, Xavier, 351
- BONJOCH SESÉ, Josep, 422
- BORDAS I ALSINA, Immaculada, 459
- BORONAT I BLANCH, M. Mercè, 500
- BORRÀS, Gabriel, 372, 436
- BORRÀS, Ramon, 437
- BORRELL, Víctor, 364, 407
- BOSCH, Andreu, 302, 481
- BOSCH, Elisabeth, 109
- BOSCH I CASABÒ, Marianna, 429, 430
- BOSCH I GIMPERA, Pere, 34
- BOSCH I TOUS, Ricard, 482
- BOSCH I VECIANA, Antoni, 412
- BOTET, René, 372, 480
- BOTO VARELA, Gerardo, 454
- BOU, Enric, 504
- BOUTIER, Marie-Guy, 262
- BOVER I FONT, August, 21, 122, 269, 372,
373, 479-481

- BOYER, Denise, 39
 BOZZO I DURAN, Maria, 308
 BRACHO, Alma, 328, 513
 BRADLEY, R., 426
 BRAMON I PLANAS, Albert, 350, 414, 419
 BRAMON I PLANAS, Dolors, 80, 94
 BRENZINGER, Matthias, 304
 BRICALL I MASIP, Josep M., 36, 55, 78,
 119, 131, 135, 136, 387, 508
 BRITO, Jocelyn, 364, 406
 BROGLIO, Elisabetta, 361, 404
 BROTONS RICO, Vicent, 480
 BROWNE, Janet, 376, 486
 BRUGUERA, Jordi, 314, 325, 385, 479,
 480
 BRUNA FLORIS, Joaquim, 309, 429, 499
 BURGUEÑO I RIVERO, Jesús, 435, 437, 508
 BURLE MARX, Roberto, 474
 BURNS, Robert I., 80, 95
 BURREL CELAYA, Ana Isabel, 419
 BUSOM, Isabel, 348, 383, 445
 BUSQUETA I RIU, Joan-Josep, 456
 BUSQUETS, Lluís, 459
 BUSQUETS DURAN, Jordi, 447
 BUSTO I MENÉNDEZ, M. Cristina, 23
 BUYREU, Jordi, 239
 CAAMAÑO ROS, Aureli, 419, 422, 425
 CABALLOL I LORENZO, Rosa, 422
 CABAÑAS, Néstor, 372, 467
 CABELLO GUILERA, Montserrat, 418, 424
 CABESTANY, J, 238
 CABESTANY I FORT, Joan-Ferran, 31, 78,
 91, 190, 371, 385, 453-458
 CABRÉ, Anna, 359, 435
 CABRÉ, Josep, 473
 CABRÉ, Miquel, 367, 446
 CABRÉ CASTELLVÍ, Joan, 422
 CABRÉ I CASTELLVÍ, M. Teresa, 26, 35, 78,
 116, 119, 120, 124, 186, 203, 262,
 265-267, 274, 276, 496
 CABRÉ I FABRÉ, Jaume, 78, 116, 121, 122,
 124, 344, 374
 CABRÉ I MONNÉ, Teresa, 265
 CÁCERES, Mario, 367, 409
 CÀCERES NEVOT, Joan Josep, 233-235
 CADENES, Núria, 223, 224
 CAFFARELLI, ENZO, 481
 CAHNER, Max, 196, 379
 CALDERÓN, Esteban, 385, 462
 CALDERS, Pere, 90, 236
 CALIÒ, Luigi, 388, 463
 CALSAMIGLIA, Xavier, 198, 224, 332, 359,
 445
 CALSINA I BALLESTA, Àngel, 429
 CALVO, Maite, 389, 463
 CALVO, Tomás, 412
 CALVO I CALVO, Àngel, 485
 CAMACHO, E., 296
 CAMARASA I CASTILLO, Josep Maria, 23,
 199, 485, 486
 CAMBÓ, Francesc, 201, 373
 CAMBÓ, Helena, 201
 CAMÓS, Agustí, 377, 487
 CAMPAMÀ MORMENEO, Laia, 23
 CAMPENY I VALLS, Roser, 349, 392, 397
 CAMPOS JIMÉNEZ, Eduard, 23
 CAMPRODON, Jordi, 343
 CAMPS, Carme, 242, 243, 509
 CAMPS, Christian, 372, 373, 480
 CAMPS, Marta, 361, 404
 CAMPS, Oriol, 121, 374
 CAMPS, Rosa, 430

- CAMPS, Victòria, 121, 374
 CAMPS I GARCIA, Montserrat, 23
 CAMPS SÒRIA, Jordi, 384, 458
 CAMUÑAS I FEJOO, Joan A., 363, 446
 CANDELAS, Philip, 431
 CANELA I GARAYOA, Ramon, 422, 491
 CANIGUAN CANIGUAN, Jacqueline M., 303
 CANO CASAS, Francesc, 483
 CANTEROS, Javier, 378
 CAÑAS, Laura, 346
 CAPECCHI, Mario R., 197, 223, 331, 332, 359, 402
 CAPELLA, Gabriel, 399
 CAPELLAS, Marta, 382
 CARBASSA I TORRES, Pilar, 466
 CARBONA I BALAGUER, Maria Assumpció, 499
 CARBONA I BALAGUER, Maria dels Àngels, 499
 CARBONELL, Josep Maria, 374
 CARBONELL I DE BALLESTER, Jordi, 27, 78, 121, 124, 277
 CARDÚS I ROS, Salvador, 33, 37, 55, 56, 78, 130, 136
 CARIA, Rafael, 35, 76, 77, 80, 113, 481
 CARLSON, Lauri, 173, 181
 CARNICER FOIX, Eva, 23
 CAROD-ROVIRA, Josep Lluís, 195, 203, 204, 314, 379
 CARRASCO REYES, Rocío, 427
 CARRERA, Josep Maria, 374, 467
 CARRERAS, Jordi, 100
 CARRERAS, Josep, 100, 247
 CARRERAS, Josep M., 437
 CARRERAS I BARNÉS, Josep, 26, 27, 70, 78, 97, 98, 101, 346
 CARRERAS I COSTAJUSSÀ, Miquel, 133, 381, 412, 413
 CARRERAS I VERDAGUER, Carles, 134
 CARRETÉ I NADAL, Josep M., 84, 454
 CARRILHO, Ernestina, 262
 CARRILLO, Luis Carlos, 491
 CARRILLO ÁLVAREZ, Elena, 349, 491
 CARRUESCO, Jesús, 270, 271, 463
 CARULLA, Laura, 475
 CASACUBERTA, Margarida, 273, 274
 CASACUBERTA I VERGÉS, Carles, 429, 434
 CASADEMUNT, Xavier, 286
 CASADESÚS, Francesc, 385, 462
 CASADEVALL, Robert, 378
 CASADEVALL I POU, Martí, 429, 432
 CASADO, M. Pilar, 368, 483
 CASAL I BATALLER, Joaquim, 447
 CASAL I FÀBREGA, Joaquim, 78, 106, 110, 310, 482
 CASALS, Núria, 384
 CASALS I GELPÍ, Alicia, 78, 106, 108, 110, 382, 482, 508
 CASANELLAS I BASSOLS, Pere, 492, 493
 CASANOVA, Emili, 262, 481
 CASANOVAS, Isaac, 385, 394
 CASANOVAS, Pompeu, 333, 371
 CASANOVAS I MIRÓ, Jordi, 492, 493
 CASAS I ARCARONS, Carme, 393, 395
 CASAS BARRÀS, Remei, 447
 CASASNOVAS, Jaume, 430
 CASASSAS, Annamaria, 438
 CASASSAS, Jordi, 201, 373, 378, 441
 CASASSAS I SIMÓ, Oriol, 78, 98, 101
 CASASÚS I GURI, Josep M., 19, 31, 33, 60, 78, 86, 130-132, 134, 136, 198, 288, 347, 371

- CASERO, Xavier, 266
- CASTANYER I TEIXIDOR, Laia, 23, 116, 314
- CASTAÑER I VIVAS, Margarita, 20, 134, 372, 466, 467
- CASTEL SUBIAS, Carlos, 414
- CASTELLÀ, Josep M., 181
- CASTELLÀ CABELLO, Francesc, 350, 434
- CASTELLANOS VILA, Jordi, 78, 89, 91, 236
- CASTELLET I SOLANAS, Manuel, 78, 110, 352, 499
- CASTELLÓ I SANTAMARIA, Laia, 348, 448
- CASTELLÓN I MOLINA, M. Lluïsa, 23
- CASTELLS, Antoni, 36, 387
- CASTELLS, Xavier, 399
- CASTELLS AMADO, Susana, 23
- CASTELLS I BALDRICH, Mercè, 23
- CASTELLS I ESQUÉ, Pere, 490
- CASTELLS I GUARDIOLA, Josep, 78, 108, 110
- CASTILLO, José L., 356, 483
- CASTIÑEIRAS I GONZÁLEZ, Manuel, 384, 457
- CASTRO RAMOS, Elga, 88, 351
- CASULLERAS FONTOBA, Francesc, 440
- CATALÀ CASTRO, Frederic, 419
- CAVALEIRO, Rui, 491
- CAVAZZA, Marta, 191, 201, 330, 362
- CAVERO BARREU, Antonio, 420
- CAVINESS, Madeline, 191, 380
- CAYROL, Antoni, 269
- CEBRIAN, Josep Lluís, 282
- CERVERA PÉREZ, Aldara, 23, 340
- CHACÓN I CABAS, Guillem, 393
- CHAMIZO I TARTÉ, Anna, 23
- CHELTON, Dudley, 360, 403
- CHESSA, Enrico, 301, 302
- CHRISTIE OLEZA, Joseph A., 365, 407
- CIMA, Anna, 430
- CINGOLANI, Stefano Maria, 263, 364, 442
- CIRER, Felip, 120, 381
- CLARAMUNT FITÉ, Adrià, 420
- CLAVER, Carmen, 426
- CLAVERA, Joan, 361, 446
- CLIMENT, Eliseu, 494
- CLOTET I ERRA, Josep, 381, 398
- COBOS, Antoni, 242, 243, 509
- CODINES I ROVIRA, Rosa M., 459
- COLELL TEIXIDÓ, Marc, 23
- COLL, Alba, 275, 276
- COLL, Elisenda, 383
- COLL COLL, Guiomar, 23
- COLLELLEDMONT, Eulàlia, 373, 460
- COLOM I CAÑELLAS, Antoni Joan, 78, 134-136, 347, 508
- COLOMBO, Lorenzo, 354, 400
- COLOMER I ARTICAS, Rosa, 308
- COLÓN DOMÈNECH, Gemà, 78, 124, 217, 262, 263, 281, 347, 379, 513
- COLS, Neus, 383
- COMAS, M., 228, 229
- COMAS, Montserrat, 438
- COMAS I ALSINA, Irene, 23
- COMAS I EZEQUIEL, Rafael, 464
- COMAS I RUBÍ, Francesca, 469
- COMET, Joaquim, 228
- COMPTE, Irene, 438
- COMPTE I ROUX, Efreem, 28, 31, 80, 84, 95
- CONDE MUÑOZ, Ramón, 367, 483
- CONDE SOTO, Francisco, 413
- CONILL, Josep J., 123, 508
- CONRAD, Andrew W., 279
- CONTINI, Michel, 80, 127

- COOPER, Robert L., 279
- CORBELLA BOSCH, Ramon, 23, 26, 36, 189
- CORBELLA I CORBELLA, Jacint, 18, 28, 50, 70, 78, 99, 101, 344
- CORBÍ, Josep, 354
- CÓRDOBA, Antonio, 348
- CORNAGLIOTTI, Anna, 264
- COROMINAS I DULCET, Jordi, 78, 105, 108, 110, 260
- COROMINAS I PIULATS, Maria, 20, 33, 37, 57-61, 78, 130, 134, 136, 347, 477
- COROMINAS I ROVIRA, Enric, 459
- COROMINES, Joan, 117, 204, 261, 262, 374
- COROMINES, Marcel, 135, 513
- COROMINES I MONTANYA, Pere, 34
- CORREIG BLANCHAR, Antoni M., 291, 293, 295
- CORTADA GONZÁLEZ, Laura, 473
- CORTÉS I MORAGREGA, Carles, 190
- CORTINA BENAÍAS, Adelina, 285
- COSIALLS MANONELLES, Anicet, 420
- COSTA, Corrado, 357, 401
- COSTA, Imma, 480
- COSTA, Joan, 120
- COSTA, Josep M., 512
- COSTA, Milton da, 191, 200, 330, 361
- COSTA I COSTA, Jordi Joaquim, 80, 127
- COSTA LIÉBANA, Omar, 23
- COTS I MONER, Jordi, 78, 133, 137, 443
- COUNET, Marie-Thérèse, 262
- COURCELLES, Dominique de, 28, 31, 80, 84, 95
- CRUANYES I TOR, Josep, 20, 187, 372, 443
- CRUSAFONT I SABATER, Miquel, 20, 26, 30, 89, 225, 464
- CRYSTAL, David, 279
- CUADRADO SANTOLARIA, Alba, 427
- CUENCA ORDINYANA, Maria Josep, 18, 78, 113, 120, 122, 125, 159, 165, 168, 175-177, 181, 182, 351, 375, 509
- CUEVAS, Miquel Àngel, 362
- CURBERA, Guillermo, 431
- CURRÁS I BOSCH, Carles, 429
- CUSSÓ-CALABUIG, Roser, 484
- CUXART RODAMILANS, Joan, 414
- CUXART I TREMPES, Montserrat, 435
- DACOSTA, Josep Maria, 388, 395
- DALMASES I BALANÀ, Núria de, 78, 88, 91, 346
- DASHER, Richard, 177, 182
- DAUFÍ I RODER GAS, Xavier, 451
- DECESARIS, Janet, 325
- DECTOT, Xavier, 455
- DELSENY, Michel, 80, 103
- DEL SHAMS, Amadeu, 488
- DEFILIS, Ester, 224
- DEULOFEU I PIQUET, Jordi, 429, 430, 434
- DEURING, M., 257
- DÍAZ, Antoni, 476
- DÍAZ NOCI, Javier, 131
- DÍEZ, José, 354
- DIERASSI, Carl, 196, 333, 357
- DODANE, C., 308
- DOLCET I RODRÍGUEZ, Josep, 451
- DOMBRIZ, Miquel Àngel, 377, 466
- DOMÈNECH, Ona, 267, 276
- DOMÈNECH, Rosa, 191
- DOMÈNECH I GIBERT, Josep Maria, 23
- DOMÈNECH I MATEU, Josep M., 78, 101
- DOMINGO, Josep M., 479
- DOMINGO OLIVÉ, Francesc, 471

- DOMÍNGUEZ AMORÓS, Màrius, 447
- DORANDI, Tiziano, 384, 462
- DORCA, Jordi, 123, 509
- DORCEY, Eavan, 328, 513
- DÒRIA, E., 53
- DORIA I ALBURQUERQUE, Sergi, 477
- DORIAN, N. C., 279
- DUARTE I ORTEGA, Fàtima, 23
- DURAN, Daniel, 240
- DURAN, Xavier, 372
- DURAN I FERRER, Joan, 387, 398, 399
- DURAN I GRAU, Eulàlia, 78, 91, 227, 242, 243, 509
- DURAN I PINEDA, Ricard, 485
- DURAN I SANPERE, Agustí, 264
- DURFORT I COLL, Mercè, 26, 78, 98, 100, 101, 248, 384
- ECHENIQUE, M. Teresa, 262
- EGEA, Joaquim, 409
- EGEA I PUIGVENTÓS, Àngels, 496
- EGMOND, Florike, 376, 486
- EIXARCH I FERRER, Ramon, 429
- EIZAGUIRRE, Xabier, 108, 352
- EJARQUE PAVIA, Marta, 23
- ELDIK, Rudi van, 107, 380, 427
- ELGUEZABAL, Paula, 347
- ELIAS I BOADA, Joan, 348, 445
- EMBARKI, M., 308
- ENRIQUE JIMÉNEZ, Ana María, 477
- EPSTEIN, Douglas, 355, 400
- ERTL, Gerhard, 197, 224, 331, 332, 359
- ESCALAS I LLIMONA, Romà, 18, 29, 78, 91, 196, 451
- ESCARTÍ, Vicent Josep, 264
- ESCOLÀ I BANQUÉ, Antoni, 23
- ESCOLÀ I Tuset, Josep Maria, 389, 462, 463
- ESCUTÉ I GASULLA, Xavier, 392
- ESCUTIA AYUSO, Josep, 278
- ESPAÑOL I BERTRAN, Francesca, 453-456, 458
- ESPELTA I GUARDIA, Josep M., 399, 471
- ESPING-ANDERSEN, Gøsta, 367, 448
- ESPINOSA, Aina, 306-308
- ESQUIUS, Josep M., 385, 457
- ESSER, Torsten, 340
- ESTEBAN, Juli, 377, 466
- ESTEBAN, Ramon, 432
- ESTEBAN MARQUILLAS, Joan M., 348
- ESTEVE, Joan, 350, 419
- ESTEVE, M., 299
- ESTEVE I RÀFOLS, M. del Mar, 347
- ESTEVE I TINTÓ, Jaume, 414
- ESTOPÀ, Rosa, 266, 267, 275, 276, 497
- ESTRADA I GAMISSANS, Gregori, 78, 91, 451
- ESTRADA I MIYARES, Marta, 78, 98, 101
- ESTRADÉ SOBREPÈRE, Salvador, 414, 415
- ESTRUCH I GIBERT, Joan, 33, 56, 78, 131, 137
- EULER, Leonhard, 433, 488
- EVANS, Martin J., 197, 223, 331, 332, 359, 402
- FABÀ I PRATS, Albert, 494
- FABRA, Pompeu, 169, 181, 261, 509, 513
- FABRE, Georges, 80, 95
- FABREGAT, Juan, 355
- FABREGAT I MARCO, Marta, 23
- FALUBA, Kálmán, 80, 128, 504
- FANLO, Ester, 377, 466
- FARAUDE DE SAINT-GERMAIN, Lluís, 281
- FARGAS PEÑARROCHA, María Adela, 238

- FARNÉS I SCHERER, Pere, 450
 FARRÀS I SOLER, Jaume, 422
 FARRERA SOLER, Pau, 432, 433
 FARRÉS, Pere, 479
 FARRIOLS, Xavier, 367, 446
 FAU, Teresa, 463
 FAURA, Josep, 378, 474
 FAUS I ESTEVE, Ramon, 34
 FAUSTINO VIDAL, Eva, 23
 FEBRER I CARDONA, Antoni, 121, 123, 277, 373, 509
 FELIU, Francesc, 219, 479
 FELIU CORTÉS, Judit, 23, 121
 FELIU FRANCH, Joan, 456
 FELIU I MABRES, Eduard, 19, 215, 492, 493
 FELIU I MONTFORT, Gaspar, 78, 88, 90, 92, 346, 383, 464, 509
 FERMAT, Pierre de, 109, 509
 FERNÁNDEZ, Alberto, 357
 FERNÁNDEZ, Jaume, 346
 FERNÁNDEZ, L., 53
 FERNÁNDEZ, Manuel, 362
 FERNÁNDEZ CLARÉS, Maria Lluïsa, 349
 FERNÁNDEZ QUIJADA, David, 477
 FERNÁNDEZ TRABAL, Josep, 233, 234
 FERRANDO I FRANCÈS, Antoni, 78, 122, 125
 FERRARO, Giovanni, 488
 FERRATÉ I PASCUAL, Gabriel, 78, 110
 FERRÉ, Albert, 100
 FERRÉ I MARISCOT, F. Xavier, 23
 FERRER, D., 53
 FERRER, Jordi, 438
 FERRER, Vicent, 121, 381
 FERRER I ALDÒS, Llorenç, 358, 435
 FERRER I ANGLADA, Núria, 414, 416, 417
 FERRER I COSTA, Joan, 492
 FERRER I ESTEBAN, Gerard, 460
 FERRER I GRÀCIA, Antònia, 23
 FERRER I MALLOL, Maria Teresa, 17, 18, 26, 29, 31, 78, 88-90, 92, 225, 226, 239, 240, 346, 351, 492, 500
 FERRÉS, Meius, 266
 FERT, Albert, 197, 223, 331, 332, 358, 420
 FIGUERAS I MESTRES, Pilar, 429
 FILIPPI, Giorgio, 85, 197, 358
 FILMORE, Charles J., 325
 FISHMAN, Joshua A., 279, 280
 FITÉ I LLEVOT, Francesc, 387, 454, 456
 FLAQUER, Lluís, 135, 509
 FLORENSA, Núria, 238, 239
 FLORENSA, Senén, 202
 FLORIT ROBUSTÉ, Núria, 23
 FLOS, Jordi, 417
 FLUVIÀ I ESCORSA, Armand de, 441
 FOGUET, Rafael, 384
 FOIX, Lluís, 478
 FOLCH CELADES, Joan Vicent, 432
 FOLCH I GUILLÈN, Ramon, 78, 101, 192, 330, 367
 FOLIA I CAMPOS, Marta, 23
 FONRODONA BALDAJOS, Gemma, 419, 425
 FONT I CASTELL, Xavier, 99, 247
 FONT I GARCÍA, Joan, 100, 247, 392
 FONT I LLOVET, Josep Maria, 430
 FONT REÑÉ, Anna, 23
 FONT I RIUS, Josep M., 78, 89, 92, 225, 443
 FONTBONA I DE VALLESCAR, Francesc, 33, 78, 87, 88, 92, 502
 FONTCLARA SERRALLONGA, Carla, 23

- FORCADA, Assumpció, 386
 FORCADELL, Josep, 266
 FORCANO I APARICIO, Manel, 492
 FORERO SÁNCHEZ, Pedro, 432
 FORMENT, Josep Vicent, 328, 513
 FORT I MARSAL, Maria Francesca, 471
 FORTEA, Gemma, 271
 FOZ I SALA, Màrius, 17, 18, 27, 78, 98,
 101, 215, 297, 346
 FRADERA I CASTILLO, Imma, 23, 121, 325
 FRANCO, Sandra, 361, 403
 FRANK, Christian, 361, 404
 FRANKEL, Gad, 402
 FRANQUESA I BONET, M. Rosa, 23
 FRANQUET I CALVET, Rosa Maria, 477
 FRÉCHET, J., 294
 FREEDMAN, Paul, 80, 95
 FREIXA, Judit, 267, 276
 FREIXA, Vanesa, 221, 272
 FRÈRE, Sébastien, 269
 FUENTES, Claudio, 410
 FUENTES, Verónica, 366, 408
 FUENTES PUJOL, Eulàlia, 340
 FUERTES I ARMENGOL, Josep M., 21, 29,
 349, 482, 484
 FULLANA I NOELL, Olga, 23, 121, 123, 325
 FULLAT I GENÍS, Octavi, 78, 134, 137, 347
 FULLOLA FUSTER, Jaume, 349
 FUNC, Daniel Y. C., 490
 FURIÓ, Antoni, 364, 378, 441, 442
 FUSES NAVARRA, Víctor, 482
 FUSTER, Joan, 73, 479
 FUSTER ORTUÑO, Maria Àngels, 263
 FUSTER I POSTICO, Núria, 23
 GALAO, Rui, 368, 410
 GALEANO OLIVERA, David Abdón, 303
 GALERA I PORTA, Francesc, 381, 496
 GALÍ I COLL, Alexandre, 34
 GALINDO, Mireia, 494
 GALITÓ, Pol, 437
 GALLARDO, Jordi, 118
 GALLART, F., 426
 GALLEGO I RIBÓ, Mariàngels, 23
 GALLINA, Annamaria, 264
 GARCIA, A., 296
 GARCIA, João Carlos, 438
 GARCIA, Oriol, 459
 GARCIA BACH, M. Àngels, 414, 415
 GARCIA BOSCH, Paula, 439
 GARCIA-DURAN, Xavier, 412
 GARCIA-FERNÁNDEZ, Jordi, 398
 GARCIA RAMON, Maria Dolors, 78, 133,
 135, 137, 289, 438, 513
 GARCIA I RUBIES, Antoni, 343
 GARCIA I SANZ, Arcadi, 263
 GARCIA I SEVILLA, Lluís, 78, 98, 100, 102,
 186, 245
 GARCÍA, C., 285
 GARCÍA BERRO, Enrique, 416
 GARCÍA DONCEL, Manuel, 488
 GARCÍA-FONTES, Walter, 348, 383, 445
 GARCÍA-HUIDOBRO, Cecilia, 288
 GARCÍA-PELÁEZ, B., 299
 GARCÍA SEVILLA, Jesús Andrés, 78, 102
 GARCÍA-VÁZQUEZ, Eva, 354, 400
 GARCÍA-VELASCO, José, 192
 GARÍ, Rui, 432
 GARRETA, Jordi, 348
 GARRIDO BELTRAN, Lluís, 362, 420
 GARRIDO I VALLS, Josep-David, 223, 509
 GARRIGA, A., 53
 GARRIGA, Josep, 366, 446

- GARRIGA, Pere, 398
- GARRIGA I RIERA, Joaquim, 18, 78, 92
- GARRIGA I SANÇ, Carles, 384, 462
- GARRIGOSA I MASSANA, Joaquim, 21, 451
- GASÒLIBA I BÖHM, Carles A., 79, 137
- GELL, Maribel, 399
- GENESCÀ I LLONGUERAS, Joan, 80, 112
- GENOVER I HUGUET, Francesc Xavier, 443
- GERMAIN I OTZET, Josep, 99, 343
- GESTI PERICH, Josep, 99, 100, 247, 345
- GESTO BEIROA, José Manuel, 352, 500
- GIFREU I PINSACH, Josep, 57, 60, 79, 119, 121, 125, 186, 374
- GIL, Adriana, 278
- GIL, Antoni, 432
- GIL SARABIA, Àngel, 23
- GILI, Joan, 264
- GIMÉNEZ I CAPDEVILA, Rafael, 132, 378
- GIMENO, Albert, 365, 446
- GINÉ, Jordi, 474
- GINÉ I MASDÉU, Evarist, 81, 112
- GINEBRA, Jordi, 267
- GINEBRA I MOLINS, Rafael, 226
- GINER DE SAN JULLÁN, Salvador, 17, 35, 39, 79, 87, 131-135, 137, 159, 187, 193-198, 200, 201, 203-206, 210, 277, 333, 335, 346, 358, 371, 373, 374, 379, 384, 386-388, 437, 480, 499, 500, 502, 509, 511
- GIRALT I RAVENTÓS, Emili, 35, 71-75, 79, 84, 92, 202
- GIRBAU I BADÓ, Joan, 79, 106-108, 110, 186, 309, 352, 429, 430, 499
- GIRÓ I ROCA, Antoni, 203, 387, 414
- GIRONDO, Lluïsa, 430
- GIVANEL I MAS, Joan, 283
- GIVON, Thomas, 304
- GODÀS PÉREZ, Xavier, 348, 447
- GODOY I FERNÁNDEZ, Cristina, 450
- GOETZ, Rick, 348
- GOLDEN, Michael L., 192
- GOMÀ I NASARRE, Antoni, 429, 432
- GÓMEZ, Pilar, 388, 463
- GÓMEZ I BORRELL, Núria, 454
- GÓMEZ GANE, Yorick, 268
- GÓMEZ MOLINA, José R., 280
- GÓMEZ MOMPART, Josep Lluís, 477
- GÓMEZ RABAL, Ana, 272
- GÓMEZ I URGELLÉS, Joan, 429
- GOMILA, Xavier, 218
- GOMIS CABRÉ, Roger, 348
- GONZÁLEZ, Gemma, 386
- GONZÁLEZ, Montserrat, 175, 181
- GONZÁLEZ-AGÀPITO I GRANELL, Josep, 17, 19, 26, 33, 35, 54, 79, 130, 132-135, 137, 205, 437, 469, 500, 509
- GONZÁLEZ ÁLVAREZ, Alejandro, 368, 410
- GONZÁLEZ-CANDELAS, Fernando, 224
- GONZÁLEZ CLARAMUNT, Carla, 23
- GONZÁLEZ DUARTE, Pilar, 32, 79, 108, 110, 423
- GONZÁLEZ I GIRONÈS, Diana M., 349
- GONZÁLEZ GUARDIOLA, Joan, 510
- GONZÁLEZ MONTALBÁN, Núria, 367, 408
- GONZÁLEZ I MORENO-NAVARRO, Antoni, 453
- GONZÁLEZ I PÉREZ, Joan-Ramon, 456
- GONZÁLEZ-VÉLEZ, Virginia, 369, 410
- GONZÁLEZ I SASTRE, Francesc, 18, 79, 97, 99, 100, 102, 244, 252, 298
- GONZÁLEZ I VILALTA, Arnau, 87, 346
- GORCHS, Roser, 423
- GORE, Al, 198, 221, 224, 332, 359

- GOROSTIDI, Diana, 388, 463
- GOSÁLBEZ I NOGUERA, Joaquim, 79, 99, 102, 343, 345
- GRABOW, W. O. K., 46
- GRÀCIA I BENEYTO, Carme, 79, 92
- GRÀCIA SAHUQUILLO, Teresa, 272
- GRANADOS GARCIA, Xavier, 414, 415
- GRANÉ I MANLLEU, Josep, 429, 432
- GRAPÍ I VILUMARA, Pere, 485
- GRAS, mossèn, 264
- GRAS MARTÍ, Albert, 79, 110, 415
- GRAS I RIERA, Jordi, 26, 27, 48, 67-70, 79, 97, 102
- GRAU I ARAU, Andreu, 412
- GRAUPERA I GRAUPERA, Joaquim, 363, 453-455, 458
- GREASLEY, Paul, 173, 181
- GREENBAUM, S., 182
- GREGORI, Josep M., 451
- GRENOBLE, Lenore A., 280
- GRIERA RIBERA, Marta, 23
- GRÍFOLS GRAS, Josep Antoni, 419, 424, 431
- GRIMALT, Joan O., 426
- GRIÑÓ COLOM, Maria, 487
- GROS I PUJOL, Miquel dels Sants, 20, 450
- GRUBBS, Robert H., 360, 425, 426
- GRÜNBERG, Peter, 197, 223, 331, 332, 358, 420
- GUAL, Valentí, 437
- GUARDIOLA I BUFÍ, Moisès, 392
- GUARDIOLA SAVALL, Maria Isabel, 263
- GUASCH, Raquel, 121, 381
- GUASCH FORTUNY, Oriol, 414, 415
- GUERRERO I MORENO, Ricard, 26, 79, 98, 99, 102, 185, 186, 193, 309, 326, 340, 343, 351, 398
- GUEVARA, Iolanda, 430
- GUILLAMET LLOVERAS, Jaume, 283
- GUILLÉN, Jorge, 367, 409
- GUILLERÉ, Christian, 31, 34, 81, 84, 95
- GUIMARANS SERRANO, Daniel, 349, 484
- GUINOT I RODRÍGUEZ, Enric, 79, 89, 92, 220, 230, 366
- GUIRADO GIL, Cristina, 23
- GUIRADO GONZÁLEZ, Carles, 350, 439
- GUISCAFRE, J., 480
- GUITART, Núria, 430
- GUITART I DURAN, Josep, 79, 84, 87-90, 92, 188, 190, 201, 237, 240, 346, 351
- GUITART I MAS, Josefina, 422
- GUIX, Susana, 358, 402
- GULSOY, Joseph, 81, 116, 128, 261
- GURI BAIGET, Sònia, 491
- GUZMÁN ALMACRO, Alejandra, 90, 511
- GUZMÁN MONCADA, Carlos, 236
- HABERMAS, Jürgen, 449
- HAGÈGE, Claude, 280
- HALBWACHS, Maurice, 280
- HALE, Ken, 280
- HALFFTER SALAS, Gonzalo, 81, 103
- HALL, Ed, 364, 406
- HALLIN, Daniel, 360, 383, 477
- HAMMOND, Geoffrey, 348
- HARDING, E., 280
- HAUF I VALLS, Albert G., 28, 29, 65, 79, 87, 90, 92, 346
- HEERING, Peter, 379, 487
- HEINDEL, Jerrold, 366, 408
- HEINE, Bernd, 305
- HELLER, Monica, 280
- HEREU, Jordi, 193
- HERNÁNDEZ, Luis A., 192

- HERNÁNDEZ, Manel, 388
 HERNÁNDEZ CAMPOY, Juan Manuel, 280
 HERRÁN CORBACHO, Néstor, 485, 487, 489
 HERRANDO, Sergi, 370
 HERRERA I MARTÍNEZ, Encarna, 447
 HIDALGO MUÑOZ, Manuela, 422
 HIGUERAS I ALBERT, Elisabet, 460
 HILFERTY, Joseph, 177
 HILLEBRAND, Wolfgang, 416
 HILLGARTH, Jocelyn N., 81, 95
 HINOJOSA MONTALVO, José, 264
 HINTON, Leanne, 280
 HOFFMANN, Roald, 196, 333, 357, 488
 HOMS I FERRET, Oriol, 19, 200, 447
 HOOD, Derek, 365, 407
 HORNBERGER, Nancy H., 280
 HOSTALNOU, Eric, 476
 HOSTALOT SANZ, Jordi, 23
 HROCH, Miroslav, 280
 HUGUÉ I ROVIROSA, Joan, 494
 HULST, Niek F. van, 365, 420
 HUNOLD, Joachim, 38
 HUNTER, Christopher A., 425
 HURWICZ, Leonid, 198, 224, 332, 359
 IGLESIAS, Antoni, 374
 IGLÉSIAS, Narcís, 219
 ILLA, Carme, 123
 ILLA, Estella, 100
 ISERN, Jordi, 416
 ISUS BARADO, Sofia, 459
 IZQUIERDO, Mercè, 423
 IZQUIERDO, Santiago, 90, 378, 441, 508
 IZQUIERDO I CLEMENTE, Ramon, 349, 482, 484
 JACAS BENAGES, Anna, 471, 472
 JAÉN HERBERA, Xavier, 414, 415, 419, 424
 JAHR, Ernst Håkon, 116, 304, 359
 JAIME MOYA, Joan Maria, 272
 JANÉ I RIERA, Albert, 79, 125, 169, 181, 379
 JANERAS I VILARÓ, Sebastià, 351, 450
 JASPERT, Nikolas, 31, 34, 81, 84, 95
 JASSANS, Miquel S., 123, 318, 510
 JAUREGUI, Gurutz, 191, 202
 JENKINS, Gregory, 369, 410
 JIMÉNEZ FERRAN, Verònica, 361, 453, 454
 JOAN, Bernat, 120, 204, 218, 314, 381, 494
 JOFRE I ROCA, Lluís, 18, 79, 106, 110
 JOFRE I TORROELLA, Joan, 28, 31, 44, 46, 47, 79, 97, 102
 JOHNSON, Robert Keith, 280
 JOLIS I MASJUAN, Núria, 23
 JORBA I JORBA, Manuel, 79, 89, 92, 231, 232
 JORBA I SERRA, Xavier, 464
 JORDI, Moisès, 467
 JORNET JOVÉS, Lluís, 477
 JOU I MIRABENT, David, 79, 99, 108, 110, 258, 347, 386, 415, 485
 JOVER BENJUMEA, Miquel, 349, 397
 JOVER I COMAS, Eric, 422
 JUAN-MOMPÓ ROVIRA, Joaquim, 347
 JUANBARÓ I PORTELLA, Josep, 482
 JUANOLA CADENA, Maria Assumpció, 349, 476
 JUCKER, Andreas H., 173, 181
 JUFRESA I MUÑOZ, Montserrat, 19, 269, 270, 462
 JULIÀ, Jordi, 124, 510
 JULIÀ I OBRADOR, Maria S., 23
 JUNCADELLA, Marta, 381
 JUNYENT, Cristina, 387, 398

JURADO, Augusto, 32, 200, 373
 JURADO, Sílvia, 239
 JUST I RIBA, Cassià M., 201
 JUSTE, David, 376, 486
 JUVELLS I PRADES, Ignasi, 414, 415
 KACHRU, B. B., 182
 KEAY, Simon, 33, 37, 81, 95
 KNOBLOCH, Eberhard, 486, 488
 KNÖRR, Henrike, 115
 KORZEN, Iorn, 180
 KRATZMEIR, Juan, 362, 404
 KREMnitz, Georg, 119
 KROESEN, Justin, 455
 LABAD, Antoni, 372, 443
 LABASTIDA I JUAN, Ignasi, 329, 414, 415
 LAKOFF, Robin, 173, 182
 LALINDE ABADÍA, Jesús, 361, 443
 LALUEZA, Carles, 224
 LAMARCA I MORELL, Maria Dolors, 502
 LANGDON-DAVIES, John, 201, 373, 480
 LANGDON-DAVIES, Nicholas, 373, 480
 LAPIEDRA I CIVERA, Ramon, 79, 108, 110, 347
 LATORRE SOTO, Robert, 23
 LAUDO, Xavier, 135, 509
 LAYME PAIRUMANI, Félix, 303
 LÁZARO LORENTE, Luis M., 469
 LECHANTEUR, Jean, 262
 LEECH, G., 182
 LEES, R. B., 182
 LEGENDRE, Pierre, 369, 411
 LEIBERICH, Michel, 119
 LEJEUNE DEHOUSSE, Rita, 81, 128
 LESSING, Doris, 197, 223, 331, 332, 358
 LILLIU, Giovanni, 81, 95
 LIMONGI, Marco, 416
 LIZUNDIA, Jose Luis, 115
 LLÀCER I ESCORIHUELA, Àngel, 79, 102
 LLANSANA I GONZÁLEZ, Joan-Josep, 460
 LLEBOT RABAGLIATI, Josep Enric, 20, 79, 106, 108, 111, 198, 221, 223, 291, 332, 347, 359, 414
 LLEONART I ALIBERAS, Jordi, 18, 79, 97, 102
 LLEONART I LLIBRE, Pere, 445
 LLIMONA I PACÈS, Xavier, 18, 79, 98-100, 102, 245, 345, 347, 384
 LLINÀS, Josep M., 428, 511
 LLOBET, Antoni, 349
 LLOBET BROSSA, Enriquet, 366, 407
 LLOMPART, Josep M., 117
 LLOMPART I MORAGUES, Gabriel, 81, 95, 264
 LLOP I TORNÉ, Josep M., 377, 466
 LLORACH I BOLADERAS, Núria, 460
 LLORCA, Francesc X., 480
 LLORCA PIQUÉ, Jordi, 197, 224, 331, 332, 359, 422
 LORENTE, Gustavo A., 369, 394
 LORET I ORRIOLS, Antoni, 81, 107, 112
 LLOSA I CARRASCO, Josep, 414, 415
 LLOVERA I DURAN, Sílvia, 496
 LLOVET I ROQUÉ, Vicenç, 471
 LLUCH I BRAMON, Rosa, 375, 441
 LLUCH I MARTÍN, Enric, 79, 137, 439
 LLUELLES LARROSA, Maria Jesús, 362, 436
 LLUÍS FONT, Pere, 31, 33, 36, 63, 79, 131, 137, 186, 412
 LLUVICH, Eva, 221, 272
 LOBO, Maria, 262
 LOMBARTE I BEL, Sílvia, 460
 LONGAN, Jaume, 378, 474
 LÓPEZ, Albert, 386
 LÓPEZ, Arantxa, 403

- LÓPEZ, Carmen, 383
 LÓPEZ, Concha, 373, 480
 LÓPEZ, Mireia, 432
 LÓPEZ, Víctor, 424
 LÓPEZ BURNIOL, Juan-José, 134
 LÓPEZ I CABALLER, Sílvia, 23
 LÓPEZ CASASNOVAS, Guillem, 348
 LÓPEZ CASASNOVAS, Joan F., 81, 128, 218
 LÓPEZ DE ARETXABAETA, Alfredo, 409
 LÓPEZ DE MANTARAS, Ramon, 333, 371
 LÓPEZ-MONNÉ, Rafael, 481
 LÓPEZ-MOYA, Juan José, 364, 407
 LÓPEZ OTERO, Eulogio, 453
 LÓPEZ I PICÓ, Josep M., 34
 LÓPEZ I PUJOL, Jordi, 347
 LÓPEZ QUESADA, Carol, 350, 419
 LÓPEZ VILLANUEVA, Cristina, 348, 447
 LORENTE, Mercè, 181
 LUCENA, F., 47
 LÜDTKE, Helmut, 81, 128
 LUCOSI, Gabor, 430
 LUMLEY-WOODYEAR, Henry de, 81, 95
 LUNA GARCÍA, Antoni, 435, 439
 LUQUE CARRILLO, Frederic, 482
 LUQUE PINO, Pere, 349, 392, 397
 LUSA, Guillermo, 489
 MACHADO, Adélio Alcino Sampaio Castro,
 81, 112
 MACHO SATDLER, Inés, 348, 383, 445
 MACIÀ, Josep, 353
 MACIÀ JOVÉ, Ramon, 291, 294, 296
 MADRENAS, Enric, 388, 395
 MADRENAS, Quim, 348
 MADRIGAL, Juan José, 432
 MAGRANS I FONTRODONA, Xavier, 414, 415
 MAGRE, Jaume, 378
 MAGRIÑÀ, Martí, 475
 MAGUIRE, G., 280
 MAHIQUES, Joan, 242, 243, 509
 MAJÓ, Joan, 135, 509
 MALÉ, Jordi, 116
 MALET, Antoni, 434
 MALGOSA GRANJA, Francesc, 490
 MALKIEL, Y., 182
 MALLAFRÈ I GAVALDÀ, Joaquim, 79, 122,
 125, 189, 352, 500
 MALLARACH I CARRERA, Josep M., 344
 MALLART, Lluís, 305
 MALLART I NAVARRA, Joan, 256, 459
 MALLIAVIN, Paul, 348
 MANEJA, Roser, 508
 MANENT, Albert, 373, 480
 MANSFELD DE AGÜERO, María Eva, 303
 MARAGALL, Ernest, 36, 204, 374, 387
 MARAGALL I MIRA, Pasqual, 36, 191, 193
 MARCOS, Ernest, 389, 463
 MARELLO, Carla, 180
 MARGALEF, Ramon, 98, 200, 205
 MARGALIDA, Antoni, 387, 394
 MARGELÍ I VOELP, Sílvia, 429
 MARGULIS, Lynn, 192, 330, 369, 410
 MARÍ I MAYANS, Isidor, 18, 79, 113, 116,
 118, 120, 121, 123, 125, 186, 219,
 312-314, 342, 344, 381
 MARÍN, M. Josep, 182
 MARÍN I OTTO, Enric, 477
 MARINÉ I FONT, Abel, 28, 47, 79, 100,
 102, 249
 MARQUÈS I SUREDA, Salomó, 21, 133, 285,
 469
 MARTÍ, Eduard, 239
 MARTÍ, Jordi, 202

- MARTÍ BASSOLS, Mercè, 23
- MARTÍ I CASTELL, Joan, 17, 18, 25, 28, 30, 33, 39, 79, 113, 118, 119, 122, 125, 162, 186, 205, 261, 267, 308, 343, 347, 356, 357, 374, 379, 500, 510
- MARTÍ LLITERAS, Pau, 368, 409
- MARTÍ I LLOBET, Jaume, 21, 496
- MARTÍ RICART, Josep, 491
- MARTÍN, Àngel, 384, 462
- MARTÍN, Nazario, 425
- MARTÍN GASCON, Patrícia, 491
- MARTÍN-LOMAS, Manuel, 360, 425
- MARTÍN I MALLOFRÉ, Agustí, 417
- MARTÍN I PÉREZ, Marc, 392
- MARTÍN I ROS, Rosa M., 365, 453, 455, 457
- MARTINES, Vicent, 263, 264
- MARTINES PERES, Josep, 79, 116, 120, 122, 125, 262-266
- MARTÍNEZ, Carles, 333, 357
- MARTÍNEZ, G., 53
- MARTÍNEZ, José Luis, 360, 403
- MARTÍNEZ, Manolo, 353
- MARTÍNEZ, Miguel Ángel, 399
- MARTÍNEZ, Txema, 221
- MARTÍNEZ, Vicent J., 356, 357
- MARTÍNEZ DE TODA, Valvanera, 475
- MARTÍNEZ FERRERAS, Verònica, 87, 346
- MARTÍNEZ GARCÍA, Luïsa del Carmen, 477
- MARTÍNEZ I GAY, Elena, 453
- MARTÍNEZ I GIL, Ramon, 23
- MARTÍNEZ GIRALT, Xavier, 348, 383, 445
- MARTÍNEZ I MARTÍ, Màrius, 393
- MARTÍNEZ MENDIZÁBAL, Ignacio, 224
- MARTÍNEZ NAVARRO, Bienvenido, 223
- MARTÍNEZ ROMERO, Tomàs, 79, 90, 93
- MARTÍNEZ SALA, Ricard, 432
- MARTÍNEZ SÁNCHEZ, Manuel, 360, 483
- MARTÍNEZ-SEARA I ALONSO, Maria-Teresa, 429
- MARTÍNEZ SISTACH, Lluís, 191, 194
- MAS, Guillem, 388, 395
- MAS-COLELL, Andreu, 79, 134, 137, 348
- MAS MIRALLES, Antoni, 263, 265
- MAS I VIVES, Joan, 28, 31, 42, 79, 93
- MASALLES I SAUMELL, Ramon M., 187, 384
- MASDEMONT, Josep, 434
- MASKIN, Eric S., 198, 224, 332, 359
- MASSA ESTEVE, M. Rosa, 430, 488, 489, 511
- MASSAGUÉ I SOLÉ, Joan, 81, 104, 382
- MASSANA, Ramon, 353, 399
- MASSIP, M. Àngels, 177, 181
- MASSÓ I TORRENTS, J., 90, 509
- MASSONS I RABASSA, Estrella, 454
- MASSOT I MUNTANER, Josep, 18, 28, 43, 79, 85, 87, 88, 93, 211, 350, 351, 479
- MATA, Eduard, 491
- MATA OLMO, Rafael, 368, 436
- MATAMALA, Anna, 175, 182
- MATAS I BLANXART, M. Teresa, 19, 23, 386, 453, 454, 457, 458, 510
- MATIA, L., 47
- MAURA I PASCUET, Maria Dolors, 459
- MAXIA, Mauro, 481
- MAYAYO, Andreu, 475
- MAYER I OLIVÉ, Marc, 33, 79, 84, 89, 90, 93, 187, 238, 511
- MAYNOU, Francesc, 403
- MAYO, Sílvia, 508
- MAYOR LLORET, Agustí, 23
- MAYOR SARGELL, Xavier, 350, 377, 466, 467
- MAYOR ZARAGOZA, Federico, 81, 104

- MAYORAL, Cristina, 276
- MEDÁN SIFRE, Ester, 351
- MEGHARAOUL, M., 294
- MELCION, Joan, 236
- MELERO MONEO, María Luisa, 454
- MELIÀ, Joan, 119, 266
- MENA, Ana, 367, 408
- MENDELÉIEV, Dmitri Ivànovitx, 107, 199, 223, 380, 381, 427, 428, 511
- MENDIZÀBAL I RIERA, Enric, 435, 438, 439
- MENDOZA, Javier de, 425
- MENESATTI, Palo, 357, 401
- MERCADÉ, Montserrat, 378, 467
- MERCHÁN CANTOS, Carme, 412
- MERINO BENAVENT, Rafael, 278
- MESEGUER, Lluís, 119, 219
- MESSEGUÉ BUISAN, Arnau, 432
- MESSEGUER PEYPOCH, Àngel, 21, 380, 422
- MESTRE, Antoni, 121, 381
- MESTRE, Francesca, 388, 463
- MESTRES, Carme, 286
- MESTRES I DOMÈNECH, Aida, 453, 457
- MESTRES LAGARRIGA, Josep, 490
- MESTRES I SERRA, Josep M., 23, 496, 510
- MICHAVILA, Francesc, 131
- MIGUEL, Jesús M. de, 280
- MILÀ I FONTANALS, Manuel, 89, 231
- MILLÁN, Millán, 426
- MINGARRO, Ismael, 328, 513
- MIQUEL, Ramon, 416
- MIR, Arnau, 432
- MIR, Jordi, 261, 513
- MIR I CURCÓ, Concepció, 79, 93
- MIRA, Helena, 328, 399, 513
- MIRA I CASTERÀ, Joan Francesc, 60, 79, 119, 132, 137, 215, 357
- MIRA I LÓPEZ, Emili, 248, 377, 486
- MIRALDA ESCUDÉ, Jordi, 415-417
- MIRALLES, Eulàlia, 228, 242, 243, 509
- MIRALLES, Roger, 271
- MIRALLES I MONSERRAT, Joan, 79, 120, 125, 264, 303, 342, 347, 381
- MIRALLES MOYA, Enric, 474
- MIRALLES I SOLÀ, Carles, 79, 122, 125, 162, 270, 462, 463
- MIRAVÉ CARREÑO, Félix, 432
- MIRET I RASPALL, Eulàlia, 23
- MIRET I SANS, Joaquim, 90
- MIRÓ, Isabel, 286
- MIRÓ I ROIG, Rosa Maria, 429
- MISSÉ, Josep, 350
- MITRANI, Àlex, 386
- MOHR, Gisa, 355
- MOLAS, Maria Dolores, 388, 463
- MOLAS I BATLLORI, Isidre, 79, 137
- MOLAS I BATLLORI, Joaquim, 79, 93, 188, 189, 302, 352, 380, 500
- MOLAS I RIBALTA, Pere, 443
- MOLL, Francesc de Borja, 180, 264
- MOLL I MARQUÈS, Aina, 79, 125
- MOLLÀ, Toni, 119, 219
- MOLOWNY-HORAS, Roberto, 355, 360, 403
- MOMPART, Anna, 438
- MONDELO I GONZÀLEZ, Josep M., 429
- MONÉS I PUJOL-BUSQUETS, Jordi, 375, 459, 469
- MONFERRER, Àlvar, 119
- MONFORT BOLÍVAR, Josep M., 490, 491
- MONMONIER, Mark, 436, 438
- MONSERRAT MOLAS, Josep, 353, 412
- MONT ARNAL, Roger, 433

- MONTAGUT, Teresa, 511
- MONTAGUT ESTRAGUÉS, Tomàs de, 79, 87, 93
- MONTALAT I BUSCATÓ, Pere, 23, 121, 325
- MONTANARI, Franco, 386, 462
- MONTANER I GARCIA, Carme, 378, 435, 436, 438
- MONTAÑA DEL AGUA, Mercè, 23
- MONTAÑÉS, Gloria, 367, 408
- MONTES, Antón, 430
- MONTESINOS I SEGUÍ, Emili, 473, 490
- MONTEYS, Xavier, 359, 403
- MONTILLA, José, 205, 335
- MONTÓN, Carmina, 474
- MONTÓN MARTÍNEZ, Joan Josep, 370, 400
- MONTORO, Enrique, 474
- MONTOYA ABAT, Brauli, 26, 79, 119, 122, 125, 222, 277, 278, 343, 494
- MONTSERRAT, Josep M., 384
- MONTSERRAT I BUENDIA, Sandra, 124, 263, 511
- MONTSERRAT I ESTEVE, Santiago, 248
- MORA, Xavier, 430
- MORAGAS I SPÀ, Miquel de, 33, 57, 58, 60, 61, 79, 88, 134, 138, 347
- MORALEJO GÁRATE, Teresa Iciar, 181
- MORALES I MONTOYA, Mercè, 441
- MORALES MORENO, Albert, 275, 276
- MORAN I OCERINJAUREGUI, Josep, 79, 113, 116, 118, 122, 123, 126, 314, 316, 342, 347, 351, 479
- MORANTA MESQUIDA, David, 401
- MORANTE, Bibiana, 388, 463
- MORENO, Juan Carlos, 304
- MORENO, Pablo, 346
- MORERA LIZANDRA, Berta, 23
- MOREY, Pau, 363, 405
- MORRA, Lucia, 176, 180
- MORRAL NADAL, Núria, 392
- MORRIS, R., 46
- MORVAY, Károly, 217
- MOSCOVICI, Serge, 280
- Moss, Ambler H., 33, 37, 81, 130, 139
- MOULINES CASTELLVÍ, Carlos-Ulises, 33, 37, 81, 130, 139
- MOURÓN FIGUEROA, Cristina, 181
- MOYA RUIZ, Albert, 412
- MÜLBERGER, Annette, 377, 486
- MÜLLER, Paul, 394
- MUNDEL I RIERA, Ignasi, 429
- MUNDÓ I MARCET, Anscari Manuel, 28, 29, 79, 88, 89, 93, 185, 188, 225, 229, 230, 380, 450, 502, 507
- MUNILLA, Glòria, 461
- MUNS I ALBUIXECH, Joaquim, 36, 79, 134, 138, 216, 348, 445
- MUNTADA, Francesc, 386, 394
- MUNTANER I PASQUAL, Josep M., 79, 138, 342, 466, 477
- MUNTAÑOLA THORNBERG, Josep, 475
- MUNUJOS I SALA, Isabel, 24
- MUÑOZ, Josep M., 378, 441
- MUR PETIT, Jordi, 415
- MURGADES, Josep, 219, 479
- MURO, José Ignacio, 438
- MURRAY, Dan, 173, 182
- MURTRA, Pilar, 116
- Musso, Olimpio, 81, 96
- MUXACH RIUBROGENT, Santiago, 24
- MUXART, Jordi, 346
- MYERSON, Roger B., 198, 224, 332, 359
- NADAL, Joaquim, 132, 170-172, 191, 199, 372

- NADAL, Josep M., 218
 NADAL I PIQUÉ, Francesc, 20, 134, 350, 435, 437-439
 NAVARRO AGUADO, Lluís, 263
 NAVARRO I CUARTIELLAS, Arcadi, 398, 417
 NAVARRO EZQUERRA, Marta, 358, 483
 NAVARRO ORTEGA, Gabriel, 79, 111
 NAVARRO I SABATÉ, Àurea, 379, 398
 NAVÈS, Francesc, 473
 NELLO, Oriol, 377, 437, 438, 466
 NICOLAU, Ramon, 448
 NICOLAU D'OLWER, Lluís, 86, 90, 132, 198, 371, 511
 NICOLAU I VILA, Miquel, 266
 NICOLINI, Rosella, 348, 383, 445
 NIETO, Agustí, 487
 NIS, Bob de, 81, 128
 NIKOLAEV, Alexander, 302
 NINOT I SUGRAÑES, Josep M., 19, 187, 392
 NODAR, Alberto, 386, 462
 NOETHER, E., 257
 NOFRE, David, 377, 487
 NOGALES, Balbina, 399
 NOGAREDA, Joan, 354
 NOGUÉ, Joan, 135, 513
 NOGUERA CLOFENT, Laia, 24
 NOGUERA I GUZMÁN, Raimon, 34
 NOGUEROLÉS I SEGURA, Jaume, 24
 NOMOTO, K., 416
 NORIEGA, Pablo, 333, 371
 NOTOMI, Noburu, 412
 NÚÑEZ I CABANILLAS, Joaquim, 460
 NUS I BADIA, Josep M., 445
 OBIOLS I SALVAT, Josep, 19, 34, 349, 490
 OKAY, Sezer, 368, 409, 410
 OLIU, Victòria, 430
 OLIVA, H. R., 235, 236
 OLIVA, Pilar, 430
 OLIVA I DE LA ESPERANZA, Lluïcia, 477
 OLIVAR I DAYDÍ, Alexandre, 81, 96
 OLIVÉ I RAMON, Antoni, 482
 OLIVELLA I NELLO, Santiagu, 422
 OLIVER MAJOR, Bernat, 24
 OLIVER I MARTÍNEZ-FORNÉS, Xavier, 393
 OLIVER I SOLÀ, Jordi, 350, 466, 467
 OLIVERAS I SAMITIER, Josep, 436
 OLLÉ I FAVARO, Joan Carles, 443
 OLMO, Marcel·lí del, 328, 513
 OMS I LLOBET, Oriol, 392
 ORDI GOMÀ, Joan, 272
 ORDINES, Antoni, 481
 ORDÓÑEZ I GARCIA, David, 24
 ORIOLES, Vincenzo, 262
 ORO SANCHO, Julián, 419, 425
 OROZCO, Modesto, 426
 ORS I ROVIRA, Eugeni d', 34
 ORTEGA I BERENGUER, Joan-Carles, 351
 ORTIZ, Amèlia, 356
 ORTIZ I PERPINYÀ, Oriol, 471
 ORTIZ RAMIS, Ramon, 291, 296
 ORTIZ VALCÁRCCEL, Carlos, 432
 ORTUÑO, Ramon, 491
 OSTERHAUS, Albert, 191, 354
 OUTEIRO, L., 285
 OWEN, Marion, 173, 182
 PACHECO, Arseni, 264
 PADRÓ I CÀRDENAS, Joan Àngel, 369, 414, 415
 PADRÓS, Esteve, 380
 PAGANS, Anna, 477
 PAGÈS FITA, Jaume, 79, 111
 PAGÈS I SANTACANA, Lluís, 422

- PALANQUES BAIGET, Rafel, 24
- PALAU, Antoni, 345
- PALAU I BADUPELL, Josep M., 24, 453, 454, 458, 510
- PALAU ORTA, Josep, 459
- PALET I BALLÚS, Cristina, 422
- PALET I CASAS, Joan, 471
- PALOMERA, Isabel, 365, 407
- PALOMO DELCADO, M. del Mar, 24
- PALOS, Joan Lluís, 238
- PALUZIÉ I MIR, Lluís, 343, 344
- PAMBLANCO, Mercè, 100, 328, 513
- PANAREDA CLOPÉS, Josep M., 19, 31, 79, 131-133, 138, 283-285
- PANERAI, Philippe, 374, 467
- PANIAGUA, Juan Carlos, 349
- PANTOJA, Félix, 372, 443
- PANYELLA, Vinçet, 272
- PAPACEIT, Montserrat, 398
- PAPANELOPOULOU, Faidra, 376, 486
- PAR, Anfòs, 182
- PARADÍS I BALAU, Jaume, 109, 509
- PARAVICINI, Agostino, 191, 194
- PARCERISAS, Francesc, 119
- PARDO TOMÁS, José, 485, 486
- PAREDES, Maria, 121, 277
- PARELLA RUBIO, Sònia, 287
- PARÉS ESPAÑOL, Eduard, 324
- PARÉS I FARRÀS, Ramon, 46, 79, 102
- PARRA SERRA, Josep Manel, 485
- PARSCHMANN, Ilka, 423
- PARTAL, Vicent, 494
- PASCUAL, Miquel, 379
- PASCUAL DE SANS, Àngels, 79, 131, 135, 138, 383, 440, 511
- PASCUAL GAINZA, Pere, 352, 499
- PASCUAL I GARGALLO, Lourdes, 381, 496, 497
- PASCUAL RODRÍGUEZ, José Antonio, 81, 115, 116, 128
- PASCUAL I RODRÍGUEZ, Manuel, 24
- PASTOR, Elsa, 369, 484
- PASTOR JUSTO, J. J., 426
- PAYRATÓ, Lluís, 181, 182
- PEDEMONTE MIQUEL, Berta, 24
- PEDROLA BORT, Jordi, 24
- PEDRÓS-ALIÓ, Carles, 191, 196, 330, 331, 357
- PELEGRÍ, Josep Lluís, 364, 420
- PELLICER CLAR, Vicenta, 24
- PELLICER I GARRIDO, Àngel, 81, 104
- PELLISÉ, Jaume, 496
- PEÑARROJA, Jordi, 459
- PEÑUELAS HARO, Guillem, 427
- PEÑUELAS I REIXACH, Josep, 19, 35, 202, 346, 392
- PEPIOL I MARTÍ, Ariadna, 349, 427
- PERARNAU I ESPELT, Josep, 62, 63, 79, 135, 138, 264, 513
- PERDICÓ, Joan, 378, 467
- PERELLÓ, Josep, 386
- PERELLÓ I VALLS, Carles, 21, 429, 434, 488, 499
- PEREÑA, Mònica, 116
- PEREÑA BLASI, Francesc, 412
- PERERA, Joan, 119
- PERERA DOMÈNECH, Francesc, 350, 434
- PERETÓ I MAGRANER, Juli, 79, 98-100, 103, 223, 246, 328, 355, 358, 402, 494, 513
- PÉREZ, Berta, 354
- PÉREZ, Núria, 377, 487

- PÉREZ, Yolanda, 369, 484
- PÉREZ-BASTARDAS, Alfred, 378, 441
- PÉREZ LATRE, Miquel, 239
- PÉREZ LOZANO, Lluís, 348, 448
- PÉREZ MORAGON, Francesc, 120, 219
- PÉREZ I ROURA, Rosa, 398, 399
- PÉREZ SALDANYA, Manuel, 79, 113, 116, 122, 126, 217, 263-265, 314, 315
- PÉREZ TORRES, Josep Lluís, 348
- PERICÀS, Miquel, 360
- PESSARRODONA, Marta, 86, 197, 198, 223, 331, 332, 358, 371
- PETERS, Francesc, 368, 409
- PETRO, Anna Belén, 432
- PEYTAVÍ DEIXONA, Joan, 33, 79, 118, 119, 126, 228, 351
- PI-SUNYER, F. Xavier, 81, 104
- PICCININI, Norberto, 81, 112
- PICÓ, Maria Josep, 223
- PICÓ CARBONELL, Lliris, 24
- PIÉ I NINOT, Ricard, 374, 467, 511
- PIERA, Jaume, 361, 404
- PIERA I RUBIO, Josep, 79, 123, 126
- PIETRANGELI, A., 182
- PIFERRER I CIRCUNS, Francesc, 398
- PILARES CASAS, Guido Alfredo, 303
- PILI, Roberto, 226
- PINO I VILALTA, Joan, 349, 392, 397
- PÍNTER I SOLER, Sílvia J., 347
- PINTÓ I CASULLERAS, Roser, 418, 424
- PINYOL, Ramon, 479
- PIÑA HOMS, Romà, 362, 443
- PIQUERAS, Josep, 191, 330, 331, 360
- PIQUERAS I CARRASCO, Mercè, 485
- PITARCH I ALMELA, Vicent, 79, 119, 126, 188, 217-220, 356, 370
- PLA I CARRERA, Josep, 109, 509
- PLADEVALL I FONT, Antoni, 31, 79, 88, 93, 189, 225
- PLAINATS I BOIXADERA, Josefina, 471, 472
- PLANAS, Eulàlia, 369, 484
- PLANAS, Jordi, 399
- PLANAS, Josep, 349
- PLANAS I DE MARTÍ, Santiago, 471
- PLANAS I SAUTER, Antoni, 422
- PLANELLES, Montserrat, 495
- POCH I PARÉS, Agustí, 369, 414
- POISSON, Olivier, 31, 34, 81, 84, 96
- POLANCO I ROIG, Lluís B., 79, 118, 126
- POLIGNAC, François de, 270
- POMÉS, Sílvia, 437
- PONS, Amadeu, 329, 381
- PONS, Eva, 340
- PONS, Josep Sebastià, 228, 269
- PONS, Xavier, 438
- PONS I GRIERA, Lúdia, 261, 350
- PONS I PONS, Damià, 28, 31, 81, 113, 128, 273
- PONS I RÀFOLS, Josep M., 20, 187, 369, 414, 415
- PONT SORRIBAS, Carles, 478
- PONTES, Miquel, 388, 395
- PORQUER SEGUÍ, Llorenç, 415
- PORTA, Roser, 514
- PORTA I CASANELLAS, Jaume, 79, 108, 111, 256, 257
- PORTAS, Nuno, 374, 467
- PORTAVELLA I CREMADES, Ramon, 512
- PORTI, Joan, 430
- POU I SERRADELL, Víctor, 445
- PRADES, Josep Lluís, 354

- PRADILLA CARDONA, Miquel Àngel, 79,
120, 122, 124, 126, 186, 218, 219,
344, 356, 512
- PRAT, Marta, 262
- PRAT I ALSINA, Ester, 24, 314
- PRAT DE LA RIBA, Enric, 160, 206, 211
- PRATS I DOMINGO, Modest, 79, 126
- PRESTON, Paul, 28, 31, 81, 84, 96
- PREVOSTI I PELEGRÍN, Antoni, 79, 103
- PUCHE, Carles, 246
- PUCHE, Carme, 329
- PUENTE, Silvia, 460
- PUIG, Carles, 377, 487
- PUIG, Eduard, 239
- PUIG, Joaquim, 430
- PUIG, Josep, 424
- PUIG, Pere, 356, 401
- PUIG I AGUILAR, Roser, 485
- PUIG I BASTARD, Pere, 19, 134, 135, 348,
445, 509
- PUIG I CASAS, Margarida, 500
- PUIG I OLIVER, Jaume de, 33, 37, 61-63,
79, 130, 138
- PUIG I SALELLAS, Josep M., 134, 215
- PUIGDEFÀBREGAS, Cai, 192, 330, 365
- PUIGDOMÈNECH, Helena, 354, 412
- PUIGDOMÈNECH I ROSELL, Pere, 79, 103,
224, 491
- PUIGGRÓS I JOVÉ, Josep M., 471, 476
- PUJADAS, Juan José, 280
- PUJADES I BATALLER, Raimon J., 132, 135,
199, 200, 282, 372, 512
- PUJOL, Enric, 90, 371, 508
- PUJOL I MOIX, Jordi, 443
- PUJOL I SOLEY, Jordi, 134, 172, 173, 191,
200, 203, 376, 404
- PUJOL VALLÈS, Gemma, 24, 36
- PÜTZ, Martin, 280
- PUY LLORENS, Jaume, 422
- PUYALTÓ, Eusebi, 349
- QUEMADA, Bernard, 275
- QUER I BOSOR, Jordi, 429
- QUER I VILLANUEVA, Josep, 81, 122, 128
- QUERO BERNAL, Pepe, 453
- QUEROL, Enric, 242, 243, 509
- QUEROL, Ernest, 119, 218, 494
- QUESADA, Ivan, 399
- QUETGLAS, Pere J., 272
- QUINTANA I FONT, Artur, 81, 116, 128
- QUINTANA MARÍ, Antoni, 379, 487, 488
- RABASSA, Jorge-Óscar, 81, 112
- RABASSA ARENY, Lúdia, 81, 128
- RABELLA, Josep M., 437
- RABELLA I RIBAS, Joan Anton, 24, 116,
122, 316-318, 342, 479, 481
- RADICIOTTI, Paolo, 387, 462
- RAFEL I FONTANALS, Joaquim, 79, 113,
121, 122, 126, 162, 190, 318, 323
- RÀFOLS, Joan, 361, 446
- RÀFOLS I CASAMADA, Joan, 19, 349, 373,
471, 475, 476
- RAMÍREZ, Juan Lorenzo, 430
- RAMÍREZ I SARRIÓ, Dídac, 135, 376, 412,
509
- RAMÓN, Daniel, 224
- RAMONEDA CARRERA, Rosa, 272
- RAMOS PALLARÈS, Cinta, 272
- RASCLOSA, Montserrat, 432
- RASICO, Philip D., 81, 128, 264
- RASPALL, Alfons, 388
- RAVENTÓS, Jordi, 269
- RAVENTÓS SANTAMARIA, Mercè, 490

- RAYÓN, F., 426
 REBÉS I SOLÉ, Josep-Enric, 33, 37, 63, 80,
 130, 138
 REBOLLO I SAN MIGUEL, Íñigo, 471
 RECASENS, Daniel, 306-308
 REDONDO, Jordi, 463
 REDONDO GARCÍA, Esther, 226, 240
 REGUANT, Francesc, 472
 REGUANT I SERRA, Salvador, 80, 111
 REIG, Montserrat, 270, 271, 388, 463
 REMESAR, X., 299
 RENAU PERMANYER, Enric, 447
 REQUESENS, Joan, 242, 243, 509
 RETANA, Javier, 310
 REVENTÓS, Agustí, 109
 REVENTÓS I PUIGJANER, Jaume, 20, 197,
 223, 331, 332, 348, 359, 398, 402
 REY, Josep, 431
 REY RODRÍGUEZ, Adrián, 433
 RIBA, Josep M., 474
 RIBA I ARDERIU, Oriol, 80, 111, 190
 RIBA I BRACONS., Carles, 34
 RIBAS, F., 47
 RIBAS, Josep, 496
 RIBAS, Salvador, 378
 RIBAS I BISBAL, Jordi, 24
 RIBAS I PIERA, Manuel, 80, 108, 111,
 352
 RIBES AMORÓS, Salomé, 267
 RIBES I MARÍ, Enric, 81, 120, 129, 381
 RICHOU I LLIMONA, Montserrat, 233-235
 RICO, Albert, 121, 374
 RIERA, Joan Manel, 388
 RIERA, Pere, 355
 RIERA, Pilar, 378
 RIERA I ESCALÉ, Antoni, 422
 RIERA I MELIS, Antoni, 17, 30, 32, 80, 88,
 90, 93, 160, 187, 188, 193, 195,
 197, 199, 201, 202, 204, 206, 232-
 235, 351, 464, 500, 502, 512
 RIERA I TUÈBOLS, Santiago, 80, 84, 87,
 88, 90, 93, 185, 346, 509
 RIERA I VIADER, Sebastià, 239, 441
 RIFÀ I MORELL, Marina, 24
 RIFÉ I SANTALÓ, Jordi, 451
 RIGALL MÉNDEZ, Sandra, 24
 RIGAU I OLIVER, Gemma, 80, 122, 126,
 265, 315
 RILEY, P., 280
 RINCÓN VERDERA, Joan C., 135, 508
 RIPOLL, Gisela, 455
 RIQUER, Isabel de, 90
 RIQUER, Martí de, 264
 RIU-BARRERA, Eduard, 370, 456
 RIU I RIU, Manuel, 80, 89, 94, 225, 464
 RIUDOR, Lluís, 350, 439
 RIUS, Rosa, 389, 463
 RIUS ALCARAZ, Josep, 24
 RIUS MENTUY, Montserrat, 24
 RIUS I PINIÉS, Mònica, 485
 RIVERA ARANDA, Josep, 364, 426
 RIVERO URGELL, Montserrat, 490
 ROBLEDO, Lluís, 383, 451
 ROCA, Francesc, 378, 441
 ROCA, Josep M., 100, 512
 ROCA, Rafael, 479
 ROCA, Ramon, 398
 ROCA I FABREGAT, Pere, 80, 111
 ROCA I PASCUAL, Ricard, 398
 ROCA I ROSELL, Antoni, 20, 108, 414,
 415, 485, 486, 488
 ROCA I TRIAS, Encarna, 80, 130, 138

- ROCA VERNET, Jordi, 351
 RODA I NOYA, Raimon, 471
 RODÀ, Ferran, 311
 RODÀ, Isabel, 270, 271, 388, 463
 RODÉS I TEIXIDOR, Joan, 66, 80, 103
 RODILLA MERCADO, Daniel, 420
 RODOREDA, Mercè, 166-169, 184, 202, 221, 370, 501
 RODRÍGUEZ I BOSCH, Josep-Lluís, 459
 RODRÍGUEZ LÓPEZ, María Isabel, 270
 RODRÍGUEZ MORATÓ, Arturo, 200, 447
 RODRÍGUEZ TEJEIRO, Domingo, 370, 394
 RODRÍGUEZ VILA, Josep, 24
 ROFES I MOLINER, Xavier, 24, 122, 123, 314, 316
 ROMA I PEIX, Núria, 24
 ROMA UGUET, Montserrat, 24
 ROMAINE, Suzanne, 304
 ROMANÍ, Joan Maria, 496
 ROMERO, M. M., 299
 ROMERO, Raimon, 346
 ROMERO I CHESA, Carles, 429, 430, 432
 ROQUÉ I RODRÍGUEZ, Xavier, 108, 258, 486
 ROQUETA I RODRÍGUEZ, Àngels, 348, 445
 ROS, Baldiri, 378, 474
 ROS, Honorat, 218, 494
 ROS I ARAGONÈS, Joandomènec, 17, 26, 31, 80, 87, 103, 159, 185, 190, 200, 204, 205, 310, 342, 343, 346, 376, 499, 500
 ROS DOMINGO, Àngel, 482
 ROSELL, Jordi, 476
 ROSELLÓ MOLINARI, Xavier, 80, 111
 ROSELLÓ SEMPÈRE, Neus, 278
 ROSET I ELIAS, M. Assumpció, 490
 ROSSELL, Valentí, 236
 ROSSELL I ALFONSO, Oriol, 422
 ROSSELLÓ BORREDÀ, M. Josep, 349, 490
 ROSSELLÓ I VERGER, Vicenç M., 80, 132, 133, 138, 282, 342, 437, 481
 ROTGER CERDÀ, Josep M., 447
 ROUX, Claude, 81, 104
 ROVIRA, Antoni, 473
 ROVIRA, Maria, 378, 474
 ROVIRA, Oriol, 497
 ROVIRA I ANGULO, Concepció, 422
 ROVIRA I PONS, Pere, 454, 457, 458, 510
 ROVIRÓ I ALEMANY, Ignasi, 20, 412, 511
 ROYO, Pilar, 430
 RUBAL-LOPEZ, Alma, 279
 RUBERT DE VENTÓS, Xavier, 80, 132, 133, 138
 RUBIO, Salvador, 353
 RUBIÓ I BALAGUER, Jordi, 27, 199
 RUBIÓ I TUDURÍ, Nicolau Maria, 474
 RUIZ, Marta, 474
 RUIZ I ALTABA, Ariel, 363, 406
 RUIZ CASTELL, Pedro, 487
 RUIZ GUARDIOLA, Ramon, 263
 RUIZ MARTÍN, Héctor, 398
 RULL, Xavier, 118, 267
 RUSCA MESTRE, Aina, 24
 RUSIÑOL, Santiago, 272-274
 RUSSELL-CEBETT, Paul, 264
 SABATA, Mònica, 355
 SABATÉ, Damià, 431
 SABATÉ, F., 235
 SABATÉ, Glòria, 242, 243, 509
 SABATÉ I ROTÉS, Xavier, 392
 SABATER, D., 53
 SABATER, Glòria, 491
 SABATER, Marta, 497

- SABATINI, FRANCESCO, 180
 SADURNÍ I VILLARONGA, M. Teresa, 24
 SAETTA-COTTONE, Rossella, 463
 SÁEZ I GIOL, Lluís, 460
 SAGARRA I TRIAS, Oriol, 443
 SALA, Jordi, 473
 SALA CADELLANS, Arnau, 419
 SALA GASSET, Ramon, 415
 SALADIÉ I GIL, Sergi, 392
 SALAGRE CAMERO, Pilar, 423
 SALAS, A., 299
 SALAS-SALVADÓ, J., 299
 SALAVERT I FABIANI, Vicent Lluís, 327, 485, 486
 SALES I RUFÍ, Josep, 429
 SALICRÚ I LLUCH, Roser, 454
 SALICRÚ I PUIG, Manuel, 454
 SALLEN DEL COLOMBO, Emma, 485
 SALRACH I MARÉS, Josep Maria, 80, 94, 364, 366, 441
 SALVADÓ, Joan, 476
 SALVADOR, Vicent, 120, 219, 459
 SALVADOR CARVAJAL, Francesc, 24
 SALVANS I TOR, Josep, 482
 SALVAT I SALADRIGAS, Andreu, 100, 247, 392
 SAMPER, Emili, 480
 SANAHUJA I ANGUERA, Xavier, 464
 SANAHUJA MOTA, Anna, 415
 SÁNCHEZ ALMELA, Elena, 119
 SÁNCHEZ CUSELL, Enric, 432
 SÁNCHEZ-LAURO, Sixto, 443
 SÁNCHEZ LÓPEZ, Elena, 263
 SÁNCHEZ MARCOS, Fernando, 238
 SÁNCHEZ MUÑOZ, Rocío, 475
 SÁNCHEZ RODRIGO, Lourdes, 273
 SÀNCHEZ, Jordi, 394
 SÀNCHEZ PELLISÉ, Ramon, 24
 SÀNCHEZ I RIERA, Maite, 24
 SANCHO, Ana, 387
 SANMARTÍ I GREGO, Joan, 80, 84, 87, 94, 346
 SANMARTÍ I ROSET, Montserrat, 349, 441
 SANROMÀ I BORRELL, Roser, 24
 SANS, J., 285
 SANS, Joan, 118
 SANTALÓ, Adelina, 285
 SANTALÓ I SORS, Lluís Antoni, 248
 SANTAMARIA I JORDÀ, Carolina, 24, 121, 186, 325
 SANTANACH I PRAT, Pere, 80, 111
 SANTESMASES, Josep, 505, 514
 SANTIAGO MESTRES, M. Rosa, 286
 SANTOLINO PRIETO, Miguel Ángel, 348, 387, 446
 SANTOS, Ángeles, 329
 SANUY I CASTELLS, Delfí, 392
 SANZ I GARCIA, Humbert, 445
 SANZ ROMERO, Isabel, 460
 SANZ I SOLÉ, Marta, 429, 434
 SAPIÑA, Fernando, 223
 SAPORTA, S., 182
 SARAMAGO, João, 261
 SARGATAL I VICENS, Jordi, 345
 SARMENTO, Hugo, 362, 405
 SAROGLIA, Marco, 348
 SARSANEDAS I VIVES, Jordi, 25, 116
 SARTO, Víctor, 474
 SASTRE I FULCARÀ, Narcís, 350, 439
 SATUÉ I SILLUÉ, Manuel, 412
 SAURA, Josep, 399
 SAURÍ, Anna, 328, 513
 SAURÍ DEL RÍO, Artur, 348, 445

- SAUS I ARÚS, Joan, 471, 472
- SCERRI, Eric R., 107, 380, 427
- SCHIFFRIN, Deborah, 173, 182
- SCHLÜCHTER, Christian, 107, 362
- SCHMID, Beatrice, 81, 122, 129
- SCHOURUP, Lawtence C., 173, 182
- SCHUBRING, Gert, 376, 486
- SCOTTA, Claudia, 362, 404
- SEBASTIÀ I SALAT, Montserrat, 482
- SECANELL CAPDEVILA, Laura, 420
- SEDÓ I SOLÉ, Jordi, 494
- SEGARRA I NEIRA, Mila, 80, 126, 479
- SEGARRA I ROBERT, Carme, 398
- SEGARRÉS, Marta, 272
- SEGURA, Luísa, 261
- SEGURA CARDONA, Ramon, 490
- SEGURA LLOPES, Carles, 263
- SELLÉS I QUINTANA, Magda, 477
- SENA I CALABUIG, Ernest, 445
- SENDRA, Cristina, 377, 487
- SENDRA BELTRAN, Pilar, 226
- SERÈS-BRIÀ, Rotllà, 228
- SERRA, Blanca, 459
- SERRA, Lluís, 355, 400
- SERRA, Tana, 430
- SERRA I ALBÓ, Oriol, 348, 429, 430, 434
- SERRA CLOTA, Assumpta, 349, 476
- SERRA I MESTRES, Francesc, 18, 80, 111, 190
- SERRA PLANELLS, Marià, 503
- SERRA PRAT, Pau, 423
- SERRA I PUIG, Eva, 35, 75, 80, 85, 88, 94, 186, 238, 351, 378, 441
- SERRA I RAMONEDA, Antoni, 26, 80, 131, 132, 135, 138, 199, 360, 387, 508
- SERRA I RAVENTÓS, Víctor, 349, 482, 484
- SERRA I SERRA, Narcís, 348
- SERRAHIMA BALIUS, Pol, 233, 234
- SERRANO, Sebastià, 57
- SERRANO I DAURA, Josep, 443
- SERRAT I CONGOST, David, 17, 18, 31, 35, 80, 108, 111, 255, 344, 362, 499, 500
- SEVILLA CÁRDENAS, Rubén, 352, 500
- SHOHAMY, Elana, 280
- SIERRA, Adriana, 384
- SILK, Michael, 463
- SIMBOR, Vicent, 479
- SIMÓ I TORRES, Carles, 375, 429, 431
- SIMON, Herbert A., 195, 333, 371
- SIMON, Jacques, 474
- SIMON, Sophia, 301, 302
- SIMON I TARRÉS, Antoni, 80, 85, 91, 94, 371, 383, 512
- SIMON-VANDENBERGEN, Anne-Marie, 176, 180
- SINGLA I CASELLAS, Carles, 477
- SISTAC I VICÉN, Ramon, 18, 80, 113, 118, 120, 122, 126, 186, 188, 220, 272, 342
- SISTAC ZANUY, José, 222
- SITJAR, Miquel, 386
- SKYTTE, Gunver, 180
- SMID, Mária Bernadett, 88, 351
- SMITH, Adam, 449
- SMITHIES, Oliver, 197, 223, 331, 332, 359, 402
- SOBOLEV, Borís Pàvlovitx, 81, 112
- SOBREQUÉS I CALLICÓ, Jaume, 20, 30, 349, 378, 441
- SOL I SALVADÓ, Lluís Maria, 24
- SOLA I LÓPEZ, Lourdes, 24
- SOLÀ, Miquel, 419, 424

- SOLÀ I CORTASSA, Joan, 80, 122, 127, 186,
204, 215, 261, 262, 315, 316, 513
- SOLÀ I FERRANDO, Carles, 80, 112
- SOLÀ-MORALES, Manuel de, 440
- SOLÀ-MORALES I RUBIÓ, Joan de, 499
- SOLANS I HUGUET, Joan Antoni, 80, 108,
112, 352
- SOLDEVILA, Ferran, 89, 230, 371
- SOLÉ, Albert, 198
- SOLÉ, Elisabet, 276
- SOLÉ, Joan, 476
- SOLÉ CAMARDONS, Joan, 119
- SOLÉ I CAMARDONS, Jordi, 494
- SOLÉ I CLIVILLÉS, Josep Lluís, 429
- SOLÉ I GRAS, M. Dolors, 453
- SOLÉ I PUIG, Carlota, 80, 135, 139, 287,
447, 509
- SOLÉ I ROMERO, Eulàlia, 447
- SOLÉ I SABARÍS, Lluís, 32, 107, 201, 362
- SOLÉ TURA, Jordi, 198
- SOLER, Josep Maria, 39
- SOLER I BOU, Joan, 24, 121
- SOLER I DALMASES, Albert, 24
- SOLER DOPFF, Carlos, 70
- SOLER GALLART, Marta, 447
- SOLER I MASFERRER, Narcís, 80, 84, 87-89,
94, 190, 240, 346
- SOLER I MATA, Joan, 373, 459, 460
- SOLEY, Salvador, 202, 346
- SOMBRA, Martín, 430
- SORDÉ MARTÍ, Teresa, 447
- SORENSEN, Carl Theodor, 474
- SÒRIA, Bernat, 162, 191, 194, 330, 375
- SORIANO, Sergi, 365, 407
- SOSTOA FERNANDO, Adolf de, 343
- SOTO I COMPANY, Ricard, 349, 441
- SPOLSKY, Bernard, 279, 280
- STEFANESCU, Constantí, 370, 394
- STEGMANN, Tillbert, 340
- STEIN, D., 182
- STICH, D., 294
- STOCKER, Roman, 365, 407
- STORY, Tim, 385
- STRUBELL, Miquel, 374, 495
- STRYER, Lubert, 100, 198, 327, 372, 513
- STUCCHI, M., 294
- SUÁREZ, Teresa, 405
- SUÀREZ I GERMÀ, Carme, 349, 491
- SUBIRACHS, Josep Maria, 30, 464
- SUBIRATS, Joan, 372, 467
- SUNILA, Inke, 363, 405
- SUNYER, Magí, 479
- SUNYER I BALAGUER, Ferran, 499
- SUREDA I GARCIA, Bernat, 469
- SUREDA I JUBANY, Marc, 454
- SVARTVIK, Jan, 182
- SWAIN, Mettrill, 280
- TAPIA GONZÁLEZ, Xavier, 432
- TARRACH SIEGEL, Rolf, 80, 112
- TARRATS BOU, Francesc, 372, 464
- TARRAUBELLA I MIRABET, Xavier, 239
- TARRAZÓN I RODON, M. Antònia, 445
- TARROJA COSCUELA, Àlex, 350, 466, 467
- TARRÒS I ESPLUGA, Raimon, 469
- TARTERA BARRABEIG, Jordi, 363, 483
- TATE, Robert B., 81, 96
- TAULER I FERRÉ, Romà, 21, 422, 426
- TAVANI, Giuseppe, 81, 129
- TAXONERA, Marc, 39, 350
- TAYLOR, Gordon, 358, 402
- TEBÉ, Carles, 497
- TEHÀS I PUIG, Albert, 471

- TEIXIDÓ I PLANAS, Martí, 21, 26, 133, 459
 TERÁN TROYANO, Fernando de, 374, 467
 TERLINGEN, J. H., 267
 TERRADAS I SERRA, Jaume, 80, 99, 103,
 224, 251, 311, 332, 346, 384
 TERRICABRAS I NOGUERAS, Josep-Maria, 25,
 35, 80, 131, 134, 139
 TESTA, James, 330
 THOMAE, J., 257
 THOMAS, David H., 200, 329, 361
 THOMPSON, Timothy T., 363, 406
 TICÓ, Jordi, 473
 TIMAR, Judit, 363, 436
 TIMMINS, Kenneth N., 409
 TOBEÑA, Adolf, 224
 TOLDRÀ, Maria, 242, 243, 509
 TOMÁS Y VALIENTE LANUZA, Carmen, 224
 TOMÀS MORER, Xavier, 423
 TOMÀS I MORERA, Estanislau, 21, 29, 482
 TONGE, David, 366, 408
 TORALLAS, Sofia, 386, 462
 TORMERO, José Antonio, 356, 483
 TORNÉ, Josep M., 399
 TORRA, Glòria, 497
 TORRA, Montserrat, 430
 TORRAS I BOZZO, Maria, 24
 TORRAS I RIBÉ, Josep Maria, 238
 TORRE, Antoni, 81, 104
 TORRE, M. Ángeles de la, 399
 TORRE, Paco de la, 246
 TORRENS I MAZZEI, M. Clara, 482
 TORRENT, Anna M., 57
 TORRENT, Cèlia, 271
 TORRENTS I BERTRANA, Ricard, 19, 31, 33,
 35, 36, 80, 130-134, 139, 196, 215,
 343, 347, 459
 TORRENTS CASAS, Xavier, 24
 TORRES, Josep Lluís, 424
 TORRES, Marià, 120, 381
 TORRES, Mireia, 346
 TORRES I BUJALANCA, Joan Manuel, 460
 TORRES FANER, Joan Lluís, 192, 277, 503
 TORRES GÜELL, Ester, 349, 471, 472, 476
 TORRES I PLA, Joaquim, 21, 118, 218,
 494, 495
 TORRES SANGLAS, Albert, 24
 TORRUELLA, Joan, 116, 262
 TORT I BARDOLET, Antoni, 469
 TORT I BARDOLET, Lluís, 398
 TORT I DONADA, Joan, 350, 435, 438, 439
 TORTOSA, Montserrat, 418, 424
 TORTOSA CORBÍ, Júlia, 277, 278
 TOSO, Fiorenzo, 262
 TOUS ROVIROSA, Anna, 478
 TOWNSEND, Paul, 430
 TOZZI, Ileana, 455
 TRAUOGOTT, Elisabeth C., 177, 182
 TREE, Matthew, 373, 480
 TRENC, Eliseu, 33, 37, 81, 96
 TRENCHS ODENA, Josep, 90, 240
 TRESSERRAS, Joan Manuel, 199, 204, 387
 TRIADÚ I FONT, Joan, 80, 134, 139, 186,
 189, 352, 500
 TRIAS FERRI, Laura, 272
 TRUETA, Josep, 512
 TRUETA SANTIAGO, Rafael, 357, 472
 TRULLÉN THOMAS, Joan, 191, 375, 445
 TRUYOLS I SANTONJA, Jaume, 81, 112
 TURA, Montserrat, 134, 199
 TURRÓ, Salvi, 353
 TURRÓ I MARTÍNEZ, Antoni, 464
 TURULL, Albert, 124, 267, 318, 512

- TURULL, Màxim, 264
- TYMOCZKO, John L., 100, 198, 327, 372, 513
- ÚBEDA, Xavier, 285, 439
- UDINA I ABELLÓ, Manuel, 429
- ULIED SEGÚI, Andreu, 132, 350, 377, 466, 467
- ULLIBARRI, Santí, 430
- UNTERMANN, Jürgen, 33, 37, 81, 96
- URTEAGA GONZÁLEZ, José Luis, 371, 436, 438
- VALERO MOLINA, Joan, 362, 453, 455, 457
- VALLÈS I FONTANALS, Marc, 443
- VALLÈS FOZ, Carme, 24
- VALLÈS I SALA, Florenci, 392-395
- VALLÈS I XIRAU, Joan, 392
- VALLET DE GOYTISOLO, Joan, 81, 139
- VALLMITJANA RICO, Santiago, 350, 414, 415, 419
- VALLS, Engràcia, 378, 474
- VALLS, Esperança, 374
- VALLS, Marc, 366, 408
- VALLS, Miquela, 267
- VALLVERDÚ I AIXALÀ, Josep, 27, 80, 123, 127, 199, 202, 215, 512
- VALLVERDÚ CANES, Francesc, 80, 118, 119, 127
- VALOR, Enric, 222
- VAQUER I TIMONER, Josep, 80, 112, 432
- VARGAS I GÓMEZ, Gualbert, 460
- VELA, Daniel, 475
- VELA I AULESA, Carles, 226
- VELASCO, Albert, 456
- VELO, Lourdes, 363, 405
- VENTOSA, Nora, 349
- VENTURA, Sílvia, 372, 443
- VENTURA I CAPELL, Enric, 429, 430
- VENY I CLAR, Joan, 28, 80, 116-118, 121, 122, 124, 127, 186, 203, 261, 308, 347, 373, 381, 480, 512, 513
- VENY-MESQUIDA, Joan Ramon, 116, 121, 123, 277, 373, 479, 509
- VERDAGUER, Maria, 354
- VERDAGUER I JUANOLA, Pere, 80, 118, 127, 218
- VERDE, Alicia, 416
- VERDEJO, Soledad, 473
- VERDUO, Pedro, 363, 406
- VERCÉS, Àngels, 480
- VERNET, Roser, 313
- VERNET I GINÉS, Joan, 80, 94
- VERNET I LLOBET, Jaume, 118, 308
- VIADER I CANALS, Pelegrí, 109, 430, 432, 509
- VIALETTE, Aurélie, 88, 351
- VIANA, Amadeu, 219, 358
- VIBOT, Tomàs, 480
- VICENS MIR, Gabriel, 133
- VICENS I VIVES, Jaume, 71, 74, 233, 238
- VICIANO, Pau, 378, 441
- VÍCTOR FERNÁNDEZ, Sara, 432
- VICTORI, Lluís, 428, 511
- VIDAL, Eugènia, 473
- VIDAL, Francesca, 398
- VIDAL, Josep Miquel, 417
- VIDAL I PÉREZ, Josep Lluís, 389, 462, 463
- VIEIRA, Elaine, 364, 406
- VIGATÀ SIMÓ, germans, 285
- VIGO I BONADA, Josep, 17, 18, 80, 97-100, 103, 108, 185, 247, 343, 347, 384, 393, 471, 500
- VILA, Pep, 228

- VILA, Roger, 394
 VILA, Toni, 481
 VILA CODINA, Josep, 24, 291, 293-296
 VILA I DELCLÒS, Antoni, 230
 VILA-GRAU, Joan, 230
 VILA I MORENO, F. Xavier, 182, 340, 494
 VILÀ, R., 299
 VILÀ-VALENTÍ, Joan, 26, 80, 133, 134, 139, 185, 189, 342, 344, 373, 435, 438, 475, 502
 VILADOMIU, Lourdes, 476
 VILAFRANCA I MANGUAN, Isabel, 460
 VILAGRASA, Fèlix, 90, 509
 VILALLONGA VIVES, Mariàngela, 80, 127, 269, 462
 VILANOU I TORRANO, Conrad, 459, 469
 VILANOVA I VILA-ABADAL, Francesc, 441
 VILAR, Lluís, 100, 247
 VILAR I HERMS, Julià, 469
 VILARDELL TARRÉS, Miquel, 80, 97, 98, 100, 103, 346, 513
 VILASÍFS, David, 394
 VILLANOVA, Arnaldi de, 135, 513
 VILLARONGA I GARRIGA, Leandre, 464
 VILLAVERDE, Valentín, 223, 224
 VIÑALS, Francesc, 399
 VIÑAS, Xavier, 100, 247
 VIÑUALES I GRANEL, Marta, 24
 VIRGILI, Carmina, 362
 VITORINO, Gabriela, 261
 VIVES, Sergi, 474
 VIVES DE QUADRAS, Josep Maria, 98, 471, 473, 474
 VIVES I PUIGGRÒS, Jordi, 28, 31, 48, 49, 80, 97, 103
 VOLTAS, Eduard, 84
 WATERS, Mark, 385
 WEBER, Max, 449
 WEBSTER, Jill Rosemary, 81, 96
 WEINSTEIN, Alan, 348
 WERTH, P., 182
 WHALEY, Lindsay J., 280
 WHEELER, Max Woodfield, 81, 122, 129
 WIERZCHOS, Jacek, 191, 330, 363, 405
 WIEVIORKA, Michel, 200
 WILES, Siouxsie, 357, 401
 WILKINS, Adam S., 366, 408
 WILSON, Edward O., 26, 191, 195, 375, 376, 394
 WITTLIN, Curt, 81, 122, 129, 479
 WRIGHT, Erik Olin, 366, 448
 WRIGHT, Sue, 182, 280
 XAMPENY I BARÓ, Jeroni, 482
 XARLES RIBAS, Xavier, 350, 434
 XARRIÉ I ROVIRA, Josep M., 453
 XHELO ÇOMO, Enkeleda, 24
 XIOL QUINGLES, Joan Maria, 348
 XURIGUERA, Joan Baptista, 204, 388
 YARZA LUACES, Joaquín, 375, 453, 455, 456, 458, 513
 YATES, Alan, 81, 129
 YUSTE, Josep, 382
 ZABALA I LIMOUSIN, Miquel, 343
 ZANTEDESCHI, Francesca, 352
 ZARZOSO, Alfons, 377, 487
 ZIMMERMANN, Marie Claire, 81, 129
 ZIMMERMANN, Michel, 81, 96
 ZUSMAN, Perla, 135, 513
 ZYGIS, M., 308

